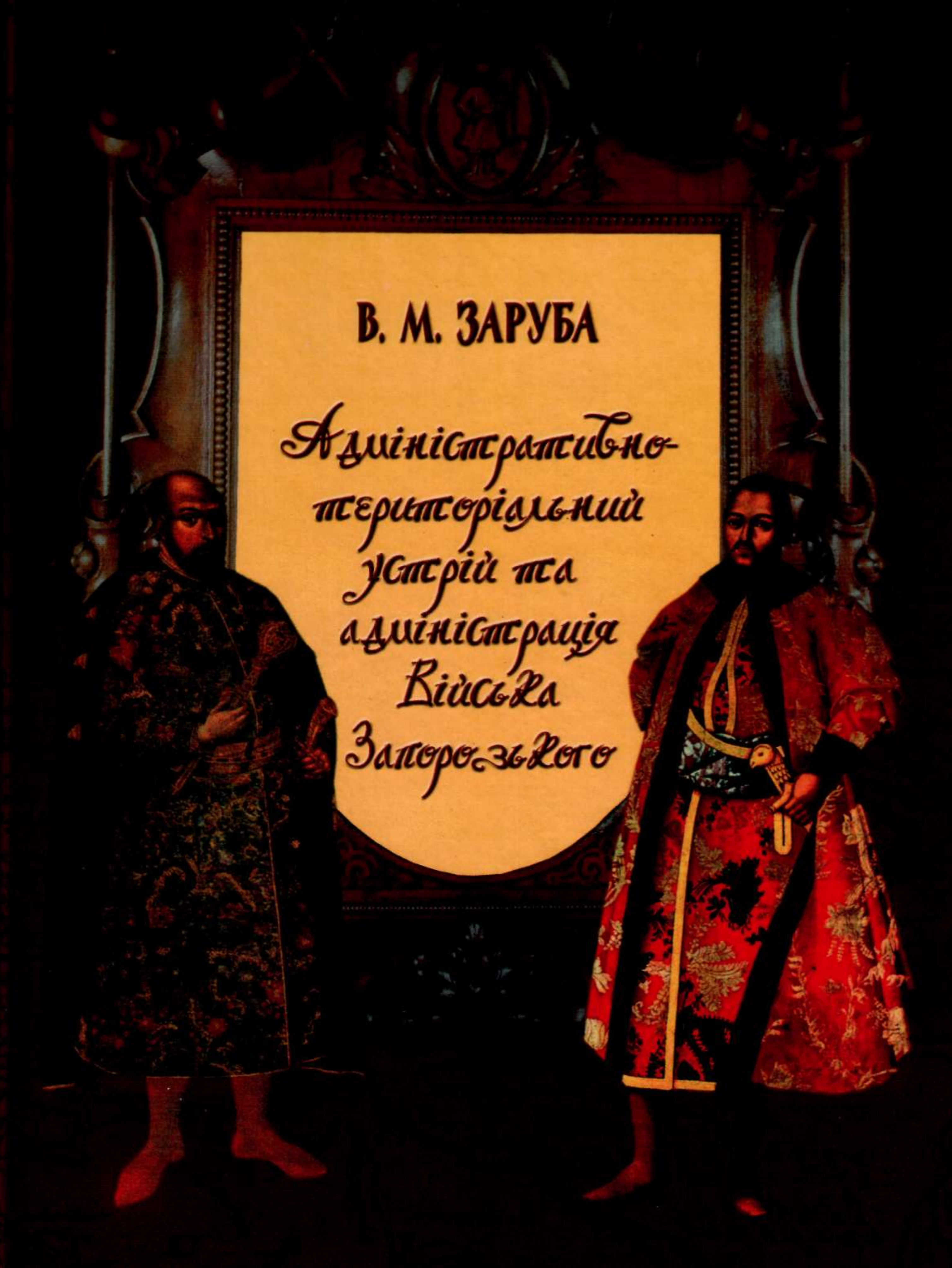

В. М. ЗАРУБА

Адміністративно-територіальний устрій та адміністрація Війська Запорозького

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

КАФЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА

Богдан Хмельницький та Україна розділена на 23 полки
(з народної картини XVII ст.)

В. М. ЗАРУБА

Адміністративно-територіальний устрій та адміністрація Війська Запорозького у 1648–1782 рр.

Дніпропетровськ
ЛІРА
2007

УДК 94(477)
ББК 63.3(4Укр) 46
З-35

Рекомендовано до друку ухвалою вченої ради
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Р е ц е н з е н т и:
Негодченко О. В. – доктор юридичних наук, професор (ДДУВС);
Швидько Г. К. – доктор історичних наук, професор (НГУ).

Заруба В. М.
З-35 Адміністративно-територіальний устрій та адміністрація Війська Запорозького у 1648–1782 рр. – Д.: ПП „Ліра ЛТД", 2007. – 380 с. (Ілюстр.).

ISBN 978-966-383-095-7

Пропоноване видання вперше комплексно подає генезу, формування, еволюцію та склад полково-сотенного адміністративно-територіального устрою української козацької держави XVII–XVIII ст. Війська Запорозького. В праці відображено історію відомих полків та сотень Гетьманщини як адміністративних одиниць, склад населених пунктів та адміністрації. Додається також реєстр відомих за джерелами урядовців козацької України від 1648 р. до 1782 р. Книга ілюстрована і розрахована на широке коло читацького загалу.

УДК 94(477)
ББК 63.3(4Укр) 46

ISBN 978-966-383-095-7

ВСТУП

Станово-територіальне суспільно-політичне утворення державного типу *Військо Запорозьке*, більш відоме у науці під назвою „Українська козацько-гетьманська держава XVII–XVIII ст.", або Гетьманщина, мало власний адміністративний полково-сотенний поділ. Полк і сотня в ньому виступали одночасно як військовий підрозділ, територіальна одиниця, фінансовий та судовий округ. При цьому Військо Запорозьке являло військову та державно-політичну автономію спочатку у складі Речі Посполитої (від Зборівської угоди 1649 р. до Переяславської ради 1654 р.), а потім у складі Російської держави (царства й імперії) від 8 січня 1654 р. (Переяславської ради) і до ліквідації полково-сотенної адміністрації Лівобережної України у вересні 1781 р. та впровадження поділу цієї території на намісництва (губернії) з січня 1782 р.

Поява полково-сотенного адміністративно-територіального управління зумовлювалася державотворчими процесами, які відбувалися в Україні у середині XVII ст., і детермінувалася уже усталеними традиціями, що склалися від кінця XVI ст. на основі устрою Запорозької Січі (від 1552 р.) та реєстрового козацтва (від 1572 р.). Політичним же результатом Національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького став факт існування української держави з демократичною, республіканською формою правління, нехай навіть у вигляді олігархічної республіки. Її територія дістала новий адміністративний устрій з поділом на полки та сотні, у ній створено власні державно-правові інститути: ради, гетьманат, збройні сили, судову, митну, фінансову системи тощо.

Звичайно ж, поділ території на полки та сотні мав місце і в інших країнах. Проте саме в Україні полково-сотенна організація адміністративного устрою стала важливим елементом форми національної державності ранньомодерної доби, маючи яскраво виражені етнічні особливості, засновані на місцевому звичаєвому праві. Ця форма поширилася на кілька видів станово-територіальних утворень на сучасних українських землях: на Запорожжя, Слобожанщину, Лівобережжя та Правобережжя [108]. Тут кожен полк (паланка) іменувався за назвою адміністративного центру (міста чи містечка), мав окрему адміністрацію (полкове чи паланкове правління), а полковник виконував функції воєначальника, головного судді та цивільного адміністратора.

Отже, полково-сотенний поділ став складовою частиною української державності у 1648–1782 рр., виявившись напрочуд життєздатним, проіснувавши у вкрай несприятливих політичних умовах 134 роки, витримуючи постійний тиск та обмеження з боку централізаторської імперської Росії. Відтак в усьому розмаїтті державно-правових аспектів існування української автономії XVII–XVIII ст. нас наразі цікавить адміністративна територія, адміністрація та складові частини українського козацького полку як важливого елемента форми держави. Тобто форма державно-територіального устрою Війська Запорозького є об'єктом нашої студії. Предметом же – полк і сотня з їхніми структурними компонентами: населеними пунктами і урядовцями-адміністраторами.

Історіографія означеної проблеми не є аж надто багатою, хоча й має певні надбання. Першим в історичний науці окреслив це питання як об'єкт дослідницького пошуку Михайло Максимович [308], зробивши в розлогій статті загальний огляд в адміністративному сенсі полків і сотень, які існували в Україні, починаючи зі Зборівської угоди 1649 р., а іноді й до неї. Його праця стала першим досвідом подібної студії з усіма перевагами і недоліками, які притаманні першопрохідцям.

В теоретичному, емпіричному, політичному та історико-юридичному аспекті полковий устрій відображався у працях В. Антоновича („Последние времена казачества на правой стороне Днепра") [27], О. Лазаревського [256–263], М. Слабченка („Малорусский полк в административном отношении") [484], В. Дядиченка („Нариси суспільно-політичного устрою Лівобережної України в кінці XVII – на початку XVIII ст.") [155], О. Апанович

(„Збройні сили України першої половини XVIII ст.") [30]. Але адміністративного складу полків вони торкалися лише побіжно та принагідно, детально не заглиблюючись ні в історію окремих полків, ні в їхній територіальний склад. Подібну працю здійснив на початку 1960-х рр. академік І. П. Крип'якевич у досить об'ємній статті „Адміністративний поділ України 1648–1654 рр." [234]. На підставі своєї праці 1920-х років „Студії над державою Богдана Хмельницького" [238] він навів детальний шкіц кордонів Війська Запорозького означеного періоду, подав опис 21 полку, які існували від 1648 до 1657 рр., позначив полкові границі, назвав сотні, з яких ці полки складалися. Дуже цінною є також складена ним мапа полкового поділу Наддніпрянщини у роки гетьманування Б. Хмельницького, котра в подальшому стала джерелом як для істориків, так і для картографів, і яку ми подаємо у цій книзі.

Михайло Максимович

Володимир Антонович

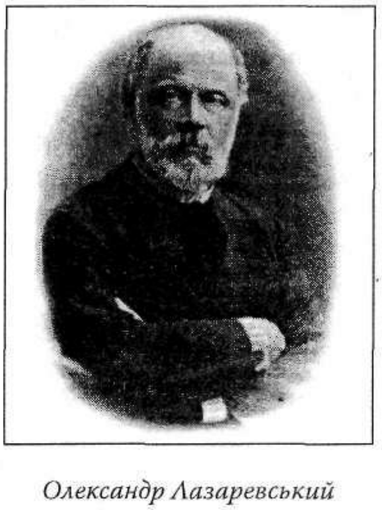

Олександр Лазаревський

Справжній розквіт історія вивчення полкового устрою в цілому та окремих полків переживає після здобуття Україною незалежності. Однією з перших праць стало дослідження Т. А. Балабушевич територіальних меж правобережних козацьких полків від кінця XVI ст. до початку XVIII ст. [40]. Згодом з'явилися статті, брошури, кандидатські дисертації та книги, присвячені окремим полкам. Зокрема історія Переяславського полку детально вивчена в працях А. О. Іваненка [173–178], І. І. Кривошеї [224–225] та В. В. Кривошеї [218], Корсунського – у статтях та дисертації С. Ю. Степенькіна [498–500], Уманського – в працях Ю. І. Бодрова [52–53], початкова історія Ніжинського подана в статті П. В. Пирога [416]. Історії Київського, Уманського, Білоцерківського, Кальницького, Миргородського полків присвячено студії О. Дана, В. Мокляка, В. Кривошеї, П. Аброскіна, О. Стасенка, Г. Швидько, Ю. Мицика та інших сучасних дослідників [2; 128; 335–339; 570]. Дещо менше праць маємо з минулого сотенного устрою та історії окремих сотень. Серед авторів можемо назвати поодинокі статті М. Максимовича [307], О. Лазаревського [256; 261; 262], С. Шамрая [557; 561; 566], М. Ткаченка [532–533], І. Бойка [55–57] та ін.

Джерельною базою нашої студії слугують насамперед архівні матеріали, які зберігаються у Центральному державному історичному архіві України у місті Києві [549], Інституті рукопису Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського [362] та в Російському державному архіві давніх актів [452]. Переважно це документи полкових канцелярій, переписи, компути, ревізії, реєстри та описи полків і сотень XVII–XVIII ст., а також універсали та ордери гетьманів, листи полкової і сотенної старшини. Варто також додати, що нормативне регулювання адміністративного устрою Наддніпрянщини здійснювалося гетьманським законодавством (універсали, декрети, ордери, рескрипти, ординанси), міжнародними актами (Зборівська, Білоцерківська, Переяславська угоди) та міждержав-

Вадим Модзалевський

Михайло Слабченко

Іван Крип'якевич

ними угодами (Андрусівське перемир'я, Бахчисарайський мир, „Вічний", Прутський, Константинопольський мир), царськими указами, розпорядженнями полковників та сотників, рішеннями полкових та сотенних правлінь, магістратів і ратуш міст. Означені документи містяться у таких виданнях джерел, як „Акты, относящиеся к истории Западной России" [9], „Акты, относящиеся к истории Юго-Западной России" [10–19], „Полное собрание законов Российской империи" [422–428], „Воссоединение Украины с Россией" [87], „Источники малороссийской истории" [172] та ін. Зокрема, в останньому виданні подано опис кордонів Гетьманщини у 1660 р. [172, т. 1, с. 123–125].

Уявлення про адміністративний поділ України за часів Богдана Хмельницького, тобто у 1648–1654 рр., дає „Реєстр" 1649 р. [442; 443], котрий містить списки козаків 16 полків та перелік сотень і сотників, а також переписні книги присяжних списків осіб, які присягнули на вірність цареві Олексію Михайловичу після Переяславської ради 1654 р., опубліковані в 10-му томі АЮЗР [18, с. 781–838] та Ю. Мициком [435]. На підставі даних цього документу С. А. Бєлокуров склав перелік міст та містечок в українських полках того часу [48].

Значний об'єм інформації міститься в даних ревізій („веденій") лівобережних полків, котрі проводилися 1666 р., 1690 р., 1718 р., 1723 р., 1729 р., 1740–1741 рр., 1750–1753 рр., 1754–1756 рр., 1765–1769 рр. Практично всі матеріали „Генерального слідства про маєтності" [93–94; 96–102] десяти полків, проведеного у 1729–1731 рр. гетьманом Д. Апостолом, видрукувані (окрім Полтавського полку). По Миргородському полку Г. К. Швидько опублікувала компут та ревізію 1723 р. [570]. Частково опубліковані 1933 р. В. Романовським також переписні книги 1666 р. [407]. До ревізії 1740–50-х рр. [4] та до Рум'янцевського опису 1765–69 рр. [95] підготовлено покажчики населених пунктів за полками і сотнями, які на той час існували в 10 лівобічних округах, та дані про які збереглися в документах. Ці покажчики ми використали для уточнення адміністративно-територіальної належності поселень Лівобережної України у другій половині XVIII ст., врахувавши всі зауваження і застереження авторів-упорядників означених видань.

Нами залучено також дані, які містяться в праці Афанасія Шафонського [567] і в описах Новгород-Сіверського [383], Чернігівського [386] та Київського [385] намісництв, котрі проводилися за вказівкою російського уряду впродовж 1775–1786 рр. і вже у XX ст. були опубліковані [59]. Скористалися також згадками та переліками полків, сотень, козацької старшини – які наводили свого часу, Самовидець [287; 291], С. Величко [76; 77, т. 1, с. 213–215], Г. Грабянка [111; 290], П. Симоновський, О. Рігельман, М. Бантиш-Каменський, М. Маркевич, М. Максимович, М. Костомаров та ін. Зокрема Олександр Лазаревський у своїх студіях досить детально дослідив історію трьох полків – Стародубського, Ніжинського та Прилуцького, подав-

ши важливі документи до їхньої минувшини [272–274]. Означене стосується і вивчення ним окремих сотень [257; 261] та численних родин козацької старшини [247–284]. Свої праці історик супроводжував розлогими документальними додатками, які стали в нагоді і нашій праці.

Для складання реєстру генеральної, полкової та сотенної старшини Війська Запорозького у 1648–1782 рр. нами залучено поіменні переліки державних службовців України, які упорядковувалися у різні часи. Зокрема, це „Реєстр" 1649 р. [443], Переяславські, Глухівські, Конотопські, Коломацькі статті [422–427], „Ведение о действительных полковой, сотенной и городовой старшине в полках малороссийских обретающихся" 1725 р. [73], „Список бывшим в Малой России гетьманам генеральным старшинам и полковникам ... с 1654 года", складений О. А. Безбородьком і доданий до „Краткой летописи" В. Рубана (1777 р.). У 1904 р. в журналі „Киевская старина" теж було опубліковано поіменний список особового складу козацької старшини всіх десяти лівобережних полків та їхніх сотень [74].

Біднішою є джерельна база щодо персонального складу козацьких урядовців правобережних полків, проте й вона дає змогу більш-менш повно заповнити реєстри посадових осіб хоча б від 1649 до 1676 рр. Залучено нами і загальні переліки урядів, урядовців, населених пунктів та адміністративних утворень, які подавали О. Лазаревський [267], С. Білокуров [48], М. Максимович [308], В. Модзалевський [349], Ю. Гаєцький [1], Я. Дашкевич [129], В. Панашенко [400], Т. Балабушевич [40], В. Борисенко і С. Заремба [61], В. Кривошея [219–221].

Щоб з'ясувати територіально-географічну прив'язку полків і сотень до місцевості, не можна було обійтися без картографічного матеріалу від початку XVII ст. до кінця XVIII ст. Насамперед це карти Г. Л. Боплана, а також карти України опубліковані А. Яблоновським [592], А. Григоровичем, В. Кордтом, сучасні мапи з української історії [536]. У кінці 50-х рр. XVIII ст. було складено також „Опись на карте Российской империи с Польскою областию границ", „Карту специальную Российской империи с Польскою областию границ" та генеральні карти Лівобережної України з поділом на полки, а згодом на намісництва [456; 537].

І все ж, незважаючи на певні історіографічні здобутки і введену до наукового обігу джерельну базу, історія адміністративного устрою окремих полків, їхнього політичного, військового, соціального буття ще чекає своїх дослідників. Нашу ж працю розглядаємо лише як спробу подати узагальнюючий шкіц полково-сотенного устрою та складу адміністрації Війська Запорозького у 1648–1782 рр. Адже й надалі значною науковою проблемою залишається встановлення чіткого розмежування територій сотень на місцевості (як власне й полків). Їхні межі нормативно практично ніколи не закріплювалися, демаркаційні лінії не проводилися, що спричиняло постійні сварки та перерозподіли. Про це знаємо з історичних фактів, зазначених зокрема в статті К. Кушніра-Марченка [246], який описує факт розмежування спірної території у Лубенському полку за участю компанійського полковника І. Новицького. Законодавчо більш-менш закріплювалися лише населені пункти, та й то не завжди чітко і не завжди за однією сотнею. Наприклад у Миргородському полку Хорол значився одночасно в списках населених пунктів і Городиської, і Хорольської сотень [95], с. Злодіївка за Уцтивицькою і Багацькою [4], а с. Мала Диківщина за Шишацькою та Яреськівською [95] сотнями. Особливо важко встановити населені пункти адміністративно підпорядковані сотенним центрам у другій половині XVII ст. і практично неможливо зробити це на Правобережжі.

Іншим важливим аспектом дослідження окресленої проблеми є встановлення повного складу адміністративних посад та переліку урядовців, котрі в той чи інший період їх займали. Розгляд їхніх функцій, повноважень, компетенції, кадрового формування та забезпечення – окрема велика тема, якої, за браком місця, тепер торкатися не будемо, а розглянемо згодом, більш детально та поглиблено. Наразі ж вказуємо адміністративний устрій (полки і сотні) Війська Запорозького та подаємо перелік відомих нам урядовців за 1648–1782 рр.

РОЗДІЛ 1

Формування та розвиток полково-сотенного адміністративно-територіального устрою Війська Запорозького

Г. Л. де Боплан. Мапа Центральної України. Перша половина XVII ст. (Фрагмент. Адаптована Д. Бантиш-Каменським)

Витоки адміністративного устрою української території. Державницькі засади адміністративно-територіального устрою Наддніпрянської України було устійнено в часи, коли землі полян, сіверян та древлян увійшли до складу середньовічної держави Руська Земля (Київська Русь) і їхній родовий поділ змінився державною адміністрацією великих київських князів. До монгольської супремації Русі на території сучасних українських земель було поступово впроваджено три види управлінських структур:

- великокняжа адміністрація (посадники, волостелі, удільні князі, тіуни, митники, вірники, дружинники, воєводи);
- земське самоврядування (віче, верв, старці-старости, добрі люди, ополчення);
- військово-адміністративне управління (тисяцькі, соцькі, десяцькі).

Власне від останнього виду державного порядкування у Київській Русі можемо простежити витоки майбутнього полково-сотенного устрою козацької України. Адже тисяча, на чолі з тисяцьким (полковником), являла собою полк, який територіально співпадав з удільним княжінням: Київським, Чернігівським, Переяславським, Білгородським, Сновським, Волинським, Галицьким, згодом Глухівським, Путивльським, Турівським. М. Максимович простежує означений факт за літописами від 1149 р. до 1246 р. [308, с. 656–657]. Полки (тисячі) поділялися на сотні, які очолював соцький (сотник), а сотні на десятки, на чолі з десяцькими, котрі згодом, у XVI ст. стануть отаманами над козацькими куренями.

Тяглість такої військово-адміністративної організації місцевого українського війська (княжого та ополченського) можемо простідкувати і в часи, коли Наддніпрянщина належала Золотій Орді, і коли вона входила інтегральною частиною до Великого князівства Литовського та Руського. Князівський, земський та військовий управлінський тип організації влади зберігався тут до середини XV ст. Поступово великі князі литовські ліквідовують місцеві руські удільні князівства (Київське, Чернігівське, Переяславське, Новгород-Сіверське, Глухівське) і запроваджують спочатку намісництва, а потім воєводства. Відтак, у 1471 р. створено Київське воєводство, у 1566 р. Волинське, Брацлавське, Берестейське та Мінське, а після Поляновського миру з Росією, у 1636 р. Річ Посполита утворила Чернігівське воєводство. Окрім того, від Люблінської унії 1569 р. українські землі перейшли від підпорядкування Литві під юрисдикцію Корони (Польщі). Основними урядовцями тут стають воєвода, староста та каштелян (комендант замку).

Три наддніпрянські українські воєводства Київське, Брацлавське і Чернігівське, де сформувалася згодом держава Б. Хмельницького, в умовах панування Польщі були поступово розділені на невелику кількість досить обширних і незручних в управлінні повітів. Брацлавське воєводство (до 1588 р. центр містився у Брацлаві, а відтак у Винниці) мало два повіти: Винницький та Брацлавський. Чернігівське воєводство поділялося теж на два повіти – Чернігівський і Новгород-Сіверський (або Новгородський). Київське воєводство мало три повіти: Київський, Житомирський та Овруцький. Назви повітів, як і воєводств, відповідали назві адміністративного центру відповідної адмінодиниці.

Вже на зламі XVI–XVII ст. Київське воєводство (як найбільше) почало ділитися на менші територіальні округи, більш зручні в організації управління, – староства [484, с. 1–20]. На Правобережжі утворилися Білоцерківське, Богуславське, Кальницьке, Канівське, Черкаське, Брацлавське, Чорнобильське, Київське староства; на лівобережжі Дніпра виникли Ніжинське, Переяславське, Миргородське, Любецьке, Остерське, Лубенське староства, Кременчуцька (Говтвянська) волость та Гадяцький тракт. Чернігівський повіт Чернігівського воєводства розподілився на обводи (волості) чи округи (ті ж староства) з центрами у містечках Городня, Седнів, Чернігів, Слабин, Мена і Борзна. Новгородський повіт цього ж воєводства на Новгород-Сіверську та Конотопську волості (староства).

Практично всі означені щойно адміністративні одиниці Київського, Брацлавського та Чернігівського воєводств від 1648 року стали центрами або полків, або сотень гетьманату Б. Хмельницького, а згодом Лівобережної та Правобережної України.

Для прикладу зазначимо, що у 1616 р. до території Переяславського староства (згодом полку) входили містечка Яготин, Гелм'язів, Яблонів, Биків (згодом сотенні центри), до складу Черкаського староства (згодом полку) містечка Піщане, Золотоноша, Домонтов, Ірклій, Кропивна, Голтва (згодом сотенні центри), у Миргородський обвод (округ), який виділився тоді ж з Переяславського староства, увійшли містечка Миргород, Хорол, Полтава.

Власністю родини князів Вишневецьких у першій половині XVII ст. стала більшість майбутніх сотенних і полкових міст Лівобережжя. А саме: Білошапки, Буромль, Варва, Вереміївка, Вороньки, Глинськ, Гмирівка, Голенка, Городня, Горошин, Держикрай, Домонтов, Жовнин, Журавка, Золотоноша, Іваниця, Ічня, Корибутів, Краснобережжя, Кропивна, Кулигородище, Куріпька, Липова Долина, Липове, Лохвиця, Лубни, Лукомль, Многа, Опанасівка, Оржиця, Переволочна, Пирятин, Піски, Піщана, Полтава, Прилуки, Райгород, Ромен, Ручинці, Самбір, Сенча, Сергіївка, Снятин, Сокиринці, Срібне, Талалаївка, Хомутець, Хорол, Царів Брід.

Поява полків та сотень. У кінці XV – на початку XVI ст. зароджується, розвивається і поступово стає провідною та притягальною силою українського суспільства козацтво, – „ludzi cnotliwy, rucerskie, chleba szabla nabywajacy", які цілком покладаються на „fructus belli" та „fortuna belli". Козацтво відроджує військові та адміністративні традиції українського війська княжих часів, на підставі народно-демократичних звичаїв формує власний устрій та організацію і поряд з литовськими та польськими державними і правовими інституціями створює свої власні полково-сотенні структури. Спочатку на Запорожжі, у формі організації влади на Січі (від 1552 р.), потім у реєстровому козацтві, яке було створено королем Сигізмундом II Августом у 1572 р. і нарешті від 1648 р. у власній козацько-гетьманській державі Війську Запорозькому.

Наразі наявні історичні джерела (а за ними і провідні історики козацтва) називають першим козацьким воєначальником, з правами королівського намісника, свояка польського короля Олександра Предслава Лянцкоронського. Йому належить прерогатива адміністративної організації низового та го-

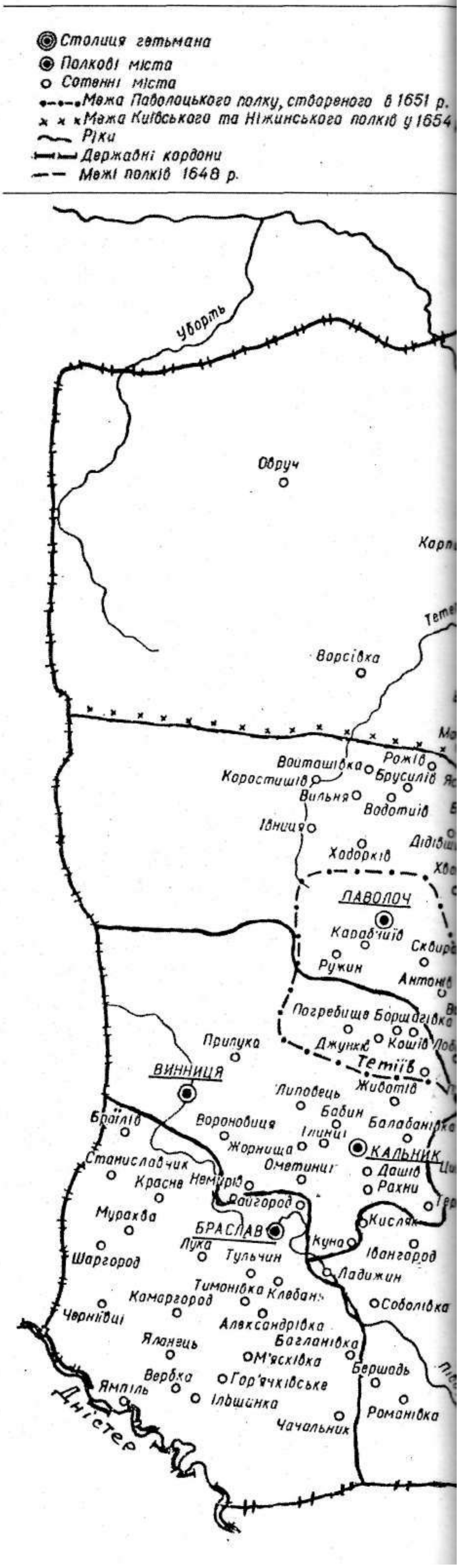

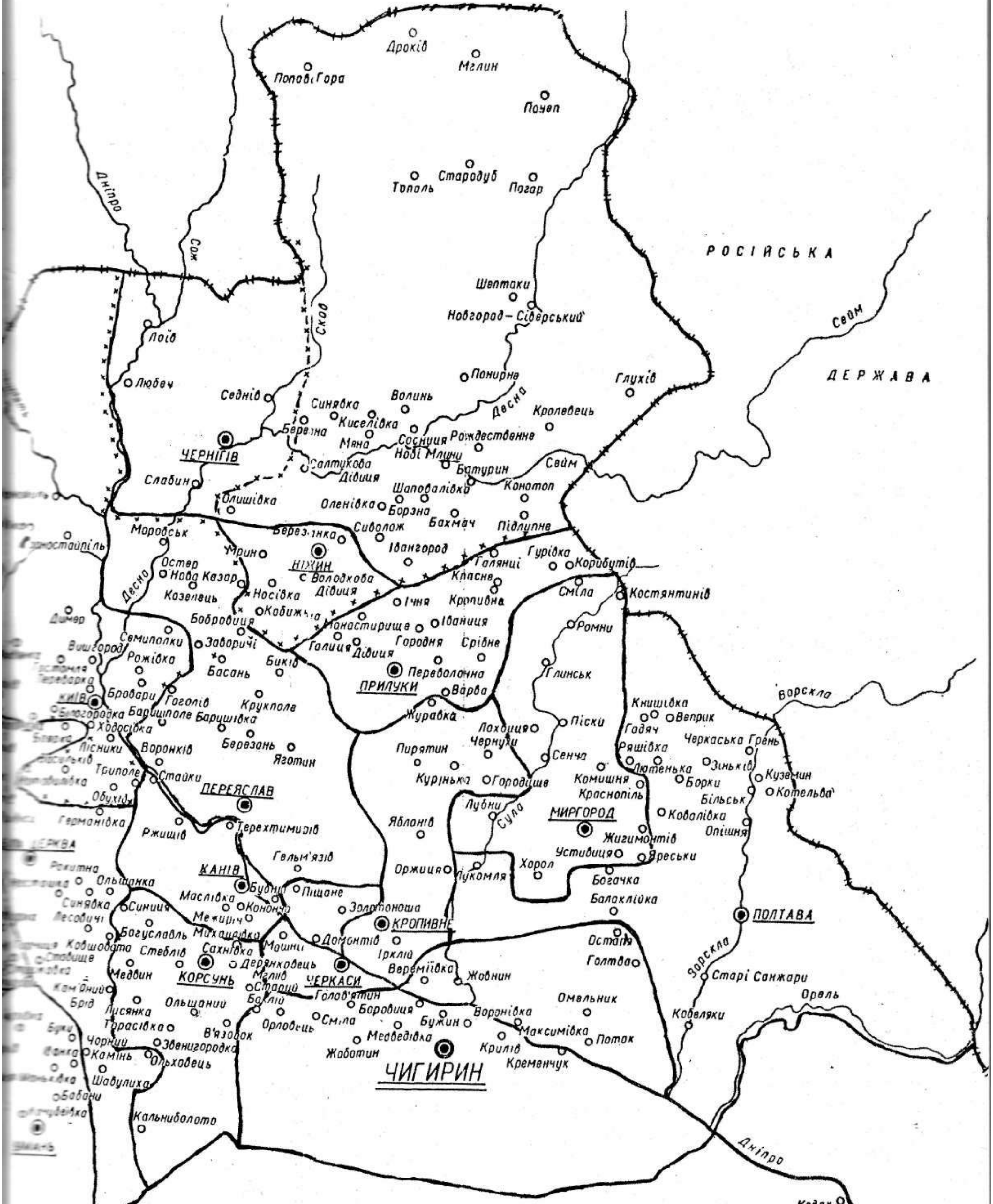

Полковий та сотенний поділ держави Б. Хмельницького від кінця 1649 р. до середини 1654 р.
(за Іваном Крип'якевичем)

Київський воєвода та волинський маршалок Костянтин (Василь) Острозький

родового козацтва, створення певних структурних підрозділів і їхнього керівництва. Він та його пізніший наступник Євстафій Дашкович для успішної організації походів на Аккерман та становиська буджацьких татар поділили козаків на полки і сотні, за що ті дістали від Сигізмунда І привілей на місто Черкаси. Зміцнивши його та околицю, козаки зробили тут перший адміністративний центр українського городового козацтва, щоб захищати південне порубіжжя польсько-литовської конфедерації від згубних вторгнень турецьких та татарських грабіжників.

1572 р. королем Сигізмундом II Августом створюється перший козацький реєстр у 300 воїнів, що кладе початок третій групі українських козаків – реєстровцям. За кілька років потому щойно обраний польським королем семиградський князь Стефан Баторій (зять покійного Сигізмунда II) у 1576 році затверджує привілеї реєстровим козакам, вручає клейноди їхньому гетьману Богдану Ружинському, збільшує реєстр до 3-х тисяч козаків, розподіляє їх на 10 полків (по 300 козаків) і затверджує полкові центри на Правобережжі у Чигирині, Корсуні, Черкасах, Умані, Ладижині, Києві та Богуславі, а на Лівобережжі у Переяславі, Миргороді та Полтаві. Адміністративним центром визначається містечко Трахтемирів [Терехтемирів] на Дніпрі. У 1579 р. козаки одержують від С. Баторія у володіння землі на р. Сейм, де засновують нову резиденцію – м. Батурин, назване в честь короля. Сеймова ординація 1601 р. передбачала уже створення чотирьох полків по 500 козаків у кожному.

Поступово полки дістали назви від центральних міст їхньої дислокації, хоча така традиція ще не була остаточно закріплена аж до 20-х рр. XVII ст. Про це свідчить склад та назви підрозділів козацького війська гетьмана Петра Сагайдачного у 1620 році. Джерела згадують 13 полків: три кінні (Петра Сагайдачного, Івана Зискаря, Богдана Куроша) та десять піших (Тимофія Федоровича, Мусія Писарчука, Федора Білогородка, Данила Дорокола, Адама Підгорського, Сидора Семаковича, Василя Луцкевича, Яцька Городенка, Семрока Цицюри та Івана Гаражея). Отже, польський уряд допускав формування більшості козацьких полків тимчасово, на період війни, та дозволяв їм розміщуватись в пониззі Дніпра.

Десь в цей час (1616–1620 рр.) виникає і поділ полків на сотні, які стають не лише бойовими одиницями полку, а й його адміністративними центрами. Під 1618 р. згадуються сотенні підрозділи у Гадячі, Кропивні, Лубнах, Миргороді, Переяславі, Полтаві та Прилуках. Вже від 1620 р. урядовці Речі Посполитої обмежують полкові козацькі підрозділи територіями відповідних старость, а сотень – волосними центрами. До того ж, після повстання 1625 року, за Куруківською угодою кількість полків з 13 (за Сагайдачного) скорочено до 8 (Білоцерківський, Богуславський, Миргородський, Переяславський, Канівський, Корсунський, Черкаський та Чигиринський). Угода на Масловому Ставі та „Ординація Війська Запорозького" 1638 року обмежили реєстр до 6 тис. козаків з поділом на 6 полків: Білоцерківський (полковники: у 1637 р. Яцина, у 1638 р. С. Канівський); Канівсь-

кий (Лагода 1637; А. Сікержинський 1638 р.); Корсунський (М. Нестеренко 1637 р.; К. Чиж 1638 р.); Переяславський (І. Караїмович 1637 р.; С. Олдаківський 1638 р.); Черкаський (Я. Гугнивий 1637 р.; Д. Гижицький 1638 р.); Чигиринський (Г. Хомович 1637 р.; Я. Закржевський 1638 р.). Резиденцію старшому (гетьману) надано у місті Корсуні.

Тодішній полковий поділ визначав лише територію, населення якої мало обов'язок утримувати на власні кошти козацький реєстровий полк, котрий дислокувався у відповідному старостві. А територія, що належала до кожного полку, включала міста, містечка і села, де жили козаки. Тобто, незважаючи на те, що за полками були закріплені відповідні адміністративні угіддя, вони все ж залишалися суто військовими підрозділами Речі Посполитої.

Отже, адміністративно-територіальний устрій центральної частини українських земель започатковано на козацькій території і до Визвольної війни реєстрове Військо Запорозьке поділялося на шість полків: Білоцерківський, Канівський, Корсунський, Переяславський, Черкаський, Чигиринський. В свою чергу ці полки вже у 1638 році мали сотенний поділ. А саме:

1. Білоцерківський – перша і друга Білоцерківська, Фастівська сотні.

2. Канівський – 1 і 2 Канівські, Стаяцька, Межиріцька Прохорівська, Клепачівська, Костенецька, Литвинецька та Пекарська сотні.

3. Корсунський – 1 і 2 Корсунська, Звенигородська і Стеблівська сотні.

4. Переяславський – 1 і 2 Переяславська, Яготинська, Лубенська, Богушківська, Кропивнянська, Ірклiївська, Березанська, Биківська, Бориспільська, Миргородська сотні.

5. Черкаський – Черкаська, Березняківська, Золотоніська сотні.

6. Чигиринський – Чигиринські сотні.

Брацлавський і київський воєвода Адам Кисіль

Полково-сотенний поділ держави Б. Хмельницького. Початок Національно-визвольної революції напровесні 1648 року детермінував зростання кількості козацтва в Україні та виникнення нових полків і сотень. Ядром козацько-гетьманської території стали шість полків, усталених законом 1638 року – Білоцерківський, Канівський, Корсунський, Переяславський, Черкаський та Чигиринський. Звідси козацький рух і формування полкових підрозділів поширювалися на схід (лівобережжя Дніпра), захід (Поділля та Волинь) і на північ (Полісся). Ці утворення ще не мали чітких кордонів, вони об'єднувалися і ділилися, часто осідком маючи лише адміністративний центр. Посилилася у цей час і міграція населення на Слобожанщину, де теж зароджується полково-сотенний поділ осадженої території [518].

Керівник нової держави Б. Хмельницький вже на початковому етапі війни визначив етнічну територію України, яку належало звільнити з-під влади Речі Посполитої. Кордон з нею передбачалося прокласти по Віслі. Означену програму він виклав польським комісарам на переговорах наприпочатку 1649 року: „Хоч я людина й невідома і незначна, але Бог дав мені стати єдиновладцем і самодержцем руським. Мені вдалося осягти того,

Формування адміністративної території держави Б. Хмельницького на осінь 1649 р.

про що я й не думав. А що я задумав, те будете бачити потім. Я вирву із лядської неволі народ руський. Воювати за кордон не піду, шаблі на татар і турків не здійму, – вистачить з нас і України, Поділля та Волині, досить тепер у мене користі і достатку в моїй землі, в моїм князівстві: по Львів, Холм і Галич. Ставши на Віслі, я скажу і тим ляхам: сидіть та мовчіть ляхи. Туди ж загоню дуків та князів, а коли і за Віслою стануть брикатися, я й там їх знайду! Тут на Україні не залишиться у мене й сліду ні від князів, ні від шляхти їхньої. А хто захоче з нами хліб-сіль їсти, той має слухатися Військо Запорозьке і на короля не повставати! Мені вільно тут розпоряджатися: Київ мій – я воєвода київський, його дав мені Бог!" [116, с. 142–147].

Отже, від початку війни і до ухвали Зборівської угоди 8 (18) серпня 1649 року на території лівобережної частини Київського воєводства, окрім Переяславського, виникли такі полки: Гадяцький, Зіньківський, Ірклїївський, Полтавський, Миргородський, Ічнянський, Прилуцький, Ніжинський, Лубенський, Кропивнянський. На правобережній частині, окрім згаданих п'яти, з'явилися Паволоцький, Фастівський, Лисянський, Київський. На території Чернігівського воє-

водства сформувалися Чернігівський, Сосницький, Борзнянський полки. У Брацлавському воєводстві виникли Винницький, Брацлавський, Кальницький, Уманський, Шаргородський, Животівський, Остропільський, Бузький, Торговицький, Чечельницький полки. Звідси козацька адміністрація поширилася на Подільське воєводство, на теренах якого засновуються Барський, Миропільський, Могилівський, Подільський, Подністровський полки. У Калюсі, в польських межах Подільського воєводства, теж створюється полк. Як відзначив у літописі Самовидець, „...там козацтво звалося аж и поза Дністром коло Галича, а тут волости усі городи, опроч тилко самого единого Камянца Подолского, аж поза Константинов Старий – в Шулжинцех, Грицеві, Чорторіей козацтво зоставало, у Овручом особливій полковник зостaвал, до которого усе Поліся належало" [291, с. 57].

Навіть на території менш заселеного та опанованого козацьким рухом українсько-білоруського Полісся утворюються козацькі полки: Овруцький, Чорнобильський, Іванківський, Турівський, Мозирський, Брагинський, Биховський, Річицький, Гомельський. У 1649 р., із заснуванням Житомирського полку, поширюється полково-сотенний рух і на Волинь, де виникають Зв'ягельський, Гощанський та Любартівський полки. Всього за означений період дослідники називають від 26 до 35 полків, які увійшли до гетьманату Б. Хмельницького або підтримували його військо на українсько-польсько-литовському порубіжжі.

Відтак на середину 1649 року, як результат національної революції під проводом Богдана Хмельницького, на теренах Центральної України сформувалася українська державність. Означена територія дістала новий адміністративний поділ на полки і сотні, який змінив устрій Речі Посполитої на цих землях. Він якнайкраще відповідав завданням нової державності, вирішував непрості проблеми військових, адміністративних, судових, фінансових та соціально-економічних функцій. Полковник на території полку і сотник у сотні поєднували у своїх руках військову, адміністративну і судову владу [81, с. 7–9].

Вище ми вже зазначили, що в лютому 1649 р. велися переговори у Переяславі, на яких укладено перемир'я до „зелених свят" (23 травня). Демаркаційну лінію між Річчю Посполитою та Військом Запорозьким визначено тоді по річках Прип'ять, Горинь і по м. Кам'янцю-Подільському. Після битви під Зборовом 8 (18) серпня 1649 р. була підписана Зборівська угода і Б. Хмельницький змушений був значно поступитись територією. Зрада Іслам-Гірея III стала причиною того, що йому довелося погодитись на гірші, ніж сподівалось козацтво, умови миру. Територія, яка входила до Війська Запорозького, обмежувалась Київським, Чернігівським та Брацлавським воєводствами.

Командування козацького війська, виходячи із традиційного адміністративно-територіального устрою українських земель, що складався із повітів, староств та волостей, вирішило розділити весь реєстр на полки і сотні. На підставі Зборівської угоди 1649 р. старшинська рада в Корсуні 16 жовтня 1649 р. ухвалила рішення про поділ 40-тисячного війська на 16 полків і 272 сотні в межах Брацлавського, Київського і Чернігівського воєводств. Крім шести старих полків, що складали ядро територіального устрою Центральної України, створено ще 10 нових полків. Всі інші полки, що не входили в межі 40-тисячного реєстру і відведеної території, було ліквідовано. Всього було 16 полків. З них 9 на *Правобережжі* (Чигиринський (18 сотень), Корсунський (19), Канівський (16), Білоцерківський (23), Уманський (14), Брацлавський (22), Кальницький (19), Київський (17) і 7 на *Лівобережжі* (Переяславський (19), Кропивнянський (14), Миргородський (16), Полтавський (19), Прилуцький (20), Ніжинський (11), Чернігівський (10).

Назва кожного полку походила від найменування повітів, староств або менших адміністративних одиниць польських наддніпрянських воєводств. Але лише чотири старі повіти стали без значних змін полками: Біла Церква, Кальник, Чернігів і Ніжин. Канівський повіт було поділено на Канівський і Корсунський полки; Черкаський повіт на Черкаський, Чигиринський і Кропивнянський полки; Переяславський

повіт на Переяславський і Прилуцький полки; Миргородський повіт на Миргородський і Полтавський полки; Брацлавський повіт на Брацлавський і Уманський полки.

Виняток становили Київський і Чернігівський полки, котрі складалися не із подрібнених повітів, а включали кілька округів. До першого входили Київ, Остер, Чорнобиль, Овруч, Любеч, до другого – Чернігів, Седнів, Слабин, Городня, Вересоч, Мена, Борзна, Сосниця, Батурин. Поза межами держави Б. Хмельницького у 1649 р. залишилися Житомирський повіт і значна частина Новгород-Сіверського повіту (Новгородок, Глухів, Короп). Гадяцький полк, що виник на початку визвольної війни, у 1649 р. був приєднаний до Полтавського, а на його території утворено Гадяцьке староство, – рангову маєтність гетьмана.

Михайло Максимович свого часу відзначав такий факт [308, с. 663–664]. Ще у великокнязівські часи, у 1026 році, князі – київський Ярослав і чернігівський Мстислав – домовилися, що ріка Дніпро має бути кордоном між Київським князівством та Переяславським і Чернігівським. Але Б. Хмельницький, при створенні полків, вважав Дніпро об'єднувачем України. До придніпровських полків Правобережжя він приєднав низку сотень на Лівобережжі. Зокрема Чигиринський полк складався із 9 сотень правобережних і 8 сотень лівобережних з такими сотенними містами і містечками: Желнином [Жовнином], Єреміївкою [Вереміївкою], Максимівкою, Кременчуком, Потоком [Потоками], Омельником, Голтвою [Говтвою], Остап'єм. Ці вісім сотень, пізніше, за Андрусівською угодою 1667 р., увійшли до складу лівобережних полків: Вереміївська [Єреміївська], Голтвянська [Говтвянська], Жовнинська, Кременчуцька, Максимівська, Омельницька, Остап'ївська [Остап'євська], Потоцька [Потіцька, Потоківська]. До Черкаського полку на Лівобережжі входили 4 сотні: Богунська, [Богушківська], Золотоніська, Домонтовська, Піщанська. До Канівського полку на Лівобережжі належало 2 сотні: Бубнівська [Дубківська], Ліплявська [Леплявська]. До Київського полку на Лівобережжі включено одну сотню – Броварську [Броварківську].

Територіальні межі козацьких полків часів національно-визвольної війни детально досліджені І. П. Крип'якевичем. За його даними прикордонними містами Правобережжя мали стати Горностайпіль, Вінниця, Брацлав, Димер, Коростишів, Паволоч, Погребище, Прилука, Ямпіль. Але у ході безпосереднього визначення кордонів лінію проклали через Бар, Новокостянтинів, Любар, Случ. У Київському полку на північному заході крайнім містом був Овруч, тобто значно західніше, ніж за Зборівською угодою. У Білоцерківському полку дійсний рубіж відрізнявся від зазначеного в угоді – поза Паволоч виходили на захід Івниця, Коростишів, Кам'яний Брід. У Кальницькому полку крайніми сотенними містами і містечками були Винниця, Прилука, Погребище, Борщагівка, а за деякими джерелами і село Беклівка на захід від Михнівки. У Брацлавському полку козацька лінія кордону пролягала через межі Брацлавського воєводства і прикордонними містами стали Браїлів, Станіславчик, Мурахва, Пенківці, Копистерин, Шаргород, Садковець, Черніївці, Стіна, Ямпіль.

Кордон з Московською державою в межах Полтавського, Миргородського, Прилуцького та Чернігівського полків був визначений по лінії польсько-російської межі, встановленої Поляновським миром і остаточно закріплений угодами 1638 і 1647 pp. В Чернігівському полку крайнім сотенним містом на сході став Конотоп, в Миргородському – Костянтинів, Ромни, Глинськ, в Полтавському – Гадяч, Веприк, Зіньків, Куземин, Опішня, Полтава. На півдні території Війська Запорозького знаходились Брацлавський, Уманський, Білоцерківський, Корсунський, Чигиринський та Полтавський полки. Їхні південні сотні межували з так званим Диким полем (татарськими кочів'ями) та Вольностями (угіддями) низового запорозького товариства.

Керівний склад 16 полків 1649 р., згідно з даними „Реєстру" [442], був наступним: 1. Білоцерківський – Михайло Громика. 2. Брацлавський – Данило Нечай. 3. Кальницький – Іван Федоренко [Богун]. 4. Канівський – Семен Савич. 5. Київський – Антін Жданович. 6. Корсунський – Лук'ян Мозира. 7. Кропивненський – Филон Джалалий [Дже-

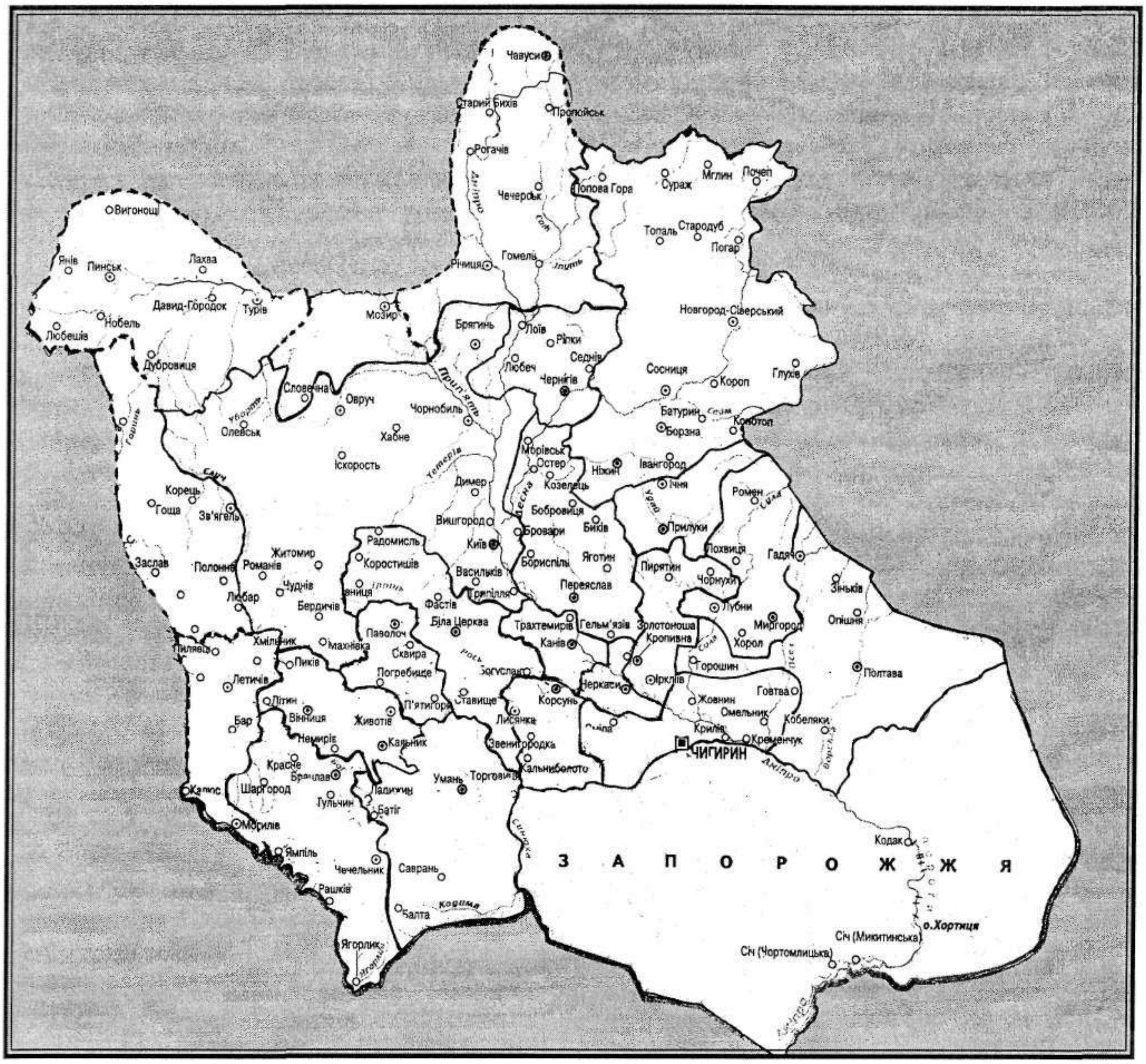

Адміністративний поділ Війська Запорозького у 1654–1657 рр.

джелій]. 8. Миргородський – Матвій Гладкий. 9. Ніжинський – Прокіп Шумейко. 10. Переяславський – Федір Лобода. 11. Полтавський – Мартин Пушкар [енко]. 12. Прилуцький – Тимофій Носач. 13. Уманський – Йосип Глух. 14. Чигиринський – Федір Якубович [Вешняк]. 15. Черкаський – Ясько Воронченко. 16. Чернігівський – Мартин Небаба. Відтак на кінець 1649 року у Війську Запорозькому нараховувалося 16 полків. Це було територіальне ядро української держави, де проживало 1,4–1,6 млн. населення.

Протягом 1650–1654 рр. кількість полків і сотень та їхні кордони зазнавали певних змін. За Білоцерківською угодою 18 (28) вересня 1651 р. територія України обмежувалася лише Київським воєводством. Проте вона в життя проведена не була. Козацькі полки на Брацлавщині і Чернігівщині залишилися на місцях. Більше того, за рішенням уряду або з ініціативи повсталого народу формуються нові полки, змінюють адміністративний склад існуючі. Так Білоцерківський полк у 1651 р. поділено на дві адміністративні одиниці: східні сотні залишилися при Білій Церкві, а з західних утворено окремий Паволоцький полк, через що кількість полків збільшилася до 17. У 1652 р. згадується Жаботинський полк на чолі з Тимофієм Хмельницьким, – напевно для нього ж і створений, вочевидь суто як військовий підрозділ.

Часткові територіальні зміни відбулися у Кальницькому, Київському та Ніжинському полках. Кальницький було реорганізовано у Винницький і він втратив Борщагівську, Погребиську, Прилуцьку і Тетіївську сотні на користь Паволоцького полку. Ніжинський полк поповнився сімома сотнями Чернігівського полку (Батуринська, Бахмацька, Борзенська, Івангородська, Конотопська, Сосницька) і дістав значну територію Сіверщини (Новгород-Сіверський, Глухівський, Коропівський округи з Чернігівського воєводства та Стародубський повіт зі Смоленського воєводства), який став його автономною військово-адміністративною одиницею. Київський полк розширено за рахунок Переяславського: до нього додано Звороцьку, Козелецьку і Моровську сотні. На короткий час створюються Остерський (1650 р.), Чечельницький (1650 р.), Чорнобильський (1651 р.) та Новгород-Сіверський (1653–1654 рр.) полки.

Після Переяславської ради 8 січня 1654 р. українсько-московські угоди визнали як реально існуючий полково-сотенний адміністративно-територіальний устрій, а збільшення козацького реєстру до 60 тисяч надало генеральному урядові право створювати нові полки. Наприклад Борзнянський (1654–1655 рр.). Власне договір 1654 р. не торкався територіального складу української держави: цар і гетьман мали на увазі, що у підданство до Росії перейдуть землі, на яких проживали українці, котрі звільнилися з-під влади Речі Посполитої. Це був великий простір: на лівому березі Дніпра – Чернігівщина й Полтавщина, на правому – Київщина, східне Поділля, східна частина Волині. Адже у 1654 р. звільнена територія України охоплювала Лівобережжя, частину Правобережжя та значну частину степу на півдні. Загалом вона сягала: на заході – до р. Случ, на сході – до російського кордону, на півночі – до басейну р. Прип'ять, на півдні – до степової смуги Дикого поля. Площа ця дорівнювала приблизно 200 тис. км^2. Б. Хмельницький називав її як колись – Руська Земля, Русь.

Північні волості Чернігівського та південні Смоленського воєводств – Новгород-Сіверська, Стародубська, Почепська – перейшли до території Війська Запорозького також у 1654 р. Запорозька Січ мала входити „під високу руку" російського монарха, позаяк становила невід'ємну частину України, хоча й мала автономне становище як окрема військово-адміністративна одиниця.

Таким чином, після Переяславської ради територія козацької держави не лише повернулася до західного кордону Брацлавського воєводства, а й пішла далі на Поділля. В Брацлавському полку крайніми на заході стали Яруга (над Дністром), Буша, Черніївці, Чепиків, Брацлав, на сході Вербка, Мясківка, Тульчин, на півночі кордон відсунувся на схід: у Київському полку вже не значиться Овруч, а лише місцевість ближче до Дніпра – Чорнобиль, Карпилівка, Макарів. Загалом же кордон козацької території з Річчю Посполитою проходив з півдня на північ через Яругу, Черніївці, Мурахву, Красне, Винницю, Прилуки, Самигород, Паволоч, Калинобрід, Макарів, Чорнобиль, Карпилівку, тобто угода 1654 р. закріпила реально існуючий адміністративний поділ.

На чолі полку стояв полковник, який здебільшого призначався гетьманом, центром кожного полку визначалося найбільш економічно розвинуте місто. Полковник здійснював керівництво полком за допомогою старшини, яка призначалася полковником або обиралася козаками. Головною водною артерією козацької території став Дніпро, а межі Богданової держави простягалися рівномірно по обох його берегах і не відходили далі як на 250 км. Військо Запорозьке стало в повному розумінні наддніпрянською державою.

У 1654–1657 рр. територія козацького гетьманату розширюється за рахунок південних земель Великого князівства Литовського у Берестейському, Мінському і Мстиславському воєводствах, а також прикордонної смуги Волинського і Подільського воєводства. Коли Олексій Михайлович оголосив війну Польщі і розпочалася чергова російсько-польська війна, українські полки обсадили козацькими залогами пограничну смугу Подільського і Волинського воєводств, де розпочалася організація Подільського і Волинського полків. Під час війни українська армія зайняла також суміжні повіти Мінського і Мстиславського воєводств. Корпус наказного гетьмана Івана Золотаренка розпочав наступ на Гомель, а ок-

ремі його частини взяли Річицю, Гори, Стрішин, Злобин, Рогачів. У серпні 1655 р. козаки увійшли в Гомель, Чечерськ, Новий Бихів. У результаті цих дій було зайнято Биховський, Кричевський та частину Могильовського повітів, а в серпні уже згадується як наказний білоруський (чауський) полковник Матвій Старинський у Чаусах [168].

У лютому 1656 р. на місце убитого в боях І. Золотаренка Б. Хмельницький призначив полковником у Білорусії Івана Нечая. До складу Білоруського полку увійшли Могильов, Чауси, Новий Бихів, Гомель. І. Нечай іменувався полковником білоруським, могильовським і гомельським. Сотенними містами, крім Могильова, стали Чауси, Гори, Заболоття, Бродиничі, Акулино, Городень, Святозеро, Улянов, Рогозин, Білявичі, Чериків, Верба, Пропойськ, Межен, Чечерськ, Смоляни. Козацькі загони дійшли до Березини і Бобруйська.

Під козацьку владу з Берестейського воєводства у 1657 р. перейшов Пінський повіт і тут створюється Турівсько-Пінський полк. І. Крип'якевич у цьому зв'язку слушно зауважив, що „білоруси, яких з українцями єднала культура і спільна оборона православної віри, воліли бути в політичних зв'язках з Україною, ніж підлягати Москві". Однак наміри очільників Білоруського полку узаконити політичний статус регіону в складі гетьманської держави так і не стали реальністю. За Переяславськими статтями 1659 р., зокрема статтею 16-ою, було вказано, що на „Белой России ныне и впредь залогам казацким не быть". Білоруським козакам дозволялося переселитись в „черкасские городы".

Еволюція територіального устрою гетьманської України у другій половині XVII ст. Після смерті Б. Хмельницького (1657 р., серпень) новий гетьман І. Виговський намагався втримати всі волинські та білоруські території за Військом Запорозьким, хоча і безуспішно: практично в кінці того ж року вони відійшли під контроль Литви, Польщі та Росії. Остаточно ж відмовився від них гетьман Юрій Хмельницький за Переяславською угодою-2 (1659 р.) з Москвою та Слободищенським трактатом (1660 р.) з Річчю Посполитою. Припиняють існування Чауський (1657–1659 рр.), Турівський (1657–1659 рр.), Зв'ягельський (Волинський) (1657–1659 рр.), Овруцький (1657 р.), Подільський (1657–1659 рр.) та Лисянський (1657–1659 рр.) полки. Подільський полк, який у 1657–1658 рр. мав центром Межибіж, а в 1658–1659 рр. Могилів, називався також відповідно Межибізьким та Могилівським.

Відтак в умовах політичної кризи козацького гетьманату, яка розпочалася після смерті Б. Хмельницького, адміністративна територія Війська Запорозького зазнає реформувань за гетьманів І. Виговського (1658 р.), Ю. Хмельницького та Я. Сомка (1660–1661 рр.), І. Брюховецького (1663 р.), П. Дорошенка (1668 р.), Д. Многогрішного (1669 р.), І. Самойловича (1672, 1674, 1687 рр.), І. Мазепи (1687 р.).

Іван Виговський після укладення 16 вересня 1658 р. Гадяцької угоди і в умовах боротьби з М. Пушкарем, яка відтоді розпочалася, проводить першу адміністративну реформу на Лівобережжі. 1658 р. він ліквідував Кропивнянський і відновив Лубенський полки. Означене спричинило територіальні зміни у Миргородському, Переяславському, Полтавському та Чигиринському полках, пов'язані з реорганізацією їхніх сотень. На початку 1659 р. гетьманом створено Седнівський та Остерський полки і відновлено Гадяцький, але лише як бойові одиниці. На початку 1660 року їх ліквідував новий гетьман Юрій Хмельницький, котрого обрали на Переяславській раді 1659 р., де підтверджувалися привілеї козацької старшини і зберігався адміністративний устрій України.

Згідно з Переяславськими статтями, даними 13 січня 1659 року, при обранні у гетьмани Юрія Хмельницького, на той час існували такі полки та були такі полковники: черкаський Андрій Одинець; канівський Іван Лизогуб; корсунський Яків Петренко; переяславський Тимофій Цицюра; кальницький Іван Сірко; полтавський Федір Жученко; миргородський Павло Апостол; лубенський Яків Засядько; прилуцький Федір Терещенко; ніжинський Василь Золотаренко; чернігівський Оникій Силич; чигиринський Кирило Андрієнко; білоцерківський Іван Кравченко; київський Василь Бугрин [Бутримов]; уманський Михайло Ханенко; брацлавський

Адміністративний поділ Війська Запорозького у 1657–1660 рр.

Михайло Зеленський; паволоцький Іван Богун; подільський Євстафій Гоголь [77, т. 1, с. 265–266], тобто 18 полків. Новим тут є створений у 1657 р. Подільський полк, правління якого, як зазначено вище, перебувало у Межибожі (1657–1658 рр.) та Могилеві (1658–1659 рр.).

Наприкінці 1659 р. Юрій відновив Ірклїївський полк із сотень Лубенського, Переяславського, Черкаського та Чигиринського. За Переяславськими статтями 1659 р. на правому березі у Києві, Брацлаві та Умані і на лівому березі в Переяславі, Чернігові та Ніжині розміщувались гарнізони царських військ на чолі з воєводами, які мали контролювати старшинську адміністрацію. Козацька старшина позбавлялася права переобирати гетьмана без царського дозволу, а гетьман, без погодження з Москвою, призначати і звільняти генеральну старшину і полковників.

Підписання Ю. Хмельницьким 17 жовтня 1660 р. Слободищенського трактату з уповноваженими представниками Речі Посполитої спричинило фактичний розкол козацької держави на два гетьманати: Юрій залишився на Правобережжі, а на Лівобе-

режжі козацька старшина обрала наказним гетьманом його дядька Якима Сомка, переяславського полковника. Для посилення свого регіменту останній із лівобережних сотень Чигиринського полку та окремих сотень сусідніх Миргородського, Полтавського і Лубенського полків створив у 1661 р. Кременчуцький полк, а в 1662 р. ліквідував Гадяцьке староство і утворив на його території (яка до цього входила у склад Полтавського полку) Зіньківський полк. 1662 р. згадується також Козелецький полк.

У 1663 р. Ю. Хмельницький, під тиском старшинської ради, подав до демісії. Але держава так вже і не об'єдналася: на Правобережжі гетьманом був обраний Павло Тетеря (1663–1665), а на Лівобережжі – Іван Брюховецький (1663–1668). Останній, прийшовши до влади, розпочав з адміністративної реформи. Щоб послабити своїх противників, прихильників Я. Сомка та В. Золотаренка, він у 1663 р. ліквідував Ірклїівський та Кременчуцький полки і радикально зменшив адміністративну територію Ніжинського, – із нього виділено в окремі полки Стародубський, Глухівський та Сосницький. Щоправда, Глухівський він же і скасував у 1665 році. Того ж 1663 р. І. М. Брюховецький „ударив чолом цареві малоросійськими городами" та заявив, що керувати підданими має не гетьман, а цар, який іменував себе „Великия и Малыя России самодержец". Гетьман оголосив Лівобережжя володінням російського монарха.

Означене спричиняє політичне напруження на Правобережжі, де внаслідок військово-політичного протистояння між різними старшинськими кланами до влади у 1665 р. приходить Петро Дорошенко (1665–1676 рр.). До того ж, після тривалої московсько-польської війни за Наддніпрянщину, 30 січня 1667 р. її фактичний поділ був оформлений Андрусівським перемир'ям, яке Польща та Росія уклали (без участі козацької старшини) терміном на 13,5 років. В ньому застерігалося, що до Росії має відійти Лівобережна Україна, а Правобережна – до Польщі, за винятком Києва, який з прилеглою територією на 2 роки залишався за Росією. Запорожжя мало бути під протекторатом обох держав.

Протиприродність поділу України на Лівобережну та Правобережну була очевидною, і українці, не бажаючи миритися з ним, активно виявляли протест. У 1668 р. П. Дорошенко здійснив похід на лівий берег і під Опішнею І. Брюховецький зрікся влади, але був убитий розлюченою за його політичні дії юрбою. П. Дорошенко того ж року ліквідував Сосницький полк і створив Новгород-Сіверський. На початку 1669 р. під його владою, крім правобережних полків, були також Полтавський, Миргородський і Лубенський. Але 13 березня 1669 р. на раді в Глухові сіверська старшина обрала нового лівобережного гетьмана – чернігівського полковника Дем'яна Многогрішного [Ігнатовича]. При обранні гетьмана і підписанні Глухівських договірних статей, були присутні представники козацької стар-шини лише сіверських полків: Стародубського, Чернігівського, Київського, Ніжинського і частково Переяславського та Прилуцького. Південні полки – Зіньківський, Миргородський, Полтавський та Лубенський зовсім не підтримали Дем'яна Ігнатовича і зберігали вірність П. Дорошенку.

Отже, Глухівські статті підписали такі представники полків. *Стародубського*: полковник Петро Іванович Рославець; обозний Гаврило Дащенко; осавули Василь Юрійович Щербак та Дмитро Турченко-Журман; отаман Тимофій Олексіїв; писар Воробій Іван; хорунжий Василь Валькевич. А також сім сотників: стародубський Павло Хромченко; почепський Овдій Рославченко; погарський Гаврило Єремієнко; новгородський Захар Степанкович; шептаківський Василь Ісаєнко; мглинський Андрій Єсимонтовський; топальський Іван Рубець.

Ніжинського: полковник Пилип Іванович Уманець [Пилипча]; суддя Федір Завадський; обозний Матвій Матвійович Шендюх [Матюха]; осавул Гнат Парпура; писар Павло Михайленко; хорунжий Роман Сергійович. Та 13 сотників: ніжинський Костянтин Іванович; батуринський Григорій Карпович Коровка-Вольський; хорошеозерський Кіндрат Іванович; борзнянський Григорій Проскуренко; шаповалівський Павло Павленко; новомлинський Іван Євтушенко; коропський Федір Хомич; рождественський Степан Нестеренко; глухівський Яків Жураховський; кролевецький Василь Яценко-Дейнега; воронізький Сава Прокопович; конотопсь-

кий Лесько Лисенко; івангородський Федір Малащенко.

Чернігівського: отаман Станіслав Кохановський та 11 сотників: чернігівський Василь Борковський [Дунін]; білоусівський Павло Товстоліс; любецький Сава Внучко; сиберезький Филон Саваєцький; слабинський Агій Іванович; сосницький Андрій Тищенко; столинський Пилип Марченко; синявський Василь Марченко; киселівський Герман Михайлов; волинський Василь Олещенко; понорницький Федір Ковтуненко.

Київського: полковник Костянтин Солонина; обозний Яків Іванович; осавули Трохим Якович, Самійло Трисановський та Іван Тихий; писар Андрій Васильович; хорунжий Михайло Михайлов. А також шість лівобережних сотників: київський Григорій Алифіров; козелецький Гаврило Карпов; остерський Максим Степанов; бобровицький Онисим Коробка; гоголівський Іван Кононов; моровський Яків Васильєв.

Прилуцького: наказний полковник, полковий осавул Яків Трохимович і два сотники: полковий Семен Семенов та першої сотні Криштоф Розсохинський.

Переяславського: наказний полковник Іван Юхименко; суддя Юрій Миколаєнко; писар Михайло Буржецький. А також три сотники: Панько Кулун, Григорій Волошин та Іван Щербина [77, т. 1, с. 265–266].

Д. Многогрішний скасував Новгородський полк, включивши його сотні до Стародубського та Ніжинського, реформував Зіньківський полк в Гадяцький, а також здійснив реорганізацію сотенного устрою практично всіх лівобережних полків. Проте невдовзі, у 1672 році, в Батурині стався старшинський переворот і усунутий від влади Д. Многогрішний потрапив до московської катівні, а на його місце старшина обрала І. Самойловича (1672–1687).

Новий гетьман теж розпочав правління з реорганізації адміністративного устрою. У 1672 р. він змінив підпорядкування та склад окремих сотень, а в 1674–1676 рр. із переселенців з Правобережжя створив нові сотенні підрозділи в південних полках. Але фактично від 1672 року полкова адміністративна територія Лівобережної України стабілізувалася: до 1775 року тут існувало десять полків – Стародубський, Чернігівський, Ніжинський, Прилуцький, Київський, Переяславський, Лубенський, Гадяцький, Полтавський і Миргородський, а до 1782 р. – дев'ять: Полтавський у 1775 р. був ліквідований.

До кінця 1676 року остаточно перейшли до лівобережної автономії і лівобережні сотні правобережних полків – Канівського, Черкаського і Чигиринського. Їх включили до Переяславського, Лубенського, Миргородського та Полтавського полків.

Після першої російсько-турецької війни 1676–1681 рр. між Москвою та Стамбулом 1681 року укладається Бахчисарайська угода про перемир'я на 20 років. Кордоном між державами став Дніпро. Туреччина і Крим визнавали входження Лівобережної України та Запорожжя до складу Росії. Київ і містечка Васильків, Трипілля, Дідівщина, Стайки з прилеглими селами також відійшли до неї. Саме вони склали Київську сотню Київського полку. Туреччина і Росія брали взаємні зобов'язання не споруджувати і не відбудовувати укріплення між Бугом і Дністром, а також не заселяти ці землі.

За „Вічним миром" 1686 р., між Московією та Річчю Посполитою, до Росії відійшла Київська сотня Київського полку, кордон якої на правому березі охопив незначну територію у вигляді трикутника до с. Митниця під Васильковом. Правий берег залишився у складі Речі Посполитої. Запорозька Січ від 1686 р. і до 1775 р. підпорядковувалася безпосередньо царській адміністрації і формально організаційних та структурних зв'язків з Гетьманщиною не мала. За Київську сотню Київського полку Польща одержала грошову компенсацію. Землі від містечка Стайок до гирла Тясмину з містами Ржищів, Трахтемирів, Канів, Мошни, Соколець, Черкаси, Крилів та Чигирин мали бути незаселеними.

Більш нестабільна в політичному сенсі Правобережна Україна, яка до того ж стала ареною московсько-польської, польсько-турецької та російсько-турецької війн у 60–70-х рр. XVII ст., розвивала полково-сотенну адміністрацію ще у вкрай несприятливіших умовах. З приходом у 1665 р. до влади П. Дорошенка, під його юрисдикцією опинилося спочатку вісім полків: Білоцерківський,

Адміністративний поділ Війська Запорозького у 1660–1676 рр.

Брацлавський, Винницький, Канівський, Корсунський, Лисянський, Паволоцький, Уманський та Черкаський. 1666 року відновлено Животівський, але ліквідовано Лисянський; 1667 р. – припинив існування Животівський полк, а Брацлавський об'єднався з Винницьким в один Винницький. 1669 р. створено Торговицький та Могилівський (Подільський) полки, а 1673 р. – Чечельницький. 1674 року, коли польські залоги зайняли територію Білоцерківського і Паволоцького полків, гетьманом відновлено Лисянський полк, а Могилівський розділено на два – Подільський та Могилівський.

Позаяк за Бучацькою угодою 1672 р. Польща відмовилася на користь Туреччини від більшої частини Правобережної України, то Москва, не порушуючи Андрусівського перемир'я, спробувала разом з регіментом І. Самойловича визволити Правобережжя. На початку 1674 р. російсько-українське військо здійснило туди похід, внаслідок якого десять правобережних полків – Черкаський, Канівський, Білоцерківський, Корсунський, Брацлавський, Уманський, Могилівський

(Подільський), Кальницький, Торговицький і Паволоцький на короткий час знову возз'єдналися з Лівобережною Україною. У 1676 р. Петро Дорошенко здався на ласку московського царя і всі правобережні полки, які або залишалися під його управлінням, або визнали владу І. Самойловича на Переяславській раді у 1674 р., були ліквідовані.

Воєнні та політичні події, які відбувалися на Правобережжі, тяжко вплинули на становище поселень, а також на адміністративний устрій. Весь цей час ішли міграції на Лівобережжя, особливо після 1676 р., коли розпочався наступ турецьких військ. Тоді спорожніли Ладижин, Мурахва, Умань, Бар, Канів, Корсунь, Драбівка, Жаботин, Фастів.

Під тиском українського суспільства, після перемоги над турками під Віднем у 1683 році, у 80-х роках XVII ст. польським урядом на Правобережжі поступово відновлено ґородове реєстрове козацтво і сформовано Богуславський, Корсунський, Брацлавський та Фастівський полки під командуванням Захара Іскри, Самійла Івановича (Самуся), Андрія Абазина і Семена Палія, котрі вважали територію цих полків автономною у складі Речі Посполитої. Керуючись у внутрішньому житті нормами козацького права, українське населення цього краю разом з тим мало підлягати юрисдикції польських адміністративно-територіальних органів, що вело до гострої конфронтації. Після укладення у 1699 році Польщею Карловицького мирного договору з Туреччиною, остання мала повернути південне Правобережжя Речі Посполитій. Тому у червні 1699 р. польський сейм ухвалив постанову про ліквідацію козацьких полків у Київському та Брацлавському воєводствах. Розпуск козацького війська мав відбутися протягом двох тижнів. Але у відповідь на Правобережжі розгорнулося повстання під проводом Семена Палія.

У 1702 р. С. Палій зайняв Білу Церкву, встановив кордон правобережної автономії по річках Тетерів, Уж і Случ, відновив Білоцерківський полк, а також приєднав до цих володінь Балтський, Ольгопільський, Ямпільський, Подільський повіти, землі над Бугом і Дністром, а також Житомирський повіт Київського воєводства. В межі звільненої території входили Немирів, Бар, Біла Церква, Новокостянтинів, Дунаївці, Студениця, Гусятин, Стрижава, Летичів, Межибіж, Винниця, Ягорлик, Брагин, Звягель, а також Ягорлицьке і Хмільницьке староства. До початку 1709 р. на цих землях відновлено дев'ять полків: Білоцерківський, Чигиринський, Богуславський, Уманський, Корсунський, Паволоцький, Могилівський, Винницький та Брацлавський, до складу яких увійшли також Житомир, Фастів, Бердичів, Бишів, Котельня, Овруч, – тобто територія між р. Случчю і р. Дніпром [40].

Існування тут козацького устрою припинилося у 1711–1713 роках, коли за умовами Прутської угоди зі Стамбулом цар Петро І відмовився від претензій на Правобережну Україну. Багато козаків переселилося на Лівобережжя, а козацький військово-територіальний устрій перестав там існувати. Частина населення мігрувала також на Слобожанщину [228], а рештки козацького устрою після відходу російських військ ліквідовано Річчю Посполитою. Як і на всіх українських землях у складі Польщі, на Правобережжі до 1772 року зберігся територіально-адміністративний поділ за старою схемою на воєводства, повіти і староства. Адміністративним центром Київського воєводства став Житомир [226; 233].

Таким чином, можемо констатувати, що на території Війська Запорозького, як єдиного, так і лівобережного та правобережного, від 1648 р. до 1714 р. існувало 68 полків, згадки про які нами виявлено в історичних джерелах. Це були як суто військові підрозділи, так і адміністративно-територіальні одиниці козацького гетьманату. Їхній перелік такий:

Биховський, Барський, Білоруський, Білоцерківський, Богуславський, Борзнянський, Брагинський, Брацлавський, Бузький, Винницький, Волинський, Гадяцький,Гомельський, Гощанський, Глухівський, Жаботинський, Животівський, Житомирський, Зв'ягельський, Зіньківський, Канівський, Іркліївський, Ічнянський, Калюський, Кальницький, Кам'янець-Подільський, Канівський, Київський, Козелецький, Корсунський, Кременчуцький, Кропивнянський, Лисянський, Лубенський, Любартівський, Межибізький, Миргородський, Миропільський, Могилівський, Могильовський, Мозирський, Ніжинський, Новгород-Сіверський, Овруцький, Ос-

терський, Остропільський, Паволоцький, Переяславський, Пінський, Подільський, Полтавський, Придністровський, Прилуцький, Річицький, Седнівський, Сосницький, Стародубський, Торговицький, Турівський, Уманський, Фастівський, Чауський, Черкаський, Чернігівський, Чечельницький, Чигиринський, Чорнобильський, Шаргородський.

У другому розділі цієї книги подаємо зібрані нами дані лише про ті полки (всього 51), які хоча б і короткотерміново, але були адміністративними одиницями козацького гетьманату.

Згасання територіальної автономії Лівобережної України. Отже, на початок XVIII ст. автономний полково-сотенний адміністративний устрій Війська Запорозького, заснований на козацькому праві, зберігся лише на Лівобережній Україні, яка дістала неофіційну назву Гетьманщина, а офіційну Малоросія, або „Войско Запорожское". Він залишався в цілому стабільним аж до ліквідації полків у 1782 році. Щоправда, час від часу виникали ідеї створення нових адміністративних одиниць. Наприклад у 1713 р. гетьман І. Скоропадський висунув проект організації Глухівського полку у складі Глухівської, Воронізької, Кролевецької, Новомлинської і Конотопської сотень. Але він, однак, не був реалізований через спротив Петра І. Окрім того, від 1709 року Гетьманщина увійшла як окрема, автономна одиниця до складу створеної царем Петром Київської губернії [140]. Полковий центр Київського полку, у зв'язку з цим, від 1709 р. було перенесено до містечка Козелець. Певним чином на адміністративному устрої та адміністрації Лівобережжя відбилася також діяльність Першої Малоросійської колегії у 1722–1727 рр.

Як і в XVII ст. полком тут управляв обраний козаками або призначений гетьманом чи царським урядом полковник. Полкова старшина складалася з писаря, судді, обозного, осавула і хорунжого, яким у виконанні адміністративно-військових функцій допомагали канцеляристи полкової канцелярії. Полковники зосереджували велику військово-адміністративну владу. Її атрибутами були пернач, бунчук, військовий прапор і печатка.

Влада полкової організації поширювалася на ратушні міста, що були розташовані на території полку і не мали привілеїв управління за Магдебурзьким правом. У привілейованих магістратських містах, не підпорядкованих полковій адміністрації, органи самоврядування підлягали безпосередньо гетьману. Через те, що межі окремих військово-адміністративних одиниць у відповідних документах чітко не фіксувалися, часто між представниками суміжних полків та сотень виникали суперечки, скарги, судові тяжби, багаторічні конфлікти.

За Єлизаветинських часів у 1742 р. територія Лівобережної Гетьманщини поширюється на Правобережну Україну (тут у 1742–1752 рр. Миргородський полк мав Архангелогородську, Крилівську та Цибулівську сотні), а також у межі „Вольностей" Запорозької Січі (у 1748–1752 рр. Полтавський полк мав на цій території Самарську сотню з центром у Новобогородицькій фортеці). Лівобережними гетьманськими столицями в різні часи були Батурин (1669–1709, 1750–1764) та Глухів (1709–1750; 1764–1782) [31].

На початок 1764 року Лівобережна Україна та належна до Росії Київщина були поділені на 10 полків: Гадяцький, Київський, Лубенський, Миргородський, Ніжинський, Переяславський, Полтавський, Прилуцький, Стародубський, Чернігівський і 174 сотні. Роком раніше, у 1763 р., тут запроваджено статутові земські, гродські і підкоморські суди. Через це, поряд з існуючим полковим і сотенним поділом введено ще й повітовий. На Гетьманщині створено 20 судових повітів, які теж стали адміністративними округами і проіснували до 1782 р. У 1766 на Лівобережжі також запроваджуються фінансові округи – комісарства. [Означене подаємо в таблиці 1].

При створенні 22 березня [2 квітня] 1764 р. з Новосербської провінції Новоросійської губернії до неї спочатку віднесено сотенні містечка Миргородського полку Власівку і Кременчук, а в 1765 р. і містечка Полтавського полку Білики, Келеберду, Китайгород [Китайгородку], Кишеньки, Кобеляки, Маячку, Нехворощу, Нові Санжари, Орлик [Орель], Переволочну, Сокілку, Старі Санжари, Царичанку. У 1775 р. до Новоросійської губернії відійшли миргородські містечка Омельник і

Таблиця 1

№	Полки	Судові повіти (з 1763 р.)	Комісарства (з 1766 р.)
1.	Гадяцький	Гадяцький, Зіньківський	Гадяцьке, Зіньківське
2.	Київський	Київський, Остерський	Київське, Козелецьке
3.	Лубенський	Лубенський, Роменський	Лубенське, Роменське
4.	Миргородський	Миргородський, Остапівський	Миргородське, Остапівське
5.	Ніжинський	Батуринський, Глухівський Ніжинський	Батуринське, Глухівське, Ніжинське
6.	Переяславський	Золотоніський, Переяславський	Золотоніське, Переяславське
7.	Полтавський	Полтавський	Полтавське
8.	Прилуцький	Іваницький, Прилуцький	Іваницьке, Прилуцьке
9.	Стародубський	Погарський, Стародубський	Новгород-Сіверське, Стародубське, Топальське
10.	Чернігівський	Менський, Чернігівський	Березанське, Чернігівське

Потоки, а у жовтні того ж року до неї приєднано й решту Полтавського полку: Будища [Великі Будища], Полтаву і Решетилівку.

1775 р. із частини Новоросійської губернії виділилася Азовська, яка поділилася на дві провінції: Азовську і Бахмутську. В останній утворено Царичанський повіт з колишніх полтавських сотень. А у вересні 1781 р. полковий поділ ліквідовано й на решті території Лівобережної України і з початку 1782 р. її розподілено між трьома намісництвами.

Сотні. У військовому та адміністративно-територіальному відношеннях полки в свою чергу складалися із сотень. Ще польський уряд поділив реєстрове козацьке військо на сотенні підрозділи. За ординацією 1601 р. кожен полк розділявся на п'ять сотень по 100 осіб у кожній. Сеймова ординація 1625 р. дозволила розміщення полків та сотень на території городової України, за умови, що полк складатиметься із 10 сотень. За назвою сотенного містечка сотні одержували власні назви та прапори.

У державі Б. Хмельницького сотенний уряд став нижчим після полкового рівнем влади і управління. Цей поділ, що склався у роки національно-визвольної війни, остаточно закріпився в другій половині XVII ст. Кількість сотень у полках не була однаковою: в одних з них налічувалося 7–8 сотень, а в інших – близько 20. Реєстр 1649 р. встановив назви сотень за назвою сотенного міста або прізвищем сотника. Особливо багато „іменних" сотень було на Правобережжі [443]. Згодом за сотнями закріпилася здебільшого назва їхнього сотенного міста. Позаяк окремі сотні мали спільне сотенне місто, тому і відповідно таку ж назву з додатком: перша, друга, третя. В Кропивнянському полку було три Ірклїівські, дві Пирятинські і дві Чорнухинські сотні, у Полтавському полку – три Полтавські, дві Борківські і дві Гадяцькі сотні, у Прилуцькому полку – три Прилуцькі, дві Варвинські і дві Ічнянські сотні. В Ніжинському полку з десяти сотень шість мали назву Ніжинських. Окрім того, через повтор топоніміки в окремих полках були сотні з однаковою назвою. Наприклад Переволочанська в Прилуцькому і Полтавському полках, Сміленська в Лубенському і Чигиринському тощо.

Написання назв сотень варіюється в документах протягом всього періоду існування цих адміністративних одиниць. Наприклад: Устивицька і Уцтивицька, Федорівська і Фидрівська, Стаяцька і Стояцька, Веркіївська і Вертіївська.

Як щойно зазначалося, кількість сотень у полках була різною, до того ж один і той же полк в окремі історичні періоди мав різну кількість сотень. Складений на підставі Переяславської угоди реєстр 1654 р. подає від 7 до 22 сотень у полку. Невеликі полки налічували по 7 сотень, тоді як до окремих з них, наприклад до Ніжинського, входило навіть 22. Всього у 1649 р. нараховують 267

сотень. Але реєстр містив певні розбіжності, тому деякі дослідники вважають, що він мав 272 сотні. Наступного 1650 р. документи фіксують в Брацлавському полку 21 сотню, Корсунському, Чернігівському і Прилуцькому – по 19, Кальницькому, Чигиринському і Переяславському – по 18, Київському, Білоцерківському і Полтавському – по 17, Миргородському – 16, Канівському – 15, Уманському – 13, Кропивнянському, Лубенському і Гадяцькому – по 11, Ніжинському – 9, Чернігівському – 6 сотень. Тобто всього 275 сотень.

За окремими даними, у 1672 р. на Лівобережжі в 10 полках було 174 сотні. Причому найменшим був Миргородський – 4 сотні, найбільшим Ніжинський – 21 сотня. У 1708 р. нараховуємо 163 сотні; у 1723 р. – 131 сотню, з яких Київський та Прилуцький полки мали по 8 сотень, Лубенський і Гадяцький по 11, Стародубський – 9, Миргородський – 15, Чернігівський – 16, Переяславський та Полтавський – по 17, Ніжинський складався з 19 сотень. Дослідники називають також дані ревізій 20–60 рр. XVIII ст., за якими Лівобережжя поділялося у 1725 р. на 123 сотні, 1750 р. – на 149 сотень, 1764 р. – на 164 сотні, а у 1782 р. (9 полків, без ліквідованого Полтавського) на 142 сотні. Ми знайшли свідчення про існування протягом 1648–1782 рр. на території Наддніпрянщини, Білорусії і прикордоння сучасної Російської Федерації 390 сотень, інформацію про які й подаємо у третьому розділі цієї книги.

Тобто кількість і територія сотень протягом другої половини XVII ст. часто змінювалися залежно від політичної обстановки на Україні. Означене спричиняли і зміни в демографічній ситуації в краї. Поступове збільшення населення за рахунок міграцій з Правобережжя обумовлювало появу численних сіл, хуторів, міст і містечок. А це в свою чергу вело до створення нових сотень. Так наприкінці XVII ст. у Лубенському полку з'явилися Хмелівська та Ямпільська сотні, на території Лохвицької, Лубенської, Пирятинської, Сенечанської створено ще по сотні. В Гадяцькому полку замість Борківської виникли дві Ковалівські сотні. У 1752 р. кілька куренів Новгород-Сіверської сотні Стародубського полку приєдналися до Ямпільської сотні Ніжинського полку, а правобережні сотні Миргородського полку були ліквідовані і включені до Новосербської провінції. У 1755 р. розділилися кілька сотень Переяславського полку. Подібні зміни сталися в усіх полках, а кількість сотень збільшилася, що стало також і одним з показників приросту населення на території Лівобережної України.

Кількість козаків у сотні не завжди відповідала назві підрозділу і в середньому налічувала 150 осіб. В окремих з них не перевищувала 50, а в інших сягала 300 і більше осіб [280]. Означене проілюструємо таблицею 2, котра показує кількісний склад козаків у 18 сотнях Полтавського полку за 1733 і 1735 рр. [30, с. 46].

Таблиця 2

Сотні	Всього козаків	
	1733 р.	1735 р.
Перша полкова	661	815
Друга полкова	797	693
Великобудиська	231	231
Решетилівська	405	430
Старосанжарська	209	274
Новосанжарська	149	230
Білицька	211	353
Кобеляцька	544	563
Сокільська	70	187
Переволочанська	90	99
Келебердинська	188	194
Нехворощанська	194	190
Маяцька	61	57
Царичанська	134	104
Китайгородська	80	88
Орлянська	79	67
Полтавська міська	–	250
Кишенська	–	91
Всього	4103	4916

За даними, які навела Г. К. Швидько, у Миргородському полку 1723 р. у 15 сотнях в середньому було по 318 козаків [570, с. 10–12]. Д. Бантиш-Каменський, на підставі компутів 1723 року, подав такі дані по полках, щодо кількості сотень і козаків у них (таблиця 3) [41, с. 589–590].

Очолював сотенну адміністрацію сотник, атрибутом влади якого була хоругва. Його найближчими помічниками були отамани

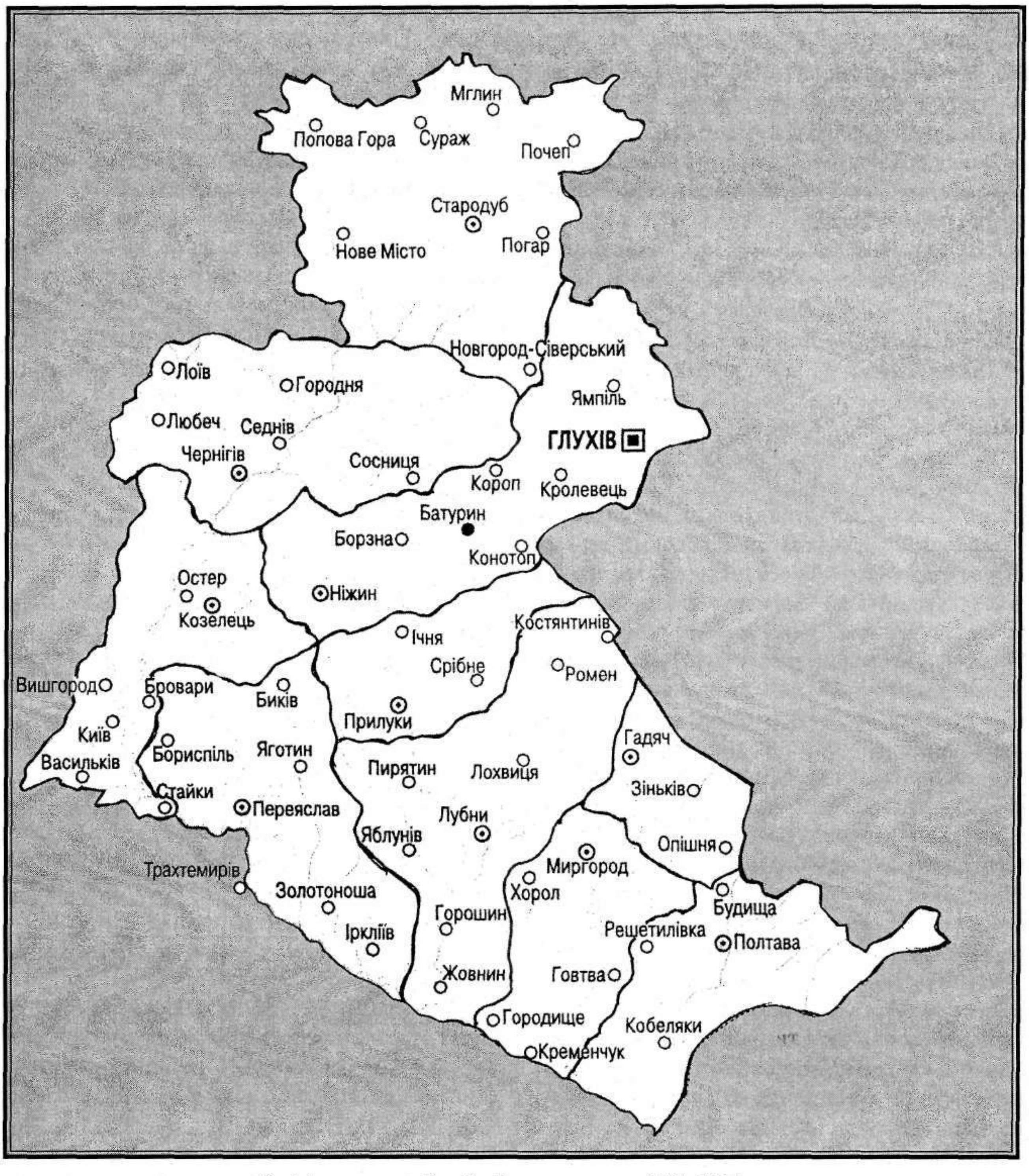

Адміністративний поділ Гетьманщини у 1745–1764 pp.

– городовий, сотенний, курінний. До складу сотенного правління входили також писар, осавул та хорунжий. Сотенна старшина підлягала гетьманській і полковій адміністрації, але насамперед полковникові. Вона також виконувала військові та адміністративні функції.

В окремих полках сотня вилучалася з-під юрисдикції полковника і передавалася у безпосередню підлеглість гетьманові або Генеральній військовій канцелярії. До таких належали столичні Батуринська, а згодом Глухівська сотні, козаки яких несли службу при гетьманові або виділялися в особливі команди і складали окремі військові одиниці – наприклад особисту гвардію гетьмана. Ця ж норма стосувалася і п'яти сотень Ніжинського полку, розташованих за р. Сейм: Но-

Таблиця 3

	Полки	Кількість сотень	Кількість піших козаків	Кількість кінних козаків
1.	Гадяцький	11	1906	393
2.	Київський	8	1269	1657
3.	Лубенський	11	2687	3968
4.	Миргородський	15	454	4386
5.	Ніжинський	19	3379	666
6.	Переяславський	17	2188	4512
7.	Полтавський	17	753	4381
8.	Прилуцький	8	1075	1627
9.	Стародубський	9	1007	3116
10.	Чернігівський	16	1822	4584
Всього		131	16540	29290

вомлинської, Кролевецької, Коропської, Воронізької та Ямпільської (так звані „засеймські" сотні). Козаки цих сотень залучалися до охорони гетьмана і складали окремий військовий підрозділ. На його чолі стояв командир, незалежний від ніжинського полковника.

Сотня як складова одиниця і важлива ланка адміністративно-територіального устрою охоплювала десять і більше (іноді за сотню, як у Стародубському полку) сіл, одне або кільканадцять містечок. У цьому аспекті меншими були сотні південних полків, а більшими – північних.

Територіальні мережі сотень ніколи чітко не окреслювалися, а відтак були нестабільними, часто змінювалися і перерозподілялися. Наразі практично неможливо встановити сотенні кордони, особливо у другій половині XVII ст. і особливо на Правобережжі. Тому адміністративний склад сотень подаємо в основному за ревізіями середини-кінця XVIII ст.

Курені. Соціальний масив мешканців сіл складався переважно з селян та козаків. Їхнє козацьке населення входило до куреня, який обирав отамана. Селяни ж обирали на сходках війта. Отамани і війти були найнижчою ланкою тогочасної адміністрації й підпорядковувалися сотенній старшині.

Поняття „курінь" походить із Запорозької Січі, в якій запорожці так називали основні підрозділи та одночасно житло козаків. У реєстровців же курінь це найменший підрозділ, що налічував у середньому 10 козаків (десяток). Поділ реєстрового війська на курені на чолі з отаманом вперше зустрічаємо у реєстрі 1581 р. Ординація 1625 р. впровадила військово-територіальний поділ кожної сотні на 10 куренів (тобто на десятки). Кожен курінь одержав назву свого населеного пункту або прізвища отамана і став військовою одиницею, за якою закріплювалася певна територія дислокації. У XVIII ст. особовий склад куренів налічував уже в середньому до 20–30, а в окремих випадках до 70 козаків.

До сотень входило від 10 до 20 куренів, кожен з яких об'єднував кілька територіально близьких сіл. Для прикладу, Мринська сотня Київського полку у 1722 році мала 6 куренів: Сотницький, Замринський, Мануйлівський, Плоський, Стодольський, Селищанський; Шептаківська сотня Стародубського полку у 1735 році мала чотири курені: Биринський (Бучків і Прокопівка), Бучківський (Бучків, Пішнареве, Старі Андрійковичі), Хворостовецький (Хворостовець) та Шептаківський (Шептаки і Кістра). Поділ на курені у сотнях не був тривким, їхня кількість або збільшувалася, або зменшувалася в залежності від демографічної та соціально-майнової ситуації серед козацького населення. Зазнавали зміни і назви куренів. Курінні отамани були підпорядковані сотенному правлінню і виконували переважно лише організаційно-господарчі функції.

Отже, на чолі куренів стояли курінні отамани, що обиралися козаками або призначалися старшиною. Вони відали справами козаків, а війти – міщан і селян.

Домінії. Подібними до сотень адміністративними одиницями були і власницькі угіддя – домінії. Насамперед це волості, які

належали монастирям або гетьманам. Є документи, які підтверджують існування Биківської, Бобовицької, Попогірської, Лищицької, Почепської волостей. Одні з них займали населені пункти однієї сотні (як Биківська волость), інші були розкидані по кількох, а іноді й усіх сотнях полку (наприклад Почепська волость по всьому Стародубському полку).

В окремих випадках села, які входили до складу рангових володінь гетьманів, утворювали староства. До складу Городищенського староства Ніжинського полку входили села Бахмач, Городище, Курінь; Підлипненського – Гута, Підлипне, Попівка; Ямпільського – Орлівка, Порохонь, Усок, Ямпіль; Дубовогаївського староства Прилуцького полку – Вечірки, Дубовий Гай, Ковтуни, Сергіївка.

Протягом 1649–1658 рр. на території Полтавського полку, в 1658–1662 рр. Миргородського, а в 1662–1672 рр. Зіньківського існувало Гадяцьке староство, як рангова маєтність гетьманів. І волость, і староство мало власну адміністрацію, територіальний поділ і управління, які не підпорядковувалися місцевим начальникам.

Поступова інкорпорація Росією Гетьманщини. Наддніпрянська Україна увійшла до складу Росії на правах широкої автономії, що зафіксували Березневі статті 1654 р. та наступні гетьманські угоди з Москвою. Проте царський уряд з часом став на шлях поступового обмеження її державних прав. Вже в середині 50-х рр. XVII ст. для зміцнення власних позицій він розмістив в українських містах російські гарнізони на чолі з воєводами, втручання яких у справи української адміністрації не раз ставало причиною соціального напруження та збройних виступів. А створення посади головного воєводи у Путивлі призвело до дальшого обмеження автономії. Гетьманський уряд не мав права вести зовнішню політику, лише існувало гетьманське представництво в Москві для безпосередніх контактів з іноземними урядовцями [582].

Проте царизм не міг одноразовим політичним актом знищити українську автономію, позаяк перешкоджали правові засади, на підставі яких українські землі увійшли до складу Російської держави. До того ж зберігалася складна внутрішня політична ситуація, постійні конфронтації з Польщею та Туреччиною, гостра соціальна боротьба селянсько-козацьких мас. Та поступово колонізаторська політика держави спрямувалася на уніфікацію територіально-адміністративних систем Росії і України, закріпачення селянства, позбавлення його громадянських прав, ліквідацію Київської митрополії, багатьох навчальних закладів, створення паралельної гетьманській загальноросійської адміністрації.

У 1662 р. конституюється новий державний орган Росії – Малоросійський приказ (існував до 1717 р.), через який реалізувалася політика царів в Україні, істотно обмежуючи права гетьманів, генеральної старшини та полковників [494; 378]. У 1708 р. на українських землях сформовано дві губернії – Київську і Азовську, а 1719 р. Київську губернію поділено на чотири провінції – Білгородську, Сєвську, Орловську і Київську. На відміну від інших губернаторів, які мали широкі військові, судові, адміністративні і фінансові повноваження, в Київській провінції цивільна влада належала гетьманському правлінню, а генерал-губернатор здійснював нагляд за обороною кордонів, зовнішньою торгівлею і військовими справами. Від 1709 р. при гетьмані постійно перебував царський резидент стольник А. Ізмайлов, котрий контролював його діяльність.

Проте навіть у такому політично обкраяному вигляді Гетьманщина загрожувала єдності Російської імперії. Тут завжди існував опозиційний рух за повноцінну українську державність, яскравим проявом якого став вчинок гетьмана І. Мазепи. Опозиціонери, очолені ним, виступили за розширення політичного статусу Центральної України. Вони запропонували нові ідеї її політичного устрою, викладені в Конституції Пилипа Орлика. В ній визначено кордони України, а також кордони і адміністративні центри Запорозьких Вольностей, розмежування повноважень місцевої влади і генеральної старшини, виконавчої і судової влади, визначено порядок виборів і затвердження адміністрації.

У XVIII ст. царизм час від часу то забороняв, то дозволяв вибори гетьманів, проводив реорганізацію адміністративної системи та органів управління Гетьманщини, госпо-

дарство якої, ослаблене спустошливими війнами, підривали антиукраїнські торгові санкції, високі мита, заборона експорту окремих товарів, примусовий вивіз продукції до російських центрів, а також високі податки і державна російська монополія на певні виробництва. У 1722 р. у Глухові створено Першу Малоросійську колегію [діяла до 1727 р.] на чолі з генерал-лейтенантом С. Л. Вельяміновим-Зерновим, яка зосередила в своїх руках реальну владу і одержала право контролю над гетьманською адміністрацією. А після смерті І. Скоропадського того ж року, вибори нового гетьмана Петро I не дозволив, поклавши управління Лівобережжям на наказного гетьмана, чернігівського полковника Павла Полуботка (1722–1724) та генеральну старшину [427, № 4049]. Проте фактично керував краєм президент колегії С. Вельямінов [427, №4173].

Протягом 1723–1727 рр. управління Гетьманщиною формально здійснювали малозначущі „правителі Генеральної військової канцелярії", підлеглі все того ж С. Вельямінова: полтавський полковник І. Левенець, глухівський сотник І. Мануйлович та військовий товариш Ф. Потребич-Гречаний.

У 1727 р. гетьманський уряд на короткий час був відновлений, Малоросійська колегія ліквідована, а контроль за 73-річним гетьманом Д. Апостолом з боку царського уряду мали здійснювати спеціальні резиденти. Після смерті цього гетьмана у 1734 році, до 1750 р. Лівобережною Україною управляв тимчасовий адміністративний орган – „Правління гетьманського уряду", до якого входили три російські офіцери і три представники від української старшини [427, № 6614]. Керував його діяльністю князь Олексій Шаховський. Скориставшись перебуванням у 1744 р. в Глухові імператриці Єлизавети Петрівни, козацька старшина звернулася до неї з чолобитною про відновлення уряду гетьмана. Складне зовнішнє та внутрішнє становище Росії змусило її відновити гетьманське правління в особі Кирила Розумовського (1750–1764), який зміцнив адміністративний апарат і здійснив низку реформ, зокрема судову.

Проте наступ на автономію тривав. З підпорядкування гетьмана вилучено Київ, а в липні 1754 р. Сенат законодавчо ліквідував

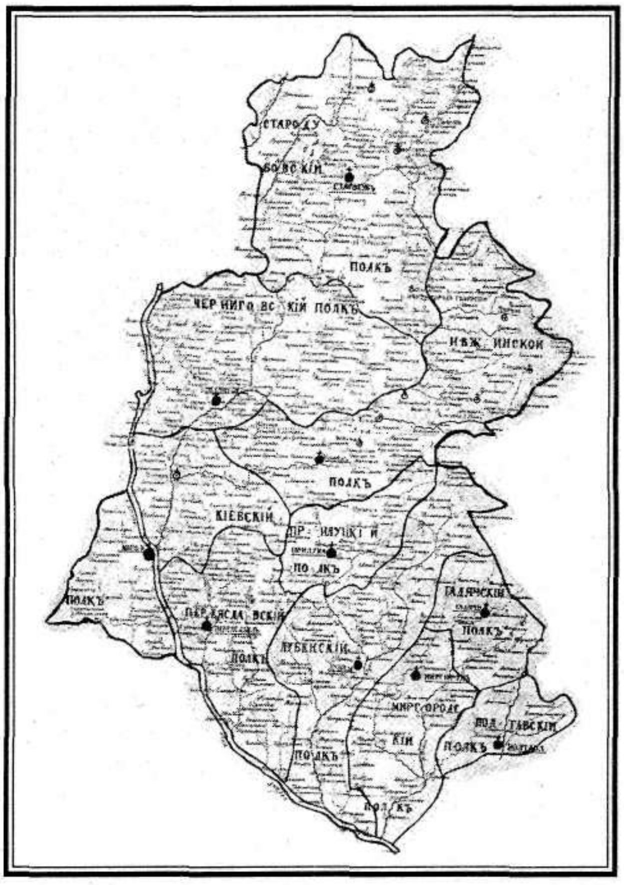

Лівобережна Україна, розділена на десять полків (1765 р.)

Лівобережна Україна, розділена на три намісництва (1782 р.)

Розподіл території Війська Запорозького між Київською та Малоросійською губерніями

і до того досить прозорий кордон між Україною й Росією, припинивши функціонування державних митниць, запровадив загальноімперську митну систему, що остаточно підірвало економічну самостійність Гетьманщини. У кінці XVIII ст. колонізаторська політика царизму на Україні посилилась. В інструкції Катерини II генерал-прокурору Вяземському було накреслено обширну програму інкорпорації Гетьманщини і російський уряд розпочав масовий наступ на її права та вольності, насамперед на полково-сотенний устрій та пов'язане з ним управління.

Катерина II, скориставшись формальним приводом, 10 листопада 1764 р. ліквідувала інститут гетьманства, а К. Розумовського відправила у відставку. Управління Лівобережною Україною було доручено відновленій Малоросійській колегії (1764–1786 рр.) на чолі з президентом і малоросійським генерал-губернатором, графом П. О. Рум'янцевим [306; 535]. Першим кроком у його діяльності стало проведення у 1765–1769 рр. перепису населення і господарств з метою збільшення податків у царську казну. Керівництво колегією здійснювалося через канцелярію мало-

російського генерал-губернатора, якій підпорядковувались полкові і сотенні канцелярії, а також суди усіх рівнів. Друга Малоросійська колегія знаходилася в Глухові, а її штаб складали шість російських офіцерів і прокурор.

У 1765 р. за маніфестом Катерини II скасовано полково-сотенний устрій Слобідської України під претекстом того, що цю територію включено до Слобідсько-Української губернії. Канцелярія з управління слобідськими полками прирівняла полкові козацькі канцелярії до канцелярій російських губерній, підпорядкувавши судочинство і діловодство загальноросійським законам. 5 червня 1775 р. маніфестом тієї ж Катерини II ліквідовано Запорозьку Січ, а її адміністративну територію включено до Новоросійської губернії. Єдиним українським автономним вкрапленням в імперію залишилася Лівобережна Україна: її передбачалося розділити на намісництва.

Та перш ніж їх відкрити, здійснили детальний опис території майбутніх адміністративних одиниць. Це зробила комісія на чолі з А. С. Милорадовичем, якого царським указом від 5 травня 1779 р. призначено „быть в Малой России губернатором и присутствовать в тамошней коллегии". Організація і робота цієї комісії відбита в документах Другої Малоросійської колегії та в ордерах їй П. Рум'янцева. Комісія складалася з двох груп: представників козацької старшини і канцеляристів. Представники першої групи брали участь у роботі комісії тільки на початку, а канцеляристи працювали до відкриття намісництв. Члени комісії спочатку об'їхали і описали східну частину Лівобережної України, а описування західної частини почалося в травні 1780 р. У наступному 1781 р. матеріали опису було систематизовано, складено карти і 24 листопада все надіслано до Малоросійської колегії. Відтак можна було відкривати намісництва [437].

Отже, після 1654 р. українська державність розвивалася не шляхом формування і вдосконалення окремих її елементів і складових частин, а в напрямі поступового обмеження і втрати специфічних рис, які визначали її особливості. Це був об'єктивний процес – у складі монархічної Росії українська державність не мала перспектив для розвитку. Суспільні інституції козацтва, побудовані на засадах відносного демократизму та волевиявлення народу, були несумісними з московським абсолютизмом. Та й самі ці інститути, тісно співпрацюючи з російськими урядовцями, набували загальноросійських негативних рис: бюрократизації, централізації, зловживання владою, хабарництва, корупції тощо. Урядові кола Росії маневрували у здійсненні колонізаторської політики, йшли на окремі поступки, робили вигляд, що їхні дії лише на благо українському народу. Тому процес ліквідації автономних прав України розтягся на багато десятиліть і завершився лише наприкінці XVIII ст.

Адміністративні реформи кінця XVIII ст. і ліквідація полково-сотенного устрою. У 1782 р. на Лівобережній Україні, згідно з законом „Учреждение о губерниях" (1775 р.), доповненим у 1780 р., було запроваджено загальноімперську систему адміністративно-територіального устрою та управління – поділ на намісництва, правління яких відали адміністративними, судовими, фінансовими та іншими державними справами. Указом Сената від 16 [27] вересня 1781 р. полковий устрій було скасовано і Гетьманщину поділено на 3 намісництва [губернії]: Новгород-Сіверське (відкрите 27 січня [6 лютого] 1782 року), Київське (відкрите 9 [20] січня 1782 р.) та Чернігівське (відкрите 19 [30] січня 1782 р.) [427, с. 246–247].

Кожне намісництво, у складі 300–400 тис. населення, розділялося у свою чергу на 11 повітів по 20–30 тис. чоловік: ***Київське*** (повіти Київський, Остерський, Козелецький, Переяславський, Пирятинський, Лубенський, Миргородський, Хорольський, Голтвянський, Градизький і Золотоніський), ***Чернігівське*** (повіти Березнянський, Борзнянський, Гадяцький, Глинський, Городнянський, Зіньківський, Лохвицький, Ніжинський, Прилуцький, Роменський і Чернігівський), ***Новгород-Сіверське*** (повіти Глухівський, Конотопський, Коропський, Кролевецький, Мглинський, Новгород-Сіверський, Новоміський, Погарський, Сосницький, Стародубський і Суразький). Таким чином, до Київського намісництва увійшла територія колишніх Київського, Прилуцького, Переяславського, Лубенського, Миргородського полків та трьох сотень Гадяцького [66]. До Чер-

Таблиця 4

Повіт	Сотня	Полк
1. Голтвянський	Білоцерківська Багацька Голтвянська Остапівська Хорольська Шишацька Яреськівська	Миргородський Миргородський Миргородський Миргородський Миргородський Миргородський Миргородський
2. Городиський	Городиська Горошинська Жовнинська Ірkліївська Канівська Кропивнянська Лукомська Хорольська Чигрин-Дібровська	Лубенський Лубенський Лубенський Переяславський Переяславський Переяславський Лубенський Миргородський Лубенський
3. Золотоніський	Бубнівська Гельмязівська Домонтовська Золотоніська Ірkліївська Канівська Кропивнянська Ліплявська Переяславська 2-а Пирятинська 1-а Піщанська Яблунівська Яготинська	Переяславський Переяславський Переяславський Переяславський Переяславський Переяславський Переяславський Переяславський Переяславський Лубенський Переяславський Лубенський Переяславський
4. Київський	Бориспільська Вороньківська Гоголівська Київська	Київський Переяславський Київський Київський
5. Козелецький	Басанська Березанська Бобровицька Бубнівська Кобизька Козелецька Носівська Остерська	Переяславський Переяславський Київський Переяславський Київський Київський Київський Київський
6. Лубенський	Городиська Горошинська Курінська Лубенська 1-а Лубенська 2-а Лукомська Миргородська 1-а Пирятинська 1-а Пирятинська 2-а Сенчанська 1-а Сенчанська 2-а Снітинська Яблунівська	Лубенський Лубенський Лубенський Лубенський Лубенський Лубенський Миргородський Лубенський Лубенський Лубенський Лубенський Лубенський Лубенський

нігівського намісництва ввійшли колишні 11 сотень Чернігівського полку, сотні Прилуцького полку, 12 сотень Ніжинського полку, 12 сотень Лубенського полку, 16 сотень Гадяцького полку, 7 сотень Київського полку та частина сотні Стародубського полку. До Новгород-Сіверського – увесь Стародубський полк (без частини однієї сотні), частина сотень Чернігівського, Ніжинського та Прилуцького полків.

Як приклад розподілу полково-сотенної території Гетьманщини наведемо дані по Київському намісництву (таблиця 4) [385].

За даними по цій губернії бачимо, що із колишніх судово-адміністративних повітів тільки Іваницький та Остап'євський не були перетворені в адміністративно-територіальні одиниці, а з колишніх сотенних містечок Миргородського полку на повітові міста перейменовані Хорол, Городище [Градизьк] і Голтва [Говтва], Лубенського – Лохвиця і Глинськ. Полтавський повіт, утворений на території колишнього Полтавського полку, входив до складу Новоросійської губернії. Крім того, до цієї ж губернії було включено територію ще кількох повітів: частини Зіньківського, Кобеляцького і Кременчуцького з містом Кременчуком. Разом вони склали Царичанський, Костянтиноградський, Кременчуцький, Олександрійський, Крюківський та Полтавський повіти. Після утворення 30 березня [10 квітня] 1783 року з Новоросійської та Азовської губерній Катеринославського намісництва із 15 повітів, указом від 22 січня 1784 р. вся ця територія відійшла до нього. Центром намісництва у 1784–1789 рр. був Кременчук, а з 1789 р. – Катеринослав [3].

Отже, у 1782 р. територія колишньої Гетьманщини була остаточно інкорпорована Росією і розділена між Київським, Чернігівсь-

ким, Новгород-Сіверським та Катеринославським намісництвами (губерніями). Три намісництва (окрім Катеринославського) складали одне єдине Малоросійське генерал-губернаторство, яке очолив генерал-фельдмаршал, граф П. О. Рум'янцев-Задунайський, якому належала вся повнота військової і цивільної влади в краї [123; 197].

В губернських містах – Києві, Кременчузі, Чернігові та Новгород-Сіверському – створювалися намісницькі правління на чолі з намісником (губернатором), судові палати кримінальних і цивільних справ, верхній земський суд, нижня і верхня розправи, губернський магістрат. Усі новостворені органи місцевого управління діяли на основі загальноросійського законодавства. Подібні ж системи управління впроваджено і в повітових містах. А саме: повітовий суд, нижня розправа, городовий магістрат, правління городничого і повітового казначейства [202]. Українська козацька верхівка дістала дворянські титули і отримала змогу мати станові організації: дворянські збори, намісницькі і повітові предводительства. Колишнім полковникам при відставці надавався чин бригадира [110].

Паралельно указом Воєнної колегії від 28 червня 1783 р. на базі лівобережних козацьких полків створено регулярну кавалерію російської армії: 6 ескадронів легко-кінних частин, а в їх складі один кирасирський полк [427, с. 963–964]. За указом від 9 лютого 1784 р. полки названо карабінерними, а в 1789–1791 рр. і вони були ліквідовані – їхній особовий склад розформовано серед кирасирських, кінно-єгерських, гусарських та драгунських полків. Зрештою 1 грудня 1797 р. на Лівобережжі розпочалися рекрутські набори серед колишніх козаків – 3 рекрута від 500 козаків [204].

7. Миргородський	Ковалівська 1-а Ковалівська 2-а Комишнянська 1-а Комишнянська 2-а Лютенська Миргородська 1-а Миргородська 2-а Сорочинська Устивицька Яреськівська	Гадяцький Гадяцький Гадяцький Гадяцький Гадяцький Миргородський Миргородський Миргородський Миргородський Миргородський
8. Остерський	Баришівська Басанська Березанська Бобровицька Бориспільська Гоголівська Козелецька Моровська Остерська	Переяславський Переяславський Переяславський Київський Київський Київський Київський Київський Київський
9. Переяславський	Березанська Гельмязівська Переяславська 1-а Переяславська 2-а Переяславська 3-а Трехтемирівська Яготинська	Переяславський Переяславський Переяславський Переяславський Переяславський Переяславський Переяславський
10. Пирятинський	Басанська Жоравська Курінська Ніжинська 1-а Переволочанська Пирятинська 1-а Пирятинська 2-а Прилуцька Яблунівська Яготинська	Переяславський Прилуцький Лубенський Ніжинський Прилуцький Лубенський Лубенський Прилуцький Лубенський Переяславський
11. Хорольський	Багацька Горошинська Кропивнянська Лукомська Пирятинська 2-а Устивицька Хорольська Яблунівська	Миргородський Лубенський Переяславський Лубенський Лубенський Миргородський Миргородський Лубенський

Указом Сенату від 20 серпня 1786 року ліквідовано і Другу Малоросійську колегію [428, с. 677]. Адміністративні реформи тривали далі вже без неї. У 1789 р. від Київського до Катеринославського намісництва передано Городище (з того року – Градизьк). У зв'язку з повінню 1789 р. всі державні установи із Кременчука переведено до Катеринослава (намісницькі) та до Градизька (повітові), а Кременчук віднесено до Градизького повіту, в складі якого він перебував до 1796 року.

Алексопольський повіт з центром у м. Алексополь (до 1794 р. Царичанка), який зайняв частину Полтавського, Кобеляцького та Новомосковського повітів Катеринославського намісництва, було створено у 1794–1795 рр. замість Царичанського (ще раніше – Новосанжарського). Правобережний Олександрійський повіт 1795 р. увійшов до складу Вознесенського намісництва. Указом від 29 вересня [10 листопада] 1791 р. внесено зміни в адміністративно-територіальний поділ інших намісництв, після чого у кожному з них стало по десять повітів. Зокрема Зіньківський повіт і місто Гадяч з частиною повіту перейшли від Чернігівського до Київського намісництва.

У роки правління Павла І (1796–1801 рр.) адміністративно-територіальний устрій Лівобережної України зазнав нових змін. Указом від 30 листопада [11 грудня] 1796 р. навзамін Київського, Новгород-Сіверського і Чернігівського намісництв створено одну губернію – Чернігівську, яка з 1797 року почала називатися Малоросійською, з центром у м. Чернігові, з приєднанням до неї частини території, віднесеної спочатку до Новоросійської, а потім до Катеринославської губерній, тобто всього колишнього Полтавського полку і міста Кременчука з містечками та селами, що раніше входили до Миргородського полку.

До її складу увійшли Чернігівське, Новгород-Сіверське і частина Київського намісництв (повіти – Голтвянський, Градизький, Золотоніський, Козелецький, Лубенський, Миргородський, Остерський, Переяславський, Пирятинський, Хорольський) та частина Катеринославського намісництва (повіти – Костянтиноградський, Кременчуцький і Полтавський). Тобто новостворена Малоросійська губернія мала у своєму складі 20 повітів, у кожному приблизно 55–60 тисяч населення: Гадяцький, Глухівський, Зіньківський, Золотоніський, Кременчуцький, Козелецький, Конотопський, Лубенський, Мглинський, Ніжинський, Новгород-Сіверський, Переяславський, Пирятинський, Полтавський, Прилуцький, Роменський, Сосницький, Стародубський, Хорольський, Чернігівський. Місто Київ не увійшло до цієї губернії. Міста Алексополь, Глинськ, Градизьк, Костянтиноград, Лохвиця і Миргород, що були винесені за штат повітових міст, указом від 8 [19] жовтня 1797 р. перейменувались у заштатні.

Після трьох розборів Речі Посполитої, від 1796 року загальноімперський російський адміністративно-територіальний поділ поширився і на Правобережжя, де колишні полкові та сотенні центри стали губернськими, повітовими і волосними осередками. Реформи 1802–1810 рр. остаточно розділили територію підросійської України на 9 губерній: три на Лівобережжі (Чернігівська, Полтавська і Харківська), три на Правобережжі (Київська, Подільська та Волинська) і три на півдні (Катеринославська, Херсонська і Таврійська).

Таким чином, до кінця XVIII ст. царський уряд до решти знищив не лише гетьманат, а й полкове управління, запровадивши загальноімперську систему суспільно-політичного життя. Означеним скасовано традиційну систему військового та адміністративного управління, чим остаточно анульовано залишки української державності. На цих землях поширилися порядки, в тому числі й система управління Росії, які проіснували практично без значних змін до національної революції 1917–1920-х рр.

Але якщо брати до уваги полкові та сотенні міста і містечка, то більшість із них залишалася адміністративними центрами Наддніпрянщини і в царські, і в радянські часи. Співвідношення осідків сотень і полків з сучасним адміністративним поділом України наочно демонструє, що і сьогодні вони відіграють державну роль у житті українського суспільства. Полкові центри сьогодні практично всі є обласними та районними містами, а більшість сотенних містечок – селища міського типу, осідки районних адміністрацій. Найбільше їх в Чернігівській області (10 полкових і 64 сотенні центри), Полтавській (6 і 66 відповідно), Черкаській (8 і 59), Київській (6 і 56) та Вінницькій (6 і 45). Частина полково-сотенної території відійшла до суміжних Сумської, Дніпропетровської, Кіровоградської, Житомирської, Рівненської та Хмельницької областей, а деякі з них опинилися і за межами нашої держави: в Росії (Брянська область) та Білорусії (Брестська, Гомельська і Могильовська області).

РОЗДІЛ 2

Полковий устрій Війська Запорозького

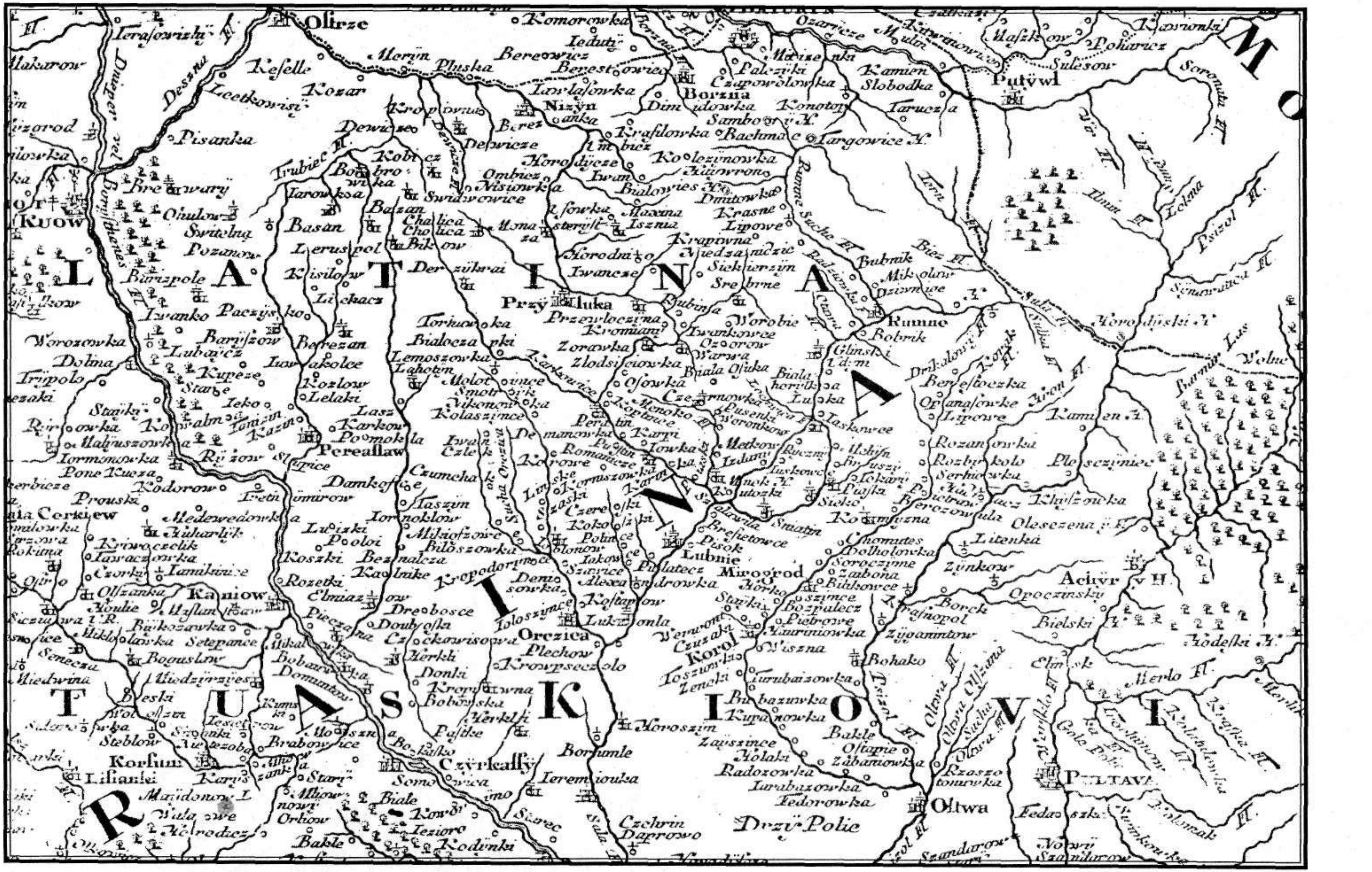

Мапа України голландського художника Георга Маттіаса Сюттера. 1730–1745 рр. Аугсбург. (Фрагмент)

БИХОВСЬКИЙ ПОЛК [див. ***Білоруський***].

БІЛОРУСЬКИЙ ПОЛК (1654–1659). Козацький рух на білоруські землі поширився ще наприпочатку 1648 року. На лівобережжі і правобережжі білоруського Подніпров'я утворилися козацькі сотні і полки. Зокрема: *Могильовський* полк, на чолі з отаманом Кривошапкою у 1648 році, 1652 року існував *Мозирський* козацький полк, антипольським рухом у Могильові в 1654–1655 рр. керував шляхтич Костянтин Поклонський, *Биховський* полк, який у 1654–1659 рр. очолював Данило Виговський. У червні 1654 р. у Білорусь рушило військо наказного гетьмана Івана Золотаренка. Воно звільнило від польських гарнізонів Речицю, Стрешин, Злобин, Рогачев, Гомель, Чичерськ, Новий Бихов. Напровесні 1655 р. були зайняті північні райони зі Старим Биховим. Саме під час облоги Старого Бихова (жовтень 1655 р.) загинув і наказний білоруський гетьман Іван Золотаренко.

Богдан Хмельницький призначав на Білорусь полковників: у Чауси Матвія Старинського (1655), у Могильов Івана Нечая (29 січня 1656 р.), брата брацлавського полковника Данила Нечая. Іван Нечай підписував універсали як „полковник білоруський, могилівський і гомельський". Центром цього військово-адміністративного формування від 1656 р. стало місто Чауси (нині місто Могильовської області), а тому й полк певний час іменувався *Чауським*. Одночасно у 1655 р. своїм указом Олексій Михайлович створив тут Биховське, Мстиславське та Могильовське воєводства Московського царства [106; 107].

Лев Окиншевич, Іван Крип'якевич та деякі сучасні дослідники вважають, що Білоруський [Чауський] полк був васальним державним утворенням Війська Запорозького і стояв щодо України в такому ж типі зв'язку, в якому сама Україна стояла до Росії-Москви. Територія полку знаходилася на межі Вітебського, Мінського та Мстиславського воєводств Речі Посполитої і обіймала села та міста від Могильовщини до Мозирщини і Гомельщини. Але вона не була сталою і змінювалася у зв'язку з протидією московських воєвод козацькому устрою. Як і українські полки, він був поділений на сотні, що були військовими і адміністративно-територіальними одиницями. Його очолював полковник, котрий, підкреслюючи національно-державний характер свого утворення, називався „полковником білоруським". Як і в Гетьманщині полковнику допомагала полкова старшина, сотники. Восени 1656 р. полк мав 21 сотню. Зберігся і список їхніх сотників. Зокрема Перша Могильовська сотня (сотник у 1656 році Мишків Іван), Друга Могильовська (Чорноглод, 1656), Кричевська (Котович Корній, 1661), Уланівська (Васьковський Яцик, 1656), Чауська (Старинський Матвій, 1655; Боярський Олекса, 1656; Корній, 1656; Крюковський Михайло, 1657). Сотниками інших сотень названо Котла Івана (1656), Дериглаза Гаврила (1657), Мурашка Дениса (1656), Будкевича Яна-Адама (1658), Нечая Юрія (1659).

Білоруський полк сусідив з волостями Мінського, Вітебського та Мстиславського воєводств Речі Посполитої, Чернігівським, Ніжинським (Стародубською його автономією) та Київським полками Гетьманщини. Сотенними містами від 1656 до 1659 рр. у документах значаться такі села та міста нинішньої Гомельської та Могильовської областей Республіки Бєларусь: Акулино, Білявичі, Богородиця, Бродиничі, Вербіж, Гомель, Гори, Городенка, Заболоття, Заозеро, Кричів, Межово, Могильов [було три сотні], Новий Бихов, Пропойск, Радомисль, Рясна, Рогоза, Святозеро, Слизьке, Смоляни, Уланів, Чауси, Чериків, Чичерськ. Полковий центр, крім Чаусів, знаходився в Новому Лупулові, Новому Бихові, Старому Бихові (всі тепер на території Могильовської області), Гомелі, Могильові (обласні центри Бєларусі) [432; 462].

Юрій Хмельницький, підписавши Переяславські статті 1659 р., відмовився від претензій козацького гетьманату на білоруські території, поступившись ними Москві. Тому у грудні 1659 року територію полку остаточно інкорпоровано Москвою, а Івана Нечая заслано до Сибіру. У 1661 р. була спроба відновити полк, але невдала [168].

Полковники: Кривошапка (1648). Золотаренко Іван[1] (1654). Старинський Матвій (1655, н.). Нечай Іван[2] (1655–1659). Дорошенко Іван (1656, н. у Новому Бихові). Бутко Филимон (1656, н. у Мінському повіті). Виговський Данило (1658–1659, у Бихові). Чичерський Іван (1659, н. у Чечерську). Золотаренко Василь (1661).

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ПОЛК (1648–1674; 1702–1712). Полк належить до найдавніших козацьких військово-адміністративних формувань. Існував ще в першій половині XVII століття. У той час Білоцерківський козацький полк Речі Посполитої очолювали полковники Люторенко Яцина, Дацько (1632), Клиша Яків [Васильович] (1632–1637), Сакун Василь (1637–1638), а від 1638 р., згідно з „Ординацією", Станіслав Канівський. З початком повстання Б. Хмельницького білоцерківське козацтво взяло у ньому участь і полк став складовою частиною Війська Запорозького. На його території сформувалося фактично два полки – Білоцерківський (2214 козаків) і Паволоцький (776 козаків). Останній очолював полковник Іван Куцевич-Миньківський. Але за Зборівською угодою 1649 р. їхні сотні об'єднали в один Білоцерківський полк (2990 козаків). Щоправда, після Білоцерківської угоди, восени 1651 р., він таки розділився на два – Паволоцький став самостійним підрозділом. Полковим центром у 1648–1674 рр. було місто Біла Церква, – нині районний центр Київської області. А від 1674 і до 1677 р. містечко Богуслав, тепер теж районний центр Київської області. Очолював полк у 1676–1677 рр. Григорій Коровка-Вольський.

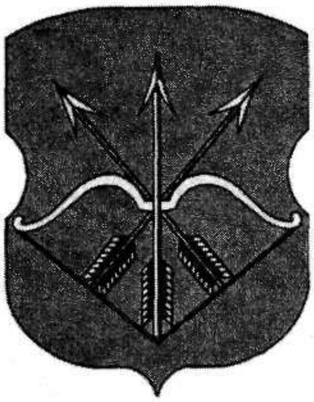

Біла Церква

[1] Наказний гетьман у Білорусії. Загинув при облозі Старого Бихова у 1655 р. Шурин Б. Хмельницького.

[2] Призначений білоруським полковником 8 серпня 1655 р. універсалом Б. Хмельницького.

Білоцерківський полк у 1649–1654 рр.

Полк охоплював територію Білоцерківського староства Київського воєводства, котре до 1648 року було королівщиною, тобто державною власністю. Межував з Київським, Канівським, Корсунським, Уманським та Кальницьким полками.

За Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 року козаки полку розписувалися не за сотнями і сотенними територіями на чолі з сотниками, а прикріплювалися до містечок у різній кількості – від 19 осіб до 1044. Всього нараховувалося 23 підрозділи загальною кількістю 2990 козаків. За місцями дислокації і кількістю особового складу розподіл полку був таким: Антонів – 70 козаків; Бишів – 69; Біла Церква – 1044; Боярка – 30; Брусилів – 19; Вільня – 19; Вільховець – 100; Водотиїв – 22; Войташівка – 39; Германівка – 100; Дідівщина – 50; Івниця – 50; Кам'яний Брід – 30; Карабчиїв – 20; Коростишів – 90; Паволоч – 100; П'ятигори – 122; Рожів – 50; Сквира – 30; Торчиця – 100; Фастів – 100; Ходорків – 48; Чорна Кам'янка – 688.

Дідівщина і Рожів були зруйновані шляхтою у 1651–1653 рр. У 1654 році згадуються сотенні підрозділи також у Таращі, Настащці,Ківшуватій, Лісовичах, Ольшаниці, Синяві, Ставищах, Трилісах, Шавулисі, Білій Церкві, Боярці, Бишеві, Кам'яному Броді, Вільховці, Чорнім Кам'янці, Рокитному, Германівці та

Фастові. Всього полк мав тоді 3048 козаків і 22 сотні [435].

Згідно з присяжними списками 1654 року до Паволоцького полку відійшли містечка Паволоч, Антонів, П'ятигори, Сквира, Торчиця, Карабчиїв, Ружин, Володарка, Лобачів.

Від 1663 і до 1674 років полк змінював територію і сотенний склад, знаходячись під юрисдикцією правобережних гетьманів Павла Тетері (1663–1665) та Петра Дорошенка (1665–1674). Входив до вілаєта останнього у 1668–1674 рр. За Андрусівською угодою 1667 р. мав відійти до Речі Посполитої. Після захоплення у 1674 р. за Журавненською угодою території Білоцерківщини поляками Білоцерківський полк занепав, а населення масово виселялося на Лівобережжя. Хоча як військовий підрозділ у складі гетьманату П. Дорошенка він протримався до 1676 року, коли був ліквідований і в такій якості. Відновити полк у 1681 р. намагався пропольський гетьман Степан Куницький, проте зазнав невдачі. Від 1702 р. і до 1712 р. Білоцерківським називався також колишній Фастівський полк, коли його центр перемістився до Білої Церкви (у 1702 р.).

У 1712 році, після Прутського миру Росії з Туреччиною, Білоцерківський (Фастівський) полк було ліквідовано, а козаків на чолі з полковником А. Танським переведено на Лівобережжя і розселено в тамтешніх полках і сотнях. Основна їхня маса осіла в Батуринській сотні Ніжинського полку та Сміленській сотні Лубенського полку [217; 384; 551].

Полковники: Козьма [Фрідрікевич] Самійло Фрідріхович (1648). Хмеленко Ярема (1648). Гиря Іван (1648–1649). Попович Іван (1649). Громика Михайло[1] (1649–1651). Курманчук Самійло (1651, н.). Москаленко Сава (1651, н.). Клиша Яків Васильович (1653). Козьма Самійло Фрідріхович (1653). Половець Семен[2] (1653–1654). Гиря Данило (1654, н.). Положний Матвій (1654, н.). Клиша Яків (1654, н.). Люторенко Яків (1654, н.). Москаленко Макар (1654–1655). Москаленко Сава (1654, н.). Гиря Данило (1655, н.). Половець Семен (1656). Люторенко Яків (1656). Сулима [Сулименко] Іван Іванович[3] (1657). Люторенко Яків (1658). Кравченко Іван[4] (1658–1660). Половець Семен (1658, н.). Деркач Тиміш (1660, н.). Данило (1660). Кравченко Іван (1661). Харко (1662). Кравченко Іван (1663). Фридрикевич [Козьма] Самійло Фрідріхович (1664). Тарасенко Андрій[5] (1664–1665). Кульган Яків (1665). Бутенко Степан[6] (1667–1671). Макуха Гнат (1672–1673). Мокієвський (1673). Дорошенко Григорій Дорофійович[7] (1673–1674). Бутенко Степан (1674–1675). Макуха Гнат (1676). Куницький Степан (1681). Палій [Гурко] Семен Пилипович (1702–1704). Омельяненко Михайло Омелянович (1704–1708). Гамалія Антон (1708–1709). Палій Семен (1709–1710). Танський Антон Михайлович[8] (1710–1712).

Із полкової старшини за 1638 і 1654 рр. відомі: *обозний* Полежай Іван (1654); *судді* – Яків Клиша (1654), Полежай Матвій (1654); *осавули* – Коробченко Мусій (1638), Матушкевич Леонтій (1641), Осип Григорович (1654), Ющенко Яким (1654); *хорунжий* – Гречаник Петро (1641).

БОГУСЛАВСЬКИЙ ПОЛК (1685–1712). Утворений у 1685 р. як військовий підрозділ і адміністративно-територіальна одиниця правобережного козацтва у складі Речі Посполитої, згідно з королівським привілеєм за участь у Віденській битві 1683 р. Складався з території колишніх сотень Білоцерківського, Київського та Канівського полків, яку було включено до складу Речі Посполитої після Андрусівського перемир'я 1667 р. та Вічного миру 1686 р. Адміністративний центр містився у місті Богуслав (тепер райцентр Київської області). Сотенні містечка: Богуслав (полкова сотня), Медвин, Ситники, Стеблів, Ставище. *Полковник* – Самусь Самуїл Іванович (1685–1712), – з 1693 р. також наказний гетьман, який у 1704 р. здав гетьманські клейноди І. Мазепі, що став іменуватися гетьманом обох сторін Дніпра. Наказним у 1709 р. був Кандиба Андрій Федоро-

[1] Загинув у боях під Берестечком у 1651 р.

[2] У 1669–1671 рр. – генеральний суддя в уряді П. Дорошенка.

[3] Син гетьмана Івана Сулими, якого страчено у Варшаві 1635 року.

[4] У 1649 р. виконував обов'язки полкового писаря та за сумісництвом – полкового осавула.

[5] Двоюрідний брат (по матері) П. Дорошенка.

[6] До цього був полковником Паволоцького полку.

[7] Старший брат П. Дорошенка.

[8] Після 1712 року став полковником Київського полку.

вич. Полк ліквідовано на початку 1712 р. після Прутського миру Росії з Туреччиною. Козаків виселено на Лівобережжя та Слобожанщину за угодою між Росією й Польщею [560].

БОРЗНЯНСЬКИЙ ПОЛК (1648–1649; 1654–1655). Утворився на початку Визвольної війни на території Борзнянської волості Чернігівського повіту Чернігівського воєводства з центром у полковому місті Борзна (нині районний центр Чернігівської області). Його організатором і першим полковником став

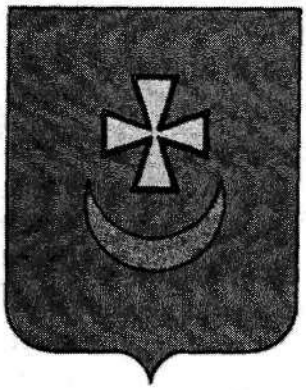

Борзна

Петро Михайлович Забіла (1648–1649), який згодом, у 1669–1685 рр., був також генеральним обозним. Сотенними центрами були Борзна, Івангород, Сиволож, Бахмач, Оленівка, Батурин, Конотоп, Короп та Глухів. За Зборівською угодою 1649 року полк ліквідували, а територію включили до складу Чернігівського полку. У 1654 р. Борзнянський полк відновлено, а наступного 1655 р. знову ліквідовано, а територія і особовий склад приєднані до Ніжинського полку. У 1654–1955 рр. на посаді полковника перебував Петро Михайлович Забіла. Після нього, того ж 1655 року, полк очолював Самійло Курбацький. До складу полку у 1654–1655 рр. входили п'ять сотень: Бахмацька, дві Борзнянські, Кустівська та Новоміська.

БРАЦЛАВСЬКИЙ ПОЛК (1648–1676; 1685–1712). Утворений 1648 року з центром у місті Брацлав (тепер селище міського типу Брацлав Немирівського району Вінницької області) на території основної частини Брацлавського воєводства Речі Посполитої. Межував з Молдавським князівством, татарським степом, Річчю Посполитою, а також з Кальницьким та Уманським полками Війська Запорозького. Сотенні центри розташовувалися у містечках понад Кучманським шляхом, для перетину татарських вторгнень на Поділля, Галичину і Волинь, у межиріччі Південного Буга та Дністра. Нині це повністю або частково Бершадський, Тульчинський, Немирівський, Тиврівський, Крижопільський, Тростянецький, Томашпільський, Піщанський, Шаргородський, Могилів-Подільський, Чечельницький та Ямпільський райони Вінницької області, та частково територія Хмельницької області.

Брацлав

Сотенними містами в часи Хмельниччини були Брацлав, Браїлів, Буша, Красне, Тульчин, Клебань, Райгород, Вільшанка, Вербка, Гарячківка, Тимонівка, Олександрівка, Яланець, Ямпіль, Шаргород, Мурафа, Соколівка, Станіславчик, М'ястківка [Городківка], Лучинець, Багланівка, Чечельник, Комаргород, Чернавці.

Всього за Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. Брацлавський полк мав 2655 козаків, 22 сотні та відповідних сотників. А саме: 1. Райгородська сотня – сотник Отаманенко Степан (189 козаків); 2. Тульчинська – Стороженко Михайло (99 козаків); 3. Клебанська – Мишута Матвій (70 козаків); 4. Краснянська – Лата Григорій (280 козаків); 5. Браїлівська – Шпаченко Роман (49 козаків); 6. Вільшанська – Мурза Дмитро (50 козаків); 7. Вербська – Стрілець Хома (40 козаків); 8. Гарячківська – Єремія (99 козаків); 9. Тимонівська – Махаринський Михайло (110 козаків); 10. Олександрівська – Гуминський Андрій (78 козаків); 11. Яланецька – Швайківський Захар (59 козаків); 12. Ямпільська – Олександренко Іван (98 козаків); 13. Шаргородська – Іван (60 козаків); 14. Мурахівська – Мшенко Павло (100 козаків); 15. Станіславська – Василь (80 козаків); 16. М'ястківська – Зеленський Михайло[1] (258 козаків); 17. Лучинецька – Юхно (82 козаки). 18. Багланівська – Білоченко Степан (208 козаків); 19. Чечельницька – Дмитренко Андрій (146 козаків); 20. Комаргородська – Коровка Андрій (85 козаків); 21. Чернавецька – Новоміський Гаврило (196 козаків); 22. Брацлавська [полкова] – Дрозденко Василь (219 козаків).

[1] Згодом брацлавський полковник.

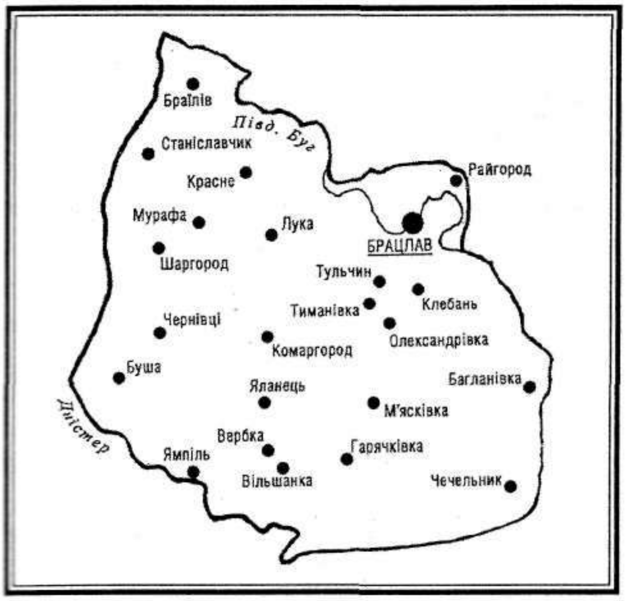

Брацлавський полк у 1649–1654 рр.

До 1654 року кількість сотень Брацлавського полку скоротилася наполовину – до 12. Після Білоцерківської угоди 18 вересня 1651 р. і втрати Військом Запорозьким західних територій на користь Речі Посполитої, були ліквідовані сотні в Браїлові, Гарячківці, Комаргороді, Лучинці, Мурафі, Райгороді, Станіславчику, Шаргороді, Яланці та Ямполі. Змінили центри сотенного правління Краснянська сотня (на Соколівку) та Чернавецька сотня (на Бушу) [128; 304; 389].

В умовах Руїни, в часи гетьманування І. Виговського, Ю. Хмельницького, П. Тетері та П. Дорошенка, змінювалися чисельність, територія та сотенний склад полку. 1665 р. він частково увійшов до володінь П. Дорошенка, підпорядкованих з 1668 р. Османській імперії (український вілаєт Очаківського ейялету).

За Андрусівським перемир'ям 1667 р. Брацлавський полк об'єднався із Вінницьким і разом з ним відійшов до Речі Посполитої, поступово занепавши та припинивши адміністративне існування у 1676 році. Відновлений полковником Андрієм Абазином у 1685 р. як військовий та адміністративний підрозділ правобережного козацтва. Остаточно ліквідований наприпочатку 1712 р. за Прутським миром (1711 р.). Козаків переселено на Лівобережжя та Слобожанщину.

Полковники: Якуша (1648). Нечай Данило (1648–1651). Дорошенко Григорій (1650, н.). Волошин Сила (1650, н.). Кривенко Григорій (1650, н.). Левко [Уманський] (1651). Грозенко [Гродзенко] (1651). Іванчул (1651). Носач Тимофій[1] (1652–1654). Лисиця Павло (1654, н.). Зеленський Михайло (1654, н.; 1654–1657). Сербин Іван Юрійович (1657–1658). Солонина Дмитро (1658–1659). Зеленський Михайло (1659–1661). Бут Іван (1663). Зеленський Михайло (1664). Сербин Іван Юрійович (1665). Дрозденко [Дрозд] Василь[2] (1665). Дорошенко Петро Дорофійович (1665). Дворецький Василь Федорович[3] (1665–1666). Думитрашко Райча [Родіон] (1666). Зеленський Михайло (1666). Коваленко Сидір (1667). Кияшко [Манжос] Семен (1668). Гудима Степан (1668). Дорошенко Григорій Дорофійович[4] (1668–1673). Лисиця Павло (1670–1674). Булюбаш Федір (1675, н.). Коваленко Сидір[5] (1675). Лисиця Іван Павлович (1685). Абаза [Абазин] Андрій[6] (1690–1703). Шпак Федір (1704). Іваненко [Григораш] Григорій Іванович (1708–1712).

ВИННИЦЬКИЙ ПОЛК (1653–1675) [див. також ***Кальницький***]. Утворився у 1653 році внаслідок реорганізації Кальницького полку – виділення з нього Паволоцького (1651 р.) та перенесення полкового центру із Кальника до Винниці (нині Вінниця, обласний центр України). За присяжними списками 1654 р. до його складу входило уже не 19 сотень, як у Кальницький, а лише 9 сотень: 4 перейшли до Паволоцького, 6 ліквідовано після Білоцерківської угоди 1651 р. і приєднано до сусідніх. Отже, у 1654 р.

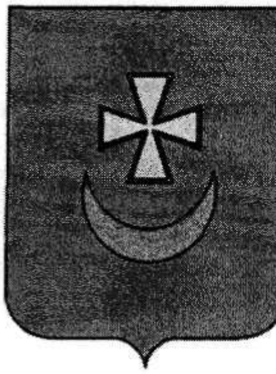

Винниця

---

[1] Згодом генеральний обозний.

[2] Страчений П. Дорошенком.

[3] Згодом київський полковник.

[4] 1668 р. був наказним гетьманом. Старший брат П. Дорошенка.

[5] Розстріляний 1685 р. за наказом Ю. Хмельницького.

[6] Будучи тяжко пораненим у бою, потрапив у полон під Ладижаном у лютому 1703 року і був посаджений на палю з наказу польських воєначальників та адміністраторів у 1703 році в Шаргороді.

Винницький полк мав 62 населені пункти і складався з таких сотень: Винницька, Дашівська, Жорнинська, Іллінцівська, Кальницька, Немирівська, Рахнянська, Терлицька. За Андрусівським перемир'ям 1667 р. до Винницького полку приєднано залишки Брацлавського, і це утворення перейшло до Речі Посполитої, поступово занепавши. 1672 р. територію полку окупували турки, і 1675 р. полк припинив існування. Невдалі спроби відродити адмінодиницю робили І. Мазепа у 1702 р. та І. Скоропадський у 1710 р. Остаточно Винницький полк ліквідовано за Прутським миром у 1712 р.

Полковники: Богун Іван (1653–1657). Безштанько Андрій[1] (1657–1658). Сірко Іван Дмитрович (1659–1660). Вертелецький [Вертельницький] Іван (1659–1660). Варениця Василь (1659–1665). Лобойко Василь (1660–1664, 1666–1667, 1671). Хмара Тимофій (1664). Коваленко Степан[2] (1667). Ребриковський Андрій (1674). Попович Михайло (1674). Максименко Федір (1674, н.). Гнат (1674). Гоголь Остап (1674). Ковалевський Гаврило (1675). Шпак Федір (1702–1708). Волошин Сава (1708).

ВОЛИНСЬКИЙ ПОЛК [див. ***Зв'ягельський***].

ГАДЯЦЬКИЙ ПОЛК (1648–1649; 1658–1660; 1672–1782). Розташований на кордоні зі Слобожанщиною, у безпосередній близькості до Росії, Гадяцький полк завжди відігравав важливу роль у військовому та адміністративному устрої Війська Запорозького. Про це свідчить те, що Гадяч, разом з околицями, став ранговою маєтністю українських гетьманів, складаючи у 1649–1658 роках Гадяцьку волость (староство). Тут знаходився генеральний скарб Війська Запорозького, тут 16 вересня 1658 року укладено відому Гадяцьку угоду Івана Виговського з королем Яном II Казимиром. Гадяцький полк, як військову та адміністративну одиницю, тричі створювали та поновлювали у 1648, 1658 та 1672 рр., змінювали адміністративний центр, у місті протягом 1663–1668 рр. перебувала гетьманська резиденція Івана Брюховецького.

Гадяч

Отже, Гадяцький полк (1648–1649; 1658–1660; 1672–1782) мав полковим центром м. Гадяч (тепер райцентр Полтавської області). Його створено восени 1648 року, але за Зборівською угодою у жовтні 1649 року ліквідовано: сотні полку включено до складу Полтавського полку, а на території утворено *Гадяцьке староство* як рангову маєтність гетьмана. У 1658–1660 рр. полк, відновлений як військовий підрозділ, підпорядкований миргородському полковнику. У 1660 році Гадяцьке староство було ліквідоване, а його територію розділили між Миргородським (була у складі 1660–1672 рр.) та Зіньківським (з 1662 до 1672 рр.) полками. Тобто 1662 року адміністративно-територіальна одиниця на Гадяччині відновилася, але з центром у містечку Зіньків (тепер теж райцентр Полтавської області) і під назвою Зіньківський полк. У 1672 році, перенісши полкове правління до Гадяча, полку знову повернули історичну назву, з якою він існував аж до ліквідації у 1782 році.

25 травня 1672 року на генеральній раді у Козачій Діброві, при укладенні Конотопських статей, полк уже іменується Гадяцьким. Його представляла така старшина: полковник Семен Остренко; писар Степан Мокрієвич; обозний Михайло Андрійович; осавул Андрій Ісаєнко; суддя Юхим Вечірко; хорунжий Андрій Мітла та дев'ять сотників, – гадяцький Федір Донець; груньський Михайло Михайлов; куземинський Кіндрат Клименко; борківський Андрій Ісаєнко; веприцький Богдан Савченко; котелевський Ярема Глиносіренко; лютенський Іван Скаженожеженко [Скаженоженський]; ряшівський Федько Савощенко; комишнянський Ігнат Супруненко [77, т. 2, с. 154–155].

За ревізією 1764 року в Гадяцькому полку було: 21 сотня, 11 міст і містечок, 982 села

[1] Родич гетьмана Б. Хмельницького

[2] У 1667 р. об'єднав Брацлавський і Винницький полки в один. Розстріляний за наказом Ю. Хмельницького у 1685 р.

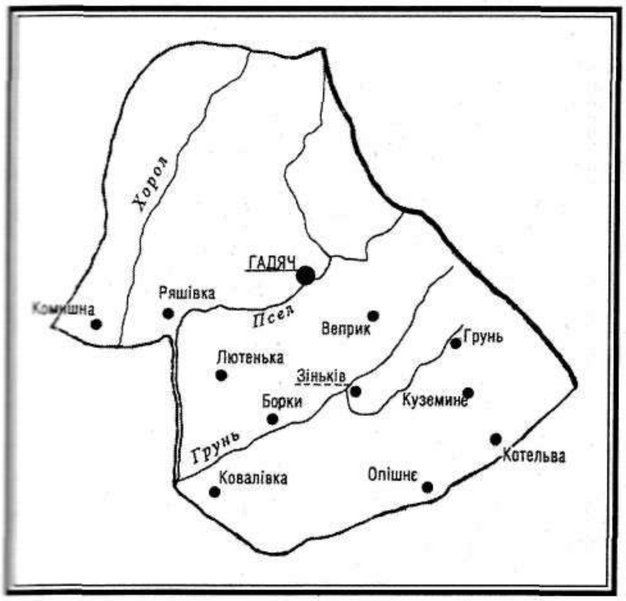

Гадяцький полк у кінці XVII ст.

та хутора, мешкало – 21 986 виборних козаків, понад 18 тисяч підпомічників і близько 30 тисяч посполитих чоловіків.

Важливу роль Гадяцького полку у державному житті козацької лівобережної автономії засвідчує кадровий склад місцевих урядовців, ротація яких по службових сходах і державних підрозділах відбувалася з урахуванням проходження кар'єрного росту від сотника до генерального уряду. Серед відомих державних, військових, політичних та культурних діячів Гетьманщини, служба котрих пов'язана з Гадяцьким полком, можна назвати автора козацького літопису Григорія Граб'янку, Івана Черниша, братів Михайла та Гаврила Милорадовичів, Михайла Бороховича, Якова Корицького, Федора Криницького, Івана Родзянка, Івана Тарновського, Дмитра Трощинського та інших.

Найбільш відомими полковими старшинами стали обозні Михайло та Максим Бороховичі. Серед сотників можемо назвати цілі династії державних службовців. Це зіньківські: три Івани та Лук'ян Бутовичі, Мелентій, Данило і Федір Надьки; лютенські: Лук'ян і Данило Засядьки; веприцькі: Федір, Леонтій і Прокіп Масюки; рашівські: Петро, Степан і Павло Зеленські. Із сусіднього Миргородського полку займали поважні полкові посади судді, обозного та полковника представники родини Родзянків: Іван Степанович та Іван Васильович.

Кількість сотень Гадяцького полку була більш-менш сталою і коливалася від 10 до 18, головним чином за рахунок подвійних або й потрійних підрозділів в одній сотні.

Документи 1648–1649 рр. фіксують такі *сотні* у складі Гадяцького полку: 1.Борківська; 2. Веприцька; 3. Гадяцька; 4. Груньська; 5. Зіньківська; 6. Ковалівська; 7. Комишнянська; 8. Котельвянська; 9. Куземинська; 10. Лютенська; 11. Опішнянська; 12. Рашівська. Всі ці сотні у жовтні 1649 р. увійшли до Полтавського полку. 1672 р., при реорганізації Зіньківського полку в Гадяцький, останній втратив на користь Полтавського полку Зіньківську, Опішнянську і Ковалівську сотні. Причому останню розформувала полтавська старшина. У 1687 р. ці три сотні (з відновленням Ковалівської) І. Мазепа знову повернув під юрисдикцію гадяцьких полковників.

Сотенними містами у 1687–1782 рр. були: Борки [1724 р. скасована], Веприк, Гадяч, Комишна, Котельва [1724 р. передана до Слобожанщини], Куземин, Лютенька, Опішня, Рашівка. За цей час у Гадячі, Зінькові, Опішні бувало по дві-три сотні, у Борках, Ковалівці й Комишні – по дві. Після втрати у 1724 р. Борківської та Котельвинської сотень завдяки дублікатам Гадяцький полк зберігав свої 12 підрозділів. Окрім того, після судової реформи К. Розумовського полк від 1763 р. поділили на два судові повіти – Гадяцький і Зіньківський, а 1766 р. – на два комісарства: теж Гадяцьке і Зіньківське. Короткий час, від 1767 р. до 1775 р., Гадяцькому полку належала також Хомутецька сотня, передана з Миргородського полку, а потім до нього ж і повернута. На час ліквідації полково-сотенної адміністрації Лівобережної України Гадяцький полк мав 18 сотень: у Гадячі, Опішні та Зінькові їх було по три підрозділи, а в Комишній та Ковалівці – по два.

Таким чином, за час існування Гадяцького полку його адміністративну територію в різний час складали такі сотні: Борківська (1648–1649; 1672–1724 рр.). Веприцька (1648–1649; 1658–1660; 1672–1782 рр.). Гадяцькі сотні (1648–1649; 1658–1660; 1672–1782 рр.). Груньська (1672–1782 рр.). Зіньківські сотні (1648–1649; 1658–1660; 1687–1782 рр.). Ковалівська (1648–1649; 1687–

Печать Гадяча 1669 р.

1782 рр.). Комишнянська (1648–1649; 1672–1782 рр.). Котельвянська (1672–1724 рр.). Куземинська (1648–1649; 1672–1782 рр.). Лютенська (1648–1649; 1672–1782 рр.). Опішнянські сотні (1648–1649; 1687–1782 рр.). Рашівська (1648–1649; 1672–1782). Хомутецька (1767–1775 рр.).

У січні 1782 р. переважна більшість населених пунктів Гадяцького полку відійшла до щойно відкритого Чернігівського намісництва. Лише території Ковалівської 1-ї та 2-ї, Комишнянської 1-ї та 2-ї і Лютенської сотень увійшли до Миргородського повіту Київського намісництва [3; 32; 96; 260; 268; 395].

Посадова структура полкового уряду була ідентична іншим адміністративним одиницям Лівобережжя, а персональний склад полкової старшини наступний:

Полковники: Хмеленко Ярема (1648). Бурляй Кіндрат (1648–1649). Апостол [Царенко] Павло Єфремович[1] (1659–1660). Білаш Гаврило (1660). Криницький Федір Михайлович[2] (1672–1678). Донець Федір (1672, н.). Самойлович[3] [Галицький] Михайло Васильович (1678–1687). Борохович [Борухович] Михайло Андрійович (1687–1704). Вечірко Юхим (1690, н.). Корицький Роман (1702, н.). Трощинський Степан[4] (1704–1708). Велецький Василь Йосипович (1705, н.). Черниш Іван[5] (1709–1715). Моцарський Аврам (1711, н.). Милорадович Михайло Ілліч (1715–1727). Велецький Василь Васильович (1723–1724, н.). Граб'янка Григорій Іванович (1723; 1728, н.). Штишевський Мартин (1724 н.). Милорадович Гаврило Ілліч (1727–1729). Граб'янка Григорій Іванович[6] (1729–1738). Велецький Василь (1731, н.). Галецький Петро Семенович (1738–1754). Родзянко Іван Васильович (1749–1757). Розумовський Василь Іванович (1755–1762). Крижановський Антін Степанович (1762–1772). Горленко Андрій (1765, н.). Тарновський Іван Данилович (1772–1777). Мартос Андрій Якович (1775, н.). Милорадович Семен Іванович (1777–1779). Пламенець Радіон Степанович[7] (1779–1782).

Обозні: Вечірко Юхим (1674–1676). Борохович Михайло Андрійович (1682–1683). Вечірко Юхим (1686). Корицький Яків (1687). Борохович Максим Михайлович (1695). Трощинський Степан (1697). Моцарський Аврам (1711). Негребецький Степан (1713). Борохович Максим Михайлович (1720). Граб'янка Григорій Іванович (1726–1729). Борзаківський Пилип Васильович (1729–1738). Биковський Василь (1744–1755). Родзянко Іван (1758). Руновський (1766). Ситенський Осип (1767–1773). Лесевич Данило (1768–1770). Манько Іван Якович (1774–1779). Станіславський Герасим (1779–1782).

Судді: Денисенко Северин (1660, н.). Вечірко Юхим (1672). Гречаний Степан Прокопович (1675–1682). Федорович Павло (1683). Вечірко Юхим (1690–1693). Велецький Василь (1697–1712). Василь Кирилович (1713–1715). Лесевицький Леонтій (1713). Граб'янка Григорій Іванович (1717–1723). Штишевський Мартин Данилович (1724–1738). Биковський Василь (1736–1742). Родзянко Іван Степанович (1738–1760). Война Федір Петрович (1759–1762). Лесевич Данило (1769–1770). Сливицький Степан Іванович (1774–1780). Пирятинський Василь (1781).

Писарі: Мокрієвич Степан (1672). Раєвський Сидір (1673). Залеський Степан (1674). Гречаний Степан (1675). Трушенко Федір (1676). Гречаний Степан (1677). Воронченко Яків Ілліч (1706). Ситенський Олександр

[1] Одночасно миргородський полковник.

[2] Загинув під час Другого Чигиринського походу в боях з турецькими військами.

[3] Двоюрідний брат І. Самойловича.

[4] Небіж І. Мазепи, зять компанійського полковника І. Новицького.

[5] Зять гетьмана І. Скоропадського, згодом – генеральний суддя.

[6] Загинув під час штурму Перекопу в російсько-турецькій війні.

[7] Мав чин „прем'єр-майора".

Печать Гадяцького полкового правління 1738 р.

(1713–1725). Ситенський Іван Федорович (1729–1737). Ситенський Яків Олександрович (1739–1773). Колодяжний Яків (1759–1762). Ковалевський Василь (1764–1767). Троцький Дмитро Прокопович (1769). Сливицький Степан Іванович (1770). Савич Микола Кузьмич (1773–1781).

Осавули: Ісаєнко Андрій (1672). Тихон (1674). Тищенко Юсько (1676). Мітла Андрій (1676). Ісаєнко Андрій (1678). Кияшко Михайло[1] (1682–1687). Ісаєнко Андрій (1687). Федоренко Прокіп (1687). Клименко Мусій (1690–1693). Ворונченко Ілля (1689). Катрич Андрій (1690). Моренко Прокіп (1694). Вечірко Федір Юхимович (1696). Кирилович Василь (1703–1711). Криса Герасим (1708–1712). Граб'янка Григорій (1713–1717). Штишевський Мартин (1712–1724). Гречаний Яків Степанович (1725–1729). Милорадович Степан (1725, н.). Бутович Іван Артемович (1727–1732). Клименко Мусій (1729–1730). Ситенський Осип Олександрович (1744–1763). Бутаєвський Олексій (1744–1761). Родзянко Іван Степанович (1755). Ковалевський Василь (1763). Ставицький Федір (1767–1772). Навроцький Мусій (1764–1782). Вітвицький Василь (1774). Янов Степан (1776–1780).

Хорунжі: Заєць Андрій (1676). Кирило Мартинович (1682). Воронченко Ілля (1687). Матвієнко Гаврило (1690). Вечірко Федір Юхимович (1696). Граб'янка Григорій Іванович (1710). Милорадович Ілля (1716–1724). Цюпка Григорій Миколайович (1717–1721). Семенович Іван (1722). Цуцман Федір (1723). Борзевич [Борзовський] Опанас (1724). Величковський Іван (1729–1730). Донченко Іван (1737). Кушевський Дмитро (1739). Ковалевський Василь (1741–1762). Клецунов Петро Іванович (1748). Зеленський Іван (1756–1761). Кондискалов Андрій Антонович (1761–1770). Кушевський Дмитро (1763). Янов Степан (1770–1772). Велецький Максим Іванович (1771–1781). Бутович Іван Михайлович (1772–1782).

ГЛУХІВСЬКИЙ ПОЛК (1663–1665). Як окрема військова та адміністративна одиниця існував нетривалий час на території, розташованій між Сеймом і Десною. Утворений 1663 року І. Брюховецьким як підрозділ для особистих потреб гетьмана із „засеймських" сотень Ніжинського полку. Полковим центром стало місто Глухів,

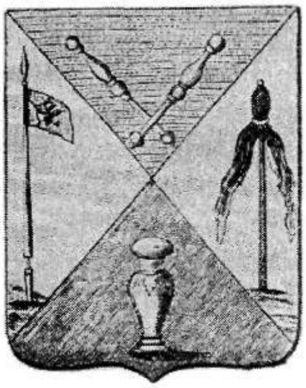

Глухів

що згодом, у 1708–1750 рр. та 1764–1782 рр. було також столицею Гетьманщини (тепер районний центр Сумської області). Полковниками були: Гуляницький Кирило (1663–1664) та Черкашениця Василь (1664–1665). У 1665 р. полк ліквідовано і приєднано знову до Ніжинського полку як його „засеймська" територія. До складу Глухівського полку входили: Воронізька, Глухівська, Коропська, Кролевецька, Новомлинська та Ямпільська сотні.

ЖИВОТІВСЬКИЙ ПОЛК (1648–1649). Виник весною 1648 р. Мав сотенні центри в Животові, Тетієві, Погребищі, Борщагівці, Кошеві. Полковий центр містився у містечку Животів (тепер село Животівка Іллінцівського району Вінницької області). Ліквідований за Зборівською угодою 1649 року. Сотні включено до складу Кальницького полку, а у 1651 році передано до відновленого Паволоцького полку. У 1649 році у Животові був 131 козак, Тетієві – 79, Погребищі – 174, Борщагівці – 147.

[1] Убитий козаками на р. Коломак під час гетьманського перевороту.

ЗВ'ЯГЕЛЬСЬКИЙ ПОЛК (1648–1649; 1656–1659). Займав територію східних волостей Волинського воєводства, звідси друга назва полку – Волинський. Полковий центр знаходився у місті Зв'ягель (сьогодні – Новоград-Волинський, районне місто Житомирської області). Існував у 1648–1649 та у 1656–1659 рр. Але ні вперше, ні вдруге не зміг стати повноцінною адміністративною одиницею, залишаючись по суті лише військовим підрозділом із сотенними заставами у містах, які захищали Військо Запорозьке від вторгнень шляхти з боку Волині. Сотенними містечками ймовірно були Степанець, Гоща, Межиріч, Корець, Остріг, Полонне, Заславль [Ізяслав], Старий Костянтинів. Відомі *полковники* Тиша Михайло (1648–1649) та Яськевич Герасим (1649). Більш детальних даних про сотенний поділ, полкову та сотенну адміністрацію у джерелах поки що не виявлено.

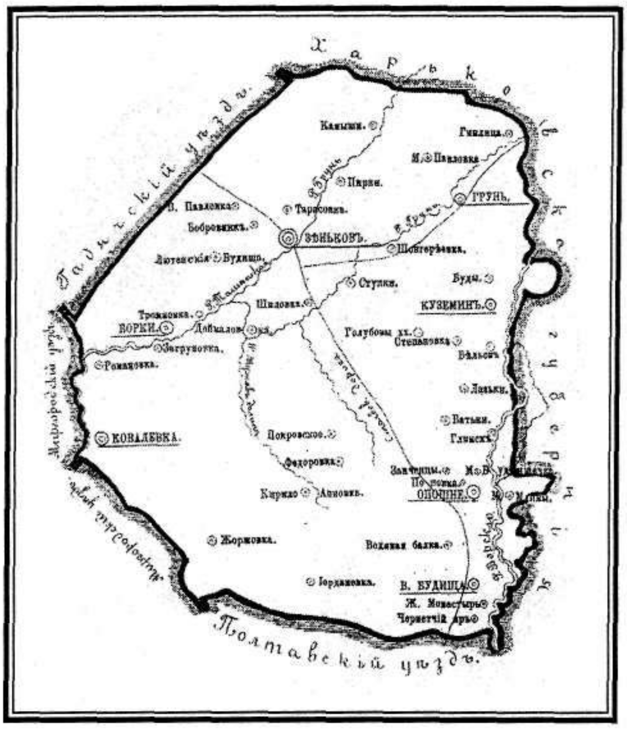

Зіньківський повіт Полтавської губернії

ЗІНЬКІВСЬКИЙ ПОЛК (1662–1672) [див. також ***Гадяцький***]. Утворений у 1662 році наказним гетьманом Якимом Сомком для посилення лівобережного гетьманату, при збереженні території Гадяцького староства. Полковим центром стало містечко Зіньків (нині районний центр Полтавської області). Ліквідований у 1672 році гетьманом Дем'яном Ігнатовичем у зв'язку з відновленням Гадяцького полку і скасуванням Гадяцького староства. Сотенними містами Зіньківського полку у 1662–1672 рр., були: Борки [Бурки, Бурків] на Груні Ташанській, Веприк, Гадяч, Грунь, Зіньків, Ковалівка, Комишна, Котельва, Куземин, Лютенька, Опішня, Рашівка [345].

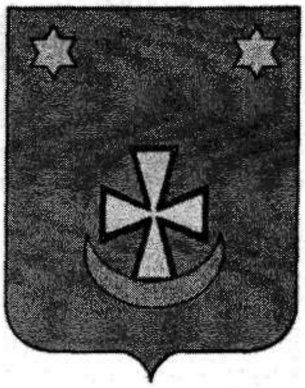

Зіньків

Полковники: Шиман [Шиманський] Василь (1662–1663). Надточенко Степан (1664, н.). Григорій Васильович (1665). Безпалий Микита (1666). Остренко Семен (1666–1668). Дуб'яга Іван (1668). Тищенко Яків (1670–1672). Остренко Семен (1672).

Обозний: Борохович Михайло Андрійович (1672).

Суддя: Приступка [Приступ] Михайло (1672).

Писарі: Ситенський Іван (1666). Тихонович Федір (1672).

Осавули: Безпалий Микита (1666). Донець Іван (1667–1669). Мартинович Кирило (1670–1672).

Хорунжий: Мітла Андрій (1672).

ІРКЛІЇВСЬКИЙ ПОЛК (1648–1649; 1658–1663). Полк належить до старожитних козацьких підрозділів, відомих ще у першій половині XVII століття. Він утворився весною 1648 року з Ірклїївської сотні реєстрового Переяславського козацького полку Речі Посполитої. За ревізією 1638 року Ірклїївську сотню очолювали сотники Мисько Панкевич [Папієвич] та городовий отаман Гаврило Кулага. Полковий центр розміщувався у

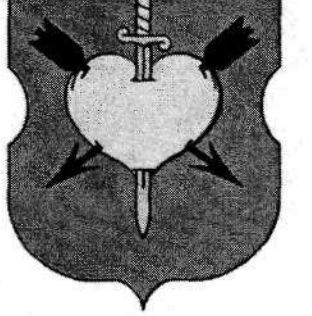

Ірклїїв

сотенному місті Іркліїві (тепер однойменне село Чорнобайського району Черкаської області). За Зборівською угодою 1649 року полк ліквідовано, а його територію розподілено між Чигиринським, Черкаським та Кропивнянським полками. 1658 року, після ліквідації Кропивнянського полку, Іркліївський відновлено, але 1663 року знову скасовано, а сотні полку приєднали до найближчих полків – Переяславського, Прилуцького та Лубенського. *Полковники:* Михайло Телюченко (1648–1649). Матвій Панкевич [Папкевич, Папієвич] (1658–1663).

Сотенними центрами у 1648–1649 були: Бурімка [Боромка], Васютинці, Вереміївка, Ірклиїв [Орклиїв, Арклиїв], Малі Канівці [Малий Канівець]. Після відновлення Іркліївського полку у 1658 році його сотнями стали: Денізька [Демківська, Деньгівська], Журавська, три Іркліївські сотні, Кропивнянська, Куріньська [Куріньківська] та Оржицька.

ІЧНЯНСЬКИЙ [ІЧЕНСЬКИЙ] ПОЛК (1648–1649). Почав формуватися весною 1648 року з центром у містечку Ічня (тепер – райцентр Чернігівської області). За Зборівською угодою 1649 р. полк ліквідовано, а його територію і особовий склад включено до Прилуцького полку. *Полковниками* були Головацький Петро (1648–1649) та Головацький Степан (1649). Точних даних про сотенний склад Ічнянського полку бракує, але, ймовірно, це були „іменні" сотні козацьких отаманів навколишніх побіля Ічні сіл.

КАЛЬНИЦЬКИЙ ПОЛК (1648–1653). Полк утворився влітку 1648 року з полковим центром у місті Кальник (тепер село Кальник Іллінцівського району Вінницької області). Восени 1649 р. до нього приєднано територію і склад Животівського та Подільського полків. Всього за „Реєстром" 16 жовтня 1649 р. Кальницький полк нараховував 2050 осіб особового складу (козаків і старшини) та дев'ятнадцять сотень. Полк межував з Річчю Посполитою, Білоцерківським, Паволоцьким (у 1648–1649 рр. та у 1651–1653 рр.), Уманським і Брацлавським полками. Нині це територія північно-східних районів Вінницької, південно-західних Київської та західних Черкаської областей України.

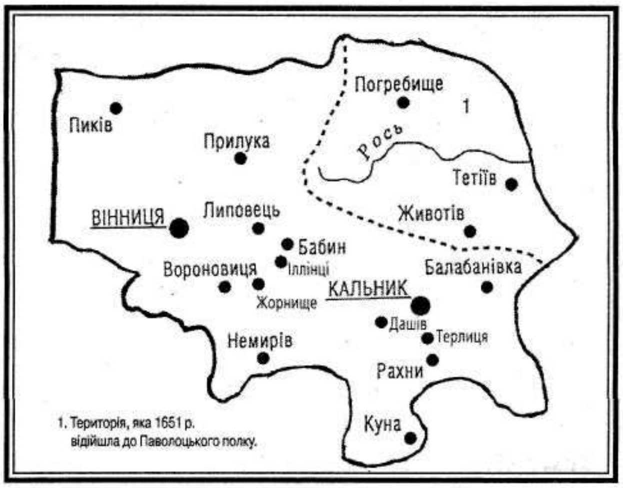

Кальницький полк у 1649–1654 рр.

До 1648 р. територія, на якій сформувався полк, входила до Вінницького повіту Брацлавського воєводства та частково Подільського воєводства Речі Посполитої. Сотенні центри розташовувалися між Кучманським та Чорним шляхами і слугували для перетину татарських вторгнень на Волинь й в Галичину, а також захищали Наддніпрянщину від польсько-шляхетських руйнацій. Сотенними містечками були: Кальник, Животів, Борщагівка, Тетієв, Липовець, Погребище, Балабанівка, Іллінці, Куна (Кунка), Рахни, Дашів, Терлиця, Жорнище, Ометинці, Бабин, Прилука, Винниця, Немирів, Воронівка [Вороновиця].

За „Реєстром" 1649 р. мав 19 сотень: 1. Животівська сотня (131 козак) – сотник Логвин; 2. Борщагівська (147) – Криско; 3. Тетіївська (79) – Фенченко Фесько; 4. Погребиська (174) – Федір Григорович; 5. Липовецька (100) – Онисько; 6. Балабанівська (51) – Олексій; 7. Іллінцівська (49) – Туровець Іван; 8. Кунявська (77) – Радуленко Ілля; 9. Рахнівська (34) – Курбала Павло; 10. Дашівська (40) – Сурмач Гришко; 11. Терлицька (100) – Варениця Василь; 12. Жорницька (71) – Мартин; 13. Ометинська (30) – Гресько Сергій; 14. Бабинська (100) – Гнат; 15. Прилуцька (100) – Антоненко Василь; 16. Винницька (296) – Урулович Ярема; 17. Немирівська (214) – Горелука Лаврін; 18. Вороновицька (59) – Семен; 19. Кальницька полкова (198) – Бут Семен.

У 1651 році із Животівського округу Кальницького полку та Паволоцького округу Білоцерківського полку утворено окремий Паволоцький полк. До нього із Кальницького відійшли Тетіївська, Погребиська, Животівська та Борщагівська сотні. 1653 року полковий

центр було переведено із Кальника до Винниці (нині Вінниця, обласний центр України) і полк реорганізовано у Винницький [389].

Полковники: Гоголь Євстафій [Винницький Остап] (1648–1649). Нечай Іван (1648, н.). Федоренко Іван [Янковський-Куницький] (1649–1650). Богун Іван (1650–1653).

Полковий суддя – Немира Филон (1649).

КАНІВСЬКИЙ ПОЛК (1648–1678; 1702–1712). Один з найстаріших, ще реєстрових козацьких полків Речі Посполитої, який мав охороняти переправи через Дніпро в районі Стайок, Трахтемирова, Іржищева та Канева. Полковий центр – місто Канів над Дніпром. Нині це районне місто Черкаської області. За відомими реєстрами полків 30-х рр. XVII ст. ми знаємо про таких канівських полковників, як Кулага Іван (1630), Данило (1632–1634), Лагода Андрій (1637), Боярин Іван Іванович (1638), Сікиринський Амвросій (1638), Голуб Юрій (1644–1646).

Від початку 1648 р. полк став складовою армії Б. Хмельницького, а після Зборівської угоди 8 серпня 1649 року і адміністративною одиницею Війська Запорозького. Межі полку були дотичні до кордонів Київського, Білоцерківського, Корсунського, Черкаського, Кропивнянського та Переяславського полків на лівому і правому березі Дніпра. А до 1648 р. – це була територія Київського воєводства, Переяславського, Черкаського та Канівського староств.

За Зборівським реєстром Канівський полк мав 3167 козаків особового складу та 16 сотень – одну полкову, дев'ять іменних та по сотні у Межирічі, Трахтемирові, Ржищеві, Стайках, Михайлівці, Масловому Ставі [Маслівці]. А саме: 1. Стародуба – Стародуб Іван; 2. Волинця – Волинець Павло; 3. Кулаги – Кулага Яким; 4. Богданенка – Богданенко Фесько; 5. Гуняка – Гуняк Федір; 6. Рощенка – Рощенко Петро; 7. Климова – Малашенко Клим; 8. Юхимова – Рощенко Юхим; 9. Андрійова – Андрій; 10. Межиріцька (147 козаків) – Супрун Михайлович; 11. Трахтемирівська (167 козаків) – Цепковський; 12. Ржищівська (222 козаки) – Чугун; 13. Стаєцька (170 козаків) – Шеремет Тарас; 14. Михайлівська (98 козаків) – Данило Юхимович; 15. Маслівська (100 козаків) – Євлашенко Семен; 16. Канівська полкова – Іван Голота [див. *Канівські сотні*, розділ 3].

Полковим писарем у реєстрі значиться Герасим Савич, а полковим осавулом – Богдан

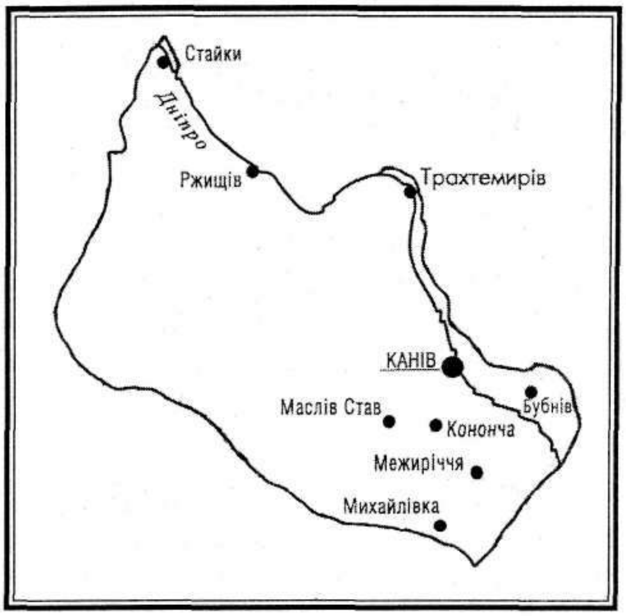

Канівський полк у 1676 р.

Шабельниченко. В цілому Канівський полк за кількістю особового складу і стратегічним значенням займав третє місце у Війську Запорозькому після Корсунського та Чигиринського полків. В одному лише Каневі концентрувалося десять сотень і 2263 козаки.

Від Білоцерківського миру 18 (28) вересня 1651 р. і до Переяславської ради 8 січня 1654 р. адміністративний склад полку зазнав змін. Були ліквідовані Маслівська та Трахтемирівська сотні, скоротилася кількість Канівських сотень до п'яти, а також з'явилися дві нові сотні – Бубнівська (на Лівобережжі) та Конончанська (створена, ймовірно, з однієї Канівської та з Маслоставської сотень). Всього ж у 1654 році Канівський полк нараховував 11 сотень, з яких 9 тих, що виникли 1649 року, та 3152 реєстрових козаки.

У період Руїни полк зазнав нових значних змін, часто переходячи із рук одного гетьмана до іншого. Підчас бувало по два, а то й по три полковники, мінявся сотенний склад. За Андрусівським перемир'ям 1667 р. полк мав відійти до Речі Посполитої. Від 1668 р. він входив до вілаєта П. Дорошенка і з його здачею у 1676 році фактично припинив існування, за винятком вузенької придніпровської смуги із сотнями у Ржищеві, Трахтемирові та Каневі, які очолював полковник Давид Пушкаренко. Після Чигиринських походів 1677 і 1678 рр. за умовами Бахчисарайського миру 1681 р. полк було остаточно ліквідовано. Козаки перейшли на Лівобережжя і розселилися у Переяславському полку.

Відроджений у кінці 80-х рр. XVII ст. як військовий підрозділ правобережного козацтва С. Палієм. Центр полку розмістився у місті Богуславі (нині райцентр Київської області), тому його в цей період іменують Богуславським, а 1702 р. створюють окремий Канівський полк. Проте спроба приєднати Правобережну Україну до Гетьманщини тоді не вдалася і Канівсько-Богуславський полк був остаточно ліквідований 1712 року за Прутським миром [217а; 335].

Канівськими полковниками були: Галайда [Голота] Іван (1648). Голуб Євстафій (1648). Савич Семен Леонтійович (1648–1649). Гулак (1649, н.). Шангирей Іван (1650, н.). Заблоцький Прокіп (1650, н.). Савич Семен (1651). Решетило Василь (1652, н.). Стародуб Іван [Федір] (1653–1654). Бутенко Андрій(1654–1657). Стародуб Іван (1657–1658). Савич [Семенець] Семен Леонович (1658–1659). Лизогуб [Кобиз] Іван Кіндратович (1659–1660). Трушенко Степан (1660–1661). Лизогуб Іван Кіндратович (1662). Дмитренко Іван (1662–1664). Лизогуб [Кобиз] Яків Кіндратович (1665). Дорошенко Петро Дорофійович (1665). Бутрим Петро (1665–1666). Лизогуб Яків Кіндратович (1666–1673). Павлович Матвій (1673–1674). Гурський Іван[1] (1674–1676). Пушкаренко Давид Трохимович[2] (1674–1678). Палій Семен Іванович (1702–1704).

КИЇВСЬКИЙ ПОЛК (1648–1782). Київський полк у складі Війська Запорозького сформувався влітку-восени 1648 р. на території Овруцького та Житомирського повітів Київського воєводства. На початок 1649 року лише одна сотня в Броварах знаходилася на Лівобережжі, решта 16 на віддалі 50–80 км. від Києва на правому березі Дніпра. Полковим центром у 1648–1708 рр.

Знак Києва

Київський полк у XVIII ст.

був Київ (тепер столиця України та обласний центр), а від 1708 р. і до 1782 р. містечко Козелець, тепер – районний центр Чернігівської області.

За Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. Київський полк нараховував 2010 осіб особового складу, 17 сотень, з яких три Київські були іменні – Самійла Білецького, Тимофія Нагорного та Опанаса Предримирського [сотника Печерського]. Решта 14 – за назвами сотенних центрів: Київська полкова (сотник – Григорій Піщенко); Васильківська (127 козаків, сотник Микита Бут); Овруцька (119 козаків, Юхим Натальчич); Переварська (95 козаків, Юхим); Гостомельська (77 козаків, Єрмолай Басаренко); Ворзельська (105 козаків, Іван Крузь); Броварська (53 козаки, Федір Медвідь); Макарівська (111 козаків, Григорій Петрицький); Білгородська (94 козаки, Каленик); Ясногородська (87 козаків, Трохим Ященко); Ходосівська (91 козак, Іван Барманський); Обухівська (152 козаки, Яків Красовський); Трипільська (171 козак, Андрій Ворона); Мотовилівська (212. козаків, Степан Половий). Київські сотні (полкова, Білецького, Нагорного та Предримирського) нараховували в сумі 516 козаків.

За присяжними списками 1654 року видно, що на той час у Київському полку виникло ще 14 сотень – сім на лівому та сім на правому боці Дніпра: Бобровицька, Бородянська, Вишгородська, Горностайпільська,

[1] Від П. Дорошенка.
[2] Від І. Самойловича.

Печать Київського полкового правління 1738 р.

Печать Київського магістрату 1698 р.

Димерська, Заворицька, Карпилівська, Козелецька, Лісниківська, Новокозарська, Остерська, Рожівська, Семиполківська та Чорнобильська.

Після Андрусівської угоди Москви з Варшавою у 1667 році Київський полк розділено цими суб'єктами на лівобережний (російський) і правобережний (польський). Останній фактично був скасований урядом Речі Посполитої того ж таки 1667 року. Проте козацькі підрозділи правобережжя полку продовжували діяти, визнавши владу гетьмана П. Дорошенка, якому до 1672 року вдавалося контролювати цю територію. Але від 1672 р., після угоди Польщі і Туреччини в Бучачі, сюди введено польські гарнізони і правобережний Київський полк припинив існування [2; 20; 21; 24; 97].

Київ з прилеглою правобережною територією залишився за Росією і склав Київську сотню лівобережного Київського полку. На Лівобережжі до існуючих Бобровицької, Броварської, Козелецької, Морівської і Остерської сотень, поступово було включено Голівську (у 1667 р.), Кобизьку, Мринську та Носівську (у 1687 р.), а також Бориспільську та Олишівську (у 1752р.) сотні. Відтак на час ліквідації полково-сотенного устрою Лівобережної України Київський полк з Києвом та околицею нараховував 12 сотень. Є дані, що вже від 1669 р. (обрання Д. Многогрішного) полковий центр переносився до Козельця.

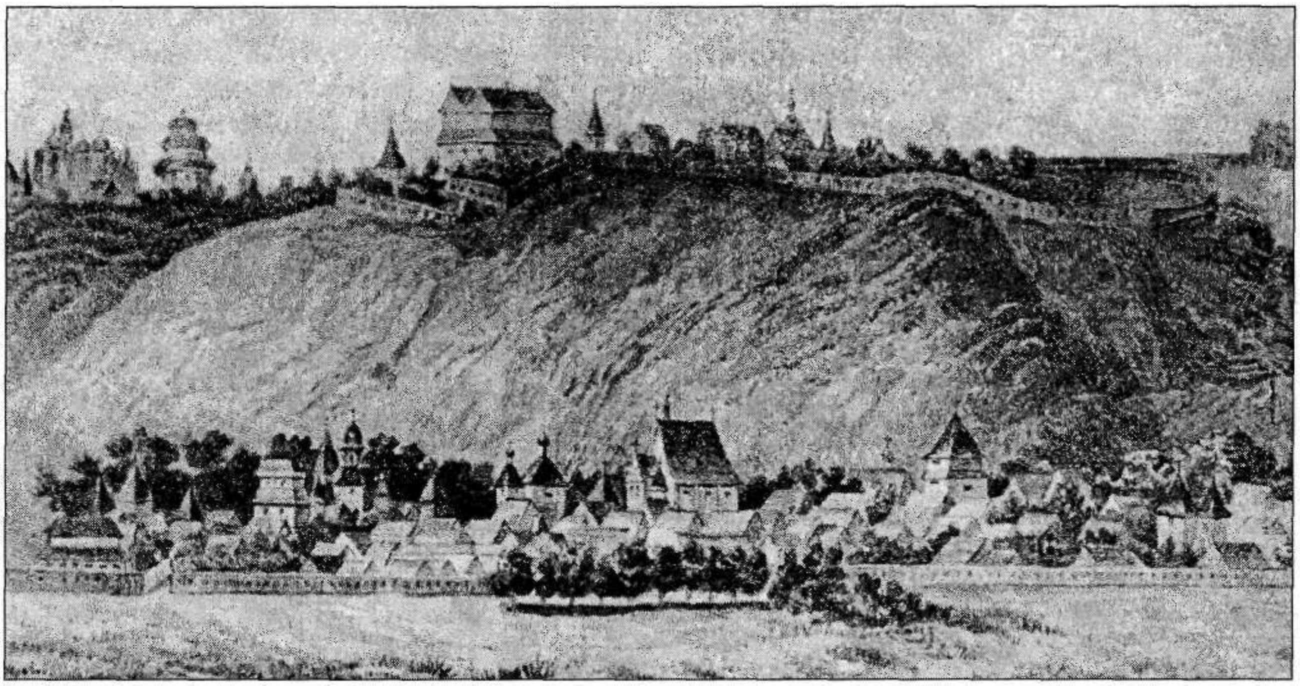

Київський замок у 1649 р.

25 травня 1672 р. на раді в Козачій Діброві від Київського полку були і Конотопські статті підписали: полковник Костянтин Солонина; обозний Афанасій Савенко; писар Петро Іванович Домонтович; хорунжі Семен Жила та Яків Александрович; суддя Юрій Незамай; осавул Семен Карпович та 6 сотників – київський Федір Андріїв; остерський Іван Дворецький; гоголівський Іван Яковенко; козелецький Гаврило Жиленко; бобровицький Гнат Каленицький; моровський Іван Шумейко [77, т. 1, с. 152].

Всього ж за час існування Київського полку, від 1648 року по 1782 рік, до його складу входило 37 сотень. *Правобережні*: Білгородська (1649), Бородянська (1654), Васильківська (1649), Вишгородська (1654), Ворзельська (1649), Горностайпільська (1654), Гостомельська (1649), Димерська (1654), Житомирська (1659), Карпилівська (1654), Київські чотири (1649–1782), Лісниківська (1654), Макарівська (1649), Мотовилівська (1649), Обухівська (1649), Овруцька (1649), Приорська (1649), Стайківська (1764), Трипільська (1649), Ходосівська (1649), Чорнобильська (1654), Ясногородська (1649), – 22 сотні. *Лівобережні*: Бобровицька, Бориспільська, Броварська, Гоголівська, Заворицька, Кобижчанська, Козелецька, Новокозарська, Носівська, Олишівська, Остерська, Рожівська, Семиполківська, – 15 сотень. Сотенними центрами *Правобережжя* у різний час були: Білогородка, Бородянка, Васильків, Вишгород, Горностайпіль, Гостомель, Димер, Житомир, Карпилівка, Київ, Макарів, Мотовилівка, Обухів, Приорка [Приварки, Переварка], Стайки, Трипілля, Ходосівка, Чорнобиль, Ясногородка. Сотенними містами, *Лівобережжя* у 1648–1782 рр. були: Бобровиця, Бориспіль, Бровари, Гоголів, Заворичі, Кобижча, Козелець, Морівськ, Мрин, Нова Казар, Носівка, Олишівка, Остер, Рожівка, Семиполки.

У 1763 році полк розділили на Київський та Остерський судові повіти, а у 1766 році на Київське та Козелецьке комісарства. За ревізією 1764 року в лівобережній частині полку нараховувалося 3 міста, 14 містечок, 448 сіл, та хуторів, 10 990 виборних козаків, 12 789 підпомічників і мешкало 550 995 чоловічих душ посполитих. Полк ліквідовано у 1782 році, а козаків у 1783 році реорганізовано в Київський регулярний карабінерський полк.

Герб Києва

Населені пункти полку склали основу північної частини Київського намісництва: Остерського, Козелецького та Київського повітів, між якими розділено територію Бобровицької, Бориспільської, Гоголівської, Носівської та Остерської сотень [118; 119].

Серед полкової старшини найбільш відомими урядовцями Гетьманщини були М. Кричевський, А. Жданович, В. Дворецький, П. Хмельницький-Яненко, Г. Коровка-Вольський, представники родин Солонин та Жил [247; 259; 269; 270; 299; 350].

Полковники: Теплуцький Олексій (1648, н.). Кричевський Михайло[1] [Станіслав] (1648–1649, н.). Кричевський Іван (1649, н.). Ганжа Григорій (1649, н.). Жданович [Волочай] Антін Микитович[2] [Адамович] (1649–1651). Криса Михайло (1649, н.). Дворецький Василь Федорович (1650, н.). Криса Михайло (1651). Жданович Антін (1651–1653). Пішко Євстафій [Євтихій] (1653–1654). Хмельницький [Яненко] Павло Янович (1653, н.). Дворецький Василь Федорович (1653–1655, н.). Хмельницький [Яненко] Павло Янович (1654–1656). Жданович Антін Микитович (1656–1657). Дворецький Василь Федорович (1656–1657, н.). Хмельницький [Яненко] Павло Янович (1657–1659, н.). Дворецький Василь Федорович (1657–1658; 1659, н.). Якименко Іван Якимович[3] (1659–1660). Бутрим

[1] Колишній переяславський полковник. Загинув на Поліссі у боях з армією Я. Радзивілла.

[2] Згодом – генеральний суддя, наказний гетьман та чигиринський полковник. Від 1660 р. – у московській неволі, де й загинув.

[3] Від гетьмана І. Виговського.

План губернського міста Києва 1787 р.

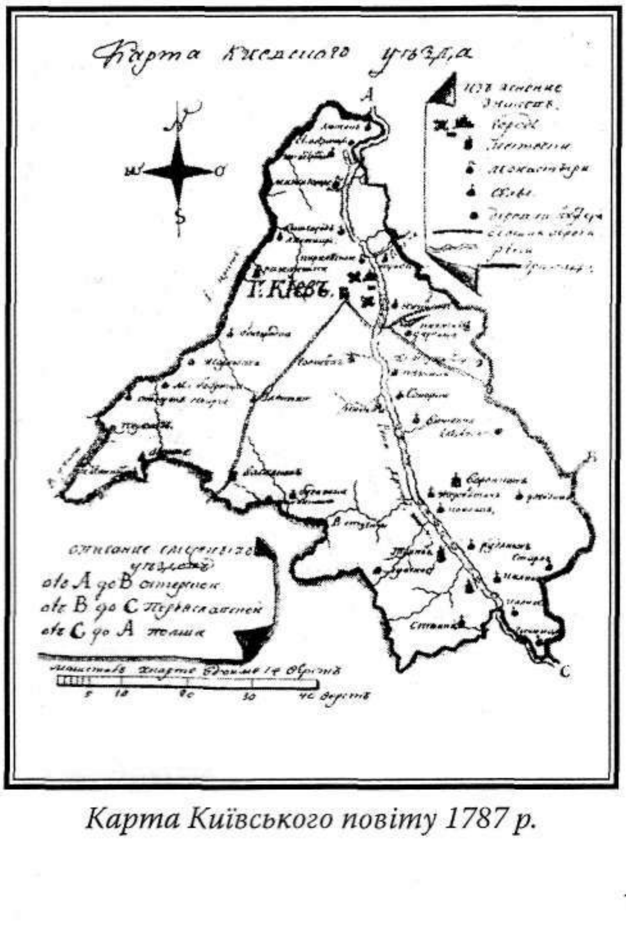

Карта Київського повіту 1787 р.

Петро (1659, н.). Дворецький Василь Федорович (1660–1662). Молява Богдан (1661, н.). Третяк Семен (1662–1663). Дворецький Василь Федорович (1663–1665). Бутрим Петро[1] (1663–665). Малюта Костянтин[2] (1667). Дворецький Василь Федорович (1666–1667; 1668). Іван Юхимович (1668, н.). Михайло Іванович (1668, н.).Солонина Костянтин Дмитрович (1669). Олещенко Пилип (1670). Солонина Костянтин Дмитрович (1671–1682). Солонина Яків Дмитрович (1671; 1672; 1674, н.). Жила Семен Карпович (1672, н.). Новицький Іван (1674–1679). Коровка-Вольський [Коровченко] Григорій Карпович[3] (1682–1687). Солонина Сергій Васильович (1687–1689). Коровка-Вольський [Коровченко] Григорій Карпович (1689–1691). Безпалий Сава (1691, н.). Мокієвський [Мокієвич] Костянтин[4] (1691–1708). Жила Роман (1691, н.). Солонина Костянтин Дмитрович (1699; 1701, н.). Коровка-Вольський Федір Григорович (1706, н.). Борсук Петро (1706, н.). Коровка-Вольський Федір Григорович (1708–1712). Коробка Федір (1709–1711). Танський Антін Михайлович[5] (1712–1734). Жила Ілля Семенович (1722, н.). Карнович Григорій (1730, н.). Солонина Михайло (1733, н.). Танський Михайло Антонович (1734–1747). Танський Михайло Михайлович (1747–1751). Дараган Юхим Федорович (1751–1766). Шаула Андрій Якович (1769–1770). Безбородько Олександр Андрійович[6] (1774–1779). Безбородько Андрій Семенович (1779). Лукашевич Лука Михайлович (1779–1782).

Обозні: Підтереб (1663). Кальницький Гнат (1666). Яків Іванович (1669). Савенко Опанас [Афанасій] (1672). Звеницький Степан Григорович (1676). Фальківський (1680). Лясковський Павло Олександрович (1682–1686). Павло Андрійович (1687, н.). Лясковський Павло Олександрович (1691). Яновський Іван (1692). Підтереб Трохим Якович (1694–1701). Барановський Яків (1706–1712). Ханен-

[1] Від гетьмана П. Тетері.

[2] Ставленик Польщі. Резиденцію мав у Білій Церкві.

[3] Займав також уряд чигиринського і стародубського полковника.

[4] Небіж гетьмана І. Мазепи.

[5] Колишній білоцерківський полковник.

[6] Секретар П. Рум'янцева, Катерини II та канцлер Російської імперії.

ко Федір Лаврентійович (1722–1737). Шаула Андрій Семенович (1737–1738). Підвисоцький Олексій Якович (1742–1762). Солонина Олександр Данилович (1754–1762). Борсук Зиновій Якович (1764–1782). Барановський Степан (1767). Солонина Іван Михайлович (1774–1781).

Судді: Незамай Юрій (1672–1676). Жила Роман (1670–1682). Жила Ілля (1690). Лясковський Павло Олександрович (1691). Дворецький Іван Васильович (1692–1694). Жила Ілля (1712–1734). Столпановський Іван (1737–1738). Война Федір (1744). Солонина Олександр Данилович (1745–1753). Борсук Зиновій Якович (1753–1764). Барановський Степан (1764–1781).

Писарі: Якименко Іван Якимович (1649–1654). Скороход Пилип Степанович (1657–1658). Якименко Іван Якимович (1658). Лазар Григорович (1663). Лаврентій Михайлович (1663–1666). Пилипча (1665). Андрій Васильович (1669). Домонтович Петро Іванович (1671–1676). Долинський Петро Федорович (1682). Данило Купріянович (1685). Солонина Данило Якович (1688–1689). Грабський Сазон (1696). Солонина Василь Якович (1710–1715). Немировський Григорій (1723–1728). Столпановський Іван (1729–1737). Покорський Іван Опанасович (1737–1738). Покас Григорій (1738). Радич Клим (1740). Борсук Зиновій Якович (1742–1753). Миткевич Андрій Петрович (1754–1764). Катеринич Семен Степанович (1764–1773). Радченко Парфен (1774–1781). Гоголь-Яновський Атанасій (1781–1782).

Осавули: Воропай (1651). Броянко Григорій (1657). Зарудний Тимофій (1658). Молява Богдан (1659). Кальницький Гнат (1662–1666). Підтереб Трохим Якович (1669–1671). Тригановський Самійло (1669). Гаврило (1669). Микола (1669). Тихий Іван (1669). Жила Семен Карпович (1672). Александрович Яків (1672). Кобиляцький [Кобилинський] Семен (1682). Жила Ілля Семенович (1682–1692). Жила Роман (1685). Гутор Іван (1687, н.). Барановський Яків (1689–1696). Несміян Гнат Юрійович (1712). Жила Ілля Семенович (1710–1711). Ханенко Федір Лаврентійович (1711–1722). Харсік Василь (1712). Савченко Микола (1715–1730). Прутянул Іван (1729). Гречка Остап (1727–1737).

Герб Київської губернії

Борсук Яків Петрович (1729–1732). Закревський Григорій (1729–1750). Шум Матвій Михайлович (1728–1764). Жила Борис (1730). Закревський Осип Лук'янович (1743–1754). Барановський Степан (1757–1764). Закревський Опанас Матвійович (1764). Шум Федір Матвійович (1764–1780). Туманський Федір Григорович (1764–1780). Гонтаревський Іван (1770). Прутченко Юхим Олександрович (1774–1782). Пилипенко Федір (1781). Гроховський Іван (1780). Прутченко Григорій (1781). Солонина Микола (1781–1782).

Хорунжі: Дворецький Іван Васильович (1663–1666). Жила Семен (1672). Михайлов Михайло (1669). Александрович Яків (1672–1676). Жила Ілля (1677). Гарячка Яків (1678). Желізка Прокіп (1679). Гарячка Феодосій Прокопович (1681–1683). Жила Борис (1687–1689). Солонина Сергій Васильович (1690–1696). Жила Ілля Семенович (1709–1711). Сулима Іван (1713). Несміян (1713–1714). Шум Михайло Іванович (1714–1718). Чекановський Костянтин (1719). Юрко (1725). Прутянул Іван (1728–1729). Кукурін Іван (1718–1729). Карасейко [Карасик] Василь (1723). Брановицький [Бароненко] Михайло (1728). Шум Матвій Михайлович (1728). Ханенко Федір Лаврентійович (1728–1730). Катрич Трохим (1730). Завадський Іван (1730–1734). Жила Петро Борисович (1735). Лягул Іван (1738–1747). Наливайко Прокіп (1744). Брага Ярема Дем'янович (1731–1750). Шум Федір Матвійович (1748–1764). Баранович Опанас

Матвійович (1748). Савченко Петро (1753). Шум Гнат Матвійович (1764–1782). Пруттченко Юхим (1771–1774). Шум Прокіп Матвійович (1764–1781). Солонина Іван (1781). Шрамченко Григорій (1782).

КОРСУНСЬКИЙ ПОЛК (1648–1672; 1685–1712). Один з найдавніших реєстрових полків. Виник ймовірно у 1625 році навколо міста Корсуня (тепер Корсунь-Шевченківський, районний центр Черкаської області). Це була територія Корсунського староства Київського повіту Київського воєводства. Полк мав перетинати татарські вторгнення по Чорному шляху. За реєстром 30-х рр. XVII ст. відомі такі корсунські полковники, як Трясило Тарас Федорович (1630), Пивоваренко Мисько (1632), Филоненко (1634), Мануйлович Михайло (1637), Нестеренко Максим (1637–1638), Чиж Кирило (1638), Жабокрицький (1643), Дурський Войцех (1646).

Від 1648 р. почали формуватися межі Корсунського полку як адміністративної одиниці Війська Запорозького. У 1649 р. до Корсунського полку приєднано територію і склад Лисянського полку (1648–1649 рр.). За Зборівською угодою він межував на півдні з татарським степом, на півночі з Київським полком, на сході з Чигиринським та Черкаським, а на заході із Білоцерківським полками. Сотенними містами були Мліїв, Лисянка, Ольшаний, Ситники, Стеблів, Богуслав, Звенигородка, Синиця, Медвин, Водяники, Кальниболото, Корсунь, Тарасівка, В'язівка, Дереньківка, Сахнівка.

За Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. полк складався з таких 19 сотень: 1. Ґаркушина – Ґаркуша Василь; 2. Верґуненкова – Ярошенко Остап; 3. Демкова – Прутильчич Демко; 4. Івахниченкова – Івахниченко Мисько; 5. Бажаненкова – Бажаненко Марко; 6. Тулюпенкова – Тулюпенко Герасим; 7. Куришкова – Куришко; 8. Корчевська – Корчевський Данило; 9. Костенкова – Костенко Фесько; 10. Герасименкова – Герасименко Семен; 11. Мліївська (408 козаків) – Мартин; 12. Городиського Максима – Кулій Максим; 13. Ясютина – Ясюта; 14. Лисянська (622 козаки) – Губиненко Яків; 15. Демкова – Демко Якимович; 16. Гавриленкова – Гавриленко Гриць; 17. Ольшанська (211 козаків)

Корсунський полк у 1649–1654 рр.

– Кіндрат Свиридович; 18. Ситницька (48 козаків) – Воробієнко Гриць; 19. Корсунська полкова – Тишко Олексій. У Корсуні в цілому було приписано 2183 козаки, які розподілялися по іменних 15 сотнях. З них у Корсуні було 11 сотень, у Млієві та Лисинці – по 2 сотні. Серед полкової старшини названо лише писаря Івана Креховецького та суддю Матвія Онацьковича [339; 498–500].

Протягом 1651–1654 рр., від Білоцерківської угоди до Переяславської ради, на території Корсунського полку сформувалося ще 9 сотень у Богуславі, В'язівці, Дереньківці, Звенигородці, Кальниболоті, Медвині, Сахнівці, Стеблеві та Тарасівці. Зникла Ситницька сотня. Не відомо, яка кількість сотень лишилася у Корсуні. Можливо, саме з іменних сотень 1649 р. утворилися названі щойно містечкові. Взагалі ж Корсунський полк чисельно був найбільшим підрозділом Війська Запорозького: у 1649 р. він мав козаків і старшини 3472 особи, а в 1654 р. – 5150 осіб.

В часи Руїни територія полку, особовий і старшинський склад зазнавав майже щорічних істотних змін. У Кор-

суні знаходилася гетьманська резиденція (за традицією, початок якій поклав Б. Хмельницький у 1654–1655 рр.) Ю. Хмельницького, П. Тетері, П. Дорошенка. Проте через руйнації у 60-х рр. полковник Семен Височан у 1664 р. переніс полковий центр до Лисинки. На початку 1665 р. полк почав занепадати, населення масово переселялося на Лівобережжя. П. Дорошенку у 1666 р. довелося фактично відновлювати особовий і територіальний склад полку, який увійшов до його вілаєту. Формально полк існував до 1676 р., часу капітуляції П. Дорошенка. Але фактично через польсько-турецьку війну 1672–1676 рр. він був зруйнований наприкінці 1672 року. До 1678 р. козацьке та посполите населення практично повністю переселилося на лівий берег Дніпра.

Як військова одиниця правобережного козацтва Корсунський полк відновлений Захаром Іскрою у 1685 році. У 1711 р. полк став опорним пунктом гетьмана Пилипа Орлика. Але після Прутського миру Росії з Туреччиною 1712 р. і це формування було ліквідовано, а територія відійшла до Речі Посполитої.

Корсунськими полковниками були: Нестеренко Максим (1648). Тишко Олексій (1648). Томиленко Василь (1648). Шингірей Іван[1] (1648). Мрозовецький [Морозенко] Станіслав Павлович[2] (1648–1649). Мозиря Лук'ян Якович[3] (1649–1652). Івахнюк Михайло (1649, н.). Спіл (1650). Кілдей Борис Андрійович (1651, н.; 1651–1652). Золотаренко Іван Никифорович (1652). Стадниченко Мисько (1652, н.). Нестеренко Максим (1652–1653). Гуляницький Іван (1653–1656). Дубина [Дуб'яга] Семен (1654, н.). Нестеренко Максим (1655, н.). Петренко Іван (1656–1657). Дубина Іван (1657). Трутина Дмитро [Дементій] (1657, н.). Креховецький [Демкович] Іван Томашович (1657). Оникієнко Тиміш (1657–1658). Носач Тимофій (1658). Привицький Осип (1658, н.). Креховецький Іван Томашович (1658–1659). Улезько [Влещенко] Яків Петрович (1659). Фацієвич Євстафій (1659). Улезько [Петренко] Яків Петрович (1660). Михалевський Костянтин (1660). Сухаренко [Сухопаренко] Самійло (1660, н.). Улезько Яків Петрович (1660–1662). Гуляницький Григорій (1662–1663). Улезько Яків Петрович (1663–1664). Підодня Григорій (1664). Височан Семен (1664–1665). Липнянський Юрій (1665). Уляновський Гнат (1666–1669). Ковшеватський (1667, н.). Бут Семен (1667). Суховій Петро (1669). Кандиба Федір (1669–1672). Вергун Жадан (1670, н.). Гуляницький Григорій (1672–1673). Михалевський Костянтин (1674–1675, н.). Соловей Михайло (1672, 1674, н.). Гладкий Іван (1671, н.). Шийко Григорій (1674). Кандиба Федір (1674–1675). Хмельницький-Яненко Іван Павлович (1678). Трушенко Степан (1679, н.). Губаренко Іван [Губар, Бершадський] (1681). Филоненко Тиміш (1684). Іскра Захар Юрійович (1685–1707). Кандиба Андронник [Андрій] Федорович (1708–1710). Нестеренко Семен (1709, н.). Палій Семен (1709, н.).

КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ПОЛК (1661–1663). Утворений Якимом Сомком 16 травня 1661 р. з територій Чигиринського та суміжних Миргородського, Лубенського і Полтавського полків для посилення лівобережного гетьманату після першого поділу держави Б. Хмельницького. Полковим центром став Кременчук (тепер місто та районний центр Полтавської області). Після страти Я. Сомка і захоплення цієї території П. Тетерею ліквідований у листопаді 1663 р., а сотні розподілено між Лубенським, Полтавським, Миргородським та Чигиринським полками.

Кременчук

Сотенними містами полку були: Багачка [Велика Багачка], Балаклійка, Білики, Білоцерківка, Борки, Вереміївка, Говтва [Голтва], Городище [Градизьк], Жовнине [Жовнин], Кишеньки, Кобеляки, Лукім'я [Лукомль], Максимівка, Манжелія, Нові Санжари, Омельник, Остап'є [Остапів], Переволочна, Потоки [Потік], Уцтивиця, Фидрівка [Федорівка], Чигирин-Діброва.

[1] Окремі вчені вважають його калгою Кримського ханства Шагін-Гіреєм.

[2] Загинув у боях.

[3] Страчений за наказом Б. Хмельницького *8 січня 1652 р.* за виступ проти нього і Білоцерківського миру.

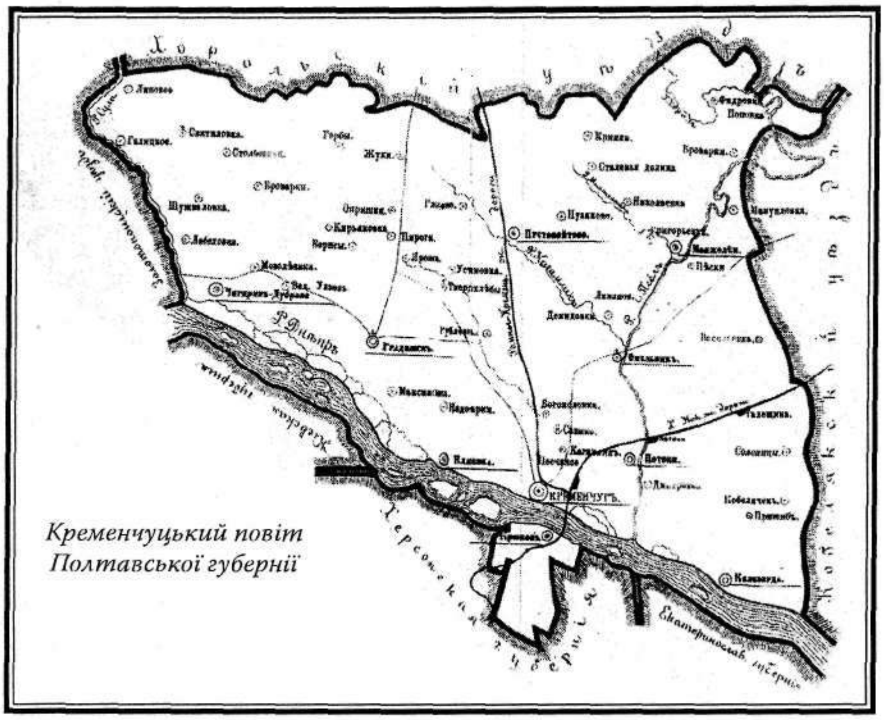

Кременчуцький повіт Полтавської губернії

Всього за час існування полк мав 22 сотні: Багацьку, Балаклійську, Білицьку, Білоцерківську, Борківську (у 1661–1662 рр.), Вереміївську, Говтв'янську, Городищенську, Жовнинську, Кишінську, Кобеляцьку, Лукомльську, Максимівську, Монжелійську, Новосанжарську, Омельницьку, Остапівську, Переволочанську, Потіцьку, Уцтивицьку, Фидрівську (у 1661–1662 рр.), Чигирин-Дібровську [3; 32; 82; 533].

Полковники: Ондріїв Кирило Онуфрійович (1661). Дубовик Гаврило (1661–1662). Дубовик [Гавриленко] Костянтин Гаврилович (1662–1663).

КРОПИВНЯНСЬКИЙ ПОЛК (1648–1658). Військово-адміністративний підрозділ лівобережної частини Війська Запорозького. Як окрема одиниця почав формуватися на початку 1648 року на основі Кропивнянської сотні Переяславського реєстрового козацького полку. У 1638 р. цю сотню очолювали сотник Михайло Каша та отаман Іван Зборовський. Полковим центром стало містечко Кропивна [Кропивне] (тепер село Золотоніського району Черкаської області). Після Зборівської угоди 16 жовтня 1649 р. було утворено окремий адміністративний полк із сотень ліквідованих Ірклліївського та Лубенського полків. Засновником полку став М. Телюченко (1648), а єдиним полковником за весь час існування цього полку був Филон Джеджалій [Джалалий] (1649–1658), який у 1655 році також виконував обов'язки наказного гетьмана. Сотенними центрами полку були 9 містечок: Городище, Журавка, Іркліїв [Арклліїв, Оркліїв], Кропивна, Курінька, Оржиця, Пирятин, Чорнухи, Яблунів, та одне сотенне село – Деньги. 1649 року у Іркліеві було три сотні, у Пирятині та Чорнухах – по дві.

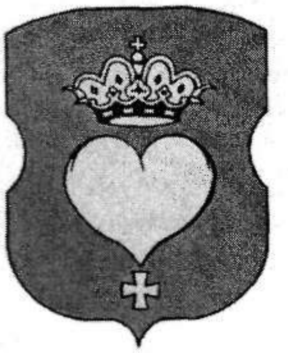

Кропивна

За „Реєстром" 1649 року Кропивнянський полк мав 1992 козаки і складався з 14 сотень: Кропивнянська – 284 козаки, сотник Морозенко Нестір; Демська [Демківська, Денезька] – Демко Ігнатенко [Дем'ян Многогрішний]; Ірклліївська перша – Клим Семенович; Ірклліївська друга – Вергун Кузьма; Ірклліївська третя – Воропай Іван; Оржицька – 97 козаків, Матяш; Яблунівська – 137 козаків, Матвій Федорович; Пирятинська перша – Лелет Ничипір; Пирятинська друга – Миколаєнко Іван; Чорнухинська перша – Довгаль Матвій; Чорнухинська друга – Кохан Іван; Городиська – 99 козаків, Романенко Мартин; Журавська – 120 козаків, Бульба Федір; Куріньська – 81 козак, сотник Тиміш. Кропивнянський сотник Морозенко Нестір згодом став полковим обозним. Три Ірклліївські сотні нараховували 631 козака, дві Пирятинські – 307 козаків, дві Чорнухинські – 236 козаків.

Ліквідовано полк гетьманом І. Виговським у 1658 році після загибелі Ф. Джалалого у боях з М. Пушкарем під Полтавою. Сотні

розподілено поміж відновленими Ірклїївським та Лубенським полками [3].

ЛИСЯНСЬКИЙ ПОЛК (1648–1649; 1657–1659; 1664–1665). Виник на початку 1648 р. з центром у містечку Лисянка (нині районний центр Черкаської області). Заснований М. Кривоносом. За Зборівською угодою 1649 р. ліквідований і включений до Корсунського полку. У жовтні 1649 р. у Лисянці зареєстровано 622 козаки. Відновлювався у 1657–1659 рр., та 1664–1665 рр. Включався знову до Корсунського полку. Остаточно припинив існування як військовий підрозділ гетьманату П. Дорошенка у 1674 р. у зв'язку з окупацією Правобережжя турецькими військами. Козаків виселено на Лівобережну Україну. *Полковники:* Кривоніс Максим (1648). Демешко [Дем'ян] Якимович (1648–1649; 1657–1659). Височан Семен (1664–1665).

ЛУБЕНСЬКИЙ ПОЛК (1648–1649; 1658–1782). Вузькою смугою обабіч Сули Лубенський полк розтинав лівобічну частину Гетьманщини навпіл, відділяючи південні полки (Миргородський, Гадяцький і Полтавський) від північних. Центр його – місто Лубни (Лубно, Лубні), – одне з найстаріших міст Київської Русі і Переяславського князівства, згадується в літописі під 1107 роком. У першій половині XVII століття воно було центральним осідком маєтностей князів Вишневецьких, володіння яких, зокрема князя Єремії, охоплювали практично всю Лівобережну Україну. Серед інших старих міст, що входили до адміністративної території полку, можна назвати Лукомль, Горошин, Глинськ, Снятин, Ромен, Пирятин.

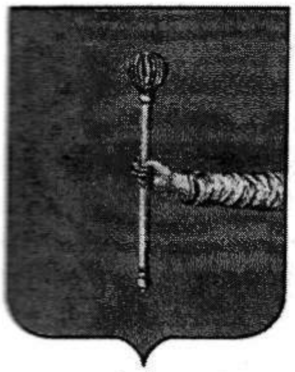

Лубни

У реєстрі 1638 року уже числиться Лубенська сотня Переяславського полку на чолі з сотником Григорієм Вороною. Тобто козацькі традиції тут були давні. Окремий же козацький полк на Лубенщині сформувався у травні 1648 року на чолі з полковником Герасимом Яськевичем. Полковим центром стали Лубни, тепер – районний центр Полтавської області. Від 1648 до 1649 рр. полк складався з таких сотень: Лубенської сільської, Лубенської міської, Лохвицької, Сенчанської, Глинської, Роменської, Костянтинівської, Сміляпської.

За Зборівською угодою у жовтні 1649 року полк ліквідували, а його територію розподілили між Миргородським, Кропивнянським та Полтавським полками. У 1658 році Лубенський полк відновлено гетьманом І. Виговським з семи сотень Миргородського, чотирьох сотень Кропивнянського та однієї сотні Полтавського полку. Його очолив Павло Швець. У різні часи центрами сотень були: Глинськ, Городище, Горошине, Жовнин, Костянтинівка, Куріпька, Лохвиця, Лубни, Лукім'я (Лукомль), Пирятин, Ромен, Сенча, Сміла, Снітин, Хмелів, Чигирин-Діброва, Чорнухи, Яблунів. До того ж у Лохвиці бувало по три сотні, у Лубнах, Пирятині, Сенчі і Чорнухах – по дві. Полк знаходився у басейні ріки Сули та її допливів – Удаю, Оржиці і Многи.

Адміністративного реформування полк зазнавав у 1649 р. (коли його ліквідовано), у 1658 р. (коли його відновлено), 1667 року (після Андрусівського перемир'я, коли розформовано лівобережну територію Чигиринського полку і включено її до сусідніх полків), а також за гетьмана І. Самойловича у 1672 р., який перерозподілив населені пункти, закріплені за сотнями. Надалі кількість сотень збільшувалася або зменшувалася за рахунок створення чи ліквідації паралельних підрозділів у вже існуючих адміністративних одиницях – Лохвиці, Лубнах, Пирятині, Сенчі, Чорнухах. Протягом 1714–1727 рр. полкове правління знаходилося у місті Ромни – нині райцентр Сумської області.

Від Лубенського полку на Конотопській раді у Козачій Діброві 25 травня 1672 р. були: полковник Іван Сербин; писар Федір Василевич [Громко]; осавули Ясько Лещенко та Микита Бурий; суддя Леонтій Свічка; хорунжий Матвій Гаддученко, а також 13 сотників: лубенський Пасько Купченко; чигириндібровський Іван Луненко [Дуненко]; яблунівський Петро Ворона; городиський Трохим Нечипоренко; лохвицький Юсько Отрок; сенецький Михайло Дубовиченко;

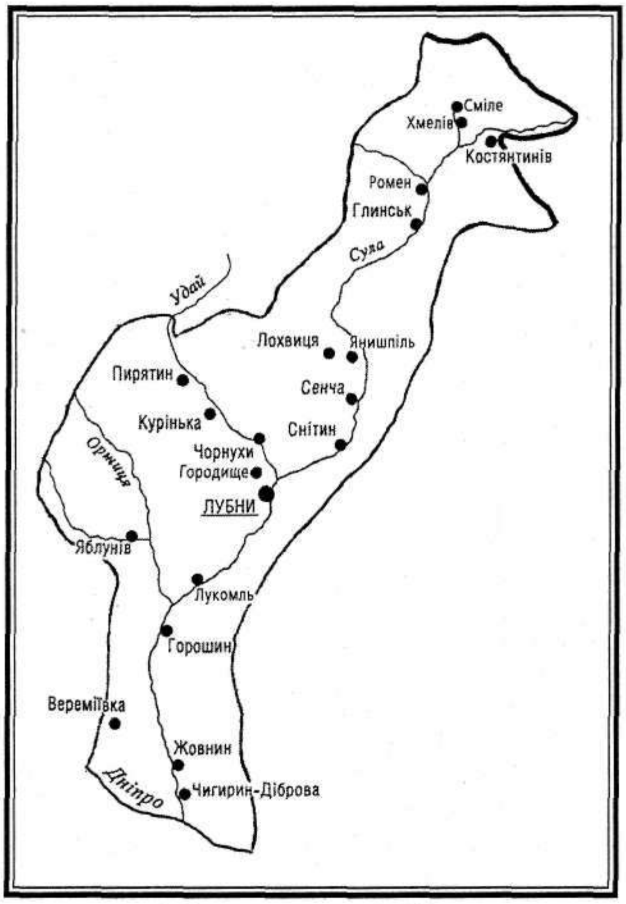

Лубенський полк у XVIII ст.

роменський Максим Ілляшенко; лукомльський Олексій Михайлов; пирятинський Гапон Забровський; чорнуський Лаврін Ігнатенко; глинський Грицько Іванов; сміленський Леонтій Сивянченко; костянтинівський Іван Лубенець [77, т. 2, с. 154].

За даними джерел випливає, що полк у 1658 р. мав 13 сотень; у 1672 р. – 14; у середині XVIII ст. – 16; у кінці 1770-х рр. – 23 сотні. В цілому ж за час існування Лубенського полку до нього входили такі сотні: Вереміївська (1667–1672 рр.); Глинська (1648–1649; 1658–1782 рр.); Городиська (1648–1649; 1658–1782 рр.); Горошинська (1658–1667; 1730–1782 рр.); Жовнинська (1667–1672; 1762–1782 рр.); Костянтинівська (1648–1649; 1658 –1782 рр.); Курінська (1648–1649; 1757–1782 рр.); Лохвицька (1648–1649; 1658–1782 рр.); Лубенська перша (1648–1649; 1658–1782 рр.); Лубенська друга (1648–1649; 1658–1672; 1740-1782 рр.); Лукомльська (1648–1649; 1658–1661; 1663–1782 рр.); Пирятинська перша (1648–1649; 1658–1782 рр.); Пирятинська друга (1648–1649; 1762–1782 рр.); Роменська (1648–1649; 1658–1782 рр.); Сенчанська (1648–1649; 1658–1782 рр.); Сміленська (1658–1782 рр.); Снітинська (1687–1709; 1738–1782 рр.); Хмелівська (1742–1782 рр.); Чигирин-Дібровська (1667–1782 рр.); Чорнуська сотня (1648–1649; 1658–1782 рр.); Яблунівська (1658–1672; 1738–1782 рр.); Янишпільська (1760–1782 рр.) [3; 32; 93; 257; 263; 266; 278].

Отже, полк за всю свою історію мав 25 сотень (рахуючи також тимчасові другі в Лохвиці, Сенчі та Чорнухах). В деяких джерелах до полку зараховують також Оржицьку та Бурімську сотні, які були ліквідовані на стадії переходу їхньої території до складу Лубенського полку під час реформування Кропивнянського та Ірклїівського полків.

За даними ревізії 1723 р. у полку було 2687 піших і 3968 кінних козаків. У 1763 р. під час судової реформи гетьман К. Розумовський розділив Лубенський полк на два судові повіти – Роменський та Лубенський, скасувавши при цьому єдиний полковий суд. А від 1766 р. у полку діяли Лубенське і Роменське комісарства – фіскальні установи.

За указом Катерини II від 16 (27) вересня 1781 р. полково-сотенний устрій Лівобережної України було скасовано. 9 (20) січня 1782 року відкрито Київське, а 19 (30) січня того ж року Чернігівське намісництва. Лубенський полк розділено між ними навпіл: Сміленська, Хмелівська, Костянтинівська, Роменська, Глинська, дві Лохвицькі та Янишпільська сотні увійшли до складу Чернігівського намісництва. Городиська, Горошинська, Жовнинська, Курінська, дві Лубенські, Лукомльська, дві Пирятинські, дві Сенчанські, Снітинська, Чигирин-Дібровська та Яблунівська – до Київського намісництва, склавши Городиський, Лубенський, Пирятинський, Золотоніський та Хорольський повіти.

Лубенський полк відомий своєю впливовою у політичних та військових колах лівобережного гетьманату старшиною. Зокрема знаними є полковники П. Швець, Г. Гамалія, І. Сербин, М. Ілляшенко, Л. Свічка, Д. Зеленський, І. Кулябка, син гетьмана Д. Апостола Петро Данилович.

Заслуженим державним службовцем можна назвати лубенського старшину Андрія Яковича (Якововича), котрий у 80–90-х рр.

Печать Лубенського полкового правління 1746 р.

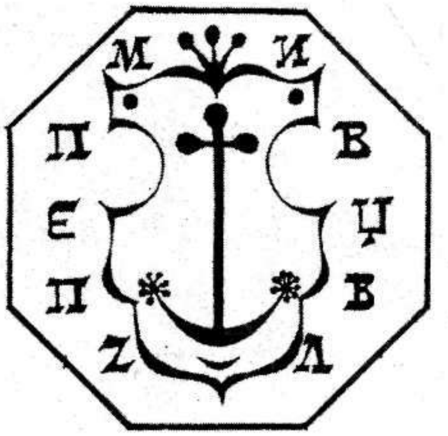

Печать Максима Ілляшенка

займав посади сотника, осавула, судді і наказного полковника. Не менш відомим є також Леонтій Свічка [Свіча], відповідно осавул, писар, суддя та полковник. За звичаєм майже в кожній сотні встановилася династія сотників: в Лубнах – Кулябки (Петро, Іван, Григорій, Василь); в Пирятині – Огроновичі (Іван, Григорій, Михайло); в Глинську – Жуковські (Михайло, Павло, Ананій, Панас, Василь, Іван); у Лохвиці – Гамалії (Андрій, Михайло, Степан, Іван); в Сенчі – Криштоповичі та Слюзи; в Чорнухах – Христичі; в Городищі – Петровські; у Лукомлі – Піковці. Відтак подаємо перелік козацької старшини полку.

Полковники: Яськевич Герасим (1648–1649). Грило (1654, н.). Швець Павло Омельянович (1658–1659). Засядько Яків (1659–1660). Шамлицький Степан[1] (1660-1661). Пирський Андрій (1662–1663). Шамлицький Степан (1663). Вербицький Гнат Якович (1663-1664). Гамалія Григорій Михайлович[2] (1664–1666). Пилипенко Іван (1665, н.). Щербак Богдан Васильович (1666–1667). Гамалія Григорій Михайлович (1668–1670). Лещенко Устим (1668, н.). Плисенко [Плис] Пилип (1669). Сербин Іван Федорович (1671). Нестеренко Андрій Корнійович (1671–1672)[3]. Кияшко Михайло Степанович (1672). Сербин Іван Федорович[4] (1672–1676). Петровський Степан Петрович (1676, н.). Ілляшенко Максим (1676–1687). Гамалія Григорій Михайлович (1687–1688). Головченко Яким (1688). Свічка Леонтій Назарович (1688–1699). Ханенко Данило Лаврентійович (1695, н.). Зеленський Дмитро[5] (1700–1708). Савич Василь (1708–1714). Маркович Андрій Маркович[6] (1714–1727). Булюбаш Іван Юрійович (1722, н.). Маркович Яків Андрійович (1723–1725, н.). Мартос Павло Васильович (1728–1730, н.). Апостол Петро Данилович (1730–1757). Мартос Михайло Павлович (1741, н.). Троцький Петро Максимович (1742, н.). Кулябка Іван Петрович (1743; 1755, н.; 1757–1771). Максимович Степан Петрович (1771–1781). Мартос Андрій Якович (1775, н.).

Обозні: Луценко Устим (1660). Засядько Яків (1669). Кирилів Сава (1672–1675). Стеблювець Іван (1676). Цюпченко Павло Якович (1677). Стеблювець Іван (1678). Андрій Якович (1681–1683). Чернявський Григорій (1683). Андрій Якович (1684). Сохацький Іван (1685). Глуховець Дмитро (1687–1699). Тимченко-Заборовський Іван Тимофійович (1705–1709). Мартос Павло Васильович (1712–1737). Кулябка Іван Петрович (1737–1757). Жуковський Іван (1751–1754). Маркович Іван Андрійович (1758–1760). Кулябка Василь Григорович (1761–1763). Петровський Пилип Андрійович (1763–1768). Шостак Андрій Опанасович (1775–1782).

Судді: Ворона Петро (1660). Гулаченко Кирило (1666–1668). Папкевич Матяш (1671). Свічка Леонтій Назарович (1672). Сава Кирилович (1675). Стеблювець Іван (1677). Андрій

[1] Страчений 1663 р. І. Брюховецьким за підтримку Якима Сомка.

[2] Наказний гетьман та генеральний осавул у П. Дорошенка.

[3] Зять гетьмана Д. Многогрішного.

[4] Загинув під час облоги турками Умані.

[5] Пішов з І. Мазепою.

[6] Наказний гетьман у 1723–1725 рр.

План повітового міста Лубен 1787 р.

Карта Лубенського повіту 1787 р.

Якович (1681). Пашкевич Матяш (1682–1687). Андрій Якович (1688–1689). Савченко (1689). Кичкаровський Леонтій Іванович (1690). Андрій Якович (1690–1697). Мартос Мартин Васильович (1698–1705). Троцький Максим (1708–1712). Кичкаровський Леонтій Іванович (1712). Жуковський Андрій Михайлович (1714–1722). Максимович Семен (1731–1743). Павловський Андрій (1744–1750). Кулаковський Василь (1747–1769). Стефанович Василь (1751–1773). Лук'янович Петро (1774–1777). Ковалевський Григорій (1774–1779).

Писарі: Устимович Василь (1658). Тризна Хома Павлович (1663). Григорович Степан (1663). Климов Степан (1665–1666). Свічка Леонтій (1671). Тризна Хома Павлович (1672). Билим Федір Васильович (1672). Верховський Леонтій Васильович (1678; 1682; 1684). Теодорович Яків (1680). Билим Федір Васильович (1683–1687). Кичкаровський Леонтій Іванович (1688–1690; 1694). Теодорович Яків (1695). Троцький Максим (1697–1704). Кулябка Григорій Федорович (1710–1714). Савицький Степан (1714–1731). Столповський Семен (1732–1744). Шкляревський Опанас (1744–1750). Дергай Федір (1753). Стефанов Андрій (1753–1760). Столповський Семен (1760). Корнієвич Яків (1762–1767). Шнурчевський (1766). Ковалевський Григорій (1768–1773). Лук'янович Петро (1773–1782). Кондратовський Василь Григорович (1774–1781). Савицький Григорій (1775). Савицький Василь (1779–1781).

Осавули: Костянтинов Леонтій (1658). Свічка Леонтій Назарович (1665–1666). Бурий Микита Іванович (1665). Михайлович Януш (1667). Петровський Степан Петрович (1671–1676). Свічка Леонтій Назарович (1671). Бурий Микита Іванович (1672). Лещенко Яків (1672). Севрюк Григорій (1676). Свічка Леонтій Назарович (1675–1687). Зарудненко Дмитро (1679). Додока Григорій (1688). Таволга Григорій Никифорович (1688–1707). Христич Яків (1688–1695). Савич Василь (1698–1700). Петровський Андрій Степанович (1700–1717). Савич Василь (1708–1710). Скорупа Григорій Іванович (1712). Якович Іван (1719). Дорошенко Максим (1712). Вакулевич Павло (1719). Гонцевський Іван Павлович (1711–1719; 1725–1731). Ласкевич Семен Остапович (1721–1726). Троцький Петро Максимович (1731). Корсун Степан Григорович (1732–1738). Зарудний Федір Петрович (1738–1744). Слюз Семен (1738–1750). Рвачевський Радіон (1739; 1746–1767; 1767–1772). Прийма Семен (1743–1750). Манджос Григорій (1751–1763). Максимович Федір (1763). Рублевський Влас (1767). Максимович Яків [Яким] Семенович (1764–1767). Ільченко Андрій (1769). Значко-Яворський Трохим Карпович (1770). Мартос Андрій Якович (1772–1777). Лук'янович Петро (1772–1773). Савицький Григорій (1773–1777). Григорович Федір (1773–1778). Піщанський Дмитро

(1774–1781). Криштофович Михайло (1779). Манджос Іван (1779).

Хорунжі: Ілленко Герасим (1665–1666). Гадученко [Гадучинський] Матвій (1672). Федос [Федяй] (1676). Семашко Влас (1688–1691). Варениця Григорій (1693). Ярмоленко Федір (1698–1703). Ярмоленко Григорій (1699). Булюбаш Іван (1713). Кривокобильський Степан (1715). Корсун Степан (1716–1732). Бутурлим Андрій (1725). Жуковський Василь (1727). Столповський Семен (1731–1738). Слюз Семен (1732–1738). Зарудний Федір Петрович (1738). Манджос Григорій Хомич (1738–1751). Рвачевський Радіон (1739–1746). Грива Василь (1740). Жуковський Іван (1746–1753). Максимович Федір (1752–1763). Огранович Павло (1759). Корнієвич Степан (1761). Лук'янович Степан (1763–1764). Лук'янович Петро (1764–1772). Булюбаш Михайло (1767). Хильчевський Федір (1767). Скаржинський Іван Михайлович (1773). Шостак Андрій Опанасович (1771–1774). Манджос Григорій (І778–1779). Щербак Петро Григорович (1780).

Підскарбій: Леонтій Адамович (1683).

МЕЖИБІЗЬКИЙ ПОЛК (1657–1658). Створений як Подільський полк, суто військовий підрозділ на початку 1657 року з центром у містечку Межибіж (нині – місто Летичівського району Хмельницької області) на звільненій козацькими військами території Поділля. Ліквідований наступного року, коли польська армія знову окупувала ці землі. Полковий центр перенесено до м. Могилева. Даних про сотенний та старшинський склад наразі бракує.

МИРГОРОДСЬКИЙ ПОЛК (1648–1782). Миргородський полк є одним з найстаріших військових, територіально-адміністративних та судових округів козацької України. Містечко Мир Городок було засноване в середині XVI ст. як прикордонна фортеця з татарським степом, Диким полем, хоча на території майбутнього полку вже здавна існували міста і містечка, які згадані у літописах під XI–XII ст.: Хорол, Лубни, Градизьк, Горошин, Ромен, Лукомль. Козацтво колонізує край у першій чверті XVII ст. і вже 1625 року утворюється Миргородський козацький полк, який мав захищати маєтки Вишневецьких на Лівобережжі (так звану Вишневеччину), з центром у Лубнах, від турецько-татарських спустошень. Козацькі осідки розташовуються в межиріччі Хорола та Псла і формують власне Миргородщину, а Миргород стає повітовим містом Київського староства однойменного воєводства. Миргородський полк 1625–1638 рр. – це суто військовий підрозділ козацького реєстру у складі збройних сил Речі Посполитої. Вочевидь він підпорядкувався Єремії Вишневецькому, а козаки були розселені по Миргородському повітові, який згодом, у часи Б. Хмельницького, розділили на Миргородський і Полтавський полки.

Миргород

„Ординація" 1638 р. запровадила скорочення козацького реєстру. Миргородський полк розформували і південні сотні включили до складу Чигиринського полку, а решту – до Переяславського. Реєстр 1638 р., складений у таборі під Боровицею, називає Дмитра Перехреста сотником Миргородської сотні Переяславського полку. Гадаємо, що до цього він якраз і був полковником ліквідованого Миргородського полку. Відтак до початку „великого повстання" Миргородщина, як бачимо, мала військово-адміністративні козацькі традиції. Тому вже влітку 1648 року Миргородський полк значиться в документах як військовий козацький підрозділ і як звільнена від польських окупантів адміністративна територія.

Законодавчо ж Миргородський полк як адміністративну одиницю козацької автономії у складі Речі Посполитої створено 16 жовтня 1649 року, згідно зі Зборівською угодою, після укладення реєстру. У зв'язку з ліквідацією Лубенського полку до нього також приєднали центральні та північні сотні останнього. За „Реєстром" 1649 року Миргородський полк поділявся на 16 сотень, які мали осідком 12 містечок. Це були: Миргородська полкова сотня (м. Миргород); Глинська (м. Глинськ); Комишнянська (м. Коми-

Миргородський полк у 1649 р.

шна); Костянтинівська (м. Костянтинів); Краснопольська (м. Краснополь); Лохвицька (м. Лохвиця); дві Лубенські сотні – міська і сільська (м. Лубни); Панківська (село Панки); Роменська (м. Ромен і село Липова Долина); Сенчанська (м. Сенча); Уцтивицька (м. Уцтивиця); Хорольська (м. Хорол); та три Миргородські сотні, що носили назви за іменами своїх сотників: Гаврила Гладченка (сина миргородського полковника М. Гладкого), Андрона та Кирила Якимовича Поповського (Кирика Якименка). Полковим центром визначено місто Миргород (тепер районний центр Полтавської області).

Костянтинівська, Роменська та Глинська сотні стали східним кордоном козацької автономії і державним кордоном Речі Посполитої з Московським царством, який було закріплено ще Поляновським миром 1634 року. Протягом 1649–1654 рр. полк межував з Полтавським (південь і південний схід), Чернігівським (північ, у 1649 р.), Ніжинським (північ, у 1654 р.), Прилуцьким та Кропивнянським (захід) полками. У 1649 р. сотні мали таку кількість козаків: Костянтинівська – 99, Роменська – 300, Глинська – 80, Лохвицька – 300, Сенчанська – 112, Комишнянська – 219, Краснопольська – 132, Уцтивицька – 131, три Миргородські – 969, дві Лубенські – 389, Хорольська – 165. Всього реєстр зафіксував за полком 3009 осіб. За присяжними списками 1654 р. у полку присягнуло 4798 чоловік.

У переписних книгах та присяжних списках 1654 року вже не згадуються Уцтивицька і Панківська сотні, хоча це не означає, що їх не існувало: списки збереглися фрагментарно. В цих же джерелах до Миргородського полку зараховано ще Жигимонтівську (містечко Жигимонтів), Пісоцьку (містечко Піски), Сміленську (містечко Сміле) та Яреськівську (містечко Яреськи) сотні. Існує думка, що Жигимонтівська і Уцтивицька це одна сотня, позаяк Жигимонтів – це польська назва Уцтивиці.

1658 року полк вперше радикально реформовано гетьманом Іваном Виговським. У зв'язку з ліквідацією Кропивнянського полку і відновленням Ірклiївського та Лубенського полків до останнього приєднали дев'ять сотень Миргородського: дві Лубенські, Сміленську, Роменську, Глинську, Пісоцьку, Лохвицьку, Сенчанську та Костянтинівську. У складі Миргородщини лишилося шість сотень: дві Миргородські, Сорочинська (колишня Краснопольська), Уцтивицька (Жигимонтівська), Хорольська та Яреськівська.

Внаслідок адміністративного і військового реформування територій Полтавського та Чигиринського полків, у зв'язку з утворенням та ліквідацією Кременчуцького (1660–1663 рр.), Гадяцького (1658–1660; 1672 р.) і Зінківського (1662–1672 рр.) полків, укладенням 30 січня 1667 р. між Росією та Польщею Андрусівського перемир'я з умовою поділу України по течії Дніпра, територія Миргородського полку від 1660 до 1676 рр. зазнавала постійних, майже щорічних змін. Так у Конотопських статтях від Миргородського полку стоять підписи лише чотирьох сотників – миргородського, уцтивицького, сорочинського та хорольського. Але інші, можливо, не з'явилися на раду, не бажаючи підтримувати І. Самойловича. Відтак при укладенні Конотопських статей

на раді біля Козачої Діброви 25 травня 1672 року від Миргородського полку була присутня наступна старшина. Полковник Іван Дуб'яга, писар Макар Морокевський, обозний Яків Федоров, осавул Єфимов Федір, суддя Андрій Іванов, осавул Григорій Яцькович, хорунжий Іван Іванович та чотири сотники: миргородський Феська Сахненко; уцтивицький Іван Майдан; сорочинський Іван Борисенко і хорольський Грицько Міщенко [77, с. 153].

В цілому ж, до кінця 1687 року у полку устійнилися такі сотні: Власівська, Городиська [Градизька] (до цього – Максимівська), Кременчуцька, Омельницька, Потоцька – перейшли з Чигиринського полку; Багацька, Білоцерківська, Голтв'янська, Остапівська і Шишацька – перейшли з Полтавського полку; а також п'ять своїх – Миргородська (у 1699–1708 рр. – дві), Сорочинська, Уцвицька, Хорольська та Яреськівська. Практично у складі 15–16 сотень Миргородський полк існував до 1742 року, коли до нього приєднали створені понад Чорним шляхом, на Правобережжі, для охорони від татарських вторгнень, Архангелогородську (1742 р.), Крилівську (1744 р.) та Цибулівську (1748 р.) сотні.

Від 1676 р. закріпилися і зовнішні кордони полку: північний схід – Гадяцький, південний схід – Полтавський, північний захід – Лубенський полки і південний захід – „Вольності війська Запорозького низового". Внутрішня територія – це басейн рік Хорола та Псла. Окрім того, варто зазначити, що в 60–80-х рр. XVII ст. полк виконував роль територіального донора для населення Правобережної України, яке в часи Руїни цілими селами і містами переселялося добровільно або примусово на Лівобережжя, розселяючись там компактно і розсіяно по полках і сотнях.

За компутом 1723 р. полк мав 15 сотень, 454 піших і 4386 кінних козаків, 3250 заможних і середняків і 1527 убогих та злиденних. Найбільшими сотнями були Миргородська (18 населених пунктів) та Хорольська (17 населених пунктів), найменшою – Багацька.

1752 року, у зв'язку зі створенням роком раніше провінції Нова Сербія, Архангелогородську, Крилівську та Цибулівську сотні

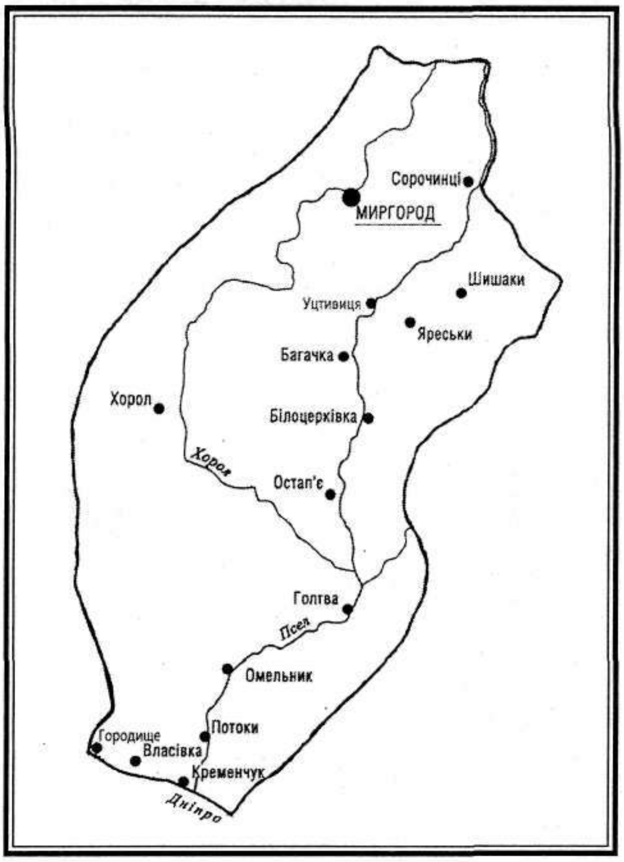

Миргородський полк у 1723 році

передали до її складу разом з правобережними селами Власівської, Кременчуцької і Потоцької сотень. 1764 року, після утворення з Новосербської провінції Новоросійської губернії, до неї включили Власівську і Кременчуцьку сотні, відторгнувши від Миргородського полку. При цьому, Кременчук став губернським містом. Роком раніше, внаслідок судової реформи Кирила Розумовського і відновленням статутних судів, миргородський полковий суд ліквідували, полкове правління перевели до Сорочинців, а полк розділили на два судові повіти (округи) – Миргородський і Остапівський. У 1766 році створено також два фіскальні округи – Миргородське і Остапівське комісарства.

За Рум'янцевською ревізією. у складі Миргородського полку від 1765 року також помилково значилася Биківська волость, яка включала села Веприк та Вороньки і знаходилася на території Переяславського полку.

1775 року російський уряд знову урізав адміністративну територію полку: до складу Новоросійської губернії перевели Омельницьку та Потоцьку сотні.

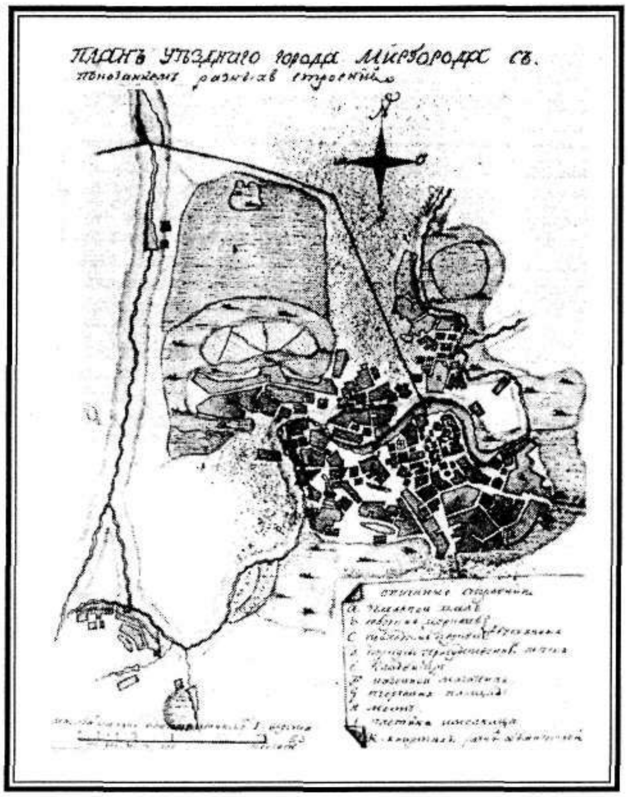

План повітового міста Миргорода 1787 р.

Карта Миргородського повіту 1787 р.

За указом Катерини II від 16 вересня 1781 р. з 9 січня 1782 р. полково-сотенний поділ Лівобережної України ліквідовано, а навзамін запроваджено намісництва (таку назву мали спочатку на Україні губернії) з їхнім поділом на повіти та волості. Миргородський полк увійшов тим складом, що лишився від 1775 р. (12 сотень) до Київського намісництва (1782–1797 рр.). По повітах сотні розділено наступним чином: *Миргородський повіт* – частина першої Миргородської сотні, Миргородська друга, Сорочинська, Уцтивицька (частина) і Яреськівська (частина); *Голтв'янський повіт* – Білоцерківська, Багацька (частина), Голтв'янська, Остапівська, Хорольська (частина), Шишацька, Яреськівська (частина); *Хорольський повіт* – Багацька (частина), Уцтивицька (частина), Хорольська (частина); *Городиський повіт* – Хорольська (частина), Городиська; *Лубенський повіт* – Миргородська перша (частина).

В цілому ж, від 1648 р. до 1782 р. у складі Миргородського полку були такі адміністративні одиниці – сотні: Архангелогородська (1742–1752 рр.); Багацька (1663–1665; 1672–1681; 1687–1782 рр.); Балаклійська (1663–1665 рр.); Баранівська (1663–1665 рр.); Білоцерківська (1663–1665; 1672–1782 рр.); Власівська (1676–1764 рр.); Глинська (1649–1658 рр.); Голтв'янська (1672–1676; 1687–1782 рр.); Городиська [Градизька] (1676–1782 рр.); Жигимонтівська (1654–1658 рр.); Ковалівська (1764–1775 рр.); Комишнянська (1649–1662 рр.); Костянтинівська (1649–1658 рр.); Краснопольська (1648–1658 рр.); Кременчуцька (1667–1764 рр.); Крилівська (1744–1752 рр.); Лохвицька (1649–1658 рр.); Лубенська перша та друга (1649–1658 рр.); Манжеліївська (1663–1664 рр.); Миргородська полкова та іменні і номерні (1648–1782 рр.); Омельницька (1676–1775 рр.); Остапівська (1672–1782 рр.); Панківська (1649–1651 рр.); Піщанська (1653–1658 рр.); Потоцька (1672–1775 рр.); Роменська (1649–1658 рр.); Сенчанська (1649–1658 рр.); Сміленська (1653–1658); Сорочинська (1658–1782 рр.); Уцтивицька (1648–1661; 1663–1782 рр.); Хомутецька (1764–1780 рр.); Хорольська (1648–1782 рр.); Цибулівська (1748–1752 рр.); Шишацька (1663–1665; 1687–1782 рр.); Яреськівська (1653–1660; 1665–1782 рр.). Відтак фактично у складі полку постійно, без переміщень і змін, перебували лише Миргородські та Хорольська сотні [3; 32; 98; 242; 570].

Сотенні міста: Архангелогород (тепер Новоархангельск), Багачка (тепер Велика Багачка), Балаклійка, Баранівка, Білоцерківка, Власівка, Глинськ, Говтва (Голтва), Городище (тепер Градизьк), Жигимонтів,

Комишна, Костянтинів, Кременчук, Крилів (тепер не існує), Лохвиця, Лубни, Манжелія, Миргород, Омельник, Остап'є (Остапів), Панків, Піски, Потоки (Потік), Ромни, Сенча, Сміла, Сорочинці (до 1653 р. – Краснопіль), Уцтивиця, Хомутець, Хорол, Цибулів (Цибулеве), Шишаки, Яреськи. У Миргороді бувало до чотирьох сотень.

Законодавчо населені пункти закріплювалися не завжди чітко і не завжди за однією сотнею. Наприклад Хорол значиться в списках населених пунктів Городиської і Хорольської сотень, с. Злодіївка за Уцтивицькою і Багацькою, а с. Мала Диківщина за Шишацькою і Яреськівською сотнями. Важко встановити населені пункти адміністративно підпорядковані сотенним центрам у другій половині XVII ст.

Серед миргородських полковників були відомі полководці та державні діячі України: Матвій Гладкий, Григорій Лісницький, Павло Животовський, Павло, Данило і знову Павло Апостоли. Останні в особі діда, батька й сина тримали полковий уряд в Миргороді від кінця 50-х рр. XVII ст. до кінця 30-х рр. XVIII ст. Миргородським полковим писарем був сподвижник Б. Хмельницького Силуян Мужиловський (1653 р.). Внаслідок ротації урядовців миргородські старшини займали високі уряди також в Лубенському, Ніжинському, Гадяцькому та інших полках. В свою чергу, через ліквідацію у 1649 р. Лубенського полку в реєстрі миргородської старшини значаться майбутні лубенські полковники – Яків Засядько, Степан Шамлицький, Павло Швець. Серед полкової старшини знаходимо цілі династії осавулів (Зарудні), обозних (Родзянки), суддів (Остроградські).

Від 1649 р. устійнився як адміністративний і уряд сотника. „Реєстр" 1649 р. називає сотниками полку: Пилипа Мандрику (Миргородської полкової), Дем'яна Мартиновича (Глинської), Феська Чигрина (Панківської), Михайла Шипала (Сенчанської), Василя Зуба (Лохвицької), Тишка (Костянтинівської), Василя (Роменської), Устина Луценка (Лубенської сільської), Павла Омеляновича (Лубенської міської), Павла Григоровича (Комишнянської), Феська Джука (Хорольської), Василя Хміля (Уцтивицької), Муху (Краснопольської). Окремо стоять керівники Миргородських сотень: 2-ї – Гаврило Гладченко, 3-ї – Андрос і 4-ї – Кирило Якимович Поповський (Кирик Якименко).

Як видно з реєстрів, посада сотника ставала багатьом старшинам у їхній службовій кар'єрі трампліном до вищих полкових посад, а іноді – й генеральних. На початку XVIII ст. вже формуються родини, які тримають сотенний уряд десятиліттями і передають його ледь чи не в спадок від батька до сина. Такими були в Хорольській сотні Родзянки (що дали згодом відомих націонал-зрадників, „стовпів" московського імперіалізму та русифікації, на зразок голови російської Державної Думи Михайла Родзянка) – займали посади полкових старшин у Миргороді та Гадячі; в Голтв'янській – Остроградські (Матвій, Федір, Василь, Володимир – їхній нащадок відомий математик), в Остапівській та Білоцерківській – Базилевські (Василь, Федір, Лаврін, Іван, Григорій, Федір, Андрій). Урядовий реєстр у сотні передбачав також посади сотенного писаря, осавула, хорунжого і городового отамана сотенного містечка. Персональний склад адміністрації Миргородського полку за весь час його перебування у структурі козацько-гетьманської автономії був наступний:

Полковники: Лісницький-Сахненко Григорій Сахнович[1] (1648–1649; 1651; 1653–1658; 1659; 1660). Гладкий Матвій Іванович[2] (1649–1652). Гладкий Кирило (1650 і 1651, н.). Ратченко Михайло (1651, н.). Іванов Матвій (1654, н.). Довгаль Степан (1658; 1659). Козел Олесь (1658). Апостол [Царенко] Павло Єфремович[3] (1659–1660; 1662–1663; 1664; 1672–1676; 1676–1683). Андріїв Кирило (1660). Білаш Гаврило (1660). Животовський Павло Трохимович[4] (1661–1662). Гладкий

---

[1] У 1658–1659 рр. та 1661–1663 рр. – генеральний суддя. 1657 – наказний гетьман. Посол до Варшави та Москви, співавтор Гадяцького пакту 1658 р. і Слободищенського трактату 1660 р., член Львівського братства з 1662 р. У 1664 р. страчений П. Тетерею.

[2] Страчений у травні 1652 р. Б. Хмельницьким на вимогу польського військово-польового суду за непослух у виконанні рішень Білоцерківського перемир'я 1651 р.

[3] Одночасно – гадяцький полковник, а в 1659 р. – наказний гетьман. П. Є. Апостол був генеральним осавулом у П. Дорошенка.

[4] П. Т. Животовський був наказним гетьманом та генеральним суддею (1664–1668; 1672–1683); як полковник підпорядковувався Якиму Сомку – наказному гетьману.

Печать Миргородського полкового правління 1754 р.

[Гладченко] Григорій Матвійович (1662, н; 1669–1670; 1676). Постоленко Дем'ян Іванович (1664–1666). Постоленко Григорій (1666–1668). Кияшко Михайло Михнович (1670–1671). Дуб'яга Іван (1672). Апостол Данило Павлович[1] (1683–1727). Остроградський Матвій Іванович (1722 і 1730, н.). Шемет (1724, н.). Родзянко Василь (1724–1725, н.). Апостол Павло Данилович (1727–1736). Троцький Яким Петрович (1732, н.; 1751–1752). Галаган Семен Іванович(1736, н.). Капніст Василь Петрович (1737–1751). Мартос Михайло Павлович (1741, н.). Гамалія Іван Андрійович (1750, н.). Остроградський Федір Матвійович (1752–1768). Безбородько Олександр Андрійович (1768–1773). Заньковський Федір Григорович (1774–1782). Мартос Андрій Якович (1775, н.).

Обозні: Хоружний Яким (1655). Ратченко Михайло (1655–1669). Корній Михайлович (1658). Яків Федорович (1672). Кандиба Константій (1708). Кандиба Андрій Константович (1708). Щербак Матвій (1709). Базилевський Василь (1709). Родзянко Василь Іванович (1710; 1723–1731). Родзянко Степан Васильович (1711; 1735). Мордич Сава (1727). Москов Федір (1737–1753). Родзянко Ярема Степанович (1766–1771). Старицький Василь Михайлович (1773). Родзянко Федір Степанович (1776–1782).

Судді: Ратченко Михайло (1652). Котляр Яцько (1660). Олексіїв Гаврило (1663–1666). Гладченко Григорій Матвійович[2] (1666). Андрій Іванович (1672–1676). Зарудний Григорій Федорович (1690–1708; 1711). Остроградський Матвій Іванович (1715–1734). Остроградський Федір Матвійович (1734–1752). Малашевський Петро (1758). Козачинський Федір (1758–1767). Ляхович Матвій (1767). Сахновський Григорій (1767–1771). Базилевський Федір Федорович (1772–1779).

Писарі: Холод (1649). Мужиловський Силуян[3] (1653). Іван Васильович (1657). Блажевський Федір Андрійович (1658). Сенча (1658). Лях [Голуховський] Семен (1658). Лукашов Степан (1661). Мрокевський Макар (1669, 1672). Нестеренко Олександр (1671). Іван (1711). Лесневич Петро (1716–1725; 1732). Малинка Самійло (1722–1725). Гончаренко Петро (1739, н.), Федір Тихонович (1739–1741). Козачинський Федір (1741–1750). Зажиховський Петро (1756). Галятовський (1758), Черниш Іван Никифорович (1764–1781). Коропчевський Павло (1773–1775).

Осавули: Матвій Іванович (1654). Солонина Іван Гапонович (1656). Лук'ян Григорович (1657). Зарудний Іван (1658–1659). Єрмолов Іван (1661). Острогка (1668). Логвиненко Петро (1671). Федоров Юхим (1672). Яцькович Григорій (1672). Зарудний Григорій Федорович (1688–1690). Лагода Василь Степанович (1691–1701). Петрашевич Клим (1711–1713). Пшенковський Харитон (1711). Зарудний Мусій Григорович (1713). Апостол Яків Васильович (1716). Врублевський Іван (1721). Данилевський Данило (1722). Максимович Омелян Євтихійович (1721–1730). Галаган Семен Іванович (1721–1730). Вольовач Антін (1723–1725; 1741). Кальницький Тихон (1738–1751). Білошицький Іван (1744). Родзянко Семен Степанович (1746–1752). Зарудний Василь Мусійович (1759). Козиненко Марко Антонович (1767–1769; 1769–1782). Гавриш[ів] Дем'ян (1779–1782). Черниш Іван Никифорович (1781).

Хорунжі: Мойсеєнко Іван Микитович (1656). Іван Іванович (1672). Лагоденко [Гралій]Олександр Васильович (1723). Бец Гаврило (1711). Черкас Іван (1711; 1723–1725). Данилевський Данило (1722). [Суп-

[1] Д. П. Апостол від 1 жовтня 1727 р. до 15 січня 1734 р. обіймав посаду гетьмана Лівобережної України.

[2] Син Матвія Гладкого, миргородського полковника.

[3] Сподвижник Б. Хмельницького, полководець та дипломат, ніжинський полковий суддя (1654 р.). Убитий І. Золотаренком в Білоруському поході під час сварки.

рун] Софрон Семенович (1726–1731). Лагоденко Олександр Васильович (1732). Бежак Василь (1730). Шкурка Кирило (1737). Кальницький Тихон (1738). Леонтієв Максим (1735–1760). Боглевський Петро (1741–1750). Козиненко Марко Антонович (1760–1767). Ляхович Матвій (1758–1761). Данилевський Лев Данилович (1767–1769). Старицький Василь Михайлович (1773). Карпаткос Яків (1779–1782).

МОГИЛІВСЬКИЙ [КАЛЮСЬКИЙ, ПОДІЛЬСЬКИЙ, ПРИДНІСТРОВСЬКИЙ] ПОЛК (1648–1649; 1657–1676). Утворений як Могилівський влітку 1648 року загонами М. Кривоноса та І. Ганжі. Полковий центр містився у місті Могилів-Подільський (нині місто Могилів, райцентр Вінницької області). Сотенні центри: Могилів, Вільшанка, Шоргород, Ямпіль. За Зборівським миром у 1649 році Подільське воєводство залишилося у складі Польщі, окрім Шоргородського повіту, і полк розформували, включивши населені пункти цього повіту до складу Брацлавського полку. У 1657 році полк відновлений під назвою Межибізький з центром у місті Межибіж. 1659 року полковий центр перенесено до Могилева і полк став іменуватися Подільським.

У грудні 1659 р. козаки Подільського полку були приведені до присяги московському цареві. За присяжними списками виходить, що в той час полк складався з шести сотень: полкова Могилівська (228 козаків, сотник Мирон Лук'янович); Березівська (237 козаків, сотник Микола Мандренко, писар Семен); Вільховецька (Ольховецька) (191 козак, сотник Матвій Ольховецький); Куриловецька (275 козаків, сотник Андрій Куриловецький); Ярошівська (167 козаків, сотник Журченко Григорій); Ярузька (144 козаки, сотник Михайло Туливітер). Полкова старшина: Евстафій Гоголь полковник, Олександр Кривоніс наказний полковник, Лаврентій Іванович осавул, Матвій Назарович писар, Олександр Козловський обозний, Олексій Посоховський суддя, Лук'ян Братченко хорунжий. Нараховував полк 46 міст та містечок, 1242 козаки.

За Андрусівським перемир'ям 1667 р. полк відійшов до Речі Посполитої і дістав назву Придністровський з центром у Могилеві. Після Бучацького миру 1672 р. і це формування ліквідовано, а козаків переселили на територію Київського полку в район Іванкова та Димера. Проте частина їх, на чолі з полковником і наказним гетьманом Євстафієм Гоголем, діяла на Поділлі аж до 1676 р. Відомо, що окремі сотні містилися в той час в селах: Багринівці, Бернашівці, Озаринці. Коли цю територію остаточно окупували турки, Є. Гоголь зі своїми загонами теж перебрався до Димера [92; 130; 227–233; 496; 565].

Полковники: Богун Іван Федорович (1649). Гоголь Остап [Євстафій] (1654–1664). Федір Михайлович (1658). Кривоніс [Кривоносенко] Олександр Максимович (1659). Мигалевський Костянтин (1664–1666). Гладкий Дмитро (1664–1666, н.). Гоголь Остап (1666–1671). Бугай Іван (1667, н.). Бужкевич Лукаш (1671). Волошин Костянтин (1671–1673). Зеленський Андрій (1671, н.). Гоголь Остап (1673–1675). Зеленський Михайло (1674).

МОГИЛЬОВСЬКИЙ ПОЛК [див. ***Білоруський***].

НІЖИНСЬКИЙ ПОЛК (1648–1782). Ніжинський полк як військова та адміністративна одиниця Війська Запорозького почав формуватися напровесні 1648 р. Йому підпорядковувалися козацькі підрозділи, які виникли в Острі, Новій Козарі, Козельці, Мрині, Моровську, Бобровиці, котрі на початку 1649 р. відійшли до Переяславського полку. На його території в окремі полки сформувалися бойові одиниці в Борзні та Сосниці, що відійшли до Чернігівського полку, а також в Ічні, яку у 1649 р. включили до Прилуцького полку.

Ніжин

Адміністративні землі полку розташовувалися на лівому березі р. Десни, починаючи від Остра та Козельця, і тяглися аж до кордону з Росією в районі Трубчевська. Сотні знаходилися в нижніх течіях рік Остра, Сейма

та Клевені, лівих допливів Десни. Сейм розтинав полк навпіл, тому сотні на його правому березі називалися „засеймські". У полк увійшли ще староруські міста Ніжин, Сиволож [літописний Всеволож], Глухів, Короп. Це була територія Чернігівського воєводства Речі Посполитої, створеного після Поляновського миру 1634 р. у 1635 році.

Юридично Ніжинський полк з полковим центром у м. Ніжині (тепер районний центр Чернігівської області) оформився 16 жовтня 1649 року, після Зборівської угоди Б. Хмельницького з королем Яном II Казимиром. Кількість козаків та старшини у його складі у той час налічувала 991 особу, а територія поділялася на дев'ять сотень. Сім Ніжинських сотень, які мали сукупно 597 козаків: першої, або полкової (сотник Іван Борсук); другої (Фесько Мринський); третьої (Григорій Красножон); четвертої (Іван Нагорний); п'ятої (Іван Борсук); шостої (Григорій Василенко); сьомої (Григорій Кобилецький); Носівсько-Кобизької – 99 козаків, сотник Панас Єдута; Березанської [Березівської] – 95 козаків, сотник Яків Филоненко. У Зборівському реєстрі крім сотників записаний полковник Прокіп Шумейко, який у похилому віці (80 років) загинув під Берестечком у 1651 р., та козак Роман Ракушка [Романовський], – майбутній ніжинський сотник, генеральний підскарбій та ймовірний автор літопису Самовидця. Чисельно і територіально це був найменший полк Богданового гетьманату.

Проте після Білоцерківської угоди 1651 р. територія полку зросла за рахунок повернутих з Чернігівського полку Батуринської, Бахмацької, Борзнянської, Івангородської сотень, створеної Стольненської, а також території Стародубського повіту Смоленського воєводства, де почалося формування нових козацьких військово-територіальних підрозділів за рахунок втікачів з Правобережжя. Тут у 1653–1654 рр. навіть було сформовано і виділено в окремий Новгород-Сіверський полк, який після Переяславської угоди 1654 р. з царем знову включено до складу Ніжинського полку. Згідно з даними „Опису малоросійських міст і сіл Білоцерківського та Ніжинського полків...", котрі присягнули цареві Олексію Михайловичу, на травень 1654 р.

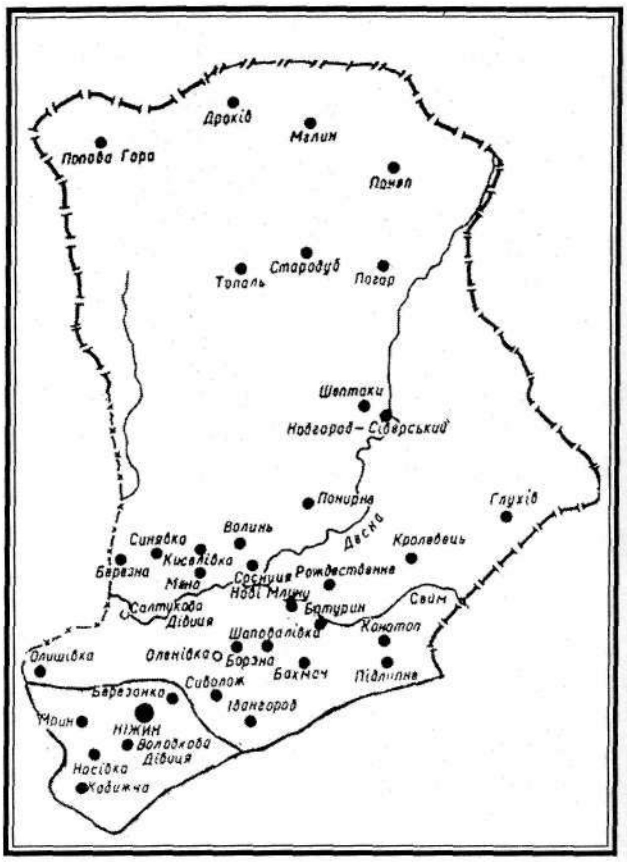

Ніжинський полк у 1649–1654 рр.

Ніжинський полк став найбільшим на Лівобережжі. Він складався з 37 сотень, в яких до присяжних списків потрапило 20 565 чоловік [435].

Це були сотні: Батуринська, Бахмацька, Березівська, Бобівська, Борзнянська, Волинська, Глухівська, Дівицька-Володькова, Дівицька-Салтикова, Droківська, Івангородська, Киселівська, Кобизька, Конотопська, Кролевецька, Мглинська, Менська, Мринська, Ніжинська, Новгородська, Новомлинська, Носівська, Оленівська, Олишівська, Підлипненська, Понорненська, Попогорська, Почепська, Рождественська, Сиволозька, Синявська, Сосницька, Стародубська, Топальська, Шаповалівська, Шептаківська.

На кінець 1654 р. Ніжинський полк охопив території окремих повітів та волостей колишніх Київського, Чернігівського, Смоленського і навіть Мстиславського воєводств Речі Посполитої. Влітку 1654 р. зі складу полку виділено відновлений вдруге Борзнянський полк, який у 1655 р. швидко ліквідували і повернули його територію знову до Ніжинського полку.

Вперше полк радикально реформовано у 1663 році після знаменитої Чорної Ради в Ніжині, приходу до влади І. Брюховецького та страти його політичних опонентів – насамперед ніжинського полковника Василя Золотаренка. Того року полк втратив на користь новоствореного Стародубського 8 сотень, Чернігівського – 6 сотень, Київського – 2 сотні, 5 сотень розформовано у ході реорганізації. 1663 р. з Ніжинського полку виділено також Сосницький полк (1663–1668 рр.). Окрім того, тоді ж утворено окремий Глухівський полк із 6 „засеймських" ніжинських сотень. Щоправда, 1665 року Глухівський полк ліквідували, а територію знову включили під юрисдикцію ніжинських полковників. На короткий час, у 1668–1669 рр., з полку знову вилучали до складу відновленого Д. Дорошенком Новгородського полку „засеймські" сотні. Але, як і в історії з Глухівським, на початку 1669 р. Д. Многогрішний ліквідував цей полк, а сотні повернув до Ніжинського та Стародубського, із яких і формувалася нова адміністративна одиниця.

На Конотопській раді (в Козачій Діброві) 25 травня 1672 року Ніжинський полк репрезентували: полковник Пилип Уманець; обозний Матвій Матвійович [Шендюх]; писар Павло Михайленко; суддя Федір Завадський; хорунжий Василь Ігуменський; осавул Гнат Парпура. А також 20 сотників: ніжинський перший Авакум Тарасевич [Ненада]; носівський Артем Мартинов; кобизький Федір Андріїв; ніжинський другий Марко Барсук; вертіївський Іван Семенович Косинський [Колибаба]; олишівський Іван Пригара; прохорівський Григорій Хоменко; шаповалівський Петро Павленко; івангородський Демко Іванович; мринський Кузьма Якимович; дівицький Петро Іванович; борзнянський Тарас Петрович Забіла; бахмацький Яків Пащенко; конотопський Іван Жданенко; глухівський Яків Жураховський; коропський Мартин Мартинович; новомлинський Степан Федоров; рождественський Юрій Никифорович; кролевецький Василь Якович Дейнека [Яценко]; воронізький Сава Григорович [77, т. 2, с. 150–151].

Певних змін зазнавала територія Ніжинського полку у 1687, 1709 рр. У середині XVIII ст. до Київського полку перейшли Олишівська та Мринська сотні. Відтак за реєстром 1723 р. полк мав 19 сотень, 6525 кінних і 3379 піших козаків. За даними реєстрів 1750-х рр. полк мав 18 сотень, а в 1769 р. – 22 сотні [99; 269; 270; 273; 337; 384; 390].

В цілому ж за час існування до складу Ніжинського полку входило 55 сотень. А саме: Батуринська (1654–1782); Бахмацька (1654–1782); Березанківська (1648–1654); Березнянська (1654–1672); Бобівська (1654–1663); Борзнянські дві (1654–1782); Веркіївська (1654–1782); Вóлинська (1654–1663); Воронізька (1654–1663; 1665–1668; 1669–1782); Глухівська (1654–1663; 1665–1782); Дівицька-Володькова (1654–1658); Дівицька-Салтикова (1654–1782); Droківська (1654–1663); Заньківська (1758–1782); Івангородська (1654–1782); Киселівська (1654–1663); Кобижчанська (1654–1663); Конотопська (1654–1782); Коропська (1654–1663; 1665–1668; 1669–1782); Кролевецька (1654–1663; 1665–1668; 1669–1782); Кустівська (1654); Мглинська (1654–1663); Менська (1654–1663); Мринська (1654–1744); Ніжинська перша [полкова] (1648–1782); Ніжинська друга (1648–1654; 1716–1782); Ніжинська третя (1649–1654; 1672–1687; 1736–1782); Ніжинська четверта (1649–1654; 1764–1782); Ніжинська п'ята (1649–1654; 1764–1782); Ніжинська шоста (1649–1651); Ніжинська сьома (1649–1651); Новгородські дві (1654–1663); Новоміська (1654); Новомлинська (1653–1663; 1665–1668; 1669–1782); Носівська (1654–1663); Оленівська (1654–1663); Олишівська (1654–1756); Підлипненська (1654–1663); Погарська (1654–1663); Понорницька (1654–1663); Попівська (1758–1782); Поповогірська (1654–1663); Почепська (1654–1663); Прохорівська (1672–1782); Рождественська (1654–1672); Сиволозька (1654–1663); Синявська (1654–1663); Сосницька (1654–1663); Стародубська (1654–1663); Стольненська (1651–1655); Топальська (1654–1663); Хорошеозерська (1663–1672); Шаповалівська (1651–1782); Шептаківська (1654–1663); Ямпільська (1672–1709; 1722–1782).

Сотенними центрами були: Батурин, Бахмач, Березанка, Березна (Березне, Березина), Бобовиця (Бобів), Борзна, Веркіївка, Волинка (Волинь), Вороніж, Глухів, Дівиця Володькова, Дівиця Салтикова, Дроків, Заньки, Івангород, Киселівка (Кисилівка), Кобижча, Конотоп, Короп, Кролевець, Мглин, Мена, Мрин, Ніжин, Новгородок (Новгородка, Новгород-Сіверський), Нові Млини, Носів-

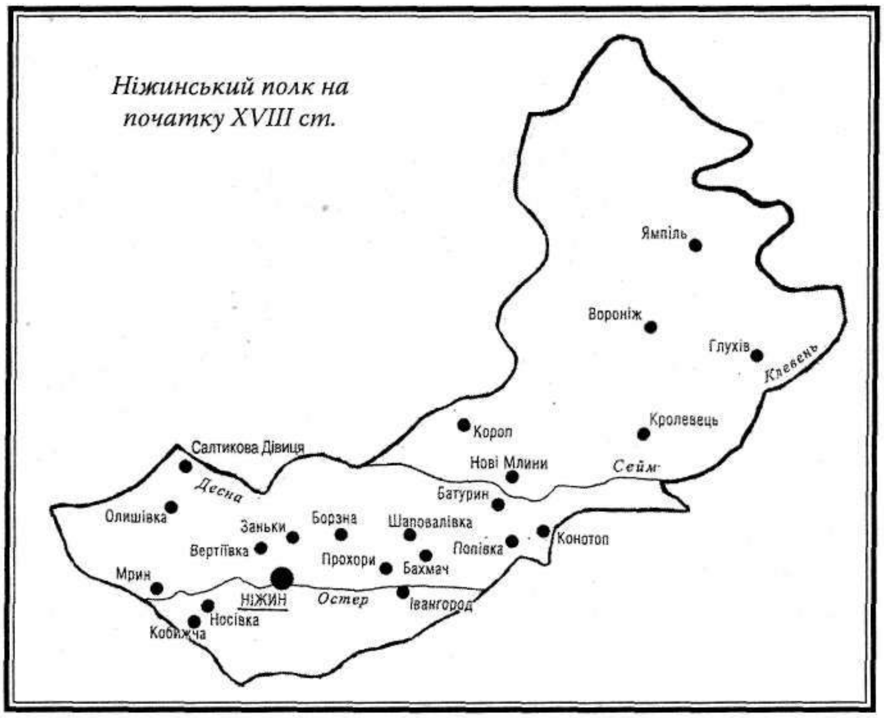

Ніжинський полк на початку XVIII ст.

ка, Оленівка, Олишівка, Підлипне, Погар (Погари), Понорниця (Понирне, Понурниця), Попівка, Попова Гора, Почеп, Прохори, Рождественське (Рождественне), Сиволож, Синявка, Сосниця, Стародуб, Топаль, Хороше Озеро, Шаповалівка, Шептаки, Ямпіль. Всього – 46 міст, містечок та сіл (Шаповалівка, Підлипне, Бобів) [416].

Протягом певного часу низка сотень (Воронізька, Коропська, Кролевецька, Ямпільська, частково Глухівська) вважалися гетьманськими або підпорядкованими генеральній старшині. З них формували охорону гетьмана – жолдаків. На території полку знаходилися дві гетьманські столиці: Батурин (1669–1709, 1750–1764) і Глухів (1708–1750; 1764–1782). В період судової реформи Кирила Розумовського 1763 року полк розділено на три судові повіти – Ніжинський, Батуринський та Глухівський. А у 1766 р. в ньому створено три фіскальні установи – Ніжинське, Батуринське та Глухівське комісарства.

За указом Катерини II від 16 (27) вересня 1781 р. про скасування полково-сотенного адміністративного устрою Лівобережної України Ніжинський полк і його сотні ліквідовано до початку січня 1782 року. Територію полку розподілено між Київським намісництвом (перша Ніжинська сотня), Новгород-Сіверським намісництвом (Бахмацька, Шаповалівська, Попівська, Батуринська, Конотопська, Новомлинська, Коропська, Кролевецька, Глухівська, Воронізька, Ямпільська) та Чернігівським намісництвом (Ніжинські 2–5, Веркіївська, Дівицька, Заньківська, Борзнянська, Прохорівська, Івангородська).

Полковники: Шумейко Прокіп[1] (1648–1651). Володьківський Авакум (1649, н.). Логвиненко Василь (1650, н.). Сухиня Лук'ян (1651–1652). Золотаренко [Нечипоренко] Іван Никифорович[2] (1652–1654). Золотаренко Тимофій (1654, н.). Носенко Іван Яремович (1654, н.). Каторжний Роман (1654, н.). Золотаренко Василь [Васюта] Никифорович[3] (1655–1656). Кобилецький Григорій (1655; 1656, н.). Гуляницький Григорій (1656–1659). Креховецький Іван Томашович (1656, н.). Гороховський Іван (1657, н.). Гуляницький Іван (1657, н.). Солонина Богдан (1657–1658, н.). Кобилецький Григорій (1658, н.). Золотаренко Василь [Васюта] Никифорович (1659–1663). Немирич Юрій (1659, н.). Рославець Петро (1660, н.). Завадський Федір (1660, н.). Ракушка-Романовський Роман Онисимович (1660, н.). Завадський Федір (1662, н.). Бут Левко (1662, н.). Ричанський Петро (1663; 1665, н.). Гвинтівка Матвій Микитович[4] (1663–1667). Кобилецький Григорій (1665, н.). Ракушка-Романовський Роман Онисимович (1665, н.). Артем Мартинович (1667–1668). Шендюх Матвій Юрійович (1668, н.). Золотаренко Євстафій Васильович (1669; 1670, н.). Уманець Пилип Іванович (1669–1674). Шендюх Матвій Михайлович (1671, н.). Ігуменський Василь (1672, н.). Борсук Марко Іванович (1674–1677). Жураховський Яків Михайлович[5] (1678–1685). Ігуменський Василь (1678, н.). Непрах Ярема Андрійович[6] (1686–1687). Забіла Степан Петрович (1687–

[1] Загинув під Берестечком у 1651 р.

[2] 1649 р. записаний козаком Корсунської полкової сотні. Шурин Б. Хмельницького (по сестрі Ганні Никифорівні). Наказний гетьман Білоруський 1654 р. Загинув під Биховим восени 1654 р.

[3] Разом з Я. Сомком боровся за гетьманську булаву проти І. Брюховецького. Страчений останнім 18 вересня 1663 р. у Ніжині.

[4] Згодом – генеральний осавул (1670).

[5] До цього – сердюцький полковник.

[6] До цього – сердюцький полковник.

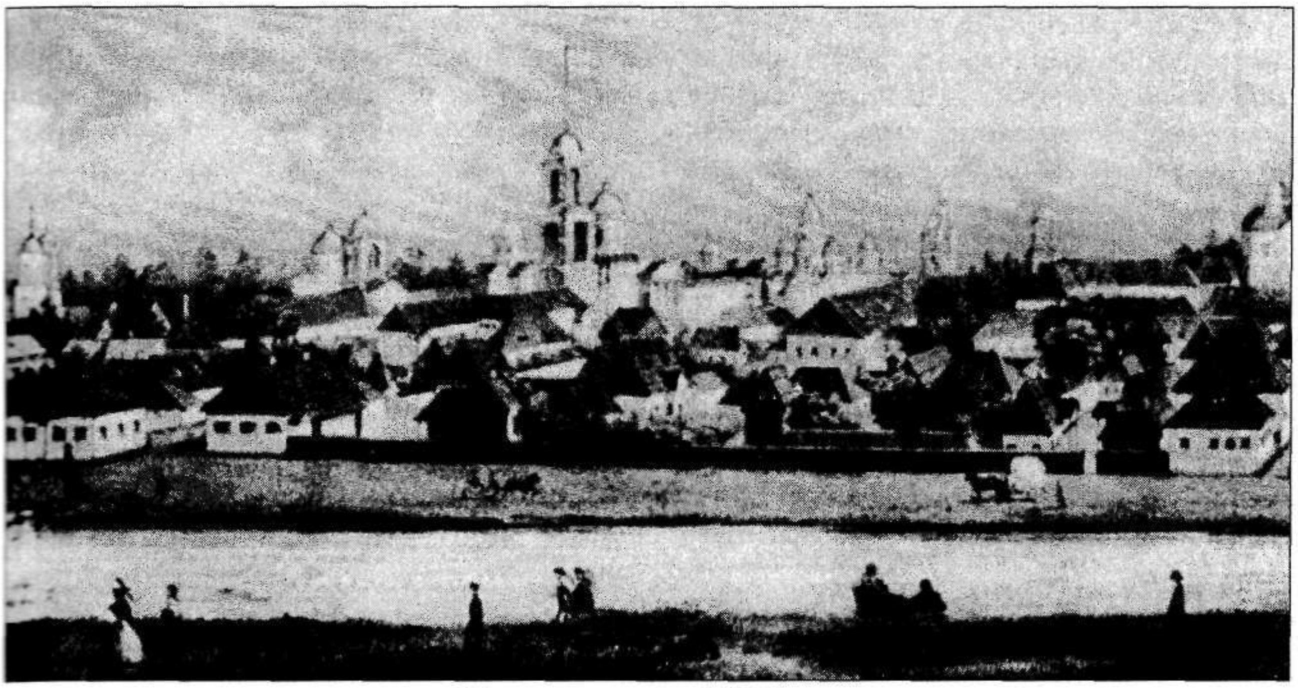

Ніжин наприкінці XVIII ст.

1694). Довгалевський Микита (1691, н.). Шендюх Матвій Юрійович (1691, н.). Кандиба Федір Андрійович (1693, н.). Обідовський Іван[1] (1695–1701). Тарасевич [Непада] Авакум Тарасович (1697, н.). Жураховський Лук'ян Якович (1701–1718). Толстой Петро Петрович[2] (1719–1727). Костенецький Григорій (1721, н.). Шрамченко Леонтій (1732, н.). Хрущов Іван Семенович[3] (1727–1742). Тарасевич Євстафій Осипович (1736, н.). Ракушка-Романовський Григорій Романович (1727, н.). Кужчич Іван Ананійович (1736, н.). Величковський Іван (1736, н.). Божич Іван Пантелеймонович[4] (1742–1746). Кочубей Семен Васильович[5] (1746–1751). Розумовський Петро Іванович (1753–1771). Безбородько Олександр Андрійович (1768–1773, н.). Жураховський Андрій Якович (1772–1782).

Обозні: Рябуха Іван (1659). Кобилецький Григорій (1663). Шендюх Матвій [Матюха] Михайлович (1669–1672). Семенович Іван (1681). Шендюх Матвій Михайлович (1685). Яхневич Ярема (1686). Шендюх Матвій Михайлович (1694–1695). Кандиба Федір Андрійович (1698–1701). Шрамченко Леонтій (1709–1730). Величковський Іван Васильович (1734–1739). Танський Михайло Михайлович (1739–1746). Грановський Леонтій (1746–1752). Скомпа (1766), Кладигроб Василь Тимофійович (1774–1779).

Судді: Мужиловський Силуян [Самуїл] (1654). Сухопаренко Самійло (1656–1657). Ракушка-Романовський Роман (1659). Сидоров Макар (1663). Завадський Федір (1666–1675). Борсук Марко Іванович (1688). Максимович Дмитро (1690). Ігуменський Василь (1683–1691). Андрій Васильович (1693, н.). Борсук Марко Іванович (1694). Жураховський Лук'ян Якович (1699–1707). Лазаревич Роман Лазарович (1710–1726). Левицький Мусій (1720–1734). Забіла Михайло Тарасович (1727–1729). Чуйкевич Семен Васильович (1730–1734). Грановський Леонтій (1736–1746). Лазаревич Іван Васильович (1740–1766). Кулаковський Василь Петрович (1746–1769). Базилевич Петро Васильович (1772–1779).

Писарі: Антушков Ілля Матвійович (1654). Роман Григорович (1655). Бут Левко (1655). Шанявський Іван (1657). Олексіїв Никифор (1663). Рачинський Павло (1665–1666). Михайленко Павло (1661). Биховець Іван (1668). Михайленко Павло (1669–1676). Самусь Іван Дорофійович (1679). Максимович Дмитро (1682). Завадський Осип Федорович (1682–1684). Курганський Іван (1683). Завадський Федір (1689). Максимович Дмитро (1692). Піроцький Іван Васильович (1694–1695). Максимович Дмитро (1695). Піроцький Іван Васильович (1696–1697). Максимович Дмитро

[1] Небіж І. Мазепи, зять В. Кочубея.
[2] Зять гетьмана І. Скоропадського.
[3] Мав звання бригадира.
[4] Згодом – чернігівський полковник.
[5] Згодом – генеральний обозний.

(1706). Забіла Михайло Тарасович (1708–1710). Завадський Осип Федорович (1709). Кужчич Іван Ананійович (1714–1718). Мавольський Федір (1720). Миницький Петро (1722–1723). Миницький Павло (1725–1726). Грановський Леонтій (1725–1734). Ренчків Василь (1734). Кужчич Іван Ананійович (1734, н.; 1726–1737). Кулаковський Василь Петрович (1739–1746). Сорока Лев (1746–1754). Почек Яків Максимович (1754–1767; 1772). Базилевич Петро (1768–772). Карпинський Степан Степанович (1772). Уманець Іван Васильович (1777–1779). Ракушка-Романовський Іван Миколайович (1779). Лазаревич Роман (1780–1782).

Осавули: Волковський Кіндрат (1653). Пилип (1654). Григор'єв Іван (1654). Мазниченко Конон (1657). Бут Леонтій (1660). Килдей [Богренок] Павло (1661–1663). Семен Григорович (1661). Многогрішний Василь (1665–1666). Парпур Гнат (1669–1672). Бут Левко (1670). Гнилозуб [Скалозуб] Хома Михайлович (1675–1677). Шпаковський Григорій (1676). Миклашевський Михайло Андрійович (1679–1682). Тарасевич [Непада] Авакум Тарасович (1681–1689). Воленко Давид (1690). Якимович Корній (1691). Жураховський Лук'ян (1694). Толочко (1695). Березницький (1696). Забіла Михайло Тарасович (1696–1708). Федченко Григорій (1700). Тарасевич Осип Авакумович (1703–1715). Білопольський Данило (1709). Ракушка-Романовський Петро Григорович (1714). Левицький Мусій Костянтинович (1718–1734). Моргацький Іван (1727). Вишневський Петро (1729). Филипович Григорій (1729). Шпаковський (1729). Панкевич Григорій (1734). Борсук Федір (1736–1738). Володьковський Андрій Васильович (1734–1744). Костенецький Степан (1738–1749). Костенецький Опанас Іванович (1745–1754). Сохански Антін (1740). Долинський Григорій Карпович (1745–1762). Костенецький Степан Матвійович (1738–1751). Почек Яків Максимович (1751–1754). Александрович Федір Васильович (1750). Тарасевич Яків Євстафійович (1754–1767). Боровик Опанас Євтихійович (1760). Занькевич Микола Андрійович (1765–1767). Кленус Григорій (1767). Григорович Дмитро (1767). Кулаковський Кирило (1767). Тарасевич Данило Євстафійович (1768–1772). Кониський Іван Осипович (1772–1780). Александрович Іван Васильович (1773). Коробка Іван (1775). Омельянович (1779). Приймаков Пилип (1779). Павловський Олексій (1779). Оболонський Петро (1779). Костенецький Осип (1780). Григоровський Іван (1780).

Хорунжі: Жлутковський Тимофій (1654). Сафонов Дмитро (1665–1666). [Касьян] Дем'ян Степанович (1666). Сергіїв Роман (1669–1670). Ігуменський Василь (1672). Назаренко Григорій (1672–1674). Борсук Тимофій (1674–1685). Зеленко Іван Євграфович (1685). Глуховський Павло (1686). Парпур Гнат (1690). Чекановський Григорій (1649). Забіла Юрій Тарасович (1695–1701). Борсук Максим (1701). Фененко Федір Власович (1710). Левицький Мусій Костянтинович (1718). Величковський Іван Васильович (1718–1734). Левицький Іван Мусійович (1725–1736). Уманець Василь Семенович (1734–1738). Грива Василь Кирилович (1740–1760). Зубківський Павло (1743–1751). Вилківський Яків (1741–1752). Клецун Петро (1752–1768). Самчевський Матвій (1753). Вятковський Яків (1757). Кладигроб Василь (1765–1768). Говорун Григорій (1765). Тарасевич Андрій Федорович (1765–1766). Яновський Іван (1766). Армашевський Іван Павлович (1767). Каневський Федір (1767). Болдинський Кіндрат (1779). Адасовський Прокіп Іванович (1772–1781). Грановський Тимофій (1781–1782).

НОВГОРОДСЬКИЙ [НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ] ПОЛК (1653–1654; 1668).

Новгород-Сіверський

Уперше створений 1653 року з сотень Ніжинського полку – Шептаківської, Новгородської, Ямпільської, Воронізької, Глухівської, Кролевецької, Коропської, Новомлинської. Полковим центром стало місто Новгород-Сіверський (тепер райцентр Чернігівської області). Полковником був Коробка Юхим [Юхно, Яхно] (1653–1654). У 1654 р. за Переяславськими угодами цей полк як адміністративну одиницю ліквідували, а сотні повернули Ніжинському полку.

У 1668 році Новгородський полк знову відновлено П. Дорошенком і на короткий час виділено із Стародубського полку у складі

двох Новгородських, Шептаківської та Топальської сотень на чолі з прихильником П. Дорошенка, полковником Урбановичем Олександром (1668). Але вже до кінця 1668 року полк фактично припинив своє існування як окремий військово-адміністративний підрозділ. Остаточно його ліквідацію завершив у січні 1669 року Дем'ян Многогрішний.

ОВРУЦЬКИЙ ПОЛК (1648–1649; 1657–1667). Утворився влітку 1648 р. навколо містечка Овруча (нині районний центр Житомирської області). За Зборівською угодою 1649 р. ліквідований. Овруцька сотня із 119 козаків на чолі з сотником Йосипом Натальчичем увійшла до Київського полку. Як полк, очолюваний Й. Натальчичем, згадується і в 1651 р. У 1657 році відновлений І. Виговським, а втретє – Ю. Хмельницьким за Слободищенським трактатом. Остаточно ліквідований за Андрусівським перемир'ям 1667 р. Був суто військовим формуванням. *Полковники:* Микулич [Голота] Ілля (1648), Натальчич Йосип (квітень 1649), Бруяка Яків [Іван] (червень-липень 1649), Виговський Василь (1657–1658), Кондратенко Кость (1659, н.). Васильковський Петро (1662), [Децик] Децько Васильович (1665), *Писарі полкові:* Невмержицький Яків (1649). *Сотники полку:* Горностай, Желєзка Василь (серпень 1649).

Овруч

ОСТЕРСЬКИЙ [ОСТРЯНСЬКИЙ] ПОЛК (1650). Створений на початку 1650 р. на основі населення і навколишніх сіл містечка Остер, яке входило з 1649 р. до складу Переяславського полку як Остерська сотня. Полковником призначено Тимофія Носача. Але вже наприкінці 1650 р. Острянський полк ліквідовано, а територію повернуто до Переяславського полку як сотню. Полковий центр – містечко Остер (нині місто Козелецького району Чернігівської області) [65; 534].

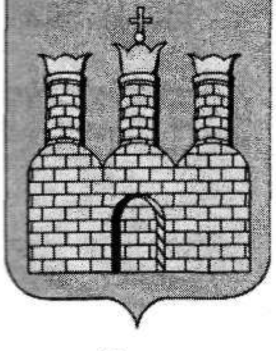

Остер

ПАВОЛОЦЬКИЙ ПОЛК (1648–1649; 1651–1674). Утворився у липні 1648 року з центром у полковому місті Поволоч (тепер село Попільнянського району Житомирської області). Сотенними центрами стали: Антонів, Дзюньків, Сквира, Погребище, Ружин. За Зборівською угодою 1649 р. полк ліквідовано і об'єднано з Білоцерківським. Але восени 1651 року, після Білоцерківського миру, відновлено. Із Білоцерківського полку до нього відійшли Антонів, Володарка, Паволоч, П'ятигори, Сквира, Торчиця. Із Кальницького полку – Борщагівка, Погребище, Тетіїв. Власне вже Паволоцькими стали сотні у містах Дзюньків, Івниця, Кошів, Лобачів, Ружин, Стрижавка, Чуднів та Шамраївка. Згідно присяжного реєстру 1654 року у полку нараховувалося 14 міст та містечок, які можемо вважати сотнями. Сусідніми з полком стали сотні Білоцерківського, Кальницького (з 1653 р. – Вінницького) та Уманського полків. Полк зайняв територію Житомирського повіту Київського воєводства і частково північно-східні окраїни Брацлавського воєводства.

Протягом років Руїни полк зазнав істотних територіальних змін та руху кількості особового складу. У 1666 р. він підпорядкувався гетьманату П. Дорошенка. Але у зв'язку з польсько-турецькою війною 1672–1676 рр. почав занепадати. На Переяславській раді 17 березня 1674 р. старшина Паволоцького полку підписала договірні статті, за якими визнала І. Самойловича гетьманом обох сторін Дніпра. Під час походу на Правобережжя в кінці 1674 року І. Самойлович переселив (зігнав) населення полку на лівий берег, а поляки, котрі окупували цей край, ліквідували Паволоцький полк як військовий підрозділ і адміністративну одиницю. У 1685 р. його територія практично повністю увійшла до складу Фастівського полку, створеного Семеном Палієм [302].

За період існування Паволоцького полку його *полковниками були:* Куцевич [Миньківський] Іван (1648–1649). Хмелецький Адам (1648, н.). Кривоносенко (1651, н.). Хмелецький Степан (1651, н.). Куцевич [Миньківсь-

Паволоцький полк у 1654 р.

кий] Іван (1651–1652). Хмелецький Степан (1652–1653). Суличич Михайло (1653–1654). Богаченко Михайло (1654–1655). Суличич Михайло (1655–1657). Богун Іван[1] (1657–1660). Попович Іван[2] (1660–1663). Петровський Василь (1663). Богун Іван (1663–1664). Грицина Ярош (1664–1670). Кутенко Степан (1670–1671). Гамалія Григорій Михайлович (1671–1673). Дорошенко Андрій Дорофійович (1673–1674). Гамалія Яків Михайлович (1674). Мигалевський Костянтин (1674). Низькогляд Павло (1674).

ПЕРЕЯСЛАВСЬКИЙ ПОЛК (1648–1782). Полк належав до перших, „старожитніх" козацьких полків, центром якого став Переяслав (тепер Переяслав-Хмельницький, місто та районний центр Київської області). До нього відійшли старі руські міста (гради), такі як Желнин, Буромль, Рклієв, Кропивна, Гелмязов, Піщана, Домонтов, Дубков.

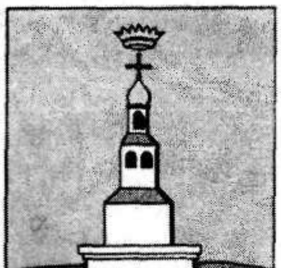

Переяслав

Ще в першій чверті XVI ст. на землях колишнього руського Переяславського князівства почало формуватися нове Переяславське староство Київського воєводства Великого князівства Литовського, Руського та Жемайтійського. Сюди ж, на лівий берег Дніпра, поширюється територія і більш раннього Черкаського староства. На 1616 рік до складу останнього вже входили такі волосні (окружні) центри, як Піщане, Золотоноша, Домантів, слободи Ірклій, Кропивна і Голтва [Олтва]. Переяславське староство на той час включало місто Переяслав, містечка Гелм'язів, Биків, Яготин, Яблуневе [Яблонів]. При цьому основним населенням цього староства були козаки, осаджені тут ще від 1585 року князем Костянтином Острозьким на підставі привілею Стефана Баторія. Десь у 20-х рр. XVII ст. зі складу Переяславського староства виділився Миргородський округ (обвод), в якому теж формувалися козацькі підрозділи.

Згідно з „Ординацією Війська Запорозького" 1638 року Переяславський козацький полк складався з таких сотень: Переяславської – сотник Михайло Ворона; Лубенської (Процько Ворона); Богушківської (Михайло Залеський); Кропивнянської (Михайло Каша); Ірклліївської (Папкевич Мисько); Березанської (Остап Лісовець); Биківської (Лютай Лесько); Яготинської (Яготинський Захар); Бориспільської (Мокієвський Северин); Миргородської (Дмитро Перехрест). Полковими старшинами були: Мокієвський Левко (осавул); Бут Мисько (хорунжий); Балдко Михайло, Яненко Михайло та Гладкий Іван – отамани полкові. Поряд знаходилася Золотоніська сотня Черкаського козацького полку на чолі з сотником Золотоніським Ференцем.

За „Реєстром" 1649 р. полк мав 19 сотень: 1. Романенкова – Романенко Андрій; 2. Коваленкова – Коваленко Іван; 3. Чикменева – Чикмень Федір; 4. Сидоровича – Сидорович Оверко; 5. Бабича – Бабич Іван; 6. Гоголівська – Гоголівський Василь (157 козаків); 7. Козелецька – Гарчака Прокіп (200 козаків); 8. Остерська – Кошин Яків (100 козаків); 9. Заворицька – Міщенко Іван (110 козаків); 10. Моровська – Ткаченко Ничипір (131 козак); 11. Яготинська – Станіслав Оброжевич (152 козаки); 12. Гельм'язівська – Яків Ілляше-

[1] Страчений поляками у 1664 р.
[2] Страчений П. Тетерею у 1664 р.

вич (128 козаків); 13. Березанська – Биченко Полуян (124 козаки); 14. Биківська – Величко Оноприй (141 козак); 15. Воронківська – Криштенко Богдан (101 козак); 16. Бориспільська – Герасименко Антін (196 козаків); 17. Баришівська – Шкабура Овсій (111 козаків); 18. Басанська – Смілий Тихон (80 козаків); 19. Переяславська полкова [перша] – Скук Петро. Переяславськими були також сотні Романенка, Коваленка, Чикменя, Сидоровича та Бабича. Всього шість переяславських сотень складали сукупно 1251 особу. Полк нараховував 2982 козаки.

На початку 1654 року полк зазнав територіальних змін, поступившись на користь Київського полку північними сотнями – Остерською, Козелецькою та Заворицькою. 1658 року, у зв'язку з ліквідацією Кропивнянського полку, до Переяслава перейшла Кропивнянська сотня, а 1663 р., після ліквідації Ірклїївського полку – Ірклїївська. Внаслідок Андрусівської угоди 1667 р. до Київщини передали ще дві переяславські сотні – Гоголівську та Моровську. Натомість, у Переяславський полк 1667 р. включили п'ять лівобережних сотень правобережних полків: Канівського (Бубнівську та Ліплявську) і Черкаського (Домонтовську, Золотоніську і Піщанську). Того ж року до полку перейшла розташована на правобережжі Трахтемирівська сотня (підрозділ Канівського полку), а також було укрупнено Басанську за рахунок ліквідованої Биківської [504; 506; 508–510].

Відтак у 1672 році, коли до влади прийшов І. Самойлович, Переяславський полк нараховував 21 сотню: шість Переяславських, Баришівську, Басанську, Березанську, Бориспільську, Бубнівську, Воронківську, Гелм'язівську, Домонтовську, Золотоніську, Кропивнянську, Ліплявську, Піщанську, Ірклїївську, Трахтемирівську та Яготинську.

25 травня 1672 року на Конотопській раді були присутні і Конотопські статті підписали такі старшини Переяславського полку. Полковник – Дмитрашко Райча; обозний Григорій Рубаник; суддя Юрій Мокрієвич; осавул Роман Ракушка-Романовський; писар Кирило Бувайло; хорунжий Федір Забузький та 15 сотників: переяславський Максим Хоменко; баришпільський Василь Носач; басанський Сава Матяшенко; гелм'язівський

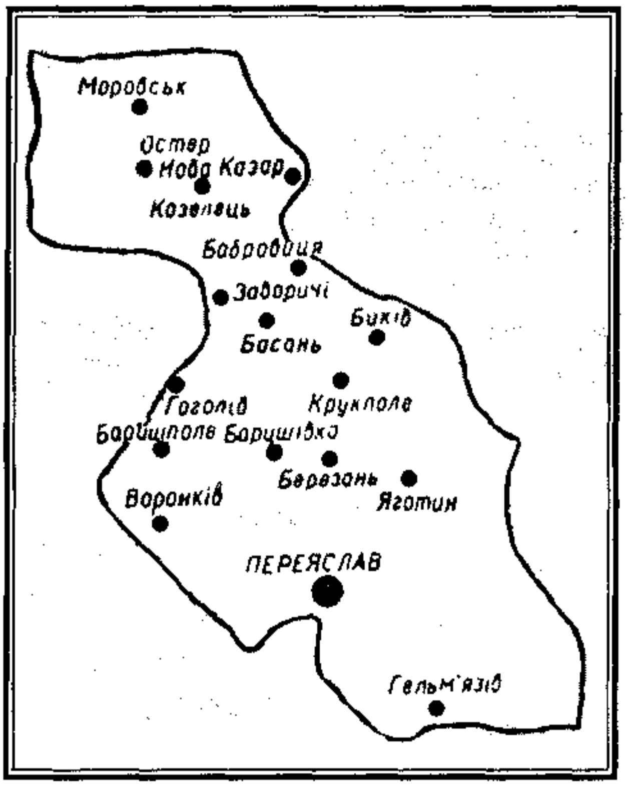

Переяславський полк у 1649 р.

Семен Якубенко; кропивнянський Процик Кульженко; піщанський Мусій Федоренко; бубнівський Богдан Омельченко; баришівський Павло Моркотун; воронківський Кирило Брайко; березанський Федір Бузинарський; золотоніський Войця Сербин; ірклїївський Пилип Андрієнко; домонтовський Тишко Сащченко; ліплявський Семен Юхименко; яготинський Лаврін Скоченко [77, т. 2, с. 150–151].

За компутом і ревізією 1723 року полк складався із 17 сотень, які загалом нараховували 2188 піхотинців і 4512 кіннотників. До 1724 р. кількість сотень у Переяславі скоротилася до двох, а 1752 р. Бориспільська сотня відійшла до Київського полку. Навзамін 1757 року із сіл Ірклїївської сотні (Канівці, Крутьки, Воронинці, Мельники, Лихоліти, Ревбинець) створено (відновлено) окрему Канівську [Канівцівську] сотню. 1764 р. була також відновлена третя Переяславська сотня, і на 1781 рік полк мав 18 сотень: три Переяславські, Баришівську, Басанську, Березанську, Бубнівську, Воронківську, Гелм'язівську, Домонтовську, Золотоніську, Ірклїївську, Канівцівську, Кропивнянську, Ліплявську, Піщанську, Трахтемирівську і Яготинську.

У січні 1782 року території цих сотень розподілено поміж Остерським, Козелецьким, Пирятинським, Переяславським, Київським, Городиським, Золотоніським та Хорольським повітами Київського намісництва. А саме: Баришівська (Остерський); Басанська (Козелецький, Остерський, Пирятинський); Бубнівська (Золотоніський); Воронківська (Київський); Гелм'язівська (Переяславський, Золотоніський); Домонтовська (Золотоніський); Золотоніська (Золотоніський); Іркліївська (Золотоніський, Городиський); Канівська (Золотоніський, Городиський); Кропивнянська (Золотоніський, Хорольський, Городиський); Ліплявська (Золотоніський); Переяславська перша (Переяславський); Переяславська друга (Переяславський, Золотоніський); Переяславська третя (Переяславський); Піщанська (Золотоніський); Трахтемирівська (Переяславський); Яготинська (Переяславський, Золотоніський, Пирятинський)[3; 55; 56; 57].

Всього ж за роки існування у складі Війська Запорозького (1648–1782 рр.). до Переяславського полку входило 28 сотень: Баришівська (1648–1782); Басанська (1648–1782); Березанська (1648–1782); Биківська (1648–1667); Бориспільська (1648–1752); Бубнівська (1667–1782); Воронківська (1648–1782); Гелм'язівська (1648–1782); Гоголівська (1648–1667); Домонтовська (1667–1782); Заворицька (1648–1654); Золотоніська (1667–1782); Іркліївська (1663–1782); Канівцівська (1757–1782); Козелецька (1648–1654); Кропивнянська (1663–1782); Ліплявська (1667–1782); Моровська (1648–1654); Остерська (1648–1654); Переяславські [було до шести сотень] (1648–1782); Піщанська (1667–1782); Трахтемирівська (1667–1782); Яготинська (1648–1782). На короткий час, на стадії реформування, до полку належали Буромльська (1665) та Крукпільська (1654) сотні [100].

Із Канівського полку до Переяслава перейшли Бубнівська, Ліплявська, Трахтемирівська та Канівська сотні, із Київського – Бориспільська, із Кропивнянського – Іркліївська та Кропивнянська сотні, із Черкаського – Золотоніська, Піщанська та Домонтовська сотні. Сотенними містами Лівобережжя були: Баришівка, Басань, Березань, Биків,

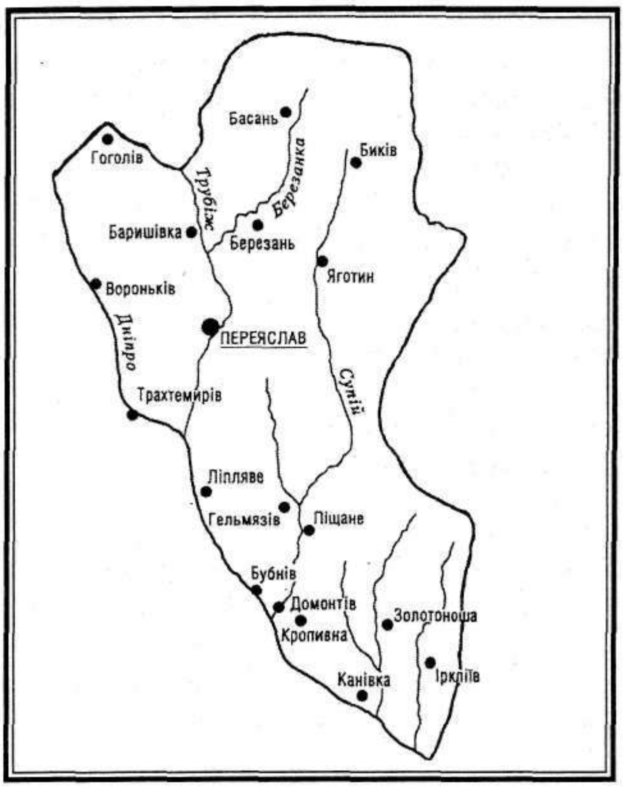

Переяславський полк у XVIII ст.

Бориспіль [Баришполе], Бубнів [Бубнове], Буромль [Бурімка], Воронків, Гельм'язів, Гоголів, Домонтов, Заворичі, Золотоноша, Іркліїв, Канівка [Канівці], Козелець, Кропивна [Кропивня], Круки [Крукполе], Ліплява [Ліпляве], Морівськ [Муровськ], Остер, Переяслав, Піщана [Піщане], Яготин. Сотенним містом Правобережжя був Трахтемирів [218].

Під час судової реформи К. Розумовським у 1763 році полк розділено на два судові повіти – Переяславський та Золотоніський, а у 1766 році утворено дві фіскальні установи – Переяславське та Золотоніське комісарства.

Серед полковників та полкової старшини відомими в Гетьманщині діячами були Павло Тетеря, Тимофій Цицюра, Яким Сомко, Войца Сербин, Думитрашко Раїч, Іван Лисенко, Леонтій Полуботок, родини Томар, Афендиків та Мировичів [173–178; 224; 358].

Полковники: Головацький Петро[1] (1648–1649). Романенко Яків (1648, н.). Лобода Федір (1649–1651). Романенко Андрій (1649, н.). Яцькевич Герасим [Гарасько] (1651, н.). Головацький Петро (1651, н.). Сомко Яким

[1] Загинув 1651 р. під Берестечком.

Семенович[1] (1652). Калющенко Богдан (1652–1653). Затутовський (1653, н.). Сулими Іван Іванович (1653). Сулими Степан Іванович (1653, н.). Тетеря Павло Іванович[2] (1653–1658). Калиниченко Степан (1654, н.). Кульбака Іван (1658). Чючар Степан (1658). Цицюра Тимофій Єрмолайович (1659–1660). Калющенко Богдан (1659, н.). Сулима Федір Іванович (1659). Криса Михайло (1660). Сулима Павло Іванович (1661). Сомко Яким Семенович (1660–1662). Щуровський Афанасій (1662–1663). Ярмоленко Данило[3] (1663–1666). Романенко Андрій (1665, 1666, н.). Хоменко Максим (1666). Думитрашко Райча [Родіон] Григорович (1666–1671). Аврам (1667–1671, н.). Момот Іван Юхимович (1669, н.). Стриєвський Костянтин (1671–1672). Максименко Оліфер (1672, н.). Сербин Войца [Вук, Василь] (1674, н.). Жученко Семен (1675, н.). Думитрашко Райча [Родіон] Григорович (1672–1674). Сербин Войца (1675–1677). Берло Іван (1676, н.). Лисенко Іван Якович[4] (1677–1679). Хоменко Максим (1678, н.). Сербин Войца[5] (1679–1683). Полуботок Леонтій Артемович[6] (1683–1687). Думитрашко Райча [Родіон] Григорович (1687–1688). Головченко Яким Михайлович (1688–1689). Полуботок Леонтій Артемович (1689–1690). Лисенко Іван Якович (1690–1692). Момот Іван (1693, н.). Мирович Іван Іванович[7] (1692–1706). Мокієвський Костянтин (1695). Максимович Василь (1698, н.). Іскра Іван (1700, н.). Берло Іван (1704, н.). Гамалія Михайло (1705, н.). Томара Степан Іванович (1706–1715). Мирович Василь Іванович (1713, н.). Томара Василь Степанович (1715, н.). Гулак Іван (1715, н.). Сулима Іван (1715–1721, н.). Чарушинський Антін (1722; 1723, н.). Коломійченко Лукаш Васильович (1721; 1723; 1729, н.). Кирпич Іван Данилович (1721; 1723, н.). Карпека (1724, н.). Танський Василь Михайлович (1726–1730). Афендик Степан (1724–1726, н.). Ракович Павло (1730, н.). Томара Семен Іванович (1730–1732, н.). Томара Василь Степанович (1735–1739). Богданов Михайло Самсонович (1736–1738). Сулима Семен Іванович (1739–1766). Скорупа Павло (1777, н.). Левченко Степан (1779, н.). Іваненко Григорій Григорович (1766–1782).

Обозні: Захар (1659). Ярмоленко Гаврило (1665–1666). Пригара Іван (1666). Косик Панас (1666). Лікоть Лесько (1669). Рубан Григорій (1672). Гулак Іван Іванович (1675–1682; 1682–1688). Максименко Олефір (1676–1686). Дейнека [Даценко] Лук'ян Лук'янович (1690–1694). Потапович Леонтій Павлович (1696–1704; 1709). Томара Степан Іванович (1706–1707). Гулак Іван Іванович (1710–1715). Турчин Михайло (1723, н.). Коломійченко Лука Васильович (1735). Сулима Семен Іванович (1737–1739). Безбородько Семен Якович (1739–1764). Кулябка Іван (1750). Канієвський Яким Мануйлович (1764–1769). Леонтович Степан Костянтинович (1771–1773). Лукашевич Лука (1773–1779). Моцок Микола Григорович (1772–1782).

Судді: Романенко Андрій (1659). Момот Іван Юхимович (1660; 1664). Святуха Дмитро (1661). Товстяченко Онисим (1661). Мокрієвич Юрій Миколайович (1664). Корнилевич Іван Корнилович (1665). Мокрієвич Юрій Миколайович (1669–1672). Кульженко [Кульга] Семен Семенович (1676; 1683–1687). Максименко Олефір (1679; 1687). Сусло Іван (1687). Яворський Степан (1687). Потапович Леонтій Павлович (1690–1695). Панкевич Леонтій Матвійович (1690–1706). Берло Іван Дмитрович (1706–1717). Матюшенко Левко (1714). Станкевич Леонтій (1714). Сулима Олександр (1713–1719). Новакович Семен Іванович (1723–1730). Рустанович Яків (1730, н.). Бурляй Карпо (1732–1734). Пилипенко Яків (1734). Черняхівський Павло (1734–1737). Безбородько Семен (1737–1739). Лесаневич Костянтин Олексійович (1739–1751). Канієвський Яким Мануйлович (1751–1764). Дараган Дмитро (1764). Дараган Петро Дмитрович (1764–1781). Карлицький Степан Нестерович (1766). Бахчевський Іван (1767). Левицький Іван Мусійович (1769). Базилевич Леонтій Петрович (1773). Леонтович Василь (1780–1782). Дараган Петро (1781).

---

[1] Наказний гетьман у 1660–1663 рр. Страчений І. Брюховецьким 1663 р.

[2] У 1660–1663 р. – генеральний писар, у 1663–1665 – гетьман Правобережної України.

[3] Наказний гетьман у 1665 р.

[4] У 1672-1678 рр. – генеральний осавул.

[5] Генеральний осавул у 1687-1688 рр.

[6] Генеральний осавул у 1678-1681 рр.

[7] Наказний гетьман у 1704 р.

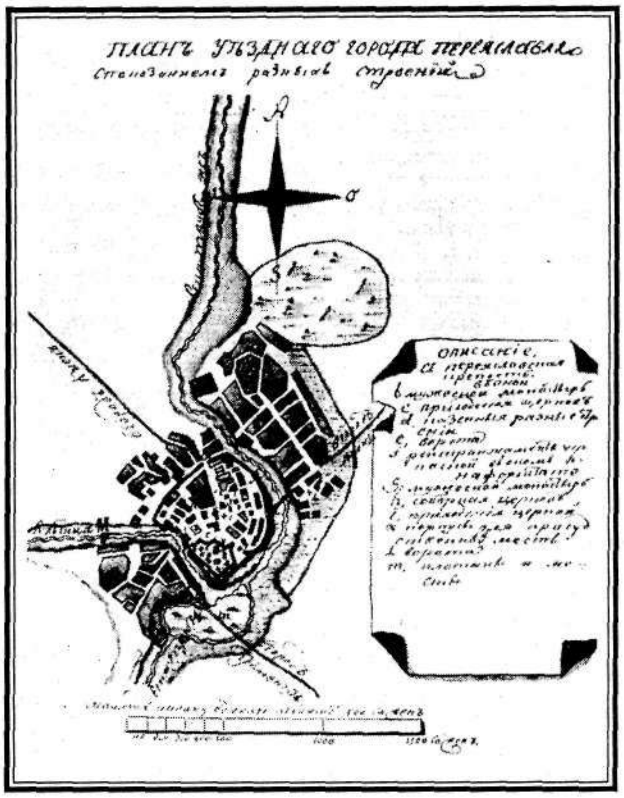

План повітового міста Переяслава 1787 р.

Карта Переяславського повіту 1787 р.

Писарі: Тетеря Павло Іванович (1653). Мокрицький Антін (1653). Василевський Василь Євтихійович (1657). Радич Самійло (1658). Войткевич Василь (1659). Четукін Василь (1659). Василевський Василь Євтихійович (1659). Радич Самійло (1661). Бережецький Михайло (1661–1663). Михайлович Степан (1663). Мокрієвич Степан (1668). Бережецький Михайло (1669). Тризна Хома Павлович (1669–1670). Прокопович Сава (1671). Михайленко Павло (1672). Бувайло Кирило (1672). Кореневський Андрій (1675). Мокієвський Михайло Якович (1676–1688). Максимович Петро (1683). Шабельник Сава Степанович (1690–1691). Осиповський Данило Пилипович (1692). Петровський Лукаш (1687; 1692–1706). Рустанович Яків (1708). Петровський Микола (1709–1711). Кореневський Андрій (1712). Черняхівський Павло (1715–1723). Новакович Семен (1723; 1726; 1729, н.). Бурляй Карпо Гаврилович (1723–1730). Хильчевський Дмитро (1725). Черняхівський Павло (1731–1734). Лисаневич Констянтин Олексійович (1735–1739). Дем'янович Никифор (1739). Канієвський Яким Мануйлович (1740–1757). Туманський Василь (1754). Карлицький Степан Нестерович (1758–1764). Черняхівський Гаврило (1760). Канієвський Іван Якимович (1765–1774). Берло Володимир (1782).

Осавули: Богданов Софрон (1653). Гладкий Семен Остапович (1657–1660). Єнко Степан (1660). Воробей Іван (1661). Момот Іван Юхимович (1666). Пригара Іван (1666). Забузький Федір (1664–1672). Романовський Роман Романович (1672). Мироненко Іван (1676–1679). Кульженко Прохор [Кульга Прокіп] (1683). Романенко Харко (1687). Дараган Федір (1688). Попонченко Агафон (1690). Галатенко Данило (1690). Харченко Семен (1691–1693). Забузький Роман Андрійович (1693). Пясецький Леонтій (1700). Томара Степан Іванович (1694–1704). Деркач Денис (1708). Ілляшенко Іван (1710). Рокитний Логвин (1710–1716). Юрченко Роман Юрійович (1712). Притиско Павло (1712–1714). Кирпич Іван (1721). Данилович Іван (1714–1722). Коломійченко Лука Васильович (1714–1725). Деркач Андрій Денисович (1722–1724). Юрченко Роман Юрійович (1723–1730). Перфильєв Прокіп (1723–1726). Коломійченко Лука Васильович (1729–1734). Пилипенко Яків Михайлович (1734–1763). Лукашевич Григорій Лукич (1735–1752). Лукашевич Михайло Лукич (1752–1767). Дараган Федір (1768). Лукашевич Лука Лукич (1769–1774). Пилипенко Федір Якович (1769–1774). Зуб Іван Петро-

вич (1774–1777). Іваненко Олександр (1774). Гулак Іван Іванович (1782). Гулак Федір Іванович (1782). Соболевський Герасим (1783). Соболевський Пилип (1783).

Хорунжі: Забузький Федір (1672). Забара (1675). Сангурський Іван (1679). Сулима Олександр Степанович (1684–1711). Коломійченко Лука Васильович (1712). Іскра Клим Захарович (1715–1717). Деркач Федір (1721). Адаменко Іван (1723, н.). Перфильєв Прокіп (1727). Ковбаса Іван (1735). Моцок Григорій (1738). Ілляшенко Степан (1734–1767). Прохорович Дмитро (1742). Коломійченко-Лукашевич Михайло Лукич (1741–1752). Карлицький Степан Несторович (1740). Андрієвський Іван (1754–1762). Моцок Григорій Миколайович (1768–1778). Думитрашко Павло (1764–1767). Черняхівський Ілля (1771–1777).

ПІНСЬКИЙ ПОЛК [див. ***Турівський***].

ПОДІЛЬСЬКИЙ ПОЛК [див. ***Могилівський***].

ПОЛТАВСЬКИЙ ПОЛК (1648–1775). Полтава належить до літописних руських міст: Іпатський літопис згадує про неї під назвою Лтава у 1174 році. Трохи пізніше, 1179 р., надибуємо спомини і про Лукомль – сотенне містечко Полтавського полку у 1649–1658 рр. Великий князь Вітовт писав в одній із своїх грамот про Полтаву у 1430 році. Відійшовши по Люблінській унії 1569 року до Речі Посполитої, Полтава увійшла до Миргородського обводу Київського повіту Київського воєводства. Козацька колонізація берегів Ворскли тривала протягом XVI – першої половини XVII ст.

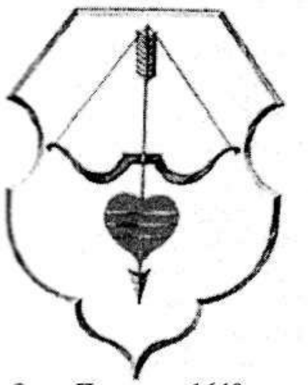

Знак Полтави 1640 р.

Відтак Полтавський полк був найстарішою і найважливішою (в аспекті охорони південних кордонів від татарських навал) військово-адміністративною одиницею козацько-гетьманської держави Війська Запорозького. Коли розпочалася визвольна війна 1648–1657 рр., з місцевого населення сформувалися повстанські козацько-селянські військові підрозділи, котрі й поклали початок творенню Полтавського полку як військового, територіального та судового округу з адміністративним поділом на сотні. Полтавський полк існував уже в кінці літа – на початку осені 1648 р. на чолі з полковником Іваном Іскрою у складі семи сотень: трьох Полтавських, Багацької, Балаклійської, Борківської та Кобеляцької.

Згідно зі Зборівською угодою, 16 жовтня 1649 року устійнено козацький реєстр у 40 тисяч козаків і визначено їхнє адміністративно-територіальне розташування та військове підпорядкування шляхом поділу Київського, Чернігівського та Брацлавського воєводств на полки і сотні. У зв'язку з ліквідацією Гадяцького та Лубенського полків і розподілом їхньої території між сформованими за угодою військово-адміністративними підрозділами до семи сотень Полтавського полку приєднано одну з Лубенського (Лукомльську) та всі 11 сотень Гадяцького полку. У підсумку, згідно зі Зборівським реєстром, Полтавський полк у жовтні 1649 року був розділений на 19 сотень у 17 сотенних центрах (у Полтаві знаходилося три сотні). А саме: *Балаклійська* сотня (містечко Балаклійка і слободи Борки та Решетилівка); *Багацька* (містечко Багачка і собода Білоцерківка); *Борківська* (містечко Борки на р. Груні-Ташанській); *Борківська* (містечко Борки на р. Псел); *Веприцька* (містечко Веприк); *Гадяцька* (місто Гадяч); *Зіньківська* (місто Зіньків); *Книшівська* (слобода Книшівка під Гадячем); *Кобеляцька* (містечко Кобеляки); *Ковалівська* (містечко Ковалівка); *Куземинська* (містечко Куземин); *Лукомльська* (містечко Лукомль); *Лютеньська* (містечко Лютенька); *Опішнянська* (містечко Опішнє); *Подольська* (слобода Поділки); *Полтавські* три сотні (міто Полтава та присілки); *Ряшівська* (містечко Ряшівка).

За цим же „Реєстром" 1649 р. полк мав такий склад козацтва за сотнями: Поділки – 79 козаків; Книшівка – 85; Гадяч – 235; Веприк – 271; Зіньків – 281; Ряшівка – 144; Бірки (на Груні-Ташанській) – 98; Лютенька – 157; Куземин – 49; Ковалівка – 98; Опішнє – 159; Багачка – 256; Бірки (на Пслі) – 60; Балаклійка

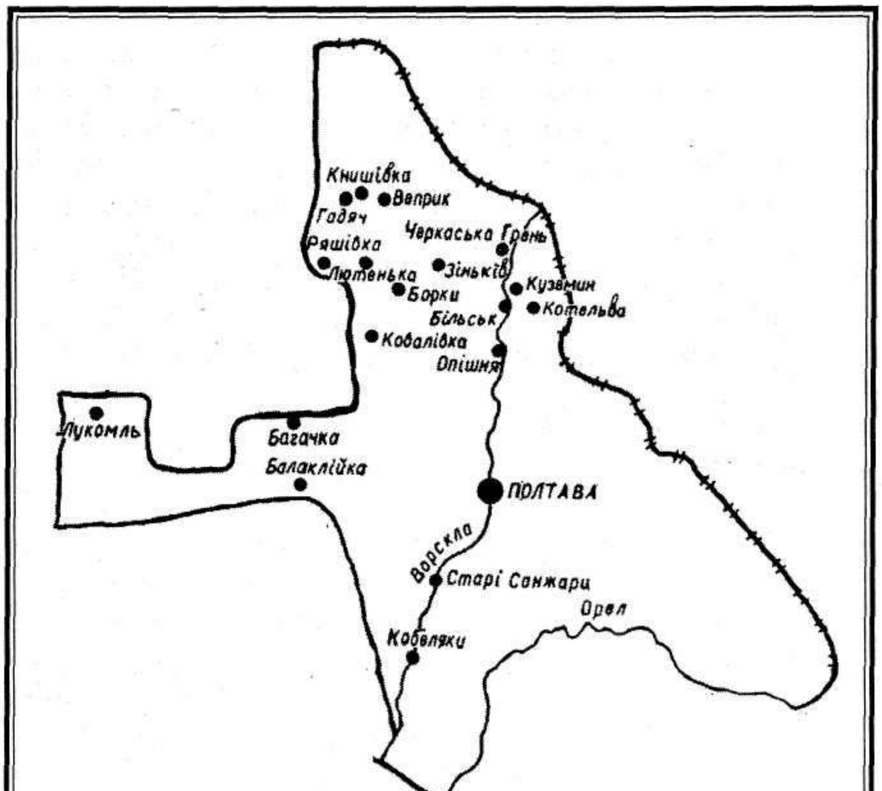

Полтавський полк у 1649 р.

– 123; Полтава – 546; Лукомль – 228; Кобеляки – 101. Всього – 2970 козаків і старшини.

Очільниками сотенних підрозділів були: 1. Полтавська полкова – Іван Іскра; 2. Петрашова [Полтавська перша] – Яковенко Петраш; 3. Оксютина [Полтавська друга] – Оксюта; 4. Зіньківська – Татарищенко Жадан; 5. Кобеляцька – Борковський Прокіп; 6. Опішнянська – Тепличенко Сергій; 7. Багацька – Гузій Іван; 8. Борківська [на Груні] – Телюченко Мисько; 9. Куземинська – Хурсенко Трохим; 10. Борківська [на Пслі] – Мисан; 11. Ковалівська – Радько; 12. Балаклійська – Ісаєвич Терешко; 13. Лукомльська – Єлецький Назар; 14. Веприцька – Остапенко Захар; 15. Гадяцька – Богодун Іван; 16. Книшівська – Донець Іван; 17. Подольська – Макаренко Павло; 18. Ряшівська – Жижко Фесько; 19. Лютеньська – Миценко Іван.

У реєстрах і присяжних списках 1654 р. за полком значаться 19 міст і містечок, 6497 козаків. До переліку сотень 1649 року додалися чотири нові сотні: *Білицька* (містечко Білики); *Котельвянська* (містечко Котельва); *Старосанжарська* (містечко Старі Санжари і слобода Нові Санжари); *Груньська* (містечко Грунь Черкаська). Проте вже відсутня Книшівська сотня, ліквідована після Білоцерківської угоди [3; 6; 32; 39; 54; 88].

Відтак на час юридичного оформлення гетьманату Богдана Хмельницького у складі Московської держави Полтавський полк нараховував 22 сотні. 1657 р. створено Кишінську сотню, а 1658 року, при відновленні Лубенського полку, до нього відійшла Лукомльська сотня. Окрім того, протягом 1649–1658 рр. на території Полтавщини існувало *Гадяцьке староство* (волость) як рангова маєтність гетьмана. 1658 р. на його території відновили і Гадяцький полк (щоправда, на два роки – 1658–1660 рр.). У 1660 р. Гадяцький полк знову ліквідували, включивши його сотні до Миргородського полку, а 1662 р. виокремили, створивши з них Зіньківський полк (1662–1672 рр.). Тоді ж (1660 р.) утворено і Будиську сотню.

Реформування Гадяцької адміністративної території спричинило відповідні зміни і на Полтавщині. Насамперед зазнала руйнувань і скорочення числа сотень до однієї сама Полтава, через повстання полковника Мартина Пушкаря проти гетьмана І. Виговського (1658–1659 рр.). Для захисту Лівобережжя від татарських вторгнень гетьман Юрій Хмельницький утворив по Ворсклі чотири нові сотні у складі Полтавського полку: Білицьку, Новосанжарську, Переволочанську і Сокольську. При створенні Якимом Сомком 1661 р. Кременчуцького, а 1662 р. Зіньківського полків, до їхнього складу відходили південні та північні сотні Полтавського. В 1660-х рр. до полку приєднали також Шишацьку і Яреськівську сотні Миргородського полку. За Андрусівською угодою 1667 р. у полк увійшли Голтв'янська та Остапівська сотні Чигиринського полку, а в Кобеляках було створено дві сотні [194; 205; 279; 303; 319].

25 травня 1672 р. Конотопські статті від Полтавського полку підписали полковник

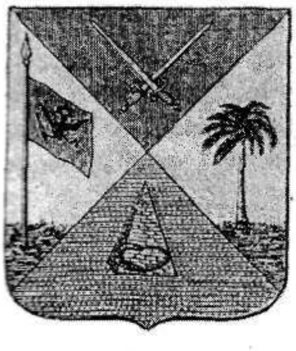

Герб Полтави 1749 р.

Дем'ян Гуджол (за неграмотного руку приклав чернігівський полковник В. К. Дунін-Борковський), обозний Артем Донець, писар Іван Кирилович, суддя Юрій Туболець, хорунжий Доротій Петрашенко, два осавули – Леонтій Іванович та Стецько. А також 17 сотників: полтавський Герасим Прогонський, старосанжарський Павло Тарасович, біликівський Андрій Білокінь, сокологірський Карпо, переволочанський Мартин, опішнянський Мелешко Матвійович, шишацький Григорій Горобець, білоцерківський Іван Вергун, будянський Дмитро Харченко, новосанжарський Іван Трум, кобиляцький Григорій Бражний, кишінський Михайло, келебердянський Ясько, зіньківський Левко Гаврилович, яреськівський Левко Тарасович, остапівський Яків Михнович, голтв'янський Олексій Черкашенець. Тобто у травні 1672 р. Полтавський полк мав 17 сотень і сім осіб полкової старшини.

Значних змін в адміністративному устрої зазнав полк у 1670-х рр. Насамперед на Орелі, для посилення захисту Гетьманщини від татарської загрози і для розміщення переселеного з Правобережжя населення, Іваном Самойловичем сформовано п'ять нових сотень: 1674 р. – Маяцьку, Нехворощанську та Царичанську, 1677 р. – Китайгородську, 1678 р. – Орлівську, а від Зіньківського полку 1672 р. повернулися Зіньківська та Опішнянська сотні. 1683 р. створено нову, Решетилівську сотню. Поступово відновилися і три полкові Полтавські сотні. Наприкінці 1686 – на початку 1687 рр. гетьман І. Самойлович провів чергову адміністративну реформу на Лівобережжі, внаслідок якої з Полтавського полку до Миргородського відійшли Багацька, Білоцерківська, Голтв'янська, Остапівська, Шишацька та Яреськівська сотні, а до Гадяцького – Зіньківська, Ковалівська та Опішнянська. За компутом і ревізією 1723 року у полку було 17 сотень, 4381 кінний і 753 піших козаки. У 1733 р. полк нараховував 16 сотень і 4103 козаки. У 1735 р. – 18 сотень і 4906 козаків. Тобто від 1687 до 1764 рр. Полтавський полк існував у складі 16–18 сотень. Не беремо до уваги Старосамарську сотню у місті Стара Самара (Новобогородицька фортеця), яка хоч і розташовувалася поза межами полку, але була приписана до нього у 1744–1752 рр.

Наприкінці 1764 року 13 сотень Полтавського полку анексовано царською Росією і включено до складу новоутвореної Новоросійської губернії, столицею якої 25 березня 1765 р. став Кременчук, до цього – сотенний центр Миргородського полку. Полтавщина відтоді обмежилася п'ятьма сотнями: трьома в Полтаві, Великобудиською та Решетилівською. У 1763 р. із залишків полку сформовано Полтавський судовий округ, а у 1766 р. – Полтавське комісарство [394; 397; 396; 439].

20 жовтня 1775 р. рештки полку були анексовані Росією та включені до складу Новоросійської губернії. Із неї, у свою чергу (після приєднання південних земель у 1774 р. за Кучук-Кайнарджійським миром та приєднання Вольностей Війська Запорозького низового після ліквідації 1775 р. Січі), виділено Азовську губернію. Новоросійська губернія від 1775 р. поділялася на 12 повітів та 3 провінції. Територія колишнього Полтавського полку увійшла до складу Кременчуцького, Новосанжарського та Полтавського повітів Катерининської провінції. З козаків Полтавського полку сформовано Власівську, Ке-

Полтавський полк у XVIII ст.

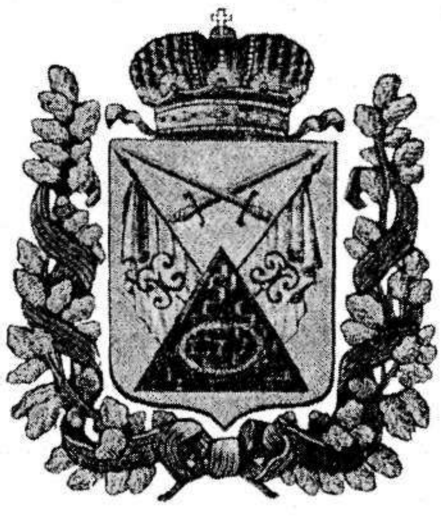

Герб Полтавської губернії

лебердянську, Кишінську, Кобеляцьку, Кременчуцьку, Переволочанську, Полтавську та Сокільську роти Дніпровського пікінерського полку. Частково до них увійшли козаки колишніх сотень Миргородського полку: Власівської, Кременчуцької, Омельницької та Потоцької.

Отже, узагальнюючи аналіз сотенного поділу Полтавського полку, констатуємо, що за час існування цього військового, судового та адміністративного округу Гетьманщини до його складу протягом 1648–1775 рр. входили такі сорок дві сотні: Багацька (1648–1661; 1665–1672; 1681–1687 рр.); Балаклійська (1648–1661 рр.); Білицька (1660–1764 рр.); Борківська [на Груні] (1649–1662 рр.); Борківська [на Пслі] (1648–1661 рр.); Будиська [Великобудиська] (1660–1775 рр.); Веприцька (1649–1658; 1660–1662 рр.); Гадяцька перша та друга (1649–1658 рр.); Голтв'янська (1648–1649; 1667–1672; 1676–1687 рр.); Груньська (1654–1662 рр.); Зіньківська (1649–1662; 1672–1687 рр.); Келебердянська (1660–1764 рр.); Китайгородська (1677–1764 рр.); Кишінська (1657–1661; 1663–1764 рр.); Книшівська (1649–1651 рр.); Кобеляцька (1648–1661; 1663–1764 рр.); Ковалівська (1649–1662; 1672–1687 рр.); Котельв'янська (1654–1662 рр.); Куземинська (1649–1662 рр.); Лукомльська (1649–1658 рр.); Лютенська (1649–1662 рр.); Маяцька (1674–1764 рр.); Нехворощанська (1674–1764 рр.); Новосанжарська (1660–1661; 1663–1764 рр.); Опішнянська (1649–1662; 1672–1687 рр.); Орлівська (1678–1764 рр.); Остапівська (1667–1672 рр.); Переволочанська (1660–1661; 1663–1764 рр.); Подольська (1649–1658 рр.); Полтавська полкова (1648–1775 рр.); Полтавська перша (1648–1775 рр.); Полтавська друга (1648–1775 рр.); Ряшівська (1649–1662 рр.); Решетилівська (1683–1775 рр.); Сокольська (1660–1764 рр.); Старосамарська (1744–1752 рр.); Старосанжарська (1654–1764 рр.); Царичанська (1674–1764 рр.); Шишацька (1660–1663; 1665–1687 рр.); Яреськівська (1660–1665 рр.).

Сотенні міста: Багачка (Велика Багачка), Балаклійка, Більськ, Білики, Білоцерківка, Будища (Великі Будища), Бірки (Бурки, Борки), Веприк, Гадяч, Голтва, Грунь (Черкаська Грунь), Зіньків, Келеберда, Китайгород, Кишеньки (Кишінка), Книшівка, Кобеляки, Ковалівка, Котельва, Куземин (Куземине), Лукім'я (Лукомль, Лукомля), Лютенька, Маячка, Нехвороща, Нові Санжари, Опішня (Опішнє), Орли, Переволочна, Подольки, Полтава, Рашівка (Ряшівка), Решетилівка, Соколець, Стара Самара, Старі Санжари, Царичанка, Шишаки, Яреськи. У Полтаві бувало по дві – три сотні, в Гадячі, Борках, Опішні – по дві [471; 502].

Серед полкових урядовців, котрі виявили себе умілими політиками, державними службовцями та воєначальниками, варто виокремити полковників Мартина Пушкаря, Прокопа Левенця, Івана Черняка, полкових старшин з родин Кованьків, Черняків, Левенців, Руденків, Гуджолів. Окремі з них зарекомендували себе здібними діячами на українській військовій та адміністративній ниві [560; 562].

Незважаючи на непевність часу, в окремих сотнях також сформувалися цілі династії родин, які виявляли вміння і бажання до державної служби. Це Зеленські, Старицькі і Тарновські в Полтавських сотнях, Козельські в Кобеляцькій, Прийми в Маяцькій, Сулими в Будищенській, Потоцькі в Кишінській сотнях. Отже, перелік службовців полкового правління такий.

Полковники: Іскра Іван Якович (1648–1649; 1649–1652, н.). Пушкар Мартин (1649–1652; 1652–1658.). Яковенко Петраш (1651, н.). Іскра Іван Якович (1652). Яковенко Дементій (1655). Іскра Іван (1658, н.). Гаркуша Филон (1658, н.). Пушкаренко [Пушкар] Кирик [Кирило] (1658–1659). Пушкаренко [Коломак] Марко Мартинович (1659). Жученко [Жук]

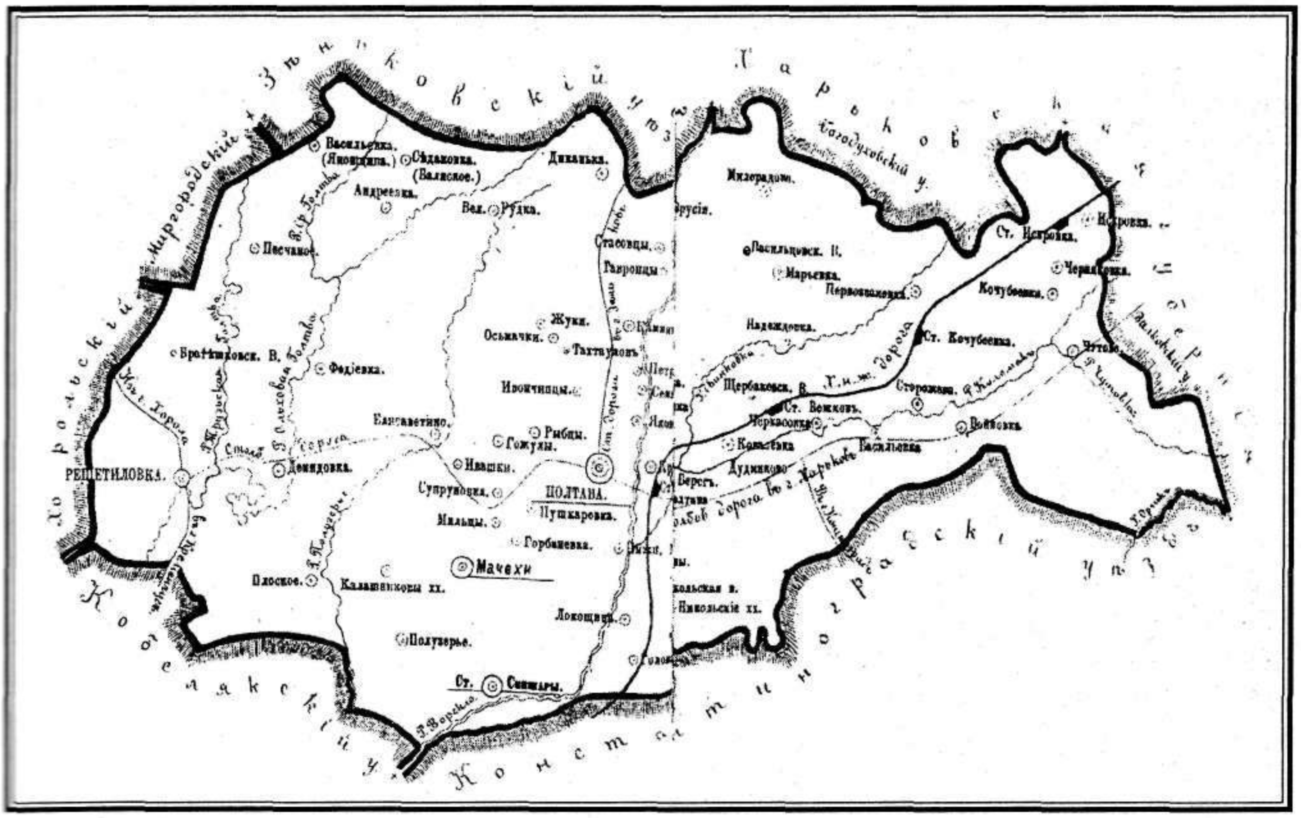

Полтавський повіт Полтавської губернії

Федір Іванович (1659–1661). Гуджол [Гудзель, Гудзоль, Гужель, Гужол, Гожул] Дем'ян Іванович (1661–1665). Кованько Олексій (1664, н.). Витязенко Григорій[1] (1665–1668). Барабаш Кіндрат (1666, н.). Омельницький (Омельченко) Сава Федорович (1667, н.). Кублицький Костя (1668–1669). Чорнишенко Клим (1668, н.). Манджос (1668, н.). Розсоха Іван (1669, н.). Гаркуша Филон (1669–1670). Жученко Федір (1669–1672). Домонтович Федір (1671, 1672, н.). Гуджол Дем'ян (1672–1674). Левенець Прокіп (1674–1675). Герцик [Семенов] Павло Семенович (1675–1677). Жученко Петро Тихонович [Тищенко Петро] (1676, н.). Левенець Прокіп (1677–1679). Жученко Дем'ян (1678, н.). Жученко Федір (1679–1680). Черняк Леонтій[2] (1680–1682). Герцик Павло Семенович (1683–1686). Жученко Федір (1686–1687). Герцик Павло Семенович (1687). Жученко Федір (1687–1689). Черняк Леонтій (1689). Жученко Федір (1689–1691). Черняк Леонтій (1693, н.). Герцик Павло Семенович (1691–1695). Іскра Іван Іванович (1696–1700), Несвіт Іван (1699; 1700, н.), Левенець Іван Прокопович (1701–1702). Гамалія Михайло Андрійович[3] (1702–1703; 1705, н.). Левенець Іван Прокопович (1703–1709). Герцик Григорій Павлович (1705, н.). Черняк Іван Леонтійович (1709–1722). Кованько Петро Олексійович (1711, н.). Лизогуб Яків (1719–1721, н.). Жданович Павло (1721–1722, н.). Черняк Яків Лаврентійович (1717; 1722, н.). Буцький Григорій (1722; 1724, н.). Кирних Іван (1723, н.). Тарануха Сава (1724–1725, н.). Черняк Григорій Іванович (1725, н.). Левенець Іван Прокопович (1725–1729). Кочубей Василь Васильович (1729–1743). Левенець Іван Іванович (1735; 1736, н.). Мартос Михайло Павлович (1741, н.). Горленко Андрій Андрійович (1743–1774). Ізмайлов Павло (1774–1775).

Обозні: Курило (1660). Дидзарев Мустафа [Парфеній] (1660). Денисенко Михайло (1665). Олекса Андрійович (1667). Буцький Микита Андрійович (1668–1669). Олекса Андрійович (1669). Мисенко Петро (1671). Донець Артем Васильович (1672). Барабаш Гаврило

[1] У 1665 році – наказний гетьман.

[2] Генеральний осавул у 1687 р.

[3] Одночасно у 1703–1707 рр. – генеральний хорунжий.

(1677–1678). Лучченко Андрій Васильович (1679–1684). Брайко Іван (1684–1686). Левенець Прокіп (1687). Кублицький Кость (1688–1690). Левенець Прокіп (1690). Сірко Василь (1691). Нещинський Микола (1693). Ненаденко Адам (1693–1694). Дмитрієвич Дорош (1708–1709). Нещинський Клим (1709–1721). Лаврентій Микитович (1723–1735). Левенець Іван Іванович (1737–1747). Руновський Андрій (1747–1774). Сахновський Григорій (1772).

Судді: Чорнушенко Клим (1661). Охримович Кирило (1662). Єфименко Іван (1664). Сороків Роман (1665). Чорнушенко Клим (1665–1667). Марченко Ярема (1668–1669). Бут [Бутко] Федір Андрійович (1669). Мисенко Петро (1669–1670). Туболець Юрій (1670). Гуджол Дем'ян Іванович (1671–1672). Туболець Юрій (1672). Чорнушенко Клим (1672). Кублицький Кость (1673). Кириленко-Конашевич Федір (1674–1675). Мисенко Петро (1675). Кублицький Кость (1675–1676). Савенко Процик (1676, н.). Кованько Олешко (1676, н.). Мойцевий Степан (1676). Кублицький Кость (1677–1678). Гуджол Дем'ян (1678–1680). Кублицький Кость (1680–1684). Гаєвський Тиміш (1681–1683, н.). Буцький Петро (1687–1700). Красноперич Іван (1691–1709). Кованько Петро (1710–1718). Зеленський Василь (1712). Буцький Григорій (1719–1728). Зеленський Василь (1729–1735). Сахновський Григорій (1747–1768). Могилянський Василь (1774–1775).

Осавули: Бурляй (1657). Гончар Мисько (1658). Михайло (1658). Мирон (1658). Корсунець Ярема (1665). Черкес Левко (1665–1667). Чамаренко Дахно (1665–1666). Обід Іван (1667–1668). Петрашенко Степан (1668). Бут (Бутко) Федір (1669). Туболець Юрій (1669–1672). Розсоха Іван (1669–1670). Брайко Іван (1670–1671). Ігнатенко Сава (1670; 1672). Леонтій Іванович (1672). Петрашенко Степан Дорофійович (1672–1673). Насвет Іван (1675–1678). Ненаденко Адам (1678–1683). Іскра Іван Іванович (1683). Гаєвський Тиміш (1684–1686). Дорош Дмитрович (1685–1695). Фиринченко Степан (1688–1695). Левенець Іван Прокопович (1691–1699). Нещинський Клим (1709). Сухий Василь (1709–1714). Лаврентій Микитович (1715–1722). Буцький Григорій (1711–1719). Сибелевич Федір (1720–1725). Ткач Леонтій (1720). Гречаний (1722). Тарануха Сава (1722–1725). Левенець Іван (1729–1737). Руденко Михайло (1732). Сулима Іван Петрович (1734–1755). Максимович Іван (1738). Тимченко Данило (1747). Козельський Яків Павлович (1738–1761). Магденко Василь (1758–1766). Беньковський Дем'ян Андрійович (1761–1764). Лукашевич (1766). Магденко Степан (1767). Тарновський Василь Іванович (1773). Руновський Іван (1775).

Писарі: Кузьма Наумович (1655). Семен (1659). Миклашевський Гаврило (1665). Андрій Леонтійович (1665–1666). ТуранськийІлляш (1666–1667). Кирило Іванович (1667). Ганусович Тишко (1668). ТуранськийІлляш (1670). Войцехович Степан (1671). Іван Кирилович (1672). Войцехович Богдан (1672). Герцик Павло (1675). ТуранськийІлляш (1676). Войцехович Данило (1677–1682). Чуйкевич Олександр Ничипорович (1685). Мураховський Федір (1689). Буцький Петро (1689–1690). Черняк Іван Леонтійович (1692–1693). Буцький Петро (1695). Чуйкевич Олександр (1699–1708). Лозинський (1708). Зеленський Іван (1709–1715). Левко Якович (1715). Тройницький Павло (1717, н.). Бугаєвський Григорій (1718–1729). Заньковський Григорій (1729–1730). Руновський Андрій (1731–1747). Бачинський Григорій (1749–1759). Білуха Петро (1768). Федір Якович (1770–1774).

Хорунжі: Шваченко Степан (1667). Петрашенко Дорофій Дмитрович (1670–1684). Романченко Дорош (1678). Гавришенко Іван (1681). Шваченко Степан (1681). Воскобойник Кузьма (1689). Прокопенко Осип (1692–1695). Яковенко Роман (1694). Руденко Гаврило (1700). Дорошевич Левко (1708). Самарський Дмитро (1712). Руденко Михайло (1714–1727). Герасименко Павло (1714–1735). Максим Лаврентійович (1734–1753). Василів Конон (1745). Магденко Василь (1745–1755). Вовковняк Юхим (1738–1752). Беньковський Дем'ян Андрійович (1761). Буцький Іван (1765). Старицький Григорій Михайлович (1765–1770). Лаврентьєв Семен (1767–1770). Кулик Степан (1770–1775).

ПРИДНІСТРОВСЬКИЙ ПОЛК [див. ***Могилівський***].

ПРИЛУЦЬКИЙ ПОЛК (1648–1782). Прилуцький полк, як військова, судова та адміністративна одиниця Війська Запорозького, утворився на початку 1648 року, ставши важливим підрозділом останнього. За угодою у Зборові до нього повністю включено Ічнянський полк, який виділився із Ніжинського і проіснував трохи більше року (1648–1649 рр.). Його сотенними центрами були великі села навколо Ічні, котрі від 1649 р. стали населеними пунктами двох Ічнянських сотень Прилуцького полку.

Прилуки

Згідно зі Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 року Прилуцький полк нараховував 1996 козаків і складався з 21 сотні в 16 містечках: Прилуцької полкової (сотник – Сава Кременчуцький); Прилуцької другої [Шкуратової] (Іван Шкуратович); Прилуцької третьої (Омелян Проценко); Прилуцької четвертої (Павло Терех); Варвянської першої (Микита Антоненко); Варвянської другої (Федір Андрійович); Срібненської (Павло Федоренко); Галицької (Василь Колос); Переволочанської (Іван Мискович); Ічнянської першої (Іван Янович); Ічнянської другої (Федір Грищенко); Городенської (Остап Єремієнко); Іваницької (Степан Грищенко); Монастирищенської (Дацько Мальченко); Коривутівської (Лесько Федоренко); Краснянської (Давид Деркач); Голянської (Юрій Демченко); Гурівської (Матвій Романенко); Кропивненської (Михайло Торлало); Липовецької (Тимко Грищенко); Дівицької (Огій Данилович).

По сотнях кількість козаків розподілялася наступним чином: Коривутів – 100; Гурівка – 100; Голінка – 99; Красне – 100; Кропивне (разом з Липовим) – 100; Іваниця – 100; Переволочна – 100; Ічня – 199; Городниця – 100; Монастирище – 98; Галиця – 101; Дівиця – 100; Срібне – 99; Варва – 200; Прилуки – 400.

Згідно з даними Конотопських статей 25 травня 1672 р. Прилуцький полк складався з такої старшини і сотень. Полковник – Лазар Горленко; обозний Василь Себастіянович; писар Семен Ракович; суддя Іван Маценко; осавул Григорій Чернявський; хорунжий Андрій Семенов та дев'ять сотників: першої варвинської Михайло Ракович; другої варвинської Іван Андріїв; ічнянський Іван Бовченко; срібненський Данило Тимченко; краснянський Павло Загурський; іваницький Сава Міщенко; журавський Матвій Биченко; монастирищенський Левко Карасенко; корибутівський Яцько Драпіка [77, т. II, с. 154].

За реєстром 1723 р. Прилуцький полк нараховував 1705 піхотинців, 1627 кавалеристів та 8 сотень: Варвянську, Журавську, Іваницьку, Ічнянську, Красноколядинську [Краснянську], Монастирищенську, Прилуцьку і Срібненську. Тобто за другу половину XVII ст. до полку перейшла із ліквідованого Кропивнянського полку Журавська сотня; ліквідовані були Дівицька, Галицька, Голянська, Городнянська, Переволочанська, Корибутівська, Гурівська, скорочено до однієї сотні у Варві, Ічні та Прилуках. За даними ревізії 1750 р., 1765–1769 рр. видно, що було відновлено Переволочанську, Корибутівську [Голянську] сотні, по дві сотні стало у Варві,

Прилуцький полк у 1649 р.

Після скасування полково-сотенного поділу Гетьманщини територію полку розподілили між двома намісництвами. Журавська, Переволочанська та Прилуцька сотні увійшли до Пирятинського повіту Київського намісництва, решта – до різних повітів Чернігівського намісництва [357; 515].

Серед полкової та сотенної адміністрації можна виділити відомих на всю Гетьманщину полковників: Тимофія Носача, Якова Воронченка, Петра Дорошенка, Лазаря Горленка, Дмитра Горленка, Гната Галагана, Івана Стороженка та Івана Носа. Останній став справжнім ветераном військової та державної служби. Починаючи з 1677 р. і до 1714 р. він почергово займав посади полкового обозного, осавула, судді, наказного та повного полковника. Його стаж служби складає 37 років (а можливо і більше). Серед сотників виділяються: варвянські – Тарновські (Федір, Михайло та Іван); монастирищенські – Романовичі (Іван, Петро, Михайло); ічнянські – Стороженки (два Івани, два Андрії, Михайло та Григорій).

Наразі подаємо перелік відомої за джерелами полкової старшини Прилуцького полку.

Полковники: Мельниченко Іван (1648). Кисіль Федір (1648, н.). Носач Тимофій[1] (1649–1652). Шкурат Іван (1651, н.). Семен Герасимович (1652, н.). Сомко Яким (1652, н.). Воронченко Яків[2] (1652–1657). Федькович Трохим (1653, н.). Дорошенко Петро Дорофійович[3] (1657–1659). Воронченко Яків (1658). Дорошенко Степан (1659, н.). Горленко Лазар Федорович (1659, н.). Терещенко Федір Терентійович (1659–1661). Горленко Лазар Федорович (1661). Терещенко Федір Терентійо-

Ічні та Прилуках. У 1780 р. полк мав 11 сотень, 9 містечок і 547 сіл.

Всього ж за час існування Прилуцького полку його адміністративними одиницями в різний час були такі сотні: Варвянська перша (1648–1782); Варвянська друга (1648–1658; 1672–1676; 1760–1782); Галицька (1648–1658); Голянська (1648–1672); Городенська (1648–1654); Гурівська (1648–1654); Дівицька (1648–1654); Журавська (1658–1782); Іваницька (1648–1782); Ічнянська (1649–1782); Корибутівська (1648–1782); Красноколядинська (1648–1782); Кропивненська (1649–1654); Липівська (1649–1651); Монастирищенська (1648–1782); Переволочанська (1649–1658; 1757–1782); Прилуцька полкова (1648–1782); Срібненська (1649–1782).

Сотенними містами були: Варва, Галицьке, Голянці, Городня, Гурійка, Дівиця, Журавка, Іваниця, Ічня, Корибутів, Красне [Красний Колядин], Кропивне, Липове, Монастирище, Перевалочна, Прилуки, Срібне. Полкове місто – Прилуки (тепер райцентр Чернігівської області).

Під час судової реформи у 1763 р. К. Розумовський розділив полк на два судові повіти – Прилуцький та Іваницький, а у 1766 р. створено комісарства – теж Іваницьке та Прилуцьке [3; 28; 51; 101; 274].

[1] У 1655–1657, 1658–1663, 1665 – генеральний обозний.
[2] У 1654 р. наказний гетьман.
[3] У 1665–1676 рр. гетьман Правобережної України.

вич (1662). Чернявський Дмитро (1662–1663). Чернявський Григорій (1663, н.). Пісоцький Данило Андрійович (1663–1664). Горленко Лазар Федорович (1664–1668). Щишинський (1665, н.).Самойлович Іван Самійлович (1665, н.). Щербина [Кошовий] Іван (1668). Трохимов Яків (1669, н.). Маценко Іван (1669–1671). Третяк Семен (1671–1672). Горленко Лазар Федорович (1672–1677). Маценко Іван (1677–1678). Мовчан Федір Лук'янович (1678). Горленко Лазар (1678, н.). Чернявський Дмитро (1679–1680). Ворончено Яків (1679, н.). Горленко Лазар Федорович (1679–1687). Стороженко Іван (1687–1693). Чернявський Григорій (1688, н.). Федорович Семен (1688, н.). Ніс Іван Яремович (1690, н.). Горленко Дмитро Лазаревич (1693–1709). Ніс Іван Яремович (1709–1714). Галаган Гнат (1714–1739). Тимофій Леонтійович (1716, н.). Маркович Федір Маркович (1721, н.). Огронович Михайло Григорович (1722, н.). Горленко Яким (1723, н.). Прокопович Григорій (1723, н.). Носенко Петро Іванович (1728–1729, н.). Галаган Григорій Гнатович (1739–1763). Галаган Іван Григорович (1763–1767). Горленко Петро Якимович (1767–1772). Тарновський Іван Данилович (1772). Горленко Петро (1773). Лизогуб Ілля Якович (1774, н.). Якубович Олександр Якович (1773–1782).

Обозні: Вовченко Малош (1658). Пилипович [Філіпов] Григорій (1672). Себастіанович Василь (1672–1676). Ніс Іван Яремович (1677). Низькогляд Михайло (1678–1680). Чернявський Григорій Дмитрович (1682–1699). Ніс Іван Яремович (1705–1708). Ракович Семен Федорович (1709–1716). Огронович Михайло Григорович (1717–1737). Галенковський Федір Васильович (1741–1759). Лукомський Степан (1765). Тарновський Петро (1765). Огронович Яків Михайлович (1767–1770). Кисіль Яків Дмитрович (1771–1777). Умінь Микита (1779–1782).

Писарі: Васько (1649). Себастіанович Василь (1659). Ракович Семен Степанович (1671–1685). Ракович Семен Федорович (1688–1691). Патока Петро (1691–1692). Себастіанович Іван Васильович (1693–1703). Лисеневич Гнат (1706–1709). Левченко Семен (1709). Себастіанович Андрій Васильо-

Печать Прилуцького полкового суду 1774 р.

вич (1709–1714). Галенковський Федір Васильович (1715–1741). Патока Захар (1719, н.). Александрович Іван (1746–1760). Шнурчевський Іван (1760–1775). Ягельницький [Ягельський] Іван (1766–1773). Галенковський Андрій Федорович (1776–1782).

Судді: Лавринович Федір (1657–1659). Бурий (1669). Горленко Лазар Федорович (1671–1672). Маценко Іван (1672–1676). Себастіанович Василь (1677). Горленко Лазар Федорович (1678–1680). Маценко Іван (1680). Грек Іван [Ян] Христофорович (1682–1687). Кіндратенко Тарас (1688–1689). Тарасевич Кіндрат (1689–1693). Ніс Іван Яремович (1693–1705). Троцина Трохим Васильович (1707–1709). Огронович Михайло Григорович (1709–1716). Себастіанович Андрій Васильович (1714–1719). Маркович Іван Маркович (1719–1724). Зеленський Василь (1728). Ягельницький Михайло (1728–1748). Огронович Яків Михайлович (1734–1760). Галаган Іван (1758). Лукомський Степан (1758). Александрович Іван (1760–1771). Кисіль Яків (1764–1771). Романович Іван (1771). Равич Олександр (1771–1774). Александрович Яків Іванович (1771–1782).

Осавули: Маценко Іван (1668–1669). Яків Трохимович (1669). Чернявський Григорій Дмитрович (1672). Корнієнко Зиновій (1676–1680). Носач Михайло Степанович (1676). Мовчан Федір Лук'янович (1677). Золотаренко Іван Федорович (1676–1682). Ніс Іван Яремович (1682–1687). Портянка Семен Федорович (1688–1691). Ніс Іван Яремович

(1692–1695). Портянка Семен Федорович (1693–1695; 1703–1708). Чернявський Степан Григорович (1707). Самійленко Василь (1708). Левченко Семен (1708). Галенко Василь Харлампійович (1709). Мовчан Михайло Федорович (1709–1741). Панченко Григорій (1710–1734). Білецький-Носенко Никифор Петрович (1738–1761). Величко Михайло (1741). Стороженко Михайло (1741). Величко Яків Степанович (1742–1764). Занькевич (1766). Кисіль Яків (1764–1771). Білецький-Носенко Семен (1767). Мазаракій Григорій Іванович (1770–1771). Умінь Микита (1771–1776). Яновський Яків Антонович (1771–1782).

Хорунжі: Портянка Семен (1669). Семенов Андрій (1672). Данилович Семен (1676). Даценко Семен (1682). Лисеневич Гнат (1690). Портянка Семен (1699). Даценко Семен (1700). Михайло Григорович (1708). Носенко-Білецький Іван Іванович (1708–1709). Носенко-Білецький Петро Іванович (1709–1710). Семенович Іван (1715–1744). Носенко-Білецький Іван Іванович (1720–1724). Дубель Григорій Миколайович (1725–1733). Маценко Антін (1733–1746). Савич Данило (1747–1755). Яновський Антін (1749–1760). Кисіль Яків (1757–1764). Марковський Федір (1764–1771). Умінь Микита (1767–1771). Покровський Федір (1771). Галенковський Андрій Федорович (1771–1776). Троцький Іван (1771–1781). Мазаракій Семен Андрійович (1781–1782). Якубович Дем'ян (1782).

СЕДНІВСЬКИЙ ПОЛК (1659). Виділений промосковською чернігівською старшиною у 1659 році зі складу Чернігівського полку на основі його Седнівської сотні у початковий період Руїни і боротьби І. Виговського з М. Пушкарем. У кінці 1659 р. полк, який ще не встиг сформуватися, ліквідовано, а територію і козаків повернуто до Седнівської сотні Чернігівського полку. Полковником був Григорій Ничипір, полковий центр знаходився у містечку Седнів (нині селище Седнів Чернігівського району Чернігівської області). Населеними пунктами Седнівського округу (волості) Чернігівського повіту Чернігівського воєводства були Роїща, Тупичів, Клочків та Березна. Ймовірно, вони і мали стати сотенними центрами Седнівського полку.

СОСНИЦЬКИЙ ПОЛК (1648–1649, 1663–1668). Сформувався влітку 1648 року в Сосницькій волості (окрузі) Чернігівського повіту Чернігівського воєводства. До полку належали села і містечка: Лави, Рудня, Устя, Якличі (Верхні і Нижні), Зменів, Козленичі, Шабалинів, Конятин. Полковий центр знаходився у місті Сосниця (тепер райцентр Чернігівської області). Сосницький полк мав Вóлинську, дві Сосницькі та Киселівську сотні. Ліквідований за Зборівською угодою 1649 р. і включений до складу Чернігівського полку. Сосницька ж сотня від 1654 р. відійшла до Ніжинського полку. У 1663 р. полк виділився І. Брюховецьким з територій окремих сотень Ніжинського полку прилеглих до Сосниці. Ліквідований Д. Многогрішним у 1668 р.

Сосниця

Полковники: Рукашка Леонтій (1648–1649). Хмельницький Юрій (1649). Скидан Яків (1663–1664). Холод Федір (1664–1668).

СТАРОДУБСЬКИЙ ПОЛК (1654–1782). Полк як адміністративна та військова територія Війська Запорозького почав формуватися після Білоцерківської угоди 1651 року, у зв'язку з інтенсивним заселенням краю покозаченим та козацьким населенням Наддніпрянщини, яке не втрапило до нових реєстрів. Територія майбутнього полку охопила Стародубський повіт Смоленського воєводства та південні волості Мстиславського воєводства Речі Посполитої. Уже в 1653 р. є дані про козацькі підрозділи Стародубщини у складі Чернігівського, Ніжинського та Новгород-Сіверського полків. Останній, до речі, був першою полковою одиницею на цій

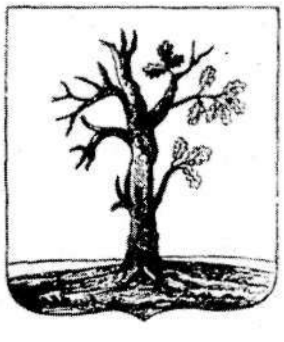

Стародуб

території. Хоча ще у 1648–1649 рр. згадуються сотники в Почепі. За угодою 1654 року у Переяславі Стародубщина увійшла до складу Ніжинського полку як автономна територія, яку очолював наказний полковник.

Прийшовши до влади у 1663 р., Іван Брюховецький провів адміністративну реформу, спрямовану на послаблення величезного Ніжинського полку, де переважали прихильники його політичного опонента, ніжинського полковника Василя Золотаренка. Серед іншого, ним було виділено окрему адміністративну одиницю із Ніжинського полку – Стародубський полк з полковим центром у м. Стародуб (тепер районний центр Брянської області Російської Федерації). Тоді ж, у 1663 р., новий полк нараховував 8 сотень: Мглинську, Новгородську, Погарську, дві Почепські, Стародубську, Топальську і Шептаківську. У 1668 р. Петро Дорошенко, який зайняв Лівобережжя і витіснив І. Брюховецького на південь до Опішні, створив із сотень Ніжинського і Стародубського полків (Новгородської та Шептаківської) Новгород-Сіверський полк. Але новий лівобережний гетьман Дем'ян Многогрішний на початку 1669 р. ліквідував його, відновивши status quo стародубських і ніжинських сотень.

25 травня 1672 р. від Стародубського полку Конотопські статті підписали: полковник Петро Рославець; писар Іван Воробій-Козакевич; обозний Гаврило Дащенко; осавул Василь Юркевич та 8 сотників – стародубський Кузьма Дашкевич; почепський Овдій Іванович Рославець [Рославчонок]; погарський Лазар Тимофійович; бакланський Михайло Мирський; новгородський Захар Степанович; шептаківський Василь Ісаєнко; мглинський Іван Берло [Бирло]; топальський Михайло Рубець [77, т. 2, с. 153].

У 1672 р. гетьманом Іваном Самойловичем у складі полку утворено нову сотню – Бакланську і всього їх стало дев'ять. 1711 р. додалася десята – Новоміська, 1740 р. – одинадцята – друга Стародубська, 1748 р. дванадцята – Поповогірська, скасована 1750 р. Відтак, коли у вересні 1781 р. указом Катерини II було ліквідовано полково-сотенний устрій Лівобережної України, Стародубський полк складався із 11 сотень, які всі увійшли

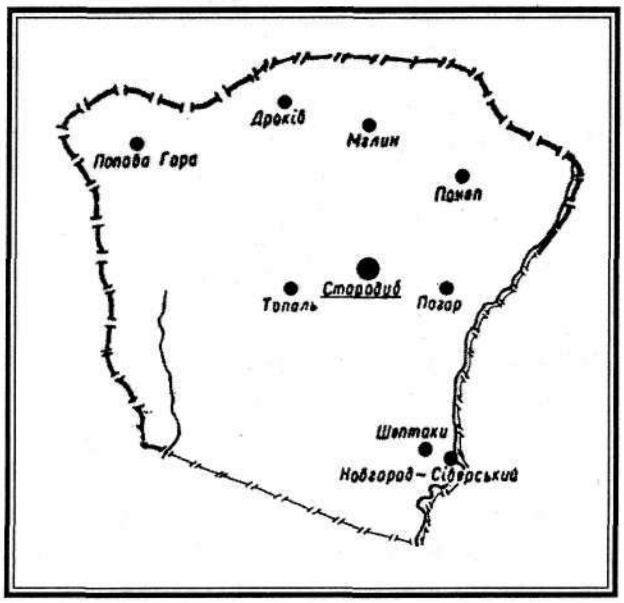

Стародубський полк у 1663 р.

до відкритого 27 січня 1782 р. Новгород-Сіверського намісництва.

Козаків ліквідованого полку включили до окремого 34-го (Стародубського) драгунського полку. У 1763 р. на території полку створено два судові повіти – Стародубський та Погарський, а у 1766 р. три комісарства – Стародубське, Топальське та Новгород-Сіверське. За ревізією 1764 р. в полку було 12 сотень, 7050 виборних козаків, 18 107 підпомічників і 147 629 посполитих.

Всього ж за роки існування (1663–1782 рр.) у Стародубський полк входили такі сотні: Бакланська (1672–1782); Мглинська (1663–1782); Новгородська (1663–1668; 1669–1782); Новоміська (1711–1782); Погарська (1663–1782); Поповогірська (1748–1752); Почепська перша (1663–1782); Почепська друга (1748–1782); Стародубська полкова (1663–1782); Стародубська друга (1750–1782); Топальська (1663–1782); Шептаківська (1663–1782). Всього – дванадцять сотень. Сотенними містами були: Баклан (Бакляни), Мглин, Нове Місто, Новгородок, Погар (Погари), Попова Гора, Почеп, Стародуб, Топаль (Великі Топалі), Шептаки [5; 94; 272; 329; 391].

Серед адміністрації полку варто виділити знаних в Гетьманщині полковників: Миклашевських (двох Михайлів та Петра), Журавок, Івана Скоропадського, Петра Рославця, Григорія Коровку-Вольського. Відомими стали також родини сотників Гудовичів,

Судієнків, Рубців, Немировичів-Данченків, Галецьких, Косачів, Єсимонтовських. З поданого нижче переліку видно, що вони займали також і поважні полкові уряди.

Полковники. Наказні стародубські, від Ніжинського полку: Коровка Яків Карпович (1653). Пацко (1654). Єремієнко Опанас (1654–1656). Обуйноженко Яків (1657). Оникієнко Тимофій (1654, 1655). Яременко [Єремієнко] Михайло (1655, 1656). Гуляницький Іван (1656–1657). Роман Йосипович (1657). Петров Прокіп (1661). Рославець Петро Іванович (1659–1663).

Окремого Стародубського полку: Рославець Петро Іванович (1663–1664). Плотник [Терник] Іван Якович (1664–1665). Острянин Левко (1665–1667). Журавка Тимофій Олексійович (1669, н.). Рубець Михайло (1666, н.). Небаба Михайло (1666–1667). Рославець Петро Іванович (1668–1672). Ігнатович-Шумейко [Шумка] Сава Гнатович[1] (1672–1673). Рославець Петро Іванович[2] (1673–1676). Дащенко Григорій (1672, н.). Журавка Тимофій Олексійович (1676–1678). Рубець Михайло Іванович (1676; 1677, н.). Мовчан Федір (1678). Коровка-Вольський [Коровченко] Григорій Карпович[3] (1678–1681). Асауленко Гнат (1679, н.). Мархоленко Михайло (1680, н.). Самойлович Семен Іванович[4] (1679–1680, н.; 1681–1685). Журавка Тимофій Олексійович (1683, н.). Самойлович Яків Іванович[5] (1685–1687). Журавка Тимофій Олексійович (1687–1689). Мархоленко Михайло (1693, н.). Миклашевський Михайло Андрійович [перший][6] (1689–1706). Завадовський Яків (1690, н.). Количевський Федір (1695, н.). Силенко Прокіп Силич (1701; 1703–1704, н.). Завадовський Яків (1704). Коровка-Вольський Гнат Григорович (1705, 1706, н.). Журман Дмитро (1705, 1706, н.). Силенко Прокіп (1706–1707, н.). Черниш Іван (1706).

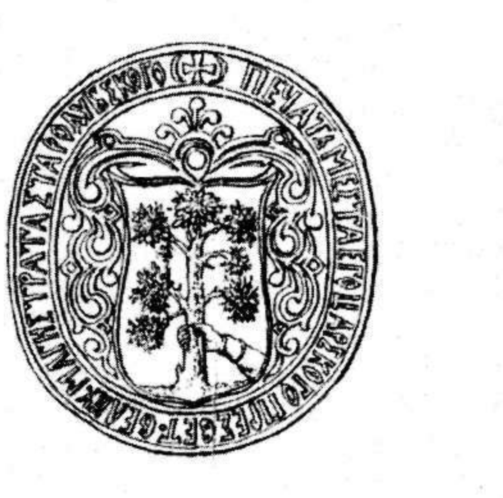

Печать Стародубського магістрату 1696 р.

Скоропадський Іван Ілліч[7] (1706–1708). Полубинський Станіслав (1706, н.). Соболевський Семен (1708, н.). Силенко Прокіп (1708, н.). Журавка Лук'ян Іванович (1709–1719). Силенко Прокіп (1709; 1710; 1712, н.). Рубець Ілля Іванович (1711, н.). Чорнолуський Іван (1719; 1721; 1722, н.). Галецький Семен (1719, н.). Лизогуб Яків Юхимович (1721, н.). Миклашевський Андрій Михайлович (1722). Борозна Іван Лаврентійович (1722, н.). Корецький Петро (1722–1723, н.). Березовський Семен (1718; 1723, н.). Кокошкін Іван Леонтійович (1723–1724). Борозна Іван (1724, н.). Пашков Ілля Іванович (1724–1727). Миклашевський Степан (1725, н.). *Тріумвірат*: Єсимонтовський Опанас, Галецький Семен та Максимович Степан (1727–1730). Дуров Олександр Іванович (1730–1734). Радищев Опанас Прокопович (1734–1741). Ханенко Микола Данилович(1738, н.). Максимович Федір Дмитрович (1741–1756). Борсук Яким Якович (1757–1759). *Дуумвірат*: Дублянський Олександр та Миклашевський Петро Андрійович (1759–1761). Карнович Степан Юхимович (1762–1763). Хованський Юрій Васильович (1763–1769). Миклашевський Михайло Андрійович [другий] (1769–1778). Завадовський Іван Васильович (1778–1782).

Обозні: Дащенко Гаврило Федорович (1665–1676). Григорій Тимофійович (1678–1683). Дерев'янко Ісак Єрмолайович (1687). Журман [Турченко] Дмитро (1688–1702). Силенко Прокіп (1705). Шрамченко Леонтій

[1] Брат гетьмана Д. Многогрішного.

[2] За спробу приєднати полк до Росії засуджений гетьманом І. Самойловичем до страти, яку замінили засланням до Сибіру.

[3] Був генеральним хорунжим у 1672–1677 рр.

[4] Син гетьмана І. Самойловича.

[5] Син гетьмана І. Самойловича.

[6] Був генеральним хорунжим у 1682 р., генеральним осавулом у 1683–1690 рр. та наказним гетьманом у 1706 р. Загинув 1706 р. у боях зі шведами під м. Несвіж.

[7] У 1708–1722 рр. був гетьманом Лівобережної України.

(1708–1711). Силенко Прокіп (1714). Іскра Захар Юрійович (1714–1721). Силенко Прокіп (1722). Галецький Семен Якович (1726). Косович Степан (1735). Єсимонтовський Опанас Іванович (1728–1738). Ханенко Іван Данилович (1738–1741). Юркевич Григорій Трохимович (1741–1757). Скорупа Павло Григорович (1757–1772). Рославець Василь Осипович (1772–1776). Лайкевич Кіндрат Петрович (1778–1782).

Судді: Семенов Пилип (1654). Петров Яцько (1655). Кімберович Марко (1660). Ходкевич Федір (1669). Плотний Іван Якович (1669). Колничий Самійло Іванович (1671). Судієнко Андрій Іванович (1670–1673). Аврамов Андрій (1674–1675). Улезько Яків Петрович (1676–1678). Колничий Самійло Іванович (1679–1694). Пушкаренко Давид Трохимович (1696–1699). Завадовський Яків (1703–1705). Ракушка-Романовський Іван Романович (1705–1708). Рубець Юрій Ілліч (1709–1713). Силенко Прокіп (1709). Рубець Семен (1714). Силенко Прокіп (1722). Рубець Семен (1723–1724). Скорупа Григорій (1725). Максимович Степан (1725). Галецький Семен Якович (1726). Ханенко Микола Данилович (1728–1737). Старосельський Степан (1728). Єсимонтовський Опанас Іванович (1729).

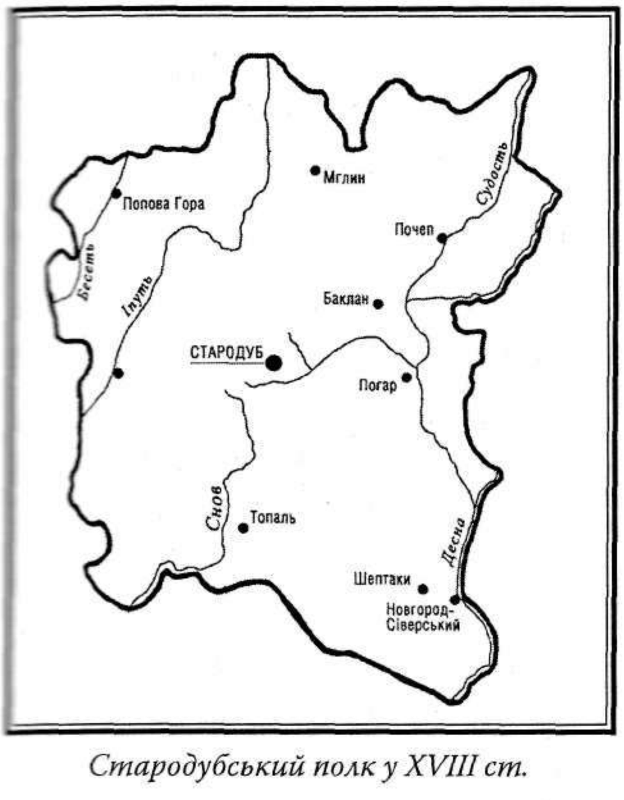

Стародубський полк у XVIII ст.

Сураж

Скорупа Григорій Дем'янович (1730). Рубець Андрій Мусійович (1737–1754). Лобисевич Кирило Кирилович (1757). Малишевський Петро Якович (1758–1763). Лишень Петро (1765–1766). Косач Петро (1769). Дівович Олексій (1782).

Писарі: Антушков Ілля (1654). Молявка Яків (1656). Середа (1660). Воробей Іван (1669). Чемерис Гаврило (1670). Козакевич Іван (1672). Воробей Іван (1672). Василь Романович (1677). Підгурський Микола Семенович (1676). Кроткевич Григорій (1685–1690). Давидович Іван (1692). Дорошенко Григорій (1696). Покорський Опанас (1698–1707). Носкевич Гордій (1699–1705). Панкевич Євстафій (1708). Отвиновський Григорій (1709). Дублянський Павло (1709–1715). Скомпа Григорій (1715–1725). Максимович Степан (1724–1725; 1727–1730). Косович Федір (1732). Юркевич Григорій Якович (1734–1741). Петрункевич Степан Хомич (1741–1754). Губчиць Петро Васильович (1754–1757). Косач Степан (1757–1760). Косач Петро (1760–1767). Федорович Степан (1769–1778). Жданович Іван (1781).

Осавули: Григор'єв Іван (1654). Журман Дмитро (1669–1672). Щербак Василь Юрійович (1669–1676). Івашута Іван Михайлович (1670). Нужний Олексій (1675). Остапов Іван (1676). Нужний Олексій (1681). Трушенко Яків (1687). Коровка-Вольський Гнат Григорович (1690–1694). Завадський Яків (1693–1703). Старосельський Григорій (1700–1703). Притиченко Артем (1701). Чорнолуцький Іван Маркович (1703–1706). Галецький Семен (1707–1712). Яворський Павло (1709–1731). Березовський Семен (1713–1728). Яворський Михайло Павлович (1731–1735). Єсимонтовський Опанас (1728–1736). Немирович-Данченко Пилип (1735–1737). Якимович Степан Якимович (1731–1742). Немирович-Данченко Гнат Микитович (1737–1748). Малишевський Петро Якович (1741–1757). Ко-

сач Степан Васильович (1748–1754). Лишень Андрій (1752). Лишень Петро (1757–1763). Лобисевич Павло Васильович (1757–1764). Гаєвський Григорій Григорович (1764–1773). Савицький Григорій Савич (1764). Панківський Федір (1764–1767). Михайловський Григорій (1767). Рославець Василь (1772). Великошапка Григорій (1773–1782). Вітвицький Василь (1774). Плешко Федір (1778–1782).

Хорунжі: Хмелевський Левон (1650). Жлудковський Тимофій (1654). Валькевич Василь (1661–1672). Квех Никифор (1676). Юркевич Іван (1686). Улезько Тиміш (1687). Силенко Прокіп (1690). Кожуховський Осип (1692). Юркевич Іван (1696–1706). Кольчевський Данило (1706). Скоробагатий Федір (1708). Данченко Пилип (1708). Якимович Степан (1708–1730). Данченко Федір (1723–1732). Косович Степан (1738–1740). Рубець Андрій (1732–1737). Малишевський Петро (1738–1741). Велинський Іван (1740). Велинський Василь Іванович (1740). Данченко Григорій (1738–1760). Якимович Михайло (1741–1760). Гаєвський Григорій (1760–1763). Малишевський Федір (1762–1767). Федорченко Юхим (1767). Старосельський Михайло (1767). Савицький Григорій Савич (1764–1779). Лайкевич Кіндрат Петрович (1771–1778). Шарад [Хмелевський] Михайло (1782).

ТОРГОВИЦЬКИЙ ПОЛК (1669–1674). Військова, адміністративна та територіальна одиниця Правобережного гетьманату П. Дорошенка. Полкове місто Торговиця (нині село, частина міста Новоархангельськ Новоархангельського району Кіровоградської області).

Створений П. Дорошенком із колишніх сотень Уманського, Корсунського та Лисянського полків. Був військовим підрозділом та адміністративним центром його вілаєта до 1674 р., коли цю територію окупувала Туреччина. *Полковники:* Сулименко С. (1669). Торговицький Юхим (1672). Щербина Степан (1674). Дуб'яга (1674).

ТУРІВСЬКИЙ ПОЛК (1648–1649; 1657–1659). Полкове місто Турів (нині у складі Республіки Біларусь). Існував на території Пінського та Турівського повітів Берестейського воєводства Речі Посполитої (тому іноді іменується як Пінсько-Турівський) у 1648–1649 рр. та 1657–1659 рр. як військова одиниця збройних сил гетьманату у поліських містечках на території сучасної Біларусі для захисту центральних районів Війська Запорозького. Ліквідовувався у зв'язку з відступом козацького війська з білоруських земель у 1649 р. та у 1659 р. *Полковники:* Цівка Прокіп (1648–1649). Якименко [Груша] Іван Якимович (1657–1658). В. Дворецький. М. Зарудний. Виговський Костянтин Остапович (1648–1649; 1658–1659). Про сотенний поділ полку точних даних наразі бракує. Але відомо про Давидгородську сотню, Олевську (у 1650 р. сотник Турчинович), Сущанську (1650, Бобровник Влас), Турівську (Гаврило, 1648; Проскурня Семен, 1650) та Тростянецьку (Авратинський Григорій, 1651).

УМАНСЬКИЙ ПОЛК (1648–1675). Створений влітку 1648 року на території східної частини Брацлавського воєводства з полковим центром в Умані (тепер районне місто Черкаської області). Межував з татарським степом на півдні, з Білоцерківським і Паволоцьким (від 1651 р.) на півночі та сході, а на заході – з Брацлавським та Кальницьким (від 1653 р. – Винницьким) полками. Мав перетинати татарські вторгнення по уманському відгалуженні Чорного шляху. За „Реєстром" 1949 року полк складався з 14 сотень, які нараховували 2976 козаків. А саме: Маньківська (252 козаки), сотник – Бовдирь Гришай; Івангородська (202) – Бублик Василь; Бузівська (172) – Черкас Іван; Бабанська (199) – Килимей Степан; Бершадська (188) – Грозденко Лук'ян; Кочубеївська (203) – Шелест Гринець; Цибулівська (216) – Грозденко Іван; Іваньківська (248) – Мисько; Бутянська (252) – Прись; Романівська (241) – Рудий Гринець; Кислянська (200) – Мовчан Степан; Соболівська (154) – Філенко Андрій; Ладижинська (153) – Яхненко Юрій; Уманська полкова нараховувала 296 козаків.

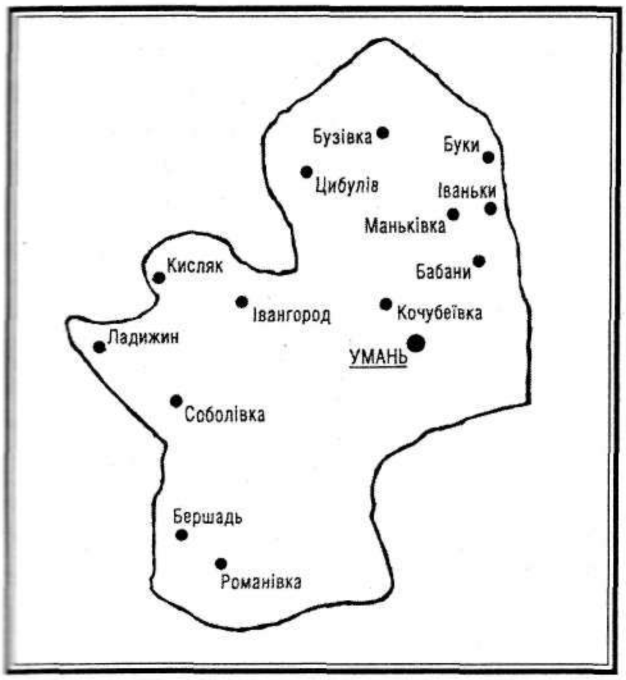

Уманський полк у 1649 р.

За присяжними списками 1654 р. видно, що на той час, після Білоцерківського миру, Уманський полк втратив шість сотень: Бершадську, Кислянську, Івангородську, Кочубеївську, Романівську і Цибулівську. Лишилося 8 сотень, згаданих і 1649 року.

Значні зміни відбулися з територією і складом полку в період Руїни. Протягом 1670–1672 рр. тут знаходилася резиденція пропольського гетьмана Михайла Ханенка, позаяк, за Андрусівським перемир'ям 1667 р., полк відійшов під юрисдикцію Речі Посполитої. Внаслідок польсько-турецької війни 1672–1676 рр. і турецького спустошення полк припинив існування після Журавненського миру у 1674 р., коли Умань захопили турки, а територію повністю окупували турецькі війська. Козацьке населення переселилося на Лівобережжя у Приорілля, де заснувало нові сотні Полтавського полку. У 1702–1712 рр. відновлювався як військовий підрозділ правобережного козацтва [52; 53; 338; 529; 531].

Уманськими полковниками були: Ганджа Іван (1648). Байбуза Степан [Степа, Штепка] (1648–1649, н.). Глух Йосип[1] (1649–1655). Держаловський Григорій (1651, н.). Іванов Самійло (1651, н.). Грозденко [Хроненко] Іван (1652, н.). Грошевський (1653, н.). Нечай Матвій (1653, н.). Оргіяненко [Угриненко] Семен (1654–1656). Ханенко Михайло Степанович[2] (1655, н.; 1656–1658). Оргіяненко Семен (1657, н.). Безпалий Іван[3] (1658). Ханенко Михайло Степанович (1658–1661). Булига Максиміліан (1659). Лизогуб [Кобизенко] Іван Кіндратович (1661–1663). Ханенко Михайло Степанович (1663–1666). Булига Максиміліан (1664). Білогруд Григорій (1664). Корсунець Андрій (1664). Сербин Іван Юрійович (1664–1665). Лизогуб Іван Кіндратович (1666). Білогруд Григорій (1666–1667). Хмельницький-Яненко Павло Іванович (1667). Ханенко Михайло(1667–1671). Білогруд Григорій (1671–1672). Грозденко Іван (1672–1673). Скидан (1673). Білогруд Григорій (1673). Яворський Степан (1673–1674). Сененко Микита (1674–1675). Лукомський Василь (1709). Попович (1712).

ФАСТІВСЬКИЙ ПОЛК (1685–1702). Утворився у 1685 році, згідно з королівськими приповідними листами, – привілеєм за участь козаків у Віденській битві 1683 року. Хоча у документах є згадка про існування і між 1651 та 1654 рр. Фастівського полку, який очолював полковник Петро Дзик.

Семен Палій 1685 р. відновив козацькі підрозділи та адміністративні одиниці колишньої території Білоцерківського полку з центром у місті Фастів (нині райцентр Київської області). Тому в ті часи ця військова та адміністративна одиниця називалася *Фастівським полком.* Його територію склали окремі сотні колишніх Уманського, Паволоцького, Торговицького, Київського полків та частина сотень Білоцерківського, а полковником весь час існування підрозділу був Семен Палій (1685–1702 рр.).

Під час повстання 1702–1704 рр. паліївці у 1702 р. захопили Білу Церкву, перенесли туди полковий центр і полк реорганізували у Білоцерківський, який проіснував до 1712 р. Але, як і Фастівський, він не встиг остаточно

[1] Знятий з посади Б. Хмельницьким і замінений Семеном Оргіяненком у 1655 р.

[2] У 1669–1670 рр. – гетьман кошовий після Петра Суховія, а в 1670–1674 рр. – гетьман Війська Запорозького під протекцією Речі Посполитої. 1674 р. склав клейноди І. Самойловичу.

[3] У 1659–1660 рр. – генеральний суддя, претендент на посаду гетьмана за підтримки Москви. 1662 р. розстріляний у Чигирині з наказу Юрія Хмельницького.

сформуватися в адміністративну одиницю Війська Запорозького гетьманів „обох сторін Дніпра" І. Мазепи та І. Скоропадського.

ЧАУСЬКИЙ ПОЛК [див. ***Білоруський***].

ЧЕРКАСЬКИЙ ПОЛК (1648–1676). Полк належав до найстаріших підрозділів козацького реєстрового війська. Він утворився ще наприпочатку XVII ст. (ймовірніше усього 1625 року) навколо міста Черкаси (нині обласний центр України) на території Черкаського староства Київського повіту Київського воєводства Речі Посполитої на правому і лівому березі Дніпра. За реєстрами 30–40-х рр. XVII ст. відомі його полковники: Грицько (1634), Гугнивий Яків (1637), Прокопович Каленик (1637), Гижицький Дем'ян (1638), Якубовський (1644). Барабаш Іван (1647).

Від 1648 р. полк формувався і як адміністративно-військова одиниця Війська Запорозького. Він мав адміністративну межу з Канівським, Корсунським, Кропивнянським, Переяславським і Чигиринським полками. Був розташований по обидва боки Дніпра понад його основними переправами. Цікаво, що і нині Черкаська область України займає ту ж територію на Лівобережжі, що і Черкаський полк, а його сотенні міста – нині районні центри цієї області.

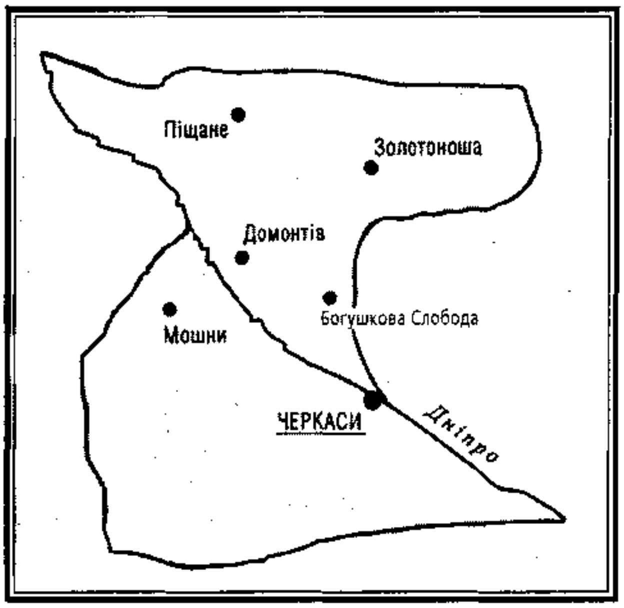

Черкаський полк у 1649 р.

За Зборівським реєстром 1649 року полк мав 2996 козаків, які входили до 18 сотень, – 14 правобережних і 4 лівобережних. З них 12 сотень називалися за іменем сотників. Зокрема: *правобічні*: Черкаська полкова; Шубцева – Шубець Фесько; Петрашкова – Петро Сінаданович; Драгильова – Драгиль Андрій; Мошенцева – Мошенець Степан; Маркова – Топига Марко Тарасович; Лазарева – Лазар Петрович; Саварського – Саварський Мартин; Вовченкова – Вовченко Фесько; Кулаковського – Кулаковський Степан; Островського – Островський Олександр; Микитина – Микита Трохимович; Савина – Гаркушенко Сава; Мошенська – Терещенко Нестір. *Лівобічні*: Богушківська – Кіяченко Юхим; Золотоніська – Заєць Остап; Домонтовська – Цапко Степан; Піщанська – Федорович Костя.

В Черкасах було приписано 2200 козаків, що дає нам підстави вважати всі іменні сотні Черкаськими. Щоправда, І. Крип'якевич висловив з цього приводу сумнів, полемізуючи з Осипом Бодянським. Означені сотні зафіксовані і присяжними списками 1654 року.

У період Руїни Черкаський полк часто переходив під владу різних гетьманів, змінювалися полковники, особовий склад, адміністративні одиниці (сотні). 1665 року полк відійшов під владу гетьмана П. Дорошенка, а від Андрусівського перемир'я 1667 р. його правобережжя потрапило під юрисдикцію Речі Посполитої. У 1668 р. він – складова частина вілаєту П. Дорошенка. З лютого 1672 р. через полк проходять на Правобережжя армії І. Самойловича та Г. Ромодановського, виселяючи жителів на лівий бік Дніпра. Полк занепадає, а після капітуляції Петра Дорошенка у 1676 р. взагалі припиняє існування.

Територію правого берега руйнують під час російсько-турецької війни 1676–1681 рр., а лівобічні сотні відходять до гетьманату І. Самойловича. Золотоніську, Домонтовську і Піщанську сотні включають до складу Переяславського полку і, вже як його підрозділи, вони проіснували до 1782 року. Бахчисарайським миром 1681 р. правобережна смуга Дніпра мала бути незаселеною, а за „Вічним миром" 1686 р. вона відійшла Речі Посполитій.

Черкаськими полковниками від 1648 р. і до 1676 р. були: Кривоніс Максим (1648). То-

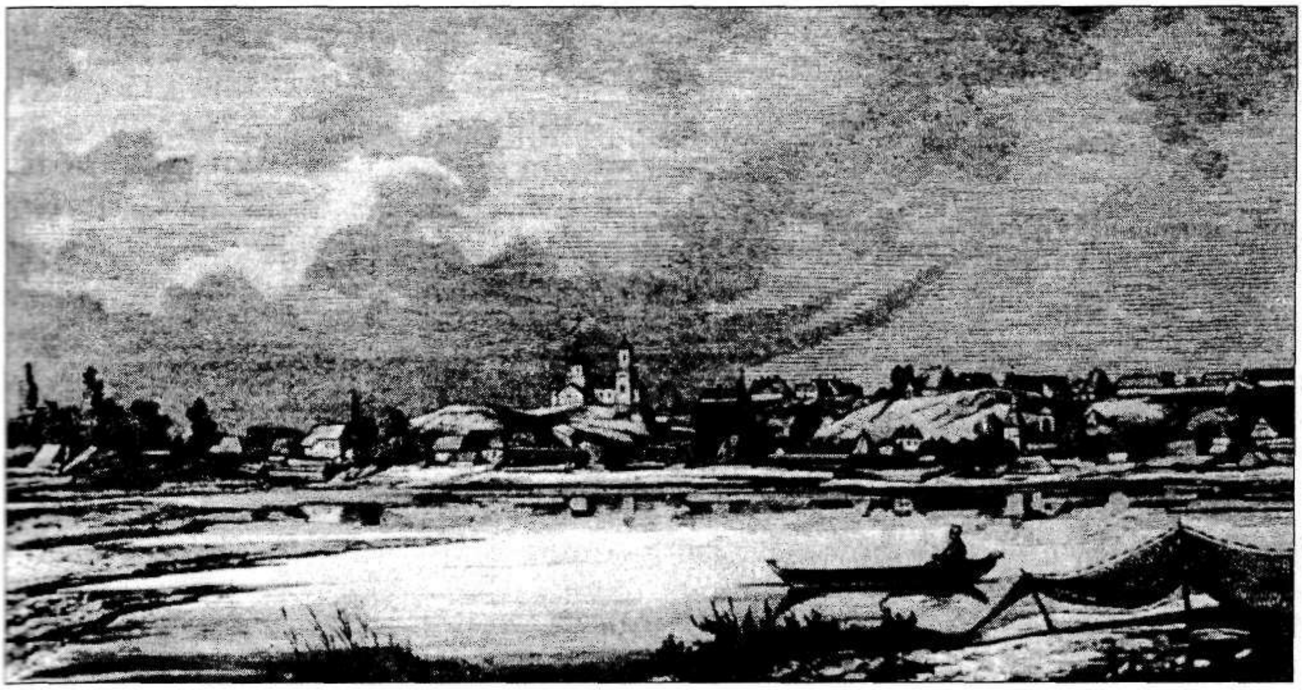

Черкаси наприкінці XVIII ст.

пила [Манко] Марко Тарасович (1648–1649). Ворончено Яків Пархомович (1649–1651). Радишевський (1649, н.). Барановський [Худий Баран] (1651–1652). Шенделицький Василь (1651, н.). Пархоменко Яків (1653–1657). Джулай Федір (1657–1659). Одинець Андрій (1659–1661). Гамалія Михайло (1661–1662). Мурашко Денис (1662–1663). Джулай Федір (1663–1664). Дорошенко Петро Дорофійович (1665). Джулай Федір (1665–1666). Гамалія Михайло (1667–1668). Головченко Яким Михайлович (1668–1669). Білий Павло (1671). Григорович (1674). Горілий Филон (1674). Степанович Ждан (1675). Калістрат Богдан (1676).

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ПОЛК (1648–1782). Виник весною 1648 року у ході загальнонаціонального повстання українського народу під проводом Б. Хмельницького. Територія полку формувалася влітку-восени того ж року в середній течії р. Десни, гирла р. Сейму та верхів'їв р. Остра.

Чернігів

Полковим містом став Чернігів – одне з найстаріших, ще княжих часів, українських міст, колишній центр Чернігівського князівства (IX–XIV ст.) та Чернігівського воєводства (1635–1649 рр.). Саме територію останнього, його Чернігівського та Новгород-Сіверського повітів, охопив полк.

До старожитніх міст Чернігівщини належали також сотенні центри полку: Сосниця, Бахмач, Сиволож (Всеволож), Любеч, а також Батурин – заснований першими реєстровими козаками на землях, даних їм королем Стефаном Баторієм.

Чернігівське воєводство, створене урядом Речі Посполитої після Поляновського миру (1634 р.) з Москвою у 1635 р., поділялося на два повіти – Чернігівський та Новгород-Сіверський. Більшість волосних (окружних) центрів повітів стали згодом сотенними центрами Чернігівського, Новгородського та Ніжинського полків. У Чернігівському повіті це Городнянський, Седнівський, Чернігівський, Слабинський, Менськиий та Борзнянський округ (волость), а в Новгородському повіті – Новгородський, Глухівський, Коропівський, Сосницький та Батуринський округи (волості).

Юридично адміністративна територія та особовий склад Чернігівського полку оформлені Зборівським реєстром 16 жовтня 1649

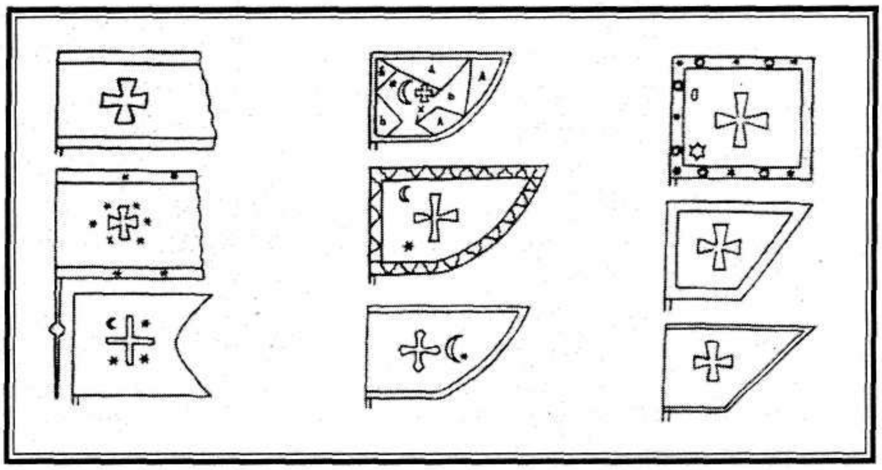

Сотенні прапори (значки) Чернігівського полку у 1649–1654 рр.

року. Він складався з восьми сотень, в які входили 997 козаків і старшини. До реєстру було записано полковника Мартина Небабу, який загинув 1651 р. у боях, а також відомих тоді і згодом козацьких старшин: Петра Забілу (борзнянського полковника у 1648–1649 та 1654 рр.), Степана Пободайла (чернігівського полковника у 1651–1654 рр.), Юрія Михайловича Хмельницького (брата Богдана Хмельницького, сосницького полковника у 1648–1649 рр.). До Чернігівського полку тоді ж включено територію і склад ліквідованих Борзнянського (1648–1649) та Сосницького (1648–1649) полків. Адміністративно-військовими підрозділами полку були такі сотні: Чернігівська (разом з борзнянськими козаками) – 401 козак, сотник Мартин Пободайло; Івангородська – 99 козаків, сотник Онисій Дорошенко; Бахмацька – 99 козаків, сотник Пантелеймон Омелянович; Борзнянська (разом з Загорівкою) – 99 козаків, сотник Пилип; Сосницька – 100 козаків, сотник Михайло Жураховський; Батуринська – 99 козаків, сотник Степан Окша; Конотопська – 100 козаків, сотник Іван Рибальченко; Дівицька (Салтикова) – 100 козаків, сотник Карпо Літошний.

Автономною до Чернігова стала Стародубщина, на території якої теж сформувалося кілька козацьких сотень.

Після Білоцерківської угоди 1651 року у складі полку виникли нові сотенні підрозділи – в Любечі, Седневі і Слабині. Але після Переяславської ради 8 січня 1654 р. і підписаних згодом угод з царем Чернігівський полк втратив більшість сотень на користь Ніжинського полку. У його складі лишилися всього чотири військово-адміністративні одиниці: Чернігівська, Седнівська, Слабинська і Любецька (разом з Лоєвом) сотні. Щоправда, від 1659 року полк став поповнюватися новими сотнями та повертати втрачені і до 1672 року їх стало шістнадцять. Зі складу полку за ці роки тимчасово виділяли Борзнянський (1654 р.) та Седнівський (1659 р.) полки, території яких знову поверталися до Чернігівського [271; 301; 331; 361].

Конотопські статті 25 травня 1672 р. підписали такі чернігівські старшини: (полковника Василя Ігнатовича, брата Д. Многогрішного, було заарештовано) обозний Костянтин Угровецький; осавул Никифор Каленикович; писар Михайло Степанович Слободецький; хорунжий Степан Силич та 14 сотників: білоуський Павло Товстоліс; слабинський Іван Пархомович Утвенко; седнівський Михайло Савенко; березанський Сава Іовенко; сосницький Степан Зорченко; киселівський Кіндрат Бутович; волинський

Чернігівський полк у 1654 р.

Печать Чернігівського магістрату

Василь Коляда; вибельський Яків Близниченко; сиберезький Филон Звяка; городницький Гришко Романов; менський Федір Ониськів; столинський Пилип Марков; синявський Василь Марков; понорницький Федір Ковтуненко [77, т. 2, с. 153].

Серед інших полків, Чернігівський мав найбільшу кількість сотенних осідків у селах, а не у містах та містечках. Це села: Білоус Євтухів, Виблі, Волинка, Киселівка, Сибереж, Слабин, Стольне [65; 102; 141; 170; 210].

Відтак за час існування Чернігівського полку його адміністративну територію складали такі сотні: Батуринська (1649–1654); Бахмацька (1649–1654); Березнянська (1651–1654; 1672–1782); Білоуська (1663–1782); Борзенська (1649–1654); Виблівська (1656–1782); Волинська (1669–1782); Городнянська (1672–1782); Дівицька (Саятикова) (1649–1654); Івангородська (1649–1654); Киселівська (1668–1782); Конотопська (1649–1654); Любецька (1656–1782); Менська (1672–1782); Понорницька (1663–1782); Роїська (1659–1782); Седнівська (1654–1659; 1659–1782); Сиберезька (1669–1672); Синявська (1669–1782); Слабинська (1654–1782); Сосницька (1649–1654; 1668–1782); Стольненська (1669–1782); Чернігівська (1648–1782). Тобто від 1648 р. і до 1782 р. у полк входило загалом 22 сотні. Зокрема, у 1649 р. – 7 сотень; у 1654 р. – 4 сотні; в кінці 1672 р. – 16 сотень; у 1750 р. – 16 сотень; у 1764 р. – 18 сотень; у 1775-1782 рр. – 17 сотень. За компутом і ревізією 1764 р. у ньому нараховувалося 18 сотень, 9838 виборних козаків, 19 810 підпомічників та 101 556 душ іншого населення. Від 1763 р. на території полку діяли два судові повіти – Чернігівський та Менський, а від 1766 року два комісарства – Чернігівське та Березнянське [222; 264].

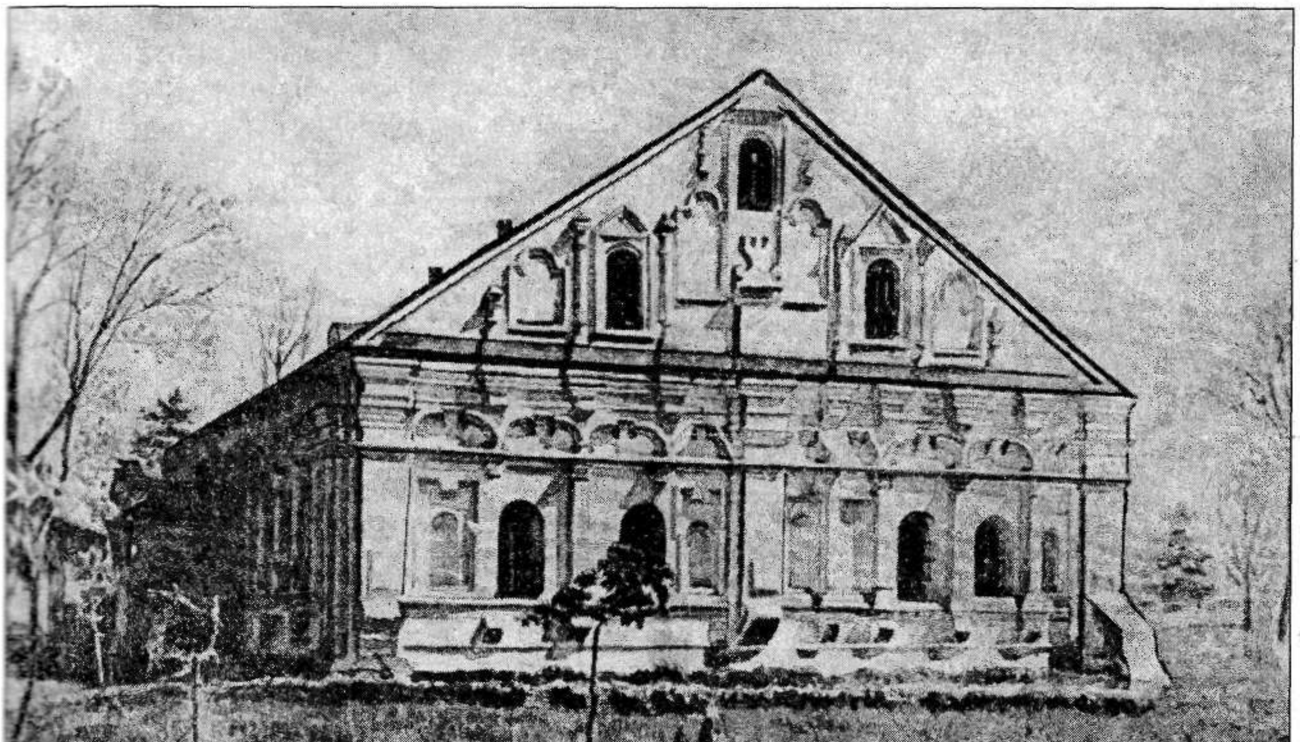

Будинок Чернігівської полкової канцелярії (кам'яниця Лизогуба). XVII ст.

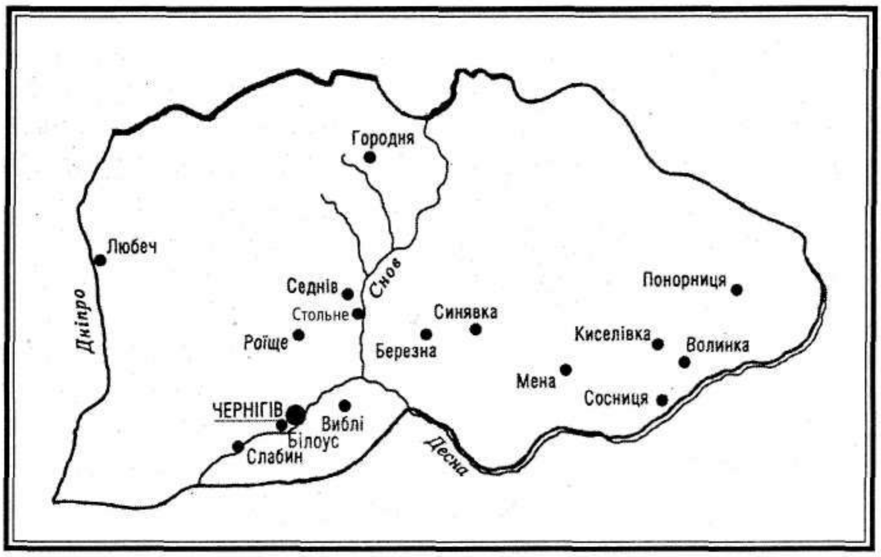

Чернігівський полк у XVIII ст.

Сотенними центрами полку були такі містечка і села: Батурин, Бахмач, Березна [Березне, Березина], Білоус [Білоусівка, Білоус-Євтухів], Борзна, Виблі [Вибель], Волинка, Городня, Івангород, Киселівка [Кирилівка], Конотоп, Любеч, Мена, Понорниця [Понирне, Понурниця], Салтикова Дівиця; Седнів [Седніїв], Сибереж, Синявка, Слабин, Сосниця, Стольне [Столин], Чернігів. Нині це територія Бахмацького, Борзнянського, Куликівського, Менського, Сосницького і Чернігівського районів Чернігівської області та північно-східної частини Конотопського району Сумської області.

За указом Катерини II від 16 (27) вересня 1781 року Чернігівський полк ліквідували, а його територію включили до складу Чернігівського намісництва, відкритого 30 січня 1782 року [387; 392; 408; 521; 578].

Серед полкової козацької старшини найбільш відомими державними і військовими діячами були майбутні гетьмани – Д. Многогрішний [Ігнатович], І. Самойлович, І. Скоропадський, П. Полуботок; полковники і генеральні старшини – Ф. Лисенко, Я. Лизогуб, В. Дунін-Борковський. Знаними в Гетьманщині стали також родини сотників і полкових старшин Сахновських, Мокрієвичів, Савичів, Тризн, Молявок, Бережинських, Шихуцьких. Означене добре видно з переліку вищих полкових посадовців, який подаємо наразі.

Полковники: Небаба Мартин[1] (1648–1651). Пободайло Степан Данилович (1649, н.). Шохов Іван (1649, н.). Забіла Петро (1649, н.). Окша Степан (1651, н.). Шохов Іван (1651, н.). Толмач Іван (1651, н.). Гладкий Матвій (1651, н.). Дзиковський Іван (1652). Пободайло Степан Данилович[2] (1651–1654). Дорох Никифорович (1654, н.). Вибельський [Попович] Іван Аврамович (1654–1657). Веремієнко Опанас (1654, н.). Силич Оникій[3] (1657–1663). Григір Никифорович (1658, н.). Коханенко Станіслав (1659, н.). Немирич Юрій (1659, н.). Вибельський Іван Аврамович (1661, н.). Миколаєнко Трохим (1663–1664). Краснобаштан [Красна Башта] Тихон Гаврилович (1665–1666). Многогрішний [Ігнатович] Дем'ян Гнатович[4] (1665–1668). Самойлович [Попович] Іван Самійлович[5] (1665, н.; 1668–1669). Гаврило Васильович (1668, н.). Лисенко Іван Якович (1669–1671). Коханенко Станіслав (1662, н.). Свьонтицький Федір (1668, н.). Стриєвський Костянтин (1669, н.). Пригара Іван (1670, н.). Болдаківський Василь Семенович (1671, н.). Многогрішний [Ігнатович] Василь Гнатович (1671–1672). Полуботок Леонтій Артемович (1671–1673, н.). Дунін-Борковський Василь Каспарович[6] (1672–1685). Коханенко Станіслав (1675, н.). Самойлович Григорій Іванович[7] (1685–1687). Никифор Каленикович (1688, н.). Лизогуб [Кобизенько] Яків Кіндратович[8] (1687–1698). Донець Дмитро (1689, н.). Грембецький Микола (1696, 1697, 1698, н.). Лизогуб Юхим Якович (1698–1705). Затиркевич Юрій (1704, н.). Власович Іван (1705, н.). Полуботок Павло Леонтійович[9] (1705–1723).

[1] Загинув під Лоєвом влітку 1651 р.

[2] У 1652 р. – наказний гетьман, загинув 1654 р. під час облоги Старого Бихова.

[3] Страчений І. Брюховецьким.

[4] У 1668–1669 рр. – наказний гетьман, генеральний осавул, у 1669–1672 р. – гетьман Лівобережної України.

[5] У 1672–1687 рр. – гетьман Лівобережної України.

[6] У 1685–1702 рр. – генеральний обозний.

[7] Заарештований і страчений під час перевороту 1687 р. як син гетьмана.

[8] У 1696 р. – наказний гетьман в Азовському поході.

[9] У 1722–1724 рр. – наказний гетьман. Заарештований Петром I і замордований у Петропавлівській фортеці.

Герб Чернігівської губернії

Грембецький Микола (1712; 1713, н.). Милорадович Михайло Ілліч (1712). Томара Василь Іванович (1715; 1716; 1721; 1723, н.). Силич Іван Степанович (1723, н.). Богданов Михайло Семенович [Самсонович][1] (1723–1735). Батуринський Яків (1728, н.). Ізмайлов Володимир Васильович[2] (1736–1748). Ліневич Карпо Петрович (1733, н.). Гавізов Григорій (1743, н.). Божич Іван Пантелеймонович[3] (1748–1762). Милорадович Петро Степанович[4] (1762–1782).

Обозні: Гутор Костянтин (1658). Рашка Филон (1659). Ковтунович Олександр (1661). Внучко-Посудевський Сава (1667). Гордецький Іван (1670). Захарович Лазар (1671). Угровецький Костянтин (1672). Якимович Олександр (1673). Угровецький Костянтин (1676–1677). Байдак Григорій Сергійович (1681). Калиниченко Никифор Калениковим (1681, 1688–1690). Якимович Олександр (1685). Лесько (1692). Молявка Федір (1694). Ращенко Филон Хомич (1696–1701). Грембецький Микола (1696–1710). Сахновський Гнат (1709), Скоропадський Василь Ілліч (1713–1721). Сахновський Гнат Васильович (1723–1731). Сахновський Павло (1735–1737). Молявка Федір Іванович (1738–1747). Сахновський [Васютинський] Іван Гнатович (1739–1768). Тризна Андрій Миколайович (1769–1779). Сахновський Яким (1769). Бобир Іван (1779–1782).

Судді: Андрій (1650). Домонтович Іван (1662). Марко Артемович (1667–1671). Болдаковський Василь Семенович (1673). Стриєвський Костянтин (1677–1686). Радич Пантелеймон (1685). Мокрієвич Іван (1686). Радич Пантелеймон (1687). Стриєвський Костянтин (1692–1694). Мокрієвич Карпо Іванович (1688–1690). Затиркевич Юрій (1698–1704). Мокрієвич Іван (1704). Тризна Іван Хомич (1710–1711). Томара Василь Іванович (1715–1726). Каневський-Оболонський Василь Васильович (1727–1732). Мокрієвич Іван Оникійович (1732–1739). Сенюта Тимофій Михайлович (1739–1767). Сахновський Іван (1767). Бакуринський Яків Леонтійович (1772–1779).

Писарі: Красковський Іван (1649–1651). Мокрієвич Карпо Іванович (1660–1661). Іван Васильович (1664). Полуботок Леонтій Артемович (1668). Заборовський Лукаш (1670–1671). Слободецький Михайло Степанович (1672–1673). Скоропадський Іван Ілліч (1674–1695). Булавка Петро Михайлович (1698–1708). Семен Наумович (1700). Бутенко Іван Янушович (1716–1727). Микита Васильович (1716). Полунецький Іван (1718). Микита Васильович (1725, н.; 1728–1731). Холодович Самійло (1734–1739). Максимович Григорій (1733–1739). Константинович Кипріян (1740). Миткевич Яків Прохорович (1742–1753). Якимович Андрій Гордійович (1754–1767). Бакуринський Яків Леонтійович (1768–1772). Рашевський Яків Овсійович (1774–1781). Войцехович Іван (1781).

Осавули: Прокіп (1649). Картель Кузьма Савич (1650). Бучинський (1671). Калениченко Никифор (1671–1674). Мокрієвич Василь (1675). Грибович (1678). Рашко Филон (1679). Устимович Василь (1687). Немирович-Данченко Пилип (1687). Устимович Василь (1690). Донець Дмитро (1689–1696). Мокрієвич Михайло (1690). Василь Маркович (1691). Зеленський Федір (1694–1699). Устимович Василь (1695). Грембецький Микола (1696–1699). Бучинський Степан (1704). Бутович Степан Іванович (1702–1710). Красовський Михайло Осипович (1710–1716). Лисенко Федір (1710–1714; 1717–1723). Мокрієвич Михайло (1723–1725; 1728–1738). Бобир Іван (1725). Лисенко Іван Федорович (1723). Славатинський Степан (1734–1754).

[1] Мав російський чин бригадира.
[2] Мав російський чин бригадира.
[3] Мав російський чин бригадира.
[4] Мав російський чин бригадира.

Рашко Єлисей Филонович (1738–1753). Каневський Петро (1767). Павловський Василь (1755–1769). Сахновський Іван Іванович (1764–1769). Бакуринський Семен Леонтійович (1770–1779). Брежинський Богдан (1770). Круп'янський Яків Олександрович (1776–1779). Лисенко Андрій (1779). Долинський Іван (1783). Посудевський Петро Федорович (1782).

Хорунжі: Наум (1649). Іван (І649). Картель Іван Савич (1650). Силич Степан Симонович (1672). Савенко Корній (1681). Улезько Тиміш (1687). Чечель Іван Власович (1688). Терлецький Іван (1695–1698). Якубович Прокіп Семенович (1696–1704). Чечель Марко Іванович (1710). Пішковський Панас (1720). Михайлович Марко (1723–1730). Хоменко Опанас Семенович (1727). Шум Михайло (1728). Товстоліс Іван (1729–1737). Медушевський Гнат (1734). Булавка Іван Тимофійович (1742–1752). Леонтович Степан (1742–1748). Комаровський Василь Іванович (1749–1763). Ломиковський Павло (1764). Фурсанович Петро Григорович (1752–1766). Петрашевич Василь (1764–1774). Лисенко Михайло Васильович (1773–1779). Ладанка Іван (1777–1779).

ЧЕЧЕЛЬНИЦЬКИЙ ПОЛК (1650; 1673–1676). Військове формування Війська Запорозького, яке виділялося зі складу Брацлавського полку у 1650 та 1673–1676 роках на основі Чечельницької сотні та навколишніх сіл. Полковий центр знаходився у містечку Чечельник (тепер райцентр Вінницької області). Полковником у 1650 р. був Федір Литка.

ЧИГИРИНСЬКИЙ ПОЛК (1648–1678; 1683–1685; 1704–1712). Належав до найстаріших козацьких становo-територіальних формувань Речі Посполитої. Виник на початку XVII ст. (ймовірно у 1625 році) навколо Чигирина (тепер районне місто Черкаської області) в Чигиринському старостві Київського повіту Київського воєводства. За реєстрами 30–40-х рр. мав таких полковників: Тарас (1630–1633), Лотиш Юрій (1634), Пешта Роман (1637), Кричевський Станіслав (1643–1648).

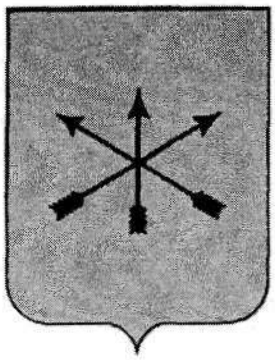

Чигирин

Від початку 1648 р. став основою армії і держави Б. Хмельницького. Територія і склад полку, у кількості 3222 осіб, закріплено Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 року. Згідно з ним полк складався із 19 сотень, розташованих на правому та на лівому березі Дніпра. Мав такі сотенні містечка, як Чигирин, Крилів, Медведівка, Воронівка, Сміла, Боровиця, Суботів, Жаботин, Кременчук, Голов'ятин, Жовнин, Потік, Омельник, Голтва, Остап'є, Вереміївка. Межував на правобережжі із татарським степом, запорозькими вольностями, Корсунським і Черкаським полками, а на лівому березі – із Черкаським, Кропивнянським, Миргородським та Полтавським полками.

Сотні і сотники в 1649 р. за „Реєстром" значаться наступні. *Правобічні:* Чигиринська

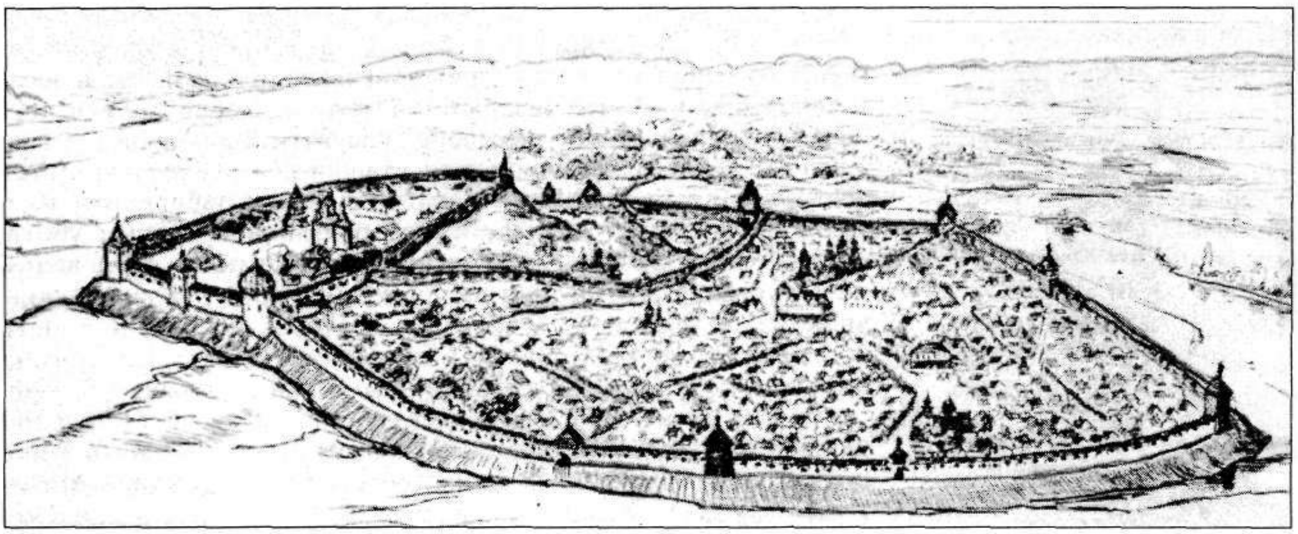

Чигирин за часів Б. Хмельницького

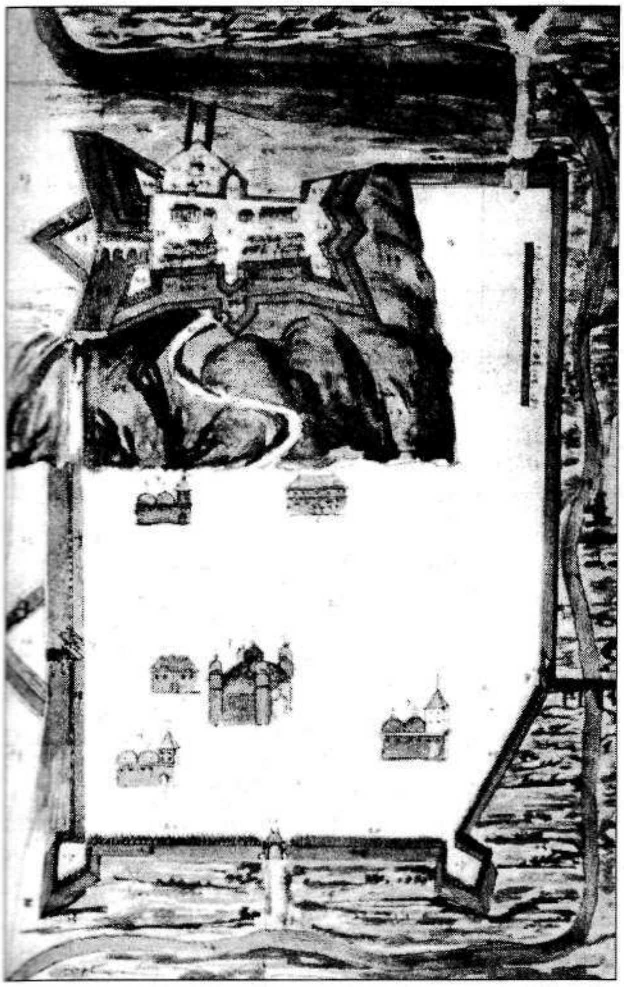

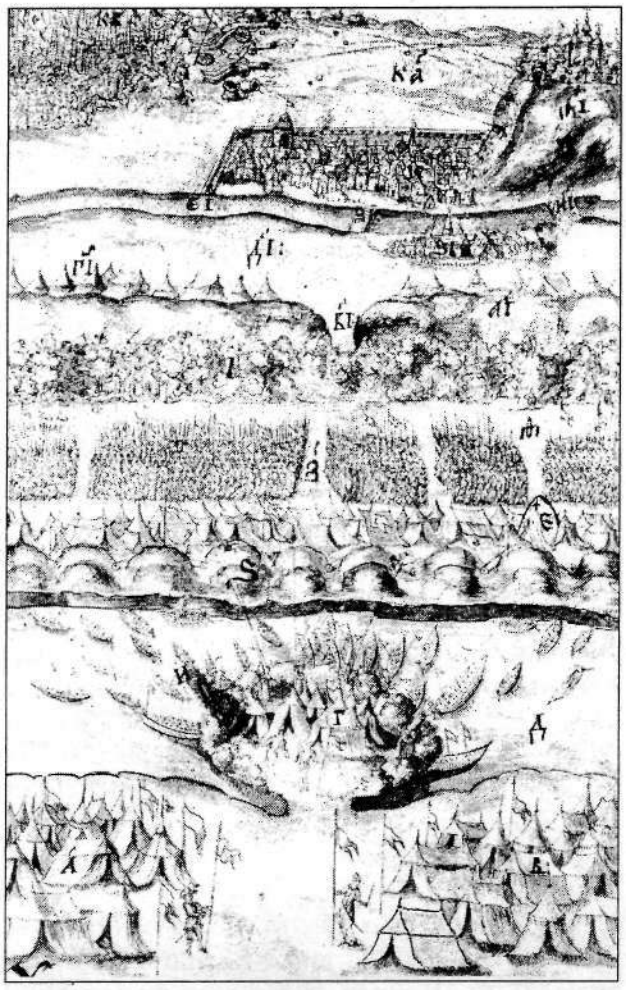

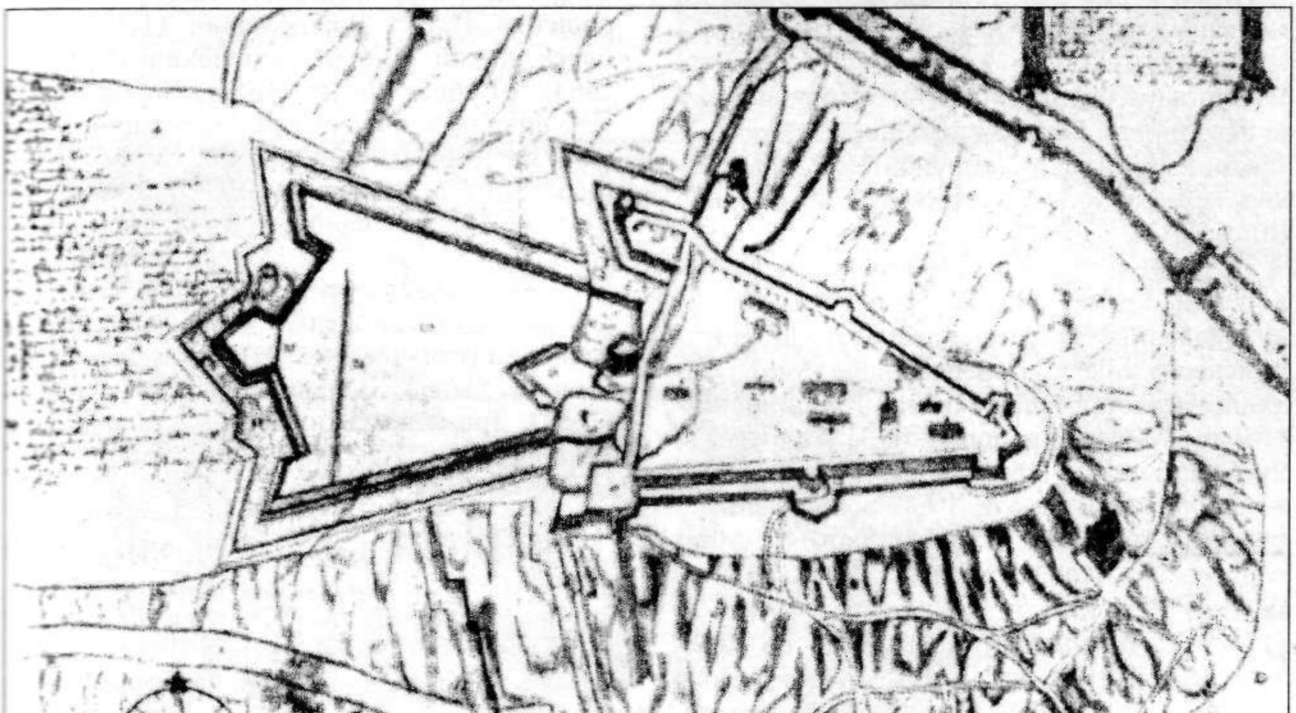

Чигиринські міські та замкові укріплення на мапах і схемах XVII ст.

полкова (мала 472 козака); Крилівська (138), сотник Вовченко Лесько; Воронівська (101) – Фесько; Бужинська (168) – Сухина Лука; Боровицька (100) – Проскуренко Іван; Медведівська (261) – Ручка Іван; Жаботинська (174) – Шуліка Іван; Смілянська (211) – Стринча Мисько; Голов'ятинська (101) – Лісняк Семен; Баклійська (80) – Захарко; Орловецька (98) – Донець Жадан. *Лівобічні:* Вереміївська (181) – Рева; Жовнинська (159) – Сухомлин; Максимівська (200) – Скороход Іван; Кременчуцька (150) – Супруненко Андрушко; Потіцька (181) – Гулячка Василь; Омельницька (189) – Шукоть Іван; Голтв'янська (158) – Андрушенко Дмитро; Остапівська (100) – Махненко Іван.

За переписом 1654 р. полк очолював Яків Пилипович (Філіпов), сотником полкової сотні був Гаврило Довгий, полковими старшинами Григорій Якович (хорунжий), Родіон Шахворостенко (осавул) та Василь Федорович (писар).

У 1661 р. з лівобережних сотень був утворений Кременчуцький полк, але 1663 р. ліквідований, а сотні повернуті до Чигиринського полку. Перерозподіл адміністративної території ішов також з Кропивнянським та Лубенським полками. За Андрусівським перемир'ям (1667 р.) лівобережні сотні відійшли (остаточно аж 1672 року, після Переяславської ради) до Лубенського та Миргородського полків, правобережжя відійшло до Речі Посполитої, а за Бучацьким миром (1672) між Портою та Польщею, – до вілаєта П. Дорошенка, васального султану. Полк до решти ліквідовано фактично після захоплення Чигирина турками у 1678 р. За Бахчисарайським миром (1681 р.) та „Вічним миром" (1686 р.) прибережна дніпрова смуга мала лишатися незаселеною. За Карловицьким миром (1699 р.) правобережна територія колишнього Чигиринського полку повернулася до складу Польщі. Хоча є дані, що у 1683–1685 рр. існував військовий підрозділ, який називався Чигиринським полком на чолі з Громашевським. У 1704–1712 рр. полк був відроджений, але після Прутського миру 1711 р. знову ліквідований. Очолювані полковником Гнатом Галаганом козаки переселилися на територію Прилуцького полку. Г. Галаган став прилуцьким полковником [431].

Полковники: Вишняк Федір Якубович (1648–1650). Коробка Федір (1648; 1649, н.). Криса Михайло (1650–1651, н.). Богаченко Ілля (1650, н.; 1651). Пархоменко Яків (1651–1653; 1654, н.). Волевач Іван (1651; 1653, н.). Трушенко Карпо (1653–1654). Томиленко Василь (1653–1654, н.). Філіпов Яків (1654). Безштанько Павло (1655, н.). Жданович Антін (1656–1659). Хомич Григорій (1657). Трушенко Карпо (1658). Богаченко Ілля (1658). Каплуновський Герасим (1659). Андріїв Кирило (1659). Кременчуцький Павло (1659–1660). Дорошенко Петро Дорофійович (1659). Опара Степан (1661). Богун Іван (1661). Дорошенко Петро Дорофійович (1661–1663). Бережецький Прокіп Семенович (1662, н.; 1664). Коробка Федір (1664). Бережецький Прокіп Семенович (1666). Городничий Яків (1667). Дорошенко Андрій Дорофійович (1668). Дуб'яга Іван (1669, н.). Корицький Яків (1671). Петрановський Ярема (1672–1676). Корицький Яків (1676). Коровка [Коровченко, Вольський] Григорій Карпович (1676–1678). Демиденко Лаврін (1678, н.). Скоробагатий Іван (1678). Хмельницький-Яненко Павло Іванович (1679). Уманець (1682). Громашевський (1683). Невінчаний Василь (1704–1708). Мокієвський Костянтин (1708–1709). Галаган Гнат (1709–1712).

ЧОРНОБИЛЬСЬКИЙ ПОЛК (1648–1649; 1651). Військове формування Війська Запорозького, яке створювалося під час боїв з арміями Речі Посполитої у 1648–1649 та 1651 рр. на основі Чорнобильської сотні Київського полку та навколишніх сіл. Ліквідовувався після Зборівської та Білоцерківської угод. Полковий центр містився у містечку Чорнобиль (тепер місто на території Іванківського району Київської області).

РОЗДІЛ 3

Сотенний поділ Війська Запорозького

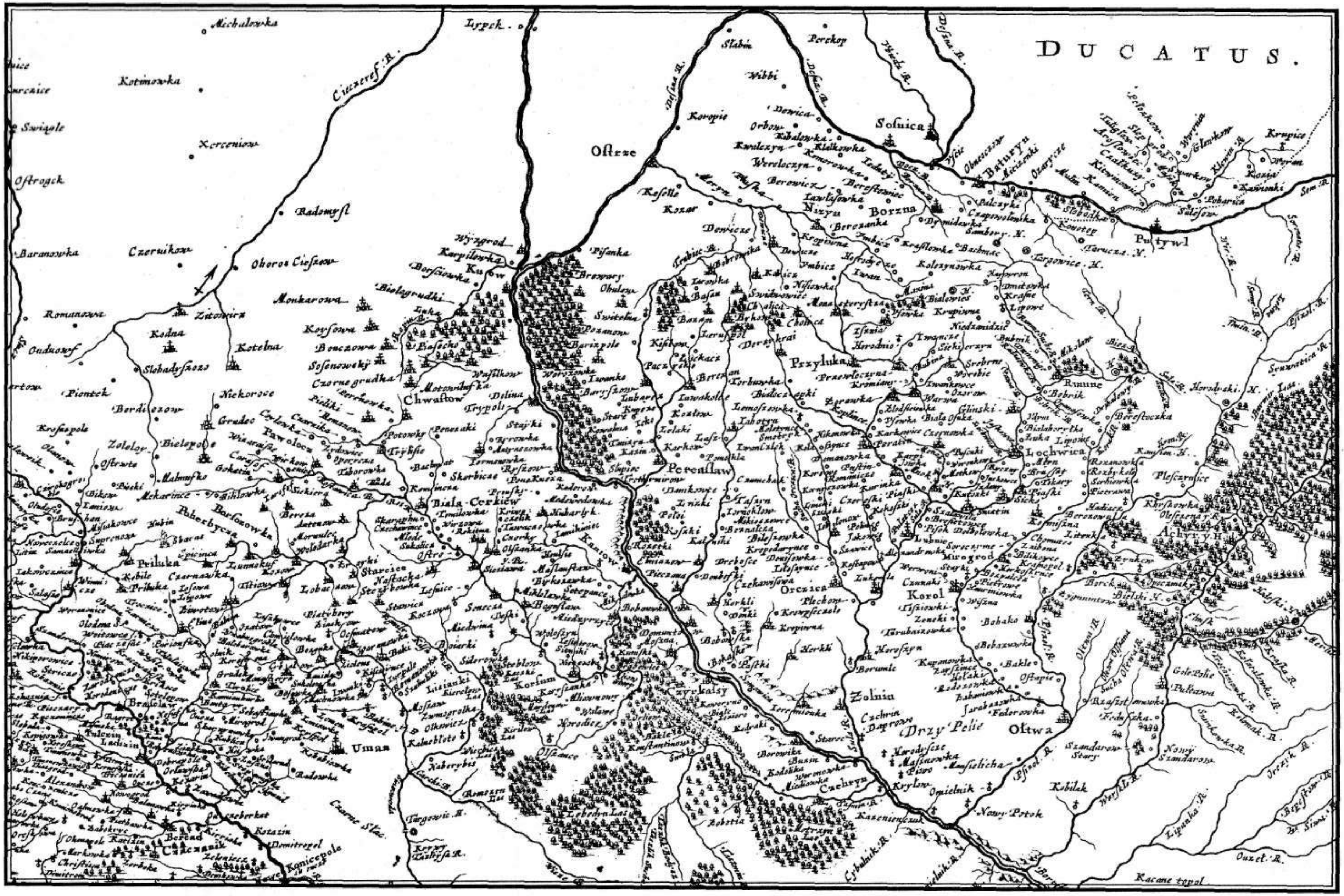

Мапа України майстра Яна Янсона. 1657 р., Амстердам. (Фрагмент)

АКУЛИНСЬКА СОТНЯ (1655–1659 рр.). Адміністративний і військовий підрозділ Білоруського [Чауського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Акулино, тепер – у складі Республіки Біларусь.

АНТОНІВСЬКА СОТНЯ (1651– ? рр.). Адміністративний та військовий підрозділ Паволоцького полку від 1651 р. У „Реєстрі" 1649 р. уже згадана як бойова одиниця Білоцерківського полку у кількості 70 козаків. Антонову, ймовірно, підпорядковувалася і Сквира (30 козаків). Більших даних наразі бракує. *Сотенний центр:* містечко Антонів, нині – село Сквирського району Київської області на р. Березанка.

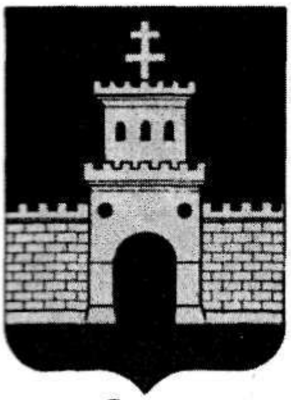

Сквира

АРХАНГЕЛОГОРОДСЬКА СОТНЯ (1742–1752 рр.). Створена 1742 р. за царським указом у складі Миргородського полку як порубіжне військово-територіальне формування на землях Війська Запорозького низового для захисту від нападів єдисанських та буджацьких татар. Ліквідована указом імператриці Єлизавети Петрівни 1752 р., а територія включена до щойно створеної провінції Нова Сербія. Козаків переведено в розряд військових поселенців.

Сотенний центр у 1742–1750 рр. знаходився у містечку Архангелогороді, тепер – Новоархангельськ, районний центр Кіровоградської області, а в 1750–1752 рр. в селі Новий Миргород, тепер – Новомиргород, районний центр Кіровоградської області. *Сотники:* Звенигородський Давид (1742–1747). Чечель Осип (1747–1751). Гончаренко Петро (1752, н.).

Населені пункти: Архангелогород, містечко; Вільховате, село; Новий Миргород, село; Петровий Острів, село.

БАБАНСЬКА СОТНЯ (1649– ? рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Уманського полку. Вперше згадана у Зборівському реєстрі 1649 р. у кількості 199 козаків, на чолі яких стояв сотник Степан Килимей. Сотня згадана і в списках сотенних підрозділів 1654 року. Подальша історія невідома за браком даних. *Сотенний центр:* містечко Бабани, нині – село Старі Бабани Уманського району Черкаської області.

БАБИНСЬКА СОТНЯ (1649–1653 рр.). Військова та адміністративна одиниця Кальницького полку. Восени 1649 року мала 100 козаків особового складу, сотника Гната, містечко Чагів. Ліквідована 1653 р. під час реорганізації Кальницького полку у Винницький і виділення з нього у 1651 р. Паволоцького. *Сотенний центр:* містечко Бабин [Баба], тепер – село Іллінцівського району Вінницької області.

БАГАЦЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Створена наприкінці 1648 р. За „Реєстром" 1649 р. увійшла до складу Полтавського полку. Протягом 1661–1663 рр. – у складі Кременчуцького полку; у 1663–1665 рр. – Миргородського полку; у 1665–1672 рр. – знову в Полтавському полку. 1672 р. гетьман І. Самойлович універсалом включив сотню до Миргородського полку, але після Бахчисарайського миру з Османською імперією у 1681 році, для посилення південного кордону, знову повернув її до Полтавського полку. Перед першим Кримським походом, наприпочатку 1687 р., гетьман знову перевів Багацьку сотню до складу Миргородського полку, в адміністративному підпорядкуванні якого вона знаходилася надалі аж до ліквідації полково-сотенного устрою Лівобережної України у 1782 р.,

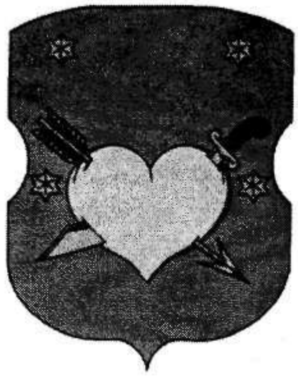

Багачка

коли її територію включили у Миргородський повіт Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Багачка, тепер – селище Велика Багачка, райцентр Полтавської області. *Сотники:* Гужол Іван (1649). Гришута Іван (1659). Устименко Василь (1711). Василь Дмитрович (1713). Москаленко Андрій Степанович (1718–1741). Костенко Лаврін (1741, н.). Семенов Денис (1739, н.).

Населені пункти: Багачка, містечко; Злодіївка, село; Решетилівка,[1] село. За ревізією 1723 р. за сотнею значиться лише містечко Багачка, а в Рум'янцевському описі 1765–1769 рр. дані по сотні відсутні.

БАГЛАНІВСЬКА СОТНЯ (1649 – ? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Брацлавського полку. Вперше згадана в Зборівському реєстрі 16 жовтня 1649 р. у кількості 208 козаків на чолі із сотником Степаном Білоченком. *Населені пункти у 1649–1654 рр.:* Берківка, Бородавка, Тарканівка, Ободівка, Сомівка, Касаринці. *Сотенний центр:* містечко Багланівка, нині – село Баланівка Бершадського району Вінницької області.

БАКЛАНСЬКА СОТНЯ (1672–1782 рр.). Утворена 1672 р. рішенням гетьмана І. Самойловича у складі Стародубського полку у процесі реформування ним адмінустрою Лівобережної України. Сформована з населених пунктів Погарської, Почепської та Стародубської сотень. Весь час існування знаходилась у Стародубському полку. Ліквідована 1782 р., а її територія включена до Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Баклан, нині – Брянська область Російської Федерації.

Сотники: Мирський Михайло (1672). Богданович Андрій (1676). Ширай Терентій Гаврилович (1676–1696). Гудович Павло (1697–1700). Мовчан Іван Мусійович (1701–1706). Готовець Лука Григорович (1706, н.). Пучковський Степан (1706, н.). Половинка Григорій Тимофійович (1707, н.). Гудович Андрій Павлович (1709). Галецький Леонтій Якович (1709–1710). Соколовський Антип (1710–1727). Єсикорський Петро (1717; 1725 н.). Гарявський [Вавровський] Василь (1717; 1720; 1723; 1724; 1725 н.). Косач Василь (1725, н.). Григорій Власович (1725, н.). Галецький Леонтій Якович (1727–1728). Кибальчич Тарас (1729, н.). Ширяй Іван (1729, н.; 1730–1731). Косач Василь Петрович (1732–1756). Соколовський Андрій (1735, н.). Сорока Леонтій (1737–1738, н.). Губчиць Михайло Васильович (1756–1765). Лишень Петро (1756, н.). Косач Григорій (1766–1767). Ніздря Микола (1774–1782).

Населені пункти: Аксаки,[2] слобідка; Андріївка, слобідка; *Баклан*, містечко; Баликине, село; Балки, село; Березівка, село; Біляни, село; Борщів, село; Бучки, село; Войтенки, село; Вормине, село; Вранці, село; В'язівське, село; В'ялки, село; Горяни, село; Гудів, слобода; Душатин, село; Дягів, село; Жигалки, село; Жудилове, село; Жуків, село; Журавлів, село; Івайтенки, село; Карбовщина, село; Ковалів, село; Ковиленка, слобода; Кожем'яки, село; Козилівка, село; Комарівський хутір; Коростилів, село; Косичі, село; Котляків, село; Лапин, село; Ліски, слобода; Лубенки, село; Мале Старосілля, село; Машкове, село; Михайлівське, село; Михнівка, село; Нелжичі, село; Нове Задубення, село; Плівки, село; Погар, місто; Подзаричі, село; Прирубки, село; Пукосин, село; Рожки, село; Розрита слобода; Рудня, село; Савостяни, село; Сибеки, село; Старе Задубення, село; Старосілля, село; Суворів, село; Товпазин [Толбазин], село; Тубальці, село; Улазовичі, село; Храпівка, село; Чорнобабки, село; Шалудьки, село;講Шаршевичі [Ширшавичі], село; Шираївка, слобода; Шираївка, хутір; Шняки, село; Щокотів, село; Юрків, село.

В Рум'янцевському описі Лівобережжя до Бакланської сотні включено також такі населені пункти: *села* – Борзине, Бурчак, Дарців, Коровлів, Михальчин, Укосин, Пучківка, Розсуха, Татищеве, Урянці, Хрулівка, Чауси, Юдинів; *слобода* Калівці; *хуторі* – Анна, Бурівка, Гамаліївка, Дринівка, Поденівський та Щербаківський.

БАКЛІЙСЬКА СОТНЯ (1648–1667 рр.). Військовий підрозділ та адміністративна

[1] Не плутати з містечком Решетилівкою, сотенним центром (з 1723 р.) Полтавського полку.

[2] Підкреслено населені пункти, які в описі 1765–1769 рр. значаться за іншими сотнями або взагалі відсутні.

одиниця Чигиринського полку. Виникла весною 1648 р. Юридично оформлена Зборівським реєстром. 16 жовтня 1649 р. мала 80 козаків на чолі із сотником Захарком. Згадується і в присяжних списках 1654 р. Ліквідована, ймовірно, після Андрусівської угоди Росії та Польщі про поділ України по Дніпру навпіл. *Сотенне містечко* Баклій, нині – село Балаклія Смілянського району Черкаської області.

БАЛАБАНІВСЬКА СОТНЯ (1649–1653 рр.). Адміністративна та військова одиниця Кальницького полку. За Зборівським реєстром 1649 р. мала 51 козака особового складу на чолі з сотником Олексієм. Ліквідована при виділенні з полку Паволоцького та реорганізації Кальницького полку у Вінницький. *Сотенний центр:* містечко Балабанівка, тепер – село Іллінцівського району Вінницької області.

БАЛАКЛІЙСЬКА СОТНЯ (1648–1665 рр.). Створена наприкінці 1648 року. У „Реєстрі " 1649 р. значиться у складі Полтавського полку. Протягом 1661–1663 рр. – закріплена за Кременчуцьким полком, 1663 р. увійшла до складу Миргородського полку, а 1665 р. ліквідована. Її територія розділена між Білоцерківською та Остапівською сотнями. *Сотенний центр:* містечко Балаклійка, тепер – село Балаклея Великобагачанського району Полтавської області. Від 1665 р. населений пункт Білоцерківської сотні. *Сотник:* Терешко Ісайович (1648–1650).

Населені пункти: Балаклійка, містечко; ймовірно – Корнієнки, село; Попове, село.

БАРАНІВСЬКА СОТНЯ (1663–1665 рр.). Створена 1663 р. із сіл Шишацької та Сорочинської сотень, коли Шишаки перейшли до Миргородського полку. З їх поверненням до Полтавського полку у 1665 р. Баранівську сотню ліквідували, а територію і козаків знову повернули до складу Сорочинської і Шишацької сотень. *Сотенний центр:* село Баранівка, тепер – село Куйбишеве Шишацького району Полтавської області. 1750 р. було приписане до Сорочинської сотні.

БАРИШІВСЬКА [БАРИСЬКА, БАРИШСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Утворилася влітку 1648 р. як військовий підрозділ Переяславського полку. У складі 111 козаків 16 жовтня 1649 року записана до Зборівського реєстру. Як військово-адміністративний округ постійно перебувала у складі Переяславського полку аж до ліквідації полково-сотенного устрою Лівобережної України у 1782 році. Її територію повністю включено до складу Остерського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Баришівка, тепер – селище, районний центр Київської області [225].

Сотники: Шкабура Овсій (1649). Воробей Іван (1663). Моркотун Іван (1663). Лобода Захар (1666). Щербина (1666). Максименко Олефір (1669–1672). Моркотун Павло (1672). Чеснійший Іван (1673). Острожанин Петро (1675). Мирон Гаврилович (1678–1679). Голубенко Матвій (1685, н.; 1687). Степан Миронович (1687). Мокієвський Михайло (1687). Костянецький Михайло (1690, н.). Степаненко Лук'ян (1693). Лавренченко Василь (1695–1699; 1703–1706). Денис Миронович (1699). Яків Васильович (1702, н.; 1706). Кулішенко Марко (1704, н.). [Ісаєвич] Ісай Денисович (1710–1728). Кіндрат Васильович (1711, н.; 1724). Полоток (1718, н.). Лушня Федір (1723, н.). Федір Матвійович (1724; н. 1731). Жидченко Яків (1728, н.). Сулима Семен (1729–1737). Яків Іванович (1730–1731, н.). Великий Іван (1734, н.). Батюк Влас (1734, н.; 1737; 1738–1739). Афендик Степан Іванович (1735, н. 1738; 1740). Лисенко Максим (1736, н.). Лизакевич Григорій Федорович (1737–1744). Жидченко Степан (1738, н.). Антонов Яким (1741–1742, н.). Гаркуша Никифор (1742, н.). Афендик Давид (1745–1768). Корніїв Данило (1751, н.). Афендик Федір (1768–1782).

Писарі: Неродка Яків (1669). Лужецький Іван (1675). Лужецький Данило Іванович (1676–1711). Лужецький Павло Данилович (1719–1720). Врублевський Степан (1720). Антонович Йосип (1727–1730). Лужецький Павло Данилович (1731). Диваченко Михайло (1732–1737). Марковченко Матвій Олександрович (1737–1738). Дмитренко Михайло (1738; 1740; 1742). Кончаковський Іван (1743). Барабаш Трохим Іванович (1746–1755). Мой-

сеєнко Максим (1760–1767). Чубук Тимофій (1776–1781).

Осавули: Шапошник Іван Прокопович (1735–1737). Бей Семен (1738–1740). Таран Яків (1741–1743). Загнибородa Лук'ян (1748). Загнибородa Тиміш (1745–1754). Загнибородa Лук'ян (1754). Батюк Данило (1755–1767). Батюк Гордій (1763–1782).

Хорунжі: Гаркуша Никифор (1734). Кононенко Данило (1737). Гаркуша Никифор (1743–1745). Лисий Мирон (1748). Лисенко Григорій (1752). Носенко Михайло (1752–1761). Федір (1763). Дейко Максим [Василь] (1767). Лазко Максим (1774–1781).

Баришівські городові отамани: Дейнека Тимофій Федорович (1664–1676). Купленик [Куплямінов] Остап (1678–1679). Кудінов Степан (1685–1687). Гриненко Лук'ян (1688–1689). Костянецький Михайло (1690). Железняк Степан (1693). Степаненко Лук'ян (1695). Железняк Степан (1699). Костянецький Михайло (1699–1702). Ісай Денисович (1702–1706). Трохименко Семен (1706). Ісай Денисович (1711). Кононенко Іван (1715; 1724). Олешкевич Олександр (1716). Кудін Іван (1718). Степанович Іван (1720). Скидан Пилип (1726). Кіндрат Васильович (1727; 1728). Дейко Кіндрат (1727; 1729). Антонович Яким (1730; 1734–1735; 1737–1738; 1740). Кіндрат Іванович (1731). Жидченко Стефан (1731). Батюк Улас (1732–1733). Гаркуша Никифор (1734). Носенко Степан (1736). Загнибородa Никифор (1738). Дроздовський Тиміш (1738). Прокопенко Федір (1739). Загнибородa Никифор (1740). Степан Іванович (1740–1745). Дейко Пилип (1746–1751; 1756–1760). Ісаєвич Михайло (1752–1757). Гаркуша Федір Никифорович (1762–1781).

Населені пункти у 1750 р.: Баришівка, містечко; Бзів, село; Власівка, село; Волошинівка, село; Дернівка, село; Коржі, село; Кучакове, село; Лебедин, село; Мала Стариця, село; Морозівка, село; Остролуччя, село; Пасічне, село; Рудницьке, село; Сезонків, село; Селичівка, село; Селище, село; Сулимівка, село; Ядлівка, село. В „Генеральному описі Малоросії" 1765–1769 рр. до сотні записано також села: Березне, Борщів, Іванківка, Липняцьке, Любарецьке, Поришків, Сеченка, Скопець та Уласівка.

БАСАНСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сформувалася влітку 1648 р. як військовий підрозділ Переяславського полку. Юридично закріплена в ньому Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. у кількості 80 козаків. У 1654 р. сотенне село Крукполе складало окрему військову одиницю в сотні. У 1667 р. до неї приєднали козаків і населені пункти Биківської сотні. Весь час свого існування Басанська сотня знаходилася у Переяславському полку. Разом з ним була ліквідована у 1782 р. Її територію розподілено між Козелецьким, Остерським та Пирятинським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Басань, нині – село Нова Басань Бобровицького району Чернігівської області.

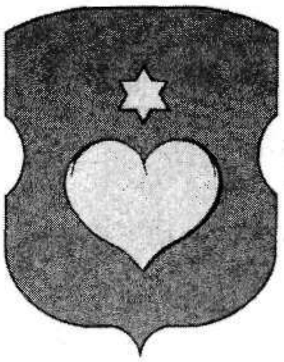

Басань

Сотники: Смілий Тишко (1649). Царенко Нечипір Омелянович (1653–1657). Богомаз Яків (1661). Онопрієнко (1661). Нерада Андрій (1669). Матяшенко Сава (1672). Курка [Цюрка] Василь (1673). Яцькович Карпо Тимофійович (1679–1690). Шаповаленко Григорій (1695). Васкович Іван (1696). Яцькович Карпо Тимофійович (1700–1702). Шаповаленко Клим Григорович (1702–1709). Рудківський Федір Остапович (1712). Шаповаленко Клим Григорович (1714–1716). Рудківський Федір Остапович (1717–1725). Біличенко Денис (1721, н.; 1724). Нестеренко Степан (1721, н.; 1724; 1732). Забіла Михайло Васильович (1724; 1725, н.). Шаповаленко Семен Климович (1725–1738). Хмарський Семен (1729, н.). Самойленко Григорій (1733, н.). Сириця Микита (1737; 1738, н.). Полозко (1738, н.). Нестелій Іван (1738–1774). Махно Артем (1739; 1752, н.). Яшарицький Никифор (1752–1754). Новицький Іван (1758, н.). Прийма Сава (1764, н.). Пилипенко Семен Якович (1774–1782).

Писарі: Карпович Іван (1716). Стефановський Карпо (1729). Деревицький Степан Ілліч (1731–1735). Климович Микола (1736–1738). Максимов Семен (1738–1743).

Пашковський Іван (1748). Гайдаборис Сава (1750–1753). Зубець Андрій (1752). Кустовський Сава (1752–1760). Кустовський Герасим (1757–1764). Попчинський Йосип (1767). Радченко Антін (1771–1782).

Осавули: Денисенко Аврам (1733). Кунах Михайло (1736–1737; 1740–1741). Нестеренко Іван (1738). Грицаєнко Олексій (1741–1743). Величко Іван (1748–1752). Слюзка Дмитро (1752). Цикало Остап (1755–1757). Гладкий Гаврило (1757–1759). Сапон Василь (1759–1762). Тимешко Лука (1763–1764). Величко Корній (1764–1767). Пашковський Давид (1767–1768). Щегловський (1771–1776). Харламовський Йосип (1776–1782).

Хорунжі: Нечипір (1676). Денисенко Аврам (1734–1736). Нестеренко Омелян (1737–1743). Іванецький Марко (1748–1764). Щегловський (1767–1771). Харламовський Йосип (1773–1776). Тимошевський Пантелеймон (1776–1782).

Басанські городові отамани: Дмитренко Степан (1673; 1684–1687). Царенко Нечипір Омелянович (1679). Хоменченко Лука (1690). Нерада Іван (1695). Голод Іван (1696; 1702). Васильченко Кузьма (1681; 1691; 1695). Білоцерківець Іван (1702). Довгополий Опанас (1706). Хмарський Михайло (1714). Рева Василь (1715). Матяшенко Тихон (1716). Зубець Дем'ян (1717–1718). Парфенович Прокіп (1718). Зубець Роман (1720). Нестеренко Федір (1721; 1728). Хмарський Семен (1721). Лиска Василь (1724). Хмарський Михайло (1724). Яким (1725). Фастовець Петро (1725). Поліно Степан (1725–1726). Хмарський Семен (1729). Комлин Степан (1730, н.). Сириця Микита (1731–1739; 1750–1752). Нестеренко Степан (1734, н.). Яшарицький Никифор (1734; 1738; 1741–1752). Махно Артем (1736–1737; 1748; 1750; 1753–1754). Хурсей Іван (1739–1740). Лебчинський Опанас (1755–1764). Дроновський Григорій (1767). Задорожний Яків (1771–1781).

Населені пункти в 1750 р.: Басань, містечко; Биків, містечко; Білоцерківці, село; Брагинці, село; Бурки, хутір; Веприк, село; Воронки, село; Гайовий, хутір; Згурівка, село; Козацьке, село; Красне, село; Крупілля [Крукполе], село; Кулажинці, село; Миколаївка, село; Озеряни, село; Оржиця, село; Осівці, село; Петровське, село; Піски, село; Стара Басань, село; Старий Биків, село; Усівка, село. Хутори: Дарагана Юхима, київського полковника; Соховича Федора, священика; Терлецького Семена, Щаснівка, село; Ярешківський хутір. До означеного переліку в Рум'янцевськім описі додано слободи Кирилівку та Серединську.

БАТУРИНСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Утворилася у складі Борзнянського полку (1648–1649 рр.). Згідно з рішенням Зборівської угоди 16 жовтня 1649 р. до реєстру сотні занесено прізвища 99 козаків. Протягом 1649–1654 рр. перебувала в складі Чернігівського полку. У 1654 р. включена до Ніжинського полку (місто Батурин та села Красне, Митченки, Обмочів). Весь подальший час існування, аж до ліквідації у 1782 р., сотня незмінно була адміністративною одиницею Ніжинського полку. Після скасування сотні її територію включено до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* місто Батурин (нині селище Бахмацького району Чернігівської області). Після знищення Батурина О. Меншиковим у 1708 р. сотенний центр знаходився у селі Митченки.

До 1648 р. Батурин, заснований козаками з ласки короля Стефана Баторія (звідси назва), був осідком адміністрації Батуринської волості Новгородського повіту Чернігівського воєводства. Серед сотенних урядників найбільш відомими є представники родин Бутовичів, Стожків, Смяловських [258].

Сотники: Окша Степан (1649). Мишуренко Сава Михайлович (1654–1659). Зражевський Кирило (1659). Гнилозуб Хома

Батурин

Будинок Генерального суду в Батурині

Михайлович (1664). Коровка-Вольський Григорій Карпович (1669–1672). Болдаковський Василь Семенович (1673). Бутович Іван (1675). Ярема Андрійович (1676–1689). Нестеренко Дмитро (1690–1708). Затиркевич Дмитро (1697, н.). Бутко Леонтій (1700). Тарасович Євстахій (1704). Фіалковський Іван (1708). Яковенко Григорій (1710). Долинський [Сучченко] Яків Іванович (1713). Стожок Федір Данилович (1713–1732). Костенецький Іван Григорович (1732–1735). Демидовський Олексій (1736, н., 1744–1745). Кулаковський Кирило (1746–1763). Стожок Дмитро Климентійович (1750–1767). Смяловський Микита (1769–1782).

Населені пункти: Атюші, село; *Батурин*, місто; Красне, село; Ксьондзівка, село; Мельня, село; Митченки, село; Обмочів, село; Пальчики, село; Тростянка, село. *Хутори:* Балайби, батуринського козака; Кандиби, бунчукового товариша; Костенецького Федора; Костенецького, конотопського сотника; Потамана Семена; Розумовського Кирила, гетьмана; Розумовської, графині; Строгого Якова; Терещенка; Чуйкевича Степана, бунчукового товариша. За „Генеральним описом Малоросії" 1765–1769 рр. до сотні долучено села Синявки і Фастівці та чотири нові хутори.

БАХМАЦЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Утворилася влітку 1648 р. як військовий підрозділ Борзнянського полку. У зв'язку з його ліквідацією за Зборівською угодою, в жовтні 1649 р. сотня в кількості 99 козаків включена до Чернігівського полку. Після Переяславської ради 1654 р. сотня належала до Ніжинського полку у складі міста Бахмача та сіл Куреня, Старого Бахмача і Самбора. Потім короткотерміново, від кінця 1654 до початку 1655 р., до Борзнянського полку. Далі постійно, від 1655 до 1782 рр., перебувала в адміністративному підпорядкуванні Ніжинського полку. Після ліквідації у 1782 р. територія сотні відійшла до Чернігівського намісництва.

Сотенний центр: містечко Бахмач, сьогодні – райцентр Чернігівської області. Серед сотенних старшин найбільш відомі представники родин Боровських, Романовичів, Барановських та Яновичів.

Сотники: Пантелеймон Омельянович (1649). Тищенко Павло Семенович (1654–1662). Пащенко Яків (1672). Романович Степан (1695–1700). Савицький Самійло (1700). Гелега Степан (1709). Боровський Семен Степанович (1709–1710). Троцький Кирило (1710–1713). Боровський Семен Степанович (1716–1722). Ґалищенко Андрій (1722). Налетовський Данило (1724, н.). Покотило Василь (1728–1743). Понявський Іван (1736, н.). Страшний Василь Данилович (1740, н.). Барановський Олександр Іванович (1743–1752). Забіла Кирило (1752). Янович Михайло (1757–1768). Хильчевський Тимофій (1768). Янович Михайло (1770–1782).

Населені пункти: Бахмач, містечко; Городище, село; Григорівка, село; Курінь, село; Тиниця, село. В Рум'янцевській ревізії 1765–1769 рр. відсутній опис села Григорівки, але є дані по хутору Біловезьк.

БЕРЕЗАНКІВСЬКА [БЕРЕЗІВСЬКА] СОТНЯ (1648–1654 рр.). Сформувалася як військовий підрозділ Ніжинського полку влітку 1648 р. Юридично закріплена в ньому Зборівською угодою 1649 р. За „Реєстром" 16 жовтня 1649 р. мала 95 козаків. Сотню очолював Яків Филоненко. *Сотенним осідком* було містечко Березанка, сьогодні – село Ніжинського району Чернігівської області. У 1654 році (хоча, можливо, ще 1651 р. чи 1653 р.) сотню ліквідували, а її склад і територію включили до Ніжинської третьої сотні.

БЕРЕЗАНСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла як військовий та адміністративний підрозділ Переяславського полку ще в 20–30-х рр. XVII ст. В 1630 р. її сотником був Григорій Політченко. В реєстрі „Ординації" 1638 р. Березанська сотня теж значиться складовою Переяславського полку. Сотником названо Остапа Лісовця, а сотенним отаманом Невгада. Відтак як структурна одиниця армії Б. Хмельницького сотня існувала вже весною 1648 р. Як адміністративна складова Переяславського полку Березанська сотня закріплена 16 жовтня 1649 р. Зборівським реєстром. Її військовий підрозділ мав 124 козаки. Весь час існування постійно входила до складу Переяславського полку. Ліквідована у 1782 р. разом з іншими полковими сотнями Лівобережної України. Її населені пункти розподілено між Козелецьким, Остерським та Переяславським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Березань, нині – місто Баришівського району Київської області [206].

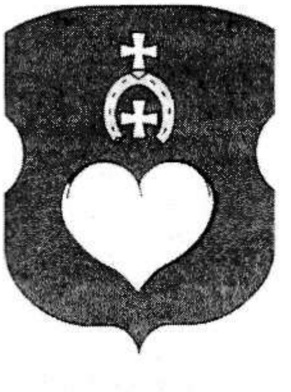

Березань

Сотники: Биченко Полуян (1649). Пилип Лаврентійович (1666). Кислий (1667). Козловський Антін (1669). Бузинарський Федір (1672). Ігнатенко Федір (1676). Брайко Кирило (1678). Безбородченко Дем'ян (1682). Думитрашко Марко (1688). Пилипенко Михайло Іванович (1692–1693). Турчин Михайло Степанович (1695). Пилипенко Михайло Іванович (1696–1697). Турчин Михайло Степанович (1701–1706; 1710). Корнієнко Яків (1702, н.; 1716–1733). Іван Іванович (1721, н.). Загорульченко Яків (1725; 1729; 1749, н.). Безбородько Семен Якович (1734–1737). Бабич Василь (1736, н.). Ющенко Лесько (1737, н.). Безбородько Петро Якович (1737). Думитрашко-Райча Василь Олексійович (1738–1753). Таратурка Іван (1738, н.). Кулябка Леонтій (1739–1740, н.). Дахно Пилип (1741; 1743; 1744, н.). Лялька Іван Андрійович (1753–1763). Головачевський Петро Якович (1764–1782).

Писарі: Юськович Данило (1692; 1696). Данило Іванович (1697). Степан Федорович (1717; 1721; 1729–1733). Троїцький Устим (1734). Яновський Іван (1736). Кисіль Семен (1737). Стахович Петро (1737–1740). Барабаш Трохим Іванович (1741–1746). Ведмідь Михайло (1748, 1753–1756). Гулей Федір (1752). Шевель Степан (1750; 1759; 1762–1763). Федоров Іван (1755–1756; 1758). Лукашевич Данило (1765–1767). Турчиновський Павло Павлович (1773–1774). Макар Якович (1777, н.; 1778–1782).

Осавули: Третяк Іван (1734–1748). Роздобудько Лесько (1738). Третяк Лесько (1739). Таратурка Тарас (1754). Таратурка Петро (1752–1755). Курилко Іван (1759–1766). Мелешко Трохим (1766–1781). Тригуб Василь (1782).

Хорунжі: Василенко Феско (1676). Стрикайло Вакула (1682). Пилипенко Михайло (1718). Таран Іван (1736). Таран Леонтій Федорович (1731–1752). Курилко Іван (1755). Коломійченко Михайло (1758–1759). Коломієць Степан (1762–1767). Крамаренко Тимофій (1769–1782).

Березанські городові отамани: Федоренко Тиміш (1671). Гавриленко Степан (1676). Антін (1682). Бурдюк Панко (1685). Козловський Антін (1692; 1696). Зуй Іван (1717–1731). Волошин Вакула (1729, н.). Чобіток Давид (1731–1733). Бондар Антін (1734). Лисовець Гнат (1736). Супрун Григорій (1737). Терех Лесько (1738). Рибалка Ілля (1739–1740; 1744). Штепа Яків (1741). Роздобудько Леонтій (1743). Глушак Яків (1744). Карпенко Степан (1746). Карпенко Семен (1748). Дахно Пилип (1748; 1755; 1759). Бакум Василь (1752). Турчиновський Олександр Ілліч (1759–1761). Турчиновський Павло Ілліч (1761–1766). Таратурка Петро (1767). Волошин Давид (1774). Головачевський Павло (1766–1782).

Населені пункти: Бакумівка, село; *Березань*, містечко; Войтове, село; Корніївка, село; Лехнівці, село; Лукаші, село; Лук'янівка, село; Недри, село; Паришків, село; Пилипчичі, село; Семенівка, село; Ярешки, село. В описі 1765–1769 рр. ще значаться села Леляки та Осівці.

БЕРЕЗІВСЬКА СОТНЯ. Військово-адміністративний підрозділ Подільського полку. Згадана у 1659 р. Мала 237 козаків, сотника Миколу Мандренка, писаря Семена, отаманів Гордія та Кияшка. *Сотенний центр:* село Березівка, тепер – Наддністрянське Мурованокуриловецького району Вінницької області.

БЕРЕЗНЯНСЬКА [БЕРЕЗНЕНСЬКА] СОТНЯ (1651–1782 рр.). Виникла між 1651–1654 рр. у складі Чернігівського полку з селами: Волосківці, Степанівка, Стольне, Локнисте, Михайлове Городище. Юридично закріплена Переяславськими угодами 1654 р. з Москвою у складі Ніжинського полку, у котрому перебувала до 1672 р. 1669 р. з неї виділено Стольненську сотню. Гетьман Іван Самойлович під час реформування полково-сотенного устрою Лівобережної України у 1672 р. включив сотню до Чернігівського полку, у складі якого вона знаходилася аж до ліквідації у 1782 р. Населені пункти були включені до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Березне [Березна, Березина], нині – селище Березна Менського району Чернігівської області.

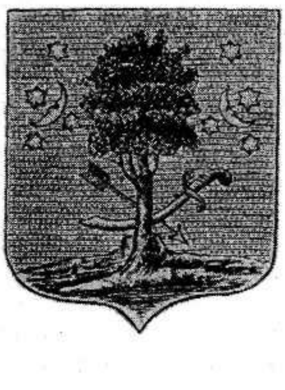

Березна

Сотники: Підгайний Семен (1654). Гоневський Сава Іонович (1660–1680). Грибовський Павло Мартинович (1676, н.). Антонович Василь (1676–1689). Мокрієвич Самійло Карпович (1689–1690). Мандрика Прокіп (1688, н.). Іваниненко Яків (1695, н.). Скоропадський Василь Ілліч (1697–1709). Михайло Іванович (1711). Бонаткевич [Бунаркевич] Василь (1711–1719, н.). Лисенко Федір Іванович (1723–1728). Давидович Іван (1724, н.). Брежицький Олександр (1730, н.; 1731–1735). Лисенко Андрій Федорович (1744–1746). Михно Андрій [Артем] (1742, н.). Сахновський Яким (1748–1769). Сахновський Павло (1770–1782).

Населені пункти у 1750 р.: Баба,[1] село; *Березне*, містечко; Гориця, село; Городище, село; Гусавка, село; Дурне, село; Локнисте, село; Мена, містечко; Рогозка, село; Феськівка, село. В Рум'янцевському описі за сотнею значиться також: *села* –Бреч, Єлін, Жесківка, Куковичі; *хутори* – Луговий, Прищепиний; *урочища* – Мехі, Миші, Моргуличі і Домницький монастир.

БЕРШАДСЬКА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Уманського полку. До неї входили також містечка Кирилівка та Устя. Згадана уперше в Зборівському реєстрі 1649 р. у кількості 188 козаків на чолі із сотником Лук'яном Гродзенком. Ліквідована після Білоцерківського миру з Річчю Посполитою. 1654 р. уже не згадується. *Сотенний центр:* містечко Бершадь, тепер – районний центр Вінницької області.

БИКІВСЬКА СОТНЯ (1648–1667 рр.). Відомості про сотню, як військово-адміністративний підрозділ Переяславського полку, сягають 30-х рр. XVII ст. У реєстрі 1638 р. її згадано у складі цього козацького полку Речі Посполитої на чолі з сотником Леськом Лютаєм. Отже, в армії Б. Хмельницького Биківська сотня з'явилася, ймовірно, ще напровесні 1648 року, позаяк козацького населення на її території було багато. Означене засвідчив і Зборівський реєстр: 16 жовтня 1649 р. Биківську сотню у кількості 141 козака юридично закріплено за Переяславським полком. У ньому вона перебувала аж до 1667 р., коли після Андрусівської угоди українську територію розділено між Росією і Польщею по Дніпру. У зв'язку з укрупненням лівобережних сотень в кінці 1667 р. Биківську сотню ліквідували як окремий військово-адміністративний підрозділ, а її склад включили до Басанської сотні Переяславського полку. Певний час існувала також Биківська волость, яку теж включено до Басанської сотні Переяславського полку. *Сотенний центр:* містечко Биків, нині – селище Новий Биків Бобровицького району Чернігівської області. *Сотники:* Величко Онопрій (1649). Бородатий Іван (1653). Єфрем (1653).

БИШІВСЬКА СОТНЯ (1648–? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Білоцерківського полку. За „Реєстром" 1649 р. Бишів мав 69 козаків, сотника Йосипа Приму і *населені пункти*: Водотию (22 козаки), Рожів (50) та Брусилів (19). Сотня існувала

[1] Тут і далі підкреслено населені пункти, які в „Генеральному описі Малоросії" 1765–1769 рр. записані за іншими сотнями або відсутні зовсім.

тривалий час. 1654 р. вона згадана на чолі з отаманом, а 1663 р. є згадка про сотника Андрія Солошича. *Сотенний центр:* містечко Бишів, нині – село Макарівського району Київської області на р. Лупа.

БІЛГОРОДСЬКА СОТНЯ (1649–1667 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Київського полку. Згадана у Зборівському реєстрі 1649 р. та присяжних списках 1654 р. До неї у 1651 р. включено Ясногородську сотню. Подальша історія невідома за браком даних. Від 1667 р. Білгородка увійшла як окреме село до Київської сотні. 16 жовтня 1649 р. мала 94 козака на чолі із сотником Калеником. *Сотенний центр*: містечко Білгородка, нині – село Білогородка Києво-Святошинського району Київської області.

БІЛИЦЬКА СОТНЯ (1660–1764 рр.). Вперше згадана у 1660 р. при розподілі території великої за розмірами Кобеляцької сотні. Відтоді і до ліквідації Білицька сотня перебувала у складі Полтавського полку. 1764 р. цю адміністративну одиницю скасували, а її територію включили до Новоросійської губернії. Козаки переведені на службу у Дніпровський пікінерський полк. *Сотенний центр*: містечко Білики, тепер – селище Білики Кобеляцького району Полтавської області. *Сотники:* Грицюта Іван (1660). Василенко Конон (1664, н.). Білкун Андрій (1672). Скакун Іван (1688–1690). Знанченко Андрій (1691). Шепель Федір (1693–1695). Гавришенко Степан (1704). Юхименко Василь (1709-1739). Швидкий Федір (1714). Цесарський Яків (1723). Лазаренко Марко (1721, н.). Єфименко Василь (1725). Цесарський Матвій (1729). Кот Павло (1739–1752). Єфименко Василь (1740, н.). Довгий Григорій (1744, н.). Тройницький Петро Павлович (1753–1764). *Населені пункти:* Білики, містечко; Комарівка, село; Федорівка, село; Яківці, село.

БІЛОУСЬКА СОТНЯ (1663–1782 рр.). Утворена у складі Чернігівського полку наприкінці 1663 р., внаслідок адміністративної реформи, вчиненої гетьманом І. Брюховецьким. Виділена зі складу Чернігівських сотень. Весь час існування перебувала в Чернігівському полку. Ліквідована указом Катерини II у вересні 1781 р., за яким її територія включена у січні 1782 р. до відкритого таким же указом Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* село Білоус, нині – село Новий Білоус Чернігівського району Чернігівської області.

Сотники: Болдаківський Василь (1663–1669). Товстоліс Павло (1669–1681). Ярошевицький Іван Федорович (1689). Товстоліс Андрій Романович (1694). Затиркевич Юрій (1659). Стефанович Клим (1696–1699). Стахович Андрій (1699). Красовський Михайло (1700). Стефанович Клим (1710). Стахович Андрій (1714). Красовський Михайло (1722). Олифер (1725). Богун Кирило (1723, н.). Товстоліс Іван (1725). Корсун Василь (1728–1729). Маленський Дем'ян (1740–1749). Дубовик Григорій (1753–1759). Дзвонкевич Георгій Васильович (1759–1767). Красовський Василь Дмитрович (1773–1782).

Населені пункти: Березанка, село; Березівка, село; *Білоус Євтухів,* село; Білоус Старий, село; Бобровиця, село; Брусилів, село; Гущин, село; Жовнинка, село; Жукотки, село; Киселівка, село; Котівка [Коти], село; Листвин, село; Лопатин, село; Мохнатин, село; Олсохівка, село; Пижівка, село; Подусівка, село; Погорілівський хутір; Погорілки, село; Протопопівка, село; Рижики, село; Рогощі, село; Рудка, село; Свиня, село; Слобода Черничина, село; Суличівка, село; Сядричі, село; Тереховець, село; Товстоліс, село; Томарівка, село; Хмельниця, село; Чартківський, хутір; Чорторийка, село; Юр'ївка, село; Юрковський млин; Янівка, село; Яцеве, село. В „Генеральному описі Малоросії" 1765–1769 рр. до сотні долучено села Алсахівка, Бихівці, Високине, Масаки, Підсусідське, Полуботки, Рябці, Ямище.

БІЛОЦЕРКІВСЬКА ПОЛКОВА СОТНЯ (1648–1667 рр.). Утворилася на початку Хмельниччини у складі Білоцерківського полку на основі реєстрової сотні Білої Церкви. За Зборівським реєстром 1649 р. нараховувала 1044 козаки і складалася десь із семи підрозділів. *Сотниками* були Гребінка (1651–1652). Марченко Семен (1654). Деркач Тимофій (1656). Дмитро Никифорович (1658). Єрмоленко Петро (1659). Жилий Гнат (1665). Серед іншої старшини відомі городові отама-

ни Мазепа Степан-Адам Михайлович (1654), батько майбутнього гетьмана Івана Мазепи та Григорій Семенович (1658). Подальших точних даних бракує.

Сотенний центр: місто Біла Церква, тепер – однойменне районне місто Київської області, яке знаходиться на р. Рось.

БІЛОЦЕРКІВСЬКА СОТНЯ (1660–1782 рр.). Створена 1660 року у складі Полтавського полку. У 1661–1663 рр. в адміністративному підпорядкуванні Кременчуцького полку. Від 1663 р. до 1665 р. – у Миргородському, у 1665–1672 рр. – знову в Полтавському, а від 1672 року і до кінця існування – адміністративна одиниця Миргородського полку. 1782 року ліквідована, а територія включена до Голтв'янського повіту Київського намісництва.

Сотенний центр: містечко Білоцерківка, тепер – село Білоцерківка Великобагачанського району Полтавської області. *Сотники:* Левченко Роман Якович (1660; 1671). Сингир (1671). Вергун Іван (1672). Грошенко Іван (1673). Дяченко Марко (1676). Базилевський Василь (1676; 1700). Василь Онисимович (1682). Гнидченко Василь (1691). Базилевський [Просенко] Лаврін [Лаврентій] Васильович (1700–1718 і 1730–1732). Панасенко Процик (1719). Ярослав Іван (1722–1725). Лук'яненко Тихін (1725, н.). Базилевський Іван Лаврентійович (1737–1749). Зайченко Андрій (1739, н.). Жученко Василь (1752).

Населені пункти: Балаклійка, містечко; Білоцерківка, містечко; Борки, село; Зубані, село. У ревізії 1723 р. с. Зубані (маєтність Андрія Горленка) приписані до Остапівської сотні, а в Рум'янцевському описі 1765–1769 рр. дані по Білоцерківській сотні відсутні.

БІЛЯВИЦЬКА СОТНЯ. Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Білявичі, тепер – у складі Республіки Біларусь.

БІЛЬСЬКА СОТНЯ (1654–1658 рр.). Вперше згадана у присяжних списках 1654 р. у складі Полтавського полку. *Сотенне містечко*: Більськ, нині – селище Більськ Котельв'янського району Полтавської області. 1658 р. при відновленні Гадяцького полку Більську сотню ліквідували, а територію розділили між Котельв'янською та Куземинською сотнями.

БОБІВСЬКА [БОБОВИЦЬКА] СОТНЯ (1653–1663 рр.). Утворена 1653 р. як військовий підрозділ Новгород-Сіверського полку. У 1654 р. включена до складу Ніжинського полку із старшиною: Євтухов Іван (сотник), Селіванов Єрмолай (писар), Кузьмин Петро (осавул), Полікарпов Яків (хорунжий). У 1663 р. сотня ліквідована, а її територія і особовий склад увійшли до Топальської сотні Стародубського полку. *Сотенний центр:* село Бобів, нині – село Бобки Климовського району Брянської області Російської Федерації.

БОБРОВИЦЬКА СОТНЯ (1654–1782 рр.). Сформувалася у складі Київського полку між 1651–1653 рр. із населених пунктів, які знаходилися на межі з Ніжинським полком та з козаків Заворицької сотні. Вперше згадана як військово-адміністративний підрозділ Київського полку у присяжних списках 1654 року. Весь час існування перебувала у його складі. 1658 року до неї приєднано Заворицьку сотню. Ліквідована із запровадженням намісництв і повітів у 1782 році. Територія Бобровицької сотні була розділена між Козелецьким та Остерським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Бобровиця (нині райцентр Чернігівської області).

Сотники: Маковій Іван (1660). Коробка Онисим (1666–1669). Каленицький Гнат Федорович (1672–1682). Биченко Хома (1682). Микитенко Федір (1687, н.). Виридарський Григорій (1690). Наливайко Семен (1697). Бичок Прокіп (1699). Хельницький Михайло (1700). Солонина Петро Якович (1706). Хельнецький Михайло Степанович (1709–1711). [Косташ] Костянтин Васильович (1714–1744). Косташ Матвій (1744–1766). Косташ Олександр (1770–1782).

Населені пункти в 1750–1769 рр.: Бервиці, село; *Бобровиця*, містечко; Браниця, село; Заворичі, село; Лукашівка, село; Макарівка, село; Марківці, село; Мокреці, село; Мориці, село; Мостища, село; Опанасівський, хутір; Рудківка, село; Сухинка, село; Хомівці, село; Ярославка, село.

БОГОРОДИЦЬКА СОТНЯ. Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Богородиця, тепер – у складі Республіки Біларусь.

БОГУСЛАВСЬКА СОТНЯ (1654–1712рр.). Спочатку адміністративний та військовий підрозділ Корсунського полку. Вперше згадується у списку сотенних центрів 1654 р. Від 1685 року – адміністративно-військовий підрозділ Богуславського полку. Існувала, ймовірно, до ліквідації полку у 1712 році. Детальніших даних наразі бракує. *Сотенний центр:* містечко Богуслав, тепер – районний центр Київської області.

БОГУШКОВА [БОГУШКІВСЬКА] СОТНЯ (1648–1667 рр.). Адміністративний та військовий підрозділ Черкаського полку на Лівобережжі. Утворилася влітку 1648 року, хоча ще 1638 р. Богушкова Слобода була сотенним центром Черкаського полку. Сотником був Залеський Михайло, а сотенним отаманом Яків Кияниця. У „Реєстрі" 1649 р. значиться в Черкаському полку у кількості 147 козаків на чолі з сотником Юхимом Кияниченком. Згадана і у присяжних списках 1654 р. У 1667 році, після Андрусівського перемир'я Росії та Польщі, сотня відійшла до Канівського полку. Після здачі П. Дорошенка ліквідована, а територія розділена між Золотоніською та Кропивнянською сотнями Переяславського полку. Сотенне містечко Богушкове (у 1750 р. Богушкова Слобода у складі Кропивнянської сотні). Нині це село Галаївка Золотоніського району Черкаської області.

БОРЗНЯНСЬКА [БОРЗЕНСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Утворилася влітку 1648 р. як військовий підрозділ окремого Борзнянського полку, який очолював Петро Михайлович Забіла (1648–1649 рр.). До цього полку входили також Кустівська та Новоміська сотні. У зв'язку з його ліквідацією за Зборівською угодою було створено окрему Борзнянську сотню у складі 99 козаків на чолі з сотником Пилипом і включено її до Чернігівського полку. До сотні належали місто Борзна, села Кустівці, Нове Місто, Загорівка, Конашівка, Красилівка, Красний Став, Плиски, Обтів, Оленівка, Ховми, Ядутин. У 1654–1655 рр. Борзнянська сотня знову входила до Борзнянського полку, який був на короткий час відновлений на чолі з полковниками П. М. Забілою (1654) та Самійлом Курбацьким (1654–1655 рр.). Після цього сотню передали до Ніжинського полку, в якому вона знаходилася незмінно аж до ліквідації у 1782 році. Територія скасованої сотні відійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний [полковий] центр:* містечко Борзна, нині – районний центр Чернігівської області. До 1648 р. Борзна була центром Борзнянської волості (округу) Чернігівського повіту Чернігівського воєводства.

Населені пункти у середині XVIII ст.: Адамівка, село; *Борзна*, містечко; Загорівка, село; Красилівка, село; Красностав, село; Кунашівка, село; Оленівка, село; Плиски, село; Прачі, село; Сидорівка, село; Ховми, село; Ядути, село. Підкреслені поселення в Рум'янцевській ревізії 1769 р. не значаться.

У 1764 році територію сотні розділили на два підрозділи з наступним складом. *Перша сотня:* містечко Борзна; села Адамівка, Конашівка, Красилівка, Плиски, Сиволапи, Сидорівка, Ховми, Ядути та три хутори. *Друга сотня:* села – Загір'їівка, Загір'ївка Велика, Красний Став, Курінь, Оленівка, Прачі, Устечки, Ядути.

БОРИСПІЛЬСЬКА [БАРИШПОЛЬСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). За ординаційним реєстром 1638 р. Бориспільська сотня входила до Переяславського полку на чолі з сотником Северином Мокієвським. Отже, ймовірно, що вона сформувалася у складі Переяславського полку як повстанський військовий підрозділ ще весною 1648 року. Юридично оформлена і включена до нього Зборівською угодою 1649 р. та „Реєстром" 16 жовтня. Від 1649 і до 1752 рр.

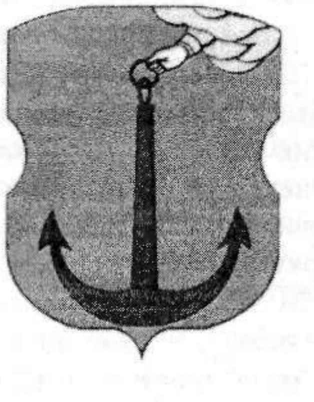

Бориспіль

перебувала у складі Переяславського полку. На початку 1662 р. була спроба старшини створити окремий Бориспільський полк на чолі із Григорієм Гаркушою. У 1752 р. гетьман Кирило Розумовський в ході адміністративної реформи на Лівобережній Україні підпорядкував сотню Київському полку. Разом з ним вона як адміністративна одиниця була ліквідована у 1782 р., а територія розподілена поміж Київським та Остерським повітами Київського намісництва. Найбільш відомі старшини сотні належали до родин Афендиків. *Сотенний центр:* містечко Бориспіль, тепер – районне місто Київської області [328; 505; 507; 557; 564].

Сотники: Герасименко Антон (1649–1653). Світличний Семен (1654). Цицюра Тиміш Єрмолайович (1656). Сулима Степан Іванович (1659). Волочай Василь (1660). Бут Никон (1661). Гаркуша Григорій (1661–1663). Носач Василь (1663). Кулик Данило (1664, н.). Ручка (1665). Новакович Іван (1669). Вовк Федір (1670, н.). Носач Василь (1672). Григоренко [Гриненко] Лук'ян Григорович (1672, н.). Новакович Іван (1673). Волочай Василь (1676). Новакович Іван (1678). Григоренко [Гриненко] Лук'ян Григорович (1678–1680). Магіровський Федір Филонович (1682–1687). Москаленко Василь (1682, н.). Сенич Конон (1686, н.). Григоренко [Гриненко] Лук'ян Григорович (1686, н.). Шорсткий Іван (1687–1688, н.). Розлач Михайло (1690). Гордієнко Григорій (1692). Шорсткий Іван (1694). Магіровський Федір Филонович (1696–1697). Карабан Микола (1697, н.). Іван Перехрест (1698). Лавренченко Василь (1703). Новакович Семен Іванович (1704–1716). Забіла Іван Юрійович (1716–1719). Афендик Степан Семенович (1719–1752). Жиян Олександр (1720; 1725, н.). Шум Кіндрат Гапонович (1721; 1729, н.). Лазар (1723, н.). Горкун Мартин (1731, н.). Яковенко Лук'ян (1731, н.). Яковенко Кость (1734, н.). Гордієнко Роман (1738; 1740, н.). Височан Гаврило (1740, н.). Сенич Роман (1740; 1741, н.). Яковенко Яким (1740, н.). Яковенко Іван (1740, н.). Забіла Юрій Юрійович (1750). Афендик Максим Степанович (1752–1770). Афендик Корній Максимович (1770–1782).

Сотенні писарі: Степанович Роман (1680; 1682; 1685–1687). Юхим Васильович (1698). Григорій Тимофійович (1715–1716). Зеленський Артем Леонтійович (1717; 1723). Дадзинський (1725). Шкурка Сидір Федорович (1728; 1732; 1736–1749). Федоров Федір (1729). Митрофанов Павло (1731). Лещинський Мусій (1734; 1737, н.). Борисенко Андрій (1736). Федорович Сидір (1746). Тишко [Тищенко] Пилип Іванович (1749; 1751; 1755–1761). Яковенко Іван (1754; 1763). Яновський Іван (1759–1767).

Сотенні осавули: Світличний Мусій (1735–1737). Світличний Іван Панасович (1738). Карпенко Іван (1740). Буняка Корній (1746). Обеда Федір (1748). Максименко Іван (1749). Ярмак Василь (1754; 1759). Безлюда Іван (1759). Полянський Федір (1775–1782).

Сотенні хорунжі: Нехорошко Фесько (1676–1677). Волочаєнко Степан (1680–1685). Павло Филонович (1697). Бублик Іван (1722; 1726; 1731). Бублик Леонтій (1735–1736). Бублик Олексій (1737). Кузьменко Федір (1738; 1740–1743). Кордаш Михайло (1746). Афендрик Михайло (1751). Жук Григорій (1759; 1764). Жук Герасим (1761). Полонський Федір (1761–1774). Розлач Пилип Михайлович (1774–1782).

Городові отамани міста Борисполя: Нестеровський [Гапоненко] Сидір (1652). Кривохижа Ждан (1653). Шепеленко Данило (1654). Кулик Данило (1660; 1661). Полонченко Сидір (1661). Кулик Данило Гордійович (1662). Розвиска Сахно (1664). Верненко Давид (1665–1666; 1682–1683). Волочай Василь (1669–1671). Рудченко Онисько (1672; 1678, н.). Помошний Нестор (1673). Шорсткий Іван (1676–1677; 1680; 1688–1689). Гриненко Лук'ян (1678; 1682; 1687–1688). Москаль Василь (1678–1680; 1697–1698). Горкун Іван (1686). Кириченко Григорій (1687). Коваленко [Ковалевський] Гордій (1688). Левоненко Микита (1696–1698). Ісай Матвійович (1703). Дганяк Самійло (1712). Шум Кіндрат Гапонович (1715–1716). Шорсткий Іван (1719). Шум Кіндрат Гапонович (1721). Кузьменко Яким (1723–1726; 1731). Жиян Іван (1728). Зленко Іван (1728–1729). Шум Кіндрат Гапонович (1729). Горкун Мартин (1731). Гаркавенко Прокіп (1731). Яковенко Лук'ян (1731). Лук'яненко Павло (1734; 1736; 1738). Михайленко Остап (1736). Безлюда Йосип Івано-

вич (1737). Гиченко Лесько (1737). Хурський Левко (1738, н.). Хурський Ничипір (1739, н.). Гаркавенко Яким (1740). Сенко Роман (1740–1744; 1746; 1752). Щиголь Микола (1740). Колодяжний Левко (1740). Безпедний Йосип (1740). Височан Гаврило (1744; 1748–1750; 1755–1758). Кузьменко Степан (1753–1755; 1757–1758; 1763–1766). Ярмак Василь (1755). Щербань Іван (1759–1761). Горковський Йосип (1760–1763). Розлач Пилип Михайлович (1767).

Населені пункти в 1750 р.: Бориспіль, містечко; Бортничі, село; Дудорків, село; Іванків, село; Княжичі, село; Нестерівка, село; Перегудівка, село; Переходівка, село; Сеньківка, село; Требухів, село. В Рум'янцевському описі 1765–1769 рр. до сотні вписані також села Вишняки, Гнідин, Проців та шість нових хуторів. Натомість відсутні села Дударків, Нестерівка, Переходівка та Сеньків.

БІРКІВСЬКА [БОРКІВСЬКА] СОТНЯ (1648–1724 рр.). Сформувалася наприкінці 1648 р. у складі Гадяцького полку з *сотенним центром* у містечку Борки (тепер село Бірки Зіньківського району Полтавської області) на р. Грунь-Ташань. У зв'язку з ліквідацією Гадяцького полку як військового підрозділу, за Зборівською угодою 16 жовтня 1649 р., 98 козаків сотні і їхні села включено до складу Полтавського полку, а некозацькі населені пункти та посполиті увійшли до Гадяцького староства, підпорядкованого безпосередньо гетьману. Борківська сотня перебувала у складі Полтавського полку як перша (бо у цьому ж полку вже була сотня з такою назвою і центром в інших Борках, на Пслі) від жовтня 1649 р. до початку 1662 р. У 1662 р. з утворенням Зіньківського полку, перейшла до нього на весь час, коли полк 1672 р. реорганізовано у Гадяцький. У складі останнього знаходилася до ліквідації у 1724 році. Територію розділили між Зіньківською, Лютенською та Ковалівською сотнями. *Сотники*: Телюченко Михайло (1649). Ісаєнко Андрій (1672).

Населений пункт: містечко Борки.

БОРКІВСЬКА [БІРКІВСЬКА] СОТНЯ (1648–1662 рр.). Виникла восени 1648 р. у складі Полтавського полку з *сотенним центром* у містечку Борки на Пслі, тепер – село Бірки Великобагачанського району Полтавської області. 1649 р. закріплена „Реєстром" в полку у кількості 60 козаків. 1661 року увійшла до Кременчуцького полку. 1662 року сотня ліквідована, а територія включена до Білоцерківської сотні Кременчуцького полку. *Сотник* – Мисан (1649).

БОРОВИЦЬКА СОТНЯ (1648–1653 рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Чигиринського полку від весни 1648 року. У „Реєстрі" 1649 р. значиться у кількості 100 козаків, яких очолював сотник Іван Проскуренко. Ліквідована у кінці 1653 р. Територія і склад включені до Бужинської сотні. У списках 1654 р. не згадується. Відновлювалася тимчасово гетьманом П. Дорошенком у 1670-х рр. *Сотенне містечко* Боровиця, нині – село Чигиринського району Черкаської області.

БОРОДЯНСЬКА СОТНЯ (1654–? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Київського полку. Уперше згадана у присяжних списках 1654 року. Історію її подати важко, за браком даних. *Сотенне містечко* Бородянка, тепер – селище, районний центр Київської області.

БОРЩАГІВСЬКА СОТНЯ (1649–? рр.). Військова та адміністративна одиниця Кальницького полку у 1649–1653 рр. Від 1653 року – у складі Паволоцького полку. За Зборівським реєстром 1649 року мала 147 козаків особового складу на чолі з сотником Криськом. Для насвітлення подальшої історії сотні наразі бракує даних. *Сотенний центр*: містечко Борщагівка, нині – село Погребищенського району Вінницької області.

БОЯРСЬКА СОТНЯ (1649–1667 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Білоцерківського полку. У „Реєстрі" 1649 р. згадана як окрема бойова одиниця у кількості 30 козаків на чолі з отаманом Іваном Валобродьком і, ймовірно, підпорядковувалася Торчицькому сотнику. У 1654 р. мала таку старшину: сотника Демехненка Григорія, писаря Якова Семеновича, отамана Федора

Гирю, осавула Хому Різника, хорунжого Івана Солошина. *Сотенним центром* було містечко Боярка, нині – село Лисянського району Черкаської області, яке лежить на злитті рік Боярки і Гнилого Тікичу.

БРАЇЛІВСЬКА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Адміністративний та військовий підрозділ Брацлавського полку. За „Реєстром" 1649 р. мала 49 козаків, сотника Романа Шпаченка. У 1654 р. Браїлів уже значиться як „порожнє місто". Ймовірно, спорожнів він після Білоцерківської угоди 1651 р. і втрати козаками Брацлавського воєводства. *Сотенний центр*: містечко Браїлів, нині – селище Браїлів Жмеринського району Вінницької області.

БРАЦЛАВСЬКА ПОЛКОВА СОТНЯ (1648–1676; 1690–1712 рр.). Військово-адміністративний підрозділ Брацлавського полку. Згідно з „Реєстром" 16 жовтня 1649 р. складалася з 219 козаків, яких очолював полковник Данило Нечай. За списками 1654 р. до сотні належали такі населені пункти, як Бортники, Василівка, Вишківка, Войтівка, Михайлівка, Мачуха, Войтівці, Жабокричі, Заньківка, Савилці і Щурівці. *Сотенний центр*: полкове місто Брацлав, нині – місто Немирівського району Вінницької області.

БРОВАРСЬКА СОТНЯ (1648–1667 рр.). Сформувалася у складі Київського полку як військовий підрозділ влітку 1648 року. Юридично закріплена за ним 16 жовтня 1649 року Зборівським реєстром у складі 53 козаків. За присяжними списками 1654 р. сотня перебувала в Київському полку і включала містечка Бровари та Рожівку. У 1667 р., після Андрусівської угоди, гетьман Брюховецький ліквідував цю одиницю, включивши її до Київської сотні. Від 1708 р. Бровари стали адміністративним центром Київської сотні аж до ліквідації полково-сотенного устрою Лівобережжя у 1782 р. *Сотенний центр*: містечко Бровари, тепер – районне місто Київської області. *Сотники:* Медвідь Федір (1649). Хотовець Григорій (1660).

БРОДИНИЦЬКА СОТНЯ. Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Бродиничі, тепер – у складі Республіки Білорусь.

БУБНІВСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла, ймовірно, після „Ординації Війська Запорозького" в кінці 1638 року. Вперше згадана як окрема Бубнівська сотня 1654 р. у *списках міст* та *присяжних списках* у складі Канівського полку. У 1649 р. – десята Канівська сотня у кількості 241 козака на чолі із сотником Юхимом Рощенком. Після Андрусівського перемир'я 1667 р. відійшла до Переяславського полку як лівобережна сотня. У ньому ж знаходилася надалі аж до ліквідації у 1782 р., після чого територія Бубнівської сотні повністю включена до Золотоніського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* у 1654–1731 рр. містечко Бубнове [Бубнів], нині – село Бубнівська Слобідка Золотоніського району Черкаської області; у 1731–1782 рр. – село Прохорівка, нині – село Канівського району Черкаської області [307].

Сотники: Рощенко Юхим (1649). Омельченко Богдан (1672). Туранський Федір (1676). Курощуп Леонтій (1676, н.). Сацько Кіндрат (1680). Канівець Іван (1680–1693). Величко Василь (1682, 1689, н.). Деркач Денис (1693–1706; 1707–1708). Деркач Іван Денисович (1706–1717). Прохорович Михайло (1708–1738). Антипенко Іван (1718; 1721, н.). Гуржій Олефір (1729, н.). Петровський Олексій (1736; 1738, н.). Савон Прокіп (1737, н.). Павленко Федір (1737; 1743–1745, н.). Базилевич-Кулябко Федір Васильович (1738–1752). Канівецький Йосип (1740; 1741, н.). Савич Василь (1740, н.). Максимович Іван Леонтійович (1752–1770). Козюра Василь (1767, н.). Неверовський Петро Іванович (1770–1782).

Писарі: Мовчан Павло (1726). Хома Степанович (1729–1731). Антипенко Іван (1732). Захар Степанович (1734). Максим Тимофійович (1736–1739; 1745–1754). Трибенко Іван (1741). Василь Миколайович (1743–1746). Даценко Іван Гнатович (1759–1779). Богуш Іван Прохорович (1772–1782).

Осавули: Кучеренко Процик (1732). Тищенко Улас (1734). Симоненко Ничипір (1736–1743). Красник Григорій (1746–1748). Красник Іван (1752–1763). Костючевський Степан (1763). Проскурня Григорій (1767–1782).

Хорунжі: Пінчук Ждан (1676). Даценко Гнат (1732). Макаренко Кирило (1734–1746). Засенко Йосип (1747–1756). Лисенко Яків (1767). Ярошевський Трохим (1771–1782).

Бубнівські городові отамани: Котляренко Яків (1672; 1682). Ювчиненко Герасим (1681). Стукало Петро (1700). Григорій (1716). Баглай Степан (1725–1726). Кривоніс Семен (1731–1733). Хруленко Тиміш (1734). Засенко Йосип (1736–1738). Румина Василь (1738). Охріменко Яків (1739). Биринда Роман (1740). Чорномаз Ярема (1741). Палій Григорій (1743–1746). Павленко Федір (1746; 1749–1753). Антипович Дем'ян (1759). Леонов Петро (1759–1760). Фесун Йосип (1762–1764). Богуш Іван Прохорович (1767). Базилевич Василь Федорович (1768–1771). Якименко Василь (1771–1782).

Населені пункти у 1750-х рр.: Бубнове, містечко; *Прохорівка,* село; Слобідка, село; Сушки, село. Ревізія 1765–1769 рр. подає за сотнею також села Жигалки і Дмитрівку. Сьогодні Бубнів і Слобідка злилися в один населений пункт – Бубнівську Слобідку.

БУДИСЬКА [ВЕЛИКОБУДИСЬКА] СОТНЯ (1660–1775 рр.). Сотню утворено у 1660 р. у зв'язку з ліквідацією Гадяцького староства (1649–1660 рр.) та перерозподілом території Гадяцького полку (1658–1660 рр.). Від утворення і до ліквідації сотня була адміністративною одиницею Полтавського полку. У жовтні 1775 р. ліквідована, а територія включена до Новоросійської губернії. *Сотенний центр:* містечко Будища, тепер – селище Великі Будища Диканського району Полтавської області. *Сотники:* Хоменко Педан (1665). Путач Іван (1671). Харченко Дмитро (1672). Хоменко Педан (1683–1684). Яковенко Петро (1684). Левченко Михайло (1690–1704). Носач Максим (1693, н.). Педан Іван (1717). Левченко Максим (1706). Ковалько Петро Олексійович (1708). Калачинський Дмитро (1712). Левченко Максим (1715). Сулима Осип (1718). Федір Семенович (1718–1721). Калачинський Дмитро (1721–1723). Сулима Іван Павлович (1721, н.; 1723–1734). Сулима Осип (1725, н.). Сулима Андрій Іванович (1734–1771). Сулима Павло Андрійович (1771–1775).

Населені пункти у 1740-х–50-х рр.: *Великі Будища,* містечко; Спасівка, село; Спасівський хутір; Старі Млини, село; Чернечий Яр, село. За Рум'янцевським описом 1765–1769 рр. до адмінпідпорядкування Великобудиської сотні включені: Буцківка, село і слобода; Велике Будище, містечко; Великобудиський Пустельно-Скельний монастир; Глобівщина, слобода; Гуджулівщина, слобода; Диканька, село; Іскрівка, село; Кам'янці, село; Комарівка, село і слобода; Кочубеївка, слобода; Нові Млини, село і слобода; Старі Млини, село; Рівні, село; Спасівка, слобода; Федорівка, слобода; Чернечий Яр, село; а також 70 хуторів [95, с. 68–71].

БУЖИНСЬКА СОТНЯ (1648–1674 рр.). Військово-адміністративний підрозділ Чигиринського полку. Створена напровесні 1648 р. для охорони важливого Бужинського перевозу через Дніпро. За "Реєстром" 1649 р. мала 168 козаків на чолі із сотником Лук'яном Сухиною. Згадується далі під 1654 р. і 1674 р. У 1667 р. до складу сотні включено Боровицю. Ліквідована на початку 1674 р. у зв'язку з походом на Правобережжя армій І. Самойловича та Г. Ромадановського. *Сотенне містечко* Бужин, нині – затоплене водою Кременчуцького водосховища.

БУЗІВСЬКА СОТНЯ (1649– ? рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Уманського полку. Вперше згадана у Зборівському реєстрі 1649 року. Значиться і у списках 1654 р. Коли ліквідована – не відомо. У 1649 році мала 172 козака і сотника Івана Черкаса. *Сотенний центр:* містечко Бузівка, нині – однойменне село Жашківського району Черкаської області.

БУКІВСЬКА [БУТЯНСЬКА] СОТНЯ (1649– ? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Уманського полку. Вперше згадана у Зборівському реєстрі 1649 року. Значиться і у присяжних списках 1654 р. Коли скасована – не відомо. У 1649 р. мала 252 козаки і сотника Прися. *Сотенний центр*: містечко Буки [Бутянка], тепер, ймовірно, – село

Ботвинівка Монастирищенського району Черкаської області.

БУРОМЛЬСЬКА [БУРОМСЬКА] СОТНЯ (1648–1649; 1663–1667 рр.). Сформувалася у складі Ірклiївського полку весною 1648 року між Городищенською сотнею Лубенського і Оржицькою сотнею Ірклiївського полку. Буромль на Сулі вперше згадана в літописі під 1179 роком. За Зборівською угодою 1649 р. 16 жовтня сотня ліквідована, а склад і поселення відійшли до Городищенської, Яблунівської та Оржицької сотень Кропивнянського полку. На короткий час, у 1663–1667 рр., відновлювалася І. Брюховецьким у складі Переяславського полку. *Сотенний центр*: містечко [Велика] Буромка [Буромля], нині – село Велика Бурімка Чорнобайського району Черкаської області.

ВАРВИНСЬКА [ВАРВЯНСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла влітку 1648 року, а восени вже складалася з двох сотень. За Зборівським реєстром у жовтні 1649 року включена до Прилуцького полку у складі двох підрозділів по 100 козаків у кожному. В цьому ж полку перша сотня перебувала весь час свого існування, аж до ліквідації у 1782 році. Друга сотня існувала у 1648–1658 рр., 1672–1676 рр., 1760–1782 рр. Територія ліквідованої Варвинської сотні увійшла до складу Лохвицького повіту Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Варва, нині – районний центр Чернігівської області). *Сотники:* ***Першої сотні*** – Антоненко Микита (1649). Ракович Михайло (1672). Моринець Ярема Савович (1676–1682). Ляшко-Тарновський Федір Іванович (1689–1694). Патока Петро (1710). Тарновський Михайло Федорович (1714–1729). Михайлів Марко (1723). Косенко Мусій (1726). Себастьянович Матвій Андрійович (1731–1735). Кониський Дмитро Григорович (1736–1753). Тарновський Михайло (1744). Барановський Андрій Іванович (1757–1763). Жила Осип Петрович (1763–1781). ***Другої сотні*** – Федько Андрійович (1649). Андріїв Іван (1672). Тарновський Іван Данилович (1760–1769). Троцина Фадій Микитович (1772). Магіровський Яків (1773–1781) [144; 352].

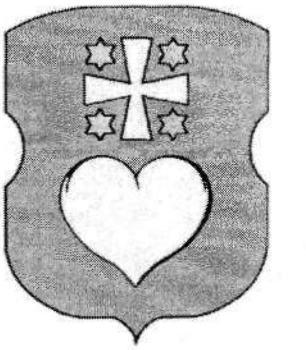

Варва

Населені пункти: Богдани, слобідка; Брагинці, село; *Варва*, містечко; Вороб'ївка, село; Гнідинці, село; Гурбинці, село; Дегтярі, село; Кукалівський хутір; Іванківці, село; Ігнатівка, село; Козинівський хутір; Колотівський хутір; Леляки, село; Мормизівський хутір; Озеряни, село; Остапівка, село; Савинці, село; Сазький хутір; Світличне, село; Семенівський хутір; Скнарівський хутір; Хортицький хутір; *хутори:* Арбеліянової Анастасії, дружини Андрія Арбеліяна; Гонзаровського Андрія, військового товариша; Кисловича Йосипа, значкового товариша; Кониського, варвинського сотника; Ладинського жіночого монастиря; Піроцького Івана, бунчукового товариша.

ВАСИЛЬКІВСЬКА СОТНЯ (1649–1667 рр.). Адміністративний та військовий підрозділ Київського полку. Згадана у „Реєстрі" 1649 р. та списках сотень 1654 р. За браком даних подальшу історію подати наразі не надається можливим. Від 1667 р. Васильків став містечком Київської сотні лівобережного гетьманату. У 1649 р. сотня мала 127 козаків і сотника Микиту Бута. *Сотенний центр:* містечко Васильків, нині – районне місто Київської області [565].

Васильків

ВАСЮТИНСЬКА СОТНЯ (1648–1649 рр.). Сформувалася весною 1648 р. у складі Ірклiївського полку. За Зборівською угодою 1649 р. 16 жовтня сотню ліквідували, а територію і склад включили до другої Ірклiївської сотні. *Сотенний центр*: село Васютинці, нині – село Чорнобайського району Черкаської області.

ВЕПРИЦЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла восени 1648 року як військово-територіальний підрозділ Гадяцького полку. Через його ліквідацію сотню 1649 року включили до складу Полтавського полку у кількості 271 козака. У 1658 р. її перевели зі складу Полтавського до Гадяцького (1658–1660 рр.), потім знову до Полтавського (1660–1662 рр.). Протягом 1662–1672 рр. Веприцька сотня була адміністративною одиницею Зіньківського полку, а від 1672 р. і до ліквідації у 1782 р. – у Гадяцькому полку. Після скасування територія увійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Веприк, нині – село Веприк Гадяцького району Полтавської області. Веприк у 1648 р. був особистою власністю Б. Хмельницького, а від 1764 р. – власність К. Розумовського. *Сотники:* Остапенко Захарко (1649). Семенович Данило (1658). Погребинський Пилип (1658). Савченко Богдан (1666–1672). Василь Михайлович (1676). Масюк Федір Юрійович (1708–1709). Масюк Леонтій Федорович (1711–1729). Дубовик Іван (1730, н.). Бездітько Матвій (1730, н.). Масюк Прокіп Леонтійович (1736–1738, н.; 1738–1761). Покотило Григорій (1739, н.). Калатура Гаврило (1768–1782).

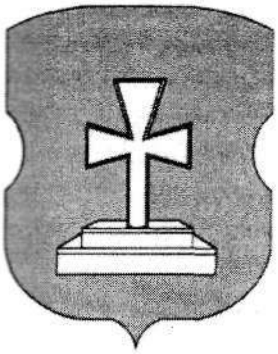

Веприк

Населені пункти у 1723–1782 рр.: Бобрик, село; Веприк, містечко; Роменець, село.

ВЕРБІЗЬКА СОТНЯ. Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Вербіж, тепер – у складі Республіки Білорусь.

ВЕРБСЬКА СОТНЯ (1649–1676 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Брацлавського (1649) та Уманського (1675) полків. За "Реєстром" 1649 р. мала 40 козаків і сотника Хому Стрільця. *Сотенний центр*: містечко Вербка, нині – село Вербка Крижопільського району Вінницької оласті.

ВЕРЕМІЇВСЬКА [ЄРЕМІЇВСЬКА] СОТНЯ (1648–1672 рр.). Виникла влітку 1648 р. у складі Іркліївського полку. Після його ліквідації за Зборівською угодою 16 жовтня 1649 р. включена до Чигиринського полку, в якому перебувала від 1649 р. до 1658 р. Тоді підрозділ очолював сотник Рева. Нараховувала сотня 181 козака. Протягом 1658–1661 рр. Веремiївська сотня була адміністративною одиницею відновленого Іркліївського полку, у 1661–1663 рр. – Кременчуцького полку, а від 1663 р. до 1667 р. знову в складі Чигиринського полку. За Андрусівською угодою 1667 р. сотня відійшла до лівобережного гетьманату і була включена І. Брюховецьким до складу Лубенського полку. Під час адміністративної реформи, яку провів у кінці 1672 р. І. Самойлович, Веремiївська сотня була ліквідована, а її адміністративна територія увійшла до Чигирин-Дібровської сотні. До неї відійшло і містечко Веремiївка (власне Єреміївка – вотчина князя Єремії Вишневецького). *Сотенний центр:* містечко Веремiївка, тепер – село Веремiївка Чорнобайського району Черкаської області.

ВЕРКІЇВСЬКА [ВЕРТІЇВСЬКА] СОТНЯ (1654–1782 рр.). Утворилася у 1654 р. при реформуванні Ніжинських сотень, з населених пунктів яких і створена. За час існування (1654-1782 рр.) постійно перебувала в складі Ніжинського полку. Ліквідована після скасування полково-сотенного устрою Лівобережжя, а територія включена до Чернігівського намісництва. Серед старшин сотні найбільш відомі урядовці з родин Армашевських. *Сотенний центр:* містечко Веркіївка, сьогодні – селище Вертіївка Ніжинського району Чернігівської області. *Сотники:* Кониський [Колибаба] Іван (1654–1672). Зимницький Самійло Афанасійович (1692–1709). Зимницький Павло Самійлович (1721–1732). Земницький Самійло Афанасійович (1725, н.). Адасовський Іван Адамович (1733–1738). Армашевський Іван Петрович (1739–1761). Армашевський Сидір Іванович (1761–1766). Виридарський Іван (1770–1777). Армашевський Сидір Іванович (1777–1782).

Населені пункти: Берестовець, село; Британівка, село; *Веркіївка*, містечко; Заньки,

село; Іллінці, село; Кошелівка, село; Смолярі, село.

ВИБЛІВСЬКА [ВИБЕЛЬСЬКА] СОТНЯ (1656–1782 рр.). Утворена 1656 року у складі Чернігівського полку. Сформувалася із населених пунктів Чернігівських сотень. Весь час існування – адміністративна одиниця та військовий підрозділ Чернігівського полку. Найбільш відомі старшини сотні – представники родини Тризн. Скасована 1782 р., а територія включена до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* село Виблі, нині – однойменне село Куликівського району Чернігівської області. *Сотники:* Данило (1656). Шуба Степан Васильович (1658–1661; 1676). Дунін-Борковський Василь (1668–1672). Близниченко Яків (1672). Лобко Юхим Юхимович (1679–1682; 1694). Тупицький Тимофій (1700). Устимович Василь (1701). Томара Василь Іванович (1704–1715). Михайловський Іван Михайлович (1721). Новик Федір (1725, н.). Тризна Микола Іванович (1728–1748). Губар Степан (1736, н.). Тризна Андрій Миколайович (1748–1769). Тризна Олександр (1767). Тризна Петро Андрійович (1771–1782).

Населені пункти у 1750–1769 рр.: Бакланова Муравинка, село; Вершинна Муравинка, село; Виблівський хутір; *Виблі* [Вибель], село; Глузди, хутір; Горбове, село; Грабівка, село; Напорівка, село; Онисів, село; Орлівка, село; Підгірне, село; Піски, село.

ВИННИЦЬКА СОТНЯ (1648– ? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Винницького (1648–1649 рр.), Кальницького (1649–1653 рр.) та знову Винницького (від 1653 р.) полку. За „Реєстром" 16 жовтня 1649 р. мала 296 козаків, яких очолював сотник Ярема Урулович. У 1648–1649 та від 1653 р. Винниця була і центром полкового правління. Більших даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Винниця, нині Вінниця – обласний центр України. Перед 1648 р. було центром Брацлавського воєводства Речі Посполитої.

ВИШГОРОДСЬКА СОТНЯ (1654 – 1667 рр.). Військово-адміністративний підрозділ Київського полку. Вперше згадана у списку сотень 1654 року. Подальша історія невідома. Вишгород від 1667 р. значиться як містечко Київської сотні лівобережного гетьманату. *Сотенний центр*: Вишгород, тепер – районний центр Київської області.

ВІЛЬХОВЕЦЬКА СОТНЯ [див. ***Ольховецька***].

ВЛАСІВСЬКА СОТНЯ (1676–1764 рр.). Створена 1676 року після здачі П. Дорошенка І. Самойловичу та Г. Ромадановському, ліквідації його вілаєта та переселення правобережних козаків на Лівобережну Україну у ході підготовки до війни з Османською імперією (1676–1681 рр.). Сформована з територій Максимівської (Городищенської) і Кременчуцької сотень. Весь час існування перебувала у складі Миргородського полку. 1752 р. правобережні села сотні анексовано на користь Новосербської провінції. 1764 року указом Катерини II сотню ліквідували, а територію, як повіт, включили до складу Новоросійської губернії, створеної з Новосербії та „Вольностей Запорозьких". *Сотенний центр:* містечко Власівка, тепер – селище Власівка Кременчуцького району Полтавської області. *Сотники:* Грицуленко Василь (1685–1686). Радченко Лаврін (1690). Сахненко Устим (1704–1705). Басан Андрій (1712–1719). Лось Андрій (1719–1721). Шерстяк Іван (1721). Яшевський Іван (1723, н.). Майборода Михайло (1723–1731). Майборода Прокіп (1747–1750).

Населені пункти: Березовський, хутір; *Власівка*, місто; Золотарівка, село; Інгульські хутори; Косівка, село; Недогарки, село; Обломіївський хутір; Ревівка, село; Рублівка, село; Самусівський хутір; Скелювата слобідка; Сухоомельницький хутір; Табурище, село. По ревізії 1723 р. за сотнею числиться лише містечко Власівка. Сьогодні більшість населених пунктів Власівської сотні затоплені Кременчуцьким водосховищем Дніпра.

ВО́ЛИНСЬКА СОТНЯ (1654–1782 рр.). Виникла ще у 1648 р. як військовий підрозділ Сосницького полку (1648–1649 рр.). Юридично ж утворена після Переяславської ради напровесні 1654 року у складі Ніжинського полку. До сотні увійшли села Волинь, Оль-

шане, Чонотичі, Киселівка, Боровичі, Верба, Псарівка, Мезин, Радичів, Авдіївка, Покошичі, Хлопеники. Від 1669 р. і до кінця існування – військовий та адміністративний підрозділ Чернігівського полку. Указом Катерини II про відкриття в Малоросії намісництв сотня 1782 р. ліквідована, а її територія включена до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* село Волинка, тепер – однойменне село Сосницького району Чернігівської області). *Сотники:* Скоченко Григорій Іванович (1654). Олещенко Василь (1669). Коляда Василь (1672). Іван Богданович (1676). Лобина Федір (1679). Олещенко Василь (1679). Борисенко Василь (1681). Лобина Федір (1684). Милорадович Степан (1691). Леневич Петро (1695). Демиденко Петро (1697). Дорошенко Василь Андрійович (1699). Демиденко Петро (1715). Леневич Карпо Петрович (1718–1734). Брежинський Олександр (1735–1736). Никифорович Тихон (1737–1738). Максимович Василь Дмитрович (1738–1743). Журба Роман (1743–1752). Журба Іван (1763). Лисенко Василь Васильович (1782).

Населені пункти у 1750–1769 рр.: Волинка, село; Довга Гребля, село; Жукля, село; Козляничі, село; Лубенці, село; Ольшане, село; Псарівський хутір; Самотуги, село; Сядринка, село; Хрибетнівський хутір. Хутори: Ліневича Матвія, бунчукового товариша; Шафонського Филимона, сосницького сотника; Чорнотичі, село; Шабалтасівка, село.

ВОЛШАНСЬКА СОТНЯ (1648–1651; 1657–1676 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Подільського (1648–1649 рр.), та Брацлавського полків. За „Реєстром" 1649 р. мала 50 козаків та сотника Дмитра Мурзу. Після Білоцерківської угоди 1651 р. ліквідована, а Волшанка і козаки увійшли до М'ястківської сотні Брацлавського полку. У 1657 р. відновлена у складі Подільського полку. Остання згадка датується 1676 р. *Сотенний центр*: містечко Волшанка, нині – село Вільшанка Крижопільського району Вінницької області.

ВОРЗЕЛЬСЬКА [ВОРСІВСЬКА] СОТНЯ (1649–1651 рр.). Військово-адміністративний підрозділ Київського полку. У жовтні 1649 року нараховувала 105 козаків на чолі із сотником Іваном Крузьом. Ліквідована, ймовірно, після Білоцерківської угоди 1651 р., позаяк у присяжних списках 1654 р. вже не згадується. *Сотенний центр*: містечко Ворсівка, тепер – селище Ворзель у складі Києво-Святошинського району Київської області.

ВОРОНІВСЬКА СОТНЯ (1648–1681 рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Чигиринського полку від початку 1648 р. на Воронівській переправі через Дніпро, яка закривала шлях на Чигирин. У жовтні 1649 р. складалася з 101 козака та сотника Феська. Згадується у списках 1654 р. Надалі кілька разів ліквідовувалася та відновлювалася. Остаточно скасована після Бахчисарайського миру 1681 року. *Сотенне містечко* Воронівка, нині – затоплене водою Кременчуцької водойми.

ВОРОНІЗЬКА СОТНЯ (1653–1782 рр.). Одна з так званих „засеймських" сотень. Сформувалася у 1653 році як військовий підрозділ та адміністративна одиниця Новгородського (Новгород-Сіверського) полку (1653–1654 рр.). В кінці 1654 р., після ліквідації цього полку, сотня відійшла до Ніжинського полку, в якому перебувала від 1654 до 1663 р. Протягом 1663–1665 рр. – адміністративна складова Глухівського полку, у 1665–1668 рр. – знову в Ніжинському полку, у 1668 р. на короткий час відійшла до відновленого П. Дорошенком Новгородського полку. У січні 1669 року гетьман Д. Многогрішний передав сотню Ніжинському полку і далі вона знаходилася в ньому аж до ліквідації у 1782 році. Її територію після скасування включили до Новгород-Сіверського намісництва.

Сотенний центр: містечко Вороніж, нині – селище Шосткинського району Сумської області. *Сотники:* Супрун (1654). Власов Василь (1667). Прокопович Сава (1669). Григорович Сава (1672–1687). Гудович Павло (1690). Лазаревич Роман Лазарович (1693–1708). Безпалий Іван Семенович (1698, н.). Піскуненко Потап Назарович (1708–1715). Кобець Роман (1713, н.). Поплавський Іван (1715, н.). Слабий Іван (1716). Холодович Іван Іванович (1716–1740). Холодович Андрій Іванович (1740–1763). Бугаєвський Ми-

кола Мусійович (1764–1770). Хильчевський Тимофій Іванович (1770–1777).

Населені пункти у середині XVIII ст.: Богданівка, село; *Вороніж*, містечко; Гамаліївка, слобідка; Гута, хутір; Клишки, село; Лазарівка, хутір; Локотки, село; Лучники, село; Макове, село; Ображіївка, село; Пирогівка, село; Собич, село; Чепліївка, село. Дані по сотні в „Генеральному описі Малоросії" 1765–1769 рр. відсутні.

ВОРОНКІВСЬКА [ВОРОНЬКІВСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Вперше згадана як військово-територіальний підрозділ Війська Запорозького у Зборівському реєстрі 16 жовтня 1649 р. у складі Переяславського полку. Сформувалася, вочевидь, ще у 1648 році. За „Реєстром" 1649 р. мала 101 козака. Весь час існування перебувала у Переяславському полку. Після ліквідації у 1782 р. її територію включено до Київського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Воронків, нині – село Вороньків Бориспільського району Київської області [542].

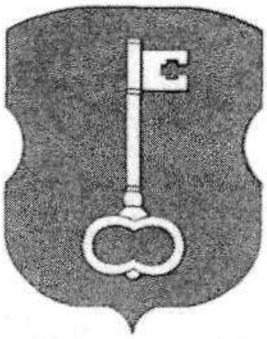

Воронків

Сотники: Кришненко Богдан (1649). Зражевський Данило Кирилович (1662). Ручка Іван (1665). Щербина Іван (1666–1669; 1672, н.). Брайко Кирило Іванович (1672). Щербина Кирило (1672). Михайло Іванович (1675). Берло Іван Дмитрович (1676–1682). Сулима Іван Степанович (1687–1688). Берло Іван Дмитрович (1696–1705). Берло Василь Іванович (1707–1721). Головко Григорій (1723, н.). Афендик Микола Семенович (1724–1727; 1730–1747). Берло Іван Васильович (1728; 1730, н.). Рубан Аврам (1729, н.). Недождей Кіндрат (1731, н.). Губа Василь (1737, н.). Сніжко Денис (1738, н.). Черпак Іван (1739, н.). Гапоненко Іван (1739, н.). Галабурда Денис (1740, н.). Сулима Матвій Самійлович (1747–1779). Варфоломеєв Василь (1769–1771, н.). Волевач Дмитро Антонович (1779–1782).

Писарі: Леонтович Леонтій Пилипович (1729–1736). Загородній Іван (1731). Леонтович Григорій (1737–1745). Якимовський Григорій (1748–1767). Максим (1762–1775). Григорович Роман (1775–1782).

Осавули: Буняк Корній (1735; 1737–1743). Кущ Іван (1736). Севериненко Іван (1736). Нестеренко Аврам (1748–1752). Леонтович Семен (1763–1764). Хоменко Кирило (1767–1774). Мартос Петро (1775–1782).

Хорунжі: Денис (1682). Кардаш Тиміш (1732). Кардаш Пилип (1736). Кардаш Михайло (1737–1752). Кардаш Матвій (1767). Спис Сава (1772–1782).

Городові отамани: Іван Корнилович (1671). Савченко Федір (1672). Сильченко Григорій (1682). Погорілко Яким (1700). Сулима Іван (1725–1726; 1731). Рубан Аврам (1729). Федченко Клим (1730). Пилипович Леонтій (1730, н.). Шевченко Іван Васильович (1732; 1736–1740). Шевченко Андрій (1741–1748). Хоменко Федір (1748–1756). Леонтович Семен (1764–1775). Варфоломеєв Василь (1775–1780). Стрільник Павло (1780–1782).

Населені пунки у 1750 р.: Вишеньки, село; *Воронків*, містечко; Глибоке, село; Гнідин, село; Жереб'ятин, село; Кальне, село; Койлів, село; Проців, село; Ревний, хутір; Рогозів, село; Рудякове, село; Салкове, село; Софіївка, село; Старе, село. В описі 1765–1769 рр. до сотні додано хутір Гусинець, а підкреслені населені пункти не значаться за сотнею по цій ревізії.

ВОРОНОВИЦЬКА СОТНЯ (1649–1653 рр.). Адміністративний та військовий підрозділ Кальницького полку. Ймовірно, ліквідована при реорганізації останнього у Винницький. За Зборівським реєстром нараховувала 59 козаків на чолі із сотником Семеном. До сотні належали містечка Комарів і Поташ. Більших даних бракує. *Сотенний центр*: містечко Вороновиця, нині – селище Вінницького району Вінницької області.

В'ЯЗОВСЬКА СОТНЯ (1654– ? рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Корсунського полку. Вперше згадується у присяжних списках 1654 року. Детальніших даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко

В'язовок, тепер – село В'язівок Городищенського району Черкаської області.

ГАДЯЦЬКА ПЕРША [ПОЛКОВА] СОТНЯ (1648–1649; 1658–1660; 1662–1782 рр.). Сформувалася як основний полковий військовий підрозділ Гадяцького полку. У його складі існувала у 1648–1649 рр.,1658–1660 рр. та 1672–1782 рр. За Зборівським реєстром Гадяч мав 235 козаків. Протягом 1649–1658 рр. у Полтавському, 1660–1662 рр. у Миргородському полку, а в 1662–1672 рр. – перебувала в Зіньківському полку. Після ліквідації у 1782 р. територія увійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Гадяче, тепер Гадяч – райцентр Полтавської області.

Сотники: Зелений Матвій (1648–1649). Богодун Іван (1649). Никифоров Василь (1658). Животовський Павло Трохимович (1659–1660). Ізмайлов (1664). Остренко Семен (1666). Безрученко Іван (1668). Донець Федір (1670–1672). Донець Яків (1672). Кончицький (Костючицький) Матвій Павлович (1674–1676). Підлісний Пашко (Тишко) (1682–1683). Должецький Леонтій (1687). Озерянський Іван (1687–1691). Брюховецький Федір (1690, н.). Біленченко Корній (1691–1693). Лобода Лук'ян (1693–1694). Біленченко Корній (1694–1696). Чучмай Сидір (1699–1707). Лисиневич Василь (1711, н.). Пирятинський Іван (1715–1725). Пирятинський Петро (1744). Калатура Гаврило (1772). Милорадович Семен Іванович (1776).

Населені пункти в 1723–1782 рр.: Будище, село; Вельбівка, село; Венеславівка, село; *Гадяч*, місто; Крутки, село; Липова Долина, село; Лучка, село; Опанасівка, село; Петрівка, село; Розбишівка, село; Русанівка, село; Сари, село; Свинарне, село; Сергіївка, село; Середняки, село; Харківці, село.

ГАДЯЦЬКА ДРУГА СОТНЯ (1648–1649; 1658–1660; 1662–1782 рр.). Виникла і існувала як Гадяцька сільська сотня. Перебувала у складі Гадяцького полку (1648–1649; 1658–1660 рр. та 1672–1782 рр. Між 1662 та 1672 рр. у складі Зіньківського полку. *Сотенний центр*: місто Гадяче, тепер – м. Гадяч, районний центр Полтавської області. *Сотники:* Донець Іван (1649). Кирило Мартинович (1692–1693). Велецький Василь (1718–1737). Малиновський Осип (1744–1750). Station Станіславський Герасим (1758–1779). Станіславський Микола (1779–1782).

Населені пункти у 1723–1782 рр.: Биєвець, слобідка, Борки, село, Броварки, село, Будище, село, Дудчинці, село, Капустянці, село, Книшівка, село, Красна Лука, село, Максимівка, село, Підставки, село, Плешівці, село, Подоляки, село, Римарівка, село, Сватки, село, Синювка, село, Хитці, село, Ціпки, село.

ГАДЯЦЬКА ТРЕТЯ [МІСЬКА] СОТНЯ (1648–1649; 1682–1688; 1739–1782 рр.). Виникла як міська Гадяцька сотня. Періодично відновлювалася по мірі військової та адміністративної потреби. *Сотенний центр і населений пункт* – місто Гадяч, тепер – м. Гадяч, районний центр Полтавської області. *Після ліквідації увійшла до складу Гадяцького повіту Чернігівського намісництва.*

Сотники: Макаренко Павло (1649). Сулима Федір (1725. н.). Манько Іван (1739–1767). Ситенський Федір (1767–1771). Велецький Михайло Володимирович (1771–1782).

ГАЛИЦЬКА СОТНЯ (1648–1658 рр.). Сформувалась наприкінці 1648 року як військовий підрозділ Прилуцького полку. До нього ж включена у якості адміністративної одиниці по „Реєстру" 16 жовтня 1649 року у кількості 101 козака. Ліквідована І. Виговським під час адміністративної реформи лівобережних полків у жовтні 1658 р. після Гадяцької угоди з Річчю Посполитою. Територія включена до складу Монастирищенської сотні. *Сотенний центр:* містечко Галиця, тепер – село Галиця Ніжинського району Чернігівської області. *Сотники:* Колос Василь (1649). Старуша Мартин (1653).

ГАРЯЧКІВСЬКА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Військово-адміністративний підрозділ Брацлавського полку. Восени 1649 р. сотня мала 99 козаків, яких очолював сотник Єремія. До неї ж належало село Кусточки. Ліквідована після Білоцерківської угоди 1651 р. Територія і козаки увійшли до складу М'ястківської сотні цього ж полку. *Сотенний центр*: містечко Гарячківка, нині –

село Крижопільського району Вінницької області.

ГЕЛЬМ'ЯЗІВСЬКА [ГЕЛМЯЗІВСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сформувалася влітку 1648 р. як військовий підрозділ Переяславського полку козацького повстанського війська. Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. юридично закріплена за Переяславським полком у кількості 128 козаків. Весь час існування перебувала у його складі. Ліквідована 1782 р., а територія розподілена між Переяславським та Золотоніським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр:* місто Гельм'язів, тепер – однойменне село Золотоніського району Черкаської області.

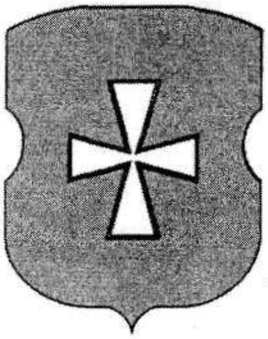

Гельм'язів

Сотники: Щуренко Іван (1649). Ілляшевич Яків (1649). Кустовський Степан (1662). Степан Корнійович (1666). Якубенко Силуян [Семен] (1672). Гладкий Іван (1674). Семенченко Лук'ян (1676; 1680; 1689). Зуй Тимофій (1678). Кобилецький Федір (1682). Сулима Іван Степанович (1684). Погребевич Марко Тарасович (1689). Тоцький Федір Іванович (1693–1706). Тоцький Сава Федорович (1706; 1715–1747). Азза Федір (1709–1715). Орда Іван (1709, н.). Попеко Софрон (1721, н.). Азза Федір (1723, н.). Андрусенко Григорій (1729, н.). Хомутовський Яків (1736, н.). Ревенко Аврам (1737, н.). Баран Остап (1737, н.). Глущенко Герасим (1738; 1743, н.). Деркач Андрій (1739, н.). Тоцький Йосип (1747–1770). Ошкал Андрій (1762, н.). Козловський Андрій (1770–1782).

Писарі: Михайло Семенович (1693). Монастирський Григорій (1703; 1714). Данилів Єремій (1725). Косинський Григорій (1727–1734). Долинський Гнат (1735–1752). Шабаш Іван (1737). Панкевич Василь (1759). Кузтович Самійло (1767). Липський Лук'ян (1771–1780). Матюшевський Семен (1780–1782).

Осавули: Кобзаренко Улас (1734–1737). Орда Василь Семенович (1737–1740). Ревенко Аврам (1741–1743). Тарасенко Василь (1748–1754; 1767). Чернявський Степан (1759). Тарасов Іван (1774–1777). Тищенко Григорій (1777–1782).

Хорунжі: Кротенко Пилип (1689). Лихогренко Семен (1714). Вертиполох Іван (1725–1732). Рева Кіндрат (1734). Лобунець Гнат (1735–1736). Сизоненко Григорій (1736). Сизоненко Остап (1737–1754). Кріт Назар (1767). Тищенко Григорій (1773–1774). Сподин Герасим (1777–1782).

Городові отамани: Зуй Тиміш (1676, 1680). Ручка Василь (1678). Ревенко Пасько (1689). Щуровський Артем (1693). Пруденко Василь (1697, н.). Зражевський Данило (1699–1703). Орда Іван (1709). Лапша Протас (1714). Федорович Данило (1725–1726). Андрусенко Григорій (1726–1734). Хомутовський Яків (1736). Сухина Никифор (1737–1741). Грущенко Герасим (1743). Баран Остап (1743–1752). Свірський Іван (1754–1759). Сухина Семен (1766). Мехеда Антип (1772–1774). Голубовський Іван (1778–1782).

Населені пункти: Безпальче, село; Богдани, село; *Гельм'язів*, містечко; Горбані, село; Жорнокліївка, село; Каврай, село; Каврайський хутір; Каленики, село; Нехайки, село; Підставки, село; Плешкані, село. Хутори: Борковського, бунчукового товариша; Кандиби, піщанського сотника; Коховського; Лісеневича, полкового судді; Томари, бунчукового товариша; Фридрикевича, бунчукового товариша; Чопилки, село. В описі 1765–1769 рр. за сотнею також значиться село Богушкова Слобідка і кілька нових хуторів.

ГЕРМАНІВСЬКА СОТНЯ (1649–? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Білоцерківського полку. Згідно зі Зборівською угодою 1649 р. складалася зі 100 козаків. Сотником у 1649–1654 рр. був Іван Чернушенко, отаманом – Никифор Шпиленко. Згадана в присяжних списках 1654 р. Германівка стала місцем боїв часів Руїни, переходила із одних гетьманських рук в інші. Наразі бракує точних даних про її подальшу історію.

Сотенний центр: містечко Германівка, тепер – село Красне Обухівського району Київської області на річці Красна.

ГЛИНСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Створена наприкінці 1648 р. як підрозділ Лубенського полку. Але через його ліквідацію Зборівською угодою, за „Реєстром" 1649 року була включена у кількості 80 козаків до Миргородського полку, у якому й знаходилася до відновлення Лубенського полку 1658 року. Відтоді і до ліквідації перебувала у його складі. *Сотенний центр:* містечко Глинськ, тепер – село Глинськ[1] Роменського району Сумської області. *Сотник:* Дем'ян Мартинович (1649).

Глинськ

ГЛУХІВСЬКА СОТНЯ (1648–1649; 1654–1782 рр.). Виникла як бойовий підрозділ Борзнянського полку у 1648 р. За Зборівською угодою 1649 р. ліквідована. Одна із „засеймських" сотень. Юридично сформувалася як адміністративна одиниця на початку 1654 р. вже у складі Ніжинського полку, що видно по присяжних списках, хоча згадки про Глухівську сотню є в документах у 1648, 1651, 1653 рр. За даними 1654 р. до сотні належали місто Глухів та села Береза, Уланове, Спаське, Гирин, Клин, Литвиновичі, Некрасів, Полошки, Сварків. У 1663 р гетьман І. Брюховецький утворив окремий Глухівський полк у складі Глухівської, Ямпільської, Воронізької, Коропської, Новомлинської та Кролевецької сотень. Очолювали полк полковники Кирило Гуляницький (1663–1664 рр.) та Василь Черкашениця (1664–1665 рр.). У 1665 р. полк ліквідовано, а сотні знову повернуто до Ніжинського полку, у тому числі і Глухівську. Відтак від 1665 р. і до ліквідації у 1782 р. сотня перебувала у складі Ніжинського полку. Після скасування її територію включили до Новгород-Сіверського намісництва, повітовим центром якого стало м. Глухів. *Сотенний центр:* місто Глухів, нині – районний центр Сумської області. До 1648 р. Глухів був центром Глухівської волості (округу) Новгородського повіту Чернігівського воєводства. У 1708–1750 рр. та 1764–1782 рр. він був столицею (адміністративним центром) Гетьманщини. Тут у 1722–1727 та 1764–1786 рр. знаходилися Перша та Друга Малоросійські колегії, тут у 1750 і 1763 рр. проходили Генеральні ради. Найбільш відомі родини сотенних урядовців – Уманці та Жураховські.

Печать Глухівської сотенної канцелярії 1762 р.

Сотники: Годун Юрій (1648). Вейчик Сахно Федорович (1651). Уманець Пилип Іванович (1653–1658). Мироновський Артем (1658). Уманець Пилип Іванович (1658–1664). Жураховський Василь (1667). Уманець Пилип (1668). Жураховський Яків Михайлович (1669). Рубан Данило Семенович (1671). Жураховський Яків Михайлович (1672–1677).

Глухів

[1] Не плутати з селом Глинськ Малобудищенської сільради Зіньківського району Полтавської області

Яловицький Василь Федорович (1678–1680). Грудяка Кіндрат Пилипович (1689). Яловицький Василь Федорович (1694–1696). Туранський Олексій Михайлович (1699–1709). Маркович Андрій Маркович (1709–1714). Мануйлович Іван (1714–1725). Федорович Яким (1725, н.). Омельянович Федір (1728, н.). Уманець Степан Семенович (1732–1737). Маньківський Матвій (1738). Туранський Дем'ян Олексійович (1740–1760). Уманець Петро (1760–1761). Уманець Семен (1761–1769). Славський Олександр (1769–1782).

Населені пункти: Баничі, село; Береза, село; Бистрик, село; Білокопитова, село; Білокопитівський хутір; Богданів, село; Божок, село; Будища, село; Велика Слобідка; Вихторів, село; Волокитне, село; Ворголь, село; В'язенка, село; *Глухів*, місто; Глухівського Петропавлівського монастиря слобідка; Годунівка, село; Дорошівка, село; Дубовичі, село; Дунаєць, село; Заболотове, село; Зазірки, село; Землянка, село; Імшана, село; Калашинівка, село; Камінь, село; Кочерги, село; Кубарів, хутір; Кучерівка, село; Лавра, хутір; Лавранські хутори; Лебедишин хутір; Литвиновичі, село; Локня, село; Ломленський хутір; Мала Слобідка; Марчишина Буда, село; Мацкове, село; Микитівка, хутір; Морозівка, село; Нутин, село; Недбаїв хутір; Некрасове, село; Нова Гребля, село; Обложки, село; Паліївка, село; Погребки, село; Полошки, село; Потапівка, село; Родіонівка, хутір; Ротівка, село; Рубанівка, хутір; Руденка, село; Саблукова, хутір; Сваркове, село; Семенівка, село; Симонівка, хутір; Симонівка, слобідка; Сліпорід, село; Слоут, село; Собичеве, село; Собичівська слобідка; Сонний Хутір; Сопич, село; Спаське, село; Степанівка, хутір; Студьонок, село; Тулиголове, село; Уздиця, село; Уланове, село; Хижки, село; Ховзівка, село; Холопкове, село; Хотминівка, село; Хохлівка, село; хутір біля с. Чуйківки; Черневе, село; Чортория, село; Чуйківка, село; Шостка, село; Щебри, село; Щербинівка, хутір; Юрасівка, село; Юрасівка, хутір; Ярославець, село; Ясмань, село; Яструбщина, село. В „Генеральному описі" 1765–1769 рр. за сотнею описані лише дев'ять населених пунктів. З них до перелічених додано село Лисне.

ГОГОЛІВСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла як військовий підрозділ Переяславського полку влітку 1648 року. Як адміністративна одиниця юридично оформлена 16 жовтня 1649 року Зборівським реєстром у складі 157 козаків, містечка Гоголева та села Богданівки. Протягом 1649–1667 рр. сотня у складі Переяславського полку. Після Андрусівської угоди 1667 р. і поділу України по Дніпру на польську і російську частини створено окремий лівобережний Київський полк, до якого включили і Гоголівську сотню. Відтак від 1667 р. до 1782 р. вона була адміністративною складовою Київського полку. Із запровадженням намісництв сотню ліквідували, а територію розподілили поміж Київським та Остерським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Гоголів, нині – однойменне село Броварського району Київської області [312; 313].

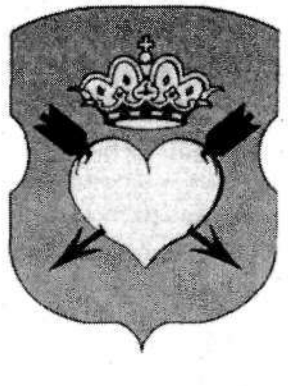

Гоголів

Сотники: Гоголівський Василь (1649). Матвіїв Федір (1653). Гнівушин Артем (1660). Іван Кононович (1669). Яковенко Іван (1672–1682). Федір Олексійович (1682). Гриценко Ілля (1687, н.). Садівничий (1690). Рожанський Роман (1691). Романський Григорій (1694). Потулинський Василь (1700). Соболевський Матвій (1725–1731). Солонина Олександр (1733–1745) Шафонський Филимон (1746–1751). Пальчинський Антон (1751–1772). Пальчинський Яків (1772–1782). Мазаракій Іван [Яків] (1772–1782).

Сотенні отамани: Федір Матвійович (1654). Кашуба Федір (1660). Турбовець Іван (1676). Устянович Тихон (1726). Луста Микола (1746–1757). Луста Микола Миколайович (1762–1779).

Писарі: Баришполець Степан (1746). Баришполець Сергій (1771–1779). Баришполець Степан Папасович (1780).

Хорунжі: Гаценко Леонтій (1726). Стасюк Василь (1746). Кошалей Яків (1776–1779).

Населені пункти: Бобрик, село; Богданівка, село; Вигурівщина, село; Вища Дубечня, село; *Гоголів*, містечко; Димерка, село; Красилівка, село; Нижча Дубечня, село; Новосілки, село; Осетщина, хутір; Осокорки, село; Плюска, село; Плоска, село; Позняки, село; Пухівка, село; Рожівка, село; Рудня, село; Русанів, село; Світильня, село; Слобідка, село; Стариця, село; Троєщина, село. В описі 1765–1769 рр. до сотні приписані також села: Миколаївське та Сеньків.

ГОЛОВ'ЯТИНСЬКА[ОЛОВ'ЯТИНСЬКА] СОТНЯ (1648–1653 рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Чигиринського полку від початку 1648 року. У жовтні 1649 року мала 101 козака і сотника Семена Лісняка. Ліквідована у кінці 1653 р. Територію і склад включено до Смілянської сотні. Згодом короткотерміново відновлювалася. Детальніших даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Голов'ятин [Олов'ятин], нині – село Смілянського району Черкаської області.

ГОЛТВ'ЯНСЬКА СОТНЯ (1648–1782). Виникла влітку 1648 року як військовий підрозділ Полтавського полку. Як адміністративну одиницю сотню створено у жовтні 1649 р. за Зборівською угодою у кількості 158 козаків і включено до складу Чигиринського полку з населеними пунктами – містечком Манжелійкою і селом Федорівкою [Фидрівкою]. Короткотерміново у 1661–1663 рр. була адміністративною одиницею Кременчуцького полку, а потім знову на період 1663–1672 рр. повернулася до Чигиринського полку. У 1672–1676 рр. знаходилася під юрисдикцією миргородських полковників. Протягом 1676–1687 рр. – знову у складі Полтавського полку. А від 1687 року і до ліквідації – у складі Миргородського полку. У 1782 р. у зв'язку зі скасуванням полків і сотень на Лівобережжі територія Голтв'янської сотні повністю увійшла до Голтв'янського повіту Київського намісництва.

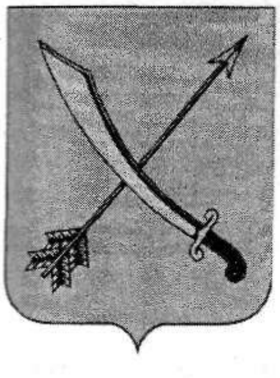

Голтва

Сотенний центр: містечко Голтва, тепер – село Говтва Козельщинського району Полтавської області, яке мало власний герб.

План повітового міста Голтви 1787 р.

Карта Голтв'янського повіту 1787 р.

Сотники: Андрущенко Дмитро (1649), Шовкопляс (1658). Іваш Матвій (1661). Темниченко Василь (1671). Черкашенко Олексій (1672). Трутенко Артем (1672). Остроградський Матвій Іванович (1688–1715). Остроградський Федір Матвійович (1715–1735). Гармаш Матвій (1719, н.). Мацієвич Федір (1722). Остроградський Василь Федорович (1738–1761). Павелко Осип (1767). Остроградський Володимир Іванович (1770–1782).

Населені пункти: Божаківка, слобідка; Броварки, село; *Голтва*, місто; Єрки, село; Мануйлівка, село; Піщаний хутір; Попівка, село; Поповий хутір; Сухорабівка, село; Федорівка, село; Хорошки, село; Шамраївка, хутір; Юрки, село. За ревізією Миргородського полку 1723 р. до сотні не належали села Божаківка, Єрки, Сухорабівка, Федорівка, не було хуторів Піщаного, Попового та Шамраївського. У Рум'янцевському описі з'явилися села Лісочки, Єрки, Сухорабівка, Федорівка, Шамраївка, Юрки.

ГОЛЯНСЬКА [ГОЛИНСЬКА] СОТНЯ (1648–1672 рр.). Створена наприкінці 1648 року як військовий підрозділ Прилуцького полку. До його ж складу увійшла і закріплена за Зборівською угодою 1649 р. у кількості 99 козаків. 1672 р. Іван Самойлович ліквідував сотню, а територію розподілив між сусідніми Корибутівською та Красноколядинською [Краснянською] сотнею Прилуцького полку. Село Голюнка у 1750-х рр. входило до Корибутівської сотні. В ньому ж з 1751 р. містився і сотенний центр Корибутівської сотні. Тому її іноді називала Голинською сотнею. *Сотенний центр* – містечко Голянці, [Голінка, Горлюнка, Голюнка]. Тепер це село Голінка Бахмацького району Чернігівської області. *Сотник* у 1649 р. – Демченко Юрій.

ГОМЕЛЬСЬКА СОТНЯ. Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* місто Гомель, тепер – обласний центр Республіки Біларусь.

ГОРСЬКА СОТНЯ. Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Гори, тепер – у складі Республіки Біларусь.

ГОРНОСТАЙПІЛЬСЬКА СОТНЯ (1651– ? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Київського полку. У 1649–1651 рр. Горностайпіль входив до складу Мотовилівської сотні цього ж полку у кількості 30 козаків. Вперше як сотня значиться у присяжних списках 1654 р. Хоча утворена, ймовірно, після Білоцерківської угоди у 1651 р. Подальша історія невідома за браком документальних даних. *Сотенний центр:* містечко Горностайпіль, тепер – село Іванківського (раніше Чорнобильського) району Київської області.

ГОРОДЕНКІВСЬКА СОТНЯ. Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Городенка, тепер – у складі Республіки Біларусь.

ГОРОДЕНСЬКА [ГОРОДНЯНСЬКА] СОТНЯ (1648–1654 рр.). Виникла наприкінці 1648 р. у складі Прилуцького полку. До нього ж включена за Зборівською угодою в 1649 р. у кількості 100 козаків. Ліквідована після Переяславської угоди з Москвою, на початку 1654 р. Територія включена до Іваницької сотні Прилуцького полку. *Сотенний центр* – містечко Городня, нині – село Городниця Ічнянського району Чернігівської області. *Сотником* у 1649 р. був Єремієнко Остап.

ГОРОДИСЬКА [ГОРОДИЩЕНСЬКА, ГРАДИЗЬКА] СОТНЯ[1] (1648–1782). Виникла влітку 1648 року як Максимівська сотня, військовий підрозділ Чигиринського полку. У жовтні 1649 року за Зборівським миром утворено Максимівську сотню Чигиринського полку на чолі з сотником Іваном Скороходом. Протягом 1661–1663 рр. знаходилася у Кременчуцькому полку як Городищенська сотня. За

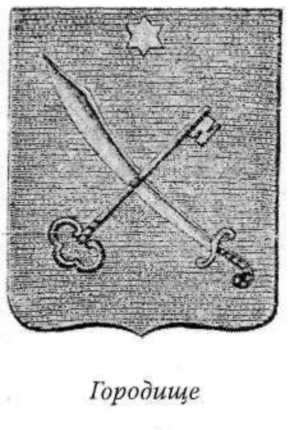

Городище

[1] Не плутати з Городиською сотнею Лубенського полку.

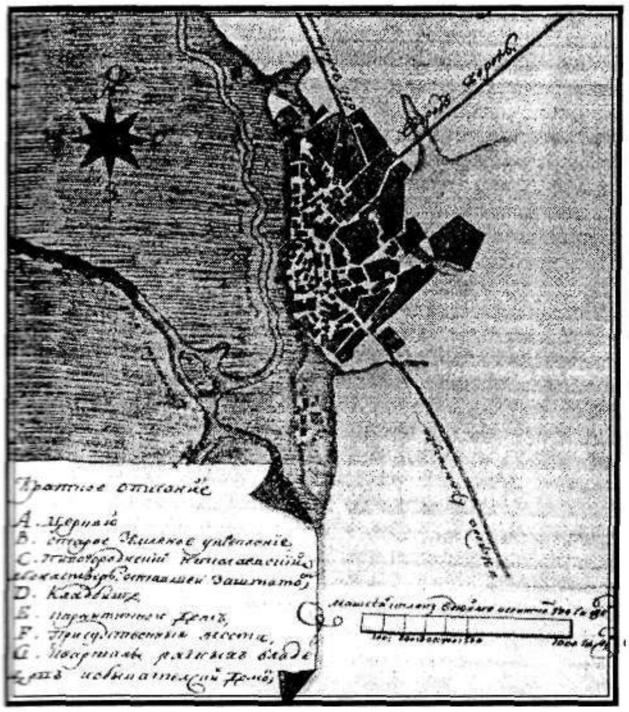

План повітового міста Городища 1787 р.

Карта Городиського повіту 1787 р.

Андрусівським перемир'ям 1667 року сотня мала відійти до території, підконтрольній Москві. Проте гетьман Петро Дорошенко утримував Максимівську сотню аж до своєї капітуляції у 1676 році. За рішенням гетьмана І. Самойловича і царського намісника Г. Ромодановського територію Максимівської сотні розподілили між Лубенським (Чигирин-Дібровська сотня) та Миргородським полками і в складі останнього створили Городищенську сотню, яка проіснувала як адміністративна одиниця Миргородщини до ліквідації у 1782 році. За царським указом на її території утворено Городиський повіт Київського намісництва з долученням південної частини Хорольської сотні Миргородського полку. *Сотенний центр:* місто Городище[1], нині – селище Градизьк Глобинського району Полтавської області. *Сотники:* Скороход Іван (1649). Біленко Федір (1693). Ясько Лаврін (1697). Щупеня Василь (1712). Сахно (1718). Лиходій Влас (1719). Жук Іван (1723, н.). Юсенко Лаврін (1725). Біленко Трохим (1730–1735). Кодинець Мусій Кирилович (1734–1735, н.; 1735-1762). Кодинець Іван Кирилович (1762–1767). Ляхович Григорій (1768–1782).

Населені пункти: Бабичі, село; Бориси, село; Вирвихвістський хутір; *Городище*, місто; Глобине, село; Жуки, село; Кагамлицький хутір; Купевате Озеро, хутір; *Липнячський*, хутір; Максимівка, село; Опришки, село; Пироги, село; Погреби, село; Пустовойтове, село; Твердохліби, село; Хорол, місто; Яроші, село. По ревізії полку 1723 р. значиться відсутнє у даних 1750-х рр. *село* Міняйлівка, а також у ній немає сіл Глобине, Пустовойтове, Твердохліби, Яроші та містечка Хорол. Дані по сотні у Рум'янцевській ревізії відсутні.

ГОРОДИСЬКА[2] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла восени 1648 р. у складі Лубенського полку. Після його ліквідації у 1649 р. сотня (99 козаків) увійшла до Кропивнянського полку і перебувала в його складі до адмінреформи 1658 р., коли Іван Виговський відновив Лубенський полк. Городиська сотня стала адмінодиницею останнього і знаходилася постійно в його підпорядкуванні аж до ліквідації у 1782 р. У січні того ж року її адміністративна територія повністю увійшла до Лубенського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Городище, нині – одноіменне село на річці Удай, Чорнухинського району Полтавської області.

Сотники: Романенко Мартин (1649). Скоробагатий Яцько (1670). Ничипорен-

[1] Від 1789 року – Градизьк.

[2] Сотня з такою назвою була і в Миргородському полку.

ко Трохим (1672). Сафоній [Сахно] (1678). Біленко Федір (1693). Петровський Андрій (1694–1700). Стахович Андрій (І715). Кирик Василь (1723; 1725, н.). Петровський Леонтій (1726). Кирик Василь (1731). Петровський Пилип (1741–1763). Петровський Максим Пилипович (1765–1781). Сахновський (1767, н.)

Населені пункти: Вороньки, село; Городище, містечко; Друківський, хутір; Загребелля, село; Крутий Берег, село; Лісова Слобідка, село; Мелехи, село; Постав Мука, село.

ГОРОДНЯНСЬКА СОТНЯ (1672–1782 рр.). Створена у 1672 р. гетьманом Іваном Самойловичем в ході адміністративної реформи Лівобережної України як адміністративна одиниця Чернігівського полку. Виділена із Седнівської сотні. Протягом всього часу існування перебувала у складі Чернігівського полку. Ліквідована 1782 р., а адміністративна територія включена до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Городня, сьогодні – районний центр Чернігівської області. До 1648 р. Городня – центр Городнянської волості (округу) Чернігівського повіту Чернігівського воєводства [469].

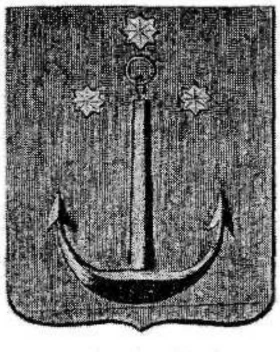

Городня

Сотники: Романів Грицько (1672). Войцехович Іван Богданович (1672). Півень Василь (1690). Герасим (1691). Стахович Андрій (1691–1699). Стахович Василь (1700–1715). Жданович Яків (1717–1726). Холодович Самійло (1725, н.). Войцехович Іван (1728). Молявка Федір Іванович (1729–1738). Лемешовський Петро (1734, н.). Войцехович Андрій (1742). Молявка Григорій Федорович (1744). Пирятинський Іван (1748). Серафимович Леонтій (1739, н.; 1751). Стахович Іван (1755–1761). Дубовик Григорій Корнилійович (1759–1767). Красовський Іван Дмитрович (1770). Харченко Никифор (1771–1779).

Населені пункти: Андріївка, село; Бирилівка, село; Бурівка, село; Бутівка, село; Ваганичі, село; Вихвостів, село; Владимирка, село; Гасічевий млин; Гніздиський хутір; Гніздище, село; *Городня,* містечко; Деревини, село; Деханівка, слобода; Довга Гребля, млин; Дроздовиця, село; Дубровне, село; Жабчицька слобода; Жабчичі, село; Івашкове, село; Ільмівка, село; Калинівка, слобідка; Кашпурівка, село; Кузнеці, село; Куликівка, село; Кусеї, село; Лемешівка, село; Листвин, село; Листвинська слобода; Ловинь, село; Мощенка, село; Невкля, село; Нова гута; Новосвятська гута; Овтуничі, село; Олександрівка, село; Олександрівська гута; Папірня Лизогуба Костянтина, бунчукового товариша; Пекурівка, село; Переїздинська рудня; Перепис, село; Північна слобода; Півневський хутір; Політичинська рудня; Саланівка, село; Свяцька рудня; Семківка, село; Смички, село; Смяч, слобода; Старосілля, село; Суховирська рудня; Тупичів, село; Хоробичі, село; Хотивль, село. В описі 1769 р. додано села Бичацьке, Будище, Гутиця, Сутки і Хрипівці.

ГОРОШИНСЬКА СОТНЯ (1658–1667; 1730–1782 рр.). Виникла внаслідок адміністративної реформи І. Виговського у жовтні 1658 р. під час ліквідації Кропивнянського і відновлення Лубенського полків. У складі останнього створена 1658 р. і перебувала до першої ліквідації у 1667 р. Утворена із населених пунктів ліквідованої Оржицької сотні. 1661 р. до сотні долучено населені пункти розформованої після ліквідації Ірклїівського полку Буромльської сотні. Після Андрусівської угоди 1667 р., при передачі лівобережному гетьманату сотень правобережних полків, які знаходилися на Лівобережній Україні, а відтак укрупненні полків останньої, Горошинську сотню ліквідували на користь посилення Лукомльської сотні. У 1730 році гетьман Д. Апостол відновив Горошинську сотню за рахунок населених пунктів навколо Горошина. У 1782 році сотню ліквідовано вдруге, а її територію поділено поміж Лубенським, Хорольським та Городиським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Горошин, відоме ще з літописів під 1084 р. у зв'язку з походом на половців Володимира Мономаха, нині – село Горошине Семенівського району Полтавської області. *Сотники:* за 1658–1667 рр. – невідомі. Далі: Довгий Григорій (1739–1740). Сах-

новський Петро (1756–1768). Сахновський Яків Петрович (1771–1782).

Населені пункти: Буромка, містечко; *Горошин*, містечко; Жостірська, слобідка; Калкаєве, село; Мохнач, село; Наріжжя, село; Оржиця, містечко; Плехів, село; Слобода Скаржинського; Строкачівка, слобідка; Худоліївка, село; Хутори: біля р. Іржавець; біля містечка Оржиці.

ГОСТОМЕЛЬСЬКА [ГОСТОМСЬКА] СОТНЯ (1649– ? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Київського полку. У Зборівському реєстрі 16 жовтня 1649 р. за нею записано 77 козаків на чолі із сотником Єрмолаєм Басаренком. За браком даних подальшу історію викласти не надається можливим. *Сотенне містечко* Гостомля, тепер – селище Гостомель Києво-Святошинського району Київської області.

ГОЩАНСЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Зв'ягельського полку у 1648–1649 та 1656–1658 рр. *Сотенний центр:* містечко Гоща, тепер – райцентр Рівненської області.

ГРУНЬСЬКА СОТНЯ (1654–1782 рр.). Вперше згадується як адміністративна одиниця Полтавського полку у присяжних списках 1654 року. *Сотенним центром* стало містечко Грунь Черкаська, тепер – село Грунь Охтирського району Сумської області.1662 року, при створенні Зіньківського полку, сотня відійшла до нього. 1672 р., після ліквідації Зіньківського полку, стала сотнею Гадяцького і перебувала у його складі до скасування полковосотенного поділу Лівобережної України у 1782 р. Територія відійшла до Чернігівського намісництва.

Сотники: Ценковський Данило (1661). Безбожний Степан (1665). Михайлов Михайло (1672). Григорович Пасько (1676). Бувайло Роман (1680–1682). Балжецький Леонтій (1680. н.). Пилип Іванович (1690). Богуцький Михайло (1692); Донець Григорій (1693, н.). Кисіль Іван (1699). Шамрай Федір (1700). Рибалка Федір (1709). Василь Лаврентійович (1711). Нестор Олександрович (1714). Милорадович Ілля Олександрович (1724–1747). Милорадович Михайло (1725, н.). Милорадович Семен Ілліч (1747–1763). Михайловський Семен (1760). Бразул Василь Трохимович (1773–1775). Дрофановський Петро (1782).

Населені пункти: Грунь, містечко, Комиші, село, Павловочка, село, Семенівка, слобідка, Шингиріївка, село.

ГУРІВСЬКА СОТНЯ (1648–1654 рр.). Сформувалася як військовий підрозділ Прилуцького полку. За ним же закріплена Зборівською угодою 1649 року у кількості 100 козаків. *Сотником* у 1649 р. був Романенко Матвій. Після Переяславської угоди з Москвою на початку 1654 р. ліквідована, а територія включена до Корибутівської сотні Прилуцького полку. *Сотенний центр:* містечко Гурівка (згодом – слобода Юр'ївка), нині – село Юрівка Конотопського району Сумської області.

ДАВИДГОРОДОЦЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Турівського полку в часи його існування. *Сотенний центр:* Давид Городок, нині – у складі Брестської області Республіки Білорусь.

ДАШІВСЬКА СОТНЯ (1649– ? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Кальницького (від 1653 р. – Винницького) полку. Восени 1649 року мала 40 козаків на чолі із сотником Григорієм Сурмачем. Значиться у присяжних списках 1654 р. Подальша доля невідома. *Сотенний центр*: містечко Дашів, тепер – селище Іллінцівського району Вінницької області.

ДЕНІЗЬКА [ДЕМСЬКА] СОТНЯ (1648–1649; 1658–1663 рр.). Виникла у складі Ірклїівського полку весною 1648 р. Сотню очолював Демко Ігнатенко [Дем'ян Гнатович Многогрішний], а сотенним центром було село Деньги. За Зборівською угодою 16 жовтня 1649 р. Денізьку сотню включили до Кропивнянського полку. Після ліквідації останнього сотня протягом 1658–1663 рр. була адміністративним підрозділом відновленого Ірклїівського полку. У 1663 р. він теж був ліквідований, а сотню розділили між Кропивнянською та Ірклїівською сотнями Переяславського полку. Деньги відійшли до Кропивни. *Сотенний центр*: село Деньги, тепер – село Золотоніського району Черкаської області.

ДЕРЕНЬКІВСЬКА СОТНЯ (1654–? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Корсунського полку. Вперше згадана у присяжних списках 1654 р. Більших даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Деренківка, нині – село Корсунь-Шевченківського району Черкаської області.

ДЗЮНЬКІВСЬКА СОТНЯ (1651–? рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Паволоцького полку. Створена після Білоцерківської угоди 1651 р. В присяжних списках 1654 р. Джунків згадано як сотенне містечко. Більших даних бракує. *Сотенний центр*: містечко Джунків, тепер – село Дзюньків Погребищенського району Вінницької області.

ДИМЕРСЬКА СОТНЯ (1654–1667 рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Київського полку від 1654 року. Після 1667 р. Димер відійшов до Речі Посполитої і в ньому розмістилася адміністрація правобережної частини Київського полку. Згодом містечко значиться як населений пункт Київської сотні лівобережного гетьманату. *Сотенний центр* – Димер, тепер – місто Вишгородського району Київської області.

ДІВИЦЬКА СОТНЯ (1648–1654 рр.). Виникла восени 1648 р. як військовий підрозділ Прилуцького полку. Як адміністративний округ закріплена у цьому ж полку Зборівською угодою 1649 р. у кількості 100 козаків. Ліквідована наприпочатку 1654 р. після Переяславської угоди з Москвою. Територія увійшла до складу Прилуцької полкової сотні. *Сотенний центр* – містечко Дівиця, тепер – село Велика Дівиця Прилуцького району Чернігівської області. Сотником у 1649 р. був Огій Данилович.

ДІВИЦЬКА-ВОЛОДЬКОВА СОТНЯ (1654–1658). Військово-адміністративний підрозділ Ніжинського полку. Існувала нетривалий час з центром у селі Володькова Дівиця (нині село Червоні Партизани Носівського району Чернігівської області). У другій половині XVIII ст. Володькова Дівиця значиться як село Другої Ніжинської сотні. Більших даних наразі бракує.

ДІВИЦЬКА-САЛТИКОВА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Утворилася влітку 1648 р. у складі Чернігівського полку. У ньому ж юридично закріплена Зборівським реєстром у жовтні 1649 р. у складі 100 козаків на чолі з сотником Карпом Літошним. Сотенним центром було містечко Салтикова Дівиця. 1654 р. за сотнею значаться села Авдіївка, Дроздівка, Жуківка, Колчинка. Утому ж 1654 р. Дівицька сотня вже перебувала у складі Ніжинського полку, разом з яким ліквідована аж у 1782 р. Її територію включили до складу Чернігівського намісництва.

Сотенний центр: містечко Салтикова Дівиця, нині – село Куликівського району Чернігівської області. Найвідоміші урядовці сотні належали до родини Селецьких.

Сотники: Сухина Іван (1654). Петро Іванович (1672). Шендюх Матвій Михайлович (1676–1685). Селецький Василь (1694). Шендюх Осип Матвійович (1703–1712). Селецький Яків Васильович (1717–1754). Селецький Лаврін Якович (1754–1764). Селецький Іван Якович (1764–1767). Забіла Володимир (1767). Борсук Петро Матвійович (1775). Забіла Володимир (1782).

Населені пункти в середині XVIII ст.: Буди, село; *Салтикова Дівиця*, містечко; Дроздівка, село; Жуківка, село; Куликівка, село; Овдіївка, село. Ці ж поселення значаться і по ревізії 1765–1769 рр.

ДОМОНТОВСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сформувалася влітку 1648 року, виділившись із козацького складу Золотоніської сотні як військовий підрозділ повстанського війська лівобережної частини Черкаського полку, одного з найстаріших козацьких полків. Юридично оформлена Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 року як військово-територіальний і адміністративний підрозділ Черкаського полку у кількості 131 козака. У складі цього полку перебувала від 1649 р. до 1667 р. Після Андрусівської угоди 1667 р.

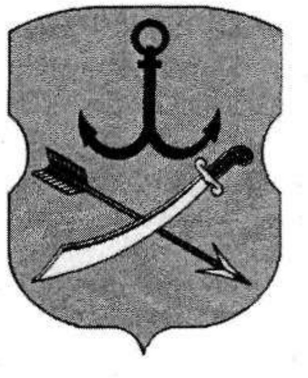

Домонтов

між Варшавою та Москвою про поділ козацької України навпіл по Дніпру Лівобережжя відійшло до Росії і Домонтовську сотню включено до Переяславського полку, в якому вона знаходилася від 1667 р. до 1782 р., коли ліквідовано полково-сотенний поділ Малоросії. Територія сотні повністю увійшла до Золотоніського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Домонтов, сьогодні – село Домонтове Золотоніського району Черкаської області [434].

Сотники: Цапко Степан [Остап] (1649). Шкода Єрмолай (1659). Саченко Тимофій (1672). Левко Іванович (1676). Серденко Дмитро (1681). Волошин Тодораш (1682). Томара Степан Іванович (1683). Савенко Мартин (1689, н.). Костенко Андрій (1689). Іваниця (1689, н.). Чюта Іван (1692, н.). Томара Степан Іванович (1693). Колос Яків (1700, н.). Великоіваненко Кіндрат Васильович (1701). Романович Мусій (1702, н.). Шкода Єрмолай (1703). Цюренко Кирило (1703). Колосенко Юхим (1703). Кириченко Данило (1704, н.). Чорномаз Іван (1705, н.). Колибоженко Сергій (1706–1707). Манадик Роман (1710–1714). Богдан Михайлович (1713; 1715, н.). Добронизький Степан (1714). Кривенко Яків (1714). Манадик Іван (1714–1715). Великоіваненко Кіндрат Васильович (1715–1733). Манадик Степан (1718, н.). Ісаєнко Семен (1723, н.). Дорофій Ничипір (1729, н.). Гавриленко Матвій (1729; 1732, н.). Платковський Яків Германович (1734–1761). Манадик Харко (1736, н.). Зуєнко Кирило (1737; 1739; 1740–1741; 1743, н.). Плошкевич Антін Васильович (1761–1774). Красовський Михайло (1774–1776). Базилевич Василь Федорович (1776–1782).

Писарі: Стависький Степан (1689–1693). Григоркевич Василь (1718–1726). Новодворський Іван Степанович (1729–1735). Роєнко [Роєвський] Яків (1737–1762). Бакай Опанас (1764–1768). Кислинський Василь Єрмолайович (1765). Тесленко Андрій (1771–1774). Канівецький Іван (1775–1782).

Осавули: Сириця Андрій (1732–1736). Шишченко Лесько (1736–1746). Яресько Іван (1737). Сачко Матвій Якимович (1752–1762). Харченко Остап Леонтійович (1767–1774). Романович Іван (1778–1782).

Хорунжі: Цюра Кирило (1732–1734). Зуєнко Кирило (1736–1737). Проскуренко Роман (1737–1743). Кондратенко Корній (1746). Цюра Іван (1748). Орляченко Антін (1752). Бакай Мусій Кирилович (1762). Самойлович Андрій (1767). Шведин Павло (1767–1774). Романович Іван (1777–1778). Арабський Тимофій (1778–1782).

Городові отамани: Хидак (1681). Володько Дмитро (1681). Савенко Мартин (1689). Похожий Васько (1689). Лозовий Ананій (1689). Щербина Андрій (1690). Василенко Іван (1693–1695). Шимко Яким (1700). Горлач Тарас (1701). Шимко Яким (1703). Кириченко Данило (1704). Василенко Іван (1705). Великоіваненко Кіндрат (1712). Пелех (1714). Кривенко Яків (1714–1715). Горлач Тарас (1715). Поважій Герасим (1715). Горлач Тарас (1718–1719). Цюра Григорій (1721). Цюра Андрій (1723–1725). Морухонич Павло (1725–1726). Зуб Кирило (1727–1729). Цюра Андрій (1729). Зуєнко Кирило (1731–1732; 1737; 1743–1752). Проскуренко Роман (1734; 1736). Кручка Павло Герасимович (1735). Кручка Семен Герасимович (1736; 1741–1743; 1746). Дорофій Ничипір (1738). Жмурко Іван (1740). Брайко Самійло (1755). Крамар Пилип (1757). Сербии Пилип (1761–1762). Зеленський Іван (1764–1767). Томара Прокіп (1768–1774). Харченко Остап Леонтійович (1774–1782).

Населені пункти у 1750–1769 рр.: Дмитрівка, село; *Домонтов*, містечко; Коробівка, село; Матвіївка, село; хутір Якова Платковського, домонтовського сотника, Кабанівський хутір.

ДРОКІВСЬКА СОТНЯ (1651–1663 рр.). Сформувалася як військовий козацький підрозділ на Стародубщині десь наприкінці 1651 р. Юридично оформилася як адміністративно-військовий підрозділ Ніжинського полку у 1654 р. зі старшиною: Грибенок Тимофій Михайлович – сотник, Яків Савич – осавул, Степан Грибенок – хорунжий. У ньому ж перебувала до 1663 р., коли з утворенням нового окремого Стародубського полку, сотню ліквідували, а склад включили до Мглинської сотні Стародубського полку. *Сотенний центр:* село Дроків, нині – у Мглинському районі Брянської області Російської Федерації.

ЖАБОТИНСЬКА СОТНЯ (1648–1676 рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Чигиринського полку від весни 1648 р. У жовтні 1649 р. мала 174 козаки і сотника Івана Шулика. Згадується в 1652 р. як окремий полк, а також як сотня у 1654 р. та 1660-х рр. Більших даних бракує. Ліквідована, ймовірно, у 1676 р. після здачі П. Дорошенка Москві і переселення жителів Чигиринщини на Лівобережжя. *Сотенне містечко* Жаботин, тепер – село Чигиринського району Черкаської області.

ЖИВОТІВСЬКА СОТНЯ (1648–1654 рр.). Виникла у 1648 р. як основний військовий підрозділ Животівського полку (1648–1649 рр.).Від осені 1649 р. у складі Кальницького полку, а від 1651 р. – у Паволоцькому полку. В 1654 р. у присяжних списках не згадується. За Зборівським реєстром 1649 р. сотня нараховувала 131 козака на чолі із сотником Логвином (невідомо, ім'я це чи прізвище). До сотні належало містечко Чернявка (в 1654 р. – „порожнє"). *Сотенний центр*: містечко Животів, нині – село Животівка Іллінцівського району Вінницької області. У 1648–1649 рр. – полковий центр.

ЖИГИМОНТІВСЬКА СОТНЯ (1651–1657 рр.). Вперше і востаннє значиться в присяжних списках 1654 р. як адміністративна одиниця Миргородського полку. Дослідники, за описами Г. Л. де Боплана, локалізують місцезнаходження Жигимонтова на правому березі Псла між Уцтивицею та Багачкою. Ймовірно, сучасне село Широка Долина. Вважають, що так стала зватися Уцтивицька сотня через зміну сотенного центру з Уцтивиці на Жигимонтів. Можливо також, це одна із сотень Миргородського полку, яка називалася іменем свого сотника. В документах про адміністративну реформу Миргородського полку 1658 року Жигимонтівська сотня вже не згадується. Тобто вона існувала десь в період від 1651 до 1657 рр.

ЖИТОМИРСЬКА СОТНЯ (1659–? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Київського полку. У документах згадується лише один раз у 1659 р. у зв'язку з усуненням від гетьманства Івана Виговського. *Ймовірно ним створена і після його падіння ліквідована.* Сотню очолював Килин Соколовський, сотенний центр містився в Житомирі, нині – обласний центр України.

ЖОВНИНСЬКА СОТНЯ (1648–1672; 1762–1782 рр.). Виникла у складі Чигиринського полку в кінці літа 1648 року. Згідно зі Зборівською угодою від 16 жовтня 1649 р. увійшла як адмінодиниця до цього ж полку у кількості 159 козаків. Сотні підпорядковувалося містечко Чигирин-Діброва. З утворенням Якимом Сомком Кременчуцького полку сотня входила до нього (1661–1663 рр.), потім знову була повернута Чигиринському полку. У 1667 р. за Андрусівською угодою територія сотні відійшла до Лубенського полку. 1672 року сотню ліквідовано, а поселення і козаків включено до Чигирин-Дібровської сотні. У 1762 році гетьман Кирило Розумовський відновив Жовнинську сотню. Скасована 1782 року разом з ліквідацією всієї полково-сотенної адміністративної системи Лівобережжя. Територія Жовнинської сотні увійшла до Городиського [Градизького] повіту Київського намісництва.

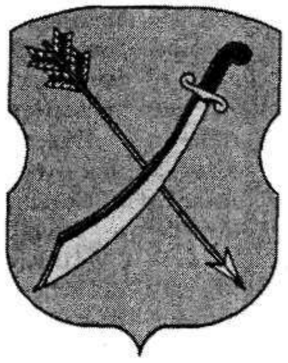

Жовнин

Сотенний центр: містечко Жовнин, нині – пристань Жовнине біля села Липове на Кременчуцькому водосховищі, та село Чорнобайського району Черкаської області. Історична ж територія затоплена Кременчуцьким водосховищем. *Сотники:* Сухомлин Остап (1649). Степанов Матвій (1657). Булюбаш Іван (1762–1768). Булюбаш Данило (1764, н.; 1771–1783).

Населені пункти у 1762–1782 рр.: Горби, село; *Жовнин,* містечко; Липове, село; Матвіївці, село.

ЖОРНИНСЬКА [ЖОРНІВСЬКА] СОТНЯ (1649– ? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Кальницького (з 1653 р. – Винницького) полку. Включала містечка

Жорнища та Пісочин. Восени 1649 р. нараховувала 71 козака на чолі із сотником Мартином. Згадана у присяжних списках 1654 р. Подальша історія невідома. *Сотенний центр*: містечко Жорнище, нині – село Іллінцівського району Вінницької області.

ЖУРАВСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Утворилася наприкінці 1648 р. як військовий підрозділ Прилуцького полку. Але за Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. Журавську сотню включили до Кропивнянського полку у складі 120 козаків. Після реформування останнього гетьманом І. Виговським у жовтні 1658 р. сотня була введена до складу Іркліївського полку, а після і його ліквідації у 1663 р. знову повернута до Прилуцького полку, в якому й перебувала до скасування у 1782 р. Територія колишньої сотні увійшла до Пирятинського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Журавка [Жоравка], нині – село Журавка Варвинського району Чернігівської області.

Сотники: Бульба Федір (1649–1669). Биченко Матвій (1672). Левченко Степан (1676–1695). Кисіль Іван (1711–1712). Якубович Дем'ян Федорович (1711–1712). Ягельницький Михайло (1712–1728). Кульбачанський Корнило (1726, н.). Гаркуша (1728, н.). Тарасевич Федір (1729–1753). Яновський Іван (1763). Тарновський Петро Данилович (1764–1771). Лукомський Іван Степанович (1771–1782).

Населені пункти: Антонівка, село; *Журавка*, містечко; Кулішівка, село; Ладин, село; Мокіївка, село.

ЗАБОЛОТСЬКА СОТНЯ. Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Заболоття, тепер – у складі Республіки Біларусь.

ЗАВОРИЦЬКА [ЗАВОРІТСЬКА] СОТНЯ (1648–1658 рр.). Виникла як військовий підрозділ Переяславського полку наприкінці 1648 р. Оформлена Зборівською угодою у жовтні 1649 р. у кількості 110 козаків. Після Білоцерківської угоди 1651 р. відійшла до Київського полку. У його складі згадується і у присяжних списках 1654 року. У 1658 р. гетьман І. Виговський ліквідував цю сотню як окремий військово-адміністративний підрозділ, включивши її до Бобровицької сотні Київського полку. *Сотенний центр:* містечко Заворичі, нині – село Броварського району Київської області. *Сотником* у 1649 р. був Іван Міщенко.

ЗАНЬКІВСЬКА СОТНЯ (1758–1782 рр.). Створена гетьманом К. Розумовським у 1758 р. із населених пунктів Веркіївської та Ніжинських сотень. Зокрема сіл: Британівка, Бруківка, Володькова Дівиця, Дорогинка, Заньки, Кагарлик, Крути,[1] Кунашівка, Переяславці, Хвостики. У 1782 р. сотню ліквідували, а територію включили до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* село Заньки, нині – Ніжинського району Чернігівської області.

ЗАОЗЕРСЬКА СОТНЯ. Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655– 1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Заозеро, тепер – у складі Республіки Біларусь.

ЗАСЛАВЛЬСЬКА [ІЗЯСЛАВСЬКА] СОТНЯ. Військовий підрозділ Зв'ягельського полку у 1648–1649 та 1656–1659 рр. *Сотенний центр*: містечко Заславль [Ізяслав], тепер – районний центр Ізяслав Хмельницької області.

ЗВЕНИГОРОДСЬКА СОТНЯ (1654 – ? рр.). Адміністративно-військова складова Корсунського полку. Уперше згадана у присяжних списках 1654 р. Детальніших даних наразі бракує. *Сотенне місто:* Звенигородка, нині – районне місто Черкаської області.

ЗВ'ЯГЕЛЬСЬКА СОТНЯ. Військово-адміністративний підрозділ Зв'ягельського полку у 1648–1649 та 1656–1658 рр. *Сотенний центр:* місто Зв'ягель, нині – Новоград-Волинський, райцентр Житомирської області.

ЗІНЬКІВСЬКА ПЕРША [МІСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла як військовий та адміністративний підрозділ Гадя-

[1] Відомі за подіями січня 1918 р.

цького полку восени 1648 року. У зв'язку з ліквідацією полку Зборівською угодою 1649 р. сотню у кількості 281 козака включили до складу Полтавського полку (1649–1662 рр.). У 1662 р. Зіньків став центром окремого однойменного полку, у складі якого утворено дві Зіньківські сотні – першу (міську) і другу (сільську). Після ліквідації Зіньківського полку у 1672 р. обидві сотні об'єднали і передали знову до складу Полтавського полку. 1687 р. Зіньківську сотню включили до Гадяцького полку, знову розділивши на дві. 1782 р. сотня ліквідована, а територія включена до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Зіньків, тепер – місто Зіньків, райцентр Полтавської області.

Сотники: Татарищенко Жадан (1649). Гаврилов Левон (1658). Михайло (1658). Товстевич Онисим (1659). Булига Максим (1659). Безпалий Микита Дмитрович (1661). Шиман-Шиманський Василь (1663–1666). Борисенко Іван (1671). Гаврилов Левко [Левон] (1672). Григорій Федорович (1676). Бутко Ілля (1680). Чупринський Данило (1681). Григорович Хома (1682–1683). Цирло Іван (1683). Зеленський Іван (1687). Перехрест Пилип Іванович (1695). Хоруженко Матвій Романович (1698). Рожанський Василь (1723–1729). Жадько Данило Мелентійович (1736–1744). Касимов Констянтин (1744). Бутович Іван (1746–1754). Бутович Іван Іванович (1754–1768). Бутович Лук'ян Іванович (1768). Жадько Яків (1760. н.). Соколович Опанас Якович (1773–1782).

Населені пункти: Дейкалівка, село, *Зіньків*, містечко, Пірки, село.

ЗІНЬКІВСЬКА ДРУГА [СІЛЬСЬКА] СОТНЯ (1662–1672 рр.; 1687–1782 рр.). Сформована як військово-адміністративна одиниця у складі Зіньківського полку (1662–1672 рр.). Після його ліквідації сотню розформували. У 1687 р. сотня відновлена уже в складі Гадяцького полку, в якому перебувала до ліквідації у 1782 р. Територія увійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Зіньків, тепер – однойменне місто, райцентр Полтавської області. *Сотники:* Павлович Ілля (1687–1689). Бутко Ілля (1690). Неділько Данило Ілліч (1736). Жадько Мелентій (1723–1730). Бутович Лук'ян Іванович (1754–1768). Жадько Федір Данилович (1757–1781). Кодинець Антін Іванович (1772–1782). Бутович Іван Лук'янович (1779–1782).

Населені пункти: Бобровник, село, Власівка, село, *Зіньків*, містечко, Павлівка, село, Тарасівка, село.

ЗОЛОТОНІСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Одна з найстаріших козацьких реєстрових сотень.

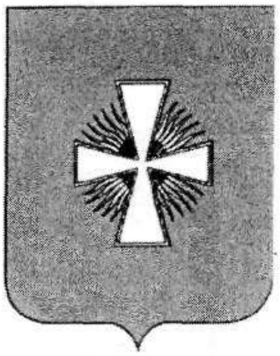

Золотоноша

У списках козацької старшини 1638 р. значиться Золотоніський Ференц – отаман Золотоніської сотні Черкаського козацького полку Речі Посполитої. Відтак вже на початку великого повстання весною 1648 р. Золотоніська сотня існувала у складі лівобережної частини Черкаського полку. За „Реєстром" 16 жовтня 1649 р. у ній значилося 167 козаків. Від 1648 р. до 1667 р. сотня входила до Черкаського полку. Після Андрусівської угоди її як лівобережну передано під юрисдикцію Московського царства і включено до Переяславського полку, у якому сотня знаходилася від 1667 р. і до ліквідації у 1782 р. Територія скасованої сотні стала основою Золотоніського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Золотоноша, тепер – районний центр Черкаської області.

Сотники: Заєць Остап (1649). Мурав'єнко Онисим (1660). Михайло Степанович (1666). Апостол (1667). Сербин Войца Станіславович (1672–1675). Бурмака Тихон (1672, н.). Побиванець Хилько (1676). Іванович Корній [Степанович] (1682). Мирович Іван (1690). Надточий Трохим Семенович (1690, н.; 1707, н.; 1710–1712). Третяк Тарас (1691–1703). Лавренко Федько (1697, н.). Шульга Лук'ян (1706–1707). Третяк Леонтій (1709). Конотопець Степан (1712, н.). Андрющенко Кузьма (1712; 1715; 1718–1719; 1721, н.). Урсул Василь (1713–1717). Черушинський Антін (1717–1730). Бутенко Лесько (1725; 1726; 1729, н.). Таран Данило (1726, н.). Василевич

План повітового міста Золотоноші 1787 р.

Карта Золотоніського повіту 1787 р.

Зиновій (1729–1731, н.). Леонтович Костянтин (1730–1732, н., 1732–1763). Логвин Кирило (1730; 1732; 1734–1735; 1738, н.). Михайлов Григорій (1737–1738, н.). Леонтович Степан Костянтинович (1763–1769). Козюра Василь (1769–1770). Лукашевич Яків (1770–1782).

Писарі: Семеренко Семен (1660). Тимошенко Карпо (1690) Клопотевич Сидір (1709–1710). Данило Андрійович (1711–1724). Яким Михайлович (1717). Корниловський Данило (1725; 1728–1737; 1740). Федорович Сидір (1726). Бусленко Василь (1727–1729). Дем'яненко Данило (1732). Яновський Андрій (1732; 1743–1745). Синьоок Іван (1737–1738). Грановський Петро (1737–1739). Грудницький Григорій Гнатович (1740–1745). Олексієвич Іван (1745–1748). Грудницький Федір Гнатович (1750–1754). Котляревський Матвій (1754–1758). Муравій Степан (1759–1770). Джулай Іван (1771–1782).

Осавули: Третяк Іван (1736–1737). Ващенко Іван (1737–1752). Опеньок Іван (1740). Таранець Григорій (1754). Носенко Гаврило Григорович (1764). Тарановський Іван (1767). Кривенко Семен (1774–1775). Близнюк Григорій (1775-1782).

Хорунжі: Каранда Яків (1731–1737; 1740). Шульга Дем'ян (1737–1748). Моцюк (1750). Шульга Самійло (1752). Шульга Яків (1764). Гребінський Федір (1767). Близнюков Григорій (1771–1774). Носенко Яків (1774–1778). Носенко Василь (1778–1782).

Городові отамани: Бут Михайло (1660). Бурмака Тихон (1672). Надточий Трохим (1690). Янчій Павло (1691). Синьоок Андрій (1691). Яременко Дем'ян (1692). Михайленко Лазар (1693–1694). Панченко Фесько (1695). Лавренко Фесько (1696–1697; 1702–1703). Шпана Василь (1699–1701). Федченко Семен (1707–1709). Кашпуровський Іван (1710). Барабаш Карпо (1710, нак.). Аполенко Степан (1711, н.). Андрущенко Кузьма (1711; 1713–1715; 1717; 1721–1724; 1727). Дудик Матвій (1712; 1719). Урсул Василь (1714, н.). Сухопара Павло (1717). Муравей Клим (1718–1720). Лавренко Кирило (1723; 1725–1726). Синьоок Андрій (1724). Онисько Андрій (1725). Бутенко Леонтій (1729–1732; 1735). Михайлович Григорій (1730; 1735–1736). Логвин Кирило (1730–1732). Грищенко Іван (1731). Василевич Зиновій (1732; 1734). Котляренко Григорій Іванович (1737–1769). Логвиненко Григорій (1739, н.). Романов Іван (1745, н.). Моісеєнко Федір (1772–1782).

Населені пункти: Анастасіївський хутір; Антипівка, село; Богуславець, село; Бойківщина, хутір; Великий хутір; Вільхи, село; Вознесенське, село; Драбівці, село; Драбовий хутір; Дунінова Гребля, слобідка; *Золотоноша*, містечко; Ісаєвий хутір; Ковтуни, село; Котлюбівський хутір; Липове, село; Липівсь-

ке, село; Лукашівка, слобідка; Михайлівський хутір; Мицалівка, село; Сабадашівський хутір; Сеньківці, село; Синеоківка, село; Синювківка, село; Слобідка на Золотоноші; Слюжчина Слобідка, село; Хрущівка, слобідка; *хутори* – Бутенка Леска, абшитованого козака; Винника Матвія; Деркача Андрія, бунчукового товариша; Деркача Корнія, військового товариша; Іваненка Михайла, бунчукового товариша; Карповича Павла, компанійського полкового підосавула; Коновала Левка; Красногорського монастиря; Лазаревича, ліплявського сотника; Леонтовича Костянтина, золотоніського сотника; Леонтовича Павла, компанійського полкового писаря; Лісеневича, полкового судді; Макарівського Івана, значкового товариша; Манжака Федора, значкового товариша; Мелеся Василя, компанійського обозного; Мехеди Тимка, значкового товариша; Моцюка, полкового хорунжого; Неверовського Івана, значкового товариша; Новицького Івана, золотоніського священика; Павлова Григорія, компанійського полковника; Прохоровича Дмитра, бунчукового товариша; Стеблинського Стефана, антипівського священика; Тарасевича Євстафія, бунчукового товариша; Терлецького Сави, військового товариша; Товбича Йосипа, значкового товариша; Томари Степана, бунчукового товариша; Шведина Андрія, абшитованого козака; Щербака Романа, значкового товариша; Ярошенка Феська, значкового товариша.

У „Генеральному описі Малоросії" 1765–1769 рр. до сотні вписано також нові хутори та такі села, як Горбані, Грабовець, Деркачівка, Капустинці, Кривоносівка, Кудрівщина, Ольхівці, Пологи, Служчина Слобідка, Соснівка, Стовпяги, Циблі, містечко Ліпляве і слободу Мелесівку [300; 447].

ІВАНГОРОДСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла влітку 1648 р. як військовий підрозділ Ніжинського полку. Входила також до Борзнянського полку (1649). Юридично оформлена Зборівським трактатом і юридично закріплена 16 жовтня 1649 р. за Чернігівським полком у кількості 99 козаків. Десь між 1651–1653 рр. відійшла до Ніжинського полку, у якому значиться за присяжними списками 1654 р. у складі містечка Іван Города та сіл Більмачівка, Омбиш, Максимівка, Мартинівка, Махнівка, Фастівці. Відтак від 1654 і до ліквідації у 1782 р. сотня незмінно знаходилася в складі Ніжинського полку. Після скасування сотенна територія увійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Іван Город, сьогодні – село Івангород Ічнянського району Чернігівської області. *Сотники:* Дорошенко Онисій (1649). Богданович Гнат (1654). Радимирський Леонтій (1654). Билдич Федір, Малащенко Федір (1669). Михальченко Федір (1670). Дем'ян Іванович (1672). Малюга Федір (1694–1697). Лучченко Дмитро (1700). Дмитренко Василь (1719–1727). Безпалий Андрій (1728–1736). Кониський Матвій Григорович (1737–1759). Григоровський Іван (1766–1779). Забіла Іван Карпович (1779–1782).

Населені пункти у середині XVIII ст.: Біловежі, містечко; Більмачівка, село; *Іван Город*, містечко; Колчинівський хутір; Мартинівка, село; Махнівка, село; Фастівці, село. В Рум'янцевському описі 1765–1769 рр. відсутнє лише містечко Біловежі.

ІВАНГОРОДСЬКА СОТНЯ (1649–1653 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Уманського полку. Уперше згадується у Зборівському реєстрі 16 жовтня 1649 р. Мала тоді 202 козаків, сотника Василя Бублика і містечка Орадівку та Христинівку. Ліквідована, напевно, після Білоцерківської угоди 1651 р., позаяк у присяжних списках 1654 р. вже не згадується. *Сотенний центр*: містечко Івангород, нині – село Христинівського району Черкаської області.

ІВАНИЦЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла наприкінці 1648 р. як військовий підрозділ Прилуцького полку. Як адміністративна одиниця сотня беззмінно перебувала у його складі від Зборівської угоди 1649 р. до указу Катерини II про ліквідацію полків та сотень на Лівобережжі і створення повітів і намісництв. У 1654 р. до Іваниці приєднано Городнянську сотню. Територія ж

Іваниця

скасованої у 1782 р. Іваницької сотні увійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Іваниця, тепер – село Іваниця Ічнянського району Чернігівської області. *Сотники:* Гриценко Степан Степанович (1649–1653). Міщенко Сава (1672–1691). Семенович (1694). Боголюбець Степан (1701, н.). Миницький Павло (1700–1709). Вараниченко Василь (1710). Волошин [Григораш] Григорій (1710–1721). Стороженко Іван Андрійович (1721–1727). Дмитренко Захарій (1723, н.). Миницький Павло (1727–1737). Свирковський Федір (1738–1764). Войтенко (1772, н.). Стороженко Григорій Андрійович (1770–1782).

Населені пункти: Бережівка, село; Городня, село; *Іваниця*, містечко; Ряшки, село; Ступаківка, село; Таралківський хутір; Щурівка, село.

ІВАНЬСЬКА СОТНЯ (1649– ? рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Уманського полку. Уперше згадана у „Реєстрі" 1649 р. 16 жовтня. Мала тоді 248 козаків і сотника Миська [Минька]. Згадується і в списках міст і містечок як сотня у 1654 р. Подальших даних бракує. *Сотенний центр:* містечко Іваньки, тепер – село Маньківського району Черкаської області.

ІЛЛІНЦІВСЬКА СОТНЯ (1649– ? рр.). Адміністративно-військова одиниця Кальницького (від 1653 р. – Винницького) полку. За Зборівським реєстром 1649 р. мала 49 козаків, яких очолював сотник Іван Туровець. Згадується і в присяжних списках 1654 р. за Винницьким полком. Більших даних бракує. *Сотенний центр:* містечко Іллінці [Линці, Ілинці], тепер – районний центр Іллінці Вінницької області.

ІРЖИЩІВСЬКА [РЖИЩІВСЬКА] СОТНЯ (1648 – 1678 рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Канівського полку від початку 1648 року. За Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 року мала 222 козаки і сотника Чугуя. Ліквідована, ймовірно, у 1678 році після скасування полку. Територія увійшла до Київської сотні Київського полку Лівобережного гетьманата. Більших даних бракує. *Сотенний центр:* містечко Іржищів, тепер – селище Ржищів Кагарлицького району Київської області.

ІРКЛІЇВСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Належить до найстаріших лівобережних реєстрових козацьких сотень. Виникла у складі Переяславського козацького полку Речі Посполитої на початку 30-х рр. XVII ст. У реєстрі козацької старшини 1638 р. по Іркліївській сотні Переяславського полку значиться сотник Папкевич Мисько [Матвій Панкевич] та отаман Гаврило Кулага. Отже, у складі армії Богдана Хмельницького Іркліївська сотня діяла вже на початку 1648 р. Тоді ж сформувався і окремий Іркліївський полк (1648–1649 рр.), складовою якого була і полкова сотня. Очолив полк Михайло Телюченко. У зв'язку зі скороченням козацького реєстру за Зборівською угодою і ліквідацією Іркліївського полку 16 жовтня 1649 р. Іркліївська сотня у складі трьох підрозділів, які назагал нараховували 631 козака, була включена до Кропивнянського полку (1649–1658 рр.), в якому перебувала весь час його існування. Після ліквідації гетьманом І. Виговським Кропивнянського полку у 1658 р. і відновлення Іркліївського полку (1658–1663 рр.), Іркліївська полкова сотня протягом 1658–1663 рр. перебувала в складі останнього. У 1663 р. гетьман І. Брюховецький ліквідував Іркліївський полк, який підтримував його політичного противника Якима Сомка (до речі, полковником в Ірклієві у 1658–1663 рр. був Матяш Панкевич [Папкевич Мисько]), а колишню полкову сотню включив до Переяславського полку. Відтак від 1663 р. і до ліквідації у 1782 р. Іркліївська сотня була військово-тактичною та адміністративно-судовою одиницею Переяславського полку. Після скасування територія сотні розподілена між Золотоніським та Городиським [Градизьким] повітами Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Іркліїв, нині – село Іркліїв Чорнобайського району Черкаської області.

Сотники: Клим Семенович (1-ї сотні, 1649). Вергун Кузьма (2-ї сотні, 1649). Воропай Іван (3-ї сотні, 1649). Матяш Тиміш (1665). Буша Терентій (1670). Андрущенко Пилип (1672). Тулуб Дем'ян (1674–1676). Ру-

бан Григорій (1676–1682). Петренко Ярема (1688). Завойко Василь Савич (1689–1690). Тулуб Дем'ян (1690–1711). Рубан Григорій (1702, 1708, н.). Велбінський Тарас Трохимович (1711–1715). Требинський Славуй Миколайович (1716–1739). Красовський Семен (1718–1719; 1721; 1725; 1727–1729, н.). Рубан Максим (1721; 1729–1731; 1740; 1745, н.). Копил Іван (1721; 1725–1727; 1729). Требинський Максим Миколайович (1722, н.). Тур Іван (1723, н.). Журба Іван (1724; 1732, н.). Джулай Степан Іванович (1726; 1737, н.). Требинський Олексій Миколайович (1739–1753). Завойко Павло Петрович (1753–1763). Красовський Семен Остапович (1763–1779). Юзефович Павло (1779–1781). Кононович Олексій Йосипович (1781–1782).

Писарі: Ісаєвич Іван (1688). Джулай Іван Семенович (1699). Деменко Андрій (1700). Джулай Іван Семенович (1703). Журба Іван (1703–1707). Джулай Яків Іванович (1707–1709). Джулай Степан Іванович (1718–1728). Перехрест Антон Андрійович (1726; 1731). Рубан Іван (1730). Олександрівський-Москаль Іван Федорович (1732–1746). Джулай Іван Семенович (1746). Олександрівський-Москаль Григорій Іванович (1746–1748). Устимович Мартин (1748–1764). Нестерович Семен (1764–1767). Дорошенко Роман (1769–1782).

Осавули: Журба Лук'ян (1736–1746). Чорний Тимофій (1748). Чорний Яків (1752–1754). Доброштан Семен (1764). Война Трохим (1771–1782).

Хорунжі: Рубан Степан (1734–1738). Сененко Опанас (1740–1754). Матяш Матвій (1771–1782).

Городові отамани: Логвин Семен (1670). Бабич Василь (1672). Северин (1674). Батрак Кирило (1676; 1688). Рубан Григорій (1676; 1690–1691; 1700–1701). Пилип Іванович (1702). Красовський Семен (1702; 1714; 1719). Грушка Степан (1707; 1719). Гунта Филон (1711). Джулай Яків (1718). Журба Іван (1718; 1721; 1725–1729; 1731–1734; 1736). Копил Іван (1721; 1727). Мезин Григорій (1724). Рубан Іван (1732). Рубан Максим (1737–1747). Джулай Степан (1746–1750). Рубан Федір (1751; 1753; 1755–1763). Джулай Федір Якович (1752–1754). Журба Федір (1764–1765). Мойсеєнко Федір (1773–1774). Устимович Мартин (1775). Устимович Степан (1778–1782).

Населені пункти: Бузьки, село; Васютинці, село; Воронинці, село; Демки, село; Загородище, село; *Іркліїв*, містечко; Каврай, хутір; Канівці, село; Котлів, село; Крутки, село; Лихоліти, село; Мельники, село; Митьки, село; Мойсинці, село; Москаленки, село; Мотишинці, село; Наліски, село; Пищики, село; Ревбинці, село; Скородистик, село; Сомовиця, село; Старе село. Хутори: Коропа Федора, козака; Рубана Федора, козака. В описі 1765–1769 рр. до сотні долучено села Білки, Коврай, Краснохижинець, Медники, Отари, Прилепки, Самовиця.

ІЧНЯНСЬКА [ІЧЕНСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сформувалася влітку 1648 року у складі окремого Ічнянського [Іченського] полку у кількості трьох сотень. Полковниками Ічнянського полку були Головацький Петро (1648–1649) та Іван Янович (1649). За Зборівською угодою 16 жовтня 1649 р. Ічнянський полк ліквідували у зв'язку зі скороченням реєстру, а територію, як дві Іченські сотні (199 козаків), включили до складу Прилуцького полку. У ньому сотня (з 1658 р. – одна) перебувала до ліквідації у 1782 р. Територія скасованої адміністративної одиниці увійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Ічня (тепер однойменний районний центр Чернігівської області).

Сотники: Головацький Петро[1] (1648). Іван Янович[2] (1649). Грищенко Федір (1649). Герасимов Семен (1653). Романович Матвій (1659–1662). Бовченко Іван (1672). Стороженко Іван Федорович (1676–1687). Олександр (1691). Яків Миронович (1694). Стороженко Андрій Іванович (1700–1715). Дараган Герасим (1709, н.). Стороженко Григорій Андрійович (1715–1741). Стороженко Андрій Григорович (1741–1752). Новицький Іван (1753–1763). Романович Іван (1772–1778). Романович Петро Іванович (1780–1782).

Населені пункти: Буромка, село; Воронівка, село; Гмирянка, село; Гужівка, село;

[1] Полковник ічнянський до травня 1649 р.
[2] Полковник ічнянський до жовтня 1649 р.

Жабокриківський хутір; *Ічня*, містечко; Коченівщина [Качанівка], хутір; Лучківка, село; Парафіївка, село; Петрушівський хутір; Ржавець, село; Томашівка, село; Туркенівський хутір; Хаєнки, село; Хутори біля Ічні та Парафіївки; Шиловичі, село. В Рум'янцевському описі 1765–1769 рр. Жабокриківка та Туркенівка значаться як слободи.

КАЛЬНИБОЛОЦЬКА СОТНЯ (1654 – ? рр.). Військова та адміністративна одиниця Корсунського полку. Уперше згадується в присяжних списках 1654 року. До сотні належали також містечка Капустина Долина та Гуляйполе. Детальніших відомостей наразі не маємо. *Сотенне містечко:* Кальниболото [Кальні Болота], нині – смт. Катеринопіль, районний центр Черкаської області).

КАЛЬНИЦЬКА СОТНЯ (1648– ? рр.). Військово-адміністративна одиниця Кальницького (від 1653 р. – Винницького) полку. За „Реєстром" 1649 р. до неї належало село Тодорівка [Сидорівка ?]. Сотня мала 198 козаків, яких очолював сотник Семен Бут. Згадана у присяжних списках 1654 р. Для висвітлення подальшої історії бракує даних. *Сотенний центр*: містечко Кальник, тепер – село Іллінцівського району Вінницької області. До 1653 р. – полковий центр.

КАМ'ЯНОБРІДСЬКА СОТНЯ (1649 – ? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Білоцерківського полку. Вперше згадана як сотня у присяжних списках 1654 року. За „Реєстром" 1649 р. ця одиниця мала 30 козаків і, ймовірно, підпорядковувалася разом з Бояркою (30 козаків) Торчицькому сотнику. У 1654 р. сотником був Іван Попович, отаманом Данило Григорович, осавулом Андрій Григорович, писарем Яків Олексійович. *Сотенний центр:* містечко Кам'яний Брід, нині – село Кам'яний Брід на Гнилому Тікичі Лисянського району Черкаської області.

КАНІВЕЦЬКА СОТНЯ (1648–1649; 1658–1663; 1757–1782 рр.). Утворилася влітку 1648 р. у складі Ірклїівського полку. У зв'язку з його ліквідацією у 1649 р. скасована. Відновлена у 1658 р. знову ж у складі Ірклїівського полку і скасована 1663 р. через ліквідацію вдруге усього полку.

Сотенний центр у ці роки (1648–1649 та 1658–1663) знаходився в селі Малі [Дальні] Канівці, тепер – село Чорнобайського району Черкаської області. Втретє відновлено сотню за рішенням гетьмана К. Розумовського у 1757 році внаслідок розукрупнення Ірклїівської сотні у складі Переяславського полку. За період третього існування першим сотню очолював Іван Лебединський (1757–1767), котрий був одночасно полковим суддею Переяславського полку та війтом Переяславського магістрату. У 1760 році до сотні відійшло і місто Канів, розташоване на правому березі Дніпра. Разом з полком сотню ліквідовано у 1782 р., а територію розділено між Золотоніським та Городиським [Градизьким] повітами Київського намісництва. *Сотенний центр* у 1757–1782 рр.: містечко Канівці [Великі, Ближні], тепер – село Великі Канівці Чорнобайського району Черкаської області [532].

Сотенна старшина. *Сотники:* Лебединський Іван (1757–1767). Ілленко Федір (1767–1777). Куленський Микита Петрович (1777–1781). Богдановський Федір Петрович (1781–1782). *Писарі:* Бакай Павло (1757–1767). Бахкало Павло (1767). Удодинський Данило (1769–1782). *Осавул:* Щипака Григорій (1768–1782). *Хорунжі:* Яременко Андрій (1771–1774). Гришин Роман (1775–1782). *Сотенні отамани:* Ісаєвич Олексій (1757). Волошин Олексій Арсентійович (1758). Чернявський Матвій (1767). Волошин Степан Арсентійович (1768–1775). Чернявський Павло (1776–1782).

Населені пункти у 1757 р.: Воронинці, село; Лихоліти, село; Канівці Малі, село; *Канівці Великі*, містечко; Крутьки, село; Ревбинець, село; Мельники, село. В 1765–1769 рр.: Воронинці, село; Дубинці, село; Канів, містечко; Канівці Великі, містечко; Канівці Дальні, село; Канівці Малі, село; Крутьки, село; Лихоліти, село; Мельники, село; три хутори під Канівцями.

КАНІВСЬКІ СОТНІ (1648–1678 рр.). Військово-адміністративні підрозділи Канівського полку, одного з найстаріших козацькихреєстрових полків. Існували ще до 1648 року. За „Реєстром" 16 жовтня 1649 р. у Каневі було десять сотень, загальною кількістю 2263 козаки на чолі із сотниками: Стародубом Іваном, Павлом Волинцем, Якимом Кулагою, Феськом Богданенком, Федором Гуняком, Петром Рощенком, Климом Малашенком, Юхимом Рощенком та Андрієм. Полкову, ймовірно, очолював Боярин І. І. і вона нараховувала 277 козаків. Надалі кількість сотень зменшувалася. 1654 р. у Каневі лишилося п'ять сотень. Їх ліквідовано разом з полком у 1678 р. після другого Чигиринського походу. *Сотенний (і полковий) центр*: місто Канів, тепер – районний центр Черкаської області.

Канів

*Сотники **полкової сотні***: Боярин Іван Іванович (1648). Шабельниченко Богдан (1651). Томиленко Осип (1655). Лизогуб Іван Кіндратович (1658). Трушенко Степан (1659). Носенко (Носач) Степан (1663). Ігнатович Андрій (1664–1665). ***Перша** Канівська* мала 159 козаків і за прізвищем сотника називалася Малашенкова. *Сотники*: Малашенко Клим (1649). Томиленко Йосип (1653–1655). ***Друга** Канівська* мала 163 козаки і називалася Андрійова. *Сотники*: Андрій (1649). Трощенко Степан (1659). **Литвинецька** (Стародубова) сотня мала 333 козаки і сотника Івана Стародуба (1649). *Центр*: село Литвинець (Канівський район, правобережжя). **Пекарська** сотня (Волинцева) мала 264 козаки і за сотника Павла Волинця (1649). *Центр*: село Пекарі (Канівський район, правобережжя). **Костянецька** (Кулагина) сотня мала 231 козака, сотника Якима Кулагу і центр в селі Костянець. Відомі ще такі сотники: Іван Шангирей (1650). Васько Митченко (1658). **Келебердянська** (Богданенкова) сотня мала у 1649 р. 218 козаків, сотника Феська Богданенка і центр в селі Келеберда (Канівський район, лівобережжя). **Клепачівська** (Гунякова) сотня мала у 1649 р. 215 козаків, сотника Федора Гуняка і центр в селі Клепачі. **Дев'ята** знаходилася в Леплявому і **десята** в Бубнові (див. ***Ліплявська*** та ***Бубнівська*** сотні).

КАРПИЛІВСЬКА СОТНЯ (1650–? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Київського полку. Уперше згадана у присяжних списках 1654 року. Ймовірно, була сотнею Остерського полку у 1650 році. У XVIII ст. Карпилівка входила до складу Остерської сотні Київського полку. Більших даних про її історію наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Карпилівка, нині – село Козелецького району Чернігівської області.

КЕЛЕБЕРДЯНСЬКА СОТНЯ (1660–1764 рр.). Утворена 1660 року на Дніпровій переправі для захисту Лівобережжя від татарських нападників, чамбули яких, в обхід Переволочни і Кременчука, проривалися для грабунку Полтавського і Миргородського полків. Постійно перебувала в складі Полтавського полку, від якого 1764 р. відторгнута, ліквідована, а територія включена до Новоросійської губернії. *Сотенний центр*: містечко Келеберда (Кериберда), нині – затоплене Дніпродзержинським водосховищем.

Сотники: Яцько (1672). Коба Павло (1676). Дорошевич Степан (1683–1684). Донець Яків (1688). Косненко Ілля (1696). Ковганько Мирон Петрович (1715). Тройницький Павло (1716–1721). Сухомлин Матвій (1722, н.). Чорнушенко (Лещенко, Лишенко) Іван (1722–1725). Набок Іван (1725, н.). Тройницький Павло (1730–1732; 1739). Козельський Микита Павлович (1743–1764).

Населені пункти: Бутівка, село; Деріївка, село; Джепківка, село; *Келеберда*, містечко; Кисівка, слобода; Манзурівка, село; Плахтіївка, село; Порохніївка, село.

КИЇВСЬКА [КИЇВСЬКІ] СОТНЯ (1648–1782 рр.). До 1648 року, за „Реєстром" 1636 р., Київська сотня входила до складу Білоцерківського козацького полку Речі Посполитої. Як частина ж Війська Запорозького утворилася у складі Київського полку весною 1648 р. Як його адміністративна та військова одиниця юридично оформлена у жовт-

ні 1649 р. Зборівським реєстром. В той час сотня поділялася на чотири підрозділи, які назагал нараховували 516 козаків. Осідком усіх чотирьох було місто Київ, а сотниками названо Григорія Піщенка (полкової сотні), Панаса Предримирського (печерського сотника), Самійла Білецького та Тихона Нагорного. Після Андрусівської угоди 1667 р. до Київської сотні увійшла Броварська сотня, а також містечка правобережжя Дніпра, котрі відійшли до Росії і які у 1649–1654 рр. були окремими сотнями Київського полку: Білогородка, Васильків, Вишгород, Лісники, Мотовилівка, Обухів, Переварка, Стайки, Трипілля, Ходосівка. Вони стали територією Київської сотні, що фактично зайняла половину території всього Київського полку. У листопаді 1708 року за наказом Петра I сотенний центр Київської сотні перенесено до містечка Бровари на Лівобережжі, а місто Київ стало центром окремої, створеної царським указом 18 (29) грудня 1708 р., Київської губернії. Сотня від 1719 р. увійшла до території Київської провінції цієї губернії. У 1782 р. Київська сотня була ліквідована, а її територія розділена між Київським та Остерським повітами Київського намісництва. *Сотенні центри:* місто Київ, нині – обласний центр і столиця України [1648–1708], та містечко Бровари, нині – райцентр Київської області [1708–1782]. Серед козацької старшини сотні найбільш відомою є родина Гудим.

Сотники: Предримирський Опанас (1648). Піщенко Григорій (1649). Хмельницький-Яненко Павло Янович (1650). Молява Богдан (1654). Крюковський Михайло (1657). Третяк Семен (1658). Григорій (1661). Григорій Олифірович (1669). Волошин Андрій Тимофійович (1671–1672). Ляшко Федір Андрійович (1672). Степанський Михайло (1675–1678). Гудима Іван (1679). Туптало Сава Григорович[1] (1682–1686). Бутрименко Іван (1690–1691). Шидловський Андрій (1691). Сакович Олександр (1695). Третяк Федір Семенович (1699). Голицький Процик (1701–1704). Климович Трохим (1707, н.; 1711). Ставронський Семен Романович (1715). Павловський Кирило (1721). Синявський Іван (1725). Жила Ярема (1725–1742). Жила Прокіп Яремович (1742–1743). Гудима Павло Іванович (1743–1760). Гудима Михайло Павлович (1760–1767). Солонина Михайло (1767). Комаринський Іван (1770). Гудима Іван Павлович (1772–1781). Заборовський Яків (1781–1782).

Городові отамани: Трохимович Артем (1676). Науменко Іван (1682). Осипович Леонтій (1691). Загорний Василь (1701). Дейнека Матвій (1725). Кругляк Лук'ян (1746–1750). Харлан Василь (1746). Гокало Антон (1763). Комарницький Петро (1768–1779). Кулаковський Федір Григорович (1779–1781). *Писарі:* Левицький Федір (1701). Вербицький Омелян (1721).Смирній Степан (1746). Підвисоцький (1767). Язловицький (1777).

*Осавули:*Голик Григорій (1746). Комарницький Петро (1764–1768). Кулаковський Федір (1768–1779).

Хорунжі: Гокало Герасим Федорович (1701–1721). Дмитряк Григорій (1746).

Населені пункти в 1750 р.: Білогородка,[2] містечко; Бодаївка, село; Борки, село; Борщагівка, село; Боярка, село; *Бровари*, містечко; Васильків, містечко; Васильківська Рогатка, слобода; Велика Бугаївка, село; Великі Дмитровичі, село; Верем'я, село; Вета, хутір; Вишгород, село; Витичів, село; Воскресенська Слобідка, село; Гатне, село; Гвоздів, село; Германівка, село; Глеваха, село; Данилівка, село; Данилівка, слобідка; Дерев'яна, село; Долина, село; Жуляни, село; Жорнівка, хутір; Жуківці, село; Забір'є, село; Зазим'є, село; Звіринець, слобідка; Злодіївка, село; Кожухівка, село; Козіївка, село; Койлів, село; Красне, село; Креничі, село; Крені, село, Крилів, село; Круковщина, село; Крушинка, село; Куренівщина, село; Лісники, село; Лютіж, хутір; Максимова Слобідка, село; Мала Бугаївка, село; Малі Дмитровичі, село; Малі Петрівці, село; Малютинка, хутір; Мархалівка, село; Микольське, село; Мишоловка, село; Мостище, село; Мотовилівка, село; Неводницька, слобода; Нещерів, село; Нижній Кудрявець, слобідка; Нові Безрадичі, село; Нові Петрівці, село; Обухів, містечко; Печерське, містечко; Пирогове, село; Підгірці, село; Плісецьке, село; Плоске, село; Плюски, слобідка; Погреби, село; Полик, містечко; Преварка, село;

[1] Батько єпископа Дмитрія, Ростовського Чудотворця

[2] Підкреслено сотенні центри у 1649 та 1654 рр.

Рожівка,[1] село; Романівка, село; Рословичі, село; Святе Озеро, слобода; Сирець, село; Слобідка Кухмістерська, село; Стайки, містечко; Старі Безрадичі, село; Старі Петрівці, село; Старосілля, хутір; Сувки, село; Трипілля, містечко; Халеп'я, село; Ханбеків. село; Ходосівка, село; Хотів, село; Черняхів, село; Юр'івка, село; Янковичі, село. За „Генеральним описом Малоросії" у 1765–1769 рр. до сотні включено села: Бернів, Бобриця, Борів, Бугаївка, Вище Либедьське, Гудимівка, Гути, Офірне, Перевізне, Солона Гірка, Споданець, Шульжинське Подвір'я та місто *Київ* [2; 558; 561].

КИСЕЛІВСЬКА СОТНЯ (1648–1649; 1654–1782 рр.). Сформувалася як військовий підрозділ у складі Сосницького полку (1648–1649 рр.). У 1649 р. разом з цим полком ліквідована, а козаків і територію включено до Сосницької сотні. У 1654 р. згадується як військовий та адміністративний підрозділ Ніжинського полку, який, крім села Киселівка, включав село Боровичі. Мала старшину: писаря Дяка Матвія; осавула Рогозу Василя; хорунжого Григоровича Филона. У складі Ніжинського полку Киселівська сотня перебувала до 1663 р., коли гетьман І. Брюховецький відновив Сосницький полк. У період з 1663 р. по 1668 р. сотня перебувала у його складі. З ліквідацією Д. Многогрішним Сосницького полку Киселівська сотня відійшла до Чернігівського полку, у якому перебувала далі аж до ліквідації полково-сотенного устрою Лівобережжя у 1782 р. Територія скасованої сотні увійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* село Киселівка, сьогодні – однойменне село Менського району Чернігівської області.

Сотники: Сава (1649). Вовк Влас (1650). Киселівський Тихон Мартинович (1654). Свьонтицький Федір (1659). Тищенко Мартин [Тихонович] (1660). Свьонтицький Федір (1668). Михайлов Герман (1669). Тищенко Василь Мартинович (1670). Бутожанов Кіндрат (1672–1675). Тищенко Андрій Тихонович (1681). Сахновський Гнат Васильович (1681). Лазовський Тимофій (1685–1687). Доценко Григорій (1687). Антонович Василь (1688). Яценко Василь (1690). Якименко Іван (1694). Сахновський Гнат Васильович (1696). Пікуль Назар Іванович (1698). Ковтунович Омельян (1699, н.). Ковтунович Іван (1700, н.). Купчинський Михайло (1700–1706). Стаховський Василь Антонович (1709). Андрусенко Роман (1715). Шарій Дмитро (1720). Ковтун Яків (1717, н.). Омельянович Павло (1722–1723). Лавринович Василь (1723, н.). Лисенко Іван (1723–1735). Лисенко Василь (1744–1760). Шаршанович Іван Юхимович (1760–1769). Демидовський Іван (1770–1782).

Населені пункти: Безуглівка, село; Білошицька слобода; Бреч, село; Буда, село; Верхолісся, село; Габрелювка, село; Ґвоздиківка, село; Городище, село; Єліне село; Жуковичі, село; Іванівка, слобода; Іванків, село; Каруківка, село; *Киселівка*, село; Кучинівка, село; Лозівський хутір; Лозовка, село; Михайлівка, село; Наумівка, село; Нові Млини, село; Носівка, село; Олександрівка, містечко; Охромієвичі, село; Перелюба, село; Прибийка, село; Синівка, містечко; Слотова гута; Слотова рудня; Тимоновичева гута; Тихоновичі, село; Топалівка, село; Троїцьке, село; Тури, село; хутори на Святці та Шишках; Чепелів, село; Шрубівський хутір.

КИСЛЯНСЬКА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Уманського полку. Вперше згадана в „Реєстрі" 1649 р. Мала тоді 200 козаків, сотника Степана Мовчана і містечка Кислянку, Вербич, Кублич та Степанівку. Ліквідована, ймовірно, після Білоцерківської угоди, позаяк у списках 1654 р. вже не згадана. *Сотенний центр*: містечко Кислянка, нині – село Кисляк Гайсинського району Вінницької області.

КИТАЙГОРОДСЬКА СОТНЯ (1677–1764 рр.). Створена 1677 року у складі Полтавського полку як одна з п'яти „орільських" сотень. *Сотенний центр*: містечко Китай Город, нині – село Китайгород Царичанського району Дніпропетровської області, засноване 1677 року вихідцями з м. Ладижина після початку російсько-турецької війни. Сотня мала перетинати шлях татарським вторгненням і була форпостом створеної І. Самойловичем системи оборони Лівобережної України від турецько-татарської агресії, котра особливо

[1] У 1654 р. с. Рожівка мала окремий військовий підрозділ у складі Київського полку.

посилилася на початку 1670-х рр. Постійно перебувала у складі Полтавського полку. 1755 року Китай Городок увійшов до складу Української лінії і підпорядкувався російському коменданту. 1764 р. сотню ліквідовано, а територію включили до складу Новоросійської губернії. *Сотники:* Іваненко Григорій (1715). Степан Васильович (1718–1723). Маренич Антін (1722, н.). Григорович Яків (1723, н.). Головченко Яків (1725). Семенов Єрофій (1727, н.; 1729–1747). Семенов Павло Єрофійович (1747–1755). *Населений пункт:* Китай Город, містечко.

КИШЕНСЬКА [КИШІНСЬКА] СОТНЯ (1657–1764 рр.). Створена 1657 р. для захисту сточища Ворскли від татарських набігів, щоб перетнути шлях грабіжникам. Перебувала у складі Полтавського (1657–1661 рр.), Кременчуцького (1661–1663 рр.) та знову Полтавського (1663–1764 рр.) полків. *Сотенне містечко* Кишеньки, тепер – селище Світлогірськ Кобеляцького району Полтавської області. У кінці 1763 року Кишенська сотня була відділена від Полтавського полку, а наступного – ліквідована. Її територію включено до Новоросійської губернії.

Сотники: Любчич (1657). Волошин Петро (1663). Михайло (1672). Нещенко Лесько (1677). Шалений Луцик (1678). Харсік Василь (1692–1693). Раєцький-Москаль Степан (1693). Потоцький Григорій (1713–1747). Зарудний Кирило (1722, н.). Потоцький Тимофій Григорович (1747–1764).

Населені пункти: Кишінка, містечко; Лучки, село; Хандаліївка, село.

КЛЕБАНСЬКА СОТНЯ (1649– ? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Брацлавського полку. Восени 1649 року мала 70 козаків, яких очолював сотник Матвій Мошута. До сотні у 1654 р. належали Білоусівка, Холодівка, Гутня, Зарашівка, Федьківка. Подальших даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Клебань, нині – село Тульчинського району Вінницької області.

КНИШІВСЬКА СОТНЯ (1648–1651 рр.). Виникла в кінці 1648 р. у складі Гадяцького полку як військовий підрозділ і адміністративна одиниця. З ліквідацією цього полку Зборівським миром у 1649 р. сотня у складі 85 козаків увійшла до Полтавського полку, де й перебувала до розформування десь у 1651 р., ймовірно після Білоцерківського миру, позаяк у списках полково-сотенного устрою 1654 р. уже не значиться. Територію включили до Гадяцького староства, а згодом до однієї із Гадяцьких сотень. *Сотником* у 1649р. був Іван Донець, колишній полковник Зв'ягельського полку (1648–1649 рр.), а в майбутньому – осавул Гадяцького полку (1667–1669 рр.). *Сотенний центр*: село Книшівка під Гадячим, тепер – село Книшівка Гадяцького району Полтавської області.

КОБЕЛЯЦЬКА СОТНЯ (1648–1764 рр.). Сформована як військовий підрозділ та адміністративна одиниця у складі Полтавського полку. Одна з перших і найважливіших сотень, яка прикривала Полтаву і Миргород від татарських навал. Постійно у складі Полтавського полку, за винятком 1661–1663 рр., коли Яким Сомко включив її до створеного ним же Кременчуцького полку. В 1660-х рр. поділялася на дві сотні. 1764 року царським указом сотню ліквідовано, а територію включено до складу Новоросійської губернії.

Сотенний центр: містечко Кобеляки, нині однойменний районний центр Пол-

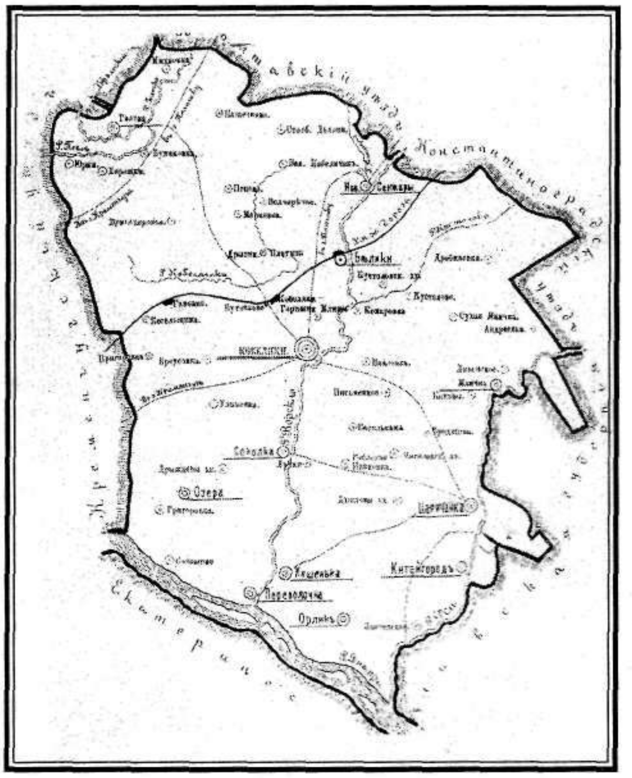

Кобеляцький повіт Полтавської губернії

тавської області. *Сотники:* Борковський Прокіп (1649). Кулага (Кульга) Іван (1667). Бражний Грицько (1672–1675). Чечуга Павло (1672, н.). Сухина Іван (1677). Шило Василь (1679). Семен Дмитрович (1684, н.). Хилецький Андрій (1684; 1691–1696). Захарченко Федір (1690). Ярош Іванович (1709). Таранухa Сава Михайлович (1712–1730). Козельський Павло (1718; 1721, н.). Бродський Степан (1724; 1725; 1731, н.). Козельський Павло (1733). Янович Максим (1734–1760). Козельський Микита (1762). Могилевський (1764).

Населені пункти: Горішні Млини, село, *Кобеляки,* містечко, Комарівка, село [198].

КОБИЖЧАНСЬКА [КОБИЗЬКА] СОТНЯ (1654–1782 рр.). Вперше згадується в присяжних списках 1654 р. у складі Ніжинського полку. Ймовірно, що сотня сформувалася після Білоцерківської угоди між 1651 і 1653 рр. у складі цього ж полку, позаяк про кобизького сотника Опанаса Єдуту є згадка ще під 1649 роком, як про сотника Носівської сотні, до котрої належали і „козаки кобизькі". Протягом 1654–1687 рр. Кобижчанська сотня входила до Ніжинського полку. У 1687 р. гетьман І. Мазепа передав сотню до складу Київського полку. У ньому адміністративна одиниця перебувала від 1687 р. і до ліквідації у 1782 р. Територія скасованої сотні включена до Козелецького повіту Київського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Кобижча, тепер – селище Кобижча Бобровицького району Чернігівської області. Серед козацької старшини сотні найбільш відомою є родина Мандрик [566].

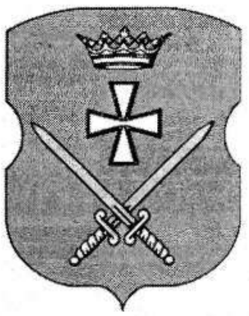

Кобижча

Сотники: Єдута Опанас (1649). Шевлюга Степан Михайлович (1655–1658). Кузьменко Яків (1660). Шевлюга Степан Михайлович (1662). Мандрила Федір Андрійович (1672–1676). Кузьменко Тимко (1678, н.). Ханенко Федір Лаврентійович (1678–1679). Небіда Василь (1679). Мандрика Василь Андрійович (1681–1684). Кохановський Іван (1685). Яковенко Іван (1687, н.). Парфен Семен (1690). Мандрика Василь Андрійович (1691–1695). Сідко Каленик (1697, н.). Древинський Денис (1699–1700). Мандрика Матвій Васильович (1703–1705). Безпалий Іван (1703, н.). Гнилокожа Данило (1705–1708). Міняйло Трохим (1706, н.). Грошко Кузьма (1710–1718). Григорович Гнат (1716, н.). Григорович Кирило (1718–1721, н.). Мандрика Олексій Васильович (1713–1715, н.; 1718–1723). Гречко Остап (1723). Удовенко Данило (1723, н.). Мандрика Олексій Васильович (1723–1723). Мандрика Василь Матвійович (1723). Мандрика Семен (1724). Костянтин Васильович[1] (1725). Греченко Кирило (1727). Мандрика Семен (1728–1736). Куліш Іван (1731, н.). Гурбич Тиміш (1733, н.). Мандрика Нечипір (1733, н.). Сидоренко Федір (1736–1739). Мандрика Нечипір [Никифор] (1739). Руденко Яків (1739). Судурка Федір (1741). Романовський (1745). Мандрика Василь Матвійович. (1751). Симоновський Петро Іванович (1757–1764). Билина Іван (1760). Шум Олександр (1757; 1762; 1763, н.). Симоновський Данило Іванович (1764–1768). Мандрика Яків (1765–1782).

Населені пункти в 1750–1769 рр.: Кобижча, містечко; Макіївка [Мокиївка], село; Рівчак, село; Свидовець, село; Ярмолинський хутір.

КОВАЛІВСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Створена восени 1648 р. як військово-територіальний підрозділ Гадяцького полку. Але у зв'язку з його ліквідацією Зборівською угодою 16 жовтня 1649 р. включена до складу Полтавського полку у кількості 98 козаків. В останньому перебувала протягом 1649–1662 та 1672–1687 рр. як військовий та адміністративний підрозділ. У 1662–1672 рр. у Зіньківському полку, а від 1687 р. (у складі двох сотень) і до ліквідації у 1782 р. – в Гадяцькому полку. Короткотерміново, від 1764 до 1775 рр., у зв'язку з адміністративними реформами у Новоросії, Ковалівську сотню (у складі двох підрозділів) прилучали до Миргородського полку. Як адміноодиниця у кількості двох сотень ліквідована 1782 р., а її адміністративна територія увійшла до складу Миргородського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Ковалівка, тепер – село Ковалівка Шишацького району Полтавської області.

[1] Одночасно був і бобровицьким сотником.

Сотники: Радько (1649). Гриценко Степан (1682). Онисим Якович (1-ї сотні, 1687). Ісаєнко Юхим (2-ї сотні, 1687). Перехрест Іван Захарович (1705–1706). Перехрест Тарас (1715). Кицеш [Волошин] Опанас Миколайович (1716). Перехрест [Крамар] Дем'ян Іванович (1716). Латицький Карпо (1718). Перехрест Дем'ян Іванович (1723–1730). Гоян Іван (1725. н.). Лесеневич Данило (1738–1768). Киряков Петро Іванович (2-ї сотні, 1761–1767).

Населені пункти (за описом 1740–1760 рр.): Борки, містечко; Загрунівка, село, *Ковалівка*, містечко, Романівка, село, Слобідка Милорадовича, бунчукового товариша; Троянівка, село, Хлопчівка, село.

КОВШОВАТСЬКА СОТНЯ (1654–? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Білоцерківського полку. Уперше згадана як сотня у присяжних списках 1654 року. Сотенна старшина: сотник Сирченко Василь (1654); писар Іван Гнатович (1654); отаман Іван Богданович (1654); хорунжий Андрій Мелентійович (1654). *Сотенним центром* було містечко Ковшовата, нині – селоКівшувата Таращанського району Київської області.

КОЗАРСЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ, який у 1654 р. входив окремою сотнею до Київського полку, а згодом до Носівської та Козелецької сотень. *Центр* – Нова Козарь [Козари], тепер – село Козари Носівського району Чернігівської області.

КОЗЕЛЕЦЬКА [КОЗЕЛЬСЬКА] СОТНЯ (1648 – 1782 рр.). Як військовий підрозділ Переяславського полку виникла ще весною 1648 року. Юридично оформлена в його складі адміністративно-тактичною одиницею Зборівським трактатом у жовтні 1649 року в кількості 200 козаків. Між 1651–1653 рр. відійшла до Київського полку, позаяк у присяжних списках початку 1654 р. значиться вже у його складі. Відтак

Козелець

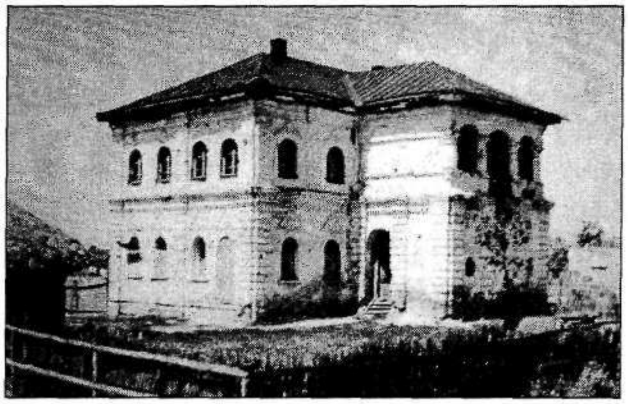

Будинок полкової канцелярії Київського полку у Козельці (фото кінця XIX ст.)

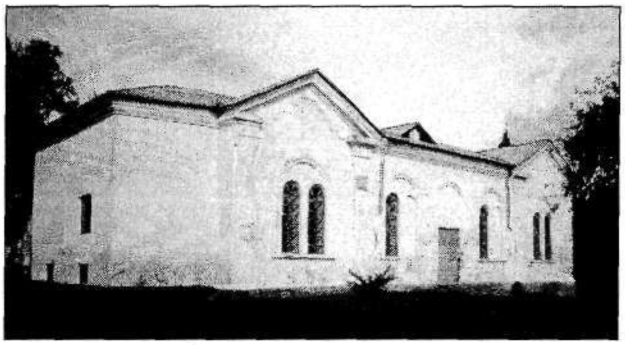

Приміщення Козелецької сотенної канцелярії (сучасне фото)

від 1654 р. і до ліквідації у 1782 р. Козелецька сотня – незмінна складова Київського полку. Після скасування її територію розподілено між Козелецьким та Остерським повітами Київського намісництва. Від 1708 і до 1782 рр. в Козельці містилося полкове правління Київського полку. Щоправда, в документах є згадки про перебування тут київського полкового уряду ще з 80-х рр. XVII ст. *Сотенний центр*: місто Козелець, тепер – райцентр Чернігівської області [436].

Сотники: Гарячка Прокіп (1649). Гарячка Марко (1654–1660). Кизимовський Гнат (1661). Захарьєв Опанас[1] (1662.). Красовський Степан (1662). Клижка Іван (1665). Жила Гаврило Карпович (1669–1676). Павловський [Каплунський] Василь (1676). Борсук Петро (1676). Строковець Федір Олексійович (1682). Жила Гаврило Карпович (1682). Солонина Сергій Васильович (1687, н.). Стефанович Матвій (1692–1693). Борсук Петро Іванович (1696–1703). Ханенко Федір Лаврентійович (1705). Довгий Остап (1706, н.). Грабовський

[1] Звався ще й полковником козелецьким.

План повітового міста Козельця 1787 р.

Карта Козелецького повіту 1787 р.

(1708). Голод Микола (1712–1715). Костяний Михайло (1727, н.). Жила Ярема Гаврилович (1729–1735). Жила Петро Яремович (1735–1736). Підвисоцький Олексій Якович (1736–1742). Барановський Степан (1742–1754). Руголь Павло [Петро] (1757–1767). Шум Павло Матвійович (1768–1781). Десенко Микита (1781–1782).

Печать Козелецького магістрату

Населені пункти у 1750 р.: Бабарики, село; Белейки, село; Берлози, село; Беркове, село; Блудше, село; Брагинці, хутір; Брагинець, село; Будище, село; Вовчки, село; Войтки, село; Гарбузин, село; Гламазди, село; Данівка, село; Держанівка, село; Димерка, село; Єрків, село; Жеребецьке, село; Іржавець, село; Калита, село; Карасинівка, село; *Козелець*, місто; Копачів, село; Курганське, село; Лапин Ріг, хутір; *Лихолітки*, село; *Луг*, село; *Луг*, хутір; Медведівка, село; Надинівка, село; Нижня Гребля, село; Ничегівка, село; Нова Гребля, село; Новики, село; Носівка, село; Оксанівка, село; Омельянів, село; Опеньки, село; Парня, село; Патюти, село; Самійлівка, село; Самсони, село; Святенське, село; Семиполки,[1] село; Серединка, село; Сіножацька, село; Скрипчин, село; Сморшки, село; Сокирин, село; Ставиське, село; Тополі, село; Хрещате, село; Чемер, село; Чесний Хрест, слобідка. В описі 1765–1769 рр. до сотні долучено села: Аксаківка, Казари, Карпів, Карпеки, Киселівка, Кошине, Лемеші, Одинці, Ожаківка, Пальчики, Пісоцьке, Пушкарі, Рикове, Сивуха, Сираїв, Тарасівка, а також кілька нових хуторів.

КОМАРГОРОДСЬКА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Брацлавського полку. За „Реєстром” 1649 р. мала 85 козаків на чолі із сотником Андрієм Коровкою. Ліквідована у 1651 р. після Білоцерківської угоди. У присяжних списках 1654 р. Комаргород не значиться в жодній сотні цього полку. *Сотенний центр*:

[1] У 1654 р. село Семиполки було сотенним центром Семиполчанської сотні Київського полку.

містечко Комаргород, нині – село Томашпільського району Вінницької області.

КОМИШНЯНСЬКА [КОМИШАНСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Створена влітку 1648 року у складі Гадяцького полку. За Зборівським реєстром мала 219 козаків. У зв'язку з ліквідаціями Гадяцького полку входила до Миргородського (1649–1658 рр.), Гадяцького (1658–1660 рр.), знову Миргородського (1660–1662 рр.) та Зіньківського (1662–1672 рр.) полків. Від 1672 р. і до ліквідації у 1782 р. – в складі Гадяцького полку. Після скасування – територію у кількості двох сотень включено до Миргородського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Комишна, нині – селище Комишня Миргородського району Полтавської області. *Сотники:* Павло Григорович (1649). Пащенко Петро (1666–1671). Супруненко Гнат (1672). Крупський Юзько (1687). Неділько Данило Ілліч (1715–1725). Борзевич Атанасій (1725, н.). Антонов Павло (1744). Золотаревський Петро (1749–1762). Михайловський Семен (1767). Золотаревський Гаврило (1779).

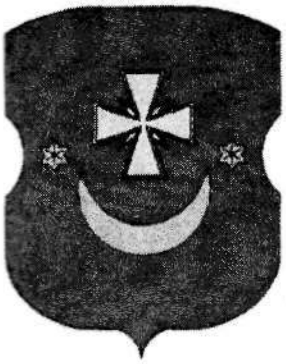

Комишна

Населені пункти (1740–1782 рр.): Березова Лука, село; Грим'ячка, село; *Комишна*, містечко; Остапівка, село; Ручки, село.

КОНОНОЦЬКА [КОНОНЧАНСЬКА] СОТНЯ (1651–? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Канівського полку. Утворена в кінці 1651 р. після Білоцерківської угоди. Згадана у присяжних списках 1654 р. Сформувалася, ймовірно, на основі однієї із Канівських сотень, яких у 1649 році було десять. Більших даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Конончa, нині – село Канівського району Черкаської області.

КОНОТОПСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Утворилася, ймовірно, восени 1648 р. у складі Борзнянського полку. Але формально визнана і юридично закріплена за Чернігівським полком Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. у кількості 100 козаків з осідком у м. Конотоп, яке до 1648 р. було центром Конотопської волості (округу) Новгородського повіту Чернігівського воєводства. Після Білоцерківської угоди 1651 р. сотня, ймовірно, відійшла до Ніжинського полку, позаяк у присяжних списках 1654 р. вона числиться уже за ним у складі міста Конотопа та сіл Вирівки, Попівки, Соснівки і Підлипного зі старшиною: Градовський Федір – писар, Лихосавенко Ярема – осавул; Коломиєць Андрій – хорунжий. Отже, від 1654 р. і до ліквідації у 1782 році Конотопська сотня була адміністративною одиницею Ніжинського полку. Після скасування її територію включено до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Конотоп, тепер – районне місто Сумської області. Серед урядовців сотні найвідоміші представники родини Костенецьких.

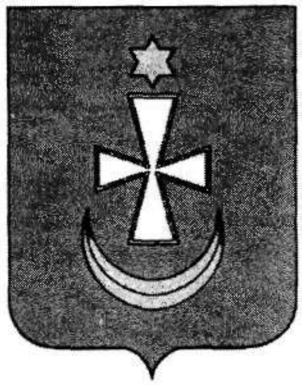

Конотоп

Сотники: Рибальченко Іван (1649). Семен Михайлович (1654). Семен Мар'янович (1656–1659). Лисенко Олександр (1669). Петренко Пантелеймон (1671–1672). Ждан Іван (1672–1681). Кандиба Федір (1681–1689). Боровка Ярема (1690). Кандиба Андрій Федорович (1698–1700). Бистрицький Іван Семенович (1703). Костенецький Григорій Назарович (1707–1716). Лизогуб Андрій Юхимович (1716–1719). Щербацький Федір (1719). Костенецький Григорій Назарович (1719–1727). Костенецький Осип Григорович (1727–1750). Костенецький Федір Осипович (1750, н., 1751–1773). Фіалковський Іван (1775). Таранський Андрій Тимофійович (1780–1782) [256; 262].

Населені пункти: Вирівка, село; Гути, село; *Конотоп*, містечко; Озаричі, село; Під-

липне, село; Попівка, село; Семенівка, село; Соснівка, село; Старе, село; Шаповалівка, село. За Генеральним описом 1765–1769 рр. до сотні віднесено слободу Кандиби. Підкреслені ж населені пункти у ньому відсутні [388].

КОРЕЦЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Зв'ягельського полку у 1648–1649 та 1656–1658 рр. *Центр:* містечко Корець, нині місто Корець – райцентр Рівненської області.

КОРИБУТІВСЬКА СОТНЯ (1648–1672; 1739–1782 рр.). Сформувалася наприкінці 1648 р. у складі Прилуцького полку як крайній північно-східний військовий підрозділ. У 1649 р. Зборівською угодою включена до Прилуцького полку як адміністративний та військовий округ у кількості 100 козаків. У 1654 р. до сотні приєднали Гурівську сотню Прилуцького полку. У 1672 р., в результаті адміністративної реформи гетьмана І. Самойловича, Корибутівська сотня ліквідована, а козаків і територію включили до Красноколядинської сотні. У 1739 р., внаслідок згубної для лівобережного гетьманату російсько-турецької війни 1735–1739 рр., сотню знову відновили, а в 1751 році сотенний центр перенесли до села Голюнки, тому цю адмінодиницю іноді й називали Голинською [Голюнською]. У 1782 р. сотня була ліквідована, а територія увійшла до Чернігівського намісництва.

Сотенний центр – у 1648–1672 рр. та 1739–1751 рр. – містечко (з 1739 р. – село) Корибутів, нині – село Карабутове Конотопського району Сумської області; у 1751–1782 рр. – село Голюнка, нині – село Голінка Бахмацького району Чернігівської області.

Сотники: Федоренко Лесько (1649). Семенов Степан (1653–1654). Павлович Гнат (1661). Драпіка [Драник] Яків (1672). Ясликовський Павло (1739). Левандовський Самійло (1740–1750). Мусій (1740, н.). Дембовський Павло Іванович (1751–1759). Рудковський Василь (1760–1767). Соколовський (1767). Жураховський Влас (1767–1777). Воротиляк Степан (1777–1782).

Населені пункти: Базаліївка, слобідка; Великий Самбір, село; Воронівка, слобідка; Гайворон, село; Гирявка, село; Голюнка, село; Голубівський хутір; Данилівка, слобідка; Дептівка, село; *Корибутів*, село; Кошарська [Кошари], слобідка; Курилівка, село; Малий Самбір, село; Пекарі, село; Петрівка, село; Пучківський хутір; Савинська, слобідка; Фесівка, село; хутори біля Дептівки, Пекарів, та Петрівки; Юр'ївка, слобідка. У 1765–1769 рр. за сотнею значаться також села Кореницьке, Макіївка і Рубанка.

КОРОПСЬКА [КОРОПІВСЬКА] СОТНЯ (1648–1649; 1653–1782 рр.). „Засеймська" сотня. Сформувалася 1648 р. у складі Борзнянського полку (1648–1649 рр.). Від 1653 р. у складі Новгород-Сіверського полку. Після його ліквідації у кінці 1654 р. сотня відійшла до Ніжинського полку. Протягом 1663–1665 рр. перебувала у складі Глухівського полку, а в 1668 р. – знову у Новгородському полку. В кінці 1668 р. включена до складу Ніжинського полку, в якому надалі знаходилася аж до ліквідації у 1782 р. Територія скасованої сотні відійшла до Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Короп, нині – районне селище Чернігівської області. До 1648 р. Короп був центром Коропської волості (округу) Новгородського повіту Чернігівського воєводства, до якої входили Блонь, Городище, Савченки, Глинне, Радичі, Псярівка, Хорошки, Райгородок, Кролевець. Серед урядовців сотні найбільш відомі представники родини Химичів та Забіл.

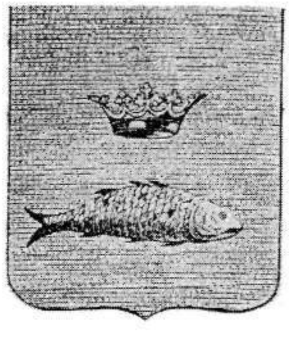

Короп

Сотники: Никифор (1658). Черв'яченко Гордій (1659). Білилович Іван (1661–1667). Мартинов Матвій (1666). Химич Федір Якович (1669–1670). Мартинов Матвій (1672). Іванович Семен (1677–1678). Довгела [Довгаль] Тихон (1681–1692). Кононович Дем'ян Іванович (1695–1699; 1713). Соломка Федір (1705). Безносий Кіндрат (1708). Логвиненко Іван (1710–1711). Пороховський Іван Федорович (1713–1725). Химич Пилип Трохи-

мович (1725, н.). Лихошерст Тихон (1727). Химич Григорій Трохимович (1728–1736). Соломка Вакула (1734, н.). Забіла Іван Михайлович (1740–1760). Сидорський Микита (1770–1782).

Населені пункти: Білки, село; Бужанка, село; Жорнівка, село; Карильське, село; *Короп*, містечко; Краснопілля, село; Лукнове, село; Обтове, село; Погорілівка, село; Райгородок, село; Ряботин, село; Рижки, село; Рождественське, село; Сохачі, село; Царівка, село. Згідно з Рум'янцевським описом у 1765–1769 рр. до сотні, крім названих, належали також села і слободи: Велика Кошелівка, Змітневе, Калачі, Ксьондзівка, Купчичі, Нехаївка, Попівка, Робітниче, Шабалинове, а також одне урочище та п'ять хуторів.

КОРСУНСЬКІ СОТНІ (1648–1676 рр.). Військові та адміністративні одиниці Корсунського полку від весни 1648 р., хоча окремі з них існували у складі полку і до цього. Кількість їх постійно змінювалася. Найбільше їх було у жовтні 1649 р. – 15 сотень загальною кількістю 2183 козаки. Це були сотні: полкова Вергунова, Остапа Ярошенка, Василя Ґаркуші, Демка Прутильчика, Миська Івахненка, Марка Бажаненка, Герасима Тулюпенка, Куришка, Данила Корчовського, Феська Костенка, Семена Герасименка, Максима Кулія (Городиська сотня), Ярути, Демка Якимовича, Ігригорія Гавриленка. Сотні ліквідовано разом з полком у 1676 р. *Сотенний центр* і полкове місто Корсунь, нині – Корсунь-Шевченківський, райцентр Черкаської області.

КОСТЯНТИНІВСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Створена наприкінці 1648 року у складі Лубенського полку. Через його ліквідацію Зборівською угодою увійшла 16 жовтня 1649 року до Миргородського полку, у якому перебувала до 1658 р. У жовтні 1658 р. Іван Виговський відновив Лубенський полк і Костянтинівська сотня знову увійшла до нього і перебувала в його складі аж до ліквідації у січні 1782 р. Територія увійшла до Чернігівського намісництва. Є дані, що протягом 1723–1744 рр. сотні не існувало, а її територію розділено між сусідніми Роменською, Сміленською та Хмелівською сотнями, а містечко Костянтинів належало Недригайлівській сотні Сумського полку. *Сотенний центр:* містечко Костянтинів, нині – село Костянтинівка Недригайлівського району Сумської області. *Сотники:* Тишко [Тимофій] Степанович (1649–1650). Оленик (1657). Переяславець Яцько (1671). Лубенець Іван (1672). Полетика Степан (1763–1767). Ходоровський Степан (1770–1782).

Костянтинів

Населені пункти: Басівка, село; Березняки, село; Берестівка, село; Будки, село; Вовківці [Волковець], село; Гарасимівка, село; Колтичка [Колмичка], село; Коровинці, село; *Костянтинів*, містечко; Кулішівка, село; Курмани, село; Малі Будки, село; Оксютинці, село; Пустовойтівка, село; Семенівка, село; Хоружівка, село. В Рум'янцевськім „Генеральнім описі Малоросії" 1765–1769 рр. також ще значаться села: Аксютинець, Біловода, Красна Слобідка, Москалівка, Попівка, а також хутір Великий [95, с. 30].

КОТЕЛЬВ'ЯНСЬКА [КОТЕЛЕВСЬКА] СОТНЯ (1654–1724 рр.). Вперше згадується у присяжних списках 1654 р. як адміністративна одиниця Полтавського полку. У його складі перебувала до 1662 р., коли, з утворенням Зіньківського полку, була підпорядкована йому аж до ліквідації останнього у 1672 році. Відтак 1672 р., сотню передали до Гадяцького полку, у якому вона знаходилася до 1724 р., коли Петро І свавільно вилучив її зі складу Гетьманщини і передав до Охтирського слобідського полку як адміністративний та військовий підрозділ. Мала там по дві сотні. Ліквідована 1765 р. разом з іншими сотнями і полками Слобідської України [261].

Сотенний центр: містечко Котельва, тепер – селище, райцентр Полтавської області. *Сотники:* Триполов Гришко (1653). Глиносіренко Ярема (1672). Федір Кирилович (1677). Матюша Кирило (1676). Михайло Іванович (1677). Павло Григорович (1679). Білецький Василь (1682). Павло Григорович (1683). Гнедич [Гніденко] Онисим Якович

(1687–1690). Білецький Василь (1700–1703). Гнєдич Онисим Якович (1703). Гнєдич Роман Осипович (1714–1734). Гнєдич Осип Романович (1-ї сотні, 1734–1755). Зашаловський Юхим (1745, 2-ї сотні). Матюшинський Іван (1755). Гнєдич Петро Осипович (1755).

КОЧУБЕЇВСЬКА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Уманського полку. Вперше згадана 16 жовтня 1649 р. у Зборівському реєстрі. Мала 203 козаки особового складу, сотника Григорія [Гринця] Шелеста та сотенне містечко Верхівку. Ліквідована, ймовірно, після Білоцерківської угоди 1651 р., позаяк у списках сотень 1654 р. не значиться. *Сотенний центр*: містечко Кочубеївка, тепер – однойменне село Уманського району Черкаської області.

КОШІВСЬКА СОТНЯ (1651– ? рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Паволоцького полку. Створена після Білоцерківської угоди 1651 р. У присяжних списках 1654 р. згадана серед сотенних міст полку. Більших даних бракує. *Сотенний центр*: містечко Кошів, нині – село Кошів Тетіївського району Київської області.

КРАСНОКОЛЯДИНСЬКА [КРАСНЯНСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла восени 1648 р. у містечку Красне як військовий підрозділ Прилуцького полку. До нього ж була включена у жовтні 1649 р. Зборівською угодою як адміністративний підрозділ, котрий нараховував 100 козаків. Беззмінно належала Прилуцькому полку аж до ліквідації у 1782 р. Територія Красноколядинської сотні увійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Красне (від 1658 р. – Красний Колядин), нині – село Красний Колядин Талалаївського району Чернігівської області. *Сотники:* Деркач Давид (1649). Богуславець Василь (1653). Гавриленко Тишко (1653–1654). Самойлович Іван (1664–1665).[1] Сич Денис (1666). Печений [Печеня] Данило (1672). Загурський Павло (1672). Андрієнко Тимофій Юрійович (1681–1701). Салогуб Корній (1701–1708). Лащинський Леонтій (1710–1717). Тимошевський Іван (1712, н.). Ангелійовський Марко Іванович (1717–1733). Карпенко Іван (1723, н.). Білецький Іван (1727, н.). Максимович Петро Семенович (1736–1764). Купчинський Василь (1740, н.). Міницький Іван Павлович (1764–1782, бунчуковий товариш на посаді сотника).

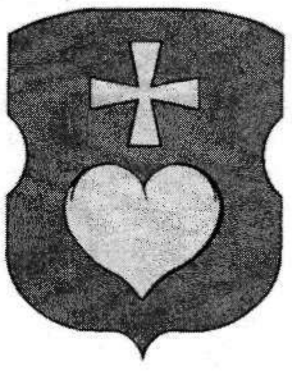

Красне

Населені пункти: Березівський хутір; Веретунівський хутір; Галка, село; Григорівка, село; Дмитрівка, село; *Красний Колядин*, містечко; Коренецьке, село; Кропивна, село; Липове, село; Лисогорівка, слобідка; Павлівський хутір; Петрівка, слобідка; Понори, село; Рябухи, село; Талалаївка, село; хутори: полковника Горленка біля Рихловського монастиря; Щуцька Гребля, хутір; Ярошівка, село; Ясенівська, слобідка.

КРАСНОПІЛЬСЬКА [КРАСНОПОЛЬСЬКА] СОТНЯ (1648–1658 рр.). Виникла наприкінці 1648 року у складі Миргородського полку. За „Реєстром" 1649 р. нараховувала 132 козака, яких очолював сотник Муха. Включала слободи Краснопіль[2] [Краснополе, Краснополля] і Сорочинці [Великі Сорочинці], котрі злилися в одне містечко Сорочинці. При проведенні у 1658 році Іваном Виговським адміністративної реформи полків вже названа Сорочинською сотнею. З цією назвою проіснувала до 1782 р. у складі Миргородського полку (див. *Сорочинська сотня*).

Краснопіль

[1] Згодом чернігівський полковник (1668–1669), генеральний суддя (1669–1672 рр.) та гетьман Лівобережної України (1672–1687 рр.).

[2] Іван Крип'якевич вважав Краснопіль околицею Великої Обухівки [234, с. 139].

КРАСНЯНСЬКА СОТНЯ (1649- ? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Брацлавського полку. Восени 1649 р. складалася з 280 козаків і була найбільшою з усіх сотень цього полку. Очолював її Григорій Лата. *Населені пункти у 1649 р.*: Білоусівка, Ворошилівка, Дзвониха, Іванівці, Кліщів, Михайлівка, Рогізна, Сільниця, Соколинці, Соколівка, Турківці, Черемошне, Юрківці. Від 1651 р. сотенне правління перебувало в селі *Соколинці*, а Красне спустіло, зруйноване війною. *Сотенний центр*: містечко Красне, нині – село Тиврівського району Вінницької області.

КРЕМЕНЧУЦЬКА СОТНЯ (1648–1764). Виникла влітку 1648 р. у складі Чигиринського полку, за яким закріплена „Реєстром" 1649 р. Мала 150 казаків, територіально підпорядковувала містечко Власівку та навколишні села. Протягом 1661–1663 рр. входила до складу Кременчуцького полку, створеного наказним гетьманом Якимом Сомком. Від часу ліквідації цього полку Кременчуцька сотня повернулася до Чигиринського полку, хоча фактично належала Миргородському полку. Юридично увійшла до складу останнього у 1667 році за Андрусівським перемир'ям. Проте, у зв'язку з військовими діями П. Дорошенка, кількаразово переходила під його юрисдикцію. Остаточно закріплена за Миргородщиною після капітуляції дорошенківців у 1676 році. 1764 року Кременчуцьку сотню Миргородського полку указом Катерини II ліквідували, а територію відторгли від Гетьманщини і приєднали до щойно утвореної Новоросійської губернії, губернським центром якої у 1765–1783 рр. був Кременчук. *Сотенний центр*: місто Кременчук, нині – однойменне місто, районний центр Полтавської області [82; 363].

Сотники: Супруненко Андрій (1649). Лавриненко Богдан (1652). Дубовик Гаврило (кременчуцький полковник у 1661). Андріїв Кирило (кременчуцький полковник 1661–1662 рр.). Гавриленко Кость (сотник – 1661; кременчуцький полковник – 1662). Лазаренко Михайло (1662). Сава (1666). Карачевський Михайло (1670). Юрій Іванович (1672, н.). Бурляй Іван (1685). Євстратієвич Максим (1696–1708). Євстратієвич Омельян Васильович (1715). Яків Іванович (1715). Волошин Данило (1739, н.). Ілляшенко Гаврило (1719–1730). Гаврилов Федір (1744). Гавриленко Яків (1747–1750). Федорович Гаврило (1752).

Населені пункти: Білецьківка, село; Богомолівка, село; Кожнівка, село; *Кременчук*, місто; Кривуші, село; Круків, село; Свинарний хутір; Усиківка, село. По ревізії 1723 р. значиться лише місто Кременчук. Решту населених пунктів Правобережжя включили до складу сотні на початку 1740-х рр.

КРИЛОВСЬКА СОТНЯ (1648–1676; 1744–1752 рр.). Виникла ще у 1620-х роках у складі Чигиринського козацького полку як військово-територіальний підрозділ. Адміністративною одиницею стала за Зборівською угодою 1649 р. Мала 138 козаків, яких очолював Лесько Вовченко. Як адміністративна одиниця ліквідована фактично у 1676 році після капітуляції П. Дорошенка, юридично ж, за Бахчисарайським миром 1681 р., ця територія мала бути незаселеною. Відновлено Криловську сотню у 1744 році за царським указом у складі Миргородського полку на Правобережжі для захисту течії і переправ Дніпра від татарських вторгнень на Лівобережну Україну. У 1752 р. указом Єлизавети Петрівни сотня ліквідована, а її територію включено до складу Нової Сербії, яку у свою чергу Катерина II указом 1764 р. включила у новостворену Новоросійську губернію.

Сотенний центр: місто Крилов, яке знаходилося в гирлі р. Тясмину, правого допливу Дніпра. Нині не існує – затоплене Кременчуцьким „морем". *Сотник:* Рудь Григорій (1744–1752). *Хорунжий*: Костина Олексій (1750).

Населені пункти: Андрусівка, село; Биківка, село; Войтове, село; Глинськ, містечко; Горобцівка, село; Данилівка, слобідка; Калантаїв, село; *Крилов*, місто; Криліївка, село; Маріампільський хутір; Скубіївка, слобідка; Стецівка, село; Федорки, село; Хомівка, село. *Хутори*: Бабича Івана, козака; Буличенків Марка і Панька, козаків; Бутків Василя і Яцька, козаків; Ворожки Степана, козака; Делятинського Павла, крилівського отамана; Костини Олексія, хорунжого; Леонтієва Івана, сина полкового хорунжого Леонтієва; Москаленка Івана, козака; Павлова Семена, козака; Рудя Григорія, крилівського сотника;

Скирти Івана, козака; Устимовича Василя, значкового товариша; Устимовича Дмитра, значкового товариша; Устимовича Назара, власівського священика; Яковлева Онисія, табуриського намісника.

КРИЧЕВСЬКА СОТНЯ. Адміністративно-військовий підрозділ Білоруського [Чауського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Кричев, тепер – у складі Республіки Біларусь. Сотник – Котович Корній.

КРОЛЕВЕЦЬКА СОТНЯ (1650–1782 рр.). Виникла у 1650 р. як військовий підрозділ Чернігівського полку. Юридично оформлена та закріплена у складі Ніжинського полку на початку 1654 року. Включала містечко Кролевець та села Алтинів, Райгородок, Тулиголови, Чорторії. Мала старшину: писаря Григорія Михайловича, осавула Михайла Харитоновича, хорунжого Климента Савелійовича, городового отамана Маковського Миколу Макаровича. Протягом 1663–1665 рр. входила до Глухівського полку, а в 1668 р. короткотерміново до Новгородського полку. Від кінця 1668 р. і до ліквідації у 1782 р. постійно в складі Ніжинського полку як одна із „засеймських" сотень. Територія скасованої сотні увійшла до Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Кролевець, нині – районне місто Сумської області. Найбільш відомі старшинські родини сотні Огієвські та Маковські [550].

Кролевець

Сотники: Дуля Михайло Васильович (1650). Попович Федір Іванович (1654). Дуля Михайло (1656). Михайловський Григорій (1658). Стасенко Герасим (1663). Федорів Гнат (1667). Дейнека [Яценко] Василь Якович (1669–1672). Маковський Іван Миколайович (1675–1679). Огієнко Кіндрат Іванович (1680). Маковський Іван Миколайович (1681–1707). Король Федір (1701, н.). Дьяковський Іван (1708–1709). Стожок Федір Данилович (1709–1712). Маковський Яків Іванович (1712–1713). Калиновський Захар Калістратович (1714). Бутурлим Андрій (1714). Генваровський Костянтин (1715–1719). Огієвський Павло Іванович (1720–1722). Федченко Пилип (1722). Василь Миколайович (1721; 1722, н.). Генваровський Костянтин (1724–1735). Падалка Григорій (1725, н.). Лукашевич Михайло (1741). Огієвський Григорій Павлович (1741–1763). Огієвський Максим Григорович (1771). Коханко Федір (1771–1782).

Населені пункти: Алтинівка, село; Андріївка, село; Бистрик, село; Грузька, село; Добротове, село; Дубовичі, село; Дулівка, присілок; *Кролевець*, містечко; Любитова, слобідка; Подолове, село; Ревутинці, село. В описі 1765–1769 рр. до сотні долучено слободу Ретки та чотири хутори.

КРОПИВНЕНСЬКА СОТНЯ (1649–1654 рр.). Утворена у жовтні 1649 року за Зборівською угодою у складі Прилуцького полку внаслідок адміністративного і військового розподілу Краснянської [Красноколядинської] сотні. За реєстром мала 100 козаків. У 1651 р. до сотні долучено територію і козаків ліквідованої Липівської сотні Прилуцького полку. На початку 1654 р., після Переяславської угоди з Москвою, сотня ліквідована, а територія і козаки увійшли до Краснянської сотні Прилуцького полку. *Сотенний центр:* містечко Кропивне, тепер – село Кропивне Бахмацького району Чернігівської області. *Сотником* у 1649 р. був Михайло Торлало.

КРОПИВНЯНСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сотня належить до найстаріших військово-тактичних підрозділів козацького реєстрового війська. Сформувалася в 30-х рр. XVII ст. у складі Переяславського полку. За реєстром козацької старшини 1638 р., Кропивнянську сотню Переяславського полку реєстрового козацького війська Речі Посполитої очолювали отамани Іван Зборовський та сотник Михайло Каша. З початком 1648 року сотня стала основою для формування окремого Кропивнянського полку. За Зборівською угодою 16 жовтня 1649 р. утворення такого полку було юридично закріплене на чолі з Филоном Джалалим і сотня протягом 1649–1658 рр. входила до Кро-

пивнянського полку. Її склад у жовтні 1649 р. – 284 козаки, тобто два підрозділи, – полкова сотня і сотня в селі Деньги, яку називали і Денізька, і Демська, бо очолював її *Дем'ян* [Демко] Ігнатович [Многогрішний], майбутній лівобережний гетьман (1668–1672 рр.). У 1658 р. Кропивнянський полк ліквідовано гетьманом І. Виговським, а Кропивнянську сотню включено до складу Ірклїївського полку. Після ліквідації останнього у 1663 р. Кропивнянська сотня увійшла до Переяславського полку і від 1663 р. аж до ліквідації у 1782 р. була його військовою, судовою та адміністративною одиницею. Територію скасованої сотні у січні 1782 р. розділено між Золотоніським, Хорольським та Городиським [Градизьким] повітами Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Кропивна, тепер – село Золотоніського району Черкаської області.

Сотники: Талда Клим (1648). Морозенко Нестор (1-ї, 1649). Ігнатович [Многогрішний] Дем'ян Гнатович (2-ї, 1649). Кульженко Прокіп (1663; 1672). Демченко Лук'ян (1676). Дробницький Степан (1681–1682). Талда Василь (1698–1706). Ісаєвич Григорій Денисович (1706–1715). Следзинський Костянтин Якович (1709–1712, н., 1715–1729). Артюшенко Василь (1710, н.). Горбань Дем'ян (1710; 1723; 1724, н.). Попович Павло (1718; 1730; 1731, н.). Науменко Тимофій (1718, н.). Пергамен Тимофій (1718; 1724; 1728–1729, н.). Гомон Данило (1719; 1722; 1726–1727, н.). Петриченко Процик (1720; 1724, н.). Яковенко Остап (1722; 1725, н.). Шишковський Іван (1729, н.). Дараган Дмитро Федорович (1731–1759). Бутенко Леонтій (1733, н.). Кривонос Іван (1734, н.). Гаркавенко Григорій (1736; 1737–1738, 1739–1740, н.). Дараган Петро Дмитрович (1759–1764). Лесевич Михайло (1759, н.). Дараган Антін Дмитрович (1762, н., 1764–1782).

Писарі: Ольшанський Петро (1663). Ярмоленко Нестор (1681). Бакай Степан (1710–1712). Іван Іванович (1718–1723). Василь Олексійович (1722). Кривокінь Карпо (1725). Борзаківський Григорій (1726–1729). Федоров Федір (1729; 1736–1737). Петрашевич Конон (1731). Павлов Федір (1732). Кропивенський Федір (1733–1734). Змижнівський Іван (1734–1737; 1740–1743; 1748). Удодинський Федір (1744–1746). Гавриш Василь (1752). Палчевський Федір (1758). Гвоздевич Лук'ян (1759–1766). Домонтович Степан (1766–1775). Савенко Йосип (1776–1782).

Осавули: Джемелинський Степан (1734–1738). Джулай Роман (1740). Шепеленко Зиновій (1741). Ющенко Сава (1741; 1748) Грихно Іван (1752). Яценко Сава (1759–1764). Шакун Овсій (1767). Луценко Лук'ян (1767). Охріменко Іван (1770–1773). Ілляшенко Яків (1773–1782).

Хорунжі: Кусюра Фесько (1672–1676). Петриченко Прокіп (1732). Артюшенко Юсько (1734–1736). Звосколовський Андрій (1738; 1741; 1744–1748). Шут Нечипір (1741; 1752; 1762–1764). Грицай Прокіп (1767–1782).

Городові отамани: Грихно Василь (1662; 1676). Талда Клим (1663, н.). Зінченко Гаврило (1681). Жежеліовський Хома (1706). Науменко Яцько (1709). Клец Ярема (1710). Усуленко Фесько (1710). Кривокінь Іван (1710–1711; 1717; 1718). Джемелинський Хома (1712; 1714–1715; 1718). Артеменко Василь (1714). Горбаненко Дем'ян (1715). Науменко Тимофій (1716). Пергамен Тимофій (1718). Голенко Артем (1719). Шепель Іван (1719). Пергамен Тимофій Матвійович (1720–1722). Давиденко Сава (1722, н.). Артюх Василь (1723). Горбаненко Дем'ян (1724). Пергамен Тимофій Матвійович (1725–1726). Кузьменко Тимофій (1726). Голенко Артем (1727). Кузьменко Тимофій (1729). Сусло Радко (1729–1732). Шишченко Іван (1733–1738). Коваленко Тарас (1733; 1737, н.). Дзюбан Логвин (1735–1736). Джемелинський Степан (1736; 1737, н., 1738–1746). Тищенко Василь (1737). Шишка Іван (1748; 1752; 1759). Левицький Опанас Федорович (1753–1754). Леонтович Іван (1759–1764). Гаврик Василь (1765–1767). Охріменко Іван (1773–1775). Петраш Василь (1777–1782).

Населені пункти на 1750 р.: Богодухівка, село; Богушкова Слобідка, містечко; Вершина, хутір; Головатівка, хутір; Головатівщина, слобідка; Григорівка, слобідка; Деньги, село; Дубинка, село; Желізки, село; Завойківський хутір; Кривоносівка, слобідка; *Кропивна*, містечко; Крупське, село; Моксаківщина, слобідка; Моровщина, слобідка; Наумівка, слобідка; Панське, село; Синеоківка, село; Слобідка біля річки Згари. Хутори: Верещаки Якова,

компанійця; Демченків Івана і Мусія, значкових товаришів; Дробницького Василя, значкового товариша; Жеребецького Євстафія, компанійського сотника; Красногорського монастиря в урочищі Нетечі; Моцоки Григорія, полкового хорунжого; Петрашевича, золотоніського священика; Петрашевича Якова, кропивненського священика; Саранчі Андрія і Микити, компанійців; Федорова Семена, кропивненського священика; Черняхівського Василя на Ірклії; Чехівка, містечко; Чорнобай, село; Щербинівка, село. В ревізії 1765–1769 рр. за сотнею значаться ще села: Нетечі і Нехайки.

КРУКІВСЬКА [КРУКПІЛЬСЬКА] СОТНЯ. Військовий підрозділ, який згадується як окрема сотня у складі Переяславського полку (1654 р.) та Басанської сотні цього ж полку. *Центр*: Крукполе [Курукове Поле], нині – село Велика Крупіль Згурівського району Київської області.

КУБЛИЦЬКА СОТНЯ (1654– ? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Уманського полку. Вперше згадана у присяжних списках сотень 1654 р. Її очолював сотник Костянтин Гащина. *Сотенний центр* містився в містечку Кублич, тепер – село Гайсинського району Вінницької області. Більших даних наразі бракує.

КУЗЕМИНСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла у складі Гадяцького полку (1648–1649 рр.). Після Зборівського миру 16 жовтня 1649 р. закріплена за Полтавським полком (1649–1662 рр.) у кількості 49 козаків. Протягом 1662–1672 рр. – у складі Зіньківського полку. Від 1672 р. і до ліквідації у 1782 р. перебувала у складі Гадяцького полку. Після скасування, адміністративну територію сотні включили до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Куземине, тепер – село Куземин Охтирського району Сумської області. *Сотники:* Хурсенко Трохим (1649). Клименко Кіндрат (1672). Панченко Тимко (1687). Гніденко Онисим (1700– 703). Василь Павлович (1723). Семенов Михайло (1725–1739). Покотило Григорій (1739). Трипільський Іван (1767). *Населені пункти:* Більськ, село; *Куземин*, містечко; Млини, село.

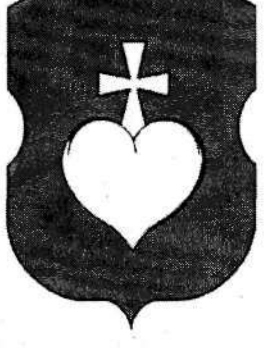

Куземин

КУНЯНСЬКА [КУНСЬКА] СОТНЯ (1649– ? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Кальницького (від 1653 р. – Винницького) полку. За Зборівським реєстром 1649 року мала 77 козаків, яких очолював сотник Радуленко Ілля. Згадана і в присяжних списках 1654 р. Для насвітлення подальшої історії бракує даних. *Сотенний центр*: містечко Куна, нині – село Кунявка Гайсинського району Вінницької області.

КУРИЛОВЕЦЬКА СОТНЯ. Військовий та адміністративний підрозділ Подільського полку у 1659 р. Мала 275 козаків і сотника Андрія Куриловецького. *Центр:* містечко Куриловці, нині – смт. Муровані Курилівці, райцентр Вінницької області.

КУРІНЬСЬКА СОТНЯ (1648–1661; 1757–1782 рр.). Утворилася у складі Лубенського полку восени 1648 р. як військовий підрозділ. 16 жовтня 1649 р. як бойова (81 козак) та адміністративна одиниця увійшла до складу Кропивнянського полку. 1658 р. у жовтні гетьман І. Виговський відновив Ірклїївський полк, якому відійшла і Куріцька. Але в 1661 р. полк і сотню ліквідували, а територію останньої розподілили між сусідніми підрозділами. Містечко Курінька відійшло до Чорнуської сотні Лубенського полку. Сотню знову відновлено універсалом гетьмана Кирила Розумовського лише у 1757 році у складі Лубенського полку. Ліквідована Курінська сотня вдруге у 1782 році, а її територію роз-

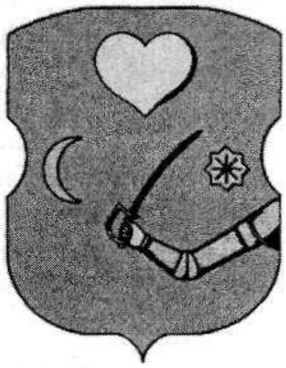

Курінька

поділено поміж Пирятинським та Лубенським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Курінька, тепер – однойменне село на р. Удай Чорнухинського району Полтавської області. *Сотники:* Тиміш (1649). Скаржинський Олександр [Михайло] (1757). Степанов Іван (1757–1775). Огронович Степан Корнійович (1781) [352].

Населені пункти (за ревізією 1765–1769 рр.): *Курінька*, містечко; Скибенці, село; хутір при Воробйовому лісі; хутір на р. Удай.

КУСТІВСЬКА СОТНЯ (1648–1654 рр.). Суто військовий підрозділ Борзнянського полку з центром у передмісті Борзни Кустівці, тепер – у складі райцентру Борзна Чернігівської області. Включена до складу Борзнянської сотні у 1654 р. і разом з нею до Ніжинського полку.

ЛАДИЖИНСЬКА СОТНЯ (1649–1675 рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Уманського полку. Згадана в „Реєстрі" 16 жовтня 1649 року у складі 153 козаків, яких очолював сотник Юрій Яхненко. Коли ліквідована – точно встановити не надається можливим. Востаннє згадана у списках сотень Уманського полку 1675 року. Більших даних бракує. *Сотенний центр*: містечко Ладижин, тепер – місто Тростянецького району Вінницької області.

ЛЕСЕВИЦЬКА [ЛІСОВИЦЬКА] СОТНЯ (1654 – ? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Білоцерківського полку. Уперше згадана у присяжних списках 1654 р. з такою старшиною: Андрій Якович, сотник; Богушенко Федір, осавул; Дмитро Данилович, хорунжий. *Сотенний центр*: містечко Лесевичі, нині – село Лісовичі Таращанського району Київської області.

ЛИПІВСЬКА [ЛИПОВЧАНСЬКА, ЛИПОВЕЦЬКА] СОТНЯ (1649–1651). Утворена згідно зі Зборівською угодою у жовтні 1649 р. у складі Прилуцького полку з центром у селі Липове, нині – село Липове Талалаївського району Чернігівської області. *Сотником* в „Реєстрі" 1649 р. значиться Тимофій Гриценко. Ліквідована як окремий підрозділ за Білоцерківським миром 1651 р. Територія і козаки увійшли спочатку до Кропивненської сотні, а після її ліквідації у 1654 р. – до Краснянської сотні Прилуцького полку.

ЛИПОВЕЦЬКА СОТНЯ (1649–1653 рр.). Військово-адміністративний підрозділ Кальницького полку. У 1649 р. мала 100 козаків на чолі з сотником Онисимом. Ліквідована 1653 р. під час реорганізації Кальницького полку у Винницький. Липовець у 1654 р. згадується як „порожнє" містечко. *Сотенний центр*: містечко Липовець, нині – райцентр Вінницької області.

ЛИСЯНСЬКА СОТНЯ (1648–1676 рр.). Військово-адміністративний підрозділ Корсунського полку від жовтня 1649 р. За „Реєстром" 1649 р. мала 622 козаки і сотника Якова Губиненка. У 1648–1649 рр. існувала у складі окремого Лисянського полку, включеного Зборівською угодою до Корсунського. Згадується у 1654 р. та 1660-х рр. Відомо, що у 1666 р. сотником був Верещага. Ліквідована, ймовірно, після здачі П. Дорошенка у 1676 р. *Сотенний центр*: містечко Лисянка, нині – райцентр Черкаської області.

ЛІПЛЯВСЬКА [ЛЕПЛЯВСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Створена ще до 1648 р. у складі Канівського полку Речі Посполитої. Включала Ліпляве, Келеберду та Решітки. Від 1648 р. до 1667 р. у складі Канівського полку Війська Запорозького. За „Реєстром" 1649 р. значиться як Шоста Канівська сотня сотника Петра Рощенка у складі 162 козаків. Протягом 1667–1672 рр. поперемінно у Канівському та Переяславському полках. Від 1672 р. – адміністративна одиниця Переяславського полку, у складі якого знаходилася далі весь час свого існування аж до ліквідації у 1782 р. Її територія повністю увійшла до Золотоніського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Ліпляве [Липляве], нині – село Канівського району Черкаської області.

Сотники: Рощенко Петро (1649). Лизогуб [Кобизенко] Іван Кіндратович (1658). Юхименко [Рощенко] Семен Юхимович (1667–1672). Петкало Іван [від П. Дорошенка] (1672). Гладченко Гнат (1673–1675). Гусяченко Іван (1676). Лавренко Матвій (1679). Черкаський Іван (1682–1689). Лавренко Матвій (1690).

Нерод Іван (1691–1696). Черкаський Іван (1696–1709). Рядно Іван (1696, н.). Іван Семенович (1702). Суховієнко Василь (1706, н.). Буковський (1706, н.). Данилович Олефір (1707, н.). Печеник Тимофій (1718, н.). Тонкошкур Григорій (1721). Степан (1723). Яременко Михайло (1723). Киржа Іван (1725–1730). Зубченко Григорій (1729, н.). Костенко Герасим (1729, 1740, н.). Лисак Іван (1731, н.). Лазаревич Василь (1732–1752). Князенко Захар (1734;1735, н.). Давиденко Кузьма (1734; 1736, н.). Гирман Матвій (1740, н.). Левицький Іван Мусійович (1752–1769). Левицький Іван Іванович (1769–1772). Левицький Микола Іванович (1772–1775). Левицький Василь Іванович (1779–1782).

Писарі: Левицький Василь (1707). Андрієвич Федір (1725). Сологуб Іван (1726). Зубченко Максим Тимофійович (1729–1733). Соболевський Кирило (1734–1735). Білявський Іван (1736). Зубченко Нечипір Тимофійович (1736–1738). Миколаєвич Василь (1738). Кантаторський Клим (1739–1746). Михайлович Іван (1747–1753). Федорович Сидір (1754). Гриневський Павло (1755–1759). Даценко Іван (1761). Онисимович Максим (1766–1780). Рубан Прокіп (1780–1782).

Осавули: Халява Тихон (1720). Кеша Яків (1732). Насипайко Фесько (1736). Герасименко Михайло (1737–1739). Жук Максим (1741–1754). Слюсаренко Пантелеймон (1755–1767). Йосип (1774–1775). Ус Юхим (1780–1782).

Хорунжі: Кривоший Яків (1726–1743). Давиденко Андрій (1743–1755). Гирман Сава (1762–1763). Жук Андрій (1767–1768). Пелех Іван (1774–1780). Могилевський Григорій (1780–1782).

Городові отамани: Убийбатько Роман (1686). Ващенко Григорій (1692). Рядно Іван (1696). Козинець Карпо (1697). Данилович Олефір (1707–1709). Просейко Іван (1720–1724). Курдесенко Роман (1725). Павлович Денис (1725–1726). Костенко Герасим (1729–1734; 1741–1742). Давиденко Кузьма (1730). Лисак Іван (1731). Яременко Андрій (1734–1735). Радько Роман (1734; 1736). Хамаза Василь (1737–1738). Боровик Роман (1739–1740). Василь (1740). Костенко Михайло Герасимович (1743). Сірик Іван (1744). Костенко Михайло Герасимович (1746). Яременко Андрій (1747–1749). Сірик Іван (1750). Комендант Роман (1753). Князенко Петро (1753–1763). Штриха Остап (1764–1774).

Населені пункти у 1750–1769 рр.: Келеберда[1], село; *Ліпляве*, містечко; Решітки, село; три хутори.

ЛІСНИЦЬКА СОТНЯ (1654–1667 рр.). Військово-адміністративний підрозділ Київського полку. Уперше згадана у присяжних списках 1654 року. Від 1667 р. Лісники стали населеним пунктом Київської сотні лівобережного гетьманату. Подальших даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Лісники, тепер – у складі міста Києва.

ЛОБАЧІВСЬКА СОТНЯ (1651– ? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Паволоцького полку. Створена після Білоцерківської угоди 1651 року. Згадана серед сотенних міст у присяжних списках 1654 р. Більших даних бракує. *Сотенний центр*: містечко Лобачів, тепер – село Володарського району Київської області.

ЛОХВИЦЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сформувалася у складі Лубенського полку наприкінці 1648 року. У середині 1649 року мала три сотні як військові підрозділи. За Зборівською угодою 16 жовтня 1649 р. включена як єдина адміністративна одиниця у складі 300 козаків до Миргородського полку. За реформою Івана Виговського 1658 року Лохвицьку сотню повернули до Лубенського полку, в якому вона надалі постійно перебувала аж до ліквідації у 1782 році. Від 1665 р. Лохвиця приписана до Генеральної артилерії разом з Ромнами. У 1764 році зі складу сотні виділено ще одну територіальну одиницю – Янишпільську сотню (1760–1782 рр.). Протягом 1760–1782 рр. сотня поділилася на 2–3 підрозділи. Після

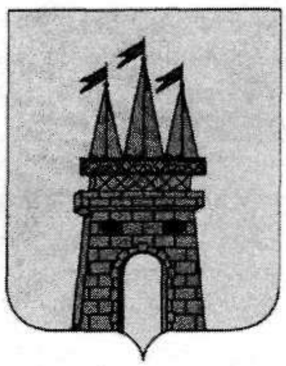

Лохвиця

[1] Не плутати з містечком, сотенним центром Полтавського полку.

Печать Лохвицької ратуші

скасування полково-сотенного адмінподілу Лівобережжя територія сотні увійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Лохвиця, нині – райцентр Полтавської області [295; 296; 352].

Сотники: Зуб Василь (1649). Іван Федорович (1650). Калита Максим (1653). Горбатенко Євстафій (1653–1654). Котляр Лесько (1653, н.). Виприск Андрій Михайлович (1658). Білецький Ілля (1659). Івненко Іван [Партолка, Іовенко] (1659). Виприск Андрій Михайлович (1659). Геращенко Сава (1660). Пилипенко Іван (1660). Котляренко Яцько (1661). Базилей Іван (1661). Геращенко Феська (1661, н.). Шамлицький Степан (1662). Юсько Якович (1668–1669). Отрок Юсько (1669). Виприск Демко (1670). Котляренко Юсько (1670). Котляренко Василь (1671). Отрок Юсько (1672). Котляренко Юсько (1672). Пивоваренко Михайло (1672, н.). Котляренко Юсько (1673–1674). Журавель Григорій (1674, н.). Геращенко Сава (1677). Куцкевич Іван (1678). Гамалія Андрій Михайлович (1678–1680; 1685). Кратченко Федір (1680–1690). Ракус Григорій (1683, н.). Мартос Мартин Васильович (1687, н.). Гамалія Михайло Андрійович (1688–1694). Пештич Степан (1694). Мартос Мартин Васильович (1695–1698). Мартос Павло Васильович (1699–1708; 1709–1712). Яременко Яків (1708). Пештич Степан Трохимович (1714–1718). Гамалія Іван Михайлович (1721–1727). Гамалія Степан Михайлович (1727–1729). Стефанович Василь (1729–1739). Огранович Іван Іванович (1740–1745). Прокопович Іван (1744, н.). Стефанович Василь (1751). Коченевський Кирило Іванович (1746–1750). Нельговський Василь Корнилович (1-ї сотні, 1759–1769). Манько Дмитро Васильович (1-ї сотні, 1771–1782). Огранович Іван Корнійович (2-ї сотні, 1760–1782). Сич Іван Лукашович (3-ї сотні, 1771–1782).

Населені пункти: Андріївка, село; Безсали, село; Бербенці, село; Білогорілка, село; Брисі, село; Великий, хутір; Венслави, село; Веткалівка, хутір; Гамаліїв Оснач, хутір; Гамаліївка, слобідка; Голюнка, село; Жабки, село; Западинці, село; Івахники, село; Коновали, село; *Лохвиця*, місто; Луки, село; Манькові Жабки, хутір; Млини, село; Піски, село; Пісочки, село; Риги, село; Ручки, село; Свиридівка, село; Скориха, хутір; Скоробогатьки, село; Слобідка дружини Степана Гамалії; Степуки, село; Татарик, хутір; Токарі, село; Харківці, село; *Хутори:* Велецького Володимира, бунчукового товариша; Гамаліїної, дружини Йосипа Гамалії; Гамфа, генерала; Дарагана, київського полковника; Коченовського, лохвицького сотника; Марковича Якова, бунчукового товариша; Мартоса Івана, бунчукового товариша; Новицьких Андрія і Григорія, бунчукових товаришів; Піроцького Івана, бунчукового товариша; Шмиглі, село; Юсківці, село; Ячники, село. В ревізії 1765–1769 рр. значаться дві Лохвицькі сотні. За першою записане лише містечко Лохвиця, за другою – лише село Свиридівка.

ЛУБЕНСЬКА ПЕРША [ПОЛКОВА, МІСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Існувала ще в 1638 р.: за реєстром цього року її очолював Григорій Ворона і входила сотня до Переяславського полку. Як повстанський підрозділ армії Б. Хмельницького утворилася влітку 1648 р. із козацького населення Лубен та околиць (як військова складова Лубенського полку). Через його ліквідацію Зборівською угодою 16 жовтня 1649 р. включена до Миргородського полку у складі двох сотень (загальною кількістю 389 козаків). У жовтні 1658 року І. Виговський відновив Лубенський полк і сотня відтоді перебувала у його складі як основна, полкова від 1658 до 1782 р. – коли ліквідовано полково-сотенний устрій Лівобережної України. Територія увійшла до Лубенського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр* знаходився в місті Лубни, яке в кінці XVI ст. князі Вишневецькі претворили в адміністративний центр своїх лівобічних вотчин. Нині Лубни – місто, райцентр Полтавської області.

Сотники: Швець Павло Омелянович (1649–1658). Яновський Януш Михайлович (1667). Цюпченко Пасько Якович (1672). Гладкий Лесько (1672). Піковець Леонтій Герасимович (I673). Гладкий Лесько (1674). Цюпченко Пасько (1675–1677). Радченко Роман (1676–1684). Салогуб Захар (1684). Андрій Якович (1685–1687). Герци Мусій Гнатович (1688). Піковець Леонтій Герасимович (1690). Андрій Якович (1690). Салогуб Захар (1691–1694). Сава Кирилович (1695). Савич Василь Савович (1695–1698). Скорик Леонтій (1698). Островський Андрій Григорович (1698). Прийма Іван (1699). Корнієвич-Огранович Іван (1700). Савич Василь (1701–1703). Прийма Іван (I710). Скорупа Григорій Іванович (1712–1713). Кулябка Григорій Федорович (1715–1732). Кулябка Петро Петрович (1733). Кулябко Іван Петрович (1733–1737). Скаржинський Михайло (1737–1753). Значко-Яворський Карпо Ілліч (1753–1764). Значко-Яворський Трохим Карпович (1764–1770). Значко-Яворський Андрій Карпович (1771–1782).

Населені пункти: Вищий Булатець, село; Вільшанка [Вовшанка], село; Губське, село; Єнківці, село; Клепачів, село; *Лубни*, місто; Луки, село; Мгар, село; Новаки, село; Олександрівка, село; Плітинець, передмістя; Тарандинці, село. За описом 1765–1769 рр. ще значаться хутори Вербівщина та Каганці.

ЛУБЕНСЬКА ДРУГА [СІЛЬСЬКА] СОТНЯ (1648–1672; 1740–1782 рр.). Сформувалася влітку 1648 року із козацького населення присілків та навколишніх сіл Лубен у складі Лубенського полку (1648–1649 рр.). Від жовтня 1649 р. до жовтня 1658 р. входила до складу Миргородського полку. Після відновлення Лубенського полку перебувала протягом 1658–1672 рр. в його складі. Реформою адмінустрою Лівобережжя, яку провів І. Самойлович, другу сотню в Лубнах ліквідували, розподіливши територію і козаків між сусідніми сотнями. 1740 року сотню відновили у складі Лубенського полку, а 1782 р. разом з іншими ліквідували царським указом. Територія увійшла до Лубенського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* місто Лубни, нині – райцентр Полтавської області. *Сотники:* Лещенко Устим (1649). Яким Устимович (1654). Логвинов Родіон (1657). Плис Пилип (1671). Кирилов Сава (1672). Прийма Семен (1740). Савич Василь (1744). Проневич-Огронович Іван (1766, н.). Скиба Трохим (1767, н.). Радкевич Андрій (1768, н.). Скаржинський Михайло Михайлович (1765–1773). Билин Мусій (1773–1782).

Населені пункти: Воронинці, село; В'язовець, *село*; Єрківці, *село*; Засулля, *село*; Кононівка, село; Нижній Булатець, село; Піски, село; Пулинці, село; П'ятигірці, село; Тернів, село; Хорошки, село. *Хутори:* в урочищі Богачки; біля р. Бочок; в урочищі Войнихи; біля с. Матяшівки; біля р. Сліпороду; біля с. Хорольські Колодязі; біля с. Хорошки; Черевки, село; Чуднівці, село; Шершнівка, село.

ЛУКОМЛЬСЬКА [ЛУКІМСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Утворилася у складі Лубенського полку восени 1648 року. Згідно зі Зборівською угодою, 16 жовтня 1649 р. передана у кількості 228 козаків до Полтавського полку (1649–1658 рр.). У жовтні 1658 р. гетьман І. Виговський відновив Лубенський полк і Лукомль відійшла до Лубенського полку на період з 1658 до 1661 рр. З утворенням Якимом Сомком Кременчуцького полку протягом 1661–1663 рр. була в його складі. Від 1663 р. і до ліквідації у 1782 році – постійно в Лубенському полку. Після скасування сотні як адміністративної одиниці її територію розподілено поміж Лубенським, Хорольським і Городиським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Лукомля, яке згадується як Лукомль в літописах ще за часів Київської Русі. Нині – село Луків'я Оржицького району Полтавської області.

Сотники: Єлецький Андрій (1649). Солонина Дмитро (1658). Проскуренко Семен (1667–1668). Бутенко [Бученко] Олексій Михайлович (1672). Яковлев Андрій (1681–1686). Никоненко Степан (1696). Постомський Михайло (1699–1703). Піковець Василь Матвійович (1709–1716). Кодинець Мартин (1717–1732). Сененко Петро (1723, н.). Кузьма (1723). Кодинець Лаврін (1728, н.). Піковець Іван Васильович (1732–1741). Піковець Степан Васильович (1742–1758). Оріховський Михайло Якович (1763). Мальчевський Іван (1763–1782). Кодинець Антін (1781, н.).

Населені пункти: Березняки, село; Бурбинський, хутір; Велика Селецька, село; Іванівка, село; *Лукомль* (Лукомля), містечко; Лучка Мацківська, село; Лящівка, село; Мала Селецька, село; Матвіївка, село; Мацківці,

село; Михнівці, село; Мойсіївка, село; Олександрівка, село; Онушки, село; Стефанівський хутір; Трибок, село; Юсківці, село. В Рум'янцевськім описі 1765-1769 рр. у сотні описано лише містечко Лукомль та села Березняки і Мусіївку.

ЛУЧИНЕЦЬКА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Брацлавського полку. За „Реєстром" 1649 р. мала 82 козаки, яких очолював сотник Юхно (важко сказати, ім'я це чи прізвище). Ліквідована після Білоцерківської угоди 1651 р. *Сотенний центр*: містечко Лучинець, нині – село Мурованокурилівецького району Вінницької області.

ЛЮБЕЦЬКА [ЛЮБЕЧСЬКА] СОТНЯ (1654–1782 рр.). Вперше згадана у складі Чернігівського полку у 1654 р., але як „пустий городок Любеч". Як адміністративна одиниця і військовий підрозділ Чернігівського полку в документах виступає з 1656 року. Весь час існування входила до його складу. Ліквідована 1782 р., а територія включена до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Любеч, тепер – селище Ріпківського району Чернігівської області.

Сотники: Водоволенко Петро (1656, н.). Герасим (1656, н.). Внучко Сава (1656–1657). Грищенко Хилько (1658, н.). Ращенко Хома (1659). Внучко Сава (1660). Гаврило Васильович (1661). Внучко Сава (1669). Войцехович Степан (1671). Решутько Іван Матвійович (1673–1677). Устимович Василь (1681–1686). Александрович Юрій (1688). Устимович Василь (1689). Мокрієвич Іван (1690). Мина Михайлович (1691, н.). Юркевич Тимофій (1689–1691). Мокрієвич Іван (1693). Юркевич Тимофій (1695–1697). Ворошило Павло (1698). Устимович Василь (1698). Худолій Кирило Гапонович (1695, н.). Ворошило Павло (1699–1700). Семен Васильович (1699–1703, н.). Полоницький Василь (1701). Радич Іван (1705). Силич Василь (1706). Полоницький Василь (1708). Савич Іван (1709–1733). Савич Іван Іванович (1733–1746). Костянтинович Тихон (1735; 1740; 1742, н.). Савич Василь Іванович (1747–1764). Федорович Іван (1763–1773). Репчинський Семен (1773). Корицький Матвій (1781).

Населені пункти: Антоновичі, село; Білоцерківка, село; Борисівський, млин; Борисоглібівка, село; Буда, село; Борки, село; Ведельці, село; Веребйове, село; Вертецька гута; Вертецька рудня; Вертеча, село; Вертіївка, село; Веселейки, село; Високинь, село; Гайдуки, село; Галків, село; Гитки, село; Голобурди, село; Грабів, село; Грабівська рудня; Губичі, село; Гуньківська рудня; Довгуни, село; Довжин, село; Жданів, село; Жидиничі, село; Залізна гута; Зліїв, село; Зміївський хутір; Зубиха, село; Кезі, село; Кислі, село; Клопів, село; Ковпита, село; Козарки, село; Козел, село; Козли, село; Коробки, село; Корольча, село; Корховець, село; Краснівське, село; Краснівський хутір; Кротин, село; Кувичичі, село; Кукарі, село; Лявонки, село; Лісківська рудня; Лопатин, село; Лугова рудня; *Любеч*, містечко; Малейки, село; Манки, село; Мніїв, село; Миси, село; Михнівський млин; *Млини* на Косовиці, Локотковому, Пакульці, Пустинках, Чиковці; Мокрі Величи, село; Молочки, село; Москалі, село; Мостківський млин; Мохнатинська слобода; Мохначі, село; Мохначівська слобода; Мутичів, село; М'якошине, село; М'якшунівка, хутір; М'якшунівська гута; Навоз, село; Неданчичі, село; Нова гута; Нова Озерська гута; Нова Угринська гута; Нововертецька рудня; Новосілки, село; Озерська гута; Онисовці, село; Оселівка, село; Осняки, село; Павлівка, село; Папірний завод; Папірня Лизогуба Петра, бунчукового товариша; Пересажа, село; Перохів, село; Петрики, село; Петруші, село; Плюхів, село; Покуль, село; Посохівка, село; Простори, село; Пузики, село; Пушкарі, село; Радківка, село; Радуль, слобода; Рашкова слобода; Розсудів, село; Розсудівська рудня; Семаки, село; Семендей, село; Сеники, село; Сивки, село; Скитки, село; Скугари, село; Стара гута; Стара Монастирська гута; Стара Хотилівська гута; Старе Гутище, село; Сухі Величи, село; Табаївка, село; Убіжичі, село; Углівська слобода; Углівська рудня; Унучки, *село*; *хутори*: Гаврилова Самійла, священика; Кохановського Якима, значкового товариша; Пушки Петра, любецького отамана; Черв'яки, село; Шибериківка, село; Шумани, село.

В Генеральному описі 1765–1769 рр. за сотнею записані також села: Баба, Бахани, Бондарівка, Брехуни, Бутівка, Волосківці, Голубівка, Домашлин, Злієве Друге, Злієве Мале, Злієве Третє, Капустинці, Кархівка, Кононівка, Низьківка, Остапівка, П'ящики, Сваричівка, Слобідка, Слободяки, Смолячів-

ка, Станецьке, Яниці. Підкреслені ж поселення в ньому відсутні [209].

ЛЮТЕНСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сформувалася у складі Гадяцького полку (1648–1649 рр.). Зборівською угодою закріплена у складі Полтавського полку (1649–1662 рр.). Нараховувала сотня 16 жовтня 1649 р. 157 козаків. При створенні у 1662 р. Зіньківського полку Лютенька увійшла до його складу на весь час існування цієї адміністративної одиниці (1662–1672 рр.). 1672 р. І. Самойлович відновив Гадяцький полк, включивши до його території і Лютенську сотню. В його складі вона перебувала від 1672 р. до 1782 р. Після ліквідації населені пункти увійшли до Миргородського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Лютенька, сьогодні – село Лютенка Гадяцького району Полтавської області.

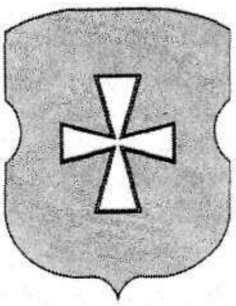

Лютенька

Сотники: Миценко Іван (1649). Устинов Іван (1661). Борохович Михайло Андрійович (1670–1671). Скаженоженський [Скаженоженко] Іван (1672). Мисиченко [Мисщенко] Федір (1687). Засядько Лук'ян (1719–1725). Величай Онисько (1723, н.). Каламбет Федір (1728). Засядько Данило Лук'янович (1747). Шостак Ілля Опанасович (1747–1779).

Населені пункти: Будище, село; Лисівка, село; Лютенька, містечко; Млини, село; Перевіз, село; Соколівка, село. В описі 1765–1769 рр. до означених населених пунктів ще додано села: Глобине, Вергуни, Пустовойтівка, Савинець, Сухорябівка, Турбаї та Фидрівка [95].

МАКАРІВСЬКА СОТНЯ (1649–? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Київського полку. Уперше згадана у Зборівському реєстрі 16 жовтня 1649 р. За нею записано 111 козаків і сотник Григорій Петрицький. Значиться сотня і у присяжних списках 1654 року. Більших даних бракує. *Сотенний центр:* містечко Макарів, нині – районне місто Київської області.

МАКСИМІВСЬКА СОТНЯ (1648–1667 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Чигиринського полку. Виникла ще до повстання 1648 р. Юридично закріплена в Чигиринському полку у жовтні 1649 р. Мала 200 козаків (2 підрозділи, один з них стояв у Городищі, другий у Максимівці та Пивах) і сотника Івана Скорохода. У 1661–1663 рр. сотня входила до Кременчуцького полку, у 1663–1667 рр. знову в Чигиринському. Від 1667 р. (Андрусівської угоди) перейшла до Лубенського і Миргородського, була між ними розділена і ліквідована. Максимівка стала селом Городищенської сотні Миргородського полку. *Сотенний центр:* містечко Максимівка, тепер – село Кременчуцького району Полтавської області.

МАНЖЕЛІЇВСЬКА СОТНЯ (1661–1664 рр.). Утворена як адміністративна та оперативно-тактична військова одиниця Кременчуцького полку. Після його ліквідації у 1663 р. перейшла до Миргородського полку у складі сотенного центру містечка Манжелії (тепер однойменне село Глобинського району Полтавської області) та села Піски. У зв'язку з передачею сусідніх Голтв'янської та Омельницької сотень до складу Полтавського полку Манжеліївську сотню у 1664 році ліквідовано, а територію включено до складу Омельницької сотні.

МАНЬКІВСЬКА СОТНЯ (1649 – ? рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Уманського полку. Згадана у „Реєстрі" 1649 р. у кількості 252 козаків, яких очолював сотник Григорій [Гришай] Бовдир [Бут]. До сотні належало, ймовірно, і містечко Цимерманівка. Значиться і у списках сотень 1654. У 1674 р. згадується сотник Григорій Маценко. Подальших даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Маньківка, нині – районний центр Маньківка Черкаської області.

МАСЛІВСЬКА СОТНЯ (1648–1651 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Канівського полку. Виникла на початку 1648 р. Юридично закріплена за полком Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. у кількості 100 козаків (за іншими даними лише 13), на чолі з сотником Семеном Євлашенком. Ліквідована після Білоцерківської угоди наприкінці 1651 р. У списках сотенних міст 1654 р. Маслівка відсутня. *Сотенний центр:* Маслівка

[Маслів Став], нині – село Маслівка Миронівського району Київської області.

МАЯЦЬКА СОТНЯ (1674–1764 рр.). Створена 1674 р. наказом гетьмана І. Самойловича як форпост у системі оборони Лівобережної України від турецько-татарських вторгнень. Одна з п'яти „орільських" сотень Полтавського полку. *Сотенний центр* – містечко Маячка, засноване і укріплене вихідцями з Правобережної України під час згону і переселення 1672–1674 рр. Тепер – селище Маячка Навосанжарського району Полтавської області. Від 1750 року увійшла до складу Української лінії і підпорядкувалася російському коменданту маяцького гарнізону. 1764 р. як адміністративна одиниця Гетьманщини ліквідована, а територія включена до Новоросійської губернії.

Сотники: Келеберда Іван (1689–1690). Прийма Влас (1715–1722). Ріпка Павло (1722; н.). Гордій Семенович (1723; н.). Прийма Андрій (1725–1734). Лисняк Василь (1739). Штепа Гаврило (1739–1745). Штепа Василь Гаврилович (1745–1750). Парченко Василь (1764). *Населений пункт:* Маячка, містечко.

МГЛИНСЬКА СОТНЯ (1654–1782 рр.). Вперше згадується в реєстрах 1654 р. у складі Ніжинського полку. В ньому ж перебувала до 1663 р., коли утворився Стародубський полк і сотня стала його постійною адміністративною одиницею. 1654 р. мала старшину: Андрій Жуковський – писар; Яків Парфентьєв – осавул; Єрмолай Пономаренко – хорунжий.Ліквідована 1782 р., а територія включена до Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Мглин, нині – у складі Брянської області Російської Федерації.

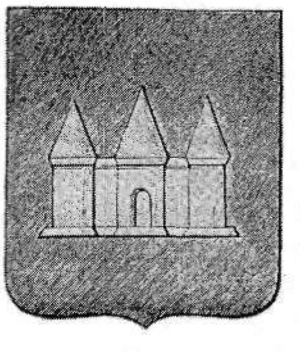

Мглин

Сотники: Біленій Никифор Васильович (1654). Жук Ісак (1659). Єсимонтовський Андрій (1669–1671). Ісай Лук'янович (1671). Берло Іван (1671–1672). Єсимонтовський Іван (1673). Лось Павло Федорович (1674–1676). Красний Іван (1679). Станенко Іван (1679). Єсимонтовський Іван Федорович (1680–1681). Лапенко Кузьма (1681, н.). Романовський Іван Романович (1682–1687). Паламаренко Іван (1685; 1686, н.). Осип Іванович (1687, н.). Єсимонтовський Іван (1687). Парфененко Григорій Семенович (1687–1689). Романовський Іван Романович (1689–1705). Парфененко Онуфрій Семенович (1689, н.). Калитов Федір (1690, н.). Браславець Іван (1694, н.). Симоненко Михайло (1695, н.). Парфененко Григорій Семенович (1697; 1703; 1704; 1706, н.). Монченко Марко (1702, н.). Парфененко Онуфрій Семенович (1703, н.). Турковський Михайло (1706–1707). Симоненко Михайло (1707, н.). Тарасевич Федір (1709). Єсимонтовський Опанас (1709–1715). Парфененко Григорій Семенович (1711, н.). Григорович Андрій (1713; 1719, н.). Борозна Максим (1715–1722). Єсимонтовський Олексій (1723–1732). Монченко Матвій Маркович (1723; 1728, н.). Зубрицький Андрій (1725; 1726, н.). Лишень Тимофій (1727, н.). Нечай Максим (1730, н.). Турковський Максим Михайлович (1733–1735). Чернявський Іван (1733, н.). Соханський Матвій Іванович (1734–1751). Озерський Леонтій (1737, н.) Філіпченко Степан (1737, н.). Немирович-Данченко Іван (1738–1740). Руцький Роман (1738, н.). Лисаневич Василь (1740–1761). Журавка-Покорський Павло (1772–1782).

Населені пункти на середину XVIII ст.: Анохове, село; Біловодка хутір; Білогоща, село; Близниці, село; Буда, село; Бурчак, хутір; Велжичі, село; Велика Дуброва, село; Велюхани, село; Ветлевець, село; Високе, село; Волховець, слобода; Вормине, село; В'ялки, село; Газуки, село; Голубівка, слобідка; Губчицевий хутір; Далисичі, село; Дегтярівка, село; Дроків, село; Дроківський хутір; Дубровка, слобода; Єльня, село; Єсимонтівка, село; Жаткове, село; Заволодівка, село; Залізний завод; Зимодрівка, село; Калинки, село; Калинки, слобода; Каменська, слобода; Кипті, село; Киселівка, село; Киселівка, слобода; Кобиленка, слобода; Кожем'яки, село; Коновалівка, слобода; Косарі, село; Косарі, слобода; Косицька рудня; Косичі, село; Костяничі, село; Костяничі, слобода; Красні Горки, слобода; Кромова, слобода; Крулобурський хутір; Курчичі, село; Ловча, слобода; Лопазна, село; Луковиця, село; Ляличі, село; Маліївщина, хутір; *Мглин*, місто; Млинка, слобідка; Нарослі, село; Нетягівка, село; Нивне, село; Новий Дроків, село; Овчинець, село; Осколків, село; Павлівка, село; Писарівка, село; Попівка, слобідка; Романів-

ка, слобідка; Романівський хутір; Рудниковий хутір; Рудня Шиморівська, село; Санники, село; Семки, село; Селище, слобідка; Степанівка, слобідка; Струженка, село; Суражичі, село; Улазовичі, село; Хорнівка, слобідка; хутір Голаки Лук'яна; Цинка, слобідка; Чешуйки, село; Чорноводка, село; Чорноводський хутір; Шаулине, село; Шеверди, село; Шулаківка, село; Шуморів, село; Шуморівський хутір.

За Рум'янцевською ревізією 1765–1769 рр. до сотні долучено кільканадцять хуторів, а також села і слободи: Андріївка, Биківка, Біленькі, Біляни, Василівка, Влацевичі, Гудівка, Гута, Душатин, Іскриця, Карців, Кокоти, Котівка, Липки, Лубенки, Лугівка, Минівка, Михайлівка, Молодкове, Неромова, Осинки, Піски, Придана, Росл, Симонтівки, Сінці, Смище, Старий Дроків, Суморівка, Хоромне. Але відсутні підкреслені населені пункти. Вони значаться за іншими сотнями в 1740-х роках. Наприклад, село Хоромне було в Топальській сотні.

МГЛІЇВСЬКА [МЛІЇВСЬКА] СОТНЯ (1648–1676 рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Корсунського полку від весни 1648 року. За „Реєстром" 1649 р. мала 408 козаків (тобто кілька військових сотенних загонів) і сотника Мартина. До сотні належали містечка Новий та Старий Імгліїв. Згадана і в 1654 р. Ліквідована, ймовірно, з полком після капітуляції П. Дорошенка у 1676 році. Більш точних даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Новий Імгліїв, тепер – село Мліїв Городищенського району Черкаської області.

МЕДВЕДІВСЬКА СОТНЯ (1648–1676 рр.). Військово-адміністративний підрозділ Чигиринського полку від весни 1648 р. До цього (з 1638 р.) перебувала у складі Черкаського реєстрового полку. За „Реєстром" 16 жовтня 1649 р. нараховувала 261 козака і мала за сотника Іван Ручку. Згадана також і в присяжних списках 1654 р. Кілька разів ліквідовувалася та відновлювалася. Від 1660 року у складі Черкаського полку. Її сотником у 1660–1664 рр. був Степан Опара. Остаточно припинила існування у 1676 р. після здачі П. Дорошенка Москві. *Сотенний центр*: містечко Медведівка, тепер – село Чигиринського району Черкаської області.

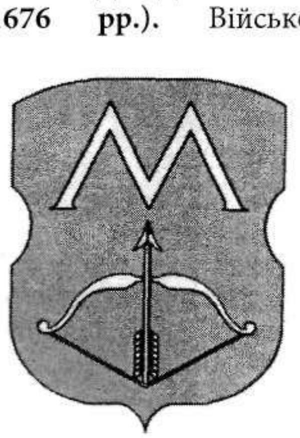

Медведівка

МЕДВИНСЬКА СОТНЯ (1654–1712 рр.). Протягом 1654–1676 рр. військова та адміністративна складова Корсунського полку. Уперше згадана у присяжних списках 1654 року. Від 1685 року – адміністративно-військовий підрозділ Богуславського полку. Ліквідована, ймовірно, 1712 року. Детальніших свідчень наразі не маємо. *Сотенне місто* Медвин, тепер – село Богуславського району Київської області.

МЕЖИРІЦЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Зв'ягельського полку у 1648–1649 та 1656–1658 рр. *Центр* містився у містечку Межиріч, тепер – село Великі Межирічі Корецького району Рівненської області.

МЕЖИРІЦЬКА СОТНЯ (1648–1678 рр.). Військово-адміністративна одиниця Канівського полку. За „Реєстром" 16 жовтня 1649 р. мала 147 козаків і сотника Супруна Михайловича. За браком даних подальша історія невідома. Ліквідована, ймовірно, після скасування полку у 1678 році. *Сотенний центр*: містечко Межиріч, нині – село Канівського району Черкаської області.

МЕЖИБІЗЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Подільського [Могилівського] полку у часи його існування. *Сотенне містечко* Межибіж, нині – Литичівський район Хмельницької області.

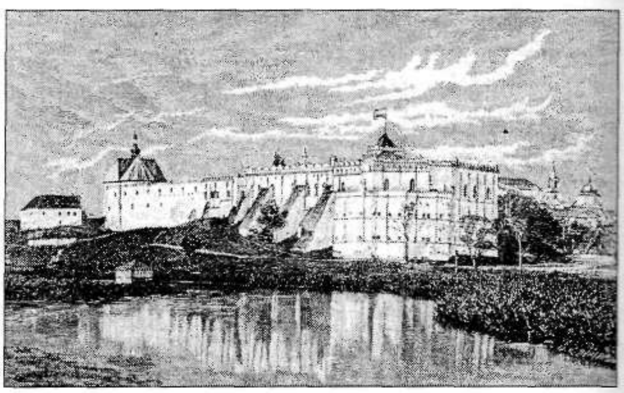

Межибізька фортеця

МЕЖОВСЬКА СОТНЯ. Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Межово, тепер – у складі Республіки Біларусь.

МЕНСЬКА СОТНЯ (1654–1782 рр.). Створена на початку 1654 р. як військова та адміністративна одиниця Ніжинського полку. Включала містечко Мену та села Бабичі, Дубравну, Дягове, Куковичі, Макошин, Ушню, Максаки. Мала старшину: писаря Семена Мартиновича, осавула Богдана Найденовського і хорунжого Прокопа Богдановича. У 1672 р. Іван Самойлович передав Менську сотню до складу Чернігівського полку, який хотів зміцнити. У ньому ж сотня знаходилася аж до ліквідації у 1782 р. Протягом зими 1781–1782 рр. територія сотні була включена до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Мена, нині – райцентр Чернігівської області. До 1648 р. Мена – центр Менської волості Чернігівського повіту Чернігівського воєводства.

Сотники: Данилов Степан (1654). Пилипенко Михайло (1669). Лисенко Іван Якович (1669). Бобир Іван (1670). Онищенко Федір (1671). Левченко Тарас (1672). Корсун Роман (1672). Ониськів Федір (1672–1677). Курочка Іван Леонтійович (1681). Крупинський Овсій (1683). Курочка Іван Леонтійович (1685; 1686–1689). Сахновський [Васютинський] Гнат Васильович (1696–1722). Гуринович Кузьма (1700, н.). Сахновський Іван Гнатович (1723–1739). Троцький Іван (1735, н.). Сахновський Яким (1739–1743). Троцький Іван (1741, н.). Дейнека Костянтин (1741, н.). Кузьминський Григорій Сидорович (1742–1753). Сахновський Павло (1753–1767). Селиванович Костянтин (1770–1779). Климович Іван (1774). Сахновський Яким (1782).

Населені пункти: Баба, село; Бондарівка, село; Бреч, село; Бутівка, село; Величківка, село; Данилівка, село; Деснівка, село; Дівича, слобода; Домашлин, село; Дубравка, село; Дягів, село; Куковичі, *село*; Макошине, село; Максаки, село; *Мена*, містечко; Микольська слобідка; Осмаки, село; Остапівка, хутір; Рожківка, хутір; Слобідка, село; Тютюнникова слобідка; Утівка, село; Ушня, село; Феськівка, село; Хавдіївка, село. За винятком нових хуторів, ці ж населені пункти значаться і в описі 1769 р. Тобто адміністративна територія сотні була стабільною протягом 110 років існування.

МИРГОРОДСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Створена ще у 1625 році як військовий підрозділ Миргородського козацького полку. Після „Ординації"1638 р. увійшла до складу Переяславського козацького полку. Як адміністративна одиниця сформувалася влітку 1648 року. За численністю населення і значною територією періодично поділялася на Першу, Другу, Третю та Четверту Миргородські сотні. Простежити їх число з певністю неможливо. У 1649 році їх було 4, а у 1782 рр. – 2. Зокрема за ревізією 1723 р. – лише одна, „полкова". До її реєстру вписані сотенні: *хорунжий* Сава Мордиченко, *городовий отаман* Роман Стеблевський, *писар* Остап Тимофійович. За „Генеральним описом" 1765–1769 рр. – знову *лише одна*, причому Миргородська друга. Після ліквідації полково-сотенного устрою Лівобережної України у 1782 році, Миргородська друга і частина першої увійшли до складу Миргородського повіту Київського намісництва, а інша частина Миргородської першої сотні – до Лубенського повіту цього ж намісництва. Фактично *лише* Миргородські та Хорольська сотні постійно, від 1648 р. до 1782 р., перебували у складі полку, не змінюючи свого адміністративного підпорядкування.

Сотенний центр: місто Миргород (тепер районний центр Полтавської області). Від 1763 року також центр судового повіту Миргородського судового округу.

Сотники Миргородської полкової 1-ї сотні: Мандрика Пилип (1649). Апостол Павло (1651). Прокопович Степан (1657). Ольшанський Петро (1658). Донець Павло Тарасович (1661). Козленко Василь (1671). Сахненко Фесько (1672). Корсун Гаврило (Григорій) Якович (1672–1683). Михайленко Іван (1685). Антонович Трохим (1695–1696). Сандул Маневич (1696). Лісницький Григорій Данилович (1707). Зарудний Мусій Григорович (1708; 1721–1725). Вольовач Антін (1711–1721). Кандиба Андрій Константійович (1713–1715). Ничко Лесько (1719). Короленко Антін (1722, н.). Короленко Василь, 1725, н.).

Павелко Данило (1730–1731). Зарудний Василь Мусійович (1738–1758). Висоцький (1739). Ляхович Матвій (1758). Забіла Кирило (1767). Павелко Осип (1782). *2-ї сотні:* Гладченко Гаврило (1649). Апостол Павло (1657). Бец Гаврило (1712–1713). Потапенко (1756). Черниш Данило Никифорович (1771–1782). *3-ї сотні:* Андрос (1649). *4-ї сотні:* Якименко Кирик [Попівський Кирило Якимович] (1649).

Населені пункти: Бакумівка, село; Білики, село; Гаркушинці, село; Довгалівка, село; Буки, село; Зубівка, село; Зуївці, село; Кибинці, село; Мальці, село; Малюшки, село; Миргород, місто; Петрівці, село; Попівка, село; Слобідка, село; Сорочинці, село; Хомутець, містечко; Черевки, село; Шарківщина, село; Шахворостівка, село; Ярмаки, село. За ревізією 1723 р. до полку належало також село Єрки, яке згодом відійшло Голтв'янській сотні, але відсутнє село Шарківщина. У Рум'янцевській ревізії значиться лише Миргородська друга сотня із сотенним центром у містечку Хомутець.

МИХАЙЛІВСЬКА СОТНЯ (1648–1678 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Канівського полку від початку 1648 року. За „Реєстром" 16 жовтня 1649 р. мала 98 козаків і сотника Данила Юхимовича. Подальших даних бракує. Скасована, ймовірно, у 1678 році після ліквідації Канівського полку. *Сотенний центр*: містечко Михайлівка, тепер – це село Канівського району Черкаської області.

МОГИЛІВСЬКА СОТНЯ (1648–1676 рр.). Військовий підрозділ Могилівського (Подільського) полку у часи його існування. *Центр* сотні – місто Могилів (нині Могилів-Подільський, районний центр Вінницької області). У 1659 р. до Могилівського „повіту" були приписані села: Хоньківці, Кучинці, Кучейки, Бронниця, Рідчане, Липчани, Нишівці, Бернашівка, Козлів, Нагоряни, Лядова, Лишівці, Серебрія, Курашівці, Серебринці, Олчедаїв, Кукавка, Хребтіїв, Бандишівка, Попівці, Жван, Вільховець, Садківці, Березівка, Суботівка, Перекоринці, Лучинець, Сказинці, Вербовець, Буша, Ізраїлівка,

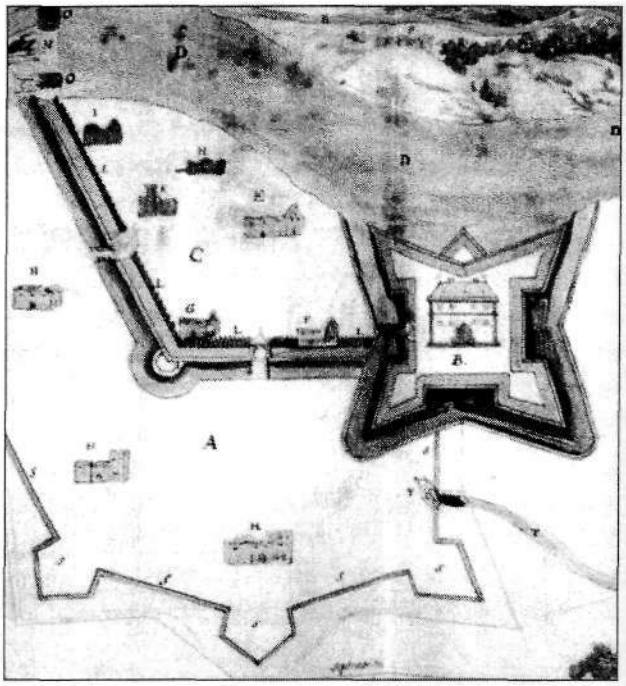

Барська фортеця на Поділлі біля Могилева

Михайлівка, Житники, Біла, Яруга, Юрківці, Галайківці. Власне, це була територія Могилівського полку, а не сотні.

МОГИЛЬОВСЬКА СОТНЯ. Адміністративний та військовий підрозділ Білоруського [Чауського] полку у 1655–1659 рр. У 1656 році поділялася на три підрозділи. *Сотенний центр:* місто Могильов, нині – обласний центр Республіки Біларусь. *Сотники:* 1-ї сотні Мишков Іван (1656); 2-ї сотні Чорномаз (1656).

МОНАСТИРИЩЕНСЬКА [МОНАСТИРСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сформувалася у складі Прилуцького полку восени 1648 р. Юридично закріплена у ньому Зборівською угодою в жовтні 1649 р. у кількості 98 козаків. 1658 р. до неї приєднали Галицьку сотню Прилуцького полку. Незмінно перебувала у Прилуцькому полку до ліквідації у 1782 р. Територія увійшла до складу Чернігівсько-

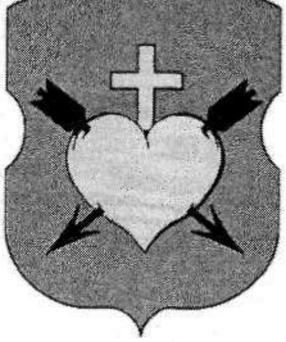

Монастирище

го намісництва. *Сотенний центр*: містечко Монастирище, тепер – село Монастирище Ічнянського району Чернігівської області.

Сотники: Мальченко Дацько (1649). Городенко Іван (1650). Карасенко [Карась] Левко Петрович (1672). Іван Михайлович (1676). Карасенко Левко Петрович (1682–1704). Соханський Павло (1716–1722). Ягельницький Михайло (1723). Соханський Павло (1724). Карась Павло (1725; 1727, н.). Донець Андрій (1728, н.). Зеленський [Забарний] Григорій (1728, н.). Романович Іван (1728–1763). Романович Петро Іванович (1763–1772). Романович Михайло Петрович (1772–1782).

Населені пункти: Андріївка, село; Валківка, село; Вернигорівський хутір; Воронівка, село; Галиця, село; Грабів, село; Заудайка, село; Кикальський хутір; Кривенківський хутір; *Монастирище,* містечко; Петрівка, село; Стефанівка, слобідка; Татарівка, село; Хаєнки, село. Хутори: Келербета Іваша; біля Монастирища; Фарскахія Юрія, ніжинського грека; Шпаківський хутір.

МОРОВСЬКА [МУРАВСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла як адміністративна одиниця та військовий підрозділ Переяславського полку наприкінці 1648 р. Юридично закріплена за ним Зборівським трактатом 16 жовтня 1649 року у кількості 131 козака. Між 1651–1653 рр. відійшла під адміністративне і військове підпорядкування Київського полку, позаяк у присяжних описах згадана саме як його сотня. Надалі весь час перебувала у складі Київського полку. У кінці 1781 року сотню ліквідовано указом Катерини II про створення намісництв, а на початку 1782 р. її територію повністю включили до Остерського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Моровськ [Муравськ], тепер – село Морівськ Козелецького району Чернігівської області.

Сотники: Ткаченко Нечипір (1649). Яків Васильович (1669). Шумейко [Шум] Іван Прокопович (1672; 1679–1682). Суховій Лукаш (1682). Ілісіковський Василь (1687, н.). Третяк Федір Семенович (1697, н.). Федорович Яким (1706). Кохан Степан (1715). Опушний Іван (1724–1725). Зорич Петро (1729). Негруля Петро (1740–1751). Ющенко Мина (1741, н.). Шум Павло Матвійович (1751, н.). Солонина Іван Григорович (1761–1771). Борщевський Кіндрат (1771–1782).

Населені пункти: Бондарі, село; Гута [Нова і Стара], село; Короп, село; *Моровськ,* містечко; Отрохи, село; Отрохи, хутір; Рудня, село; Соколівка, село; Сукачі, село;

МОТОВИЛІВСЬКА СОТНЯ (1649–1667; 1704–1712 рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Київського полку від Зборівської угоди 1649 року. За „Реєстром" 16 жовтня 1649 р. мала 212 козаків, включаючи підрозділи в селі Салтанівці (114 осіб) та в містечку Горностайполі (30 осіб). Очолював сотню Степан Половий. Згадана і в списках 1654 р. В кінці XVII ст. Мотовилівка входила до Київської сотні як містечко. У 1704–1712 рр. – адміністративна складова Білоцерківського полку на чолі із сотником Карпом Часником (майбутнім компанійським полковником). Більших даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Мотовилівка, тепер – село Фастівського району Київської області.

МОШЕНСЬКА [МОШНЯНСЬКА] СОТНЯ (1648–1667 рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Черкаського полку. Утворилася весною 1648 р. За „Реєстром" 16 жовтня 1649 року мала 226 козаків на чолі із сотником Нестером Терещенком. Сотня згадана і в присяжних списках 1654 р. Ліквідована, ймовірно, у 1667 р. після Андрусівської угоди, хоча військовий підрозділ стояв там до 1674 року – походу І. Самойловича на Правобережжя. *Сотенний центр*: містечко Мошни, нині – село Черкаського району Черкаської області.

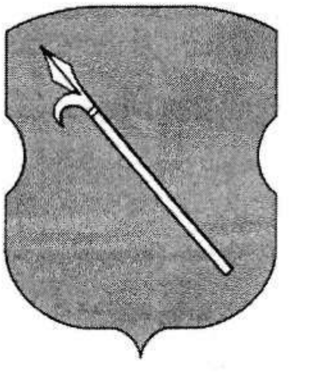

Мошни

МРИНСЬКА СОТНЯ (1654–1782 рр.). Вперше згадана у присяжних списках 1654 р. як військова та адміністративна одиниця Ніжинського полку, у складі якого вочевидь

сформувалася після Білоцерківського миру між 1651–1653 рр. Протягом 1654–1687 рр. сотня була у складі Ніжинського полку. У ході підготовки до другого Кримського походу І. Мазепа, щоб посилити Київський полк, підпорядкував йому Мринську сотню. У складі Київського полку вона й знаходилася від 1687 р. до ліквідації у 1782 р. Територія скасованої адмінодиниці Гетьманщини увійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Мрин, сьогодні – однойменне село Носівського району Чернігівської області.

Сотники: Кузьма Якимович (1672). Урсул (1680). Глухівський Григорій Федорович (1694). Завадський Костянтин (1696). Завадський Ілля (1698). Великий Семен (1699). Тарасевич Федір Авакумович (1700–1732). Тарасевич Іван Федорович (1738–1751). Жураховський Сидір (1752–1779).

Населені пункти в 1750–1769 рр.: Гальчин, село; *Мрин*, містечко; Переходівка, село; Плоске, село; Селище, село; Комарівка, село; Стодоли, село.

МУРАХІВСЬКА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Адміністративний та військовий підрозділ Брацлавського полку. За „Реєстром" 1649 р. сотня мала 100 козаків, яких очолював сотник Павло Мішенко. До неї належали також села Пеньківка та Копистирин. Ліквідована після Білоцерківської угоди 1651 року. У списках міст 1654 р. ні Мурахва, ні її села не значаться. *Сотенний центр*: містечко Мурахва, нині – село Мурафа Шаргородського району Вінницької області.

М'ЯСТКІВСЬКА СОТНЯ (1649– ? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Брацлавського полку. За Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. мала 258 козаків і відомого сотника Михайла Зеленського (згодом – полковника). *Населені пункти* – Кунка, Попківці, Рахнівка, Стіна, Шпинівка. Після Білоцерківської угоди 1651 р. до сотні долучено Гарячківську та Вільшанську сотні з їх населеними пунктами. Ймовірно, до неї ж належали містечка Камениця, Думитрашкова, Христища, Хрустове, Камінка Дністрова, Серчинське та Рашків.

Сотенний центр: містечко М'ястківка, нині – село Городківка Крижопільського району Вінницької області.

НАСТАШСЬКА СОТНЯ (1654–1672 рр.). Військово-адміністративний підрозділ Білоцерківського полку. Уперше згадана як сотня у присяжних списках 1654 року. Старшина сотні: отамани – Трохим Герасим (1654), Савченко Лесько (1672); сотники – Сулима Іван Іванович (1654), Рудика Андрій (1654–1659); осавул – Стеблинський Кость (1654); писар Грищенко Іван (1654); хорунжий Пилипів Григорій (1654). *Сотенний центр*: містечко Насташка, тепер – село Насташка Рокитнянського району Київської області.

НЕМИРІВСЬКА СОТНЯ (1649– ? рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Кальницького (від 1653 р. – Винницького) полку. Восени 1649 р. складалася із 214 козаків на чолі із сотником Лавріном [Лаврентієм] Горелухою. До сотні входило і містечко Войтівці. Згадується і в документах за 1654 р. Подальших даних бракує. *Сотенний центр:* містечко Немирів, нині – райцентр Вінницької області.

НЕХВОРОЩАНСЬКА СОТНЯ (1674–1764 рр.). Одна з п'яти приорільських сотень. Створена І. Самойловичем у 1674 р. як форпост у системі оборони Гетьманщини від татарських вторгнень. Весь час у складі Полтавського полку. 1752 р. увійшла до Української оборонної лінії фортець і підпорядкувалася російському коменданту місцевого гарнізону. 1764 р. сотню як адміністративну одиницю ліквідовано, а територію включено до Новоросійської губернії. *Сотенний центр*: містечко Нехвороща, нині – селище Нехвороща Новосанжарського району Полтавської області.

Сотники: Сухомлин Федір Іванович (1685–1700). Ганжа Василь (1700). Стецько (1708–1714). Самойлович Трохим (1716–1718). Савич Гордій (1721–1732). Демиденко Степан (1722, н.). Палецький Іван (1727, н.). Слоновський Каленик Прокопович (1737–1752). Сулима (1752). *Населений пункт:* Нехвороща, містечко.

НІЖИНСЬКА ПОЛКОВА [ПЕРША] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сформувалася як основний підрозділ Ніжинського полку влітку 1648 р. Згідно зі Зборівською угодою, у жовтні 1649 р. юридично закріплена у складі Ніжинського полку, котрий тоді нараховував сім Ніжинських сотень, у яких було 597 козаків. За присяжними списками 1654 р. до єдиної вже полкової сотні належали села Вересоч, Кладьківка, Печище, Хибалівка. Протягом всього часу існування неодноразово змінювала адміністративний склад населених пунктів. Ліквідована разом з полком у 1782 році, а територія включена до Пирятинського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* місто Ніжин, нині – районне місто Чернігівської області.

Сотники: Борсук Іван (1649). Шкода Федір (1653). Борсук Іван (1654). Оникієнко Тимофій (1656). Бердичевський Михайло (1656). Завадський Федір (1658). Бут Леонтій (1658). Ракушка-Романовський Роман Онисимович (1658–1663). Пилипенко Ілля (1661–1663). Гаркушка Григорій (1662). Осташко Герасим (1663). Касинський Іван (1666). Яків Самійлович (1668). Костянтин Іванович (1669). Тарасович [Ненада] Авакум Тарасович (1672–1673). Пилипенко Ілля (1672). Сергій Мелентійович (1674). Ігуменський Василь (1693). Тарасевич Осип Авакумович (1695). Жураховський Лук'ян (1699–1701). Легкобит Сидір (1701, н.). Гуденко Лаврін (1723). Стасенко Василь (1725, н.). Піроцький Іван Васильович (1700–1725). Тарасевич Євстахій Осипович (1727–1738). Левицький Опанас Мусійович (1739–1761). Левицький Степан Опанасович (1761–1770).

Населені пункти: Воловиця, село; Євлашівка, село; Комарівка, село; Кошелівка, село; Кунашівка, село; Липовий Ріг, село; Мала Кошелівка, село; *Ніжин*, місто; Омбиш, село; Степанівка, село; Талалаївка, село; Хвилівський хутір; Хвостики, село; Піроцького, бунчукового товариша, хутір; Черняхівка, село. В описі 1765–1769 рр. відсутнє село Омбиш, але є село Філівка та хутір Могили.

НІЖИНСЬКА ДРУГА СОТНЯ (1648–1654; 1716–1782 рр.). Виникла влітку 1648 р. у складі Ніжинського полку. За ним же закріплена Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. У 1654 р. вже не згадується, ймовірно була розформована між новоствореними навколо Ніжина сотнями. Відновлена гетьманом І. Скоропадським у 1716 році. Ліквідована разом з полком у 1782 р. Територію включено до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* місто Ніжин, тепер – райцентр Чернігівської області. *Сотники:* Мринський Фесько (1649). Борсук Артем Іванович (1716). Ракушка-Романовський Григорій Петрович (1717–1727). Біляк Леонтій (1725, н.; 1731). Семека Іван (1733, н.). Магеровський Леонтій Іванович (1741). Кулаковський Кирило (1741–1763). Володьковський Яків Андрійович (1763–1782).

Населені пункти: Бакаївка, село; Вишнівка, село; Володькова Дівиця, село; Данине, село; Дорогинка, село; Колесники, село; Кропивна, село; Крупичполе, село; Кукшин, село; Курилівка, село; Лошківка, село; Лосинівка, село; Максимівка, село; Мильники, село; Ніжин, місто; Пашківка, село; Припутні, село; Рожнівка, село; Сваричівка, село; Синяки, село; Тернавіота Петра, ніжинського війта, хутір; Шатурівка, хутір. Підкреслені населені пункти в описі 1765–1769 рр. за сотнею не значаться. Але є село Безуглівка та п'ять нових хуторів.

НІЖИНСЬКА ТРЕТЯ СОТНЯ (1649–1654; 1672–1687; 1736–1782 рр.). Створена згідно з рішенням Зборівської угоди 16 жовтня 1649 р. у складі Ніжинського полку. 1654 р. вже не згадується, бо була розформована між новоствореними навколо Ніжина сотнями. Відновлювалася у 1672–1687 рр. та 1736–1782 рр. у складі Ніжинського полку. Ліквідована у 1782 р., а територія включена до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* місто Ніжин, тепер – райцентр Чернігівської області. *Сотники:* Красножон Григорій (1649). Борсук Марко Іванович (1672). Ракушка-Романовський Григорій Іванович (1736–1751). Ракушка-Романовський Петро Григорович (1751–1753). Лахневич Григорій Іванович (1754–1767). Каневецький Степан (1758). Виридарський Олексій Максимович (1759). Сердюк Юрій (1764–1769). Ракушка-Романовський Василь Петрович (1769–1782).

Населені пункти: Березанка, село; Будища, хутір; Вересоч, село; Дрімайлівка, село;

Кагарлик, село; Кладьківка, село; Ковчин, село; Ніжин, місто; Хибалівка, село. В „Генеральному описі Малоросії" 1765–1769 рр. підкреслені населені пункти включено до інших Ніжинських сотень. Решта поселень є.

НІЖИНСЬКА ЧЕТВЕРТА СОТНЯ (1649–1654; 1764–1782 рр.). Створена у складі Ніжинського полку у жовтні 1649 р. на чолі з сотником Іваном Нагорним. 1654 р. не згадується, позаяк була розформована. Відновлена 1764 р. з центром у місті Ніжині та з селом Кувшини. Ліквідована 1782 р., а територія включена до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* м. Ніжин, нині – райцентр Чернігівської області.

НІЖИНСЬКА П'ЯТА СОТНЯ (1649–1654; 1764–1782 рр.). Утворена за Зборівською угодою у жовтні 1649 р. в складі Ніжинського полку. До 1654 р. вже була розформована. У 1769 р. відновлена в Ніжинському полку. Ліквідована у 1782 р., а територія введена до Чернігівського намісництва. За Генеральним описом Лівобережної України 1765–1769 рр. включала такі населені пункти: села Зруб, Лосинівка, Мринів, Хвостики та шість хуторів: Бобрик, Будище, Лянський, Облоги, Скальки, Тарасевич. *Сотником* у 1649 р. був Іван Борсук. *Сотенний центр:* місто Ніжин, сьогодні – райцентр Чернігівської області.

НІЖИНСЬКА ШОСТА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Створена за Зборівською угодою у складі Ніжинського полку у жовтні 1649 р. На чолі сотні стояв Василенко Григорій. Після Білоцерківського миру ліквідована (1651 р.). *Сотенне місто* – Ніжин, нині – райцентр Чернігівської області.

НІЖИНСЬКА СЬОМА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Утворилася за Зборівською угодою у жовтні 1649 р. Очолив сотню Григорій Кобилецький, через що ще називалася й Кобилецькою. Ліквідована після Білоцерківської угоди 1651 р. *Центр сотні* – місто Ніжин, сьогодні – райцентр Чернігівської області.

НОВГОРОДСЬКА СОТНЯ (1649–1782 рр.). Сформувалася між 1649–1653 рр. в складі Ніжинського полку як військовий підрозділ, на основі якого у 1653 р. утворено окремий Новгородський полк, теж суто військовий. *Полковником* його був Юхим Коробка (1653–1654 рр.). Після Переяславської угоди 1654 р. полк включили як сотню до складу Ніжинського полку разом з селами Гирине, Глазове, Горбове, Івот, Кам'янка, Рихлів, Скирта, Шептаки, Смяч, Блистове. Сотенна старшина: писар Іван Васильович, осавул Федір Оникійович, хорунжий Іван Федорович Горобець. Друга сотня знаходилася в Шептаках. 1663 року Іван Брюховецький включив Новгородську сотню до створеного ним Стародубського полку. Петро Дорошенко, під час походу на Лівобережжя у 1668 р., знову виділив із Стародубського полку Новгород-Сіверський, на чолі з Олександром Урбановичем (1668 р.). Але Д. Многогрішний ліквідував це утворення і знову Новгородська сотня відійшла до Стародубського полку, у якому й перебувала до ліквідації. У 1782 р. Новгород-Сіверський став губернським центром відкритого Катериною II Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр:* місто Новгород-Сіверський, нині – райцентр Чернігівської області [320].

Сотники: Андрійович Василь (1649). Коробка Юхим (1653). Горбовець [кий] Михайло Степанович (1654; 1660). Горбовець[кий] Степан (1654–1656). Іван Васильович (1656, н.). Малиновський Семен Федорович (1661–1662). Захаревський Павло (1663). Стремниченко Павло (1663). Малиновський Семен Федорович (1666–1668). Захар Степанович (1669–1672). Чарницький Михайло (1673). Черняй Василь (1675). Захар Степанович (1676). Пушкаренко Давид Трохимович (1679). Захар Степанович (1680). Опанас Григорович (1681). Карнаух Констянтин Мартинович (1680–1684). Пушкаренко Давид Трохимович (1686). Андрій Іванович (1687). Стягайло Іван (1686–1687). Пушкаренко Давид Трохимович (1687–1691). Бучковець Федір Іванович (1688). Карнаух Констянтин Мартинович (1691, н.). Стягайло Іван (1691–1692). Журавка Лук'ян Іванович (1693–1709). Антіох Михайло (1696, н.). Стягайло Іван (1698; 1699, н.). Пушкаренко Давид Трохимович (1703; 1704, н.). Афанасьєв Василь (1709, н.). Березовський Семен (1710–1712). Кутневський-Гаращенко Данило Герасимович

(1712–1715). Лісовський Федір (1715–1718). Шепеленко Григорій (1718). Пекалицький Парфен (1718, н.). Лісовський Федір (1722). Зенович Мануйло (1721; 1723, н.). Оноприєнко Федір (1722, н.). Галецький Семен Якович (1722–1725). Зенович Данило (1724–1725). Судієнко Іван Андрійович (1724, н.). Христичевський Василь Тимофійович (1725–1727). Дем'ян Несторович (1728, н.). Кутневський Данило (1729). Поморанський Петро (1725; 1728; 1729; 1734, н.). Христичевський Василь Тимофійович (1729–1738). Зіневич Данило (1730, н.). Дем'ян Несторович (1730; 1734–1735; 1737, н.). Судієнко Степан Іванович (1730; 1732; 1736, н.; 1739–1763). Петров Хома (1742; 1764, н.). Сорока Федір (1752, н.). Рачинський Андрій Андрійович (1763–1782).

Населені пункти на середину XVIII ст. : Антонівка, село; Араповичі, село; Багринівка, село; Березка, село; Блистове, село; Боровичі, село; Братовець, хутір; Вапняний завод; Глазів, село; Голубівка, село; Горбів, село; Горки, село; Гулатів, село; Гутка, село; Дьохтярівка, село; Дмитрівка, село; Домотканів, село; Дробишів, село; Дупликівка, село; Єліне, село; Жихове, село; Жоравка, село; Захарчевський хутір; Зноб, село; Ігнатівка, село; Каліївка, село; Камінь, село; Карасівка, село;. Красівка, хутір; Ковпинка, село; Комань, село; Красичка, слобода; Кренидівка, село; Кривоносівка, село; Кролевецька, слобода; Кудлаївка, село; Курилівка, село; Линкове, село; Лисконоги, село; Лоски, село; Мехедівка [Мефедівка], село; Мизин, село; Нова Гута, село; *Новгородок*, місто; Ображіївка, село; Олтар, село; Опанасівка, село; Остроушки, село; Откупщик, хутір; Отюденці, село; Очкине, село; Пигарівка, село; Погребки, село; Прокопівка, село; Протопопівка, село; Радомка, село; Риків, село; Рудня, село; Сафонівський, хутір; Свірж, слобода; Середина–Буда, село; Слобода Спаського Новгородського монастиря (село Спаське); Собич, село; Стара Гута, село; Стахорщина, село; Сухомлинівка, село; Ушівка, слобода; Фаївка, село; Хилчичі, село. *Хутори*: Короткевича Антона, священика; Стожевського Михайла; Юшкова, майора. Чичин, село; Чулатів, село; Юринівка, село; Юхнів, село.

За сотнею в „Генеральному описі Малоросії" 1765–1769 рр. також значиться кілька нових хуторів і села та слободи: Афанасівка, Берин, Вовна, Гудове, Киселівка, Коробеничі, Красички, Новий Кривець, Підмеєнська, Суражичі, Чорноводка, Шкрябине. Водночас відсутні підкреслені населені пункти.

НОВОБИХОВСЬКА СОТНЯ (1655–1659 рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Новий Бихов, тепер – у складі Республіки Білару́сь.

НОВОМІСЬКА СОТНЯ (1648–1649; 1654–1655 рр.). Суто військовий підрозділ Борзнянського полку, який утворювався в його складі у 1648–1649 рр. та у 1654–1655 рр. *Центр сотні* містився у передмісті Борзни Новому Місті. Разом з Борзенською сотнею увійшла до Ніжинського полку на початку 1655 р.

НОВОМІСЬКА СОТНЯ (1711–1782 рр.). Створена у 1711 році за наказом гетьмана Івана Скоропадського для посилення Стародубського полку у його ж складі. Сформована з населених пунктів і козаків Стародубських сотень та частини Топальської сотні. Існувала постійно у складі Стародубського полку аж до ліквідації у 1782 р. Територія сотні увійшла до Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Нове Місто [Горськ], нині – районний центр Новозибков Брянської області Російської Федерації.

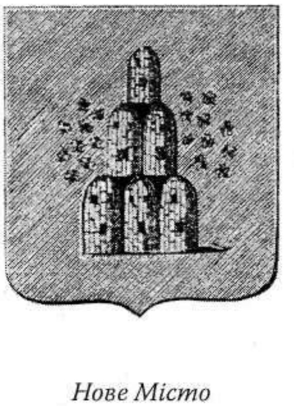

Нове Місто

Сотники: Скоробагатий Федір (1711–1714). Дублянський Павло Романович (1715–1730). Романовський (1723, н.). Іван Васильович (1723, н.). Козловський Степан (1723, н.). Журавка Федір (1724, н.). Силевич Тимофій Прокопович (1724–1729, н.; 1731–1737). Силевич Андрій Тимофійович (1735, н.; 1740-1767). Малишевський Петро (1736, н.). Силевич Федір (1782). Горлянкевич Дем'ян (1782).

Населені пункти на середину XVIII ст.: Аннусине, село; Ардон, слобода; Батурівка, село; Білий Колодязь, село; Бовсуни, село; Бородинка, село; Біловодка, рудня; Близька рудня; Бутівка, село; Великі Удебни, село; Вереличі, село; Верещаки, село; Вихівка, хутір; Вишеньки, село; Вишків, село; Волівка, рудня; В'ямня, хутір; Гарців, село; Гасичевські млини; Гастонці, село; Гастонка, слобода; Голубівка, село; Городечна, слобода; Городок, село; Горськ, містечко; Горчаки, село; Гриденки, село; Гута, слобода; Дарієвичі, село; Долматів, село; Дубровськ, село; Душкин, село; Єльня, рудня; Жонка, село; Журавки, село; Забір'є, село; Займище, слобідка; Займицький, хутір; Іванівка, слобода; Камінь, село; Каташин, село; Катичі, село; Кибирщина, село; Киваї, село; Кириківка, село; Кневичі, село; Кожани, село; Козаричі, село; Кропивна, село; Кузнеці, село; Кулаги, село; Курковичі, село; Куршановичі, село; Кустичі, село; Летяхи, село; Литівськ, село; Лищичі, село; Лопатні, село; Лотаки, село; Лугівка, слобода; Любовша, село; Макаричі, село; Малі Удебни, село; Маркіянівка, слобідка; Медведів, село; Меленськ, село; Михайлівський хутір; Молодкова слобода; Найтоповичі, село; Невзорів, село; Неголюбка, село; Негачів, село; Нова Рудня, село; Нові Бобровичі, село; Оленівка, слобода; Олесівка, слобідка; Остроглядів, село; Олехине, село; Павличі, село; Палузька рудня; Панковичі, село; Перелаз, село; Петрівка, слобода; Печеники, село; Пихторівка, село; Плавунівка, слобода; Платків, село; Плесна, слобода; Покослів, село; Попова Гора, село; Пригорна рудня; Ропчик, рудня; Рухів, село; Рухівська буда; Рябівка, слобода; Свяцька, слобода; Селицька слобода; Сельці, село; Семенівка, село; Словщина, село; Смялч, село; Стара Гута, село; Старі Бобровичі, село; Старі Халієвичі, село; Стародуб, місто; Стародольський хутір; Смолевичі, село; Стругівка, слобода; Суботовичі, село; Тимошкин Перевіз, слобода; Туросна, слобода; Увелля, село; Унеча, рудня; Уношів, село; Ущерпи, село; Халієвичі, село; Халієвичі Заіпутські, село; Халієвичі Запольські, село; Цинка, село; Чартовичі, село; Чемерна гута; Черемошна, село; Шапочка, слобода; Ширки, село; Шкрябинський хутір; Якубівка, хутір; Ялівка, село; Яремине, село; Ясенівка, слобода.

В „Генеральному описі Малоросії" 1765–1769 рр. відсутні виділені підкресленням населені пункти. Водночас в ньому за сотнею закріплені такі села і слободи: Андріївка, Антонівка, Бортівка, Богородицьке, Буянівка, Веснівка, Гончар, Гордієва Буда, Данилівка, Дубенець, Єфимівка, Жемердіївка, Жигалка, Жовниці, Завод, Запольське, Зарухівська Буда, Кажуча Слобода, Казанів, Казаричі, Комеківка, Кирилівка, Княже, Колибель, Коноплярська Слобода, Котичі, Лісне, Лісна Іванівка, Лісна Курганівка, Лісна Миколаївка, Лупеки, Несвоївка, Нестерівка, Новицька, Обруб, Ожигалівка, Пиратин, Покон, Полпутське, Понебел, Попівка, Рожничі, Рудня, Смотрова Буда, Стругівська Буда, Творишин, Теремошки, Удебне, Федорівка, Хорминка, Черневчина, Чернижів, Шираївка, Яблонка, Ярцеве.

НОВОМЛИНСЬКА СОТНЯ (1653–1782 рр.). Одна з „засеймських" сотень. Утворилася наприкінці 1653 р. у складі Новгород-Сіверського полку. Після його ліквідації у 1654 р. увійшла до Ніжинського полку з селами: Головеньки, Пекарівка, Зношебилинівка, Нехаївка; зі старшиною: Силуян Романович – писар; Роман Сидорович – осавул; Іван Колесник – хорунжий. Протягом 1663–1665 рр. перебувала у складі Глухівського полку, у 1665–1668 р. знову в Ніжинському, у 1668 р. короткий час у складі відновленого Новгородського полку, а від кінця 1668 р. і до ліквідації у 1782 р. у Ніжинському полку. Після скасування сотні її територію включили до Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Нові Млини, сьогодні – це однойменне село Борзнянського району Чернігівської області. Серед сотенної старшини найбільш відомою є родина Шишкевичів.

Сотники: Лаврін Васильович (1654). Павло Михайлович (1661). Євтушенко Іван (1669). Матвієнко Йосип (1671). Павло Михайлович (1672). Степан Федорович (1672–1674). Кіндрат Семенович (1676). Олексій Семенович (1683). Самойленко Григорій (1685–1708). Шишкевич Григорій (1708–1722). Троцький Кирило Трохимович (1722–1727). Шишкевич Іван Григорович (1728–1736). Тетельський Леонтій (1736, н.). Шишкевич Іван Іванович [старший] (1744–1750). Шишкевич Іван Іванович [молодший] (1751–1773). Грушневський Осип Іванович (1782).

Населені пункти: Головеньки, село; Кербутівка, слобідка; Кнути, село; Костирів, село;

Нахаївка, село; *Нові Млини*, містечко; Пекарів, село; Рижки, село; Шабалинів, село. В Рум'янцевськім описі 1765–1769 рр. відсутні села Костирів і Рижки, але є Троцьківський хутір і село Постирів [292].

НОВОСАНЖАРСЬКА СОТНЯ (1660–1764 рр.). Створена внаслідок адміністративної реформи 1660–1662 рр., коли у складі Полтавського полку ліквідовувалося Гадяцьке староство (1649–1660 рр.) і формувався Зінківський полк (1662–1672 рр.). Протягом 1660–1661 рр. входила до Полтавського, а в 1661–1663 рр. до Кременчуцького полків. 1663 р. сотня була закріплена за Полтавським полком і аж до ліквідації у 1764 році не міняла адміністративного підпорядкування. 1764 року царським указом Новосанжарська сотня вилучена зі складу Гетьманщини, ліквідована і приєднана до Новоросійської губернії, у складі Росії. *Сотенний центр*: містечко Нові Санжари, тепер – селище Нові Санжари, райцентр Полтавської області.

Сотники: Семененко Сергій (1670). Труш Іван (1672). Мелещенко Яцько (1680–1684). Биченко Йосип (1696). Мелещенко Яцько (1700), Буцький Матвій (1710–1714), Жданович Павло (1715–1725), Бич Григорій (1725 н.). Левенець Дмитро (1729–1739). Афанасьєв (1740). Сулима (1751). Ольховський (1757). Магденко Андрій (1757–1764).

Населені пункти: Круглицький хутір; Лелюхівка, село; *Нові Санжари*, містечко.

НОСІВСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сформувалася як військово-тактичний підрозділ Ніжинського полку влітку 1648 р. Юридично оформлена за ним у кількості 99 козаків Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 року. Протягом 1649–1687 рр. у складі Ніжинського полку. У 1687 р. гетьман І. Мазепа, для посилення Київського полку, передав сотню у його адміністративне підпорядкування. Отже, від 1687 р. і до ліквідації у 1782 р. Носівська сотня знаходилася у складі Київського полку. Після скасування її територію включено до Козелецького повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Носівка, нині – районне місто Чернігівської області. Найбільш відомими урядовцями сотні є представники родини Шаул.

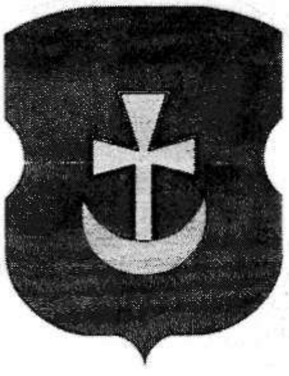

Носівка

Сотники: Єдута Опанас[1] (1649). Мозиря Іван (1666). Самокиш Пантелеймон (1670). Артем Мартинович (1672). Шаула Семен (1675). Шаула Федір Семенович (1675–1682; 1687, н.) Лихолітко Лаврін Антонович (1689–1691). Федоренко Мисько (1691). Кошовий Гаврило (1691, н.). Турик Роман (1700–1701). Шаула Семен Федорович ((1707–1709; 1718–1719). Билина Трохим (1719–1721). Прутянул Іван (1721). Билина Трохим (1724–1726). Шаула Іван Прокопович (1727). Прутянул Іван (1729). Шаула Іван Прокопович (1735). Шаула Карпо Семенович (1735–1764). Шаула Андрій Якович (1767, н.). Шаула Іван Карпович (1771–1782) [43; 294; 445].

Населені пункти в 1750–1769 рр.: Адамівка, село; Іржавець, село; Киселівка, село; Козари,[2] село; *Носівка*, містечко.

ОБУХІВСЬКА СОТНЯ (1649– ? рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Київського полку. Уперше згадана у Зборівському реєстрі 16 жовтня 1649 р. Мала 152 козаки і сотника Якова [Яцька] Красовського. Значиться і в списках 1654 р. У кінці XVII ст. Обухівка вже входила до складу Київської сотні як містечко. Більш точних даних бракує. *Сотенний центр*: містечко Обухів, тепер – районний центр Київської області.

ОВРУЦЬКА СОТНЯ (1649–1667 рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Київського полку від 1649 р. За Зборівським реєстром мала 119 козаків і була найвіддаленішою сотнею полку. Очолював її сотник Йосип [Юхим] Натальчич, який до цього був полковником окремого Овруцького полку. Згадана як сотня і в 1654 р. Ліквідована, ймовірно, після Андрусівської угоди 1667 р.

---

[1] Одночасно і кобизький сотник.

[2] У 1654 р. с. Козари [Нова Козарь] мало окремий військовий підрозділ у складі Київського полку.

Детальніших даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Овруч, тепер – райцентр Житомирської області. До нього належав і Вигов – батьківщина родини Виговських.

ОЛЕВСЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Турівського полку у часи його існування. *Сотник* Турчинович (1650). *Центр* – містечко Олевськ, нині – райцентр Житомирської області.

ОЛЕКСАНДРІВСЬКА СОТНЯ (1649 – ? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Брацлавського полку. За „Реєстром" 16 жовтня 1649 р. мала 78 козаків, сотника Андрія Гуминського і населені пункти: Жабокричі і Крикливці. У 1654 р. до сотні долучено Тимонівку. *Сотенний центр*: містечко Олександрівка, тепер – село Тростянецького району Вінницької області.

ОЛЕНІВСЬКА СОТНЯ (1648–1649; 1653–1663 рр.). Сформована у складі Борзнянського полку. Ліквідована Зборівською угодою. Відновлена наприкінці 1653 р. із населених пунктів Ніжинських і Борзнянської сотень у складі Ніжинського полку. У присяжних списках 1654 р. згадана як його окремий адміністративно-військовий підрозділ із селами Вересоч, Хибалівка, Кладківка, Печі та старшиною: Пивовар Мартин Софронович – сотник, Довгополий Андрій – осавул. На короткий час, у 1654–1655 рр., знову входила до Борзнянського полку. *Сотенний центр* містився в містечку Оленівка, нині – село під Борзною Борзнянського району Чернігівської області. Під час реформування Ніжинського полку гетьманом І. Брюховецьким у 1663 р. Оленівську сотню ліквідували, а склад включили до Борзнянської сотні.

ОЛИШІВСЬКА СОТНЯ [ОЛЬШЕВСЬКА] (1654–1782 рр.). Вперше згадана в присяжних списках на початку 1654 р. у складі Ніжинського полку. Ймовірно, що сформувалася раніше, після Білоцерківської угоди, між 1651–1653 рр. у складі цього ж полку. До Київського полку передана гетьманом К. Розумовським у 1752 році для його військового і адміністративного посилення. Тобто протягом 1654–1752 рр. Олишівська сотня перебувала у Ніжинському полку, а в 1752–1782 рр. – у Київському. Ліквідовано сотню указом Катерини II про запровадження намісництв в кінці 1781 р., а на початку 1782 р. територію включено до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Олишівка [Ольшевка], сьогодні – селище Олишівка Чернігівського району Чернігівської області. Найбільш відомі родини сотенних урядовців Пригари та Шрамченки.

Сотники: Пригара Іван (1665–1672). Кривий Семен (1676). Биховець [Супруненко] Семен Сафронович (1680). Шрамченко Леонтій (1680–1690). Яхневич Ярема (1685). Яхневич Антін Яремович (1690). Шрамченко Леонтій (1693–1709). Шрамченко Данило Леонтійович (1715–1725). Шрамченко Іван Леонтийович (1736–1773). Солонина Іван (1767, н.). Пригара Василь (1773–1782).

Населені пункти в 1750–1769 рр.: Гальчин, село, Гирин, містечко; Комарівка, село; Красилівка, *слобідка*; *Лихачів, село*; *Олишівка*, містечко; Селище, село; Смолянка, село; Тарасівка, хутір; Топчіївка, село; Хотянівка, село.

ОЛОВ'ЯТИНСЬКА СОТНЯ [див. ***Голов'ятинська***].

ОЛЬХОВЕЦЬКА [ВІЛЬХОВЕЦЬКА] СОТНЯ (1649–1654– ? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Білоцерківського полку. За „Реєстром" 1649 р. мала 100 козаків та сотника Степана Лунченка. За списками 1654 р. сотню очолювала така старшина: сотник Шафран Мартин (1653–1654); отаман Гречка Мануйло; писар Кульбака Петро; осавул – Каска Андрій; хорунжий Герасим Іванович. Подальших фактів історії сотні, меж її території, особового та старшинського складу наразі бракує. *Сотенний центр* – місто Ольховець, нині – село Вільховець Богуславського району Київської області. [За іншими даними – це с. Вільховець Звенигородського району Черкаської області].

ОЛЬХОВСЬКА СОТНЯ. Військовий та адміністративний підрозділ Подільського полку у 1659 році. Мала 191 козака та сотника Матвія Ольховського. *Центр* містився в селі

Ольховець, тепер – Вільховець Новоушицького району Хмельницької області.

ОЛЬШАНСЬКА СОТНЯ (1648–1676 рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Корсунського полку від весни 1648 р. За „Реєстром" 1649 р. мала 211 козаків і сотника Кіндрата Свиридовича. Згадується у сотенних списках 1654 р. Скасована, ймовірно, після Андрусівської угоди. Відновлена П. Дорошенком 1670 р. у складі Білоцерківського полку і ліквідована після його капітуляції у 1676 р. Більш точних даних бракує. *Сотенний центр*: містечко Ольшана, тепер – селище Вільшана Городищенського району Черкаської області.

ОЛЬШАНСЬКА СОТНЯ (1654 – ? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Білоцерківського полку. Уперше згадана у присяжних списках 1654 р. з такими старшинами: сотник – Клим Андрійович; осавул – Яким Меншов; хорунжий – Онисим Данилович, отаман – Дмитро Кіндратович. *Сотенний центр*: містечко Ольшанка, тепер – село Ольшаниця Рокитнянського району Київської області.

ОМЕЛЬНИЦЬКА СОТНЯ (1648–1775 рр.). Як адміністративна одиниця сформувалася наприкінці 1648 року у складі Чигиринського полку, в якому перебувала вперше від 1648 р. до 1661 р. За „Реєстром" у жовтні 1949 р. мала 189 козаків. Протягом 1661–1663 рр. входила до Кременчуцького полку, а в 1663–1667 рр. – знову до Чигиринського. За Андрусівським перемир'ям 1667 р. мала увійти до Полтавського полку, але фактично продовжувала належати до вілаєта П. Дорошенка. Остаточно відійшла до Лівобережжя після капітуляції П. Дорошенка і була включена до Миргородського полку, у складі якого перебувала до 1775 року, коли після ліквідації Січі указом Катерини II сотня була розформована, а її територія (як повіт) включена до Новоросійської губернії з центром у Кременчузі. *Сотенний центр*: містечко Омельник, тепер – село Омельник Кременчуцького району Полтавської області.

Омельник

Сотники: Шукот Іван (1649). Мисько (1658). Пащенко Дмитро (1672). Максим Федорович (1676). Авраменко Дмитро (1682). Демиденко Лаврін (1685, н.). Деркач Григорій Леонтійович (1709). Хвостенко Кіндрат (1711). Авраменко Трохим (1719). Леонтієв Кіндрат (1722–1723; 1725). Зубалій Федір (1729, н.). Остроградський Григорій Матвійович (1729–1760). Лавриченко Петро (1730, н.). Ляхович Петро (1772–1782).

Населені пункти: Димидівка, слобода; Ламана, село; Манжелія, містечко; Омельник, містечко. *Хутори*: Капніста, бригадира; Москова, полкового обозного; Пивогородиського монастиря; Устимовича Назара, священика. В описі 1723 р. відсутні село Ламана і слобода Димидівка. За ревізією 1765–1769 рр. до Омельницької сотні належали також села Дмитрівка, Запсулля, Злодіївка, Піски, слободи Василівка, Миколаївка, Пузинова, а також сім хуторів.

ОМЕТИНСЬКА СОТНЯ (1649–1653 рр.). Військово-адміністративна одиниця Кальницького полку. Восени 1649 року нараховувала 30 козаків на чолі із сотником Сергієм Греськом. Ліквідована при реорганізації Кальницького полку у Винницький у 1653 році. У 1654 р. вже не згадується. *Сотенний центр*: містечко Ометин, тепер – село Ометинці Немирівського району Вінницької області.

ОПІШНЯНСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла як військовий та адміністративний підрозділ Гадяцького полку (1648–1649 рр.). Зборівською угодою 1649 р. включена до Полтавського полку (1649–1662 рр.) у кількості 159 козаків. Під час адміністративної реформи 1660–1662 рр. Опішнянська сотня увійшла до Зіньківського полку у складі двох підрозділів (1662–1672 рр.). Під час реорганізації останнього у Гадяцький полк сотню знову повернули в адміністративне підпорядкування Полтавського полку (1672–1687 рр.). Після

„Вічного миру" з Річчю Посполитою і в ході підготовки до війни з Османською імперією Опішнянську сотню 1687 р. включили до Гадяцького полку, для його підсилення, і лишили на період від 1687 р. до 1782 р. Протягом 1724–1764 рр., у зв'язку з вилученням з Гадяцького полку Котельв'янської сотні, Опішнянська поділялася на дві – міську і сільську. За Рум'янцевською ревізією у 1765–1769 рр. уже значиться одна Опішнянська сотня. Ліквідована 1782 р., адміністративна територія сотні увійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Опішнє [тобто, крайнє], нині – селище Опішня Зіньківського району Полтавської області.

Сотники: Тепличенко Сергій (1649). Ворончено Ярема (1670–1671). Леонтович Іван (1678, н.). Корицький Яків (1681–1684). Василь Кирилович (1687–1695). Яковенко Петро (1695–1696). Корицький Роман Якович (1696). Лихопой Филон[1] (1697–1703). Магденко Сидір (1703–1708). Корицький Роман (1711–1725). Клименко Мусій (1-ї сотні, 1725, н.). Магденко Яків (1721–1722). Милорадович Степан (2-ї сотні, 1726). Корицький Іван Романович (1-ї сотні, 1728–1739). Дем'янів Андрій (1744). Панченко Артем (1750–1752).

Населені пункти. Перша сотня: Будищечки, село, Зайчинці, село, *Опішня*, містечко, Попівка, село. *Друга сотня:* Батьки, село, Глинськ, село, Лазки, село, Млини, село, Опішня, містечко. По ревізії 1765–1769 рр. значиться також село Бугунець.

ОРЖИЦЬКА СОТНЯ (1648–1658 рр.). Виникла навесні 1648 р. як військово-адміністративний підрозділ Іркліївського полку. За Зборівською угодою 16 жовтня 1649 р. сотню включено до новоствореного Кропивнянського полку, в якому вона знаходилася до ліквідації останнього у 1658 р. 1649 р. сотня мала 97 козаків, яких очолював сотник Матяш [Матіяш, Матюша]. У 1658 р. територія і особовий склад Оржицької сотні відійшли до Лубенського полку і були розподілені між Горошинською та Яблунівською сотнями. Оржиця відійшла до Горошина. І. Брюховецький у 1667 р. робив спробу відновити сотню, але зазнав невдачі у 1668 р. під Опішнею. У 1764 р. була друга спроба відновити сотню, але з усуненням від влади К. Розумовського і вона зазнала невдачі. *Сотенний центр*: містечко Оржиця, нині райцентр Полтавської області на правій притоці Сули, річці Оржиця.

ОРЛОВЕЦЬКА СОТНЯ (1648–1667 рр.). Адміністративно-військова одиниця Чигиринського полку від весни 1648 року. Згідно зі Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. нараховувала 98 козаків та мала за сотника Жадана Донця. Згадана у списках сотень 1654 р. Скасована, ймовірно, після Андрусівської угоди 1667 року. Більших даних наразі бракує. *Сотенне містечко* Орловець, тепер – село Городищенського району Черкаської області.

ОРЛОВСЬКА [ОРЛЯНСЬКА] СОТНЯ (1678–1764 рр.). Створена 1678 р. за наказом Івана Самойловича в межиріччі Дніпра, Орелі та Ворскли, в системі прикордонної сотенної оборони Лівобережжя від вторгнень татарських чамбулів. Весь час існування перебувала у складі Полтавського полку. Від кінця 1730-х років її територія належала до Української лінії. Від 1740-х р. мала населені пункти на Правобережжі – Бородаївку, Пушкарівку (нині Верхньодніпровський район Дніпропетровської області). 1764 р. царським указом сотню ліквідовано, а територію включено до складу Новоросійської губернії. *Сотенний центр*: містечко Орли, нині – село Орлик Кобеляцького району Полтавської області.

Сотники: Підстрільний Степан (1678). Вербицький Петро (1684). Войцехович Данило (1698). Медзяновський Петро (1715–1718). Смоляга Мартин (1722, н.). Дяченко Йосип Якович (1722–1732). Дяченко-Псьол Григорій Йосипович (1740–1747). Лаврентьєв Данило Лаврентійович (1749–1757). Осовицький Іван (1758–1764).

Населені пункти: Бородаївка, село; Данилівка, село; Орли, містечко; Пушкарівка, село; Ревуківка, слобідка; хутір полкового судді Григорія Сахновського.

ОСТАПІВСЬКА [ОСТАП'ЄВСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла у кінці 1648 р. як військовий підрозділ Чигиринського полку. Після Зборівської угоди сформовано Остапівську сотню, як адміністративну

[1] Був кошовим отаманом Запорозької Січі.

одиницю цього ж полку, та військовий підрозділ зі 100 козаків. Перебувала у його складі до 1661 р. Потім – адмінодиниця Кременчуцького полку (1661–1663 рр.) та знову Чигиринського (1663–1667). Після Андрусівської угоди між Польщею та Росією перейшла під юрисдикцію лівобережного гетьмана Івана Брюховецького і була включена до складу Полтавського полку. Але у зв'язку з військовими діями, які вів П. Дорошенко, обстоюючи єдність козацького гетьманату, фактично лише за І. Самойловича у кінці 1672 року включена, як територія і військовий підрозділ, до Миргородського полку. У його ж складі сотня дожила останні дні, коли 1782 р. її ліквідували, а адміністративну територію повністю включили до Голтв'янського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Остап'є [Остапів], тепер – село Остап'є Великобагачанського району Полтавської області.

Сотники: Махненко Іван (1649). Махнів Яків (1672). Карпенко Степан (1715). Данило Іванович (1715, н; 1725–1726). Юхименко Ярема (1719–1723, 1725). Базилевський Федір Васильович (1731–1738). Базилевський Григорій Федорович (1738). Базилевський Федір Федорович (1750–1772). Шишка Федір (1739, н.). Базилевський Андрій Федорович (1772–1782).

Населені пункти: Зубані, село; Каленики, село; Остап'є, місто; Трубаї, село; хутір сотника Федора Базилевського; Шилівка, село. У даних ревізії 1723 р. до сотні зараховані село Фидрівка та присілок Запсулля, хутір же Ф. Базилевського відсутній. В Генеральному описі 1765–1769 рр. є дані лише по містечку Остапів.

ОСТЕРСЬКА [ОСТРЯНСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Вперше згадана у кількості 100 козаків у „Реєстрі" Зборівського трактату 16 жовтня 1649 р. у складі Переяславського полку. Сформувалася як бойова одиниця ймовірно ще у 1648 р., позаяк відомо, що її сотником влітку 1648 р. був Ларіон Бутко. До того ж, напевно, в складі Київського полку, до якого завжди тяжів Остер і до якого було територіально ближче. Тому вже на початку 1654 р. у присяжних списках Остерська сотня значиться як військова та адміністративна одиниця Київського полку. На нашу думку, до нього вона перейшла після Білоцерківської угоди, десь між 1651–

План повітового міста Остра 1787 р.

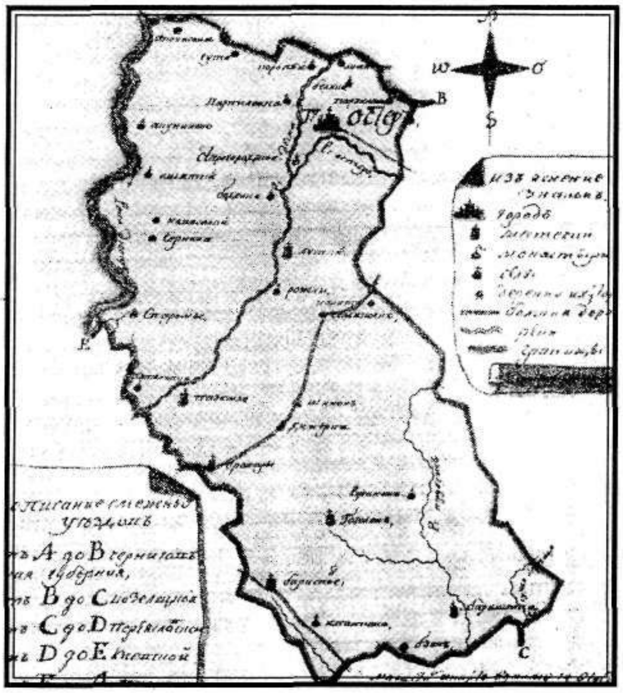

Карта Остерського повіту 1787 р.

1653 рр. До того ж у 1650 р. існував навіть окремий Остерський полк, який очолював Тимофій Носач. Отже, від 1654 р. і до скасування полково-сотенного поділу Лівобережжя у 1782 р. Остерська сотня була підрозділом Київського полку. Щоправда є дані, що в часи Руїни сотню повертали на короткий час (1663–1667 рр.) до Переяславського полку. Після ліквідації сотні її територію розділено між Остерським та Козелецьким повітами

Київського намісництва. З усіх лівобережних сотень Київського полку Остерська мала найбільшу кількість населених пунктів, територіально поступаючись лише величезній Київській сотні, яка охоплювала всю правобережну частину Київського полку. *Сотенний центр*: містечко Остер, сьогодні – селище Козелецького району Чернігівської області. Найбільш відомі родини сотенних урядовців: Дворецькі та Солонини [65; 534].

Сотники: Бутко Ларко (1648). Кошик Яків (1649). Гарячка Прокіп (1649). Іван Лук'янович (1650). Градчаний Яким (1651). Янко Іван (1654–1655). Велигорський Сидір Корнійович (1655). Таран Роман Маркович (1656–1658). Лапека Степан (1658). Велигорський Сидір Корнійович (1661). Батіг Іван (1664). Плоский Нечипір (1666). Дворецький Іван Васильович (1666). Янко Іван (1666). Святовець Яків (1668). Жученко Максим Степанович (1669). Губа Василь (1669). Підтереб Трохим Якович (1670). Дворецький Іван Васильович (1671–1677). Кизимовський [Проскуренко] Гнат (1677). Дворецький Іван Васильович (1680). Прохор Іван Лук'янович (1681). Дворецький Павло Васильович (1682). Дворецький Іван Васильович (1682–1684). Слюзко Йосип (1686, н.). Максимович Петро (1687, н.). Підтереб Трохим Якович (1688). Решетильський Іван (1688, н.). Дворецький Іван Васильович (1689–1690). Єлець Федір Миронович (1692). Бобруйко Василь (1693–1695). Кисіль Петро (1696). Шафран Яків Сахнович (1698–1699). Губа Василь (1699). Шафран Яків Сахнович (1701–1707). Вербицький Яків (1704, н.). Солонина Сергій Васильович (1709–1727). Слюзко Яків (1727, н.). Солонина Іван Сергійович (1727). Солонина Михайло Сергійович (1729–1757). Цибульський Василь (1731, н.). Роман (1736, н.). Вербицький Гнат (1740, н.). Смоловик Яків (1740, н.). Солонина Іван Михайлович (1757). Палій Михайло (1771–1782).

Населені пункти у 1750 р.: Бабарики, село; Білики, село; Бобруйки, село; Боденьки, село; Борки, село; Булахів, село; Велика Гребля, село; Виповзів, село; Вовча Гора, село; Волевачі, село; Воропаїв, село; Гарбузин, село; Гладке, село; Горбачі, село; Гута [Нова і Стара], село; Дешки, село; Євминка, село; Євминська слобідка; Єрків, село; Жадки, село; Жилині Млинки, хутір; Жукин, село; Карпилівка, село; Карпоки, село; Корнієве, село; Косачівка, село; Котів, село; Кошени, село; Кошики, село; Красилівка, село; Крени, село; Крива Гребля, село; Крихаїв, село; Купти, село; Літки, містечко; Лутава, село; Любеченинів, село; Малі Літочки, село; Морковці, село; Набильський хутір; Новий Глибів, село; Новосілки, село; Одинці, село; Окунинів, село; Олбин, село; Омельянів, село; Осокорки, село; *Остер*, містечко; Остерська слобідка; Ошитки, село; Парне, село; Пархимів, село; Пісоцьке, село; Полуянів, село; Попенка хутір; Пушкарі, село; Рожни, село; Савин, село; Савинка, село; Самсони, село; Свароміль, село; Свиноїди, село; Святеньке, село; Святе, село; Сирої, село; Скрипчин, село; Соболівка, село; Сокирин, село; Сорокошичі, село; Старий Глибів, село; Тарасів, село; Тарасовичі, село; Упирі, село; Хотянівка, село; Церковище, село; Чернин, село; Шепіхи, село; Шидлівська Гребля, село; Шолойки, село; Шуляки, село; Юськова Гребля, село. За ревізією 1765–1769 рр. до сотні вписано такі села: Беремиць, Єськівська Гребля, Дем'яничі, Красульки, Тополі.

ОСТРОЗЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Зв'ягельського полку у 1648–1649

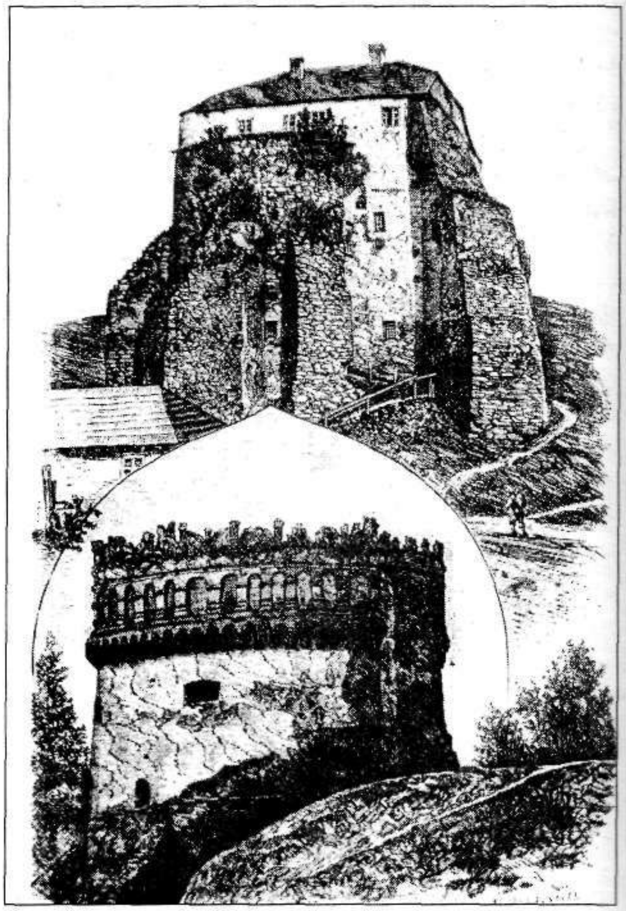

Залишки острозької фортеці на Волині

та 1656–1658 рр. *Центр* – місто Острог, тепер – районне місто Рівненської області [336].

ПАВОЛОЦЬКА СОТНЯ (1648–1674 рр.). Адміністративний та військовий підрозділ Паволоцького (1648–1649), Білоцерківського (1649–1651) та знову Паволоцького (1651–1674) полків. За Зборівським реєстром складалася із 100 козаків. До сотні, ймовірно, тоді ж належали Карабчиїв (20 козаків) та містечко Ружин. *Сотенний центр* – місто Паволоч, тепер – село Попільнянського району Житомирської області на злитті рік Роставиці і Паволочки.

ПАНКІВСЬКА СОТНЯ (1649–1654 рр.). Згадана в „Реєстрі" 1649 р. на чолі з сотником Феськом Чигрином. Сотенним центром, ймовірно, було село Панки [Панко, Паньки] неподалік Хорола, яке нині не існує. Можливо також, що це іменна сотня (друга Хорольська) за прізвищем сотника Панка. Після Білоцерківської угоди 1651 р. сотню ліквідували, а територію включили до складу Хорольської сотні. В актах 1654 р. вона вже не згадується.

ПЕРЕВАРСЬКА [ПРИВАРСЬКА] СОТНЯ (1649– ? рр.). Адміністративний та військовий підрозділ Київського полку. Значиться у Зборівському реєстрі та присяжних списках 1654 року. У жовтні 1649 р. мала 95 козаків і сотника Юхима. Подальших даних наразі бракує. *Сотенне містечко* Переварка [Приворськ], тепер – село Приборськ Іванківського району Київської області.

ПЕРЕВОЛОЧАНСЬКА [ПЕРЕВОЛОЧИНСЬКА] СОТНЯ (1649–1658; 1757–1782 рр.). Створена в Прилуцькому полку за Зборівською угодою у жовтні 1649 р. у кількості 100 козаків при розподілі Прилуцьких сотень на окремі адміністративні одиниці. Під час реформи 1658 р. ліквідована І. Виговським. Відновлена у складі Прилуцького полку у 1757 р. Ліквідована вдруге 1782 року, а територію включено до Пирятинського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр*: село Переволочна (у 1649 р. назване містечком). Нині – однойменне село Прилуцького району Чернігівської області. *Сотники:* Мискович Іван (1649). Лукомський Степан Васильович (1757–1763). Лукомський Степан Степанович (1763–1782, – бунчуковий товариш на посаді сотника). *Населені пункти:* Валки, село; Красляни, село; Охіньки, село; *Переволочна*, село.

ПЕРЕВОЛОЧАНСЬКА СОТНЯ (1660–1764 рр.). Створена Юрієм Хмельницьким у складі Полтавського полку на головній у цих місцях дніпровській переправі для її захисту від вторгнень на Лівобережну Україну татарських грабіжницьких чамбулів. Від 1661 р. до 1663 р. входила до Кременчуцького полку, а з 1663 і до 1764 рр. у складі Полтавського полку як прикордонна сотня. 1764 р. ліквідована царським урядом, козаків переведено у Дніпровський пікінерський полк, а територію включено до Новоросійської губернії. *Сотенний центр*: містечко Переволочна (нині залите водою Дніпродзержинського водосховища). *Сотники:* Олексенко Василь (1663). Кабардянський Яцько (1672). Мартин (1672). Олексієнко Андрій (1672). Білий Степан (1675). Федір Мойсейович (1677). Олексієнко Андрій (1677). Безкровний Семен (1691, н.). Ковальчук Іван (1693–1699). Безкровний Семен (1709). Дмитро (1709–1714). Йосип Якович (1715–1718). Вакуленко Павло (1719–1735). Скойленко Павло (1721, н.). Яреськівський Григорій (1722, н.). Вовк Осип (1737–1750). Гегело Михайло (1762).

Населені пункти: Григорівка, слобідка; Калюжне, село; Кам'янка, село; Мишурин Ріг, село; Обоянівське, село; *Переволочна*, містечко; Солошине, село.

ПЕРЕЯСЛАВСЬКА ПЕРША [ПОЛКОВА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Належить до найстаріших козацьких реєстрових військових підрозділів. Утворилася на початку 30-х років XVII ст. у місті Переяславі Переяславського козацького полку Речі Посполитої. За реєстром 1638 р. сотню очолював Михайло Ворона. Вже на початку 1648 р. сотня у складі армії Б. Хмельницького. За Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. вона входила до числа шести Переяславських сотень загальним числом 1251 козак. Перша нараховувала 224 козаки. Протягом 1654–1757 рр. територія неодноразово перерозподілялася між другою та третьою сотнями. Весь час існування – у складі Переяславського полку. Ліквідована у 1782 р., а територія стала основою Переяславського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* місто Переяслав, нині – Переяслав-Хмельницький, районне місто Київської області.

Сотники: Скук Петро (1649). Шкода Федір (1653). Сомко Яким Семенович[1] (1654). Сулима Степан (1659). Захар'ященко Опанас (1661). Петрушенко Федір (1662). Хоменко Максим (1666). Кулун Пантелеймон (1669). Хоменко Максим (1672; 1678, н.). Попович Яків (1676). Хрипуненко Іван (1676). Саченко Мусій (1680). Гавришенко Мирон (1682). Пушкаренко Давид (1683). Кульженко Семен (1685). Шепеленко Семен (1690). Волинченко Григорій (1691). Сезонович Леонтій (1695). Томара Василь Іванович (1695–1697). Рустанович (1698). Гулак Іван (1699–1705). Сезонович Леонтій (1700, н.). Петровський Лука (1712–1715). Сокольничий (1715). Добронизький Іван (1715–1721, 1728–1752). Ус Василь (1721, н.). Скиленко Іван (1723, н.). Лучченко Мусій (1723, н.). Чуб Григорій (1724). Дараган Григорій Федорович (1725–1728, н.). Василевич Іван (1736, н.). Григорович Остап (1739, н.). Скрицький Яків (1740, н.; 1741, н.). Курнак Леонтій (1748, н.). Капцевич Семен (1752–1757). Пилипенко Іван (1758–1767). Лукашевич Лука (1767–1769). Костянтинович Христофор Анастасійович (1770–1782).

Писарі: Дем'янович Никифор (1732–1739). Філевський Яків (1740–1743). Григорович Никифор (1746–1749). Садовський Прокіп (1749). Сибелевський Леонтій (1753–1758). Ващенко Петро (1761–1768). Гамалія Роман (1768–1774). Шульговський Павло (1778–1782).

Осавули: Григоренко Кузьма (1732–1734). Дубський Захар (1736–1737). Полатченко Олексій (1739). Полатка Федір (1740–1748). Гулей Василь (1766). Зібровський Влас (1766). Курилко Лаврентій (1768–1774). Яковенко Іван (1778–1782).

Хорунжі: Гулей Григорій (1731–1748). Розлач Пилип Михайлович (1736–1737; 1754–1757). Курилко Лаврентій (1767–1768). Денисенко Ілля (1773–1774). Прасол Іван (1778–1782).

Сотенні отамани: Науменко Йосип (1731). Ус Василь (1732). Щирий Роман (1734). Гаврилов Кіндрат (1736–1737). Прочений Григорій (1740). Дем'янович Никифор (1741–1749). Золотуха Іван (1765–1775). Зібровський Влас (1778–1782).

Городові отамани: Пригара Іван (1659). Дмитро (1660). Бовтко Ісак (1662). Павлов Семен (1665). Федоренко Тиміш (1671). Рубан Григорій (1676). Фесенко Лесько (1677). Хоменко Максим (1677–1691). Богуславський Григорій (1694; 1701; 1704). Пацюк Михайло Іванович (1697–1699; 1702–1704). Свяжій Максим (1705). Юрченко Роман (1709–1721). Корецький Яким (1714, н.). Бартошевич Григорій (1724–1727). Гаптаренко Степан Максимович (1725–1738). Просяницький Іван Федорович (1738–1754). Гоярин Корній (1764–1766). Зубковський Нечипір (1757–1774). Модла Григорій (1772–1774). Танчій Іван (1774). Микула Йосип (1776–1781).

Населені пункти в 1750–1769 рр.: Борисоглібський, хутір; Борщів, село; Вовчків, село; Войтовці, село; Гайшин, село; Гланишів, село; Дем'янці, село; Дівички, село; Єрківці, село; Ковалин, село; Любарці, село; Мазинки, село; Мацківці, село; *Переяслав*, місто; Пристроми, село; Скопці, село; Сошників, село; Харківці, село.

ПЕРЕЯСЛАВСЬКА ДРУГА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сформувалася влітку 1648 р. у складі Переяславського полку. У ньому ж юридично закріплена у жовтні 1649 р. у кількості 219 козаків. Весь час існування перебувала у складі Переяславського полку. Територія перерозподілялася між першою та третьою Переяславськими сотнями. Ліквідована у 1782 р. Територія розділена між Переяславським та Золотоніським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр:* місто Переяслав, нині – Переяслав-Хмельницький, районне місто Київської області.

Сотники: Романенко Андрій (1649). Сидір Іванович (1666). Волошин Григорій

Переяслав

[1] Згодом – переяславський полковник та наказний гетьман Лівобережної України (1660–1663 рр.).

(1669). Романенко Петро (1669–1671). Грисенко Карпо (1676). Романенко Харко (1680). Барабаш Лаврентій Гнатович (1691). Левченко Данило (1702–1703). Гулак Євстратій Іванович (1709). Ілляшенко Іван (1715–1721). Гулак Євстратій Іванович (1724–1725, 1728–1739). Дараган Дмитро (1725–1727, н.). Гоярин Матвій (н.: 1729; 1736; 1737). Кравченко Григорій (1737, н.). Захарченко Іван (н.: 1738; 1739; 1740; 1741). Гулак Іван Євстратійович (1739–1770). Ілляшенко Степан Степанович (1770–1772). Ілляшенко Петро Степанович (1772–1782).

Писарі: Березовий Василь (1731–1732). Ловецький Симон (1734–1740). Тимошенко Трохим (1739–1752). Нечипорович Павло (1750). Потапов Гнат (1757–1758). Ничипорович Павло (1758–1766). Василь (1766–1768). Скорик Степан (1768–1779). Дзюбенко Федір (1777–1780).

Осавули: Олексієнко Прокіп (1734). Настич Прокіп (1736–1740). Донець Ярема (1740–1743). Куличевський Іван (1763–1766). Марченко Павло (1767–1782).

Хорунжі: Забузький Семен (1721). Петренко Микола (1730–1743). Лялька Іван (1748–1752). Мостовий Григорій (1765–1766). Гоярин Іван Матвійович (1766–1769). Коник Іван (1767–1782).

Сотенні отамани: Гоярин Матвій (1731–1736). Донець Ярема (1739–1740). Бабак Лесько (1743). Павлов Андрій (1752). Тимофіїв Трохим (1756–1758). Краско Лука (1763–1766). Михайловський Яків (1771–1782).

Населені пункти в 1750 р.: Велика Каратуль, село; Виповзки, село; Войнинці, село; Козлів, село; Комарівка, село; Леляки, село; Лецьки, село; Мала Каратуль, село; *Переяслав*, місто; Пологи-Вергуни, село; Пологи-Чобітки, село; Пологи-Яненки, село; Помоклі, село; Строкове, село; Студеники (Студенники), село; Хоцьки, село; Циблі, село. В описі 1765–1769 рр. до сотні записані села: Пологи, Овининець та Чобітки.

ПЕРЕЯСЛАВСЬКА ТРЕТЯ СОТНЯ (1648–1672; 1755–1782 рр.). Сформувалася влітку 1648 р. як військовий підрозділ Переяславського полку. Юридично закріплена в ньому в кількості 226 козаків Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 року. Протягом 1649–1672 рр. у складі Переяславського полку. В ході адміністративної реформи Лівобережної України у 1672 р. гетьман І. Самойлович розформував третю Переяславську сотню між суміжними і сусідніми підрозділами полку. У 1755 р. гетьман Кирило Розумовський відновив третю Переяславську сотню, включивши до неї села: Борщів, Великі Каратулі, Вовчкове, Гланишів, Козлов, Пристроми (останнє було в сотні ще 1649 р.), Строкове і Студеники. Протягом 1755–1782 рр. у Переяславському полку. Ліквідована 1782 р., а територія увійшла до Переяславського повіту Київського намісництва. *Сотенне правління* перебувало в Переяславі, нині – місто Переяслав-Хмельницький Київської області.

Сотники: Коваленко Іван (1649). Словик Богдан (1654). Щербина Іван (1669). Киселівський Федір Іванович (1755–1765). Тимофеєв Іван (1772–1773). Базилевич Іван Леонтійович (1774–1782).

Писарі: Зенович Іван (1762–1763). Нестеровський Василь (1766–1768). Антипенко Кирило (1770–1782).

Осавули: Інін Тихон (1763). Онищенко Іван (1765). Тимофеєв Гнат (1767–1782).

Хорунжі: Бобровник Іван (1769–1774). Арабський Андрій (1774–1782).

Сотенні отамани: Тихонов Пантелеймон (1757–1764). Сибілевич Леонтій (1762–1767). Гоярин Іван Матвійович (1769–1782).

ПЕРЕЯСЛАВСЬКА ЧЕТВЕРТА СОТНЯ (1648–1654 рр.). Згадана в Зборівському реєстрі як Чикменева сотня у кількості 251 козака. *Сотник* – Іван Чикмень (1649). У кінці 1654 р. розформована між суміжними та сусідніми сотнями Переяславського полку. Правління сотні містилося в Переяславі.

ПЕРЕЯСЛАВСЬКА П'ЯТА СОТНЯ (1648–1658 рр.). Сформувалася як бойовий підрозділ Переяславського полку ще в 1648 р. Юридично оформлена у кількості 202 козаків Зборівським миром 16 жовтня 1649 року. Проіснувала до 1658 р., коли гетьман І. Виговський, у ході адміністративної реформи, ліквідував цей підрозділ. *Сотенний центр* містився в Переяславі. *Сотники:* Бабич Іван (1649). Воробей Іван (1658).

ПЕРЕЯСЛАВСЬКА ШОСТА СОТНЯ (1648–1663 рр.). Створена, ймовірно, ще у 1648 році, але юридично оформилася Зборівським реєстром у жовтні 1649 р. у кількості 129 козаків. Напевно, проіснувала до реформи І. Брюховецького 1663 р., який ліквідував цей підрозділ, розподіливши склад між сусідніми сотнями Переяславського полку. *Сотенний центр* містився в Переяславі. *Сотники:* Оверко Сидорович (1649). Ємченко Богдан Андрійович (1661).

ПЕЧЕРСЬКА [КИЇВСЬКА] СОТНЯ (1649– ? рр.). Військовий підрозділ Київського полку. Іменується також Четвертою, Печерською, Предримського. У 1649 р. сотню очолював сотник Опанас Предримський. *Сотенний центр* містився в Києві на Печерську.

План повітового міста Пирятина 1787 р.

ПИРЯТИНСЬКА ПЕРША СОТНЯ (1648–1782 рр.). Утворилася восени 1648 р. у складі Лубенського полку. У 1649 р., за Зборівським миром, включена до складу Кропивнянського полку, в якому перебувала до 1658 р. Загальна кількість козаків двох Пирятинських сотень у 1649 р. складала 307. Іван Виговський у жовтні 1658 р. передав Пирятин і його адмінтериторію до складу Лубенського полку, в якому вони перебували до ліквідації у 1782 році. Територію Пирятинської першої сотні розділено між Золотоніським, Пирятинським та Лубенським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр:* місто Пирятин, тепер – райцентр Полтавської області [516]).

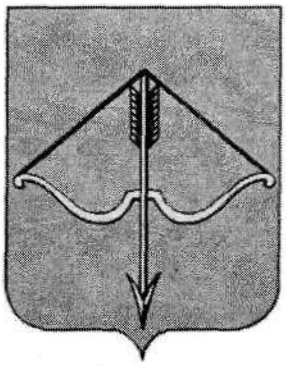

Пирятин

Карта Пирятинського повіту 1787 р.

Сотники: Лелет Нечипір (1649). Гамалія Григорій (1663–1665). Козодавський Андрій (1666). Додока Остап (1671). Забродський Гапон [Агафон] (1672). Додока Остап (1678). Семашко Влас (1681). Бурий Микита (1683). Семашко Влас (1684–1687). Кичкаровський Леонтій (1687–1688). Додока Григорій (1688). Ангелієвський (1689). Гладкий Андрій (1689-1695). Вакуленко Семен (1696–1704). Сухоносенко (1711). Вакуленко Семен (1719). Огронович Григорій Корнійович (1717, н.; 1719–1747). Кириленко Павло (1723). .Огронович Іван Іванович (1747). Колатевський Григорій (1750). Огронович Михайло (1760–1763). Щербак Максим Андрійович (1763–1768). Плевковський Ісак Григорович (1768–1782).

Населені пункти в 1740–1750-х рр.: Артемівщина, село; Артемівщина, хутір на Скочаку; Березова Рудка, село; Білоцерківці, село; Бубни, село; Вечірки, село; Городище, село;

Печать сотенного правління Пирятина

Грабарівка, село; Григорівка, хутір; Дащенки, село; Каплинці, село; Корніївка, село; Коровαї, село; Крачківка, село; Круча, село; Кулажинці, село; Леляки, село; Митченки, село; Многа, хутір; Петрівка, хутір; Пирятин, місто; Сасинівка, село; Смотрики, село; Усівка, село; Харківці, село. *Хутори:* Вакуловичевої; Григоровича, пирятинського отамана; Іванова Нестора, значкового товариша; Ільченка, пирятинського писаря; Ісаєнка Максима, козака; Корнієвича Григорія, бунчукового товариша; Корнієвича Петра, значкового товариша; Лизогуба Григорія, бунчукового товариша; Максимовича, пирятинського протопопа; Максимовича Єлисея, пирятинського священика; Марковича Івана; Марковичевої; Огроновича, прилуцького судді; Олександровича Івана, бунчукового товариша; Оріховського, лубенського протопопа; Пасюти Михайла; Полтавцева; Самойловича, значкового товариша; Ставровського, комісаріатського писаря; Стефанова, абшитованого пирятинського отамана; Олексія і Романа Таранових, пирятинських козаків; Троцького, чорнуського сотника; Федорова, намісника Хрестового; Худолія Мусія, значкового товариша; Хоменка Ярошα, козака; Шелехівщина, хутір; Яцин, село.

У Рум'янцевськім описі 1765–1769 рр. до першої Пирятинської сотні вписані, крім названих населених пунктів, також села: Малютинці, Олексіївка, Савенці, Сурмачівка, Теплівка; слободи: Яр, Шелехівка; хутори: Кононівка, Макіївський Яр, Наталівка, Переводський, Селище, Сліпорід.

ПИРЯТИНСЬКА ДРУГА СОТНЯ (1648–1658; 1762–1782 рр.). Виникла у складі Лубенського полку як військовий підрозділ міста Пирятина. Від 1649 р. і до 1658 р. Зборівським миром була закріплена за Кропивнянським полком. 1658 р. Іваном Виговським повернута до складу Лубенського полку і ліквідована: козаків і територію включили до першої Пирятинської сотні. У 1762 р. сотню знову відновили. За Рум'янцевським переписом за нею значилося лише село Харківці. 1782 р. сотня ліквідована, а територія розподілена поміж Пирятинським, Хорольським і Лубенським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр:* місто Пирятин (тепер райцентр Полтавської області). *Сотники:* Миколаєнко Іван (1649). Оріховський (1762). Булюбаш Іов (1771–1782).

ПІДЛИПНЕНСЬКА СОТНЯ (1653–1663 рр.). Сформована наприкінці 1653 р. з козаків і населених пунктів Конотопської сотні у складі Ніжинського полку. У присяжних списках 1654 р. згадується як його структурний підрозділ зі старшиною: писар Леонтій Іванович; осавул Іван Матвійович; хорунжий Данило Іванович. У 1663 р., при виділенні Стародубського та Глухівського полків із Ніжинського, сотню ліквідували, а склад включили до Конотопської сотні. *Сотенний центр:* село Підлипне, нині – село Конотопського району Сумської області. *Сотник:* Ревта Василь Михайлович (1654).

ПІНСЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Турівського (Пінського) полку у часи його існування. *Центр сотні* – місто Пінськ, тепер – районне місто Брестської області Республіки Білорусь.

ПІЩАНСЬКА СОТНЯ (1649–1782 рр.). Виникла у складі Черкаського полку і юридично закріплена за ним Зборівським реєстром 1649 року у кількості 125 козаків. Протягом 1649–1667 рр. – підрозділ Черкаського полку. Після Андрусівської угоди 1667 р. відійшла до Переяславського полку, у якому перебувала від 1667 р. до ліквідації у 1782 році. Населені пункти скасованої Піщанської сотні увійшли до Золотоніського

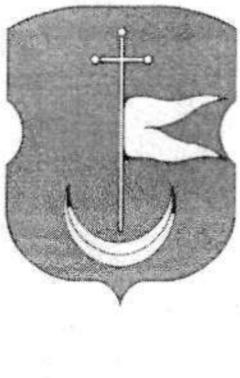

Піщане

повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Піщане, нині – село Золотоніського району Черкаської області.

Сотники: Федорович Костянтин (1649). Товстевич Онисим (1659). Федорович Костянтин[1] (1662). Федоренко [Фесенко] Мусій (1672). Шкрабко Фесько (1676). Костенко Андрій (1679). Шкрабко Фесько (1682). Коптевач Андрій (1685, н.). Костенко Андрій (1689–1693). Джалалий Іван Филонович (1692, н.). Притиско Павло (1696–1698). Романович Ілля (1704, н.). Голубка Кіндрат (1710, н.). Гармаш Іван (1710–1718, н.). Кандиба Семен (1710–1732). Йосипов Панко (1719, н.). Безрученко Іван (1719, н.). Шарата Федір (1723, н.). Орешко Данило (1724, н.). Малик Матвій (1724, н.). Шарата Гнат (1727; 1732, н.). Кандиба Іван (1731, н.). Лукашевич Григорій (1733, н.). Кандиба Михайло (1733–1750). Третяк Лесько (1735, н.). Мельник Григорій (1736, н.). Дубина Павло (1738, н.). Андрієнко Василь (1739, н.). Ковтун Іван (1740; 1741; 1743, н.). Кандиба Петро Семенович (1750–1757). Жила Іван (1757–1767). Деркач Іван (1770). Прохорович Іван Дмитрович (1770). Лазаревич Володимир Васильович (1771–1782).

Писарі: Ковбич Яків (1679). Левицький Матвій Васильович (1685). Сальковський Степан (1692). Копнотинський Семен (1701). Костовський Андрій Пилипович (1712–1714; 1718). Семенович Костянтин (1715). Федорович Іван (1717). Григорович Василь (1720). Сторожевський Хома Степанович (1716; 1720–1727). Бихкало Захар (1731–1759). Шевейко Петро (1760–1761). Мельницький Яким (1761–1774). Бихкало Михайло (1775). Раєвський Яків (1776). Жежеліовський Стефан (1777–1781). Мельницький (1781–1782).

Осавули: Тарасенко Процько (1732). Паламаренко Яків (1734). Лебідь Семен (1736–1744). Мельник Григорій (1744–1748). Дидас Іван (1748–1750). Ісаєнко Григорій (1752–1753). Дидас Іван (1754–1755). Манжула Йосип (1754; 1764). Ісаєнко Назар (1759). Ярош Андрій (1761; 1770). Петренко Корній (1767). Кривенко Семен (1774–1782).

Хорунжі: Чучукало Іван (1726–1746). Шарата Павло (1744–1759). Лівий Семен (1752–1753). Чучукало Мартин (1754; 1761–1764). Безрукий Федір (1767). Прокопенко Петро (1771–1781).

Городові отамани: Бишовець Андрій (1679). Притиско Данило (1682). Самойленко Іван (1682; 1690–1698). Коптевач Андрій (1685). Кириченко Михайло (1704). Голубка Кіндрат (1710). Притиско Павло (1710; 1718–1719). Вітер Федір (1712–1715). Шкарупа Григорій (1716–1720). Орішко Данило (1719–1733; 1737; 1741–1746). Шарата Гнат (1728; 1731). Олексієнко Іван (1732). Кандиба Іван (1732). Скорик Кирило (1734). Каздоба Клим (1734–1737). Бородавка Мартин (1736). Сердюк Максим (1738). Бородавченко Лесько (1739–1740). Скорик Михайло (1744–1761). Дідас Іван (1751–1752). Ярош Андрій Семенович (1762–1767; 1773–1782). Чайковський Іван Іванович (1767–1769).

Населені пункти у 1750–1769 рр.: Городиський хутір; Нова Гребля, село; Передеріївка, село; *Піщане,* містечко; Шабельники,[2] село; дев'ять хуторів.

ПІЩАНСЬКА СОТНЯ (1651–1658 рр.). Створена наприкінці 1651 року після Білоцерківської угоди як військово-адміністративний підрозділ Миргородського полку з сотенним центром у селі Піски, тепер – с. Піски Лохвицького району Полтавської області. 1658 року, у зв'язку з адміністративною реформою І. Виговського і з відновленням Лубенського полку, сотню розформували, а населені пункти розділили між Лохвицькою і Сенчанською сотнями Лубенського полку.

ПОГАРСЬКА СОТНЯ (1649–1782 рр.). Утворилася, згідно з рішенням Зборівської угоди про козацький реєстр, восени 1649 р. у складі автономної Стародубської волості (повіту) Чернігівського полку. Складалася з міста Погар та села Юдинів. У 1654 р. сотня увійшла до Ніжинського полку, а 1663 р. стала складовою частиною новоствореного Стародубського полку, в якому надалі знаходилась

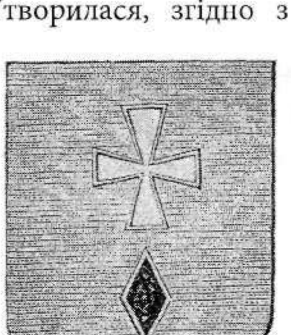

Погар

[1] Наказний переяславський полковник у Піщаній.

[2] Село з такою ж назвою є і на Правобережжі, під Чигирином.

аж до ліквідації у 1782 р. Територію скасованої сотні включено до Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр*: місто Погар, нині – райцентр Брянської області Російської Федерації.

Сотники: Шох Павло (1649). Яремієнко Гаврило (1659; 1663–1669; 1670; 1677–1680). Набатенко Аверкій Тимофійович (1662). [Лазаревич] Лазар Тимофійович (1672–1676). Купецький Вакула Петрович (1681, н.). Яремієнко Тарас Гаврилович (1681–1698). Якименко Іван (1683, н.). Чериковер Гнат Володимирович (1683, н.). Яремієнко Василь Гаврилович (1688, н.). Олександр Юхимович (1689, н.). Чериковер Гнат Володимирович (1690, н.). Шеремет Тимофій Федорович (1697, н.). Подоляка Артем Олексійович (1697–1698). Мовчан Іван (1701). Іскра Захар (1701). Яремієнко Тарас Гаврилович (1703–1705). Подоляка Артем Олексійович (1705–1707). Галецький Семен Якович (1706–1707). Іскра Захар Юрійович (1708). Соболевський Семен (1708–1709). Іскра Захар Юрійович (1709–1712). Огій Михейович (1710, н.). Гетун Максим Іванович (1711–1712; 1716; 1718; 1719, н.). Кашуба Горпій Гаврилович (1712, н.). Галецький Семен Якович (1712–1722). Чериковер Никифор Гнатович (1716, н.). Соболевський Семен (1717, н.). Сорока Семен Давидович (1720, н.). Гетун Максим Іванович (1723; 1724; 1729, н.). Галецький Леонтій Якович (1722, н.). Соболевський Семен (1722–1738). Рухлядка Осип (1722; 1723; 1725, н.). Підгаєцький Роман (1723, н.). Круковський Іван Михайлович (1725–1727, н.). Панюшка Кирило (1734–1735, н.). Білий Опанас (1734; 1736, н.). Соболевський Василь Семенович (1738–1750). Соболевський Володимир (1765–1768). Лобко Яків (1781). Тарасевич Федір Осипович (1782).

Населені пункти у 1750 р.: Бобрик, село; <u>Бузька</u>, село; Борщів, село; Бугаївка, село; <u>Буглівка</u>, село; Василівка хутір; <u>Вітемля</u>, село; <u>Волуєць</u>, село; <u>В'ялки</u>, село; Гориша, село; Городище, село; <u>Грим'яче</u>, містечко; Гринівка, село; <u>Гудівка</u>, село; Дарієвське, село; Дешковичі, село; <u>Євдоколе</u>, село; Жигалки, село; Журавлів, село; <u>Залізний</u> завод; <u>Званий</u> хутір; <u>Іванівський</u> хутір; <u>Ілбів</u>, село; <u>Киваї</u>, село; Крунівський хутір; <u>Курганівка</u>, слобода; Курів, село; Курковичі, село; Липки, село; Лобки, село; <u>Лотаки</u>, село; Лукин, село; Марківське, село; <u>Миколаївка</u>, слобода; <u>Михайлівське</u>, село; <u>Михалчина</u> слобода; Мишківка, село; Мурави, село; <u>Нова Вора</u>, хутір; Перегони, село; <u>Підсуличі</u>, село; Погар, місто; Поперечне, село; Посудичі, село; Пушкарі, село; <u>Рохманів</u>, село; Сопичі, село; Случевськ, село; Смотрова Буда, село; <u>Стара Вора</u>, хутір; Стечня, село; Суворів, село; <u>Сухосіївка</u>, село; <u>Телегівка</u>, село; <u>Туросна</u>, село; <u>Ущерпи</u>, село; Холопець, хутір. Хутори: Джури Матвія; Круковської Агафії; Чауси, село; Чехівка, село; Чубарів, село; Юдинів, село; Яковличі, село. За Рум'янцевським описом також значаться села і слободи: Ілевенка, Кренидівка, Савич. Відсутні підкреслені населені пункти.

ПОГРЕБИСЬКА [ПОГРЕБИЩЕНСЬКА] СОТНЯ (1649–? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Кальницького полку у 1649–1653 рр. У 1653 р. увійшла до виділеного з нього Паволоцького полку. За „Реєстром" 1649 р. мала 174 козаки на чолі із сотником Федором Григоровичем. У 1654 р. згадана як сотня Паволоцького полку. Більших даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Погребище, тепер – районний центр Вінницької області.

ПОДОЛЬСЬКА СОТНЯ (1648–1658 рр.). Виникла восени 1648 р. у складі Гадяцького полку. Зборівською угодою узаконена і включена до складу Полтавського полку (1649–1658 рр.). 1658 р., у зв'язку з відновленням Гадяцького полку, повернута до його складу і ліквідована, а територія розподілена між сусідніми сотнями. *Сотенний центр*: село Подольки, нині – село Поділки Липоводолинського району Сумської області. *Сотник*: Макаренко Павло (1649).

ПОЛОНСЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Зв'ягельського полку у 1648–1649 та 1656–1658 рр. Центр – місто Полонне, тепер – районне місто Хмельницької області.

ПОЛТАВСЬКА ПОЛКОВА СОТНЯ (1648–1775 рр.). Сформувалася у 1648 р. на території міста Полтави і близьких присілків. Існувала постійно в складі полку як основна

системоутворююча військова і адміністративна одиниця. У жовтні 1775 р. ліквідована разом з усім Полтавським полком, а територія включена до Новоросійської губернії, яку в свою чергу, після Кучук-Кайнарджийського миру з Османською імперією, реорганізували, виділивши з неї Азовську губернію. *Сотенний центр*: місто Полтава, тепер – обласний центр України.

Сотники: Іскра Іван (1649–1652; 1652–1658). Черняк Лесько (1669). Прогонський Герасим (1671–1673). Жученко Петро (1676–1677). Степан (1677). Яковенко Петро (1683). Нащинський Михайло (1683). Красноперич Іван (1684). Левенець Іван Прокопович (1687–1690). Яковенко Петро (1690). Нащинський Андрій (1691). Петрашенко Михайло (1693). Левенець Іван (1693). Нащинський Андрій (1693–1700). Цесарський Матвій (1694). Плечник Микита (1696). Черняк Іван Леонтійович (1695–1699). Черняк Григорій Іванович (1701). Кованько Петро (1708). Зеленський Богдан (1708). Старицький Захар Лукич (1711). Старицький Лука Захарович (1727, н.). Тарновський Іван Григорович (1732–1748). Тарновський Павло Іванович (1736, н.). Черняк Іван Савич (1748–1767). Фідровський Ярема Федорович (1767–1775).

Населені пункти за описом 1750 р.: Будищечки, село; Винниця, маяцького сотника Гаврилова; Грабинівка, село; Жуки, село; Івонченці, село; Нижні Млини, село; Павленки, село; Полтава, місто; Свинківський, хутір; хутір біля с. Будищечки; Яківці, село. За Рум'янцевською ревізією 1765–1769 рр. за Полтавською сотнею значаться: села – Грабинівка, Дитятівка, Зенці, Іскрівка, Нові Млини, Патлаївка, Писарівка, Ягончинці, Яківці; слободи – Бреусіївка, Протопопівка; 8 урочищ; 38 хуторів. Місто Полтава приписане до першої сотні.

ПОЛТАВСЬКА ПЕРША СОТНЯ (1648–1775 р.). Виникла влітку 1648 р. як військовий підрозділ і адміністративний округ Полтавського полку, в якому перебувала постійно, з незначними перервами в кінці XVII – на початку XVIII ст. 1723 р. відновлена і відома як друга, або Нова Полтавська сотня. У жовтні 1775 р., після миру Росії з Туреччиною, приєднанням південних земель і утворенням Азовської губернії Полтавський полк, а разом з ним і першу сотню, ліквідовано, а територію включено до Новоросійської губернії. *Сотенний центр*: місто Полтава (тепер обласне місто України). *Сотники*: Черняк Яків Лаврентійович (1715). Тарновський Микола (1724). Черняк Григорій Іванович (1724–1732).

Населені пункти за описом 1750 р.: Бруссся, село; Вакулиці, село; Варварівка, село; винниці: Білущенка, військового товариша; Буцьких, значкових товаришів; Пащинської Степаниди; Гавронці, село; Диканька, село; Іскрівка, село; Кам'янка, село; Кантемирівка, слобідка; Карлівка, село; Ковалівка, село; Коломак, село; Коломацькій хутір; Коломацькі млини; Крутий Берег, село; Кучерівка, село; Нові Млини, село; Орчик, село; Патлаївка, слобідка; Петрівка, село; Піщанський, хутір; Ровні, село; Світайлове, слобідка; Сколька, село; Слобідка біля с. Орчика; Слобідка ольховського священика; Стасівці, село; Сторожове, село; Тахтаулове, село; Федорівка, село; Хутори: Білущенка, військового товариша; Богдановича Івана; Кочубея, генерального обозного; Тернавського Василя, Черняківка, село; Яківці, село. За „Генеральним описом Малоросії" 1765–1769 рр. за першою Полтавською сотнею значаться: *місто* Полтава; *села* – Бруськи, Буцківка, Варварівка, Гавронець, Диканька, Іванчинці, Кам'янка, Карлівка, Крутий Берег, Крутоберезька Гребля, Павленкове, Петрівка (дві), Піщане, Семенівка, Сем'яківка, Слобідка (дві), Стасівці, Сторожеве, Тахтаулове, Федірки, Федорівка; *слободи* – Боршна, Буцківка, Кантемирівка, Куликівка, Орчик, Орчиківське, Руднівщина, Черняково; 35 *урочищ*; 60 *хуторів*.

ПОЛТАВСЬКА ДРУГА СОТНЯ (1648–1775 рр.). Утворилася влітку 1648 р. як військовий підрозділ Полтавського полку. Закріплена Зборівською угодою 1649 р. Весь час існування належала до Полтавського полку. 1775 р. разом з полком ліквідована, а територія включена до Новоросійської губернії. *Сотенний центр* – місто Полтава, нині – обласний центр України. *Сотники:* Яковенко Петраш (1649). Юрченко Гнат (1696). Не-

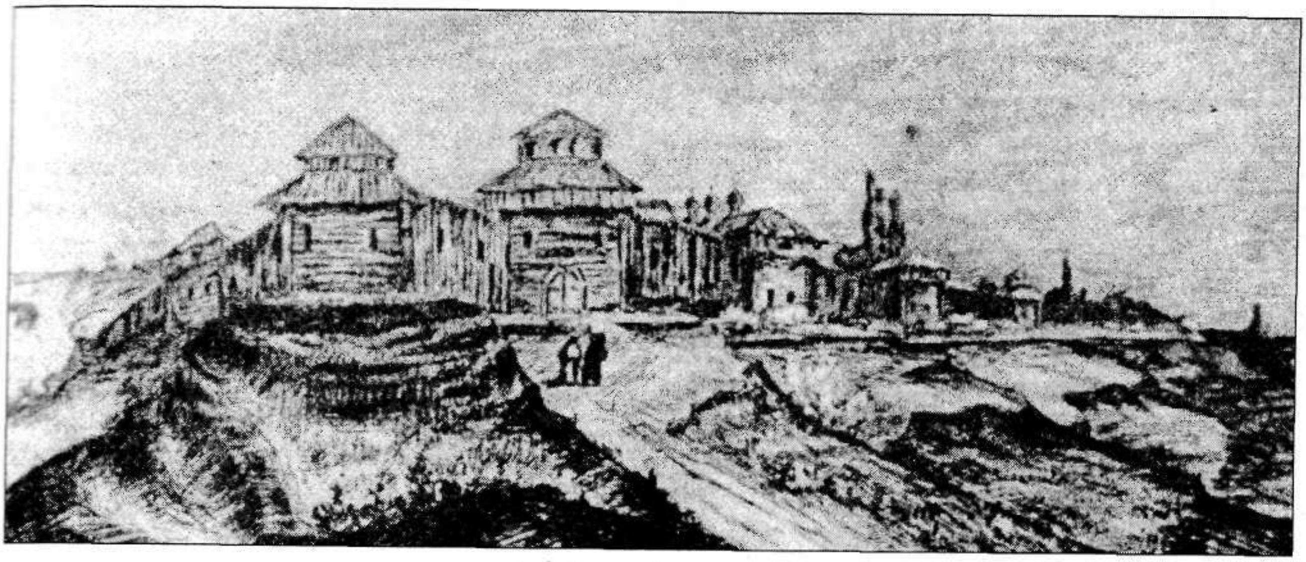

Вид Полтави XVIII ст.

наденко Адам (1700). Самарський Дмитро (1714–1718; 1725). Черняк Яків Лаврентійович (1718–1722). Кованько Герасим Петрович (1727–1735). Штепа Григорій (1738–1752). Кулик Семен (1752–1767). Жученко Василь (1767). Вовковняк (1771).

Населені пункти за описом 1750 р.: Буланове, село; винниці: Білущенка Дмитра, військового товариша; Висоцького, військового товариша; Ковельського, осавула; Левенцевої; Магденка, хорунжого; Яковича, сотника; Головач, село; Горбанівка, село; Гужули, село; Івашки, село; Кващуки, село; Куклинці, село; Локощина, село; Малишів, село; Мачухи, село; Мильці, село; Окренська винниця; Ольшана, село; Полузівський хутір; Пушкарівка, село; Рибці, село; Росошинці, село; Супрунівка, село; Тагамлик, село; Федірки, село; Хутори: Ковельського, осавула; Кошелєва, бригадира; Шостаки, село. За Рум'янцевською ревізією лівобережних полків 1765–1769 рр. за другою Полтавською сотнею значилися: *села* – Буланове, Вакулинці, Головач, Горбанівка, Гужули, Івашки, Ковалівка, Куклинці, Локащине, Малишівка, Мале Будище, Мартинівка, Мачухи, Мильце, Нижні Млини, Ольшани, Пушкарівка, Рябці, Росошинці, Супрунівка, Триби, Тютюнники, Федірки, Шостаки; *містечко* – Ольшани; *слобода* – Зеленська; *урочищ* – 33; *хуторів* – 40.

ПОНОРНИЦЬКА [ПОНИРНЕНСЬКА] СОТНЯ (1651–1782 рр.). Вперше згадується в документах весною 1654 р. у складі Ніжинського полку, хоча виникла сотня, ймовірно, ще наприкінці 1651 р. За присяжними списками 1654 р. до неї входили містечко Понирне та села Вербіж, Мезин, Овдіївка, Покошичі, Псарівка, Радичів, Хлопеники. При адміністративному реформуванні Ніжинського полку і створенні Стародубського у 1663 році Понирненська сотня була включена до складу Чернігівського полку, у якому і перебувала незмінно аж до ліквідації у 1782 р. Населені пункти скасованої сотні увійшли до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Понорниця [Понирне, Понурниця], сьогодні – селище Понорниця Коропського району Чернігівської області.

Сотники: Коваленко Данило Степанович (1654). Ходко Матвій (1657). Ковтуненко Федір (1669–1672). Свириденко Василь (1674–1677). Ковтуненко Федір (1678). Костомаха Андрій (1685). Шабалтасенко [Савицький] Никифор Савич (1693–1723). Савченко Тихон Никифорович (1723–1726). Савченко Федір Никифорович (1723, н.). Максимович Василь (1730). Брежинський Олександр (1736–1761). Брежинський Богдан Олександрович (1761–1772). Брежинський Петро Олександрович (1772–1782).

Населені пункти: Авдіївка, село; Будище, село; Бужанка, село; Верба, село; Вишеньки, село; Гаврилівка, село; Городице, село; Гутища, село; Довга Гребля, слобідка; Дрімайлівський млин; Іванкове, село; Камка, село; Кистра, хутір; Козилівка, село; Козолупівка, село; Криски, село; Купчичі, село; Луденка,

слобідка; Лузики, село; Мезин, село; Новий Млин, село; Оболонь, село; Овдіївка, село; Ольшанська гута; Орлівка, село; Осмаки, село; Покошичі, село; *Понорниця*, містечко; Прогони, хутір; Псарівка, село; П'ятківський, млин; Радичів, село; Радомка, село; Розлети, село; Руденка, село; Руденка, слобода; Савинка, село; Самотуги, село; Тимонівський, хутір; Тільна, село; Тільна, слобідка; Ушівка, село; Хлоп'яники, село; Холми, село; Хутір Оболонського Дем'яна, генерального бунчужного; Шабалтасівка, село. В описі 1765–1769 рр. за сотнею записані лише села Кирилівка, Мезин і Хлоп'янки.

ПОПІВСЬКА СОТНЯ (1758–1782 рр.). Створена 1758 р. у складі Ніжинського полку з козаків і населених пунктів колишньої Підлипненської сотні (1653–1663 рр.). Виділена із Конотопської сотні Ніжинського полку. Ліквідована 1782 р., а територія включена до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* село Попівка, нині – Конотопського району Сумської області. *Населені пункти:* села Підлипне, *Попівка*, Соснівка, Шаповалівка[1] та хутір біля Підлипного.

ПОПОВОГІРСЬКА [ПОПОГОРСЬКА] СОТНЯ (1654–1663 рр.; 1748–1752 рр.). Сформована у складі автономної Стародубської частини Ніжинського полку весною 1654 р. з населення сіл Попова Гора та Жонци. Згадано і старшину: Прокіп Степанович – сотник; Ян Степанович – писар; Василь Петрович – осавул; Фотій Савич – хорунжий. 1663 р., при виділенні Стародубівщини в окремий полк, Поповогірську сотню ліквідували, а територію і козаків включили до Стародубської другої сотні. На короткий час, у 1748–1752 рр., сотню виділяли зі складу Новоміської сотні, до якої село Попова Гора відійшло у 1711 р., при її створенні. Сотенним центром було одне село Попова Гора, нині – селище Красная Гора, райцентр Брянської області Російської Федерації. Сотником протягом 1748–1752 рр. був Петро Улита.

[1] Не плутати із сотенним центром Шаповалівка Ніжинського полку, під Борзною.

ПОТОЦЬКА [ПОТОКІВСЬКА, ПОТІЦЬКА] СОТНЯ (1649–1775 рр.). Виникла у складі Чигиринського полку. У ньому ж закріплена „Реєстром" 1649 р. у складі 181 козака. Протягом 1661–1663 рр. перебувала в Кременчуцькому полку. У 1663–1667 рр. знову в Чигиринському полку. За Андрусівською угодою мала би відійти до Миргородського, але П. Дорошенко утримував її за собою до 1672 року, коли І. Самойловичу вдалося таки приєднати цю адміністративну одиницю до Миргородщини. У 1775 р. за указом Катерини II Потоцьку сотню ліквідовано, а територію включено до складу Новоросійської губернії. *Сотенний центр:* містечко Потік, нині – село Потоки Кременчуцького району Полтавської області.

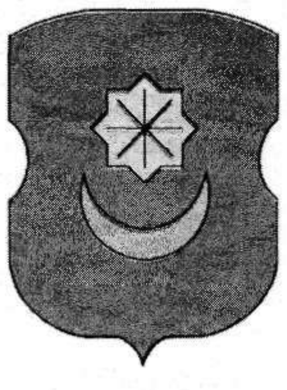

Потоки

Сотники: Гулячка Василь (1649). Дубовицький Гаврило (1661). Вольовач Антін (1719). Крушевський Прокіп (1721, н.). Розсоха Йосип (1723–1724). Малишев Данило (1725, н.). Крушевський Трохим (1729–1731). Сахатов Юрій (1736–1750). Булах Антон (1739, н.). Шутенко Ілля (1754–1768).

Населені пункти: Дмитрівка, село; Кам'янка, село; Омельницький хутір; *Потоки*, місто. В ревізії 1723 р. є дані лише по містечку Потоки. В описі 1765–1769 рр. відсутнє село Кам'янка, проте описані 19 хуторів.

ПОЧЕПСЬКА ПЕРША СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла як адміністративна одиниця та військовий підрозділ автономного Стародубського повіту Чернігівського полку наприкінці 1648 року. Територію складали містечко Почеп та села Глазів, Димове, Ішове, Рогове, Синькове, Сітолове, Тубольці, Шубурове. У 1654 році сотня увійшла до складу Ніжинського полку зі старшиною: Рославець Андрій Іванович – писар, Лазар Добросельцев – осавул, Афанасій Карпов – хорунжий, а у 1663 році – до окремого щойно створеного Стародубського полку, в якому надалі

знаходилася аж до ліквідації автономної адміністрації Лівобережжя у 1782 р. Її територію включено до Новгород-Сіверського намісництва. Почеп став також центром гетьманської домінії – Почепської волості, села якої були розкидані по всьому Стародубському полку. *Сотенний центр:* місто Почеп, тепер – райцентр Брянської області Російської Федерації.

Сотники: Ширяй Семен (1648–1649). Прокопович Християн (1649). Кирило Якович (1651–1653). Рославець Петро Іванович (1653–1654). Сидоров Михайло (1654). Андрій (1656). Рославець Петро Іванович (1657). Карпачонок Семен (1657). Рубан (1660). Рославець Овдій Іванович (1665–1670). Ходневич Федір (1666, н.). Ніздря Наум Григорович (1670). Базилевич Левко (1670). Ходневич Федір (1671). Рославець Овдій Іванович (1672–1676). Ніздря Наум Григорович (1676). Кирило Якович (1676–1677). Ніздря Наум Григорович (1677). Кошарський Яків Федорович (1677). Рославець Овдій (1678). Мусій Васильович (1679, н.). Кирило Якович (1679, н.). Ніздря Наум Григорович (1679–1687). Кирило Якович (1685, н.). Мусій Васильович (1685, н.). Байдак Адам Іванович (1687–1690). Плушенко Яків Павлович (1687, н.). Мусій Васильович (1689, н.). Короткевич Григорій (1691). Осип Мартинович (1691–1695). Василь Андрійович (1692, н.). Карнович Антін (1693, н.). Коровка-Вольський Гнат (1695–1696). Булашевич Іван Якович (1695, н.). Рославець Лук'ян (1696–1697). Курочка Кіндрат Михайлович (1698, н.). Кирило Якович (1699, н.). Осип Мартинович (1700). Рославець Лук'ян (1700–1701). Алфьоров Кузьма (1702). Ніздря Пилип (1702, н.). Шухаренко Сава (1702, н.). Ботвинка Євстахій Семенович (1705–1706, н.). Рославець Лук'ян (1709). Губчиць Іван Михайлович (1710–1729). Янковський Михайло (1723, н.). Рославець Дмитро (1729–1731, н.). Губчиць Іван Іванович (1733–1734, н.; 1735–1749). Варавський Василь (1734–1735, н.). Ботвинка Микита (1742–1744, н.). Губчиць Василь Іванович (1749–1764). Карнович Антін (1759, н.). Дівович Олексій Данилович (1764–1769). Булашевич Олексій (1772).

Населені пункти в середині XVIII ст.: Анишине, село; Бабиничі, село; Билики, село; Бибики, село; Білків, село; Близниці, село; Болотихове, село; Барики, село; Буда, село; Булашеве, село; Велика Деремня, село; Веребейня, село; Високе, село; Витівка, село; Вища Злобина, село; Волжин, село; Волохи, село; Гариці, село; Глазове, село; Гнилиця, село; Горбачі, село; Городники, село; Гришковичі, село; Дмитрове, село; Довбежів, село; Єлисеєвичі, село; Женське, село; Журавка, село; Зикієве, село; Зіваки, село; Злобина, село; Ігрушин, село; Іллюшине, село; Ішове, село; Клинок, село; Кобелі, село; Казанове, село; Колодня, село; Керманове, село; Коротке, село; Косачі, село; Котельки, село; Кошів, село; Курманове, село; Кучеєве, село; Личове, село; Лютенька, село; Макарове, село; Мала Деременька, село; Малинка, слобода; Микольщина, село; Міхове, село; Мощена, село; Муравка, село; Надинка, село; Нижні Злобинці, село; Норине, село; Огородники, село; Ожеги, село; Оксамитове, село; Олексіївськ, село; Онохове, село; Печня, слобода; Писарівка, село; Піски, село; Подузове, село; Полянка, село; Попсуївка, слобода; Ратне, село; Ручиця, село; Рудня, село; Рукавичин, село; Рябці, село; Савлукове, село; Санники, село; Сеньків, село; Сеталове, село; Синьків, село; Соколина, слобода; Старий Почеп, село; Сулашеве, село; Супрягіне, село; Тарутине, село; Телеші, село; Титовщина, село; Третяки, село; Трусівка, село; Усошки, село; Устинове, село; Хоробичі, село; Чемоданове, село; Чопове, село; Шаулине, село; Шинчі, село; Шматівка, село; Шуморове, село. У „Генеральному описі Малоросії" 1765–1769 рр. виділені поселення значаться за іншими сотнями. Разом з тим у ньому до Почепської першої сотні приписані такі села і слободи: Аксамитове, Бахаричеве, Білавське, В'язівка, Гвоздове, Гнезделич, Доманич, Дугутове, Єлисієвичі, Жерятине, Заміська Слобода, Малі Лісові Казани, Клюшине, Кугучеве, Кукшинове, Кулієве, Лисиєвичі, Озарове, Подименка, Покровщина, Полники, Попечівка, Попівка, Почеп, Рубча, Савинка, Силинове.

ПОЧЕПСЬКА ДРУГА СОТНЯ (1648–1663; 1748–1782 рр.). Виникла як адміністративна одиниця автономної Стародубівщини (колишнього Стародубського повіту Смоленського воєводства) у складі Чернігівського полку наприкінці 1648 року. Після Переяславської ради 1654 р. відійшла до Ніжинсь-

кого полку. У 1663 р., при створенні окремого Стародубського полку, сотню, яка містилася у місті Почепі, ліквідували, приєднавши до Почепської полкової (територіальної). Відновлена друга Почепська сотня була у 1748 р. (разом з утворенням Поповогірської) і проіснувала аж до ліквідації полково-сотенного устрою Гетьманщини у 1782 р. Її територія відійшла до Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр:* місто Почеп, нині – райцентр Брянської області Російської Федерації.

Сотники: Туляновський Микола (1648–1649). Старосельський Михайло Якович (1748–1761). Старосельський Яків Михайлович (1761–1764). Аршуков Мусій Данилович (1764–1766; 1766–1782). Малявка Кирило (1766, н.).

Населені пункти на середину XVIII ст.: Абаренка, село; Анишине, село; Бахаричі, село; Березівка, село; Битня, село; Бурбилове, село; Васьковичі, село; Велике Селище, село; Ветошки, село; Видри, село; Витівка, село; В'ялки, село; Голяшівка, село; Гущин, село; Дадирівка, село; Дегтяна слобода; Дем'янове, село; Димове, село; Дідівка, село; Долботове, село; Доманичі, село; Житня, село; Жлудки, село; Завалипустя, село; Запілля, село; Ігнатове, село; Калачеве, село; Карпове, село; Козорізівка, село; Копили, село; Кореневе, село; Космове, село; Красний Ріг, село; Кузнеці, село; Лабодине, село; Лизогубівка, село; Машкове, село; Милашеве, село; Михеєнки, село; Монастирська слобода; Морове, село; Мошовка, село; Озарове, село; Пашкове, село; Підбіле, село; Попелівка, село; Почеп, місто; Починок, село; Пушкарі, село; П'яний Ріг, село; Рогове, село; Рогозин, село; Росалівка, село; Свинуха, село; Селище, село; Сотникове, село; Старий Почеп, село; Стругове, село; Суботів, село; Супрягіне, село; Хотеничі, село; Храпівка, село.

Виділені підкресленням населені пункти в Рум'янцевському описі 1765–1769 рр. записані за іншими сотнями. Разом з тим у ньому є відсутні в ревізії 1750 р. села і слободи: Брешівка, Губостове, Івашкове, Карбівщина, Коваль, Колчеве, Онишине, Паниківка, Тирківщина, Чернеча, Шулине, Шелянгівка та Юркове.

ПРИЛУЦЬКА СОТНЯ (1649–1653 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Кальницького полку. У 1649 р. мала 100 козаків, яких очолював сотник Василь Антоненко. Ліквідована 1653 р. при реорганізації Кальницького полку у Винницький та виділенні із нього Паволоцького. *Сотенний центр*: містечко Прилука, нині – село Стара Прилука Липовецького району Вінницької області.

ПРИЛУЦЬКІ СОТНІ (1648–1782 рр.). Прилуцька полкова сотня утворилася влітку 1648 р. як основний військовий підрозділ Прилуцького полку. „Реєстром" 1649 р. була розділена на чотири підрозділи по 100 козаків. Перша називалася Прилуцька полкова і очолював її Кременчуцький Сава. Дві сотні називалися Прилуцькими: *перша* – Омеляна Проценка і *друга* – Павла Тереха [Терещенка]. Четверта Прилуцька сотня названа Шкуратовою, за прізвищем сотника Івана Шкуратовича. Протягом 1658–1662 рр. існувало дві Прилуцькі сотні, а далі – в основному одна. 1757 р. з території полкової Прилуцької сотні виділено Переволочанську сотню. Прилуцька сотня ліквідована разом з Прилуцьким полком у 1782 р. Її територія увійшла до Пирятинського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр*: місто Прилуки [Прилука], нині – райцентр Чернігівської області [49].

Сотники: Кременчуцький Сава (1649). Шкуратович Іван (1649). Проценко Омелян (1649). Терещенко Павло (1649). Данилов Іван (1651–1659). Лук'янович Аврам (1661). Тимків Гнат (1661). Тищенко [Тимченко] Сава (1665–1666). Семенов Федір (1669). Григорій Пилипович (1676). Куриленко Юхим (1682). Маценко Євстафій (1683; 1687–1688). Золотаренко Яків Кіндратович (1690–1709). Маркович Іван Маркович (1709–1719). Маркович Федір Маркович (1719–1724). Журавський Федір (1721, н.). Носенко-Білецький Петро Іванович (1724–1733). Лукомський Степан Степанович (1735–1747). Гуленко Андрій Іванович (1747–1758). Гуленко Павло (1760). Носенко-Білецький Юрій [Георгій] Петрович (1760). Свирський Федір (1767). Гудима Григорій Павлович (1769–1782).

Населені пункти: Білошапки, село; Боршна, село; Бубнівщина, село; Буди, село; Валки,

село; Велика Дівиця, село; Високе, село; Гнилицький хутір; Голубівка, село; Гонзаровщина, слобідка; Дідівці, село; Дубовий Гай, село; Дубовики, хутір; Євтухівщина, хутір; Заїзд, село; Калишівська Гребля, село; Калюжинці, село; Ковтунівка, село; Колісники, село; Красляни, село; Куликівський хутір; Левки, село; Лемешівка, село; Линовиця, село; Ліски, село; Лісові Сорочинці, село; Лукомка, слобідка; Мала Дівиця, село; Малодівицька слобідка; Мамаївка, село; Манжосівка, село; Маціївка, село; Мульки, село; Нежарівська слобідка; Нежарівські хутори; Нова Гребля, хутір; Обичів, село; Обичівська слобідка; Ольшана, село; Пергатівщина, хутір; Переволочна, село; Переволочанська слобідка; Піддубівка, село; Пирогівці, село; Подище, село; Полове, село; Полонки, село; Прилуки, місто; Рибці, село; Рудівка, село; Сезьки, село; Сергіївка, село; Скрильний хутір; Смош, село; Стодольщина, хутір; Стрільники, село; Товкачівка, село; Турівка, село; Урсалка, хутір. *Хутори:* Гамаліївського монастиря; Горленка Андрія; Густинського монастиря; біля с. Полонок; біля м. Прилук; Прокоповича Стефана, військового товариша; біля с. Рудівка; Стоянова, підполковника Сербського гусарського полку; Чемелівщина, хутір; Шегусівщина, хутір; Ювківці, село; Яблунівка, село.

ПРОПОЙСЬКА СОТНЯ (1655–1659 рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Пропойськ, тепер – Славгород, Республіка Білорусь.

ПРОХОРІВСЬКА СОТНЯ (1672–1782 рр.). Створена рішенням гетьмана І. Самойловича з козаків і населених пунктів колишньої Оленівської сотні (1653–1663 рр.) у складі Ніжинського полку. Існувала в ньому до ліквідації у 1782 р. Територія скасованої сотні відійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* село Прохори, нині – Борзнянського району Чернігівської області.

Сотники: Хоменко Григорій (1672). Забіла Тарас Михайлович (1694). Забіла Тимофій Костянтинович (1701–1704). Борсук Матвій (1725). Григорович Семен Прокопович (1727–1738). Григорович Дмитро Семенович (1740–1765). Григорович Григорій Дмитрович (1782).

Населені пункти в 1750 р.: Бурківка, село; Крути, село; Мала Загорівка, село; Переяслівка, село; Печі, село; *Прохори*, село; Сиволож, село; Хороше Озеро, село. В описі 1765–1769 рр. с. Крути і с. Бурківка відсутні, але до сотні включено два хутори – Касьянів та Гуринівський.

П'ЯТИГІРСЬКА СОТНЯ (1648–? рр.). Сформувалася у складі Паволоцького полку весною-влітку 1648 року. За Зборівською угодою 1649 р. включена до Білоцерківського полку у кількості 122 козаків. Після 1651 р. (Білоцерківської угоди) відійшла до відновленого Паволоцького полку. До сотні належали Володарка і Лобачів. У присяжних списках 1654 р. значиться як сотенний підрозділ Паволоцького полку. Надалі даних бракує. *Сотенний центр:* містечко П'ятигір'я, нині – село П'ятигори Тетіївського району Київської області на притоці р. Рось – Молочній.

РАДОМИСЛЬСЬКА СОТНЯ (1655–1659 рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Радомисль, тепер – у складі Республіки Біларусь.

РАЙГОРОДСЬКА [РАЙГОРОДОЦЬКА] СОТНЯ (1649–1651 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Брацлавського полку. Згідно зі Зборівським реєстром восени 1649 р. складалася зі 189 козаків, яких очолював сотник Степан Атаманенко. До неї належали містечка і села: Бортники, Вишковець, Городниця, Салинці, Мачоха, Яструбинці. Сотня ліквідована після Білоцерківської угоди восени 1651 року, а населені пункти і козаки включені до полкової Брацлавської сотні. *Сотенний центр:* містечко Райгород, тепер – село Немирівського району Вінницької області.

РАХНІВСЬКА [РАХНЯНСЬКА] СОТНЯ (1649–? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Кальницького (від 1653 р. – Винницького) полку. За „Реєстром" 1649 р. мала 34 козаки на чолі із сотником Курбалою

Павлом. Згадується і в документах 1654 р. як сотня Винницького полку. Подальших даних бракує. *Сотенний центр*: містечко Рахни, нині – село Рахни Іллінцівського району Вінницької області.

РАШІВСЬКА [РЯШІВСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Утворилася восени 1648 року у складі Гадяцького полку. У зв'язку з його ліквідацією у 1649 р., за Зборівською угодою, 16 жовтня увійшла як адміністративна одиниця і військовий підрозділ у кількості 144 козаків до складу Полтавського полку (1649–1662 рр.). Під час утворення Зіньківського полку Рашівську сотню передали до його складу (1662–1672 рр.), а після ліквідації останнього і відновлення Гадяцького полку відійшла до нього і знаходилась до ліквідації у 1782 році. Адміністративну територію сотні включено до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Ряшівка, нині – село Рашівка Гадяцького району Полтавської області.

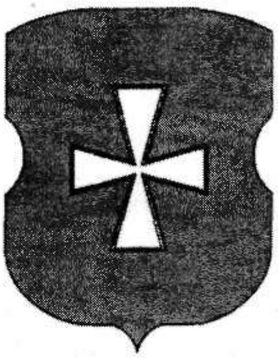

Рашівка

Сотники: Жижко Фесько (1649). Підсиленко Севостьян (1658). Підсиленко Гришко (1671). Савощенко Федько (1672). Зеленський Петро (1700–1733). Зеленський Семен Петрович (1736–1759). Зеленський Павло Семенович (1760–1782). *Населені пункти:* Ряшівка, місто.

РЕШЕТИЛІВСЬКА СОТНЯ (1683–1775 рр.). Створена І. Самойловичем у 1683 році з вихідців із Правобережної України, яких переселили у 1672–1682 рр. з правобережних полків (зокрема міста Мурафи), згідно з мирними угодами з Польщею та Туреччиною. Розселені в селах навколо Решетилівки, вони і склали територію новоствореної сотні. Весь час існування Решетилівська сотня входила до Полтавського полку. Була ліквідована разом з ним у жовтні 1775 р., а територія включена до Новоросійської губернії. *Сотенний центр*: Решетилівка, тепер – однойменний районний центр Полтавської області [64].

Сотники: Мураховський Гаврило (1684, н.). Завадовський Ясько (1690). Буженко (1696). Григорій (1717). Ярема Федорович (1714–1718). Гаєвський Іван (1720–1733). Степанов Семен (1727). Бузановський Семен (1737–1763). *Населені пункти* за описом 1750 р.: Димидівка, село; Решетилівка, містечко. За „Генеральним описом Малоросії" 1765–1769 рр. до Решетилівської сотні віднесено: *містечко* Решетилівка; *села* – Димидівка, Надежда, Потеряйки, Стінка; *слобода* Піщанка; 51 *хутір*.

РЖИЩІВСЬКА СОТНЯ [див. ***Іржищівська***].

РОГОЗЬКА СОТНЯ (1655–1659 рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Рогоза, – тепер у складі Республіки Біларусь.

РОЖДЕСТВЕНСЬКА [РОЖЕСТВЕНСЬКА] СОТНЯ (1653–1672 рр.). Вперше згадана у присяжних списках 1654 р. у складі Ніжинського полку як „засеймська" сотня. Сформувалася вочевидь напередодні 1653 р. із населених пунктів, які знаходилися на межі Батуринської та Коропської сотень. У 1654 р. складалася із сіл: Городище, Карильськ, Краснопілля, Оболоння, Очавулина та містечка Рождественного. У 1672 р., під час реформування Ніжинського полку І. Самойловичем, сотня ліквідована, а склад включено до Коропської сотні цього ж полку. *Сотенний центр:* містечко Рождественне, тепер – село Жовтневе Коропського району Чернігівської області. *Сотник:* Соколенко Нестор Савелійович (1654). Сотенна старшина у 1654 р.: писар Федір Єрофійович; *осавули* Солонченко Клим та Іван Єрмолайович; хорунжий Дмитро Іванович.

РОЇЩАНСЬКА [РОЇСЬКА, РОЙСЬКА] СОТНЯ (1659–1782 рр.). Утворена в кінці 1659 р. у складі Чернігівського полку, після ліквідації Седнівського полку, військовим підрозділом якого й була Роїська сотня.

Від 1659 р. і до своєї ліквідації у 1782 р. сотня постійно перебувала у складі Чернігівського полку. У 1672 р. до її складу включили Сибережську сотню, а від 1777 року сотня поділилася на два підрозділи. Серед керівників особливо варто відзначити родини Ращенків та Шихуцьких, які неодноразово посідали сотенний уряд. У 1782 р. територія скасованої сотні увійшла до складу Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* село Роїща, сьогодні – село Роїще Чернігівського району Чернігівської області.

Сотники: Ращенко Хома (1659–1660). Ращенко Іван (1676). Шихуцький Степан (1680–1681). Грембецький Микола (1689). Рашевський [Малик] Іван (1690–1692). Грембецький Микола (1692). Гламозда (1649). Шихуцький Петро Степанович (1699–1715). Бакуринський Яків Юрійович (1716–1738). Шихуцький Микола Степанович (1733, н.). Шихуцький Яків Миколайович (1735, н.). Бакуринський Леонтій Якович (1738–1760). Круп'янський Яків (1760–1771). Нехаєвський Іван (1771–1782). Красовський Петро (2-ї сотні 1777–1782).

Населені пункти: Буянки, село; Велика Весь, село; Вербичі, село; Вербівка, слобідка; Вир, хутір; Глинянка, хутір; Голубичі, село; Горностаївка, село; Грабів, село; Гусинка, село; Даничі, село; Добрянка, село; Добрянка, слобода; Задеріївка, село; Звинечів, село; Каменська, село; Киселівський млин; Лизунівська рудня; Маслаківка, село; Нові Познопали, слобідка; Осняки, село; Петрушин, село; Пилипча, хутір; Познопали, село; Постовбиця, село; Ріпки, містечко; *Роїща*, село; Роїська слобода; Садилівка, село; Свинопухи, село; Сибереж,[1] село; Старі Познопали, село; Старі Яриловичі, село; Строїн, слобідка; Футор, село; Халявин, село; хутір Чудової Гори; Церковичі, село; Ямища, село; Яриловицька папірня; Яриловицька рудня; Яриловичі, село. Від 1769 р. до сотні приписано села Вовкопербродівку, Рутки та Чепігівку.

РОМАНІВСЬКА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Уманського полку. Вперше згадана в „Реєстрі" 16 жовтня 1649 р. Нараховувала 214 козаків, мала сотником Гринця [Григорія] Рудого і містечка Димівку та Бандурівку. Ліквідована, ймовірно, після Білоцерківської угоди 1651 р., позаяк у списках сотень 1654 р. не згадується. *Сотенний центр:* містечко Романівка, нині – село Романівка Тальнівського району Черкаської області.

РОМЕНСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла у складі Лубенського полку восени 1648 р., але через його ліквідацію за Зборівським миром сотню, як адміністративну одиницю, включили до складу Миргородського полку, в котрому вона перебувала протягом 1649–1658 рр. З відновленням Лубенського полку у жовтні 1658 р. сотня перейшла до його складу і знаходилася до ліквідації у 1782 р., коли скасовано полково-сотенний устрій Лівобережної України, а територія Роменської сотні стала основою Роменського повіту Чернігівського намісництва. Від 1665 р. Ромни приписано до Генеральної артилерії. Протягом 1714–1727 рр. у Ромнах перебувало полкове правління і полкова канцелярія Лубенського полку. В окремі роки було по дві Роменські сотні. *Сотенний центр:* місто Ромен, нині – Ромни, райцентр Сумської області.

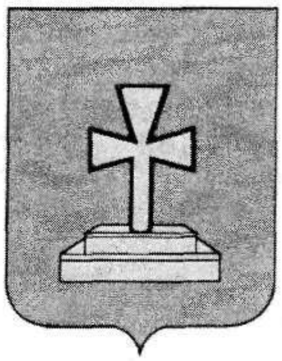

Ромни

Сотники: Олефіренко Василь (1649–1653). Войтенко Кіндрат (1657–1658). Шумейко Гаврило (1659). Глущенко Яцько (1663). Ілляшенко Максим[2] (1669–1677). Куницький Іван Федорович (1672)[3]. Лахненко Василь (2-ї сотні, 1687). Максименко Максим (1689). Заборовський Іван Тимофійович (1-ї сотні, 1687–1699). Роман Федорович (2-ї сотні, 1691). Конотоп Яків (2-ї сотні, 1693). Хорунжий Іван (2-ї сотні, 1697). Манджос Хома (1700–1705). Лук'янович Яків (1709–1725). Савусько Денис (1723, н.). Лисенко Лук'ян

[1] Було сотенним центром у 1669–1672 рр.

[2] Протягом 1676–1687 рр. – лубенський полковник.

[3] Убитий ременцями.

(1723, н.). Савусько Данило (1725, н.). Лашевич Семен (1728). Маркович Семен (1738). Маркович Іван (1738–1751). Гайдук Дем'ян (1767). Криштофович Азарій (1770–1782). Бойко Яків (1782).

Населені пункти: Бацмани, село; Біловод, село; Бобрик, село; Гаврилівка, село; Довгополівка, село; Засулля, село; Коржі, село; Кропивинці, село; Левченки, село; Лозова, село; Малі Бубни, село; Москалівка, село; Овлаші, село; Піски, село; Плавилище, село; Погарщина, слобідка; Попівка, село; Процівка, село; *Ромни*, місто; Салогубівка, село; Ярмолинці, село. В ревізії 1765–1769 рр. значаться також села: Ведмеже і Талалаївці.

РУЖИНСЬКА СОТНЯ (1651–? рр.). Адміністративний та військовий підрозділ Паволоцького полку. Утворена після Білоцерківської угоди 1651 р. у зв'язку зі створенням Паволоцького полку. Згадана серед сотенних міст у присяжних списках 1654 року. Більших даних бракує. *Сотенний центр*: містечко Ружин, нині – селище, районний центр Житомирської області.

РЯСНЯНСЬКА СОТНЯ (1655–1659 рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Рясна, тепер – у складі Республіки Біларусь.

САХНІВСЬКА СОТНЯ (1654–? рр.). Адміністративна складова Корсунського полку. Як сотня вперше фігурує у присяжних списках 1654 р. Детальніших даних з її історії наразі не маємо. *Сотенне містечко:* Сахнівка, нині – село Корсунь-Шевченківського району Черкаської області.

СВЯТОЗЕРСЬКА СОТНЯ (1655–1659 рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Святозеро, тепер – у складі Республіки Біларусь.

СЕДНІВСЬКА СОТНЯ (1651–1782 рр.). Сформована, ймовірно, ще у 1651 р., але юридично оформилася за Переяславськими угодами з Москвою. Вперше згадана у присяжних списках 1654 р. у складі Чернігівського полку. У 1659 році, після Гадяцької угоди, у зв'язку з посиленням військово-політичного протистояння між пропольською та проросійською козацькою старшиною, сотня була перетворена в окремий Седнівський полк (1659 р.), який мав підрозділи в Роїщах, Тупичеві, Клочкові і Березні, на чолі з полковником Григором Ничипором. Але в кінці того ж року полк ліквідували, а відновлену Седнівську сотню знову включили до Чернігівського полку. У 1669 р. з її складу була виділена Сиберезька сотня. У складі Чернігівського полку Седнівська сотня незмінно знаходилася аж до ліквідації у 1782 р., коли її територію включили до Чернігівського намісництва. Серед сотенної старшини найбільш відомими урядовцями стали представники родин Полетик, Войцеховичів та Римш. *Сотенний центр:* містечко Седнів, сьогодні – однойменне селище Чернігівського району Чернігівської області. До 1648 р. Седнів – центр Седнівської волості Чернігівського повіту Чернігівського воєводства.

Сотники: Григор Ничипір (1658). Півень (1665–1666). Коломбецький Іван (1671). Петличний Михайло Савич (1671–1673). Давидович Кирило (1673). Полетика Василь (1674). Пекур Григорій (1676). Полетика Іван (1677). Павлович Адам (1681; 1688, н.). Войцехович Богдан (1680). Опанас (1683). Давидович Рафаїл (1688). Стахович Андрій (1691–1695). Бутович Степан Іванович (1697–1698). Стахович Андрій (1699). Фридрикевич Криштоф Самійлович (1699–1700). Домонтович Федір Павлович (1705). Войцехович Петро Богданович (1712–1723). Базилевич Федір (1723, н.). Милютинович Дмитро (1723–1725). Мокрієвич Іван (1726; 1730, н.). Римша Іван (1727–1760). Римша Федір (1760–1769). Дубовик Федір (1773–1782).

Населені пункти: Андрушицький хутір; Андруші, село; Бігач, село; Білі Берези, село; Борки, село; Боромики, село; Великі Щимлі, хутір; Дирчин, село; Дирчинські млини; Драгівка, село; Жовідь, село; Загребельна слобода; Займище, село; Здрягівка, слобода; Ілкуча, слобода; Камка, село; Клочкове, село; Кобилянка, село; Конотоп,[1] село; Макишене, село;

[1] Не плутати з містом Конотоп Ніжинського полку.

Малі Щимлі, село; Низківка, село; Нові Боровичі, село; Нові Млини, село; Петрівка, село; Рогозка, хутір; Руденка, село; Сахнівка, село; *Седнів*, містечко; Смяч, село; Стара Рудня, село; Старі Боровичі, село; Хотуничі, село; Хрипківка, село; Черниші, село. У 1769 р. до сотні занесені села Богородицьке, Бугачі, Войцеховичі, Волвід, Гутище, Петрова Слобідка.

СЕМИПОЛЧАНСЬКА СОТНЯ (1654–1658 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Київського полку від 1654 року. За реформою І. Виговського у 1658 р. ліквідована. Семиполки включено до Козелецької сотні Київського полку. *Сотенний центр* містився в селі Семиполки, нині – село Броварського району Київської області.

СЕНЧАНСЬКА [СЕНЕЦЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сформувалася як військовий та адміністративний підрозділ у кінці 1648 р. у складі Лубенського полку. Після його ліквідації за Зборівською угодою у жовтні 1649 р. включена до Миргородського полку і була його адміністративною одиницею до жовтня 1658 р., коли реформою І. Виговського повернута у склад Лубенського полку. Відтак була під юрисдикцією останнього у 1658–1782 рр. Протягом 1764–1782 рр. складалася з двох сотень. Ліквідована царським указом про запровадження намісництв на Лівобережній Україні. Територія сотні увійшла до Лубенського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Сенча, сьогодні – село Сенча Лохвицького району Полтавської області [352].

Сотники: Шипало Михайло (1649). Сулимовський Кирило (1661). Дубовик [Дубов'яченко] Михайло (1672). Залеський Павло (1677). Слюз Василь (1679). Криштопович Сергій (1680–1682). Слюз Леонтій Васильович (1685–1695). Величковський Осип Андрійович (1700). Криштопович Кирило [Кирик] (1710–1714). Корсун Степан Григорович (1716). Милорадович Степан Михайлович (1717). Криштопович Кирило (1717–1723). Максимович Семен (1723). Слюз Семен (1724, н.). Криштопович Кирило (1725). Криштопович Іван (1725, н.; 1727–1757). Криштопович Тимофій (1757–1772).

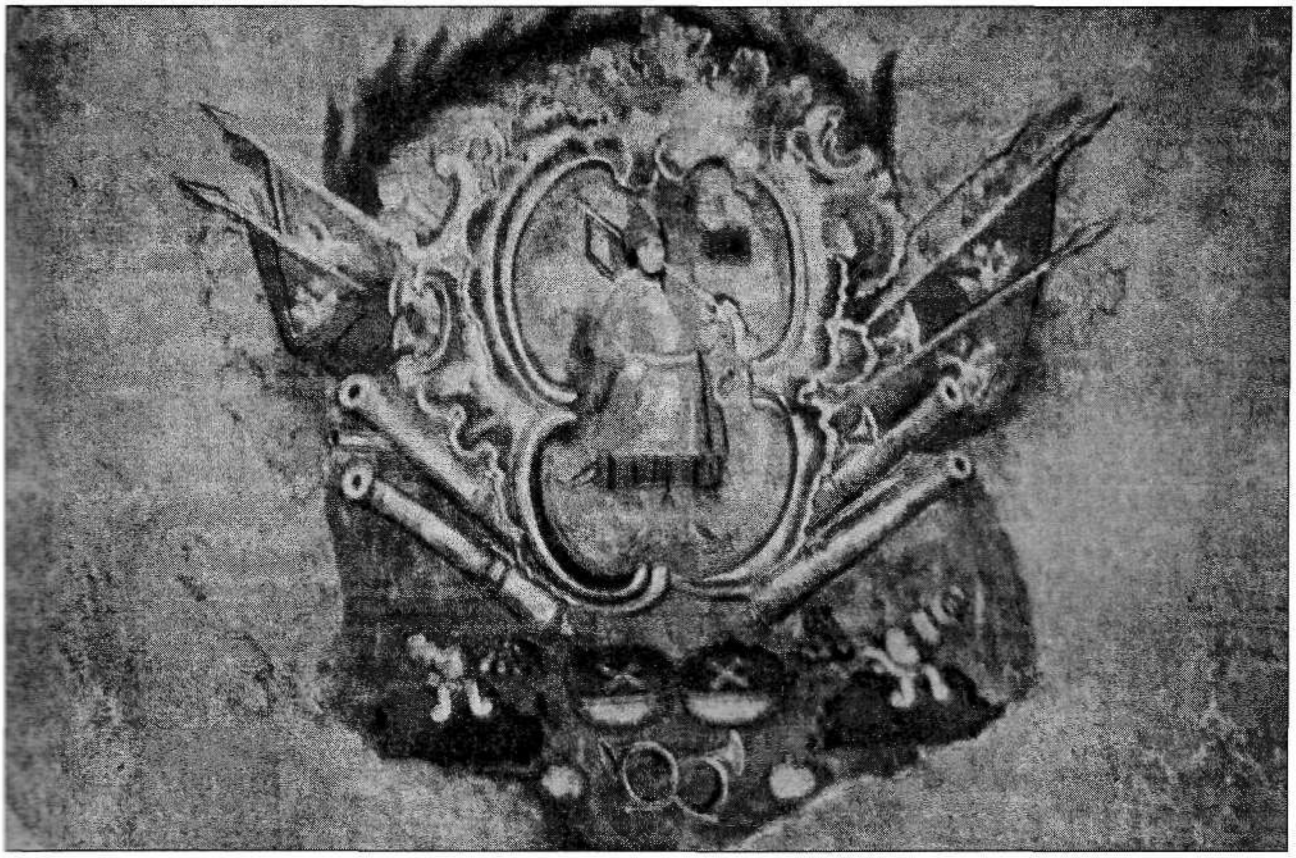

Сотенний прапор Сенчанської сотні

Криштопович Пилип (1-ї сотні, 1772–1782). Слюз Павло (2-ї сотні, 1771–1782).

Населені пункти: Бодаква, село; Васильки, село; Гапонівка, село; Ждани, село; Ломаки, село; Лучки, село; Сенча, місто; Скоробагатьки, село; Слобідка Корсуна Григорія, військового товариша; Старий хутір; Хатці, село; Христинівка, село; Хрулі, село. Хутори: Корсуна Григорія, військового товариша; Коршунової, дружини Івана Корсуна, Слюзової Тетяни; Часника, компанійського полковника. Юсківці, село. По Рум'янцевській ревізії 1765–1769 рр. до першої Сенчанської сотні записані містечко Сенча і село Бодавка [Бодаква]; до другої Сенчанської сотні – села Гапонівка та Засулля.

СИБЕРЕЗЬКА СОТНЯ (1669–1672 рр.). Створена у складі Чернігівського полку гетьманом Дем'яном Многогрішним у 1669 р., при посиленні ним сіверських полків (Чернігівського, Ніжинського та Стародубського). Виділена зі складу Седнівської сотні. У 1672 році гетьман І. Самойлович ліквідував цю військово-адміністративну одиницю, включивши її склад до Роїщанської сотні, посиливши останню. Населені пункти, які входили до Сиберезької сотні, наразі встановити не надається можливим. *Сотенний центр:* село Сибереж, нині – у складі Ріпкинського району Чернігівської області. Сотник: Пилип Святський (1669–1672).

СИВОЛОЗЬКА СОТНЯ (1648–1649; 1653–1663 рр.). Військовий підрозділ Борзнянського полку у 1648–1649 рр. Ліквідована Зборівською угодою. Відновилася наприкінці 1653 року у складі Ніжинського полку. Вперше згадана як його військово-адміністративний підрозділ у присяжних списках 1654 р. після Переяславської ради. До сотні належали містечко Сиволож та село Омбиш. Під час реформування Ніжинського полку у 1663 р. (виділення з нього Глухівського та Стародубського полків) Сиволозьку сотню ліквідовано, а населені пункти включено до полкової Ніжинської сотні. У 1669 р. містечко Сиволож відійшло до Хорошеозерської сотні, а в 1672 р. до Прохорівської цього ж полку. *Сотенний центр:* містечко Сиволож [літописний Всеволож], тепер – село Борзнянського району Чернігівської області.

СИНИЦЬКА СОТНЯ (1648–1675 рр.). Військова та адміністративна одиниця Корсунського полку в часи його існування. У 1649 р. згадана як одна з іменних сотень. Остання згадка про цей підрозділ датується 1675 роком. Ліквідована, ймовірно, після здачі П. Дорошенка російській владі у 1676 році. Центр містився в містечку Синиця, тепер – село Саварка Богуславського району Київської області.

СИНЯВСЬКА СОТНЯ (1651–1782 рр.). Юридично оформилася як військово-адміністративний підрозділ села Синявка на початку 1654 р. у складі Ніжинського полку. Хоча виникла, ймовірно, десь у кінці 1651 року. Протягом 1654–1669 рр. перебувала у складі Ніжинського полку. У 1669 р. гетьман Дем'ян Многогрішний, для посилення Чернігівського полку і зменшення великого і незручного в управлінні Ніжинського полку, включив Синявську сотню до Чернігівського полку, в якому вона знаходилася постійно аж до своєї ліквідації у 1782 р. Територія сотні увійшла далі до створеного Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Синявка, сьогодні – однойменне село Менського району Чернігівської області. Серед сотенної старшини найбільш відомі родини Стефановичів, Бородух та Свириденків.

Сотники: Дашевич [Дашевський] Овсій (1654). Юненко Степан Тарасович (1654). Тихін (1660). Тихонов Андрій (1661). Рубан Ілля Аврамович (1662). Марченко Василь Маркович (1669–1686). Стефанович Яків (1690). Княгницький Іван (1690). Прокопович Іван (1690). Грищенко Василь (1691). Мищенко Василь Михайлович (1694–1696). Стефанович Федір (1700). Бородуха Максим (1703). Устинов Тихін (1711). Мандрика Петро (1721). Свириденко Василь (1722). Свириденко Клим (1723). Полянський Андрій Олександрович (1723–1753). Бородуха Максим Федорович (1743, н.). Петров Петро (1744, н.). Петрункевич Степан Опанасович (1753–1774). Жуковський Максим (1774–1782).

Населені пункти: Волосківці, село; *Синявка*, містечко. В Рум'янцевському описі

1769 р. до названих поселень додано села Низківка і Тури.

СИНЯВСЬКА СОТНЯ (1654–1674 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Білоцерківського полку. Уперше згадана у списках 1654 р. з такою старшиною: осавули – Андрій Федоров, Мухомор Дем'ян; писар Данило Андрійович; хорунжий Лукаш. *Сотники*: Красовський Прокіп (1654). Корицький Михайло (1670–1674). До сотні належало містечко Рокитна. Сотня скасована після окупації Білоцерківщини поляками у 1674 р. *Сотенний центр*: містечко Синявка, тепер – село Синява на Росі, Рокитнянського району Київської області.

СИТНИЦЬКА СОТНЯ (1648–1658; 1685–1712 рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Корсунського полку від початку 1648 року. За „Реєстром" 1649 р. мала 48 козаків і сотника Григорія Воробієнка. Ліквідована у 1658 р. Територія і склад приєднані до Корсунської сотні Корсунського полку. Протягом 1685–1712 рр. – складова частина Богуславського полку. Детальніших даних бракує. *Сотенне містечко* Ситники, нині – село Корсунь-Шевченківського району Черкаської області.

СЛАБИНСЬКА СОТНЯ (1651–1782 рр.). Вперше згадується у присяжних списках 1654 р. як військовий та адміністративний підрозділ Чернігівського полку, хоча, ймовірно, сотня сформувалася десь після Білоцерківської угоди 1651 р. Незмінно знаходилася у складі Чернігівського полку, аж до ліквідації у 1782 р. Її територію включили до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* село Слабин, нині – село Чернігівського району Чернігівської області. До 1648 р. Слабин – центр Слабинської волості Чернігівського повіту Чернігівського воєводства. Серед сотенної старшини найбільш відомими є родини Тризн, Левандовських та Домонтовичів. *Сотники:* Домонтович Іван Михайлович[1] (1659). Огій Іванович (1669). Утвенко Іван Пархомович (1672–1677). Огій Іванович (1677). Тризна Іван Хомич (1687–1701). Гуневич Михайло (1710–1711). Філоненко Семен Михайлович (1713, н.; 1723–1733). Тризна Микола Іванович (1725, н.). Левандовський Микола (1744). Левандовський Самійло Михайлович (1751–1760). Будлянський Трохим. Тризна Петро (1771–1779).

Населені пункти: Андріївка, село; Гнилуші, село; Друцьке, село; Жеведь, село; Зайці, село; Золотинка, село; Ільчівка, село; Киянка, село; Козарки, село; Козороги, село; Ладинка, село; Льговка, село; Максими, село; *Слабин*, село; Смолин, село; Шостовиця, село; Янівка, село. В 1769 р. описано також села Пересажівка і Семаки.

СМІЛЕНСЬКА [СМІЛЯНСЬКА] СОТНЯ (1653–1782 рр.). Сотню створено наприкінці 1653 року із сіл Роменської та Костянтинівської сотень Миргородського полку у його складі. Протягом 1653–1658 рр. сотня в Миргородському полку, а з відновленням Лубенського – від 1658 р. до 1782 р. у складі Лубенського полку. Після ліквідації увійшла до Роменського повіту Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Сміле, нині – село Сміле Роменського району Сумської області.

Сотники: Берков Іван (1685–1687) Громика Василь (1687–1689). Близнець Григорій (1696). Грибовод Роман (1709). Вовкодавенко Іван (1709). Громико Кирило Васильович та Костянтин Васильович (1714–1725). Довгий Григорій (1743–1751).

Населені пункти: Беседівка, село; Гринівка, село; Слобідка, село; Сміле, місто; Томашівка, село; Хутори: біля с. Гринівки, м. Смілого, с. Томашівки. За ревізією 1765–1769 рр. до сотні належали також села: Будки, Протасівка, Чернеча Слобода, а також 18 хуторів.

СМІЛЯНСЬКА СОТНЯ (1648–1676 рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Чигиринського полку від весни 1648 року. За „Реєстром" 1649 р. нараховувала 211 козаків, яких очолював сотник Мисько Стринча. До сотні входило містечко Костянтинівка. Згадується у присяжних списках 1654 р. Ліквідована остаточно у 1676 р. після капітуляції гетьмана П. Дорошенка. *Сотенне*

[1] Згодом – генеральний суддя.

містечко Сміла, нині – райцентр Черкаської області.

СМОЛЯНСЬКА СОТНЯ (1655–1659 рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Смоляни, тепер – у складі Республіки Білорусь.

СНІТИНСЬКА СОТНЯ (1687–1709; 1738–1782 рр.). Створена гетьманом І. Мазепою наприкінці 1687 р. на чолі з сотником Савою Сокольським із Лубенської сотенної території. Після усунення гетьмана ліквідована Петром І. Відновлена в складі Лубенського полку у ході російсько-турецької війни 1735–1739 рр., можливо і в 1735 р., але згадується вперше під 1738 р. Ліквідована 1782 р. разом з іншими сотнями Лівобережжя. Територія увійшла до Лубенського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Снітин, сьогодні – село Снітин Лубенського району Полтавської області.

Сотники: Сокольський Сава (1687). Максимович Петро (1738–1740). Кулябка Павло (1762–1769). Долмат Тимофій Богданович (1771–1783).

Населені пункти: Березоточа, село; Биєвці, село; Вовчок, село; Гонці, село; Горобії, село; Духова, село; Ісачки, село; Калайдинці, село; Литвяки, село; Лучники, село; Окоп, село; Ороби, село; Снітин, містечко; Тишки, село; Хелепці, село; Хитці, село; Хорошки, село. Хутори: Кулябка Степана, бунчукового товариша; Мгарського монастиря; Новицького Андрія, бунчукового товариша; Новицького Антона, бунчукового товариша; Шеки, село.

СОБОЛІВСЬКА СОТНЯ (1649–? рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Уманського полку. Вперше згадана в „Реєстрі" 1649 року. Мала 154 козаки особового складу з сотником Андрієм Філенком та містечка Манчулка, Митарівка, Стражгород. Згадана і в списках сотень за 1654 рік. Подальших даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Соболівка, тепер – село Теплицького району Вінницької області.

СОКОЛЬСЬКА [СОКОЛОГІРСЬКА] СОТНЯ (1660–1764 рр.). Сформувалася за наказом Юрія Хмельницького у 1660 році, виділившись зі складу Кобеляцької сотні. Весь час існування перебувала в Полтавському полку. Слугувала посиленню захисту течії Ворскли і її заплави від проходу вглиб Лівобережжя татарських грабіжницьких чамбулів. Ліквідована 1764 р., а територія включена до Новоросійської губернії. *Сотенний центр*: містечко Соколець, нині – затоплена водою Дніпра територія Кобеляцького району Полтавської області.

Сотники: Карпо (1672). Олексієнко Павло (1683). Штепа Григорій (1690). Тимченко Федір Тимофійович (1715–1729). Гординський (1715), Федоров Федір (1725). Волковицький Матвій (1732–1746). Леонтьєв Яків (1746–1756). *Населений пункт:* Соколець, містечко (1672 р. згадується як Соколина Гора [77, т. 2, с. 152]).

СОРОЧИНСЬКА СОТНЯ (1658–1782 рр.). Перейменована 1658 р. з Краснопольської сотні. Постійно, аж до ліквідації, перебувала у складі Миргородського полку. 1782 року територія скасованої сотні увійшла до Миргородського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Сорочинці, нині – село Великі Сорочинці Миргородського району Полтавської області.

Сотники: Миша (1649). Борисенко Іван (1672). Мартиненко Іван (1682; 1691–1693). Романенко Іван (1686-1689). Жученко Петро Андрійович (1713–1722). Поджний Михайло (1721, н.). Горонескул Микола (1723–1731). Улезько Степан (1737). Єфремов Федір (1741–1745). Андрій Дем'янович (1745–1748). Гончаренко Петро (1748–1768). Маєвський Семен (1773–1782).

Населені пункти: Баранівка, село; Обухівка, село; Олефирівка, село; Панасівка, село; Перевозець, село; Портянки, село; Савинці, село; Семиренки, село; Сорочинці, місто. У ревізії 1723 р. не значаться села Перевозець та Семиренки, але є присілки Хутори та Новопоселянка. В Рум'янцевському описі дані про Сорочинську сотню відсутні.

СОСНИЦЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сформувалася у складі окремого Сосниць-

кого полку влітку 1648 року. За Зборівською угодою 16 жовтня 1649 р. Сосницький полк, який включав села Лави, Рудню, Устя, Якличі, Змітнів, Конятин, Козленичі, Шабалинів, а очолював його Леонтій Ракушка (1648–1649 рр.), був ліквідований. Полкова територія і козаки (100 осіб), уже як сотня, увійшли до складу Чернігівського полку. У 1654 р. Сосницьку сотню включено до Ніжинського полку (містечко Сосниця та села Лави, Кириївка, Змітнів, Усть-Убедське). У 1663 р. гетьман І. Брюховецький відновив окремий Сосницький полк, який очолювали полковники Яків Скидан (1663–1664) та Федір Холод (1664–1668). Петро Дорошенко, під час свого походу на Лівобережжя, у 1668 р. ліквідував Сосницький полк, а територію і козаків як окрему сотню включив до складу Чернігівського полку. У ньому Сосницька сотня перебувала далі аж до своєї ліквідації у 1782 р. На короткий час, від 1751 р. до 1768 р., сотня поділялася на два військові підрозділи. Територія скасованої адмінодиниці увійшла до Чернігівського намісництва [334].

Сотенний (полковий) центр: містечко Сосниця, нині – райцентр Чернігівської області. До 1648 р. Сосниця – центр Сосницької волості Новгород-Сіверського повіту Чернігівського воєводства. Серед козацької старшини виділяється родина Дорошенків – тут були їхні родинні маєтки, тут у 1676 р. після капітуляції мешкав правобережний гетьман Петро Дорошенко, жили його найближчі родичі.

Сотники: Жураховський Михайло (1649). Красовський Іван (1651). Філонов Савелій (1654). Омельяненко Василь (1661–1662). Павленко Семен (1662). Холод Федір (1668). Тищенко Андрій (1669). Литовченко Микита Никифорович (1670–1672). Зорченко Степан Тимофійович (1672–1676). Дорошенко Андрій Дорофійович (1677). Кричевський Павло (1684–1685). Дорошенко Андрій Дорофійович (1689–1691). Дорошенко Іван Андрійович (1691–1694). Омельяненко Семен Васильович (1696). Дорошенко Іван Андрійович (1699–1701). Шафонський Пилип (1704). Омельяненко Семен Васильович (1710). Каневський-Оболенський Василь Іванович (1715–1719). Запорожченко Опанас (1717, н.). Сангурський Павло (1719). Дорошенко Василь Андрійович (1723). Запорожченко Опанас Петрович (1722; 1724, н.). Сангурський Павло Омельянович (1723–1734). Кирило Гаврилович (1723, н.). Петрункевич Опанас (1724, н.). Волковський Василь (1734–1735). Ломиковський Павло Іванович (1735). Полетановський Павло (1744–1747). Шафонський Филимон (1750). Лук'яновський Іван (1755). Журба Роман (1768). Сенецький Петро (1771–1779).

Сотники 2-ї сотні: Шатило Филимон Осипович (1751–1768). Station Станіславський Омельян (1768).

Населені пункти в 1750–1769 рр.: Велике Устя, село; Змітневе, село; Кириївка, село; Конятин, село; Кудрівка, село; Лави, село; Ляшківці, село; Мале Устя, село; Масалаївка, село; Налош, хутір; Рудня, село; *Сосниця*, містечко; Спаське, село; Филимонівка, хутір; Филимонова слобода; Хлоп'яники, село; Якличі, село.

СРІБНЕНСЬКА [СРІБЛЯНСЬКА, СРІБНЯНСЬКА] СОТНЯ (1649–1782 рр.).

Утворена у жовтні 1649 р. згідно зі Зборівською угодою у складі Прилуцького полку (99 козаків за „Реєстром"). Постійно перебувала у складі Прилуцького полку, разом з яким і ліквідована у 1782 р. Територія сотні увійшла до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Срібне, сьогодні – селище Срібне, райцентр Чернігівської області.

Сотники: Федоренко Павло (1649). Міщанин Сидір (1666). Тимченко Данило (1670–1672). Вовчанський Іван (1672). Савенко Петро (1676). Носенко-Білецький Іван Іванович (1680). Троцина Трохим Васильович (1682–1705). Громика Василь (1707). Троцина Андрій Трохимович (1707–1739). Іваненко Петро (1738, н.). Федорович Ярема (1723, н.). Троцина Микола Антонович (1739–1755). Масло Осип (1755–1772). Часник Олександр Васильович (1772–1775). Кисіль Андрій Якович (1779–1782).

Населені пункти: Березівка, село; Березівський хутір; Блотниця, село; Васьківці, село; Грицівка, село; Дейманівка, село; Довгалівка, село; Корпилівка, село; Лозовий хутір; Никонівка, село; Олексинці, село; Охоньки, село; Слобідка Новицького Григорія, бунчу-

кового товариша; Сокиринці, село; Срібне, містечко; Харитонівка, *село*; Юрківці, *село*.

СТАВИЩАНСЬКА СОТНЯ (1651–1674; 1685–1712 рр.). Уперше згадана у списках 1654 р. як військово-адміністративний підрозділ Білоцерківського полку з такою старшиною: отаман Кулик Василь; осавул Андрій Данилович; писар Римаренко Іван; хорунжий Гусенко Семен. Хоча відомо, що у 1652 р., після Білоцерківської угоди, ставищанський отаман (сотник) Герасим Кондратьєв (Кіндратович) з козаками переселився на Слобожанщину, заснував місто Суми і поклав початок династії сумських полковників Кондратьєвих.

Сотня існувала у складі Білоцерківського полку до його ліквідації у 1674 р. У 1685–1702 рр. – сотенний підрозділ Богуславського полку, а в 1702–1712 рр. – знову Білоцерківського. Більш точних даних наразі бракує. *Сотники:* Степан Давидович (1654). Лобачевський Семен (1659). Серафимович Мартин (1692). *Сотенний центр*: містечко Ставища, тепер – селище Ставище на Гнилому Тікичі, районний центр Київської області.

СТАЙКІВСЬКА [СТАЯЦЬКА] СОТНЯ (1648–1667; 1764–1775 рр.). Адміністративний та військовий підрозділ Канівського (1648–1667 рр.) та Київського (1764–1775 рр.) полків. Виникла ще до 1648 р. у складі Канівського реєстрового полку Речі Посполитої. На чолі із сотником Матвієм Козаченком (1638) та отаманом Олексієм Грицьковичем (1638). У жовтні 1649 р. мала 170 козаків і сотника Тараса Шеремета. Після Андрусівської угоди 1667 р. відійшла до Київського полку, була розформована і включена до Київської сотні. Відновлена у 1764 р. К. Розумовським у складі Київського полку. Виділена із Київської сотні, до якої знову включена після ліквідації у 1775 р. *Сотенний центр*: містечко Стайки, нині – село Кагарлицького району Київської області.

СТАНИСЛАВІВСЬКА СОТНЯ 1649–1651 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Брацлавського полку. Восени 1649 р. мала 80 козаків, сотника Василя та сотенне село Садківку. Ліквідована після Білоцерківської угоди восени 1651 року. *Сотенний центр*: містечко Станиславів, нині – село Станіславчик Жмеринського району Вінницької області.

СТАРОДУБСЬКА ПОЛКОВА СОТНЯ (1649–1782 рр.). Утворена після Зборівської угоди наприкінці 1649 р. як військовий підрозділ Чернігівського полку. У 1654 р., за рішенням Переяславської угоди з Москвою, увійшла до Ніжинського полку. Включала місто Стародуб і село Старе Городище. У 1663 р. стала основою новоствореного Стародубського полку, в якому перебувала до скасування полково-сотенного устрою Лівобережжя у 1782 році. Територія ліквідованої сотні увійшла до Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр*: місто Стародуб, нині – райцентр Брянської області Російської Федерації.

Сотники: Слухановський-Полулях (1650). Веремієнко Гаврило (1654). Пободайло Василь (1660). Руданський Леонтій (1664). Грамченко Павло (1668–1669). Рубець Михайло (1669). Мархаленко Михайло (1671). Дашкевич Кузьма (1672). Мархаленко Михайло (1675). Журман Дмитро (1676). Гудович Павло (1680). Мархаленко Михайло (1682–1685). Пушкаренко Давид Трохимович (1687). Чорнолуцький Микола Маркович (1687–1693). Силенко Прокіп (1693–1706). Єлінський Осип (1708). Чорнолуцький Іван Маркович (1707–1723). Данченко Пилип (1723). Борозна Іван Лаврентійович (1723–1725). Судієнко Іван (1724, н.). Галецький Семен Якович (1725–1734). Янченко Радіон (1727). Данченко Пилип (1733). Галецький Петро Семенович (1734–1738). Волинський Василь (1734, н.). Косович Степан (1735). Якимович Яків Степанович (1739–1758). Соболевський Володимир (1758). Гром Василь Євдокимович (1770–1782).

Населені пункти на середину XVIII ст.: Аннушине, село; Артюшків, село; Болдівка, хутір; Беликине, село; Берновичі, село; Білий Колодязь, село; Бобрик, село; Бородинка, село; Борознине, село; Буда Крута, село; Велюхани, село; Вепринська гута; Вепринська рудня; Високе, село; Вистриків, село; Вищий Млин, хутір; Водвинка, село; Воронець, село; Ґазуки, село; Галенське, *село*; Галибисів, село;

Гарців, село; Гасків, хутір; Гастонка, слобода; Горислав, село; Гринівка, село; Гудів, село; Долматів, село; Дробашів, село; Дубровськ, село; Єленськ, село; Зарухівська буда; Ілбів, село; Істрівський хутір; Козенка, село; Камінь, село; Картушине, село; Києвичі, село; Кобиленка, село; Кокоти, село; Колодізьне, село; Коробоничі, село; Кривошиї, село; Кропивна, село; Круків, село; Кустичі, село; Курковичі, село; Лизогубівка, село; Лісна, слобода; Логовате, село; Лужки, село; Лучковичі, село; Макарівський хутір; Меженки, село; Митничі, село; Мохонівка, село; Невзорів, село; Невструїв, село; Нижнє, село; Нове, село; Обухівка, село; Олехвин, село; Осколків, село; Остроглядів, село; Пантусів, село; Папурівка, село; Пестрикове [Пестригове] село; Платків, село; Плотнівка, слобода; Покослів, село; Понурівський хутір; Посудичі, село; Прокопівський хутір; Пучківка, село; Пучківський хутір; П'ятівське, село; Решітки, село; Рожни, село; Розсуський хутір; Розсуха, село; Рохманів, село; Рябців, село; Семешкове, село; Сергіївське, село; Сита Буда, село; Солове, село; Сопичі, село; Старе Задубення, село; Стародуб, місто; Сумарський хутір; Суховерхів, село; Труханів, село; Ущерпи, село; Халієвська стара рудня; Хомківський хутір; Чауси, село; Черемушка, слобода; Чернетщина, слобідка; Чубковичі, село; Шкрябине, село; Шкрябинський хутір; Ярців, село; Яцковичі, село.

Підкреслені поселення відсутні за сотнею у 1765–1769 рр. Навзамін за нею числяться такі населені пункти: Вертіївка, В'яцковичі, Галкове, Дем'янки, Дронівка, Зарцеве, Летівське, Лупеки, Лутівка, Митівка, Миронівка, Могиленці, М'ятничі, Пашківка, Пихторівці, Рудове, Чайків, Черноводове, Ярославич і Ярцівська слобода.

СТАРОДУБСЬКА ДРУГА СОТНЯ (1654–1663; 1750–1782 рр.). Виникла у 1654 р. як адміністративний та військовий підрозділ автономної Стародубщини у складі Ніжинського полку. У 1663 р., при створенні окремого Стародубського полку, цю сотню ліквідували, об'єднавши її з полковою. У 1750 р. другу Стародубську сотню відновили, а 1782 р. разом з усіма іншими ліквідували, включивши територію до Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр*: місто Стародуб, нині – райцентр Брянської області Російської Федерації.

Сотники: Силевич Андрій (1740–1750). Волинський Василь (1742, н.). Слухановський Опанас (1758–1777). Семека Яків (1770–1781).

Населені пункти на середину XVIII ст.: Андрійковичі, село; Баликине, село; Басихин, село; Берковичі, село; Бобрик, село; Брахлів, село; Буда, село; Гордіївка, село; Гриденки, село; Грим'ячка, хутір; Гринів, село; Данилівка, слобода; Дем'янки, село; Дідів, село; Дахновичі, село; Дубенка, слобідка; Залізний Міст, село; Жовниця, село; Жонка, село; Іванівський, хутір; Карпилівка, село; Киселівка, село; Кошовець, село; Коростилів, село; Красновичі, село; Кривошиї, село; Кропивна, село; Круків, село; Кузнеці, село; Курів, село; Курковичі, село; Курознів, село; Кустичі, село; Левенка, село; Леонівка, село; Ломаківка, село; Любечани, село; Мглин, місто; Меленськ, село; Меренівка, село; Мишківка, село; Млинка, село; Мориця, слобода; Невзорів, село; Новицька, слобода; Новосілки, село; Озарівка, село; Олександрівка, слобідка; Олехине, село; Пахоні, село; Панковичі, село; Писарівка, село; Пихторівка, село; Підбіле, село; Плавні, село; Погар, місто; Полон, село; Подуляхова буда; Попівка, слобода; Привалівка, село; Прирубки, село; Решітки, село; Савенки, село; Семенівка, слобода; Синін, село; Слобідка біля Завода; Случок, село; Стародуб, місто; Суражичі, село; Суховерхів, село; Суходілля, село; Сухосіївка, село; Тарасівка, село; Татищів, село; Творищин, село; Тишківка, село; Тютюри, село; Уношів, село; Хмелівка, село; Ходинська рудня; Хомутівка, село Черніж, село; Човпня, село; Чубковичі, село; Шираївка, слобода; Шкрябине, село; Яблунька, село; Яремине, село.

В „Генеральному описі Малоросії" 1765–1769 рр. за сотнею також значаться села і слободи: Азарівка, Алісівка, Андріївка, Артюшкове, Борозине, Крута Буда, Панурівська Буда, Дарцеве, Десятуха, Макарівка, Мариця, Олефіне, Олядине, Понурівка, Рахманів, Теренівка. Підкреслені ж поселення в цьому описі значаться за іншими сотнями Стародубського полку.

СТАРОКОСТЯНТИНІВСЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Зв'ягельського полку протягом 1648–1649; 1656–1658 рр. Центр містився у місті Старий Костянтинів, тепер – Старокостянтинів, райцентр Хмельницької області.

СТАРОСАМАРСЬКА СОТНЯ (1744–1752 рр.). Створена 1744 р. як форпост на підступах до Полтавського полку, на території Вольностей Війська Запорозького низового, для захисту від татарських вторгнень. Аналогічні сотні на правобережжі створено у складі Миргородського полку – Архангелогородська, Крилівська, Цибулівська. Указом Єлизавети Петрівни ці, віддалені від Гетьманщини, сотні ліквідовано. *Сотник:* Зуй Максим (1744–1752). *Населений пункт і сотенний центр:* Стара Самарь [Новобогородицька фортеця], містечко, тепер частково затоплене водосховищем в межах території м. Дніпропетровська.

СТАРОСАНЖАРСЬКА СОТНЯ (1654–1764 рр.). Утворилася в ході Визвольної війни протягом 1651–1654 рр., у процесі росту звільненої території і кількості покозаченого населення. Вперше згадана 1654 р. у присяжних списках. Весь час існування входила до складу Полтавського полку. Ліквідована 1764 р.: козаків перевели до Дніпровського пікінерського полку, а територію включили до Новоросійської губернії. *Сотенний центр:* містечко Старі Санжари, нині – одноіменне село Новосанжарського району Полтавської області.

Сотники: Мисан (1658). Зарудний Григорій (1658–1659). Кованько Олексій (1659). Павло Тарасович (1672). Мазан Никифор (1690, н.). Манджар Самійло (1692). Дорошевич Степан (1692). Іван Іванович (1699). Карпенко Михайло (1713). Сагайдак Іван (1713–1714). Тарновський Іван Григорович (1715–1722). Павлович Василь (1723, н.). Виблий (І724). Спафарій Самійло (1725–1726). Левенець Іван Іванович (1727). Заньковський Григорій (1732–1745). Згурнос Іван (1745–1759). Заньковський Іван Григорович (1759–1764). *Населений пункт:* Старі Санжари, містечко.

СТЕБЛІВСЬКА СОТНЯ (1651–1676; 1685–1712 рр.). Військово-адміністративна складова Корсунського полку, ймовірно, від грудня 1651 року. Уперше згадується у присяжних списках 1654 року. Від 1685 року – військово-адміністративна одиниця Богуславського полку. Більших даних наразі бракує. *Сотенне місто:* Стеблів, тепер – селище Корсунь-Шевченківського району Черкаської області.

СТЕПАНСЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Зв'ягельського полку 1648–1649; 1656–1658 рр. Центр містився у містечку Степань, тепер – селище Сарнівського району Рівненської області.

СТОЛЬНЕНСЬКА [СТОЛИНСЬКА] СОТНЯ (1651–1655; 1669–1782 рр.). Створена після Білоцерківської угоди 1651 р. у складі Ніжинського полку. Як його підрозділ згадана у присяжних списках 1654 р. Вбирала села: Хвастівці, Колчинівку, Мартинівку, Махнівку, Максимівку, Більмачівку, Івангород. Сотенна старшина: Радимирський Леонтій – сотник; Поганяйло Пахом та Василь Юрійович – осавули; Більмачевський Михайло – хорунжий. Ліквідована після 1655 р. Відновлена гетьманом Дем'яном Многогрішним (колишнім чернігівським полковником) у 1669 р. в складі Чернігівського полку, для його посилення. Виділена зі складу Березненської сотні. Весь час існування – адміністративна одиниця та військовий підрозділ Чернігівського полку. Скасована указом Катерини II про відкриття намісництв і ліквідацію полків та сотень на Лівобережній Україні (Малоросії). Населені пункти сотні включили до Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* село Стольне [Столин], тепер це село Стольне Менського району Чернігівської області. Серед козацької старшини сотні найбільш відомою є родина Бобирів.

Сотники: Марченко Пилип (1669–1680). Басличенко Григорій (1688). Романович Сава (1696). Марченко Пилип (1697–1698). Юхим Гаврилович (1698). Юхим Семенович (1705). Бобир Роман (1707). Селецький Осип Семенович (1709–1725). Бобир Іван Романович (1727–1754). Бобир Роман Іванович (1754–1769). Городиський Іван (1780–1782).

Населені пункти: Блистове, село; Борківка, село; Степанівка, село; *Стольне*, село. В Рум'янцевській ревізії за сотнею записані також село Бантове та хутір Семенове.

СТРИЖАВСЬКА СОТНЯ (1651–? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Паволоцького полку. Створена в кінці 1651 р. після Білоцерківського миру і виділення окремого Паволоцького полку. Згадана серед сотенних міст і у присяжних списках 1654 року. Більших даних бракує. *Сотенний центр*: містечко Стрижавка, тепер – село Ставищанського району Київської області.

СУБОТІВСЬКА СОТНЯ (1654–1676 рр.). Військово-адміністративний підрозділ Чигиринського полку. *Сотники:* Лаврін Капуста (1654) та Михайло Капуста (1662). *Сотенний центр:* село Суботів, нині – Чигиринський район Черкаської області.

СУЩАНСЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Турівського (Пінського) полку в часи його існування. *Сотник* – Бобровник Влас (1650). *Центр:* містечко Суща, тепер – Брестська область Республіки Біларусь.

ТАРАСІВСЬКА СОТНЯ (1654–? рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Корсунського полку. Уперше згадана у присяжних списках 1654 року. 1670 р. згадується сотник Лесько Рубаник. Подальша доля наразі невідома. *Сотенне містечко* Тарасівка, нині – село Звенигородського району Черкаської області.

ТАРАЩАНСЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Білоцерківського полку згаданий під 1654 р. *Центр:* містечко Тараща, нині – райцентр Київської області.

ТЕРЛИЦЬКА СОТНЯ (1649–? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Кальницького (від 1653 р. Винницького) полку, до якої належали поселення Городок, Левуха і Севостьянівка. За „Реєстром" 1649 р. мала 100 козаків, яких очолював сотник Василь Варениця. Згадується і в 1654 р. як сотня Винницького полку. Більших даних наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Терлиця, нині – село Монастирищенського району Черкаської області.

ТЕТІЇВСЬКА СОТНЯ (1649–? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Кальницького (1649–1653 рр.) та Паволоцького (від 1653 р.) полків. За „Реєстром" 1649 р. мала 79 козаків на чолі із сотником Феськом Фенченком. Згадана в документах 1654 р. як сотня Паволоцького полку. Подальших даних бракує. *Сотенний центр*: містечко Тетіїв, тепер – райцентр Київської області.

ТИМОНІВСЬКА СОТНЯ (1649–? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Брацлавського полку. Восени 1649 р. сотня мала 110 козаків, сотника Михайла Махаринського і такі населені пункти: Ілляшівку, Китайгород, Куниче, Марківку, Савинці. У 1654 р. до неї долучено містечко Жабокричі, яке перейшло з Олександрівської сотні, а також, напевно, села Серапанівка і Соколівка. Фактів подальшої історії сотні наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Тимонівка, нині – село Тиманівка Тульчинського району Вінницької області.

ТОПАЛЬСЬКА СОТНЯ (1654–1782 рр.). Сформувалася на автономній Стародубщині у Ніжинському полку наприпочатку 1654 р. у складі містечка Топаль та частини села Жонци. У 1663 р. увійшла до новоствореного Стародубського полку, у якому незмінно перебувала до ліквідації полково-сотенної адміністрації Лівобережної України у 1782 р. Територія скасованої сотні була включена до Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр:* село Великі Топалі [Топаль], нині – Климівський район Брянської області Російської Федерації.

Сотники: Роман Васильович (1654–1657; 1660). Рубець Іван (1669). Рубець Михайло Іванович (1669–1670; 1672–1673; 1686). Терех Семенович (1672). Хромченко Павло Андрійович (1676–1682). Кольчевський Федір Опанасович (1687–1691). Юхим (1693, н.). Кожуховський Григорій Петрович (1694–1695; 1699). Полубенський Станіслав (1696). Модзалевський Федір (1700–1703; 1705–1706). Полубинський Станіслав (1704). Коровка-Вольський Федір (1706). Скоробагатий Федір

Сидорович (1708–1713). Янжул Клим Якович (1708 н.; 1713–1725). Янжул Михайло Климович (1723, н.). Немирович-Данченко Пилип (1726). Ґамалія Іван (1727–1731). Немирович-Данченко Пилип (1735). Янжул Михайло Климович (1735–1751). Рубець Григорій (1759–1769). Рубець Василь Іванович (1772–1782).

Населені пункти на середину XVIII ст.: Абтені, село; Бобки, село; Брахлів, село; Бровничі, село; Буда Стругівська, слобода; Великі Топалі, село; Воронок, слобода; Голубівська рудня; Горськ, містечко; Гулівка, село; Гута; Данченкова Слобідка, село; Деменка, слобода; Деменська рудня; Денисковичі, село; Добродіївка, село; Єленка, слобода; Залізний Міст, село; Забудилицька слобода; Замишів, село; Засуха, село; Зибка, слобода; Злинка, слобода; Істобки, село; Каменка, село; Камінь, село; Карповичі, село; Киваї, село; Климова слобода; Клинці, слобода; Клюси, село; Кривець, село; Кропивне, село; Круків, село; Курознів, село; Лакомова Буда, село; Лисі, село; Лобанівка, село; Лозки, село; Лужок, слобода; Любичани, село; Людківщина, село; Малі Топалі, село; Маняки, село; Митківка, слобода; Могилівці, село; Муравинка, слобода; Муравинська гута; Новий Кривець, село; Новий Ропськ, містечко; Парічка, хутір; Парусна фабрика; Петрятинка, слобідка; Писатка, хутір; Плавні, село; Плехів, село; Полхів, село; Пруська, село; Радомець, село; Раківка, село; Риків, село; Риловичі, село; Рогів, село; Ропськ, містечко; Ропська Буда, село; Рубіжне, село; Рудня, село; Сачковичі, село; Семенівка, містечко; Синій Колодязь, село; Сита Буда, село; Солов'ївка, село; Спиридонівка, село; Старий Кривець, село; Старий Ропськ, село; Стративе, село; Стругівка, слобода; Сушани, село; Тимоновичі, село; Тростань, село; Туросна, село; Унуковичі, село; Фоєвичі, село; Хоромне, село; Хотіївка, село; Хохлівка, село; Хрепівка, село; Хутір, село; Чолхів, село; Чорнооків, село; Чубковичі, село; Чуровичі, слобода; Шамівка, село; Шоломи, слобода; Шумилівка, село; Щербиницька слобода; Щербиничі, село; Янжулівка, село.

По ревізії 1765–1769 рр. за сотнею значаться села та слободи: Бирилівка, Крутобережка, Кулага, Куршиновичі, Медведівка, Мишівці, Нові Щербиничі, Обтени, Петрашинка, Пустий Кривець, Новий Ропськ, Сенківка, Солове, Сухий Кривець, Тимонівка, Старі Щербиничі. Підкреслені ж поселення в ній значаться за іншими сотнями Стародубського полку.

ТОРГОВИЦЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Торговицького та Уманського полків у часи їхнього існування. *Центр*: містечко Торговиця, нині – село Новоархангельського району Кіровоградської області.

ТОРЧИЦЬКА СОТНЯ (1648–? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Білоцерківського (1649–1651 рр.) та Паволоцького (від 1651 р.) полків. У Зборівському реєстрі згадана у кількості 100 козаків. Торчицькому сотнику напевно підпорядковувалися і козацькі підрозділи Боярки (30 козаків) та Кам'яного Броду (30 козаків). Про сотню є згадка і в 1659 році. *Сотники:* у 1649 р. – Букаченко Михай; у 1654 р. – Хильченко Іван Сахнович (1654–1659). *Сотенний центр:* містечко Торчиця, нині – село на річці Торчиця Ставищанського району Київської області.

ТРАХТЕМИРІВСЬКА [ТЕРЕХТЕМИРІВСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Трахтемирів належить до старих козацьких центрів, відомих ще з кінця XVI ст. Від початку XVII ст. це був центр українського реєстрового козацтва. В 30-х рр. XVII ст. тут сформувався Канівський козацький полк, на території якого знаходився і Трахтемирів. Тому козацький військовий загін армії Б. Хмельницького утворився у ньому ще на початку 1648 р. Як адміністративно-військовий підрозділ Канівського полку Трахтемирівська сотня юридично оформлена за Зборівським трак-

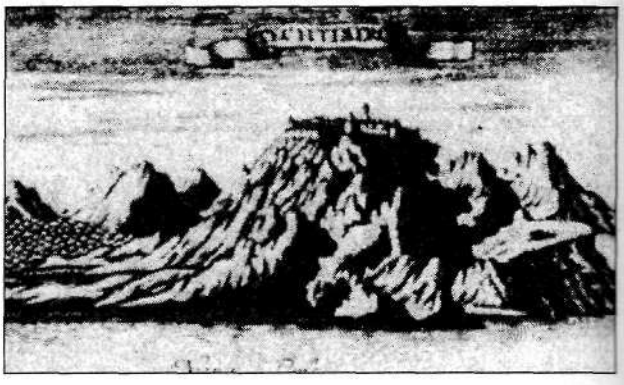

Вид Трахтемирова у XVII ст.

татом у жовтні 1649 р. у кількості 167 козаків. Протягом 1649-1667 рр. була у складі Канівського полку. Після Андрусівської угоди Трахтемирів, хоч і лежав на правому березі Дніпра, відійшов до Росії і був включений разом з околицею та лівобережними селами, біля Трахтемирівської переправи через Дніпро, до Переяславського полку. У його складі сотня перебувала від 1667 р. і до ліквідації у 1782 р. Відтак її населені пункти увійшли до Переяславського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Трахтемирів [Терехтемирів], нині – село Переяслав-Хмельницького району Київської області [223].

Сотники: Цепковський (1649). Бутенко Андрій (1659). Сергій (1660). Труш (1665). Лесенко Семен (1682). Цибуленко Семен (1682–1683). Дараган Федір (1695–1706). Іскра Клим Захарович (1708–1712). Рустанович Яків (1717–1732). Гриневич Сава Петрович (1732–1754). Дах Костянтин (н.: 1736; 1737). Милаш Григорій (н.: 1738; 1739). Салута Степан (1747, н.). Киселівський Федір (1754–1755). Гриневич Сава Петрович (1755–1757). Гриневич Михайло Савич (1757–1767). Гриневич Федір Савич (1767–1779).

Писарі: Логвинович Герман (1732–1734). Кіндратович Іван (1736–1737). Гаврилович Яким (1738–1740). Василевич Назар (1741–1746). Романович Григорій (1752). Романович Йосип (1758–1763). Сірик Степан (1768). Бечка Степан (1769–1782).

Осавули: Федоренко Яким (1732). Печеник Лаврін (1734). Бович Дмитро (1736). Матяш Федір (1737–1762). Ємець Антін (1767–1782).

Хорунжі: Бовенко Василь (1729–1732). Тарасенко Максим (1734). Матюк Денис Тимофійович (1736). Туркало [Турченко] Ярема (1737–1762). Середа Григорій (1766). Савенко Григорій (1769–1772). Матвієнко Яків (1772–1776). Курилко Данило (1776–1782).

Городові отамани: Дах Костянтин (1731–1737). Милаш Григорій (1738–1739). Салута Степан (1741). Городниченко Андрій (1743–1746). Масло Григорій (1752). Кривенко Андрій (1757–1758). Чубук Марко (1762). Савенко Григорій (1772–1774). Солонина Павло (1779–1782).

Населені пункти в 1750–1769 рр.: Андруші, село; В'юнище, село; Городище, село; Гречаники, село; Каранська слобідка; Козинці, село; Корінь, слобода; Підбілки, село; Підсінне, село; Полуботківська слобода; Стовп'яги, село; *Трахтемирів*, містечко; Ячники, село.

ТРИЛІСЬКА СОТНЯ (1654–1674 рр.). Військово-адміністративний підрозділ Білоцерківського полку. Вперше згадана у присяжних списках 1654 р. Сотники: Бекеш Федір (1654). Божко Йосип (1674). Хорунжий – Дмитро Гиря (1654). Скасована у 1674 р., коли війська Яна Собєського окупували Білоцерківщину. *Сотенний центр:* містечко Триліси, нині – село Триліси на р. Кам'янка Фастівського району Київської області.

ТРИПІЛЬСЬКА СОТНЯ (1649–? рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Київського полку. Згадується у Зборівському реєстрі 1649 р. та у присяжних списках 1654 року. У жовтні 1649 р. мала 171 козака на чолі із сотником Андрієм Вороною. У кінці XVII ст. Триполе вже входило як містечко до складу Київської сотні. Точніших даних бракує. *Сотенний центр:* містечко Триполе, тепер – село Трипілля Обухівського району Київської області [563].

ТРОСТЯНЕЦЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Турівського (Пінського) полку в часи його існування. *Сотник* Авратинський Григорій (1651). *Центр:* містечко Тростянець, тепер – Брестська область Республіки Біларусь.

ТУЛЬЧИНСЬКА СОТНЯ (1649–? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Брацлавського полку. За „Реєстром" 1649 р. сотня нараховувала 99 козаків на чолі з сотником Михайлом Стороженком. До неї належали містечка і села: Білоусівка, Журавлівка, Кобеліївка, Крищинці. За списками 1654 р. за сотнею записані: Вишнівське, Войтівське, Журавлівське, Коліївка, Кирносівка, Щирівське. Білоусівка відійшла до Клебанської сотні. Більших даних про історію сотні від 1654 р. бракує. *Сотенний центр:* містечко Тульчин, тепер – районний центр Вінницької області.

ТУРІВСЬКА СОТНЯ. Військовий підрозділ Турівського (Пінського) полку в часи його існування. *Сотники:* Гаврило (1648), Проскурняк Семен (1650). *Центр:* місто Турів, тепер – селище Турав Давидгородоцького району Брестської області Республіки Білорусь.

УЛЯНОВСЬКА СОТНЯ (1655–1659 рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Улянов, тепер – у складі Республіки Білорусь. *Сотник* – Васьковський Яцик (1656).

УМАНСЬКА ПОЛКОВА СОТНЯ (1648–1675 рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Уманського полку в часи його існування. Крім Умані до неї входили містечка Псарівка, Сушківка, Ягубець. За Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. мала 296 козаків, які, ймовірно, підпорядковувалися безпосередньо полковнику Йосипу Глуху. Згадується у списках сотень 1654 р. Більш детальних даних бракує. *Сотенне місто:* Умань (водночас і полковий центр), тепер – районний центр Черкаської області.

УЦТИВИЦЬКА [УСТИВИЦЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Сформувалася восени 1648 р. як військово-територіальний підрозділ Миргородського полку. Як адміністративна одиниця закріплена Зборівським миром та „Реєстром" 1649 року у кількості 131 козака. В присяжних списках 1654 р. дані про сотню відсутні. Вважають, що тоді сотенний центр перебував у Жигимонтові і сотня звалася Жигимонтівська. Короткий час, від 1661 до 1663 рр., перебувала у складі Кременчуцького полку. Далі, від 1663 і до 1782 р. сотня знаходилась у складі Миргородського полку. 1782 р. її територію розподілено між Миргородським та Хорольським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр*: містечко Уцтивиця, сьогодні – село Устивиця Великобагачанського району Полтавської області.

Уцтивиця

Сотники: Хміль Василь (1649). Майдан Іван (1672). Лук'яненко Іван (1676–1682). Стефанович Григорій (1694). Барло Тимофій Якубович (1712–1713; 1731, н.). Івашинський Федір (1719). Власенко Андрій (1721). Ярослав Іван (1722). Тимошенко Максим (1722 с-к; 1725 н.). Короленко Василь Петрович (1729–1735). Улезько Андрій (1730, н.). Тимошенко Василь (1737). Ламан Дмитро (1739–1744). Любченко Макар (1741, н.). Каракаш Кирило (1749–1760). Карась Остап (1772). Дембровський Михайло (1779). Гришков Аврам (1780).

Населені пункти у 1748–1752 рр.: Злодіївка, село; Матяшівка, село; *Уцтивиця*, місто. По ревізії 1723 р. не значиться село Матяшівка. В описі 1765–1769 рр. до зазначеного додано два хутори.

ФАСТІВСЬКА СОТНЯ (1648–1676; 1685–1712 рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Білоцерківського полку (1648–1676), Фастівського полку (1685–1702) та знову Білоцерківського (1702–1712). У 1648–1649 рр. та 1685–1702 рр. у Фастові містився також полковий центр Фастівського полку. За „Реєстром" 1649 р. мала 100 козаків. До сотні тоді ж, напевно, належало і містечко Дідівщина (50 козаків). Згадана як окрема сотня і в присяжних списках 1654 р. *Сотники*: Пилип Донець (1649). Петро Дик (1651). Дмитро Никифорович (1654). Дзін Петро (1660). Корицький Петро (1665). Лясковський Павло (1675). У 1654 р. – отаман Григорій Степанович, осавул Семен Величенко, писар Павло Парфенов, хорунжий Григорій Прісний. *Сотенний центр:* місто Фастів, тепер – районний центр Київської області.

ФИДРІВСЬКА [ФЕДОРІВСЬКА] СОТНЯ (1661–1663 рр.). Створена Якимом Сомком на початку 1661 р. у складі Кременчуцького полку. Виділена навколо села Фидрівки (Федорівки), яке перебувало до цього у Голтв'янській сотні Полтавського полку. Ліквідована наприкінці 1663 р. разом з Кременчуцьким полком. Фидрівка відійшла до Остапівської сотні Миргородського полку.

Сотенний центр: село Фидрівка, нині – село Федорівка Глобинського району Полтавської області.

ХМЕЛІВСЬКА СОТНЯ (1742–1782 рр.). Створена при розподілі території Сміленської сотні у складі Лубенського полку для посилення його особового складу, боєздатності та адміністративного зміцнення і податкоспроможності населення. Ліквідована у 1782 р. разом з іншими сотнями Лівобережжя. Територія увійшла до Костянтинівського повіту Чернігівського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Хмелів, тепер – село Хмелів Роменського району Сумської області. *Сотник:* Шкляревич Андрій (1742–1777). *Населені пункти:* Ведмеже, село; Великі Бубни, село; Житнє, село; Заїзд, село; Калинівка, село; Красний Колядин, містечко; Миколаївка, село; Мокіївка, село; Ненадівка, село; Погреби, присілок; Рінки, село; Родинці, село; Уюнне, село; Хмелів, містечко. В описі 1765–1769 рр. додано село Гаврилівка та Глобівський хутір.

ХОДОРКІВСЬКА СОТНЯ (1648–? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Білоцерківського полку. Вперше як сотня згадана у присяжних списках 1654 р. За Зборівським же реєстром 1649 р. складалася з 48 козаків на чолі з сотником Гаврилом Присовичем. До Ходорова, ймовірно, належали бойові козацькі одиниці в Івниці (50 козаків), Коростишеві (90), Вільні (19), а також населені пункти Радомисль і Войташівка. Сотником у 1654–1659 рр. був Василь Петровський. Про сотню згадується у документах під 1663 р. *Сотенний центр*: місто Ходорків, нині – село Ходорків на Ірпені Попільнянського району Житомирської області.

ХОДОСІВСЬКА СОТНЯ (1649–? рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Київського полку. Згадана у Зборівському реєстрі та у присяжних списках 1654 року. 16 жовтня 1649 року мала 91 козака та сотника Івана Барманського. Подальших даних бракує. У кінці XVII ст. Ходосівка – населений пункт Київської сотні Лівобережного гетьманату. *Сотенний центр*: містечко Ходосівка, тепер – село Васильківського району Київської області.

ХОМУТЕЦЬКА СОТНЯ (1764–1780 рр.). Створена 1764 року після ослаблення Миргородського полку у зв'язку з вилученням з його складу Кременчуцької та Власівської сотень до Новоросійської губернії. Протягом 1767–1775 рр. перебувала у складі Гадяцького полку. У 1775–1780 рр. називалася Миргородською другою сотнею, а 1782 р. ліквідована. Територія сотні включена до Миргородського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Хомутець, тепер – село Миргородського району Полтавської області. *Населені пункти* за ревізією 1765–1769 рр.: Бакумівка, село; Радолівка, село; Хомутець, містечко; Шарківщина, хутір; Шишаки[1], село.

ХОРОЛЬСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Створена влітку 1648 р. як військово-територіальний підрозділ Миргородського полку. Включена 1649 р. до його адміністративного устрою і за весь час існування не змінювала свого підпорядкування. 1649 р. за „Реєстром" мала 165 козаків. Ліквідована у 1782 році. Територію сотні розподілили між трьома повітами Київського намісництва: Голтв'янським, Городиським та Хорольським. *Сотенний центр*: місто Хорол, тепер – однойменний райцентр Полтавської області.

Хорол

Сотники: Джук Фесько (1649). Пилип Якимович (1658). Федір (1658). Міщенко Григорій (1672). Турукало Микола (1672). Лагода Василь Степанович (1676–1686). Харченко Денис (1691). Лагода Клим (1700). Родзянко Василь Іванович (1701–1704; 1710). Яковенко Тиміш (1712). Келеберда Ілля (1716). Глуховець Федір (1713–1715). Родзянко Степан Васильович (1722–1735). Родзянко Яре-

[1] Не плутати з сотенним містечком Шишаки Миргородського полку.

План повітового міста Хорола 1787 р.

Карта Хорольського повіту 1787 р.

ма Степанович (1735–1760). Родзянко Іван (1760–1782).

Населені пункти: Аврамівка, село; Бакумівка, село; Біляки, село; Болбасівка, село; Вергуни, село; Вишняки, село; Горошин, містечко; Дем'янівка, село; Єньки, село; Єнькова Каплиця, присілок, Зайчинці, село; Княжа Лука, село; Ковалі, село; Оболонь, село; Попівка, село; Радалівка, село; Родзянки, село; Стайки, село; Тройняки, село; Трубайці, село; Хвощівка, село; Хорол, місто; Шишаки,[1] село. *Хутори*: Кулябки Василя, бунчукового товариша; Оболонського, генерального бунчужного; Родзянка Івана, гадяцького судді; Родзянка Семена, полкового осавула; Родзянка Яреми, хорольського сотника. За ревізією 1723 р. за сотнею не значаться містечко Горошин, села Княжа Лука, Оболонь, Родзянки та всі названі хутори. Рум'янцевський опис подає дані *лише* по м. Хорол і с. Шишаки.

ХОРОШЕОЗЕРСЬКА СОТНЯ (1669–1672 рр.). Створена Д. Многогрішним у 1669 р. навзамін ліквідованої у 1663 р. Сиволозької сотні Ніжинського полку у його ж складі. До сотні входили містечка Хороше Озеро та Сиволож. У 1672 р. І. Самойлович ліквідував сотню, включивши її до щойно утвореної Прохорівської сотні Ніжинського полку. *Сотенний центр:* містечко Хороше Озеро, тепер – село Борзнянського району Чернігівської області.

ЦАРИЧАНСЬКА СОТНЯ (1674–1764 рр.). Утворена, згідно з наказом гетьмана І. Самойловича, у 1674 р. козаками, переселеними з Правобережної України під час „великого згону" 1672–1674 рр., для захисту території Лівобережжя від турецько-татарських вторгнень. Весь час існування перебувала у складі Полтавського полку. Від 1750-х р. входила до системи захисних укріплень Української лінії, підпорядковуючись коменданту місцевого гарнізону. Ліквідована 1764 р. Козаків переведено до Дніпровського пікінерського полку, а територію включено до складу Новоросійської губернії. *Сотенний центр*: містечко Царичанка, тепер – селище Царичанка,[2] райцентр Дніпропетровської області.

Сотники: Солепко Гаврило (1689). Жданович Данило (1712–1721). Тарновський Іван Григорович (1722). Бабанський Федір (1722–1727). Васильковський Федір (1723, н.). Белянін Василь (1732). Бабанський (1740). Ку-

[1] Не плутати з сотенним центром, містечком Шишаки Миргородського полку.

[2] У 1784–1797 рр. – Олексополь [Алексополь].

щинський Іван (1752–1762). Руновський Олексій (1764). *Населений пункт:* Царичанка, містечко.

ЦИБУЛІВСЬКА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Адміністративний та військовий підрозділ Уманського полку. За „Реєстром" 1649 року мала 216 козаків, сотника Івана Гродзенка, який у 1654 р. був наказним полковником уманським. До сотні належали містечка Іванків та Конела. Ліквідована, ймовірно, після Білоцерківської угоди 1651 року, позаяк у списках сотень 1654 року вже не значиться. *Сотенне містечко:* Цибулів, нині – селище Монастирищенського району Черкаської області.

ЦИБУЛІВСЬКА СОТНЯ (1748–1752 рр.). Створена 1748 року на правобережжі Дніпра, навпроти Миргородського полку, у його складі, як адміністративна одиниця та військовий підрозділ для захисту Лівобережної України від згубних вторгнень буджацьких татар. 1752 року указом Єлизавети Петрівни сотню ліквідували, а територію і козаків передали до складу щойно утвореного станово-територіального формування – провінції Нова Сербія. *Сотенний центр*: містечко Цибулів, тепер – село Цибулеве Знам'янського району Кіровоградської області). *Сотники:* Звенигородський Давид (1748–1750). Байрак Данило (1750–1752).

Населені пункти: Дмитрівка, село; Нестерівка, село; Самбросівка, село; Стецівка, село; Тонконогівка, село; Ухівка, село; Федорки, село; Цибулів, місто; Цибулівська слобідка. *Хутори*: Бондарця Івана, військового товариша; Зенигородського Василя, військового товариша; Кальницького Тихона, полкового осавула; Павлова Семена, крилівського козака.

ЧАУСЬКА СОТНЯ (1655–1659 рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Чауси, тепер – у складі Республіки Біларусь. *Сотники:* Старинський Матвій (1655). Корній (1656). Боярський Олекса (1656) Круковський Михайло (1657).

ЧЕРЕКІВСЬКА СОТНЯ (1655–1659 рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Черекiв, тепер – у складі Республіки Біларусь.

ЧЕРКАСЬКІ СОТНІ (1648–1676 рр.). Військово-адміністративні одиниці Черкаського полку, які охоплювали Черкаси та навколишні села. У жовтні 1649 р. їх було 13: полкова Якова Ворончена, Феська Шубця, Петра Синадановича, Андрія Драгія, Степана Мошенця, Марка, Лазаря Петровича, Мартина Саварського, Феська Вовченка, Степана Кулаковського, Олександра Островського, Микити Трохимовича, Сави Гаркушенка. Загальна кількість козаків у Черкасах була тоді 2200 осіб. Кількість сотень на час ліквідації полку у 1676 році скоротилася до двох. Ліквідовані 1676 року. *Сотенно-полковий центр*: місто Черкаси, нині – обласне місто України.

ЧЕРНАВЕЦЬКА [ЧЕРНІВЕЦЬКА] СОТНЯ (1649–? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Брацлавського полку. Восени 1649 р. сотня мала 196 козаків та сотника Гаврила Новоміського. Зі списків 1654 р. випливає, що на той час сотенне правління знаходилося у містечку Буша, де проживали також козаки з Чернавців та Яруги. До сотні вписано тоді ж „порожнє" місто Могилів. *Сотенний центр:* містечко Чернавці [Чернівці], нині – село Чернівці Могилів-Подільського району Вінницької області.

ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛКОВА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла як військовий підрозділ одноіменного полку весною 1648 року. Юридично оформлена у кількості 401 козака Зборівською угодою 1649 р. Дані про поділ численної сотні на окремі підрозділи відсутні. Керівництво Гетьманщини щодо Чернігова ішло іншим шляхом – виділяло з його території самостійні сотні – у Слабині, Виблях, Білоусі, Седневі, Роїщах, Сибережі. Чернігівська сотня постійно перебувала у складі полку і разом з ним у 1782 р. ліквідована. *Сотенний центр:* місто Чернігів, нині – обласний центр України. Найбільш відомі козацькі старшини Чернігівської сотні належали до родин Товстолісів, Тризн, Томар, Мок-

рієвичів, Посудевських, Булавок. До 1648 р. Чернігів – центр Чернігівського повіту Чернігівського староства (волості) Чернігівського воєводства.

Сотники: Пободайло Мартин (1649). Угровецький Іван (1650). Коханенко Остап (1654). Коханенко Станіслав (1658–1659). Силич Степан (1661). Коханенко Станіслав (1662). Товстоліс Павло (1669). Дунін-Борковський Василь (1669). Болдаковський Василь Іванович (1669–1670). Силич Степан (1670). Полуботок Леонтій Артемович (1670–1671). Болдаковський Василь Іванович (1671). Чеховський Андрій (1671, н.). Силич Матвій Оникійович (1673). Силич Степан (1673, н.). Барабаш Лесько (1676, н.). Силич Степан (1677). Донець Дмитро Степанович (1678). Антін Євтихійович (1681). Мокрієвич-Мокієвський Самійло (1690). Мокрієвич Іван (1690). Затиркевич Юрій (1694). Голомзда Іван (1696). Ульянович Іван Власович (1698–1699, н.). Крутень Ясько (1698). Ульянович Іван (1705). Булавка Тимофій Михайлович (1711). Томара Василь Іванович (1715). Булавка Тимофій Михайлович (1716–1719). Кущинський Тимофій (1723, н.). Грисенко Мирон (1723, н.). Медушинський Василь (1725, н.). Мокрієвич Іван Оникійович (1729–1732). Булавка Іван (1733–1735). Посудевський Федір Романович (1735–1757). Посудевський Федір Петрович (1757–1769). Гломозда Іван (1765–1766). Демидовський Іван (1770). Стоїнський (1774). Тризна Яків (1774–1779). Кам'янецький Петро (1782).

Чернігів

Населені пункти в середині XVIII ст.: Буда, село; Колчіївка, село; Коти, село; Красне, село; Лукашівка, село; Масаки, село; Микулинський хутір; Митлівка, слобідка; Півці, село; Полуботки, село; Скоренець, село; Слабин, село; Слобідка, село; Хутори: Борковського Михайла, бунчукового товариша; Тризни, бунчукового товариша, біля рік Бобровиці та Ліскавиці; *Чернігів*, місто; Шостовиця, село; Янівка, село. В „Генеральному описі Малоросії" 1765–1769 рр. за сотнею значаться села Бобровиці, Буянка, Горбів та Орлівка. Підкреслені ж населені пункти у ньому відсутні, або записані за іншими сотнями.

ЧЕЧЕЛЬНИЦЬКА СОТНЯ (1649–? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Брацлавського полку. Восени 1649 р. сотня нараховувала 146 козаків, яких очолював сотник Андрій Дмитренко. *Населені пункти*: Коташин (1649), Стратіївка і Кобильня (1654). Фактів подальшої історії сотні наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Чечельник, нині – районний центр Вінницької області. Згадується також як центр окремого Чечельницького полку.

ЧИГИРИН-ДІБРОВСЬКА [ЧИГИРИН-ДУБРАВСЬКА] СОТНЯ (1661–1782 рр.). У 1649 р. містечко Чигирин-Діброва входило до території Жовнинської сотні Чигиринського полку. Як окремий військово-адміністративний підрозділ утворена 1661 р. у складі новоствореного Кременчуцького полку (1661–1663) із населених пунктів Веремїівської, Жовнинської та Максимівської сотень Чигиринського полку. Протягом 1663–1667 рр. – в Чигиринському полку, від 1667 року і до ліквідації у 1782 році сотня перебувала (з незначними перервами на рубежі XVII–XVIII ст.) у складі Лубенського полку. За ревізіями у 1769 р. значаться дві Чигирин-Дібровські сотні. Після скасування сотні її територія увійшла до Городиського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр*: місто Чигирин-Діброва, нині не існує, залите водами Кременчуцького водосховища.

Сотники: Рева (1649). Лукашенко Децик (1672). Дуненко Іван (1672). Отрошко Андрій (1672). Пашкевич Семен (1689–1691). Шолудько [Ілляшенко] Ярема Ілліч (1692–1700). Булюбаш Іван (1706–1737). Заньковський

Григорій (1718–1723). Шкляревський Семен Кирилович (1725). Бут Герасим (1723, н.). Бутовський Олександр (1737–1760). Бутовський Данило Олександрович (1763–1782).

Населені пункти: Великий Узвіз, слобідка; Вереміївка, містечко; Галицке, село; Горби, село; Гриньки, село; Гусине, село; Жовнине, містечко; Кліщинці, село; Крива Руда, село; Лебехівка, село; Липове, село; Лялинці, село; Матвіївка, село; Митлашівка, село; Митлашівка, слобідка; Мозоліївка, село; Погоріла, село; Сидори, село; Стовбоваха, хутір. *Хутори:* Булюбаша Дем'яна; Галагана; Гарнаги, військового товариша; Григоровича, військового товариша; Салогуба Дмитра, значкового товариша; Самуся Якова; Скосира Василя; Слюзової Тетяни; Соколовського, священика; Требинського Данила, бунчукового товариша; Чигирин-Діброва, місто; Шушвалівка, село.

ЧИГИРИНСЬКА ПОЛКОВА СОТНЯ (1648–1678 рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Чигиринського полку. Існувала ще до 1648 року. За „Реєстром" 1649 р. мала 472 козаки і складалася, вочевидь, з чотирьох підрозділів. Їхня кількість збільшувалася або зменшувалася залежно від військово-політичної ситуації на Правобережжі. Ліквідована разом з полком у 1678 році. Відновлювалася у 1702–1711 рр. *Сотенне місто* і полковий центр: Чигирин, нині – районний центр Черкаської області. У 1649 р. до нього належали села Суботів та Кам'янка.

ЧИЧЕРСЬКА СОТНЯ (1655–1659 рр.). Адміністративно-військовий підрозділ Чауського [Білоруського] полку у 1655–1659 рр. *Сотенний центр:* містечко Чичерськ, тепер – у складі Республіки Біларусь.

ЧОРНОБИЛЬСЬКА СОТНЯ (1654 –? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Київського полку. Уперше згадана у присяжних списках 1654 року. Більш точних даних бракує. *Сотенний центр*: містечко Чорнобиль, тепер – місто Іванківського району Київської області. Згадується також і як центр окремого Чорнобильського полку.

ЧОРНОКАМІНЬСЬКА [ЧОРНОКАМ'ЯНЕЦЬКА] СОТНЯ (1648–? рр.). Військово-адміністративний підрозділ Білоцерківського полку від 1648 року. За Зборівським реєстром 16 жовтня 1649 р. нараховувала 688 козаків і, ймовірно, складалася з п'яти підрозділів. Сотником у 1648–1654 рр. був Ягло Роман Осипович, отаманом – Погорілець Зиновій (1654), писарями – Олексій Михайлович (1654) та Бараков Олександр (1654), хорунжим – Гелегенко Яків (1654). Більш точних даних про цей підрозділ наразі бракує. *Сотенний центр*: містечко Чорний Камінь, нині – село Чорна Кам'янка на Тікичі Маньківського району Черкаської області.

ЧОРНУСЬКА [ЧОРНУХИНСЬКА] СОТНЯ (1648–1782 рр.). Виникла 1648 р. у складі Лубенського полку як військовий підрозділ. Зборівською угодою 16 жовтня 1649 р. у складі двох сотенних підрозділів (236 козаків) як адміністративна одиниця включена до Кропивнянського полку. У жовтні 1658 року рішенням гетьмана Івана Виговського відновлено Лубенський полк і сотня включена до його адміністративної території. В ній перебувала до ліквідації у 1782 р. Населені пункти після скасування сотні увійшли до складу Лубенського та Пирятинського повітів Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Чорнухи, нині райцентр Полтавської області [352].

Сотники: Довгаль Матвій (1-ї сотні, 1649). Кохан Іван (2-ї сотні, 1649). Замниборщ Лаврентій Гнатович (1672). Швейченко Лук'ян Іванович (1680–1681). Замниборщ Лаврентій Гнатович (1685–1694). Христич Яків (1705). Христич Лаврентій Якович (1710–1719). Товстоноженко Пасько (1716). Максимович Семен Михайлович (1719–1731). Дрозд Яків (1725). Троцький Петро Максимович (1731–1744). Христич Клим Лаврентійович (1744–1757). Христич Яким Климович (1767–1772). Шостак Григорій Опанасович (1772–1782).

Населені пункти: Бондарі, село; Білоусівка, село; Голці, село; Ковалі, підварок; Козлівка, підварок; Курінька, містечко; Луговики, село; Мокіївка, село; Нетратівка, село; Нехристівка, село; Піски, село; Пізняки, село; Скибинці, село; Сухоносівка, село; Харсіки, підварок (у 1765 р. – село), *Чорнухи*, місто. *Хутори:* Красногорського монастиря; Львова, абшитованого значкового товариша; Максимовичевої, дружини судді Максимовича; Милорадовича, бунчукового товариша; Петровського, городиського сотника; Троцького,

колишнього чорнуського сотника; Христича, чорнуського сотника; Шостака, значкового товариша.

ШАВУЛИСЬКА СОТНЯ (1654–? рр.). Військовий та адміністративний підрозділ Білоцерківського полку. Уперше згадана у присяжних списках 1654 р. з такою старшиною: Іван Матвійович, сотник; Шуфняда Матвій, отаман; Безверхий Мартин, осавул; Корнило Іванович, писар; Чиженко Іван, хорунжий. *Сотенний центр:* містечко Шавулиха на р. Тікич Гірський, нині – село Тальнівського району Черкаської області.

ШАПОВАЛІВСЬКА СОТНЯ (1651–1782 рр.). Утворилася після Білоцерківської угоди в кінці 1651 р. у складі Ніжинського полку як частина колишнього Борзнянського полку. Вперше згадана як юридична одиниця у складі Ніжинського полку у присяжних списках 1654 р. Тоді сотня вбирала такі населені пункти: села Шаповалівка, Високе, Солівка, Миколаївка, Носилівка, Старосвітське Городище, Стрільники. Фактично ж у цьому складі сотня проіснувала аж до кінця XVIII ст. (за винятком Старосвітського Городища, яке відійшло до Бахмацької сотні). Весь час перебувала у складі Ніжинського полку. Ліквідовано сотню 1782 р., а територію включено до Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр:* село Шаповалівка, тепер – село Борзнянського району Чернігівської області.

Сотники: Курбацький Самійло (1654–1659). Павленко Павло Павлович (1664–1670). Павленко Петро Павлович (1672). Небаба Андрій Мартинович (1694–1700). Небаба Василь (1717). Купчинський Андрій (1719). Небаба Іван (1725, н.). Кирило Олексійович (1727). Купчинський Федір Андрійович (1727). Чуйкевич Григорій Олександрович (1730). Вороновський Олексій (1736, н.; 1760). Сохацький Адам (1750). Сохацький Антін (1777–1779). Псьол Петро Григорович (1779).

Населені пункти в 1750–1770-х рр.: Високе, село; Миколаївка, село; Носилівка, село; Стрільники, село; *Шаповалівка*, містечко.

ШАРГОРОДСЬКА СОТНЯ (1648–1651; 1657–1676 рр.). Військова та адміністративна одиниця Могилівського [Подільського] (1648–1649 рр.) та Брацлавського (1649–1651 рр.) полків. За „Реєстром" 1649 р. мала 60 козаків особового складу на чолі з сотником Іваном. Ліквідована у 1651 р. після Білоцерківської угоди у зв'язку з втратою цієї території козаками. Відновлена у 1657 р. у складі Подільського полку. Остання згадка – під 1676 р. *Сотенний центр*: містечко Шаргород, тепер – районний центр Вінницької області.

Шаргород

ШЕПТАКІВСЬКА СОТНЯ (1651–1782 рр.). Вперше згадується як адміністративний та військовий підрозділ Ніжинського полку на початку 1654 року. Вочевидь сформувалася між 1651–1653 рр. у складі Новгородського полку (1653–1654 рр.) як друга Новгородська сотня. У 1663 р., при створенні Іваном Брюховецьким Стародубського полку, була введена до його адміністративної території, в якій і перебувала до ліквідації у 1782 р. Населені пункти Шептаківської сотні увійшли до Новгород-Сіверського намісництва. *Сотенний центр:* село Шептаки, нині – однойменне село Новгород-Сіверського району Чернігівської області.

Сотники: Кириленко Тимофій (1654–1660). Ісаєнко Василь (1660–1677). Бунак Юрій (1672). Тимох (1680). Ларко Тимофійович (1682–1687). Тимофій Андрійович (1688). Маньківський Карпо Іванович (1692–1701). Шейменко Василь Тимофійович (1709–1720). Шейменко Нестор Васильович (1723). Шейня Іван Васильович (1725–1727 н.). Немирович-Данченко Гнат (1727). Маньківський Іван Карпович (1728–1757). Маньківський Петро (1759–1778). Худорба Архип (1779–1782).

Населені пункти на середину XVIII ст.: Андрійківська слобода; Андрійковичі, село; Архипівка, село; Багринівка, село; Бирин,

село; Білозерська слобода; Блистів, село; Буда, село; Будиська слобода; Бучки, село; Вереб'ївка, село; Гудівка, село; Гута Скобичевська, слобода; Гутище, слобода; Жадова Слобода, село; Каліївка, село; Каміньська слобода; Камінь, село; Кістобобер, село; Кистри, село; Лариновичі, село; Лизунівка, село; Мамекине, село; Машів, село; Печеніги, село; Погорільці, село; Попівка, село; Прокопівка, село; Пушкарі, село; Рогівка, село; Смячі, село; Старі Андрійковичі, село; Старожатів, село; Стахорщина, село; Стративе, село; Фаївка, село; Форостовичі, село; Хутір Мовчана Василя, військового товариша; Шевченкова гута; Шептаки, село.

В „*Генеральному описі Малоросії*" 1765–1769 рр. за сотнею записано також наступні населені пункти: *села* – Старе Жадове, Ковпинка, Радомка, Чудівці і Шевченкове; *слободи* – Єльня Руднівська, Кирилівка, Лосева, Машівська, Ольшанка, Старогутище; *хутори* – Варва та Кропивний.

ШИШАЦЬКА СОТНЯ (1660–1782 рр.). Після адміністративної реформи Миргородського полку 1658 р., ліквідації Жигимонтівської сотні та перерозподілу території Яреськівської сотні у 1657–1660 рр., 1660 року було створено Шишацьку сотню і введено її до складу адміністративної території Полтавського полку, в якому вона перебувала до 1663 р., коли гетьманська адміністрація ліквідувала Кременчуцький полк, а південні адмінодиниці лівобережної Гетьманщини знову перерозподілила. Шишацьку сотню включили до Миргородського полку, але на два роки (1663–1665 рр.). Від 1665 до 1687 року сотня знову знаходилась в Полтавському полку. Перед першим Кримським походом, у зв'язку з черговою російсько-турецькою війною, Іван Самойлович для посилення Миргородського полку передав Шишацьку сотню йому, де вона й знаходилась до ліквідації у 1782 році. Територія її увійшла повністю до Голтв'янського повіту Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Шишаки, сьогодні – селище Шишаки, райцентр Полтавської області.

Сотники: Горобець [Воробей] Григорій (1672). Павлович Яцько (1676). Зарудний Григорій Федорович (1682). Борисенко Пилип (1691–1692). Гориздра Опанас (1713), Лісницький Федір (1718–1725). Лісницький Роман Данилович (1719–1729). Отрощенко Пилип (1721, н.). Дросенко Іван (1730). Москов Федір (1737). Замиздря Семен (1737, н.). Яковенко Федір (1738–1765). Шевченко Сидір (1739, н.). Лісницький Микола Романович (1769). Клименко Федір (1772–1782).

Населені пункти: Мала Диківщина, хутір; Матяшівка, село; Перевіз, село; Шишаки, містечко. В ревізії 1723 р. не значиться хутір Мала Диківщина, а в Генеральному описі 1765–1769 рр. є дані за село Товсте.

ЯБЛУНІВСЬКА СОТНЯ (1648–1672; 1738–1782 рр.). Виникла у складі Кропивнянського полку (1648–1658 рр.), за яким у складі 137 козаків юридично закріплена 16 жовтня 1649 р. Зборівським реєстром. Після ліквідації Кропивнянського полку у 1658 році Яблунівська сотня увійшла у жовтні цього ж року до Лубенського полку (1658–1672 рр.). Іван Самойлович при реформуванні полково-сотенного устрою Лівобережжя восени 1672 р. ліквідував Яблунівську сотню, включивши населені пункти до сусідніх адміністративних одиниць. У ході російсько-турецької війни 1735–1739 рр. сотня була відновлена у 1738 р. указом імператриці Анни Іоанівни. Існувала далі у складі Лубенського полку аж до ліквідації 1782 р. разом з іншими сотнями. Територію розподілено поміж Золотоніським, Пирятинським, Лубенським та Хорольським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Яблунівка [Яблуневе, Яблунів], нині – село Яблунівка Оржицького району Полтавської області, між потоками Суха та Гнила Оржиця.

Яблунівка

Сотники: Матвій Федорович (1649). Ворона Петро Григорович (1672). Стороженко Степан Григорович (1738–1758). Черницький Олексій (1765–1766). Яблунівський Степан (1773–1782).

Населені пункти: Білоусівка, село; Гурбинці, село; Давидівка, село; Дейманівка, село;

Денисівка, село; Золотухи, село; Карпилівка, село; Кейбалівка, село; Кохнівка, село; Кроти, село; Круподержинці, село; Курилівський хутір; Лазірки, село; Малютинці, село; Митлашівка, село; Мокляки, село; Нова Гребля, село; Овсюки, село; Остапівка, село; Перервинці, село; Повстин, село; Приходьки, село; Рудка, хутір; Савинці, село; Семашківщина, хутір; Семенівка, хутір; Стукалівка, хутір; Тумківщина, хутір. *Хутори:* Балаклійчихи Ганни; Василевича, бубнівського сотника; Василевича Семена, бунчукового товариша; Огроновича Якима; Вороного, козака; Іванова Афанасія, пирятинського козака; Корнієвича Григорія, бунчукового товариша; Косинського Михайла, значкового товариша; Кулябки Василя, бунчукового товариша; Марковича Якова, бунчукового товариша; Михайлова, пирятинського священика; Огроновича, лубенського сотника; Огроновича Якима, значкового товариша; Олександровича Андрія, бунчукового товариша; Остаповського, пирятинського козака; Повстанського Арсенія, козака; Савинського, пирятинського священика; Савицького, лубенського полкового писаря; Савича Петра, бунчукового товариша; Сизона Івана; Тарасенкової, дружини козака; Троцького Григорія; Юркевича Миколи, військового товариша; Якубовського, пирятинського священика; Яновського Кіндрата, значкового товариша; Чумацький хутір; Шкурати, село; *Яблуневе*, містечко. У ревізії 1765–1769 рр. за сотнею значаться лише містечко Яблунівка та два села – Золотухи і Остапівка.

ЯГОТИНСЬКА СОТНЯ (1648–1782 рр.). Одна з найстаріших сотень козацького реєстрового війська. Сформувалася в 30-х рр. XVII ст. За реєстром старшини 1638 р. Яготинську сотню Переяславського козацького полку Речі Посполитої очолювали сотник Захар Яготинський та отаман Льонецький. Тобто у складі армії Б. Хмельницького Яготинська сотня, поза сумнівами, з'явилася наприпочатку 1648 р. Юридично закріплена у складі козацької автономії як адміністративна одиниця і військовий підрозділ Переяславського полку у кількості 152 козаків Зборівським трактатом 16 жовтня 1649 року. Весь час існування незмінно входила до Переяславського полку аж до ліквідації полково-сотенної адміністрації Лівобережної України у 1782 р. Відтак її населені пункти розподілено поміж Переяславським, Пирятинським та Золотоніським повітами Київського намісництва. *Сотенний центр:* містечко Яготин, нині – районне місто Київської області [206; 207].

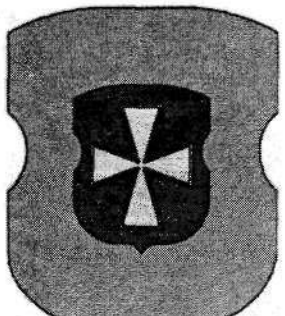

Яготин

Сотники: Оброженко Станіслав (1649). Челюскин Петро Іванович (1661). Захар'ященко Опанас (1661). Скоченко Лаврін (1672). *Литовченко Іван* (1682). Савоненко Роман (1685–1687). Момот Григорій Іванович (1690–1691). Рокитний Логвин (1695–1705). Павлович Йосип (1706–1733). Рокитний Іван Логвинович (1710–1713, н.). Бережний Лук'ян (1723, н.). Феодосеєв Дмитро (1729, н.). Карпович Петро (1731; 1733, н.). Купчинський Пилип Григорович (1733–1751). Крихно Федір (1736; 1739, н.). Калита Федір (1737; 1740, н.). Сезченко *Дорош* (1738, н.). *Лукомський Степан* (1752–1757). Канаровський-Соха Олексій Григорович (1757–1760). Ісаєвич Михайло (1759; 1760, н.). Славатинський Федір Степанович (1761–1770). Козловський Андрій Дмитрович (1761, н.). Юзефович Михайло Іванович (1770–1782).

Писарі: Загоровський Яків (1718–1723). Моісеєнко Матвій (1729). Кордовський Степан (1732–1733). Чаяловський Михайло (1734–1737). Полієшко Яким (1734, н.). Скибинський Прокіп (1738–1746). Козярин Григорій (1747, н.). Боровицький Тимофій (1749–1750). Даценко Артем (1752–1757). Павловський Іван (1755). Дацей Юхим (1758). Бохановський Петро (1759–1767). Лень Іван (1769–1779). Анатієнко Йосип (1779–1782).

Осавули: Калита Іван (1732). Ганжа Влас (1736). Розум Григорій (1737). Мичка Матвій (1738, н.). Саранча Іван (1738–1751). Коркач Іван (1758–1773). Полонський Федір (1775–1782).

Хорунжі: Близнюченко Охрім (1723). Калита Іван (1732–1746). Козярин Григорій (1746–1758). Плакса Семен (1759). Полонсь-

кий Федір (1761–1774). Перетятько Василь (1775–1782).

Городові отамани: Карпович Гавриш (1691). Ройко Захар (1710; 1718). Дикий Степан (1713–1718; 1728). Кущенко Дмитро (1723). Крихно Федір (1725–1730). Андрій (1729). Розум Григорій (1730–1735; 1738–1740; 1748). Куєвда Федір (1736). Непийвода Гордій (1737; 1740–1741). Дикий Дмитро (1742–1747; 1752–1753). Колчевський Іван (1750). Колежний Григорій (1751). Ошкал Андрій (1753–1757). Турчиновський Олексій (1759). Колодій Дмитро (1760). Батрак-Згурський Тимофій Леонтійович (1762–1764). Плакса Семен (1764–1767). Лукашевич Данило (1772–1779).

Населені пункти: Безуглівка, село; Березанка, село; Богданівка, село; Войтівці, село; Гаврилівка, слобода; Георгіївка, село; Годонівка, село; Городище, село; Демки, хутір; Дениси, село; Журавка, село; Кантакузівка, село; Капустинці, село; Ковалівка, село; Коломийці, село; Лісняки, село; Лозовий Яр, село; Ничипорівка, село; Оржиця, хутір; Панфили, село; Пирлівка, село; Плужники, село; Погреби, село; Положки, село; Пречиська слобода; Семенівка, село; Слобода біля с. Вирлівки; Соснове, село; Старий Полуботківський хутір; Твердоглібівський хутір; Томарівка, село; Фарбоване, село. Хутори: Афендика Степана, абшитованого баришівського сотника; Бахчевського, військового канцеляриста; Безбородькової, дружини Якова Безбородька; Глібова Олексія, бригадира; Голенковського, прилуцького полкового обозного; Горленка Петра, бунчукового товариша; Гриневича, трахтемирівського сотника; Думитрашкової, дружини Андрія Думитрашка; Іваненка Григорія, бунчукового товариша; Каневського Якима, полкового писаря; Киселівського, військового канцеряриста; Копцевича Семена, полкового сотника; Купчинського; Лебедя, військового товариша; Лизогуба Якова, бунчукового товариша; Лукашевича Михайла, полкового осавула; Малиновського, бунчукового товариша; Пилипенка Якова, полкового осавула; Платковської, дружини домонтовського сотника; Прохоровича Антона, значкового товариша. Містечко *Яготин.*

За „Генеральним описом Малоросії" 1765–1769 рр. до сотні належали також села: Бирлівка, Мала Березанка, Новооселивша Слобода, Степанівка, Черевки, Черкасівщина, Черняхівщина, Чумчак.

ЯЛАНЕЦЬКА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Адміністративна та військова одиниця Брацлавського полку. За Зборівським реєстром нараховувала 59 козаків особового складу на чолі з сотником Захаром Швайковським. Ліквідована після Білоцерківської угоди восени 1651 року. *Сотенний центр*: містечко Яланець, тепер – село Томашпільського району Вінницької області.

ЯМПІЛЬСЬКА СОТНЯ (1648–1676 рр.). Військовий підрозділ та адміністративна одиниця Подільського (у 1648–1649; 1657–1676 рр.) та Брацлавського (1649–1651 рр.) полків. За Зборівським реєстром 1649 року нараховувала 98 козаків на чолі з сотником Іваном Олександренком. До сотні, ймовірно, належали містечка Косниця, Драниці, Шликове, Вербицьке і Янкулове. Ліквідована після Білоцерківської угоди 1651 року. Козаки переселилися на територію Ніжинського полку, де утворили сотню з такою ж назвою. Відновлена у 1657 р. Остання згадка – під 1676 р. *Сотенний центр*: містечко Ямпіль, тепер – районний центр Вінницької області.

ЯМПІЛЬСЬКА СОТНЯ (1653–1654; 1663–1665; 1668; 1672–1709; 1722–1782 рр.). Виникла як військовий та адміністративний підрозділ Новгород-Сіверського полку у 1653 р. У 1654 р. полк ліквідовано, а склад сотні включили до Новгородської сотні Ніжинського полку. У 1663 р. сотню відновили у складі щойно створеного Глухівського полку, але після його ліквідації у 1665 р. Ямпільську сотню розформували, передавши козаків і територію до Глухівської та Воронізької сотень Ніжинського полку. У 1668 р. гетьман П. Дорошенко відновив Новгородський полк разом з Ямпільською сотнею. Але вона проіснувала до кінця цього ж року і Д. Многогрішний повернув територію Ямпільщини до Ніжинського полку. І. Самойлович у 1672 р. відновив Ямпільську сотню як одну із „засеймських" у складі Ніжинського полку і вона існувала цього разу довше – до Полтавської катастрофи 1709 р. – і була знову ліквідована. Востаннє відновлена після смерті І. Скоропадського у 1722 році у складі знову ж таки Ніжинського полку. Далі Ямпільська сотня існувала до

скасування полково-сотенної адміністрації Лівобережжя у 1782 р. Її територія відійшла Новгород-Сіверському намісництву. *Сотенний центр:* містечко Ямпіль, нині – районне місто Сумської області.

Сотники: Жураховський Василь Якович (1686). Дорошенко Василь Никонович (1689). Жураховський Григорій Якович (1690). Жураховський Василь Якович (1695). Перехрест Тарас (1699). Верховець Іван (1725, н.). Оболонський Михайло Васильович (1729–1731). Каневецький Степан (1742–1755). Жовтобрюх Григорій (1764–1767). Уманець Василь Васильович (1773–1782).

Населені пункти у 1750 р.: Бачівськ, село; Білиця, село; Білоусівка, слобідка; Вінтерівка, слобідка; Гирине, село; Ґрем'ячка, село; Журавка, село; Івот, село; Імшана, село; Княжичі, село; Кореньок, село; Орлівка, село; Порохонь, село; Пустогород, село; Ромашкове, село; Руденка, село; Рудня, село; Середина Буда, село; Стягайлівка, село; Суходольщина, село; Улиця, село; Усох, село; Черняцьке, село; Шалимівка, село; Шатрище, село; *Ямпіль*, містечко. Ревізія 1765–1769 рр. подає дані лише про село Івот.

ЯНИШПІЛЬСЬКА [ЯНУШПОЛЬСЬКА] СОТНЯ (1760–1782 рр.). Утворилася як одна з Лохвицьких сотень з населених пунктів навколо урочища Янишполе, тепер – селище Червонозаводське Лохвицького району Полтавської області. *Сотенний центр* знаходився у Лохвиці. За „Генеральним описом Малоросії" 1765–1769 рр. за Янишпільською сотнею було закріплено такі *населені пункти:* села – Білі Горинки [Білогірки], Коновали, Луки, Піски, Погорільці, Токарі; хутори – Марковича-Дубровного та Новицького. Після ліквідації сотні її територія увійшла до Лохвицького повіту Чернігівського намісництва. *Сотниками* Янишпільської сотні були Лукашевич Василь (1760–1771) та Лукашевич Іван Васильович (1771–1782).

ЯРЕСЬКІВСЬКА СОТНЯ (1651–1782 рр.). Утворилася після Білоцерківської угоди наприкінці 1651 року як адміністративний та військовий підрозділ Миргородського полку. За ним же значиться в актах 1654–1659 рр. Протягом 1660–1672 рр. перебувала у складі Полтавського полку. Гетьман Іван Самойлович наприкінці 1672 року повернув сотню у Миргородський полк, в якому вона знаходилась до ліквідації у 1782 році. Територію розподілено між Миргородським та Голтв'янським повітами Київського намісництва. Називалася також Юрасівська, Єресівська. *Сотенний центр*: містечко Яреськи [Єреськи], тепер – село Яреськи Шишацького району Полтавської області.

Сотники: Іван Матвійович (1658). Хвостик Лесько Тарасович (1671–1675; 1682). Череватенко Михайло (1675). Данило Леонтійович (1686). Леонтьєв Роман (1710–1713–1719; 1725, н.; 1730). Василь (1719). Старий Самійло Степанович (1720–1723). Лаєвський Михайло (1736). Гаврилов Федір (1742). Потапенко Степан (1744–1749). Потапенко Опанас (1737, н.; 1749–1768). Довгий Осип (1769–1783).

Населені пункти: Мала Диківщина, хутір; Погребці, хутір; Тухи, село; Яреськи, місто. *Хутір* Зарудного Василя, миргородського сотника. В 1723 р. за сотнею значаться лише Яреськи й Тухи, а в 1765–1769 рр. – села Рудківка й Тухи.

ЯРОШІВСЬКА СОТНЯ. Військово-адміністративний підрозділ Подільського полку у 1659 році. Мала 167 козаків і сотника Григорія Журченка. *Центр* містився у містечку Ярошів, нині – село Яришів Могилів-Подільського району Вінницької області.

ЯРУЗЬКА СОТНЯ. Військова та адміністративна одиниця Подільського полку у 1659 році. Мала 144 козаки та сотника Михайла Туливітра. *Центр* містився в містечку Яруга, нині – село Могилів-Подільського району Вінницької області.

ЯСНОГОРОДСЬКА СОТНЯ (1649–1651 рр.). Адміністративна одиниця та військовий підрозділ Київського полку від Зборівської (1649) до Білоцерківської (1651) угоди Війська Запорозького з Річчю Посполитою. 16 жовтня 1649 р. мала 87 козаків і сотника Трохима Яценка. Після 1651 р. включена до Білгородської сотні. У кінці XVII ст. значиться у складі Київської сотні лівобережного гетьманату. *Сотенний центр*: містечко Ясногородка, тепер – село Макарівського району Київської області.

РОЗДІЛ 4

Реєстр генеральної, полкової та сотенної старшини Війська Запорозького

Мапа України Крістофера Вайгеля. 1720 р., Нюренберг. (Фрагмент)

А

Абаза [Абазин, Абазинець] Андрій – (1690–1702) Брацлавський полковник.

Аврам – (1667–1671, н.) Переяславський полковник.

Авраменко Дмитро – (1682) Омельницький сотник.

Авраменко Трохим – (1719) Омельницький сотник.

Аврамов Андрій – (1674–1675) Стародубський полковий суддя.

Авратинський Григорій – (1651) Тростянецький сотник.

Адаменко Іван – (1723, н.) Переяславський полковий хорунжий.

Адасовський Іван Адамович – (1733–1738) Вертіївський сотник.

Адасовський Прокіп Іванович – (1772–1781) Ніжинський полковий хорунжий.

Azза Федір – (1709–1715; 1723, н.) Гельм'язівський сотник.

Александрович Іван Васильович – (1746–1760) Прилуцький полковий писар. (1760–1771) Прилуцький полковий суддя. (1773) Ніжинський полковий осавул.

Александрович Нестор – (1714) Грунський сотник.

Александрович Никифор – (1666–1669) Писар ГВА.

Александрович Федір Васильович – (1750) Ніжинський полковий осавул.

Александрович Юрій – (1688) Любецький сотник.

Александрович Яків – (1672) Київський полковий осавул. (1672 – 1676) Київський полковий хорунжий.

Александрович Яків Іванович – (1771–1782) Прилуцький полковий суддя.

Алфьоров Кузьма – (1702) Почепський сотник (перша сотня).

Анатієнко Йосип – (1779–1782) Яготинський сотенний писар.

Ангелієвський Іван – (1689) Пирятинський сотник (перша сотня).

Ангелієвський Марко Іванович – (1717–1733) Красноколядинський сотник.

Андрієвич Федір – (1725) Ліплявський сотенний писар.

Андрієвський Іван – (1754–1762) Переяславський полковий хорунжий.

Андрієнко [Ондріїв] Кирило Онуфрійович – (1649) Кременчуцький сотник. (1657–1659) Запорозький полковник. (1659) Чигиринський полковник. (1660) Миргородський полковник. (1661) Кременчуцький полковник.

Андрієнко Василь – (1739, н.) Піщанський сотник.

Андрієнко Іван – (1672) Варвинський сотник (друга сотня).

Андрієнко Тимофій Юрійович – (1681–1701) Красноколядинський сотник.

Андріїв Яків – (1676–1689) Батуринський сотник.

Андрій – (1649) Канівський сотник.

Андрій – (1650) Чернігівський полковий суддя.

Андрій – (1656) Почепський сотник (перша сотня).

Андрій – (1729) Яготинський городовий отаман.

Андрій Васильович – (1669) Київський полковий писар. (1677–1697) Писар ГВС.

Андрій Давидович – (1654) Ставищанський сотенний осавул.

Андрій Дем'янович – (1745–1748) Сорочинський сотник.

Андрій Іванович – (1672–1676) Миргородський полковий суддя.

Андрій Іванович – (1687) Новгородський сотник.

Андрій Леонтійович – (1665–1666) Полтавський полковий писар.

Андрій Мелентійович – (1654) Ковшоватський сотенний хорунжий.

Андрій Якович – (1654) Лесевицький сотник.

Андрій Якович [Яковович] – (1681; 1688–1689; 1690–1697) Лубенський полковий суддя. (1681–1683; 1684) Лубенський полковий обозний. (1685–1687; 1690) Лубенський сотник (перша полкова сотня). (1683–1685, н.) Лубенський полковник.

Андрос – (1649) Миргородський сотник (третя сотня).

Андрусенко Григорій – (1726–1734) Гельм'язівський городовий отаман. (1729, н.) Гельм'язівський сотник.

Андрусенко Роман – (1715) Киселівськй сотник.

Андрушенко Дмитро – (1649) Голтв'янський сотник.

Андрущенко Кузьма – (1711, 1713–1715, 1717, 1721–1724, 1727) Золотоніський городовий отаман. (1712, 1715, 1718–1719, 1721, н.) Золотоніський сотник.

Андрущенко Пилип – (1672) Іркліївський сотник.

Анікієвич Роман – (1721–1722) Писар ГВС.

Антипенко Іван – (1718, 1721, н.) Бубнівський сотник. (1732) Бубнівський сотенний писар.

Антипенко Кирило – (1770–1782) Переяславський сотенний писар (третя сотня).

Антипович [Антипенко] Дем'ян – (1759) Бубнівський городовий отаман.

Антін – (1682) Березанський городовий отаман.

Антін Євтихійович – (1681) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Антіох Михайло – (1696, н.) Новгородський сотник.

Антоненко Василь – (1649) Прилуцький сотник (Кальницького полку).

Антоненко Микита – (1649) Варвинський сотник (перша сотня).

Антонов Павло – (1744) Комишнянський сотник.

Антонов Яким – (1741–1742, н.) Баришівський сотник.

Антонович Василь – (1676–1689) Березнянський сотник. (1688) Киселівськй сотник.

Антонович Йосип – (1727–1730) Баришівський сотенний писар.

Антонович Трохим – (1695–1696) Миргородський сотник (1-ї полкової сотні).

Антонович Яким – (1730; 1734–1735; 1737–1738; 1740) Баришівський городовий отаман.

Антушков Ілля Матвійович – (1654) Ніжинський полковий писар. (1654) Стародубський полковий писар.

Аполенко Степан – (1711, н.) Золотоніський городовий отаман.

Апостол – (1667) Золотоніський сотник.

Апостол [Царенко] Павло Єфремович – (1651) Миргородський сотник (1-ї полкової) (1657) Миргородський сотник (другої сотні). (1658) Хомутецький сотник. (1659) Наказний гетьман. (1659–1660) Гадяцький і миргородський полковник. (1659–1660; 1662–1663; 1664; 1671–1678; 1678–1682) Миргородський полковник. (1666) Генеральний осавул у П. Дорошенка.

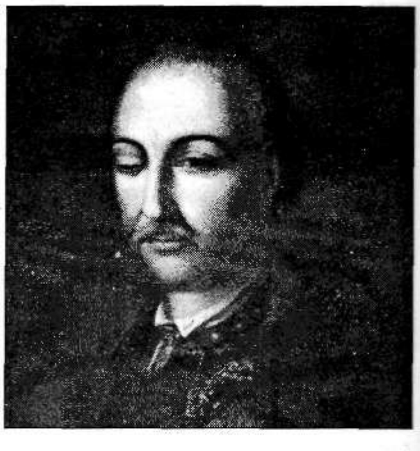

Апостол Данило Павлович – (1682–1727) Миргородський полковник. (1.XI.1727. – 17.I.1734) Гетьман Лівобережної України.

Апостол Данило Петрович – (1762 –1767) Генеральний хорунжий. (З 1767) Член Другої Малоросійської колегії.

Апостол Максим – (1672) Крилівський сотник.

Апостол Павло Данилович – (1727–1736) Миргородський полковник.

Апостол Петро Данилович – (1728–1757) Лубенський полковник. (1758) Бригадир.

Апостол Яків Васильович – (1709–1716) Миргородський полковий осавул.

Арабський Андрій – (1774–1782) Переяславський сотенний хорунжий (третя сотня).

Арабський Тимофій – (1778–1782) Домонтовський сотенний хорунжий.

Армашевський Іван Павлович – (1767) Ніжинський полковий хорунжий.

Армашевський Іван Петрович – (1739–1761) Веркіївський сотник.

Армашевський Сидір Іванович – (1761–1766; 1777–1782) Веркіївський сотник.

Артеменко Василь – (1714) Кропивнянський городовий отаман.

Артюх [Артюшенко] Василь – (1710, н.) Кропивнянський сотник. (1723) Кропивнянський городовий отаман.

Артюшенко Юсько – (1734–1736) Кропивнянський сотенний хорунжий.

Аршуков Мусій Данилович – (1764–1766; 1766–1782) Почепський сотник (друга сотня).

Асауленко Гнат – (1679, н.) Стародубський полковник.

Астаматій Євстафій – (1676–1678) Наказний гетьман у Ю. Хмельницького.

Атаманенко Степан – (1649) Райгородський сотник.

Афанасьєв – (1740) Новосанжарський сотник.

Афанасьєв Василь – (1709, н.) Новгородський сотник.

Афанасьєв Семен – (1692–1709) Вертіївський сотник.

Афанасьєв Степан – (1665) Генеральний осавул.

Афендик Давид Степанович – (1745–1768) Баришівський сотник.

Афендик Корній Максимович – (1770–1782) Бориспільський сотник.

Афендик Максим Степанович – (1752–1770) Бориспільський сотник.

Афендик Микола Семенович – (1724–1727; 1729–1747) Воронківський сотник.

Афендик Михайло Степанович – (1751) Бориспільський сотенний хорунжий.

Афендик Степан Семенович – (1719–1752) Бориспільський сотник. (1724–1726, н.) Переяславський полковник. (1735; н. 1738; 1740) Баришівський сотник.

Афендик Федір Давидович – (1768–1782) Баришівський сотник.

Б

Бабак Лесько – (1743) Переяславський сотенний отаман (друга сотня).

Бабанський Федір – (1722–1727; 1740) Царичанський сотник.

Бабич Василь – (1672) Іркліївський городовий отаман.

Бабич Василь – (1736, н.) Березанський сотник.

Бабич Іван – (1649) Переяславський сотник (п'ята сотня).

Баглай Степан – (1725–1726) Бубнівський городовий отаман.

Багринський Степан – (1674–1675) Багринський сотник Подільського полку.

Бажаненко Марко – (1649) Корсунський сотник.

Базилевич [Кулябка] Федір Васильович – (1738–1752) Бубнівський сотник.

Базилевич Василь Федорович – (1768–1771) Бубнівський городовий отаман. (1776–1782) Домонтовський сотник.

Базилевич Іван Леонтійович – (1774–1782) Переяславський сотник (третя сотня).

Базилевич Костянтин Васильович – (1715) Сміленський сотник (Лубенський полк).

Базилевич Левко – (1670) Почепський сотник (перша сотня).

Базилевич Леонтій Петрович – (1771–1773) Переяславський полковий суддя.

Базилевич Петро Васильович – (1768–772) Ніжинський полковий писар. (1772–1779) Ніжинський полковий суддя.

Базилевич Федір – (1723, н.) Седнівський сотник.

Базилевський [Просенко] Лаврін [Лаврентій] Васильович – (1700–1718; 1730–1732) Білоцерківський сотник (Миргородський полк).

Базилевський Андрій Федорович – (1772–1782) Остапівський сотник.

Базилевський Василь – (1676; 1700) Білоцерківський сотник. (1709) Миргородський полковий обозний.

Базилевський Григорій Федорович – (1738) Остапівський сотник.

Базилевський Іван Лаврентійович – (1737–1749) Білоцерківський сотник.

Базилевський Федір Васильович – (1731–1738) Остапівський сотник.

Базилевський Федір Федорович – (1750–1772) Остапівський сотник. (1772–1779) Миргородський полковий суддя.

Базилей Іван – (1661) Лохвицький сотник.

Байбуза [Штепка] Степан – (1648–1649) Уманський полковник.

Байдак Адам Іванович – (1687–1690) Почепський сотник (перша сотня).

Байдак Григорій Сергійович – (1681) Чернігівський полковий обозний.

Байрак Данило – (1750–1752) Цибулівський сотник (Миргородський полк).

Бакай Мусій Кирилович – (1762) Домонтовський сотенний хорунжий.

Бакай Опанас – (1764–1768) Домонтовський сотенний писар.

Бакай Павло – (1757–1767) Канівецький сотенний писар.

Бакай Степан – (1710–1712) Кропивнянський сотенний писар.

Бакум Василь – (1752) Березанський городовий отаман.

Бакуринський Леонтій Якович – (1738–1760) Роїщанський сотник.

Бакуринський Семен Леонтійович – (1770–1779) Чернігівський полковий осавул.

Бакуринський Яків Леонтійович – (1768–1772) Чернігівський полковий писар. (1772–1779) Чернігівський суддя.

Бакуринський Яків Юрійович – (1716–1738) Роїщанський сотник.

Балжецький Леонтій – (1680. н.) Грунський сотник.

Барабаш Гаврило – (1677–1678) Полтавський обозний.

Барабаш Іван – (1647) Черкаський полковник.

Барабаш Карпо – (1710, н.) Золотоніський городовий отаман.

Барабаш Кіндрат – (1666, н.) Полтавський полковник.

Барабаш Лаврентій Гнатович – (1691) Переяславський сотник (друга сотня).

Барабаш Лесько – (1676, н.) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Барабаш Тимофій – (1674) Охотницький полковник у О. Гоголя.

Барабаш Трохим Іванович – (1741–1746) Березанський сотенний писар. (1746–1755) Баришівський сотенний писар.

Барабаш Яків – (1657–1658) Кошовий Запорозької Січі.

Бараков Олександр – (1654) Чорнокамінський сотенний писар.

Баран Остап – (1737, н.) Гельм'язівський сотник. (1743–1752) Гельм'язівський городовий отаман.

Баран Степан – (1703) Седнівський городовий отаман.

Баранович Опанас Матвійович – (1748) Київський полковий хорунжий.

Барановський [Худий Баран] – (1651–1652) Черкаський полковник.

Барановський Андрій Іванович – (1737–1743) Канцелярист київської та переяславської полкових канцелярій. (1743–1757) Бахмацький сотник. (1757–1763) Варвинський сотник (першої сотні). (1763–1765) Сільський священик.

Барановський Степан Іванович – (1742–1754) Козелецький сотник. (1757–1764) Київський полковий осавул. (1764–1782) Київський полковий суддя. (1767) Київський полковий обозний.

Барановський Яків [Михайло] Станіславович – (1689–1696) Київський полковий осавул. (1700–1706) Козелецький городовий отаман. (1706–1712) Київський полковий обозний.

Барло Тимофій Якубович – (1712–1713; 1731, н.) Уцтивицький сотник.

Барманський Іван – (1649) Ходосівський сотник.

Бартошевич Григорій – (1724–1727) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Басан Андрій – (1712–1719) Власівський сотник.

Басаренко Єрмолай – (1649) Гостомельський сотник.

Басличенко Григорій – (1688) Стольненський сотник.

Батіг Іван – (1664) Остерський сотник.

Батрак [Згурський] Тимофій Леонтійович – (1762–1764) Яготинський городовий отаман. (1764) Яготинський возний.

Батрак Кирило – (1676, 1688) Іркліївський городовий отаман.

Батуринський Яків – (1728, н.) Чернігівський полковник.

Батюк Влас – (1732–1733) Баришівський городовий отаман. (1734, н.; 1737; 1738–1739) Баришівський сотник.

Батюк Гордій – (1763–1782) Баришівський сотенний осавул.

Батюк Данило – (1755–1767) Баришівський сотенний осавул.

Бахчевський Іван – (1767) Переяславський полковий суддя.

Бачинський Григорій – (1749–1759) Полтавський полковий писар.

Бежак Василь – (1730) Миргородський полковий хорунжий.

Безбожний Степан – (1665) Грунський сотник.

Безбородько Андрій Семенович – (1779) Київський полковник. (1780–1782) Генеральний суддя.

Безбородько Андрій Якович – (1733–1739) Реєнт військової канцелярії. (1739–1762) Генеральний писар. (1762) Генеральний суддя.

Безбородько Дем'ян Іванович – (1682) Березанський сотник.

Безбородько Іван Іванович – (1671) Березанський сотник.

Безбородько Олександр Андрійович – (1768–1773) Миргородський полковник. (1768–1773, н.) Ніжинський полковник. (1774–1779) Київський полковник. Секретар П. Рум'янцева і Катерини II. Канцлер Російської імперії.

Безбородько Петро Якович – (1737) Березанський сотник.

Безбородько Семен Якович – (1733–1737) Березанський сотник. (1737–1739) Переяславський полковий суддя. (1739–1764) Переяславський полковий обозний. (1764–1768) Переяславський повітовий підкоморій.

Безбородько Яків Іванович – (1724–1730) Значковий товариш.

Безверхий Мартин – (1654) Шавулиський сотенний осавул.

Бездітько Матвій – (1730, н.) Веприцький сотник.

Безкровний Семен – (1691, н.; 1709) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Безлюда Іван – (1759) Бориспільський сотенний осавул.

Безлюда Йосип Іванович – (1737) Бориспільський городовий отаман.

Безносий Кіндрат – (1708) Коропський сотник.

Безпалий Андрій – (1728–1736) Іванегородський сотник.

Безпалий Іван Семенович – (1658) Уманський полковник. (1658–1659) Наказний гетьман. (1659–1662) Генеральний суддя. (1667–1668) Генеральний обозний у І. Брюховецького. (1698, н.) Воронізький сотник. (1703, н.) Кобижчанський сотник.

Безпалий Микита Дмитрович – (1661) Зіньківський сотник (перша міська сотня). (1666) Зіньківський полковник. (1666) Зіньківський полковий осавул. (1668) Генеральний обозний.

Безпалий Сава – (1691, н.) Київський полковник.

Безпедний Йосип – (1740) Бориспільський городовий отаман.

Безрукий Федір – (1767) Піщанський сотенний хорунжий.

Безрученко Іван – (1668) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Безрученко Іван – (1719, н.) Піщанський сотник.

Безштанько Андрій – (1657–1658) Кальницький полковник.

Безштанько Павло – (1655, н.) Чигиринський полковник.

Бей Семен – (1738–1740) Баришівський сотенний осавул.

Бекиш Федір – (1654) Триліський сотник.

Беньковський Дем'ян Андрійович – (1761) Полтавський хорунжий. (1761–1764) Полтавський осавул.

Бердичевський Михайло – (1656) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Бережецький Богдан – (1676) Генеральний бунчужний у П. Дорошенка.

Бережецький Михайло – (1661–1663; 1669) Переяславський полковий писар.

Бережецький Прокіп Семенович – (1663–1664; 1665–1666) Чигиринський полковник. (1671–1675) Генеральний суддя. (1675–1676) Генеральний обозний у П. Дорошенка.

Бережний Лук'ян – (1723, н.) Яготинський сотник.

Березницький – (1696) Ніжинський осавул.

Березовий Василь – (1731–1732) Переяславський сотенний писар (друга сотня).

Березовський Семен – (1710–1712) Новгородський сотник. (1713–1728) Стародубський осавул. (1718; 1723, н.) Стародубський полковник.

Берков Іван – (1685–1687) Сміленський сотник.

Берло Василь Іванович – (1707–1721) Воронківський сотник.

Берло Володимир Данилович – (1767–1782) Переяславський полковий писар.

Берло Іван Васильович – (1718–1730) Воронківський сотник.

Берло Іван Дмитрович – (1669) Охотницький полковник. (1676–1682; 1696–1705) Воронківський сотник. (1676; 1704, н.) Переяславський полковник. (1706–1717) Переяславський полковий суддя.

Берло Яків Дмитрович – (1666) Сердюцький полковник. (1671–1672) Мглинський сотник.

Бец Гаврило – (1711) Миргородський полковий хорунжий. (1712–1713) Миргородський сотник (друга сотня).

Бечко Степан – (1769–1782) Трахтемирівський сотенний писар.

Бєлянін Василь – (1732) Царичанський сотник.

Биковський Василь – (1736–1742) Гадяцький полковий суддя. (1744–1755) Гадяцький полковий обозний.

Билдич Федір – (1649) Івангородський сотник.

Билим Мусій – (1773–1782) Лубенський сотник (друга сотня).

Билим Федір Васильович – (1672; 1683–1687) Лубенський полковий писар.

Билина Іван – (1760) Кобижчанський сотник.

Билина Трохим – (1719–1721; 1724–1726) Носівський сотник.

Биринда Роман – (1740) Бубнівський городовий отаман.

Бистрицький Іван Семенович – (1703) Конотопський сотник.

Бихкало Захар – (1731–1759) Піщанський сотенний писар.

Бихкало Михайло – (1775) Піщанський сотенний писар.

Бихкало Павло – (1767) Канівецький сотенний писар.

Биховець [Олишівський] Іван Рошевич – (1668) Ніжинський писар. (1668–1669) Писар ГВС.

Биховець [Супруненко] Семен Сафронович – (1680) Олишівський сотник.

Бич Григорій – (1725, н.) Новосанжарський сотник.

Биченко Йосип – (1696) Новосанжарський сотник.

Биченко Матвій – (1672) Журавський сотник.

Биченко Полуян – (1649) Березанський сотник.

Биченко Хома – (1682) Бобровицький сотник.

Бичок Прокіп – (1699) Бобровицький сотник.

Бишовець Андрій – (1679) Піщанський городовий отаман.

Білаш Гаврило – (1660–1661) Гадяцький полковник. (1661–1662) Миргородський полковник.

Біленій Никифор Васильович – (1654) Мглинський сотник.

Біленко Трохим – (1730–1735) Городиський сотник (Миргородський полк).

Біленко Федір – (1693) Городиський сотник (Миргородський полк).

Біленченко Корній – (1691–1693; 1694–1696) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Білецький Василь – (1682; 1700–1703) Котельв'янський сотник.

Білецький Іван – (1727, н.) Красноколядинський сотник.

Білецький Ілля – (1659) Лохвицький сотник.

Білецький Самійло – (1649) Київський сотник.

Білий Опанас – (1734; 1736, н.) Погарський сотник.

Білий Павло – (1671) Черкаський полковник.

Білий Степан – (1675) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Білилович Іван – (1661–1667) Коропський сотник.

Біличенко Денис – (1721, н.; 1724) Басанський сотник.

Білкун Андрій – (1672) Білицький сотник.

Білогруд Григорій – (1664; 1666–1667; 1671–1672; 1673) Уманський полковник. (1668–1669) Генеральний суддя у П. Дорошенка. (1674) Генеральний осавул у П. Дорошенка.

Білопольський Данило – (1709) Ніжинський осавул.

Білоцерківець Іван – (1702) Басанський городовий отаман. (1709) Сотник компанійського полку.

Білоцерківець Степан Іванович – (1738–1755) Канцелярист ГВК.

Білоченко Степан – (1649) Багланівський сотник.

Білошицький Іван – (1744) Миргородський полковий осавул.

Білуха Петро – (1768) Полтавський полковий писар.

Білявський Іван – (1736) Ліплявський сотенний писар.

Біляк Леонтій – (1725, н.; 1731) Ніжинський сотник (друга сотня).

Блажевський Федір Андрійович – (1658) Миргородський полковий писар.

Близнець Григорій – (1696) Сміленський сотник.

Близнюк Григорій – (1771–1774) Золотоніський сотенний хорунжий. (1775–1782) Золотоніський сотенний осавул.

Близнюченко Охрім – (1723) Яготинський сотенний хорунжий.

Близнюченко Яків – (1672) Виблівський сотник.

Блисько – (1648) Корсунський сотник.

Бобир Іван – (1670) Менський сотник.

Бобир Іван Романович (другий) – (1779–1782) Чернігівський полковий обозний.

Бобир Іван Романович (перший) – (1725) Чернігівський полковий осавул. (1727–1754) Стольненський сотник.

Бобир Роман Іванович (другий) – (1754–1769) Стольненський сотник.

Бобир Роман Іванович (перший) – (1707) Стольненський сотник.

Бобровник Влас – (1650) Сущанський сотник.

Бобровник Іван – (1769–1774) Переяславський сотенний хорунжий (третя сотня).

Бобруйко Василь – (1693–1695) Остерський сотник.

Бовдир [Бут] Григорій [Гришай] – (1649) Маньківський сотник.

Бовенко Василь – (1729–1732) Трахтемирівський сотенний хорунжий.

Бович Дмитро – (1736) Трахтемирівський сотенний осавул.

Бовтко Ісак – (1662) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Бовченко Іван – (1672) Ічнянський сотник.

Богаченко [Олишівський] Семен – (1666–1667; 1670) Генеральний суддя у П. Дорошенка.

Богаченко Ілля – (1650–1651; 1658–1659) Чигиринський полковник.

Богаченко Михайло – (1654) Паволоцький полковник.

Богданенко Фесько – (1649) Канівський сотник.

Богданов Михайло Семенович [Самсонович] – (1723–1735) Чернігівський полковник. (1736–1738) Переяславський полковник.

Богданов Софрон – (1653) Переяславський полковий осавул.

Богданович Андрій – (1676) Бакланський сотник.

Богданович Іван – (1654) Ковшоватський сотенний отаман.

Богданович Іван – (1676) Волинський сотник.

Богдановський Федір Петрович – (1781–1782) Канівецький сотник.

Боглевський Петро – (1741–1750) Миргородський хорунжий.

Богодун Іван – (1649) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Боголюбець Степан – (1701, н.) Іваницький сотник.

Богомаз Андрій – (1664–1667) Сердюцький полковник.

Богомаз Яків – (1661) Басанський сотник.

Богун Іван Федорович – (1648–1649) Могилівський [Подільський] полковник. (1649–1657) Кальницький [Вінницький] полковник. (1658–1661; 1663; 1664) Паволоцький полковник. (1661) Чигиринський полковник. (1663–1664) Генеральний осавул у П. Тетері. (1651; 1663–1664) Наказний гетьман.

Богун Кирило – (1723, н.) Білоуський сотник.

Богуненко Федір – (1654) Лесевицький сотенний осавул.

Богуславець Василь – (1653) Красноколядинський сотник.

Богуславський Григорій – (1694; 1701; 1704) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Богуцький Михайло – (1692) Грунський сотник.

Богуш Іван Прохорович – (1767) Бубнівський городовий отаман. (1772–1782) Бубнівський сотенний писар.

Божич Іван Пантелеймонович – (1742–1746) Ніжинський полковник. (1748–1762) Чернігівський полковник.

Божко Йосип – (1674) Триліський сотник.

Бойко Яків – (1782) Роменський сотник.

Болдаковський Василь Іванович – (1669–1670; 1671) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Болдаковський Василь Семенович – (1663–1669) Білоуський сотник. (1671, н.) Чернігівський полковник. (1673) Батуринський сотник. (1673) Чернігівський полковий суддя.

Болдинський Кіндрат – (1779) Ніжинський полковий хорунжий.

Бонаткевич [Бунаркевич] Василь – (1711–1719, н.) Березнянський сотник.

Бондар Антін – (1734) Березанський городовий отаман.

Борзаковський [Борзевич] Опанас – (1724) Гадяцький полковий хорунжий.

Борзаковський Григорій – (1726–1729) Кропивнянський сотенний писар.

Борзаковський Пилип Васильович – (1730 –1738) Гадяцький полковий обозний.

Борзевич Атанасій – (1725, н.) Комишнянський сотник.

Борисенко Андрій – (1736) Бориспільський сотенний писар.

Борисенко Василь – (1681) Волинський сотник.

Борисенко Іван – (1671) Зіньківський сотник (перша міська сотня). (1672) Сорочинський сотник.

Борисенко Пилип – (1691–1692) Шишацький сотник.

Боришполець Сергій – (1771–1779) Голівський сотенний писар.

Боришполець Степан – (1746) Голівський сотенний писар.

Боришполець Степан Панасович – (1780) – Гоголівський сотенний писар.

Борковський Прокіп – (1649) Кобеляцький сотник.

Боровик Опанас Євтихійович – (1760) Ніжинський осавул.

Боровик Роман – (1739–1740) Ліплявський городовий отаман.

Боровицький Тимофій – (1749–1750) Яготинський сотенний писар.

Боровка Ярема – (1690) Конотопський сотник.

Боровський Семен Степанович – (1709–1710; 1716–1722) Бахмацький сотник.

Бородавка Мартин – (1736) Піщанський городовий отаман.

Бородавченко Лесько – (1739–1740) Піщанський городовий отаман.

Бородатий Іван – (1653) Биківський сотник.

Бородуха Максим – (1703) Синявський сотник.

Бородуха Максим Федорович – (1743, н.) Синявський сотник.

Борозна Іван Владиславович [Лаврентійович] – (1722, н.; 1724, н.) Стародубський полковник. (1723–1725) Стародубський сотник (полкова сотня). (1728–1731) Генеральний бунчужний. (1731–1740) Генеральний суддя.

Борозна Іван Іванович – (1762) Генеральний бунчужний.

Борозна Максим – (1715–1722) Мглинський сотник.

Борохович [Борухович] Михайло Андрійович – (1670–1671) Лютенський сотник. (1672) Лютенський городовий отаман. (1672; 1682–1686) Гадяцький полковий обозний. (1687–1704) Гадяцький полковник.

Борохович Максим Михайлович (1695–1720) Гадяцький обозний.

Борсук Антон Павлович – (1781–1782) Ніжинський сотенний отаман.

Борсук Артем Маркович – (1716–1728) Ніжинський сотник (друга полкова сотня).

Борсук Зиновій Якович – (1732–1742) Канцелярист ГВК. (1742–1753) Київський полковий писар. (1753–1764) Київський полковий суддя. (1764–1782) Київський полковий обозний.

Борсук Іван – (1649–1654) Ніжинський сотник (перша полкова сотня). (1649) Ніжинський сотник (п'ята сотня).

Борсук Іван Павлович – (1781–1782) Хорунжий ніжинської полкової артилерії.

Борсук Іван Петрович – (1723–1730) Ніжинський сотник (перша сотня).

Борсук Максим – (1701) Ніжинський полковий хорунжий.

Борсук Марко Іванович – (1672–1674) Ніжинський сотник (третя сотня). (1674–1677) Ніжинський полковник. (1688; 1694) Ніжинський полковий суддя.

Борсук Матвій Петрович – (1725) Прохорівський сотник.

Борсук Петро Іванович – (1676; 1696–1703) Козелецький сотник. (1705–1706, н.) Київський полковник.

Борсук Петро Матвійович – (1775) Дівицький сотник.

Борсук Тимофій Іванович – (1674–1685) Ніжинський полковий хорунжий. Ніжинський сотник (полкова сотня).

Борсук Федір Петрович – (1736–1738) Ніжинський полковий осавул.

Борсук Яким Якович – (1757–1759) Стародубський полковник.

Борсук Яків Артемович – (1728) Осавул ніжинської полкової артилерії.

Борсук Яків Петрович – (1706–1729) Курінний отаман, козелецький городовий отаман. (1729–1732) Київський полковий осавул.

Борсук Яків Тимофійович – (1701) Ніжинський полковий хорунжий.

Борщевський Кіндрат – (1771–1782) Моровський сотник.

Ботвинка Євстахій Семенович – (1705–1706, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Ботвинка Микита – (1742–1744, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Бохановський Петро – (1759–1767) Яготинський сотенний писар.

Боярський Олекса – (1656) Чауський сотник.

Брага Ярема Дем'янович – (1731–1750) Київський полковий хорунжий.

Бражний Григорій – (1672–1675) Кобеляцький сотник.

Бразул Василь Трохимович – (1773–1775) Грунський сотник.

Брайко Іван – (1670–1671) Полтавський полковий осавул. (1684–1686) Полтавський полковий обозний.

Брайко Кирило Іванович – (1672) Воронківський сотник. (1678) Березанський сотник.

Брайко Самійло – (1755) Домонтовський городовий отаман.

Брановицький [Бароненко] Михайло – (1728) Київський полковий хорунжий.

Браславець Іван – (1694, н.) Мглинський сотник.

Брежинський Богдан Олександрович – (1761–1772) Понорницький сотник. (1770) Чернігівський полковий осавул.

Брежинський Олександр – (1730, н.; 1731–1735) Березнянський сотник. (1735–1736) Волинський сотник. (1736–1761) Понорницький сотник.

Брежинський Петро Олександрович – (1772–1782) Понорницький сотник.

Бреус [Черкаський] Семен – (1648–1649) Генеральний суддя.

Бродський Степан – (1724; 1725; 1731, н.) Кобеляцький сотник.

Броянко Григорій – (1657) Київський полковий осавул.

Бруяка Іван [Ян] – (1649) Овруцький полковник.

Брюховецький Іван Мартинович – (1661–1663) Кошовий гетьман. (1663 – 7 червня 1668) Гетьман Лівобережної України.

Брюховецький Федір – (1690. н.) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Бублик Василь – (1649) Івангородський сотник (Уманський полк).

Бублик Іван – (1722; 1726; 1731) Бориспільський сотенний хорунжий.

Бублик Леонтій – (1735–1736) Бориспільський сотенний хорунжий.

Бублик Олексій – (1737) Бориспільський сотенний хорунжий.

Бувайло Герман – (1662) Охотницький полковник.

Бувайло Кирило – (1672) Переяславський полковий писар.

Бувайло Роман – (1680–1682) Грунський сотник.

Бугаєвський Григорій – (1718–1729) Полтавський полковий писар.

Бугаєвський Лев Васильович – (1756) Гадяцький сотник.

Бугаєвський Микола Мусійович – (1764–1770) Воронізький сотник.

Бугаєвський Олексій Семенович – (1744–1761) Гадяцький полковий осавул.

Бугай Іван – (1667, н.) Могилівський полковник.

Будкевич Іван–Адам – (1658) Сотник Білоцерківського полку.

Будлянський Трохим – (1771–1779) Слабинський сотник.

Буженко – (1696) Решетилівський сотник.

Бужкевич [Бужевич] Лукаш – (1667–1669) Генеральний писар у П. Дорошенка. (1671) Могилівський [Подільський] полковник.

Бузановський Семен – (1737–1763) Решетилівський сотник.

Бузинарський Федір – (1672) Березанський сотник.

Букаченко Михай – (1649) Торчицький сотник.

Буковський – (1706, н.) Ліплявський сотник.

Булавка Іван Тимофійович – (1733–1735) Чернігівський сотник (полкова сотня). (1742–1752) Чернігівський хорунжий.

Булавка Михайло Миколайович – (1674–1677) Канівський полковий писар.

Булавка Петро Михайлович – (1698–1708) Чернігівський писар. (1710–1713) Писар ГВС.

Булавка Тимофій Михайлович – (1711; 1716–1719) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Булах Антон – (1739, н.) Потоцький сотник.

Булашевич Іван Якович – (1695, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Булашевич Олексій – (1772) Почепський сотник (перша сотня).

Булига [Курцевич] Максиміліан [Максим] – (1659) Зіньківський сотник (перша міська сотня). (1659; 1664) Уманський полковник.

Бульба Федір – (1649–1669) Журавський сотник.

Булюбаш Данило Іванович – (1764, н.; 1771–1782) Жовнинський сотник.

Булюбаш Іван Іванович – (1762–1768) Жовнинський сотник.

Булюбаш Іван Федорович – (1706–1737) Чигирин–Дібровський сотник. (1713) Лубенський полковий хорунжий. (1722, н.) Лубенський полковник.

Булюбаш Іов Іванович – (1771–1782) Пирятинський сотник (друга сотня).

Булюбаш Михайло Іванович – (1767) Лубенський полковий хорунжий.

Булюбаш Федір – (1675, н.) Брацлавський полковник.

Бунак Юрій – (1672) Шептаківський сотник.

Буняк Корній – (1735; 1737–1743) Воронківський сотенний осавул. (1746) Бориспільський сотенний осавул.

Бурдюк Панко – (1685) Березанський городовий отаман.

Бурий Микита Іванович – (1665; 1672) Лубенський осавул. (1669) Прилуцький полковий обозний і суддя. (1683) Пирятинський сотник (перша)

Бурий Тимофій Іванович – (1665) Лубенський полковий осавул. (1665) Генеральний осавул.

Бурковський Федір Якимович – (1739) Писар прилуцького полкового суду.

Бурляй [Бурлій, Бирляй] Кіндрат Дмитрович – (1648–1649) Гадяцький полковник. (1650–1657) Полтавський полковий осавул. (1658) Медведівський сотник.

Бурляй Гаврило – (1708–1723) Сердюцький полковник.

Бурляй Іван – (1685) Кременчуцький сотник.

Бурляй Карпо Гаврилович – (1723–1733) Переяславський полковий писар. (1732–1734) Переяславський полковий суддя.

Бурляй Федір – (1674) Генеральний обозний у М. Ханенка. (1682) Обозний компанійського полку Я. Павловського.

Бурмака Тихон – (1672) Золотоніський городовий отаман. (1672, н.) Золотоніський сотник.

Бускевич Лукаш – (1667–1668) Генеральний писар у П. Дорошенка.

Бусленко Василь – (1727–1729) Золотоніський сотенний писар.

Бут [Бутко] Федір Андрійович – (1669) Полтавський полковий осавул. (1669) Полтавський полковий суддя.

Бут Герасим – (1723, н.) Чигирин-Дібровський сотник.

Бут Іван – (1663) Брацлавський полковник.

Бут Леонтій – (1655) Ніжинський полковий писар. (1658) Ніжинський сотник (перша полкова сотня). (1660; 1670) Ніжинський полковий осавул. (1662, н.) Ніжинський полковник.

Бут Микита – (1649) Васильківський сотник.

Бут Михайло – (1660) Золотоніський городовий отаман.

Бут Никон – (1661) Бориспільський сотник.

Бут Семен – (1649) Кальницький сотник. (1667) Корсунський полковник.

Бутенко [Бученко] Олексій Михайлович – (1672) Лукомльський сотник.

Бутенко Андрій – (1654–1657) Канівський полковник.

Бутенко Іван Янушович – (1716–1727) Чернігівський полковий писар.

Бутенко Леонтій [Лесько] – (1725; 1726; 1729, н.) Золотоніський сотник. (1729–1732; 1735) Золотоніський городовий отаман. (1733, н.) Кропивнянський сотник.

Бутенко Степан – (1667–1671; 1674–1675) Білоцерківський полковник.

Бутко Ілля – (1680) Зіньківський сотник (перша міська сотня). (1690) Зіньківський сотник (друга сільська сотня).

Бутко Ларіон – (1648) Остерський сотник.

Бутко Леонтій – (1700) Батуринський сотник.

Бутко Филимон – (1656, н. у Мінському повіті) Чауський полковник.

Бутович Іван – (1675) Батуринський сотник.

Бутович Іван Артемович – (1727–1732) Гадяцький осавул. (1746–1754) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Бутович Іван Іванович – (1754–1768) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Бутович Іван Лук'янович – (1779–1782) Зіньківський сотник (друга сільська сотня).

Бутович Іван Михайлович – (1772–1782) Гадяцький полковий хорунжий.

Бутович Лук'ян Іванович – (1754–1768) Зіньківський сотник (друга сільська сотня). (1768) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Бутович Степан Іванович – (1697–1698) Седнівський сотник. (1702–1710) Чернігівсь-

кий полковий осавул. (1709–1717) Генеральний осавул.

Бутовський Данило Олександрович – (1763–1782) Чигирин–Дібровський сотник.

Бутовський Олександр – (1737–1760) Чигирин–Дібровський сотник.

Бутожанов Кіндрат – (1672–1675) Киселівськй сотник.

Бутрим Петро – (1659, н.; 1663–1665) Київський полковник. (1665–1666) Канівський полковник.

Бутрименко [Бутрим] Іван Петрович – (1690–1691) Київський сотник.

Бутурлим Андрій – (1714) Кролевецький сотник. (1725) Лубенський полковий хорунжий.

Буцький Григорій – (1711–1719) Полтавський полковий осавул. (1719–1728) Полтавський полковий суддя. (1722; 1724, н.) Полтавський полковник.

Буцький Іван – (1765) Полтавський полковий хорунжий.

Буцький Матвій – (1710–1714) Новосанжарський сотник.

Буцький Микита Андрійович – (1668–1669) Полтавський полковий обозний.

Буцький Петро – (1687–1700) Полтавський полковий суддя. (1689–1690; 1695) Полтавський полковий писар.

Бучинський – (1671) Чернігівський полковий осавул.

Бучинський Степан – (1704) Чернігівський полковий осавул.

Бучковець Федір Іванович – (1688) Новгородський сотник.

Буша Терентій – (1670) Іркліївський сотник.

В

Вакулевич Павло – (1719) Лубенський осавул.

Вакуленко Павло – (1719–1735) Переволочанський сотник (Полтавського полку).

Вакуленко Семен – (1696–1704; 1719–1720) Пирятинський сотник (перша сотня).

Валибродько Іван – (1649) Боярський отаман.

Валькевич Василь – (1661–1672) Стародубський полковий хорунжий.

Валькевич Петро Васильович – (1714–1723) Канцелярист ГВК. (1723–1728) Реєнт військової канцелярії. (1741–1758) Генеральний осавул.

Варавський Василь – (1734–1735, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Варфоломеєв Василь – (1769–1771, н.) Воронківський сотник. (1775–1780) Воронківський городовий отаман.

Варяниця Василь – (1649) Терлицький сотник. (1659–1665) Кальницький полковник.

Варяниця Григорій – (1693) Лубенський хорунжий.

Варяниченко Василь – (1710) Іваницький сотник.

Василевич Зиновій – (1729–1731, н.) Золотоніський сотник. (1732; 1734) Золотоніський городовий отаман.

Василевич Іван – (1736, н.) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Василевич Назар – (1741–1746) Трахтемирівський сотенний писар.

Василевський Василь Євтихійович – (1657; 1659) Переяславський писар.

Василенко Герасим Васильович – (1674–1690) Компанійський полковник.

Василенко Григорій – (1649) Ніжинський сотник (шоста сотня).

Василенко Іван – (1693–1695; 1705) Домонтовський городовий отаман.

Василенко Конон – (1664, н.) Білицький сотник.

Василенко Фесько – (1676) Березанський сотенний хорунжий.

Василиця Василь – (1718) Охотницький полковник.

Василів Конон – (1745) Полтавський хорунжий.

Василь – (1649) Станиславівський сотник.

Василь – (1719) Яреськівський сотник.

Василь – (1740) Ліплявський городовий отаман.

Василь – (1766–1768) Переяславський сотенний писар (друга сотня).

Василь Андрійович – (1649) Новгородський сотник.

Василь Андрійович – (1692, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Василь Дмитрович – (1713) Багацький сотник.

Василь Кирилович – (1687–1695) Опішнянський сотник. (1703–1711) Гадяцький осавул. (1713–1715) Гадяцький суддя.

Василь Лаврентійович – (1711) Грунський сотник.

Василь Маркович – (1691) Чернігівський осавул.

Василь Миколайович – (1721, 1722, н.) Кролевецький сотник.

Василь Миколайович – (1743–1746) Бубнівський сотенний писар.

Василь Михайлович – (1676) Веприцький сотник.

Василь Олексійович – (1722) Кропивнянський сотенний писар.

Василь Онисимович – (1682) Білоцерківський сотник.

Василь Павлович – (1723) Куземинський сотник.

Василь Романович – (1677) Стародубський писар.

Васильковський Петро – (1662) Овруцький полковник.

Васильковський Федір – (1723, н.) Царичанський сотник.

Васильович Андрій – (1693, н.) Ніжинський полковий суддя.

Васильченко Кузьма – (1681, 1691, 1695) Басанський городовий отаман.

Васкович Іван – (1696) Басанський сотник.

Васько – (1648; 1650) Генеральний хорунжий. (1649) Генеральний бунчужний.

Васько – (1649) Прилуцький писар.

Васьковський Яцик – (1656) Уляновський сотник.

Ващенко Григорій – (1692) Ліплявський городовий отаман.

Ващенко Іван – (1737–1752) Золотоніський сотенний осавул.

Ващенко Петро – (1761–1768) Переяславський сотенний писар (перша сотня).

Ведмідь Михайло – (1748; 1753–1756) Березанський сотенний писар.

Вейчик Сахно Федорович – (1651) Глухівський сотник.

Велбінський Тарас Трохимович – (1711–1715) Ірклїівський сотник.

Велецький Василь Васильович – (1697–1712) Гадяцький суддя. (1718–1737) Гадяцький сотник (друга сотня). (1723–1724, н.; 1731, н.) Гадяцький полковник.

Велецький Василь Йосипович – (1705, н.) Гадяцький полковник.

Велецький Максим Іванович – (1771–1781) Гадяцький хорунжий.

Велецький Михайло Володимирович – (1771–1782) Гадяцький сотник (третя міська сотня).

Велигорський Сидір Корнійович – (1655; 1661) Остерський сотник.

Великий Іван – (1734, н.) Баришівський сотник.

Великий Семен – (1699) Мринський сотник.

Великоіваненко Кіндрат Васильович – (1701; 1715–1733) Домонтовський сотник. (1712) Домонтовський городовий отаман.

Великошапка Григорій – (1773–1782) Стародубський осавул.

Велинський Василь Іванович – (1740) Стародубський хорунжий.

Велинський Іван – (1740) Стародубський хорунжий.

Величай Онисько – (1723, н.) Лютенський сотник.

Величенко Семен – (1654). Фастівський сотенний осавул.

Величко Василь – (1682; 1689, н.) Бубнівський сотник.

Величко Іван – (1748–1752) Басанський сотенний осавул.

Величко Корній Осипович – (1764–1767) Басанський сотенний осавул.

Величко Михайло – (1741) Прилуцький осавул.

Величко Онопрій – (1649) Биківський сотник.

Величко Яків Степанович – (1742–1764) Прилуцький осавул.

Величковський Іван – (1729–1730) Гадяцький хорунжий.

Величковський Іван Васильович – (1718–1734) Ніжинський хорунжий. (1734–1739) Ніжинський обозний. (1736, н.) Ніжинський полковник.

Величковський Осип Андрійович – (1700) Сенчанський сотник.

Вербицький Гнат – (1740, н.) Остерський сотник.

Вербицький Гнат Якович – (1663–1664) Лубенський полковник.

Вербицький Омелян – (1721) Київський сотенний писар.

Вербицький Петро – (1684) Орловський сотник.

Вербицький Яків – (1704, н.) Остерський сотник.

Вергун Жадан – (1649) Корсунський полковий сотник. (1670, н.) Корсунський полковник.

Вергун Іван – (1672) Білоцерківський сотник.

Вергун Кузьма – (1649) Ірклiївський сотник (друга сотня).

Веремієнко Гаврило – (1654) Стародубський сотник (полкова сотня).

Веремієнко Опанас – (1654, н.) Чернігівський полковник.

Верещага – (1666) Лисянський сотник.

Верненко [Вернач] Давид – (1654; 1669; 1673; 1686; 1687, н.) Бориспільський сотник. (1665–1666; 1682–1683) Бориспільський городовий отаман.

Вертелецький Іван [Вертельницький] – (1659–1660) Кальницький полковник.

Вертиполох Іван – (1725–1732) Гельм'язівський сотенний хорунжий.

Верховець Іван – (1725, н.) Ямпільський сотник.

Верховський Леонтій Васильович – (1678; 1682; 1684) Лубенський писар.

Вечірко Федір Юхимович – (1696) Гадяцький осавул. (1696) Гадяцький хорунжий.

Вечірко Юхим – (1672; 1690–1693) Гадяцький суддя. (1674–1676; 1686) Гадяцький обозний. (1690, н.) Гадяцький полковник.

Вешняк Федір Якубович – (1636–1637) Реєстровий військовий писар. (1648–1650) Чигиринський полковник.

Вибельський [Попович] Іван Аврамович – (1654–1657; 1661, н.) Чернігівський полковник.

Виблий – (1724) Старосанжарський сотник.

Виговський Василь Григорович – (1659) Овруцький полковник.

Виговський Данило Остапович – (1655) Бихівський полковник. (1655–1658) Наказний гетьман.

Виговський Іван Остапович – (1648–1657) Генеральний писар. (1657–1659) Гетьман Війська Запорозького.

Виговський Костянтин Остапович – (1658) Генеральний обозний. (1659) Турівський (Пінський) полковник.

Вилківський Яків – (1741–1752) Ніжинський хорунжий.

Виприск Андрій Михайлович – (1658; 1659) Лохвицький сотник.

Виприск Демко – (1670) Лохвицький сотник.

Виридарський Григорій – (1690) Бобровицький сотник.

Виридарський Іван – (1770–1777) Верківський сотник.

Виридарський Олексій Максимович – (1759) Ніжинський сотник (третя сотня).

Висоцький – (1739) Миргородський сотник (першої полкової сотні).

Висоцький Василь Іванович – (1763) Писар ГВС.

Висоцький Яків – (1763) Писар ГВС.

Височан Гаврило – (1740, н.) Бориспільський сотник. (1744; 1748–1750; 1755–1758) Бориспільський городовий отаман.

Височан Семен – (1664–1665) Корсунський полковник. (1664–1665) Лисянський полковник.

Витязенко Григорій Трохимович – (1663–1665) Генеральний бунчужний. (1665–1668) Полтавський полковник.

Вишневський Петро – (1729) Ніжинський осавул.

Вітвицький Василь – (1774) Гадяцький осавул. (1774) Стародубський осавул.

Вітер Федір – (1712–1715) Піщанський городовий отаман.

Власенко Андрій – (1721) Уцтивицький сотник.

Власов Василь – (1667) Воронізький сотник.

Власович Іван – (1705, н.) Чернігівський полковник.

Вовк Влас – (1650) Киселівськй сотник.

Вовк Осип – (1737–1750) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Вовк Федір – (1658) Генеральний осавул. (1670, н.) Бориспільський сотник.

Вовковняк Юхим – (1771) Полтавський сотник (друга сотня). (1738–1752) Полтавський хорунжий.

Вовкодавенко Іван – (1709) Сміленський сотник.

Вовчанський Іван – (1672) Срібненський сотник.

Вовченко Лесько – (1649) Криловський сотник.

Вовченко Малош – (1658) Прилуцький обозний.

Вовченко Фесько – (1649) Черкаський сотник.

Водоволенко Петро – (1656, н.) Любецький сотник.

Война Трохим – (1771–1782) Ірклiївський сотенний осавул.

Война Федір Петрович – (1741–1745) Київський суддя. (1752–1757) Реєнт Генеральної військової канцелярії. (1757–1764) Гадяцький суддя.

Войнаровський Андрій Янович – (1705–1709) Радник гетьмана І. Мазепи.

Войтенко – (1772, н.) Іваницький сотник.

Войтенко Кіндрат – (1657–1658) Роменський сотник.

Войткевич Василь – (1659) Переяславський писар.

Войцехович Андрій – (1742) Городнянський сотник.

Войцехович Богдан – (1672) Полтавський писар. (1680) Седнівський сотник.

Войцехович Данило – (1677–1682) Полтавський писар. (1698) Орловський сотник.

Войцехович Іван – (І781) Чернігівський писар.

Войцехович Іван Богданович – (1672) Городнянський сотник.

Войцехович Іван Іванович – (1728) Городнянський сотник.

Войцехович Петро Богданович – (1712–1723) Седнівський сотник.

Войцехович Петро Іванович – (1731) Городнянський сотник.

Войцехович Степан – (1671) Любецький сотник.

Войцехович Степан – (1671) Полтавський писар.

Войцехович Степан Богданович – (1711) Реєнт Генеральної військової канцелярії.

Волевач [Волеваченко] Іван Тимофійович – (1650; 1655–1656) Генеральний обозний. (1651; 1653, н.) Чигиринський полковник.

Волевач Антон Іванович – (1711–1721) Миргородський сотник (полкова перша) (1719) Потоцький сотник. (1723–1725; 1741) Миргородський осавул.

Волевач Дмитро Антонович – (1779–1782) Воронківський сотник.

Воленко Давид – (1690) Ніжинський осавул.

Волинець Павло – (1649) Канівський сотник.

Волинський Василь – (1734, н.) Стародубський сотник (полкова сотня). (1742, н.) Стародубський сотник (друга сотня).

Волинченко Григорій – (1691) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Волковицький Матвій – (1732–1746) Сокольський сотник.

Волковський Василь – (1734–1735) Сосницький сотник.

Волковський Кіндрат – (1653) Ніжинський осавул.

Володько Дмитро – (1681) Домонтовський городовий отаман.

Володьковський Авакум – (1649, н.) Ніжинський полковник.

Володьковський Андрій Васильович – (1734–1744) Ніжинський осавул.

Володьковський Дмитро Володимирович – (1723–1724) Реєнт Генеральної військової канцелярії.

Володьковський Яків Андрійович – (1763–1782) Ніжинський сотник (друга сотня).

Волочай Василь – (1660–1669; 1671–1676) Бориспільський сотник. (1669–1671) Бориспільський городовий отаман.

Волочай Степан Васильович – (1680–1685) Бориспільський сотенний хорунжий.

Волошин [Григораш] Григорій – (1710–1721) Іваницький сотник.

Волошин Андрій Тимофійович – (1671–1672) Київський сотник.

Волошин Вакула – (1729, н.) Березанський городовий отаман.

Волошин Василь – (1666) Сердюцький полковник у П. Дорошенка.

Волошин Григорій – (1669) Переяславський сотник (друга сотня).

Волошин Давид – (1774) Березанський городовий отаман.

Волошин Данило – (1739, н.) Кременчуцький сотник.

Волошин Костянтин – (1671–1673) Могилівський полковник.

Волошин Олексій Арсенович – (1758) Канівецький сотенний отаман (Переяславський полк).

Волошин Петро – (1663) Кишінський сотник.

Волошин Сава – (1708) Кальницький полковник.

Волошин Сила – (1650, н.) Брацлавський полковник.

Волошин Степан Арсенович – (1768–1775) Канівецький сотенний отаман (Переяславський полк).

Волошин Тодораш – (1682) Домонтовський сотник.

Вольський Карпо – (1660) Генеральний суддя.

Вольський–Коровка [Коровченко] Григорій Карпович – (1669–1672) Батуринський сотник. (1672–1677) Генеральний хорунжий. (1676–1677) Білоцерківський полковник. (1677–1678) Чигиринський полковник. (1678–1682) Стародубський полковник. (1682–1687; 1689–1691) Київський полковник.

Вольський–Коровка Андрій Карпович – (1649) Комаргородський сотник.

Вольський–Коровка Яків Карпович – (1653) Наказний Стародубський полковник від Ніжинського полку.

Вольський–Коровченко [Коробка] Федір Григорович – (1706) Топальський сотник. (1706, н.; 1708 – 1712) Київський полковник.

Вольський–Коровченко Гнат Григорович – (1690–1694) Стародубський осавул. (1695–1696) Почепський сотник (перша сотня). (1705; 1706, н.) Стародубський полковник.

Воробей Іван – (1658) Переяславський сотник (п'ята сотня). (1661) Переяславський осавул. (1663) Баришівський сотник. (1669; 1672) Стародубський писар.

Ворона Андрій – (1649) Трипільський сотник.

Ворона Петро Григорович – (1660) Лубенський полковий суддя. (1672) Яблунівський сотник.

Вороновський Олексій – (1736, н.; 1760) Шаповалівський сотник.

Воронченко [Вороненко] Яків Пархомович (1648–1651) Черкаський полковник. (1649) Черкаський сотник (полкова сотня). (1652–1657; 1658; 1679, н.) Прилуцький полковник. (1669) Переяславський полковник.

Воронченко Ілля Якович – (1687) Гадяцький хорунжий. (1689) Гадяцький і Прилуцький полковий осавул.

Воронченко Яків Ілліч – (1706) Гадяцький полковий писар.

Воронченко Ярема – (1670 –1671) Опішнянський сотник.

Воропай Іван – (1649) Ірклїівський сотник (третя сотня). (1651) Київський осавул.

Воротиляк Степан – (1777–1782) Корибутівський сотник.

Ворошило Людвік – (1659–1665) Житомирський хорунжий.

Ворошило Павло – (1698; 1699–1700) Любецький сотник.

Воскобойник Кузьма – (1689) Полтавський хорунжий.

Врублевський Іван – (1721) Миргородський осавул.

Врублевський Степан – (1720) Баришівський сотенний писар.

Вуяхевич [Височинський] Михайло Васильович – (1660–1663) Генеральний писар у Я. Сомка. (1668–1676) Генеральний писар у П. Дорошенка. (1683–1691) Генеральний суддя. (1691–1697) Архімандрит Києво-Печерської лаври [Мелетій].

Вятковський Яків – (1757) Ніжинський хорунжий.

Г

Гавізов Григорій – (1743, н.) Чернігівський полковник.

Гаврик Василь – (1765–1767) Кропивнянський городовий отаман.

Гавриленко Григорій – (1649) Корсунський сотник.

Гавриленко Матвій – (1729; 1732, н.) Домонтовський сотник.

Гавриленко Степан – (1676) Березанський городовий отаман.

Гавриленко Тишко – (1653–1654) Красноколядинський сотник.

Гавриленко Яків – (1747–1750) Кременчуцький сотник.

Гаврило – (1648) Турівський сотник.

Гаврило – (1669) Київський осавул.

Гаврило Васильович – (1661) Любецький сотник. (1668, н.) Чернігівський полковник.

Гаврилов Кіндрат – (1736–1737) Переяславський сотенний отаман (перша сотня).

Гаврилов Левко [Левон] – (1658; 1672) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Гаврилов Федір – (1742) Яреськівський сотник. (1744) Кременчуцький сотник.

Гаврилович Яким – (1738–1740) Трахтемирівський сотенний писар.

Гавриш Василь – (1752) Кропивнянський сотенний писар.

Гавриш[ів] Дем'ян – (1779–1782) Миргородський осавул.

Гавришенко Іван – (1681) Полтавський хорунжий.

Гавришенко Мирон – (1682) Переяславський сотник (перша полкова)

Гавришенко Степан – (1704) Білицький сотник.

Гадученко [Гадучинський] Матвій – (1672) Лубенський хорунжий.

Гаєвський Григорій Григорович – (1760–1763) Стародубський хорунжий. (1764–1773) Стародубський осавул.

Гаєвський Іван – (1720–1733) Решетилівський сотник.

Гаєвський Тиміш – (1681–1683, н.) Полтавський суддя. (1684–1686) Полтавський осавул.

Гайворонський – (1746) Охотницький полковник.

Гайдаборис Сава – (1750–1753) Басанський сотенний писар.

Гайдук Дем'ян – (1767) Роменський сотник.

Галабурда Денис – (1740, н.) Воронківський сотник.

Галаган Гнат Іванович – (1706) Запорозький полковник. (1708–1709) Компанійський полковник. (1709–1714) Чигиринський полковник. (1714–1739) Прилуцький полковник.

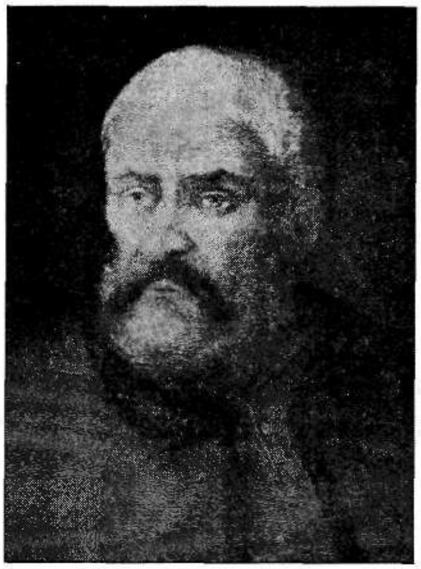

Галаган Григорій Гнатович – (1739–1763) Прилуцький полковник.

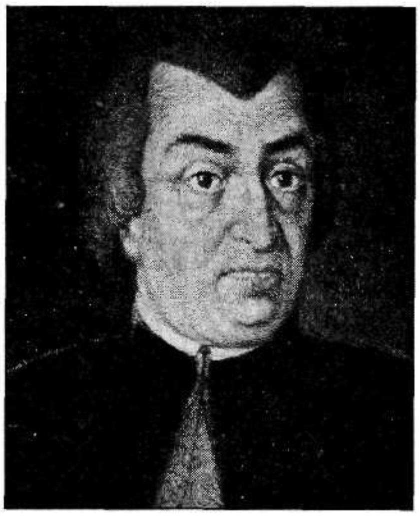

Галаган Іван Григорович – (1758) Прилуцький суддя. (1763–1767) Прилуцький полковник.

Галаган Семен Іванович – (1721–1730) Миргородський осавул [обозний]. (1736, н.) Миргородський полковник.

Галайда [Голота] Іван – (1648–1649) Канівський полковник.

Галатенко [Голота] Данило – (1690) Переяславський осавул.

Галенковський Андрій Федорович – (1771–1776) Прилуцький хорунжий. (1776–1782) Прилуцький писар.

Галенковський Василь Харлампійович – (1709) Прилуцький осавул.

Галенковський Федір Васильович – (1715–1741) Прилуцький писар. (1741–1759) Прилуцький обозний.

Галецький Леонтій Якович – (1709–1710; 1727–1728) Бакланський сотник. (1722, н.) Погарський сотник.

Галецький Петро Семенович – (1734–1738) Стародубський сотник (полкова сотня). (1738–1754) Гадяцький полковник.

Галецький Семен Якович – (1706–1707; 1712–1722) Погарський сотник. (1707–1712) Стародубський осавул. (1719, н.; 1727–1730) Стародубський полковник. (1722–1725) Новгородський сотник. (1725–1734) Стародубський сотник (полкова сотня). (1726) Стародубський обозний. (1726) Стародубський суддя. (1734–1738) Генеральний бунчужний.

Галицький Михайло Васильович – (1678–1687) Гадяцький полковник.

Галищенко Андрій – (1722) Бахмацький сотник.

Галятовський – (1758) Миргородський писар.

Гамалія [Висоцький] Андрій Михайлович – (1678–1685) Лохвицький сотник. (1687–1696) Генеральний осавул.

Гамалія [Висоцький] Григорій Михайлович – (1663–1665) Пирятинський сотник (перша сотня). (1664–1666; 1668–1670; 1687–1688) Лубенський полковник. (1671–1673) Паволоцький полковник. (1673–1674) Генеральний осавул у П. Дорошенка.

Гамалія [Висоцький] Михайло Васильович – (1661–1662; 1667–1668) Черкаський полковник.

Гамалія Антон Андрійович – (1702–1708) Генеральний осавул. (1708–1709) Білоцерківський полковник.

Гамалія Іван Андрійович – (1750, н.) Миргородський полковник.

Гамалія Іван Михайлович – (1721–1727) Лохвицький сотник. (1727–1731) Топальський сотник.

Гамалія Михайло Андрійович – (1688–1694) Лохвицький сотник. (1701–1703) Генеральний бунчужний. (1701–1707) Генеральний хорунжий. (1702–1703; 1705, н.) Полтавський полковник. (1702; 1706, н.) Миргородський полковник. (1707–1709) Генеральний осавул.

Гамалія Михайло Якович – (1705, н.) Переяславський полковник. (1707–1709) Генеральний суддя.

Гамалія Роман Іванович – (1768–1774) Переяславський сотенний писар (перша сотня).

Гамалія Степан Михайлович – (1727–1729) Лохвицький сотник.

Гамалія Яків Михайлович – (1674) Паволоцький полковник.

Ганжа Василь – (1700) Нехворощанський сотник.

Ганжа Влас – (1736) Яготинський сотенний осавул.

Ганжа Григорій – (1649, н.) Київський полковник.

Ганжа Іван – (1648) Уманський полковник.

Ганусович Тишко – (1668) Полтавський писар.

Гапоненко Іван – (1739, н.) Воронківський сотник.

Гапонович Герман – (1657–1659; 1664) Генеральний суддя. (1668–1669) Генеральний суддя у П. Дорошенка.

Гаптаренко Степан Максимович – (1725–1738) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Гарасько – (1651) Переяславський полковник.

Гаркавенко Григорій – (1736; 1737–1738; 1739–1740, н.) Кропивнянський сотник.

Гаркавенко Прокіп – (1731) Бориспільський городовий отаман.

Гаркавенко Яким – (1740) Бориспільський городовий отаман.

Гаркуша – (1728, н.) Журавський сотник.

Гаркуша Василь – (1649) Корсунський сотник.

Гаркуша Григорій – (1661–1663) Бориспільський сотник.

Гаркуша Никифор – (1734) Баришівський городовий отаман. (1734; 1743–1745) Баришівський сотенний хорунжий. (1742, н.) Баришівський сотник.

Гаркуша Федір Никифорович – (1762–1781) Баришівський городовий отаман.

Гаркуша Филон – (1651) Поліський (Турівський) полковник. (1658, н.; 1669–1670) Полтавський полковник. (1678–1680) Полтавський городовий отаман.

Гаркушенко Сава – (1649) Черкаський сотник.

Гаркушка Григорій – (1662) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Гармаш Іван – (1710–1718, н.) Піщанський сотник.

Гармаш Матвій – (1719, н.) Голтв'янський сотник.

Гарявський [Вавровський] Василь – (1717; 1720; 1723; 1724; 1725, н.) Бакланський сотник.

Гарячка Марко – (1654–1660) Козелецький сотник.

Гарячка Прокіп – (1649) Козелецький сотник. (1649) Остерський сотник.

Гарячка Феодосій Прокопович – (1681–1683) Київський хорунжий.

Гарячка Яків – (1678) Київський хорунжий.

Гасаненко Костянтин – (1674–1675) Обозний у О. Гоголя.

Гаценко Леонтій – (1726) Гоголівський сотенний хорунжий.

Гащина Костянтин – (1654) Кублицький сотник.

Гвинтовка Матвій Микитович – (1663–1667) Ніжинський полковник. (1668–1672) Генеральний осавул.

Гвоздевич Лук'ян (1759–1766) Кропивнянський сотенний писар.

Гегело Михайло (1762) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Гелега Степан – (1709) Бахмацький сотник.

Гелегенко Яків – (1654) Чорнокаміньський сотенний хорунжий.

Генваровський Костянтин – (1715–1719; 1724–1735) Кролевецький сотник.

Герасим – (1656, н.) Любецький сотник.

Герасим – (1691) Городнянський сотник.

Герасим Іванович – (1654) Ольховецький сотенний хорунжий.

Герасименко Антон – (1649–1653) Бориспільський сотник.

Герасименко Михайло – (1737–1739) Ліплявський сотенний осавул.

Герасименко Павло – (1714–1735) Полтавський полковий хорунжий.

Герасименко Семен – (1649) Корсунський сотник.

Герасимов Семен – (1653) Ічнянський сотник.

Герасимович Семен – (1652, н.) Прилуцький полковник.

Геращенко Сава – (1660; 1677) Лохвицький сотник.

Геращенко Фесько – (1661, н.) Лохвицький сотник.

Герцик [Семенов] Павло Семенович – (1675) Полтавський писар. (1675–1677; 1683–1686; 1687; 1691–1695) Полтавський полковник.

Герцик Григорій Павлович – (1705, н.) Полтавський полковник. (1711–1719) Генеральний осавул.

Герцик Іван Павлович – (1710–1721) Генеральний хорунжий у П. Орлика.

Герцик Мусій Гнатович – (1688) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Гетун Максим Іванович – (1711–1712; 1716; 1718; 1719, н.; 1723; 1724; 1729, н.) Погарський сотник.

Гирман Матвій – (1740, н.) Ліплявський сотник.

Гирман Сава – (1762–1763) Ліплявський сотенний хорунжий.

Гиря Данило – (1654, н.; 1655, н.; 1660–1661) Білоцерківський полковник.

Гиря Дмитро – (1654) Триліський сотенний хорунжий.

Гиря Іван Васильович – (1648–1649) Білоцерківський полковник.

Гиря Федір – (1654) Боярський отаман.

Гиченко Лесько – (1737) Бориспільський городовий отаман.

Гладкий Андрій – (1689–1695) Пирятинський сотник (перша сотня).

Гладкий Гаврило – (1757–1759) Басанський сотенний осавул.

Гладкий Дмитро – (1664–1666, н.) Могилівський [Подільський] полковник.

Гладкий Іван – (1671, н.) Корсунський полковник. (1674) Гельм'язівський сотник.

Гладкий Кирило – (1650; 1651, н.) Миргородський полковник.

Гладкий Лесько – (1672; 1674) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Гладкий Матвій [Максим] Іванович – (1648–1649) Козацький полковник повстанського війська. (1649–1652) Миргородський полковник. (1651, н.) Чернігівський полковник. (1651) Наказний гетьман.

Гладкий Семен Остапович – (1657–1660) Переяславський осавул. (1660–1663) Генеральний осавул. (1662–1663) Генеральний суддя у Я. Сомка.

Гладченко Гаврило – (1649) Миргородський сотник (друга сотня).

Гладченко Гнат – (1673–1675) Ліплявський сотник.

Гладченко Григорій Матвійович – (1662, н; 1669–1670; 1676) Миргородський полковник. (1666) Миргородський суддя.

Глиносіренко [Гнилосиренко] Ярема – (1672) Котельв'янський сотник.

Глосинський Василь – (1661) Генеральний писар.

Глух [Глухий] Йосип [Осип, Остап] – (1649) Уманський сотник (полкова сотня). (1649–1654) Уманський полковник.

Глухівський Григорій Федорович – (1694) Мринський сотник.

Глуховець Дмитро – (1687–1699) Лубенський обозний.

Глуховець Федір – (1713–1715) Хорольський сотник.

Глуховський Павло – (1686) Ніжинський хорунжий.

Глушак Яків – (1744) Березанський городовий отаман.

Глущенко Герасим – (1738; 1743, н.) Гельм'язівський сотник.

Глущенко Яцько – (1663) Роменський сотник.

Гнат – (1649) Бабинський сотник. (1674) Кальницький полковник.

Гнат Юрійович – (1712) Київський осавул.

Гнєдич [Гніденко] Онисим Якович – (1687–1690; 1703) Котельв'янський сотник. (1700–1703) Куземинський сотник.

Гнєдич Осип Романович – (1734–1755) Котельв'янський сотник (перша сотня).

Гнєдич Петро Осипович – (1755) Котельв'янський сотник.

Гнєдич Роман Осипович – (1714–1734) Котельв'янський сотник.

Гнидченко Василь – (1691) Білоцерківський сотник.

Гнилозуб [Скалозуб] Хома Михайлович – (1664) Батуринський сотник. (1675–1677) Ніжинський осавул. (1677–1678) Канівський полковий осавул.

Гнилокожа Данило – (1705–1708) Кобижчанський сотник.

Гнівушин Артем – (1660) Гоголівський сотник.

Говорун Григорій – (1765) Ніжинський хорунжий.

Гоголівський Василь – (1649) Гоголівський сотник.

Гоголь [Винницький] Євстафій [Остап] – (1648–1649) Кальницький полковник. (1674) Брацлавський полковник (1654–1664; 1666–1671; 1673–1675) Могилівський [Подільський, Подністрянський] полковник. (1675–1679) Гетьман Правобережної України від польського короля.

Гоголь [Яновський] Атанасій – (1781 – 1782) Київський писар.

Годун Юрій – (1648) Глухівський сотник.

Гокало Антон – (1763) Київський городовий отаман.

Гокало Герасим Федорович – (1701–1721) Київський сотенний хорунжий.

Голенко Артем – (1719; 1727) Кропивнянський городовий отаман.

Голик Григорій – (1746) Київський сотенний осавул.

Голицький Проник – (1701–1704) Київський сотник.

Головацький Петро – (1648) Ічнянський сотник. (1648–1649) Ічнянський полковник. (1648–1649; 1651, н.) Переяславський полковник.

Головацький Степан – (1649) Ічнянський полковник.

Головачевський Павло Якович – (1766–1782) Березанський городовий отаман.

Головачевський Петро Якович – (1764–1782) Березанський сотник.

Головко Григорій – (1723, н.) Воронківський сотник.

Головченко Яким Михайлович – (1668–1669) Черкаський полковник. (1669–1676) Генеральний осавул у П. Дорошенка. (1688) Лубенський полковник. (1688–1689) Переяславський полковник.

Головченко Яків – (1725) Китайгородський сотник.

Голод Іван – (1696; 1702) Басанський городовий отаман.

Голод Микола – (1712–1715) Козелецький сотник.

Голомзда [Гломозда] – (1649) Роїщанський сотник.

Голомзда [Гломозда] Іван – (1696) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Голомзда [Гломозда] Іван – (1765–1766) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Голуб Костянтин Іванович – (1669) Сотник першої Ніжинської сотні. (1678–1687) Генеральний бунчужний.

Голубенко Матвій – (1685, н.; 1687) Баришівський сотник.

Голубка Кіндрат – (1710) Піщанський городовий отаман. (1710, н.) Піщанський сотник.

Голубовський Іван – (1778–1782) Гельм'язівський городовий отаман.

Голуховський [Лях, Остапенко] Семен Остапович – (1658) Миргородський полковий писар. (1659–1660) Генеральний писар. (1661–1663) Генеральний суддя у Я. Сомка.

Гомон Данило – (1719; 1722; 1726–1727, н.) Кропивнянський сотник.

Гоневський Сава Іонович – (1660–1680) Березнянський сотник.

Гонтаревський Іван – (1770) Київський осавул.

Гонцевський Іван Павлович – (1711–1719; 1725–1731) Лубенський осавул.

Гончар Мисько [Михайло] – (1658) Полтавський осавул.

Гончаренко Петро – (1739, н.) Миргородський писар. (1748–1768) Сорочинський сотник. (1752, н.) Архангелогородський сотник.

Горбань [Горбаненко] Дем'ян – (1710; 1723; 1724, н.) Кропивнянський сотник. (1715; 1724) Кропивнянський городовий отаман.

Горбатенко Євстафій – (1653–1654) Лохвицький сотник.

Горбовець Михайло Степанович – (1654; 1660) Новгородський сотник.

Горбовець Степан – (1654–1656) Новгородський сотник.

Гординський – (1715) Сокольський сотник.

Гордієнко Григорій – (1692) Бориспільський сотник.

Гордієнко Роман – (1738; 1740, н.) Бориспільський сотник.

Гордій Семенович – (1723; н.) Маяцький сотник.

Горелуха Лаврін [Лаврентій] – (1649) Немирівський сотник.

Гориздра Опанас – (1713) Шишацький сотник.

Горілий Филон – (1674) Черкаський полковник.

Горковський Йосип Борисович – (1760–1763) Бориспільський городовий отаман. (1764–1766) Бориспільський возний.

Горкун Іван – (1686) Бориспільський городовий отаман.

Горкун Мартин – (1712; 1717; 1728; 1731) Курінний отаман Бориспільської сотні. (1731) Бориспільський городовий отаман. (1731, н.) Бориспільський сотник.

Горлач Тарас – (1701; 1715; 1718–1719) Домонтовський городовий отаман.

Горленко Андрій Андрійович – (1743–1774) Полтавський полковник. (1765, н.) Гадяцький полковник.

Горленко Дмитро Лазарович – (1693–1709) Прилуцький полковник.

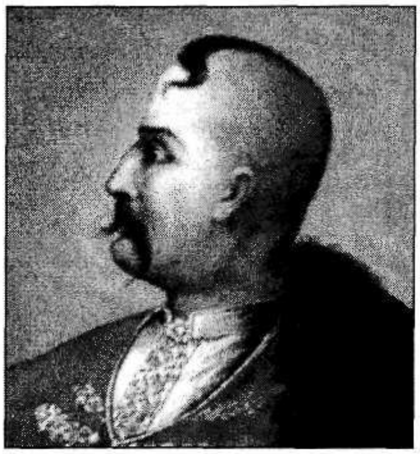

Горленко Лазар Федорович – (1659, н.; 1661; 1664–1668; 1672–1677; 1678, н.; 1679–1687) Прилуцький полковник. (1671–1672; 1678–1680) Прилуцький суддя.

Горленко Петро Якимович – (1767–1773) Прилуцький полковник.

Горленко Яким Іванович – (1723, н.) Прилуцький полковник. (1729–1741) Генеральний хорунжий. (1741; 1745; 1751–1758) Генеральний суддя.

Горленко Яким Мануйлович – (1729–1741) Генеральний хорунжий.

Горлянкевич Дем'ян – (1782) Новоміський сотник.

Горностай – (1649) Овруцький полковий сотник.

Горобець [Воробей; Воробієнко] Григорій – (1649) Ситницький сотник. (1672) Шишацький сотник.

Городенко Іван – (1650) Монастирищенський сотник.

Городецький Іван – (1670) Чернігівський обозний.

Городиський Іван – (1780–1782) Стольненський сотник.

Городниченко Андрій – (1743–1746) Трахтемирівський городовий отаман.

Городничий Яків – (1667) Чигиринський полковник.

Горонескул Микола – (1723–1731) Сорочинський сотник.

Гороховський Іван – (1657, н.) Ніжинський полковник.

Готовець Лука Григорович – (1706, н.) Бакланський сотник.

Гоян Іван – (1725. н.) Ковалівський сотник.

Гоярин Іван Матвійович – (1766–1769) Переяславський сотенний хорунжий (друга сотня). (1769–1782) Переяславський сотенний отаман (третя сотня).

Гоярин Корній – (1764–1766) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Гоярин Матвій – (н.: 1729; 1736; 1737) Переяславський сотник (друга сотня). (1731–1736) Переяславський сотенний отаман (друга сотня).

Граб'янка Григорій Іванович – (1710) Гадяцький хорунжий. (1713–1717) Гадяцький осавул. (1717–1723) Гадяцький суддя. (1723; 1728, н.; 1729–1738) Гадяцький полковник. (1726–1730) Гадяцький обозний. [Автор літопису].

Грабовський – (1708) Козелецький сотник.

Грабський Сазон – (1696) Київський писар.

Градчаний Яким – (1651) Остерський сотник.

Грамченко Павло – (1668–1669) Стародубський сотник (полкова сотня).

Грановський Леонтій – (1725–1734) Ніжинський писар. (1736–1746) Ніжинський суддя. (1746–1752) Ніжинський обозний.

Грановський Петро – (1737–1739) Золотоніський сотенний писар.

Грановський Тимофій – (1781–1782) Ніжинський хорунжий.

Гребінка – (1651–1653) Білоцерківський полковий сотник.

Гребінський Федір – (1767) Золотоніський сотенний хорунжий.

Грек Іван [Ян] Христофорович – (1682–1687) Прилуцький суддя.

Грембецький Микола (1689–1692) Роїщанський сотник. (1696; 1697; 1698, н.; 1712; 1713, н.) Чернігівський полковник. (1696–1699) Чернігівський осавул. (1696–1710) Чернігівський обозний.

Гресько Сергій – (1649) Ометинський сотник.

Гречаний – (1722) Полтавський осавул.

Гречаний [Підтереб; Потребич] Федір Степанович – (1723–1727) Правитель ГВК (Першої Малоросійської колегії), значний військовий товариш.

Гречаний [Потреба] Степан Прокопович – (1663–1665) Генеральний писар. (1674–1675; 1676–1677) Гадяцький полковий писар. (1675–1676; 1677–1682) Гадяцький полковий суддя.

Гречаний Яким – (1728) Генеральний хорунжий.

Гречаний Яків Степанович – (1725–1729) Гадяцький осавул.

Гречаник Петро – (1641) Білоцерківський хорунжий.

Греченко Кирило – (1727) Кобижчанський сотник.

Гречка Мануйло – (1654) Ольховецький сотенний отаман.

Гречка Остап – (1723) Кобижчанський сотник. (1727–1737) Київський осавул.

Грибович Павло Костянтинович – (1665–1668) Генеральний осавул у І. Брюховецького. (1671–1672; 1679) Генеральний осавул. (1678) Чернігівський полковий осавул.

Грибовод Роман – (1709) Сміленський сотник.

Грибовський Павло Мартинович – (1676, н.) Березнянський сотник.

Ґрива Василь Кирилович – (1740) Лубенський хорунжий. (1740–1760) Ніжинський хорунжий.

Григор'єв Іван – (1654) Ніжинський осавул. (1654) Стародубський осавул.

Григоренко [Гриненко] Лук'ян Григорович – (1672, н.; 1678–1680; 1686, н.) Бориспільський сотник.

Григоренко Кузьма – (1732–1734) Переяславський сотенний осавул (перша сотня).

Григорій – (1661) Київський сотник.

Григорій – (1716) Бубнівський городовий отаман.

Григорій – (1717) Решетилівський сотник.

Григорій Васильович – (1665) Зіньківський полковник.

Григорій Власович – (1725, н.) Баклanський сотник.

Григорій Олифірович – (1669) Київський сотник.

Григорій Пилипович – (1676) Прилуцький сотник

Григорій Семенович – (1658) Білоцерківський городовий отаман.

Григорій Тимофійович – (1678–1683) Стародубський обозний.

Григорій Тимофійович – (1715–1716) Бориспільський сотенний писар.

Григорій Федорович – (1676) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Григоркевич Василь – (1718–1726) Домонтовський сотенний писар.

Григорович – (1674) Черкаський полковник.

Григорович Андрій – (1654) Кам'янобродський сотенний осавул.

Григорович Андрій – (1713; 1719, н.) Мглинський сотник.

Григорович Василь – (1720) Піщанський сотенний писар.

Григорович Гнат – (1716, н.) Кобижчанський сотник.

Григорович Григорій Дмитрович – (1782) Прохорівський сотник.

Григорович Данило – (1654) Кам'янобродський сотенний отаман.

Григорович Дмитро Семенович – (1740–1765) Прохорівський сотник. (1767) Ніжинський осавул.

Григорович Кирило – (1718–1721, н.) Кобижчанський сотник.

Григорович Лазар – (1663) Київський писар.

Григорович Никифор – (1746–1749) Переяславський сотенний писар (перша сотня).

Григорович Остап – (1739, н.) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Григорович Павло – (1649) Комишнянський сотник. (1679; 1683) Котельв'янський сотник.

Григорович Пасько – (1676) Грунський сотник.

Григорович Роман – (1775–1782) Воронківський сотенний писар.

Григорович Сава – (1672–1687) Воронізький сотник.

Григорович Семен – (1661) Ніжинський осавул.

Григорович Семен Прокопович – (1727–1738) Прохорівський сотник.

Григорович Степан – (1663) Лубенський писар.

Григорович Федір – (1773–1778) Лубенський осавул.

Григорович Хома – (1682–1683) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Григорович Яків – (1723, н.) Китайгородський сотник.

Григоровський Іван – (1766–1779) Івангородський сотник. (1780) Ніжинський осавул.

Грило – (1654, н.) Лубенський полковник.

Гримашевський – (1683) Чигиринський полковник.

Гриневич Михайло Савич – (1757–1767) Трахтемирівський сотник.

Гриневич Сава Петрович – (1732–1754; 1755–1757) Трахтемирівський сотник.

Гриневич Федір Савич – (1767–1782) Трахтемирівський сотник.

Гриневський Павло – (1755–1759) Ліплявський сотенний писар.

Гриненко Лук'ян – (1678; 1682; 1687–1688) Бориспільський городовий отаман. (1688–1689) Баришівський городовий отаман.

Грисенко Карпо – (1676) Переяславський сотник (друга сотня).

Грисенко Мирон – (1723, н.) Чернігівський сотник (полкова сотня)

Грихно Василь – (1662; 1676) Кропивнянський городовий отаман.

Грихно Іван – (1752) Кропивнянський сотенний осавул.

Грицаєнко Олексій – (1741–1743) Басанський сотенний осавул.

Грицай Прокіп – (1762–1767) Переяславський полковий канцелярист. (1767–1782) Кропивнянський сотенний хорунжий.

Гриценко Ілля – (1687, н.) Гоголівський сотник.

Гриценко Степан – (1682) Ковалівський сотник.

Гриценко Степан Степанович – (1649–1653) Іваницький сотник.

Гриценко Тимофій – (1649) Липівський сотник.

Грицина [Гриценко] Ярош – (1664–1670) Паволоцький полковник.

Грицуленко Василь – (1685–1686) Власівський сотник.

Грицько – (1634) Черкаський полковник.

Грицюта Іван – (1660) Білицький сотник.

Гришин Роман – (1775–1782) Канівецький сотенний хорунжий.

Гришко Григорій Іванович [Іваненко, Григораш] – (1689–1692) Гетьман правобережного козацтва від польського короля. (1708–1712) Брацлавський полковник.

Гришков Аврам – (1780) Уцтивицький сотник.

Гришута Іван – (1659) Багацький сотник.

Грищенко Василь – (1691) Синявський сотник.

Грищенко Іван – (1731) Золотоніський городовий отаман.

Грищенко Федір – (1649) Ічнянський сотник.

Грищенко Хилько – (1658, н.) Любецький сотник.

Грозденко [Хроненко] Іван – (1649) Цибулівський сотник (Уманський полк). (1651) Брацлавський полковник. (1652, н.; 1672–1673) Уманський полковник.

Грозденко Лук'ян – (1649) Бершадський сотник.

Гром Василь Євдокимович – (1770–1782) Стародубський сотник (полкова сотня).

Громика Василь Михайлович – (1687–1689; 1695; 1707) Сміленський сотник.

Громика Григорій – (1649) Білоцерківський полковий осавул.

Громика Григорій Іванович – (1752–1764) Сміленський сотник.

Громика Іван Васильович – (1742) Лубенський полковий комісар. (1740–1741) Сміленський городовий отаман.

Громика Кирило Васильович – (1714–1725) Сміленський сотник.

Громика Костянтин Васильович – (1714–1725) Сміленський сотник.

Громика Михайло – (1649–1651) Білоцерківський полковник.

Гроховський Іван – (1780) Київський осавул.

Грошевський – (1653, н.) Уманський полковник.

Грошенко Іван – (1673) Білоцерківський сотник.

Грошко Кузьма – (1710–1718) Кобижчанський сотник.

Грудницький Григорій Гнатович – (1740–1745) Золотоніський сотенний писар.

Грудницький Федір Гнатович – (1750–1754) Золотоніський сотенний писар.

Грудяка Кіндрат Пилипович – (1689) Глухівський сотник.

Груша Іван – (1657–1659) Генеральний писар.

Грушка Степан – (1707; 1719) Іркліївський городовий отаман.

Грушневський Осип Іванович – (1782) Новомлинський сотник.

Грущенко Герасим – (1743) Гельм'язівський городовий отаман.

Губа Василь – (1669; 1699) Остерський сотник.

Губа Василь – (1737, н.) Воронківський сотник.

Губар Степан – (1736, н.) Виблівський сотник.

Губаренко [Губар, Бершадський] Іван – (1681) Корсунський полковник.

Губенко Семен – (1654) Ставищанський сотенний хорунжий.

Губиненко Яків – (1649) Лисянський сотник.

Губчиць Василь Іванович – (1749–1764) Почепський сотник (перша сотня).

Губчиць Іван Іванович – (1733–1734, н.; 1735–1749) Почепський сотник (перша сотня).

Губчиць Іван Михайлович – (1710–1729) Почепський сотник (перша сотня).

Губчиць Михайло Васильович – (1756–1765) Бакланський сотник.

Губчиць Петро Васильович – (1754–1757) Стародубський полковий писар.

Гуденко Лаврін – (1723) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Гуджол [Гудзель, Гудзоль, Гужель, Гужол, Гожул] Дем'ян Іванович – (1661–1665; 1672–1674) Полтавський полковник. (1671–1672; 1678–1680) Полтавський полковий суддя.

Гуджол Іван – (1649) Багацький сотник.

Гудима Григорій Павлович – (1769–1782) Прилуцький сотник.

Гудима Іван Петрович – (1679) Київський сотник.

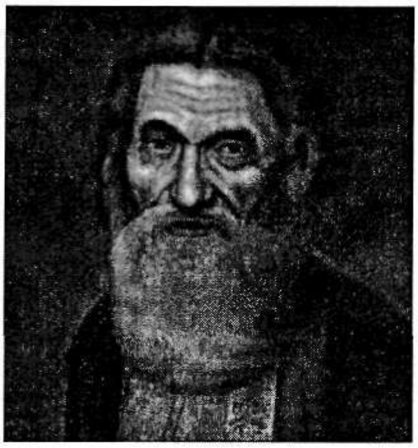

Гудима Іван Павлович – (1772–1781) Київський сотник.

Гудима Михайло Павлович – (1760–1767) Київський сотник.

Гудима Павло Іванович – (1743–1760) Київський сотник.

Гудима Степан – (1668) Брацлавський полковник.

Гудович Андрій Павлович – (1709) Бакланський сотник.

Гудович Василь Андрійович – (1760–1764) Генеральний підскарбій. [З 1764] Таємний радник.

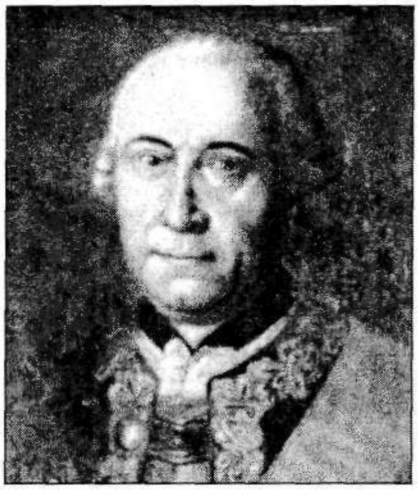

Гудович Павло – (1680) Стародубський сотник (полкова сотня). (1690) Воронізький сотник. (1697–1700) Бакланський сотник.

Гулак Євстратій Іванович – (1709–1739) Переяславський сотник (друга сотня).

Гулак Іван Євстратійович (другий) – (1739–1770) Переяславський сотник (друга сотня).

Гулак Іван Євстратійович (перший) – (1765) Абшитований сотник.

Гулак Іван Іванович – (1649, н.) Канівський полковник. (1669–1675) Генеральний обозний у П. Дорошенка. (1675–1688) Переяславський полковий обозний.

Гулак Іван Іванович – (1699–1705) Переяславський сотник (перша полкова сотня). (1710–1715) Переяславський полковий обозний. (1715, н.) Переяславський полковник.

Гулак Іван Іванович – (1782) Переяславський полковий осавул.

Гулак Федір Іванович – (1782) Переяславський полковий осавул.

Гулак Яків Іванович – (1758–1761) Член сотенного правління другої Переяславської сотні. (1761–1782) Військовий канцелярист.

Гулаченко Кирило – (1666–1666) Лубенський суддя.

Гулей Василь – (1766) Переяславський сотенний осавул (перша сотня).

Гулей Григорій – (1731–1748) Переяславський сотенний хорунжий (перша сотня).

Гулей Федір – (1752) Березанський сотенний писар.

Гуленко Андрій Іванович – (1747–1758) Прилуцький сотник.

Гуленко Павло Андрійович – (1760) Прилуцький сотник.

Гуляницький Василь – (1690) Ніжинський сотник.

Гуляницький Григорій – (1656–1659) Ніжинський полковник. (1659) Наказний гетьман. (1662–1663; 1672–1673) Корсунський полковник.

Гуляницький Іван – (1653–1656) Корсунський полковник. (1656–1657) Наказний стародубський полковник від Ніжинського полку. (1657–1658) Ніжинський полковник.

Гуляницький Кирило – (1663–1664) Глухівський полковник.

Гуляницький Тимофій – (1662–1663) Генеральний суддя.

Гулячка Василь – (1649) Потоцький сотник.

Гуневич Михайло – (1710–1711) Слабинський сотник.

Гунта Филон – (1711) Іркліївський городовий отаман.

Гуняк Федір – (1649) Канівський сотник.

Гурбич Тиміш – (1733, н.) Кобижчанський сотник.

Гуржій Олефір – (1729, н.) Бубнівський сотник.

Гуринович Кузьма – (1700, н.) Менський сотник.

Гурський Войтех – (1650) Канівський сотник.

Гурський Іван – (1674–1676) Канівський полковник.

Гурський Осип Григорович – (1651; 1654) Генеральний осавул.

Гусинський Андрій – (1649) Олександрівський сотник.

Гусяченко Іван (1676) Ліплявський сотник.

Гутор Іван – (1687, н.) Київський осавул.

Гутор Костянтин – (1658) Чернігівський обозний.

Д

Давиденко Андрій – (1743–1755) Ліплявський сотенний хорунжий.

Давиденко Кузьма – (1730) Ліплявський городовий отаман. (1734; 1736, н.) Ліплявський сотник.

Давиденко Сава – (1722, н.) Кропивнянський городовий отаман.

Давидович Іван – (1692) Стародубський писар.

Давидович Іван – (1724, н.) Березнянський сотник.

Давидович Кирило – (1673) Седнівський сотник.

Давидович Олександр – (1764) Реєнт Генеральної військової канцелярії.

Давидович Рафаїл – (1688) Седнівський сотник.

Дадзинський – (1725) Бориспільський сотенний писар.

Данилевський Данило – (1722) Миргородський осавул. (1722) Миргородський хорунжий.

Данилевський Лев Данилович – (1767–1769) Миргородський хорунжий.

Данилів Єремій – (1725) Гельм'язівський сотенний писар.

Данило – (1632) Канівський полковник.

Данило – (1656) Виблівський сотник.

Данило – (1660) Білоцерківський полковник.

Данило – (1663) Генеральний осавул у Я. Сомка.

Данило Андрійович – (1654) Синявський сотенний писар (Білоцерківського полку).

Данило Андрійович – (1711–1724) Золотоніський сотенний писар.

Данило Іванович – (1697) Березанський сотенний писар.

Данило Іванович – (1715, н; 1725–1726) Остапівський сотник.

Данило Купріянович – (1685) Київський писар.

Данило Леонтійович – (1686) Яреськівський сотник.

Данило Юхимович – (1649) Михайлівський сотник.

Данилов Іван – (1651–1659) Прилуцький сотник.

Данилов Степан – (1654) Менський сотник.

Данилович Дмитро – (1654) Лесевицький сотенний хорунжий.

Данилович Іван – (1714–1722) Переяславський осавул.

Данилович Олефір – (1707, н.) Ліплявський сотник. (1707–1709) Ліплявський городовий отаман.

Данилович Семен – (1676) Прилуцький хорунжий.

Дараган Антон [Федір] Дмитрович – (1762, н.; 1764–1782) Кропивнянський сотник.

Дараган Герасим – (1709, н.) Ічнянський сотник.

Дараган Григорій Федорович – (1724–1728) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Дараган Дмитро Федорович – (1725–1727, н.) Переяславський сотник (друга сотня). (1731–1759) Кропивнянський сотник. (1764) Переяславський полковий суддя.

Дараган Петро Дмитрович – (1759–1764) Кропивнянський сотник. (1764–1781) Переяславський полковий суддя.

Дараган Федір – (1688–1690) Переяславський осавул. (1695–1706) Трахтемирівський сотник. (1679, н.) Переяславський полковник.

Дараган Федір Григрович – (1768) Переяславський осавул.

Дараган Юхим Федорович – (1751–1762) Київський полковник.

Дах Костянтин – (1731–1737) Трахтемирівський городовий отаман. (н.: 1736, 1737) Трахтемирівський сотник.

Дахно Пилип – (1741; 1743; 1744, н.) Березанський сотник. (1748; 1755; 1759) Березанський городовий отаман.

Дацей Юхим – (1758) Яготинський сотенний писар.

Даценко [Дейнека] Лук'ян Лук'янович – (1690–1694) Переяславський обозний.

Даценко Артем Гнатович – (1752–1757) Яготинський сотенний писар.

Даценко Гнат – (1732) Бубнівський сотенний хорунжий.

Даценко Іван Гнатович – (1759–1779) Бубнівський сотенний писар. (1761) Ліплявський сотенний писар.

Даценко Семен – (1682; 1700) Прилуцький хорунжий.

Дацько – (1632) Білоцерківський полковник.

Дашевич [Дашевський] Овсій – (1654) Синявський сотник (Ніжинський полк).

Дашкевич Кузьма – (1672) Стародубський сотник (полкова сотня).

Дащенко Гаврило Федорович – (1665–1676) Стародубський обозний. (1672, н.) Стародубський полковник.

Дворецький Василь Федорович –(1649) Київський сотенний осавул. (1650, н.; 1653–1655, н.; 1656–1657, н.; 1657–1658; 1659–1660; 1660–1662; 1663–1665; 1666–1667; 1668) Київський полковник. (1665–1666) Брацлавський полковник.

Дворецький Іван Васильович – (1663–1666) Київський полковий хорунжий. (1666; 1671–1677; 1680; 1682–1684; 1689–1690) Остерський сотник. (1692–1694) Київський полковий суддя.

Дворецький Павло Васильович – (1682) Остерський сотник.

Дворецький Федір Іванович – (1710) Остерський сотник.

Дганяк Самійло – (1712) Бориспільський городовий отаман.

Дейко Кіндрат – (1727; 1729) Баришівський городовий отаман.

Дейко Максим [Василь] – (1767) Баришівський сотенний хорунжий.

Дейко Пилип – (1746–1751; 1756–1760) Баришівський городовий отаман.

Дейнека [Яценко] Василь Якович – (1669–1672) Кролевецький сотник.

Дейнека Костянтин – (1741, н.) Менський сотник.

Дейнека Матвій – (1725) Київський городовий отаман.

Дейнека Тимофій Федорович – (1664–1676) Баришівський городовий отаман.

Дем'ян Іванович – (1672) Івангородський сотник.

Дем'ян Мартинович – (1649) Глинський сотник.

Дем'яненко Данило – (1732) Золотоніський сотенний писар.

Дем'янов Андрій – (1744) Опішнянський сотник.

Дем'янов Василь – (1660–1663) Генеральний осавул у Якима Сомка.

Дем'янович Никифор – (1732–1739; 1741–1749) Переяславський сотенний писар (перша сотня). (1739) Переяславський полковий писар.

Дембовський Павло Іванович – (1751–1759) Корибутівський сотник.

Дембровський Михайло – (1779) Уцтивицький сотник.

Деменко Андрій – (1700) Ірклiївський сотенний писар.

Демехненко Григорій – (1654) Боярський сотник.

Демешко Дем'ян Якимович – (1648–1649; 1657–1659) Лисянський полковник.

Демиденко Іван – (1662–1664) Канівський полковник. (1665–1668) Генеральний обозний у П. Дорошенка.

Демиденко Лаврін – (1678, н.) Чигиринський полковник. (1685, н.) Омельницький сотник.

Демиденко Петро – (1697; 1715) Волинський сотник.

Демиденко Степан – (1722, н.) Нехворощанський сотник.

Демидовський Іван – (1770) Чернігівський сотник (полкова сотня). (1770–1782) Киселівський сотник.

Демидовський Олексій – (1736, н.; 1744–1745) Батуринський сотник.

Демченко Лук'ян – (1676) Кропивнянський сотник.

Демченко Юрій – (1649) Голянський сотник.

Денис – (1682) Воронківський сотенний хорунжий.

Денисенко Аврам – (1733) Басанський сотенний осавул. (1734–1736) Басанський сотенний хорунжий.

Денисенко Ілля – (1773–1774) Переяславський сотенний хорунжий (перша сотня).

Денисенко Михайло – (1665) Полтавський обозний.

Денисенко Северин – (1660, н.) Гадяцький суддя.

Дергай Федір – (1753) Лубенський писар.

Дергун Сергій Сидорович – (1751–1760) Реєнт військової канцелярії. (1769–1781) Асесор ГВС.

Дерев'янко Ісак Єрмолайович – (1687) Стародубський обозний.

Деревицький Степан Ілліч – (1731–1735) Басанський сотенний писар.

Держаловський Григорій – (1651, н.) Уманський полковник.

Дериглаз Гаврило – (1657) Сотник Білоцерківського полку.

Деркач Андрій Денисович – (1722–1724) Переяславський осавул. (1739, н.) Гельм'язівський сотник.

Деркач Антон Федорович – (1764–1767) Піщанський возний.

Деркач Григорій Леонтійович – (1709) Омельницький сотник.

Деркач Давид – (1649) Красноколядинський сотник.

Деркач Денис – (1693–1706; 1707–1708) Бубнівський сотник. (1708) Переяславський осавул.

Деркач Іван Антонович – (1780–1781) Бубнівський сотенний хорунжий. (1781–1782) Бубнівський сотенний отаман.

Деркач Іван Денисович – (1706–1717) Бубнівський сотник.

Деркач Іван Федорович – (1770) Піщанський сотник.

Деркач Матвій Семенович – (1779–1780) Бубнівський сотенний отаман.

Деркач Павло Антонович – (1782) Бубнівський сотенний отаман.

Деркач Степан Антонович – (1779–1782) Бубнівський сотенний отаман.

Деркач Тимофій – (1656) Білоцерківський полковий сотник. (1660, н.) Білоцерківський полковник.

Деркач Федір Денисович – (1721) Переяславський хорунжий.

Десенко Микита – (1781–1782) Козелецький сотник.

Децик Дацько [Данило] Васильович – (1663–1665) Овруцький полковник.

Дещенко Іван – (1662–1663) Генеральний суддя у Я. Сомка.

Джалалий [Джеджалій] Филон – (1648–1649) Генеральний осавул. (1649–1658) Кропивнянський полковник. (1651) Наказний гетьман.

Джалалий Іван Филонович – (1692, н.) Піщанський сотник.

Джемелинський Степан – (1734–1738) Кропивнянський сотенний осавул. (1736, 1737, н.; 1738–1746) Кропивнянський городовий отаман.

Джемелинський Хома – (1712; 1714–1715, 1718) Кропивнянський городовий отаман.

Джук Фесько – (1649) Хорольський сотник.

Джулай Іван Петрович – (1764–1771) Переяславський полковий канцелярист. (1771–1782) Золотоніський сотенний писар.

Джулай Іван Семенович – (1699–1703) Ірклїівський сотенний писар.

Джулай Іван Семенович – (1746) Ірклїівський сотенний писар.

Джулай Роман – (1740) Кропивнянський сотенний осавул.

Джулай Степан Іванович – (1718–1728) Ірклїівський сотенний писар. (1726; 1737, н.) Ірклїівський сотник. (1746–1750) Ірклїівський городовий отаман.

Джулай Федір – (1657–1659; 1663–1664; 1665–1667) Черкаський полковник.

Джулай Федір Якович – (1752–1754) Ірклїівський городовий отаман.

Джулай Яків Іванович – (1707–1709) Ірклїівський сотенний писар. (1718) Ірклїівський городовий отаман.

Джулай Яків Степанович – (1760–1763) Переяславський полковий канцелярист. (1763–1764) Канцелярист ГВК.

Дзвонкевич Георгій Васильович – (1759–1767) Білоуський сотник.

Дзиковський Іван – (1652) Чернігівський полковник. (1652–1670) Острогозький полковник.

Дзін Петро – (1660) Фастівський сотник.

Дзюбан Логвин – (1735–1736) Кропивнянський городовий отаман.

Дзюбенко Федір – (1777–1780) Переяславський сотенний писар (друга сотня).

Диваченко Михайло – (1732–1737) Баришівський сотенний писар.

Дидзарев Мустафа [Парфеній] – (1660) Полтавський обозний.

Дик Петро – (1651) Фастівський сотник [полковник].

Дикий Дмитро Степанович – (1742–1747; 1752–1753) Яготинський городовий отаман.

Дикий Степан – (1713–1718; 1728) Яготинський городовий отаман.

Дівович Олексій Данилович – (1764–1769) Почепський сотник (перша сотня). (1782) Стародубський суддя.

Дідас Іван – (1748–1750; 1754–1755) Піщанський сотенний осавул. (1751–1752) Піщанський городовий отаман.

Дмитренко Андрій – (1649) Чечельницький сотник.

Дмитренко Василь – (1719–1727) Івангородський сотник.

Дмитренко Захарій – (1723, н.) Іваницький сотник.

Дмитренко Іван – (1662–1664) Канівський полковник.

Дмитренко Михайло – (1738; 1740; 1742) Баришівський сотенний писар.

Дмитренко Степан – (1673; 1684–1687) Басанський городовий отаман.

Дмитрієвич Дорош – (1685–1695) Полтавський осавул. (1708–1709) Полтавський обозний.

Дмитрієвич Леонтій Дорофійович – (1700–1708) Полтавський полковий хорунжий.

Дмитро – (1660) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Дмитро – (1709–1714) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Дмитро Никифорович – (1654) Фастівський сотник. (1658) Білоцерківський полковий сотник.

Дмитряк Григорій – (1746) Київський сотенний хорунжий.

Добронизький Іван – (1715–1721; 1728–1752) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Добронизький Степан – (1714) Домонтовський сотник.

Доброштан Семен – (1764) Іркліївський сотенний осавул.

Довгалевський Микита – (1691, н.) Ніжинський полковник.

Довгаль Матвій – (1649) Чорнуський сотник (перша сотня).

Довгаль Степан – (1658; 1659) Миргородський полковник.

Довгела [Довгаль] Тихон – (1681–1692) Коропський сотник.

Довгий Григорій – (1739–1740) Горошинський сотник. (1743–1751) Сміленський сотник. (1744, н.) Білицький сотник.

Довгий Осип – (1769–1783) Яреськівський сотник.

Довгий Остап – (1706, н.) Козелецький сотник.

Довгополий Клим – (1687–1709) Значний військовий товариш, радник гетьмана І. Мазепи.

Довгополий Опанас – (1706) Басанський городовий отаман.

Додока Григорій – (1688) Лубенський осавул. (1688) Пирятинський сотник (перша сотня).

Додока Остап – (1671; 1678) Пирятинський сотник (перша сотня).

Должецький Леонтій – (1687) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Долинський [Сучченко] Яків Іванович – (1713) Батуринський сотник.

Долинський Гнат – (1735–1752) Гельм'язівський сотенний писар.

Долинський Григорій Карпович – (1739–1745) Канцелярист полковий та ГВК. (1745–1762) Ніжинський осавул.

Долинський Іван Григорович – (1782) Київський полковий осавул.

Долинський Іван Іванович – (1781) Київський полковий хорунжий. (1782) Чернігівський полковий осавул.

Долинський Олександр Іванович – (1655–1657) Козелецький війт.

Долинський Петро Григорович – (1782) Київський полковий осавул.

Долинський Петро Федорович – (1682) Київський полковий писар.

Долмат Тимофій Богданович – (1771–1783) Снітинський сотник.

Домонтович Іван Михайлович – (1659–1662) Слабинський сотник. (1662–1667) Чернігівський суддя. (1667–1669) Чернігівський городовий отаман. (1669 – 1681) Генеральний суддя. (1677) Генеральний підскарбій.

Домонтович Петро Іванович – (1671 – 1676) Київський писар.

Домонтович Степан – (1766–1775) Кропивнянський сотенний писар.

Домонтович Федір – (1671; 1672, н.) Полтавський полковник.

Домонтович Федір Павлович – (1705) Седнівський сотник.

Донець Андрій – (1728, н.) Монастирищенський сотник.

Донець Артем Васильович – (1672) Полтавський обозний.

Донець Григорій – (1693, н.) Грунський сотник.

Донець Дмитро Степанович – (1678) Чернігівський сотник (полкова сотня). (1689, н.) Чернігівський полковник. (1689–1696) Чернігівський осавул.

Донець Жадан – (1649) Орловецький сотник.

Донець Іван – (1648–1649) Зв'ягельський [Любартівський] полковник. (1649) Книшівський сотник. (1649) Гадяцький сотник (друга сотня). (1667–1669) Зіньківський полковий осавул.

Донець Павло Тарасович – (1661) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Донець Пилип – (1649) Фастівський сотник.

Донець Федір – (1670–1672) Гадяцький сотник (перша полкова сотня). (1672, н.) Гадяцький полковник.

Донець Яків – (1672) Гадяцький сотник (перша полкова сотня). (1688) Келебердянський сотник.

Донець Ярема – (1739–1740) Переяславський сотенний отаман (друга сотня). (1740–1743) Переяславський сотенний осавул (друга сотня).

Донченко Іван – (1737) Гадяцький хорунжий.

Дорох Никифорович – (1654, н.) Чернігівський полковник.

Дорошевич Левко – (1708) Полтавський хорунжий.

Дорошевич Степан – (1683–1684) Келебердянський сотник. (1692) Старосанжарський сотник.

Дорошенко Андрій Дорофійович – (1668) Чигиринський полковник. (1673–1674) Паволоцький полковник. (1677; 1689–1691) Сосницький сотник.

Дорошенко Андрій Іванович – (1718) Сосницький сотник.

Дорошенко Василь Андрійович – (1699) Волинський сотник. (1723) Сосницький сотник.

Дорошенко Василь Никонович – (1689) Ямпільський сотник.

Дорошенко Григорій Дорофійович – (1650, н.; 1668–1673) Брацлавський полковник. (1673–1674) Білоцерківський полковник. (1674) Наказний гетьман. (1696) Стародубський писар.

Дорошенко Іван – (1656, н.) Чауський полковник (у Новому Бихові).

Дорошенко Іван Андрійович – (1691–1694; 1699–1701) Сосницький сотник.

Дорошенко Іван Васильович – (1739–1759) Ямпільський сотенний отаман.

Дорошенко Максим – (1712) Лубенський осавул.

Дорошенко Онисим – (1649–1651) Івангородський сотник.

Дорошенко Петро Дорофійович – (1649) Писар ГВА. (1657–1659) Прилуцький полковник. (1659; 1661–1663) Чигиринський полковник. (1663–1664) Генеральний осавул у П. Тетері. (1664–1665) Канівський полковник. (1665) Черкаський полковник. (1665) Генеральний обозний у С. Опари. (1665–1676) Гетьман Правобережної України.

Дорошенко Роман – (1769–1782) Іркліївський сотенний писар.

Дорошенко Степан – (1659, н.) Прилуцький полковник.

Дорошенко Федір Андрійович – Ямпільський сотенний хорунжий.

Доценко Григорій – (1687) Киселівський сотник.

Драгій Андрій – (1649) Черкаський сотник.

Драпіка [Драник] Яків – (1672) Корибутівський сотник.

Древинський Денис – (1699–1700) Кобижчанський сотник.

Дробницький Степан – (1681–1682) Кропивнянський сотник.

Дрозд Яків – (1725) Чорнуський сотник.

Дрозденко [Дрозд] Василь – (1656) Могильовський сотник. (1665) Брацлавський полковник.

Дроздовський Тиміш – (1738) Баришівський городовий отаман.

Дроновський Григорій – (1767) Басанський городовий отаман.

Дросенко Іван – (1730) Шишацький сотник.

Дрофановський Петро – (1782) Грунський сотник.

Дуб'яга Іван – (1668) Зіньківський полковник. (1669, н.) Чигиринський полковник. (1672) Миргородський полковник. (1674) Торговицький полковник.

Дубель Григорій Миколайович – (1725–1733) Прилуцький хорунжий.

Дубина [Дуб'яга] Семен – (1654, н.) Корсунський полковник.

Дубина Іван – (1657) Корсунський полковник.

Дубина Мисько – (1654) Генеральний осавул.

Дубина Павло – (1738, н.) Піщанський сотник.

Дублянський Олександр Павлович – (1759–1761) Стародубський полковник. (1762–1782) Генеральний суддя.

Дублянський Павло Романович – (1709–1715) Стародубський писар. (1715–1730) Новоміський сотник.

Дубовик [Дубовиченко] Михайло – (1672) Сенчанський сотник.

Дубовик Гаврило – (1660–1661) Потоцький сотник. (1661) Кременчуцький сотник. (1661–1662) Кременчуцький полковник.

Дубовик Григорій Корнилович – (1753–1759) Білоуський сотник. (1759–1767) Городнянський сотник.

Дубовик Іван – (1730, н.) Веприцький сотник.

Дубовик Костянтин Гаврилович – (1661–1662) Кременчуцький сотник. (1662–1663) Кременчуцький полковник.

Дубовик Федір Григорович – (1773–1782) Седнівський сотник.

Дубський Захар – (1736–1737) Переяславський сотенний осавул (перша сотня).

Дудик Матвій – (1712; 1719) Золотоніський городовий отаман.

Дука Юрій [Георгій, Григорій, Іван] – (1681–1683) Козацький гетьман на Поділлі під протекцією турецького султана.

Дуля Михайло Васильович – (1650; 1656) Кролевецький сотник.

Думитрашко-Райча Василь Олексійович – (1738–1753) Березанський сотник.

Думитрашко-Райча Марко Васильович – (1688) Березанський сотник.

Думитрашко-Райча Павло Петрович – (1764–1767) Переяславський полковий хорунжий. Компанійський полковник.

Думитрашко-Райча Родіон [Радивон] Григорович – (1666) Брацлавський полковник. (1666–1671; 1672–1674; 1687–1688) Переяславський полковник.

Дуненко Іван – (1672) Чигирин-Дібровський сотник.

Дунін-Борковський Василь Каспарович – (1668–1669) Виблівський сотник. (1669–1672) Чернігівський сотник (полкова сотня). (1672–1687) Чернігівський полковник. (1687–1702) Генеральний обозний.

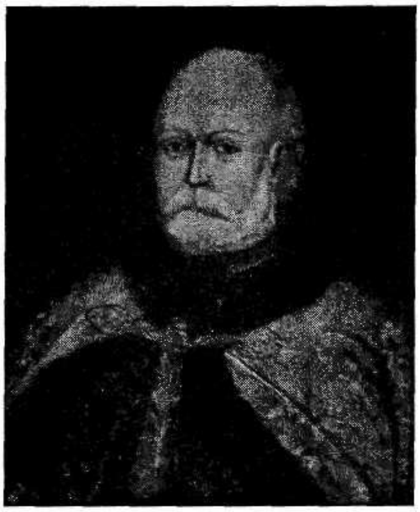

Дуров Олександр Іванович – (1730–1734) Стародубський полковник.

Дурський Войцех – (1646) Корсунський полковник.

Дьяковський Іван – (1708–1709) Кролевецький сотник.

Дяченко Іван – (1661–1663) Генеральний суддя у Я. Сомка.

Дяченко Йосип Якович – (1722–1732) Орловський сотник.

Дяченко Марко – (1676) Білоцерківський сотник.

Є

Євлашенко Семен – (1649) Маслівський сотник.

Євстратієвич Максим – (1696–1708) Кременчуцький сотник.

Євстратієвич Омельян Васильович – (1715) Кременчуцький сотник.

Євтихій – (1665) Сердюцький полковник.

Євтушенко Іван – (1669) Новомлинський сотник.

Єдута Опанас – (1649) Кобижчанський сотник. (1649) Носівський сотник.

Єлець Федір Миронович – (1692) Остерський сотник.

Єлецький Андрій – (1649) Лукомльський сотник.

Єлінський Осип – (1708) Стародубський сотник (полкова сотня).

Ємець Антон – (1767–1782) Трахтемирівський сотенний осавул.

Ємченко Богдан Андрійович – (1661) Переяславський сотник (шоста сотня).

Ємченко [Єменченко] Никифор [Никанор] – Охотницький полковник початку XVIII ст.

Єнко Степан – (1660) Переяславський осавул.

Єреміенко Афанасій – (1654–1656) Наказний стародубський полковник від Ніжинського полку.

Єреміенко Михайло – (1656) Наказний стародубський полковник від Ніжинського полку.

Єреміенко Остап – (1649) Городенський сотник.

Єремія – (1649) Горячківський сотник.

Єрмоленко Петро – (1659) Білоцерківський полковий сотник.

Єрмолов Іван – (1661) Миргородський осавул.

Єсикорський Петро – (1717; 1720; 1723; 1724; 1725, н.) Бакланський сотник.

Єсимонтовський Андрій Федорович – (1669–1671) Мглинський сотник.

Єсимонтовський Іван Федорович – (1673; 1680–1681; 1687, н.) Мглинський сотник.

Єсимонтовський Олексій Іванович – (1723–1732) Мглинський сотник.

Єсимонтовський Опанас Іванович – (1709–1715) Мглинський сотник. (1727–1730;

1732, н.) Стародубський полковник. (1728–1736) Стародубський осавул. (1728–1738) Стародубський обозний. (1729) Стародубський суддя.

Єфименко Іван – (1664) Полтавський суддя.

Єфрем – (1653) Биківський сотник.

Єфремов Федір – (1741–1745) Сорочинський сотник.

Ж

Жабокрицький – (1643) Корсунський полковник.

Жадько Данило Мелентійович – (1736–1744) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Жадько Мелентій – (1723–1730) Зіньківський сотник (друга сільська сотня).

Жадько Федір Данилович – (1757–1781) Зіньківський сотник (друга сільська сотня).

Жадько Яків Данилович – (1760, н.) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Жайворонков Антін Пилипович – (1764) Реєнт Генеральної військової канцелярії.

Ждан Іван – (1672–1681) Конотопський сотник.

Жданович [Волочай] Антін Микитович [Адамович] – (1649–1651; 1651–1653; 1656–1657) Київський полковник. (1655–1656) Генеральний суддя. (1656–1659) Чигиринський полковник. (1657) Наказний гетьман.

Жданович Данило – (1712–1721) Царичанський сотник.

Жданович Іван – (1781) Стародубський писар.

Жданович Павло – (1715–1725) Новосанжарський сотник. (1721–1722, н.) Полтавський полковник.

Жданович Яків – (1717–1726) Городнянський сотник.

Жежеліовський Стефан – (1777–1781) Піщанський сотенний писар.

Жежеліовський Хома – (1706) Кропивнянський городовий отаман.

Железняк Степан – (1693; 1699) Баришівський городовий отаман.

Желізка Василь – (1649) Овруцький полковий сотник.

Желізка Прокіп – (1679) Київський хорунжий.

Жеребець Євстафій – (1750) Компанійський полковник.

Животовський Павло Трохимович – (1659–1660) Гадяцький сотник (перша полкова сотня). (1661–1662) Миргородський полковник. (1663, н.) Генеральний обозний. (1664–1669; 1672–1683) Генеральний суддя.

Жидченко Степан – (1731) Баришівський городовий отаман. (1738, н.) Баришівський сотник.

Жидченко Яків – (1728, н.) Баришівський сотник.

Жижко Фесько – (1649) Рашівський сотник.

Жила Борис – (1687–1689) Київський хорунжий.

Жила Борис – (1730) Київський осавул.

Жила Гаврило Карпович – (1669–1676; 1682) Козелецький сотник.

Жила Гнат – (1665) Білоцерківський полковий сотник.

Жила Іван Петрович – (1757–1767) Піщанський сотник. (1774–1775) Переяславський полковий хорунжий.

Жила Ілля Семенович – (1677; 1709–1711) Київський хорунжий. (1682–1692; 1710–1711) Київський осавул. (1690; 1712–1734) Київський суддя. (1706; 1717; 1719; 1722, н.; 1723; 1729; 1734) Київський полковник.

Жила Осип Петрович – (1763–1781) Варвинський сотник (перша сотня).

Жила Петро Борисович – (1735) Київський хорунжий.

Жила Петро Яремович – (1735–1736) Козелецький сотник.

Жила Прокіп Яремович – (1742–1743) Київський сотник.

Жила Роман Семенович – (1670–1682) Київський суддя. (1685) Київський осавул. (1691, н.) Київський полковник.

Жила Семен Карпович – (1672) Київський хорунжий. (1672) Київський осавул. (1672, н.) Київський полковник.

Жила Ярема Гаврилович – (1729–1737) Козелецький сотник.

Жила Ярема Ілліч – (1725–1742) Київський сотник.

Жилович Яків – (1722–1723) Отаман ГВА.

Жиян Іван – (1728) Бориспільський городовий отаман.

Жиян Олександр – (1720; 1725, н.) Бориспільський сотник.

Жлудковський Тимофій – (1654) Стародубський хорунжий. (1654) Ніжинський хорунжий.

Жмурко Іван – (1740) Домонтовський городовий отаман.

Жовтобрюх Григорій – (1764–1767) Ямпільський сотник.

Жук Андрій – (1767–1768) Ліплявський сотенний хорунжий.

Жук Герасим – (1761) Бориспільський сотенний хорунжий.

Жук Григорій – (1759; 1764) Бориспільський сотенний хорунжий.

Жук Іван – (1723, н.) Городиський сотник (Миргородський полк).

Жук Ісак – (1659) Мглинський сотник.

Жук Максим – (1741–1754) Ліплявський сотенний осавул.

Жуковський Ананій – (1728) Глинський сотник.

Жуковський Андрій Михайлович – (1714–1722) Лубенський суддя.

Жуковський Василь – (1723) Глинський сотник. (1727) Лубенський хорунжий.

Жуковський Іван – (1746) Глинський сотник. (1746–1753) Лубенський хорунжий. (1751–1754) Лубенський обозний.

Жуковський Максим – (1774–1782) Синявський сотник.

Жуковський Михайло Прокопович – (1687–1690; 1694–1697) Глинський сотник.

Жуковський Павло – (1730) Глинський сотник.

Жуковський Панас – (1725) Глинський сотник.

Журавель Григорій – (1674, н.) Лохвицький сотник.

Журавка [Покорський] Павло – (1772–1782) Мглинський сотник.

Журавка Іван Тимофійович – (1758–1781) Генеральний осавул. (З 1764) Член Другої Малоросійської Колегії.

Журавка Лук'ян Іванович – (1693–1709) Новгородський сотник. (1709–1719) Стародубський полковник.

Журавка Тимофій Олексійович – (1669, н.; 1676–1678; 1683, н.; 1687–1689) Стародубський полковник.

Журавка Федір – (1724, н.) Новоміський сотник.

Журавський Федір – (1721, н.) Прилуцький сотник

Жураховський Андрій Якович – (1772–1782) Ніжинський полковник.

Жураховський Василь Якович – (1667) Глухівський сотник. (1686; 1695) Ямпільський сотник. (1686–1687) Ніжинський полковник.

Жураховський Василь Якович (старший) – (1710–1724) Генеральний осавул. (1723–1724) Член гетьманського правління.

Жураховський Влас – (1762–1767) Роменський сотенний отаман. (1767–1777) Корибутівський сотник.

Жураховський Григорій Якович (молодший) – (1690) Ямпільський сотник.

Жураховський Лук'ян Якович – (1694) Ніжинський осавул. (1699–1701) Ніжинський сотник (перша полкова сотня). (1699–1707) Ніжинський суддя. (1701–1718) Ніжинський полковник.

Жураховський Михайло – (1649) Сосницький сотник.

Жураховський Сидір – (1752–1779) Мринський сотник.

Жураховський Яків Михайлович – (1669; 1672–1677) Глухівський сотник. (1678–1685) Ніжинський полковник.

Журба Іван – (1703–1707) Іркліївський сотенний писар. (1718; 1721; 1725–1729; 1731–1734; 1736) Іркліївський городовий отаман. (1724; 1732, н.) Іркліївський сотник.

Журба Іван – (1763) Волинський сотник.

Журба Лук'ян Іванович – (1736–1746) Іркліївський сотенний осавул.

Журба Роман – (1743–1752) Волинський сотник. (1768) Сосницький сотник.

Журба Федір Лук'янович – (1764–1765) Іркліївський городовий отаман.

Журман [Турченко] Дмитро – (1669–1672) Стародубський осавул. (1676) Стародубський сотник (полкова сотня). (1688–1702) Стародубський обозний. (1705; 1706, н.) Стародубський полковник.

Журман Ілля Васильович – (1756–1782) Генеральний суддя.

Журченко Григорій – (1659) Ярошівський сотник Подільського полку.

Жученко [Жук] Федір Іванович – (1659–1661; 1669–1672; 1679–1680; 1686–1687; 1687–1689; 1689–1691) Полтавський полковник.

Жученко [Тищенко] Петро Тихонович – (1676, н.) Полтавський полковник.

Жученко Василь – (1752) Білоцерківський сотник. (1767) Полтавський сотник (друга сотня).

Жученко Дем'ян – (1678, н.) Полтавський полковник.

Жученко Максим Степанович – (1669) Остерський сотник.

Жученко Петро – (1676–1677) Полтавський сотник (полкова сотня).

Жученко Петро Андрійович – (1713–1722) Сорочинський сотник.

Жученко Семен – (1675, н.) Переяславський полковник.

З

Забара Роман – (1675–1676) Переяславський полковий хорунжий.

Забіла Василь Петрович – (1680–1683) Борзнянський сотник. (1687) Генеральний хорунжий.

Забіла Володимир Пантелеймонович – (1767–1782) Дівицький сотник.

Забіла Захар Михайлович – (1761–1767) Компанійський полковник.

Забіла Іван Іванович – (1731–1735) Хорунжий ГВА.

Забіла Іван Карпович – (1779–1782) Івангородський сотник.

Забіла Іван Михайлович – (1740–1760) Коропський сотник.

Забіла Іван Петрович – (1690–1703) Значний військовий товариш.

Забіла Іван Юрійович – (1716–1719) Бориспільський сотник.

Забіла Карпо Миколайович – (1753) Осавул компанійського полку. (1773–1774) Борзнянський сотник (друга сотня).

Забіла Кирило Васильович – (1752; 1759–1760) Бахмацький сотник. (1758–1759) Борзнянський сотник. (1767) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Забіла Костянтин Михайлович – (1664; 1680; 1683) Борзнянський городовий отаман.

Забіла Михайло Васильович – (1724; 1725, н.) Басанський сотник.

Забіла Михайло Тарасович – (1696–1708) Ніжинський осавул. (1708–1710) Ніжинський писар. (1710–1727) Борзнянський сотник. (1727–1729) Ніжинський суддя. (1728–1740) Генеральний суддя.

Забіла Пантелеймон Михайлович – (1729–1760) Борзнянський сотник.

Забіла Петро Михайлович – (1648–1649; 1654–1955) Борзнянський полковник. (1649, н.) Чернігівський полковник. (1654–1662) Борзнянський сотник. (1663–1669) Генеральний суддя. (1669–1687) Генеральний обозний.

Забіла Прохор Іванович – (1782) Сосницький городовий.

Забіла Степан Петрович – (1674–1677) Борзнянський сотник. (1678–1683) Генеральний хорунжий. (1687–1694) Ніжинський полковник.

Забіла Тарас Михайлович – (1694) Прохорівський сотник.

Забіла Тарас Тарасович – (1689–1709) Борзнянський сотник.

Забіла Тимофій Костянтинович – (1701–1704) Прохорівський сотник. (1712) Борзнянський городовий отаман.

Забіла Юрій Тарасович – (1690) Борзнянський сотник. (1695–1702) Ніжинський хорунжий.

Забіла Юрій Юрійович – (1750) Бориспільський сотник.

Заблоцький Прокіп – (1650, н.) Канівський полковник.

Заборовський [Тимченко] Іван Тимофійович – (1687–1699) Роменський сотник (перша сотня). (1705–1709) Лубенський обозний.

Заборовський Лукаш – (1669) Генеральний бунчужний. (1670–1671) Чернігівський писар.

Заборовський Яків – (1781–1782) Київський сотник.

Забродський Агафон [Гапон] – (1672) Пирятинський сотник (перша сотня).

Забузький Роман Андрійович – (1693) Переяславський осавул.

Забузький Семен – (1649) Гетьман Війська Запорозького від польського короля.

Забузький Семен – (1721) Переяславський сотенний хорунжий (друга сотня).

Забузький Федір – (1664–1672) Переяславський осавул. (1672) Переяславський хорунжий.

Завадовський Василь Якович – (1750) Бунчуковий товариш.

Завадовський Іван Васильович – (1778–1782) Стародубський полковник.

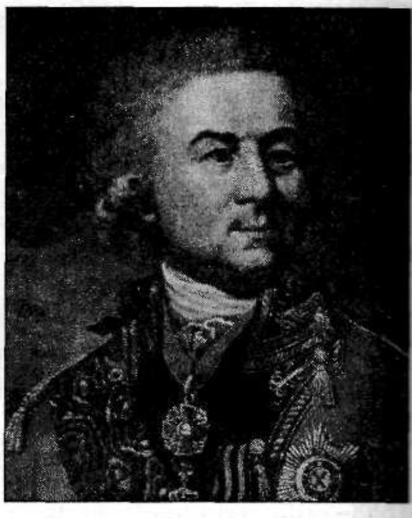

Завадовський Петро Васильович – (1767–1774) Секретар Другої Малоросійської колегії. З 1781 р. – перший Новгород-Сіверський губернатор (намісник).

Завадовський Яків – (1690) Решетилівський сотник. (1690, н.; 1704) Стародубський полковник. (1693–1703) Стародубський осавул. (1703–1705) Стародубський суддя.

Завадський Іван – (1730–1734) Київський хорунжий.

Завадський Ілля Федорович – (1698) Мринський сотник.

Завадський Костянтин Федорович – (1696) Мринський сотник.

Завадський Осип Федорович – (1682–1684; 1709) Ніжинський писар.

Завадський Федір – (1658) Ніжинський сотник (перша полкова сотня). (1660, н.; 1662, н.) Ніжинський полковник. (1666–1675) Ніжинський суддя. (1689) Ніжинський писар.

Завойко Василь Савич – (1689–1690) Іркліївський сотник. (1700–1711) Намісник Ірклііївський.

Завойко Павло Петрович – (1753–1763) Ірклііївський сотник.

Завойко Петро Савич – (1722–1738) Намісник Ірклііївський.

Загнибородa Лук'ян – (1748; 1754) Баришівський сотенний осавул.

Загнибородa Никифор – (1738; 1740) Баришівський городовий отаман.

Загнибородa Тиміш – (1745–1754) Баришівський сотенний осавул.

Загорний Василь – (1701) Київський городовий отаман.

Загоровський Яків – (1718–1723) Яготинський сотенний писар.

Загородній Іван – (1731) Воронківський сотенний писар.

Загорульченко Яків – (1725; 1729; 1749, н.) Березанський сотник.

Загурський Павло – (1672) Красноколядинський сотник.

Задорожний Яків – (1771–1781) Басанський городовий отаман.

Заєць Андрій – (1676) Гадяцький хорунжий.

Заєць Остап – (1649) Золотоніський сотник.

Зажиховський Петро – (1756) Миргородський писар.

Зайченко Андрій – (1739, н.) Білоцерківський сотник.

Закревський [Барабаш] Григорій – (1729–1750) Київський осавул. (1740) Генеральний осавул.

Закревський Йосип Лук'янович – (1743–1754) Київський осавул. (1762–1763) Генеральний бунчужний. (1763) Генеральний обозний.

Закревський Опанас Матвійович – (1764) Київський осавул.

Залеський Павло – (1677) Сенчанський сотник.

Залеський Степан – (1674) Гадяцький писар.

Замиздря Семен – (1737, н.) Шишацький сотник.

Замниборщ Лаврентій Гнатович – (1672; 1685–1694) Чорнуський сотник.

Замченко Устим – (1663) Канівський полковий обозний.

Занькевич Микола Андрійович – (1766) Прилуцький осавул. (1765–1767) Ніжинський осавул.

Заньковський Григорій – (1718–1723) Чигирин-Дібровський сотник. (1729–1730) Полтавський писар. (1732–1745) Старосанжарський сотник.

Заньковський Іван Григорович – (1759–1764) Старосанжарський сотник.

Заньковський Федір Григорович – (1774–1782) Миргородський полковник.

Запорожченко Опанас Петрович – (1717, н.; 1722; 1724, н.) Сосницький сотник.

Зарудненко Дмитро Юрійович – (1679) Лубенський осавул.

Зарудний [Богданóвич] Самійло Богданович (1651–1657; 1659) Генеральний суддя.

Зарудний Василь Мусійович – (1738–1758) Миргородський сотник (перша полкова сотня). (1759) Миргородський осавул.

Зарудний Григорій Федорович – (1658–1659) Старосанжарський сотник. (1682) Шишацький сотник. (1688–1690) Миргородський осавул. (1690–1708; 1711) Миргородський суддя.

Зарудний Іван – (1658–1659) Миргородський осавул.

Зарудний Кирило – (1722, н.) Кишенський сотник.

Зарудний Мусій Григорович – (1706; 1721–1725) Миргородський сотник (перша полкова сотня). (1713) Миргородський осавул.

Зарудний Тимофій – (1658) Київський осавул.

Зарудний Федір Петрович – (1738) Лубенський хорунжий. (1738–1744) Лубенський осавул.

Засенко Йосип – (1736–1738) Бубнівський городовий отаман. (1747–1756) Бубнівський сотенний хорунжий.

Засядько Данило Лук'янович – (1747) Лютенський сотник.

Засядько Лук'ян Якович – (1719–1725) Лютенський сотник.

Засядько Яків – (1659–1660) Лубенський полковник. (1660–1672) Лубенський обозний.

Затиркевич Дмитро – (1697, н.) Батуринський сотник.

Затиркевич Юрій – (1659) Білоуський сотник.

Затиркевич Юрій Юрійович – (1694) Чернігівський сотник (полкова сотня). (1698–1704) Чернігівський суддя. (1704, н.) Чернігівський полковник.

Затутовський – (1653, н.) Переяславський полковник.

Захар – (1659) Переяславський обозний.

Захар Степанович – (1669–1672; 1676; 1680) Новгородський сотник.

Захар Степанович – (1734) Бубнівський сотенний писар.

Захар'ященко Опанас – (1661) Переяславський сотник (перша полкова сотня). (1661) Яготинський сотник.

Захаревський Павло – (1663) Новгородський сотник.

Захарко – (1649) Баклійський сотник.

Захарович Лазар – (1671) Чернігівський обозний.

Захарченко Гаврило – (1776–1778) Переяславський полковий канцелярист. (1778–1782) Ірклїівський сотенний осавул.

Захарченко Іван – (н.: 1738; 1739; 1740; 1741) Переяславський сотник (друга сотня).

Захарченко Іван Іванович – (1773–1776) Переяславський полковий канцелярист. (1776) Ірклїівський сотенний осавул.

Захарченко Макар – (1771–1776) Переяславський полковий канцелярист. (1776) Ірклїівський сотенний отаман.

Захарченко Микола – (1777–1779) Кропивнянський сотенний канцелярист. (1779) Ірклїівський сотенний хорунжий.

Захарченко Федір – (1690) Кобеляцький сотник.

Захарьєв Опанас – (1662) Козелецький сотник.

Зашаловський Юхим – (1745) Котельв'янський сотник (друга сотня).

Зборовський Іван – (1638) Кропивнянський сотенний отаман.

Звенигородський Давид – (1742–1747) Архангелогородський сотник. (1748–1750) Цибулівський сотник (Миргородський полк).

Звеницький Степан Григорович – (1676) Київський обозний.

Звосколовський Андрій – (1738; 1741; 1744–1748) Кропивнянський сотенний хорунжий.

Згурнос Іван – (1745–1759) Старосанжарський сотник.

Зелений Матвій – (1648–1649) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Зеленко Іван Євграфович – (1685) Ніжинський хорунжий.

Зеленський [Забарний] Григорій – (1728, н.) Монастирищенський сотник.

Зеленський [Зеленецький] Андрій – (1671, н.) Подільський полковник.

Зеленський Артем Леонтійович – (1717; 1723) Бориспільський сотенний писар.

Зеленський Богдан – (1708) Полтавський сотник (полкова сотня).

Зеленський Василь – (1712; 1729–1735) Полтавський суддя. (1728) Прилуцький суддя.

Зеленський Дмитро Михайлович – (1700–1709) Лубенський полковник.

Зеленський Іван – (1687) Зіньківський сотник (перша міська сотня). (1709–1715) Полтавський писар.

Зеленський Іван – (1756–1761) Гадяцький хорунжий.

Зеленський Іван – (1764–1767) Домонтовський городовий отаман.

Зеленський Михайло – (1649) М'ястківський сотник. (1654–1657; 1659–1661; 1663–1664; 1666–1667) Брацлавський полковник. (1674–1675) Могилівський (Подільський) полковник.

Зеленський Павло Семенович – (1760–1782) Рашівський сотник.

Зеленський Петро – (1700–1733) Рашівський сотник.

Зеленський Семен Петрович – (1736–1759) Рашівський сотник.

Зеленський Федір – (1694–1699) Чернігівський осавул.

Зенович Данило – (1724–1725) Новгородський сотник.

Зенович Іван – (1762–1763) Переяславський сотенний писар (третя сотня).

Зенович Мануйло – (1721; 1723, н.) Новгородський сотник.

Зимницький Павло Самійлович – (1721–1732) Веркіївський сотник.

Зимницький Самійло Панасович – (1692–1709; 1725) Веркіївський сотник.

Зібровський Влас – (1766) Переяславський сотенний осавул (перша сотня). (1778–1782) Переяславський сотенний отаман (перша сотня).

Зіневич Данило – (1730, н.) Новгородський сотник.

Зінченко Гаврило – (1681) Кропивнянський городовий отаман.

Зленко Іван – (1728–1729) Бориспільський городовий отаман.

Злотницький Іван – (1773–1775) Переяславський полковий хорунжий.

Змижнівський Іван – (1734–1737; 1740–1743; 1748) Кропивнянський сотенний писар.

Знанченко Андрій – (1691) Білицький сотник.

Значко-Яворський Андрій Карпович – (1771–1782) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Значко-Яворський Карпо Ілліч – (1753–1764) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Значко-Яворський Трохим Карпович – (1764–1770) Лубенський сотник (перша полкова сотня). (1770) Лубенський осавул.

Золотаревський Гаврило – (1779) Комишнянський сотник.

Золотаревський Петро – (1749–1762) Комишнянський сотник.

Золотаренко Василь [Васюта] Никифорович – (1652–1655) Ніжинський полковий осавул. (1654–1656; 1659–1663) Ніжинський полковник. (1661) Чауський полковник.

Золотаренко [Нечипоренко] Іван Никифорович – (1652) Корсунський полковник. (1652–1654) Ніжинський полковник. (1654 – 1655) Білоруський (Чауський) полковник. (1654–1655) Наказний гетьман у Білорусі.

Золотаренко [Оникієнко] Тимофій Оникійович – (1654, н.) Ніжинський полковник. (1655; 1656) Наказний стародубський полковник від Ніжинського полку. (1656) Ніжинський сотник (перша полкова сотня). (1657–1658) Корсунський полковник.

Золотаренко Євстафій Васильович – (1667–1668) Кошовий отаман. (1668–1669; 1670, н.) Ніжинський полковник.

Золотаренко Іван Федорович – (1676–1682) Прилуцький осавул.

Золотаренко Яків Кіндратович – (1690–1709) Прилуцький сотник.

Золотоніський Ференц – (1638) Золотоніський отаман.

Золотуха Іван – (1765–1775) Переяславський сотенний отаман (перша сотня).

Зорич Петро – (1729) Моровський сотник.

Зорченко Степан Тимофійович – (1672–1676) Сосницький сотник.

Зражевський Григорій – (1773–1781) Глинський сотенний отаман (Лубенський полк).

Зражевський Данило Кирилович – (1662) Воронківський сотник. (1699–1703) Гельм'язівський городовий отаман.

Зражевський Кирило – (1658) Охотницький полковник. (1659) Батуринський сотник. (1661) Воронківський сотник. (1662) Запорозький піхотний полковник.

Зуб Василь – (1649) Лохвицький сотник.

Зуб Іван Петрович – (1774–1777) Переяславський осавул.

Зуб Кирило – (1727–1729) Домонтовський городовий отаман.

Зубалій Федір – (1729, н.) Омельницький сотник.

Зубець Андрій – (1752) Басанський сотенний писар.

Зубець Дем'ян – (1717–1718) Басанський городовий отаман.

Зубець Роман – (1720) Басанський городовий отаман.

Зубковський Нечипір – (1757–1774) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Зубковський Павло – (1743–1751) Ніжинський хорунжий.

Зубрицький Андрій – (1725; 1726, н.) Мглинський сотник.

Зубченко Григорій Тимофійович – (1729, н.) Ліплявський сотник.

Зубченко Максим Тимофійович – (1729–1733) Ліплявський сотенний писар.

Зубченко Нечипір Тимофійович – (1736–1738) Ліплявський сотенний писар. (1738–1746) Писар Переяславського магістрату. (1746–1757) Переяславський полковий канцелярист. (1757–1774) Переяславський городовий отаман.

Зуєнко Кирило – (1731–1732; 1737; 1743–1752) Домонтовський городовий отаман. (1736–1737) Домонтовський сотенний хорунжий. (1737; 1739; 1740–1741; 1743, н.) Домонтовський сотник.

Зуй Іван Тимофійович – (1717–1731) Березанський городовий отаман.

Зуй Максим Іванович – (1744–1752) Старосамарський сотник.

Зуй Тимофій – (1676; 1680) Гельм'язівський городовий отаман. (1678) Гельм'язівський сотник.

І

Іван – (1648) Калюський полковник.

Іван – (1649) Чернігівський хорунжий.

Іван – (1649) Шаргородський сотник.

Іван – (1711) Миргородський писар.

Іван Васильович – (1656, н.) Новгородський сотник.

Іван Васильович – (1657) Миргородський писар.

Іван Васильович – (1664) Чернігівський писар.

Іван Васильович – (1723, н.) Новомiський сотник.

Іван Гнатович – (1654) Ковшоватський сотенний писар.

Іван Іванович – (1672) Миргородський хорунжий.

Іван Іванович – (1699) Старосанжарський сотник.

Іван Іванович – (1718–1723) Кропивнянський сотенний писар.

Іван Іванович – (1721, н.) Березанський сотник.

Іван Ісайович – (1688) Ірклiївський сотенний писар.

Іван Кирилович – (1672) Полтавський писар.

Іван Корнилович – (1671) Воронківський городовий отаман.

Іван Лук'янович – (1650) Остерський сотник.

Іван Маркович – (1671) Генеральний писар у М. Ханенка.

Іван Матвійович – (1654) Шавулиський сотник.

Іван Матвійович – (1658) Яреськівський сотник.

Іван Михайлович – (1676) Монастирищенський сотник.

Іван Семенович – (1702) Ліплявський сотник.

Іван Федорович – (1650) Лохвицький сотник.

Іван Юхимович – (1668, н.) Київський полковник.

Іван Якович – (1719) Лубенський осавул.

Іваненко [Петрик] Петро Іванович – (1689–1691) Канцелярист ГВК. (1691–1692) Запорозький писар. (1692–1696) Запорозький гетьман. (1696–1712) Гетьман „ханської України".

Іваненко [Григораш] Григорій – (1706) Запорозький полковник. (1708–1711) Брацлавський полковник. (1715) Китайгородський сотник.

Іваненко Григорій Григорович – (1766–1782) Переяславський полковник.

Іваненко Олександр Григорович – (1774) Переяславський осавул.

Іваненко Петро – (1738, н.) Срібненський сотник.

Іваненко Степан Опанасович – (1662–1663) Генеральний осавул у Я. Сомка.

Іванецький Марко – (1748–1764) Басанський сотенний хорунжий.

Іванєєв [Іванья] Василь – (1677–1679) Сердюцький полковник.

Іваниненко Яків – (1695, н.) Березнянський сотник.

Іваниця – (1689, н.) Домонтовський сотник.

Іванов Матвій – (1654, н.) Миргородський полковник.

Іванов Самійло – (1651, н.) Уманський полковник.

Іванов Федір – (1661) Охотницький піхотний полковник.

Іванович Корній [Степанович] – (1682) Золотоніський сотник.

Іванович Семен – (1677–1678) Коропський сотник.

Іванчул [Ванчула] Степан – (1651) Брацлавський полковник.

Івахнюк [Івахненко] Михайло [Мисько] – (1649) Корсунський сотник. (1649, н.) Корсунський полковник.

Іваш Матвій – (1661) Голтв'янський сотник.

Івашинський Федір – (1719) Уцтивицький сотник.

Івашута Іван Михайлович – (1670) Стародубський осавул.

Івненко Іван [Партолка, Іовенко] – (1659) Лохвицький сотник.

Ігнатенко Сава – (1670; 1672) Полтавський осавул.

Ігнатенко Федір – (1676) Березанський сотник.

Ігнатович [Многогрішний] Дем'ян Гнатович – (1648) Демський сотник. (1649) Кропивнянський сотник (друга сотня). (1649–1650) Генеральний осавул. (1665–1668) Чернігівський полковник. (1668) Генеральний осавул у І. Брюховецького. (1668) Наказний гетьман у П. Дорошенка. (1668–1672) Гетьман Лівобережної України.

Ігнатович [Шумка, Шумейко] Сава Гнатович – (1671–1672) Стародубський полковник.

Ігнатович Василь Гнатович – (1665–1666) Ніжинський осавул. (1671) Наказний гетьман. (1671–1672) Чернігівський полковник.

Ігуменський Василь – (1672) Ніжинський хорунжий. (1672, н.; 1678, н.) Ніжинський полковник. (1683–1691) Ніжинський суддя. (1693) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Ізмайлов – (1664) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Ізмайлов Володимир Васильович – (1736–1748) Чернігівський полковник.

Ізмайлов Павло – (1774–1775) Полтавський полковник.

Ілісіковський Василь – (1687, н.) Моровський сотник.

Ілленко Герасим – (1665–1666) Лубенський хорунжий.

Ілленко Федір – (1767–1777) Канівецький сотник.

Ілляшевич Яків – (1649) Гельм'язівський сотник.

Ілляшенко Гаврило – (1719–1730) Кременчуцький сотник.

Ілляшенко Іван Ілліч – (1710) Переяславський осавул. (1715–1727) Переяславський сотник (друга сотня).

Ілляшенко Максим Ілліч – (1669–1677) Роменський сотник. (1677–1687) Лубенський полковник.

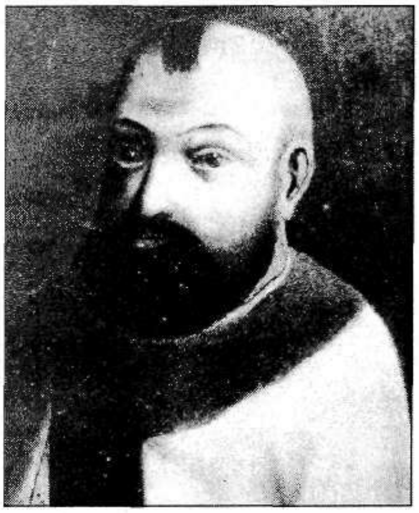

Ілляшенко Петро Степанович – (1772–1782) Переяславський сотник (друга сотня).

Ілляшенко Степан Іванович – (1737–1767) Переяславський полковий хорунжий.

Ілляшенко Степан Степанович – (1770–1772) Переяславський сотник (друга сотня).

Ілляшенко Яків – (1773–1782) Кропивнянський сотенний осавул.

Ільченко Андрій – (1769) Лубенський осавул.

Інін Тихон – (1763) Переяславський сотенний осавул (третя сотня).

Ісаєвич Григорій Денисович – (1706–1715) Кропивнянський сотник.

Ісаєвич Денис Миронович – (1699) Баришівський сотник.

Ісаєвич Ісай Денисович – (1702–1706; 1711) Баришівський городовий отаман. (1710–1728) Баришівський сотник.

Ісаєвич Мирон Гаврилович – (1678–1679) Баришівський сотник.

Ісаєвич Михайло Ісайович – (1752–1757) Баришівський городовий отаман. (1759; 1760, н.) Яготинський сотник.

Ісаєвич Олексій – (1757) Канівецький сотенний отаман.

Ісаєвич Степан Миронович – (1687) Баришівський сотник.

Ісаєнко Андрій – (1672) Борківський сотник (перша сотня). (1672; 1678; 1687) Гадяцький осавул.

Ісаєнко Василь – (1660–1677) Шептаківський сотник.

Ісаєнко Григорій – (1752–1753) Піщанський сотенний осавул.

Ісаєнко Назар – (1759) Піщанський сотенний осавул.

Ісаєнко Семен – (1723, н.) Домонтовський сотник.

Ісаєнко Юхим – (1687) Ковалівський сотник (друга сотня).

Ісай Лук'янович – (1671) Мглинський сотник.

Ісай Матвійович – (1703) Бориспільський городовий отаман.

Іскра [Іскренко] Іван Якович – (1648–1649; 1649–1652, н.; 1652; 1658, н.) Полтавський полковник. (1649–1652; 1652–1658) Полтавський сотник (полкова сотня).

Іскра [Острянин] Яків – козацький гетьман у 1638 році. Засновник старшинського роду Іскр.

Іскра Захар Юрійович – (1685–1707) Корсунський полковник. (1699) Кодацький полковник. (1701; 1708; 1709–1712) Погарський сотник. (1714–1721) Стародубський обозний.

Іскра Іван Григорович – (1775) Кропивнянський сотенний отаман.

Іскра Іван Захарович – (1692) Компанійський сотник.

Іскра Іван Іванович – (1683) Полтавський осавул. (1696–1703) Полтавський полковник. (1700, н.) Переяславський полковник.

Іскра Клим Захарович – (1708–1712) Трахтемирівський сотник. (1703–1706; 1714–1721) Переяславський хорунжий.

Іскрицький Василь – (1690) Димерський сотник [полковник].

Іскрицький Петро – (1760–1762) Генеральний хорунжий.

Й

Йосип – (1774–1775) Ліплявський сотенний осавул.

Йосип Якович – (1715–1718) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Йосипов Панко – (1719, н.) Піщанський сотник.

К

Каздоба Клим – (1734–1737) Піщанський городовий отаман.

Каламбет Федір – (1728) Лютенський сотник.

Калатура Гаврило – (1768–1782) Веприцький сотник. (1772) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Калачинський Дмитро – (1712; 1721–1723) Будиський сотник.

Каленик – (1649) Білгородський сотник.

Каленицький Гнат Федорович – (1672–1682) Бобровицький сотник.

Калениченко Богдан – (1652–1653) Переяславський полковник.

Калениченко Никифор Каленикович – (1671–1674) Чернігівський осавул. (1681; 1688–1690) Чернігівський обозний.

Калениченко Степан – (1654, н.) Переяславський полковник.

Калиновський Захар Калістратович – (1714) Кролевецький сотник.

Калинський Тимофій Васильович – (1771–1776) Стародубський полковий канцелярист.

Калита Дмитро – (1755) Переяславський полковий писар.

Калита Іван – (1732) Яготинський сотенний осавул. (1732–1746) Яготинський сотенний хорунжий.

Калита Максим – (1653) Лохвицький сотник.

Калита Федір – (1737; 1740, н.) Яготинський сотник.

Калитов Федір – (1690, н.) Мглинський сотник.

Калістрат Богдан – (1676) Черкаський полковник.

Кальницький Гнат Федорович – (1662–1666) Київський осавул. (1666–1669) Київський обозний. (1669–1672) Бобровицький сотник. (1676) Охотницький полковник.

Кальницький Нестор – (1742) Прилуцький сотенний хорунжий.

Кальницький Тихон – (1738) Миргородський хорунжий. (1738–1751) Миргородський осавул.

Калющенко Богдан – (1652–1653; 1659, н.) Переяславський полковник.

Кам'янецький Петро – (1782) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Канаровський [Соха] Олексій Григорович – (1757–1760) Яготинський сотник.

Кандиба Андрій Константійович – (1708) Миргородський обозний. (1713–1715) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Кандиба Андрій Федорович – (1698–1700) Конотопський сотник. (1708–1712) Корсунський полковник. (1709, н.) Богуславський полковник. (1728–1730) Генеральний суддя.

Кандиба Іван – (1731, н.) Піщанський сотник. (1732) Піщанський городовий отаман.

Кандиба Константій – (1708) Миргородський обозний.

Кандиба Корнило Федорович – (1750) Яготинський городовий отаман.

Кандиба Михайло – (1733–1750) Піщанський сотник.

Кандиба Петро Семенович – (1750–1757) Піщанський сотник.

Кандиба Семен – (1710–1732) Піщанський сотник.

Кандиба Федір Андрійович – (1669–1672; 1674–1676) Корсунський полковник. (1681–1689) Конотопський сотник. (1693, н.) Ніжинський полковник. (1698–1701) Ніжинський обозний.

Каневецький Іван – (1775–1782) Домонтовський сотенний писар.

Каневецький Йосип – (1740; 1741, н.) Бубнівський сотник.

Каневецький Степан – (1742–1755) Ямпільський сотник. (1758) Ніжинський сотник (третя сотня).

Канівець Іван Іванович – (1669–1671) Сердюцький полковник у П. Дорошенка. (1680–1693) Бубнівський сотник.

Канієвський-Оболонський Василь Васильович – (1727–1732) Чернігівський суддя.

Канієвський-Оболонський Василь Іванович – (1715–1719) Сосницький сотник.

Канієвський-Оболонський Дем'ян Васильович – (1724–1728) Канцелярист ГВК. (1735–1741) Писар ГВС. (1741–1758) Генеральний бунчужний. (1750) Генеральний осавул. (1750–1758) Генеральний суддя.

Канієвський-Оболонський Іван Якимович – (1765–1774) Переяславський полковий писар.

Канієвський-Оболонський Михайло Васильович – (1729) Глухівський сотенний писар. (1729–1731) Ямпільський сотник.

Канієвський-Оболонський Петро Михайлович – (1767) Чернігівський полковий осавул. (1779) Ніжинський осавул.

Канієвський-Оболонський Федір Андрійович – (1767) Ніжинський полковий хорунжий. (1772–1782) Понорницький сотенний отаман.

Канієвський-Оболонський Яким Мануйлович – (1740–1757) Переяславський полковий писар. (1751–1764) Переяславський суддя. (1764–1769) Переяславський полковий обозний.

Кантаторський Клим – (1739–1746) Ліплявський сотенний писар.

Каплуновський Герасим – (1659) Чигиринський полковник.

Каплунський Василь Павлович – (1676) Козелецький сотник.

Капніст Василь Петрович – (1737–1751) Миргородський полковник.

Капуста Лаврін – (1648–1657) Суботівський городовий отаман, керівник розвідки Війська Запорозького.

Капцевич Семен Лаврінович – (1752–1757) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Карабан Микола – (1697, н.) Бориспільський сотник.

Каракаш Кирило – (1749–1760) Уцтивицький сотник.

Каранда Яків – (1731–1737; 1740) Золотоніський сотенний хорунжий.

Карасенко [Карась] Левко Петрович – (1672; 1682–1704) Монастирищенський сотник.

Карасєйко [Карасик] Василь – (1723) Київський хорунжий.

Карась Остап – (1772) Уцтивицький сотник.

Карась Павло – (1725; 1727, н.) Монастирищенський сотник.

Карачевський Михайло – (1670) Кременчуцький сотник.

Кардаш Матвій – (1767) Воронківський сотенний хорунжий.

Кардаш Михайло – (1737–1752) Воронківський сотенний хорунжий. (1746) Бориспільський сотенний хорунжий.

Кардаш Пилип – (1736) Воронківський сотенний хорунжий.

Кардаш Тиміш – (1732) Воронківський сотенний хорунжий.

Карлицький Степан Нестерович – (1740) Переяславський хорунжий. (1766) Переяславський суддя. (1758–1764) Переяславський писар.

Карнаух Констянтин Мартинович – (1680–1684; 1691, н.) Новгородський сотник.

Карнович Антін – (1693, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Карнович Антін – (1759, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Карнович Григорій – (1730, н.) Київський полковник.

Карнович Степан Юхимович – (1762–1763) Стародубський полковник.

Карпаткос Яків – (1779–1782) Миргородський хорунжий.

Карпачонок Семен – (1657) Почепський сотник (перша сотня).

Карпека Семен – (1724, н.) Переяславський полковник. (1714–1717) Осавул ГВА.

Карпека Семен Семенович – (1733–1735) Осавул ГВА.

Карпенко Іван – (1723, н.) Красноколядинський сотник.

Карпенко Іван – (1740) Бориспільський сотенний осавул.

Карпенко Михайло – (1713) Старосанжарський сотник.

Карпенко Семен – (1748) Березанський городовий отаман.

Карпенко Степан – (1715) Остапівський сотник.

Карпенко Степан (1746) Березанський городовий отаман.

Карпинський Степан Степанович – (1772) Ніжинський писар.

Карпо – (1672) Сокольський сотник.

Карпович Гаврило – (1691) Яготинський городовий отаман.

Карпович Іван – (1716) Басанський сотенний писар.

Карпович Петро – (1731; 1733, н.) Яготинський сотник.

Картель Іван Савич – (1650) Чернігівський хорунжий.

Картель Кузьма Савич – (1650) Чернігівський осавул.

Касимов Констянтин – (1744) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Касинський Іван – (1666) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Каска Петро – (1654) Ольховецький сотенний осавул.

Касьян Дем'ян Степанович – (1666) Ніжинський хорунжий.

Каталей Яків – (1776–1779) Гоголівський сотенний хорунжий.

Катеринич Семен Степанович – (1764 – 1773) Київський полковий писар.

Каторжний Роман – (1654, н.) Ніжинський полковник.

Катрич Андрій – (1690) Гадяцький осавул.

Катрич Трохим – (1730) Київський хорунжий.

Каша Яків – (1732) Ліплявський сотенний осавул.

Кашпуровський Іван – (1710) Золотоніський городовий отаман.

Кашуба Гордій Гаврилович – (1712, н.) Погарський сотник.

Кашуба Федір – (1660) Гоголівський городовий отаман.

Квех Никифор – (1676) Стародубський хорунжий.

Келеберда Іван – (1689–1690) Маяцький сотник.

Келеберда Ілля – (1716) Хорольський сотник.

Келибердянський Яків – (1672) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Кибальчич Тарас – (1729, н.) Бакланський сотник.

Кизимовський [Проскуренко] Гнат – (1661) Козелецький сотник. (1677) Остерський сотник.

Килдей [Богренок] Павло – (1661–663) Ніжинський осавул.

Килимей Степан – (1649) Бабанський сотник.

Киржа Іван – (1725–1730) Ліплявський сотник.

Кирик Василь – (1723; 1725, н.; 1731) Городиський сотник (Лубенський полк).

Кириленко [Конашевич] Федір Кирилович – (1674–1675) Полтавський полковий суддя.

Кириленко Павло – (1723) Пирятинський сотник (перша сотня).

Кирило Гаврилович – (1723, н.) Сосницький сотник.

Кирило Іванович – (1667) Полтавський писар.

Кирило Олексійович – (1727) Шаповалівський сотник.

Кирило Якович – (1651–1653; 1676–1677; 1679, н.; 1685, н.; 1699, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Кирилов Сава Кирилович – (1672) Лубенський сотник (друга сотня). (1672–1675) Лубенський полковий обозний. (1675) Лубенський полковий суддя. (1695) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Кириченко Григорій – (1687) Бориспільський городовий отаман.

Кириченко Данило – (1704) Домонтовський городовий отаман. (1704, н.) Домонтовський сотник.

Кириченко Михайло – (1704) Піщанський городовий отаман.

Кирних Іван – (1723, н.) Полтавський полковник.

Кирпич Іван Данилович – (1714–1725) Переяславський осавул. (1721; 1723, н.) Переяславський полковник.

Киряков Петро Іванович – (1761–1767) Ковалівський сотник (друга сотня).

Киселівський Тихон Мартинович – (1654) Киселівський сотник.

Киселівський Федір Іванович – (1754–1755) Трахтемирівський сотник. (1755–1765) Переяславський сотник (третя сотня).

Кисіль Андрій Якович – (1779–1782) Срібненський сотник.

Кисіль Іван – (1699) Ґрунський сотник. (1711–1712) Журавський сотник.

Кисіль Петро – (1696) Остерський сотник.

Кисіль Семен – (1737) Березанський сотенний писар.

Кисіль Федір – (1648, н.) Прилуцький полковник.

Кисіль Яків Дмитрович – (1757–1764) Прилуцький хорунжий. (1764–1771) Прилуцький осавул. (1764–1771) Прилуцький суддя. (1771–1777) Прилуцький обозний.

Кислий – (1667) Березанський сотник.

Кислинський Василь Єрмолайович – (1765) Домонтовський сотенний писар.

Кицеш [Волошин] Опанас Миколайович – (1716) Ковалівський сотник.

Кичкаровський Леонтій Іванович – (1687–1688) Пирятинський сотник (перша сотня). (1688–1690; 1694) Лубенський писар. (1690; 1712) Лубенський суддя.

Кияниченко Юхим – (1649) Богушківський сотник.

Кияшко [Манджос] Семен – (1659) Березівський сотник Подільського полку. (1668) Брацлавський полковник. (1668, н.) Полтавський полковник.

Кияшко Михайло Михнович – (1670–1671) Миргородський полковник. (1671–1675) Компанійський полковник. (1682–1687) Гадяцький осавул.

Кияшко Михайло Степанович – (1672) Лубенський полковник.

Кілдей Борис Андрійович – (1651, н.; 1651–1652) Корсунський полковник.

Кімберович Марко – (1660) Стародубський суддя.

Кіндрат Васильович – (1711, н.; 1724) Баришівський сотник. (1727; 1728) Баришівський городовий отаман.

Кіндрат Іванович – (1731) Баришівський городовий отаман.

Кіндрат Свиридович – (1649) Ольшанський сотник (Корсунський полк).

Кіндрат Семенович – (1676) Новомлинський сотник.

Кіндратенко Тарас – (1688–1689) Прилуцький суддя.

Кіндратович Іван – (1736–1737) Трахтемирівський сотенний писар.

Кінігсек Фрідріх – (1702–1708) Генеральний гарматний осавул.

Кладигроб Василь Тимофійович – (1765–1768) Ніжинський хорунжий. (1774–1779) Ніжинський обозний.

Кленус Григорій – (1767) Ніжинський осавул.

Клец Ярема – (1710) Кропивнянський городовий отаман.

Клецунов Петро Іванович – (1748) Гадяцький хорунжий. (1752–1768) Ніжинський хорунжий.

Клижка Іван – (1665) Козелецький сотник.

Клим Андрійович – (1654) Ольшанський сотник (Білоцерківський полк).

Клим Семенович – (1649) Ірклііївський сотник (перша сотня).

Клименко Кіндрат – (1672) Куземинський сотник.

Клименко Мусій – (1690–1693; 1729–1730) Гадяцький осавул. (1725, н.) Опішнянський сотник (перша сотня).

Клименко Федір – (1772–1782) Шишацький сотник.

Климов Степан – (1665–1666) Лубенський писар.

Климов Яків – (1654) Генеральний суддя.

Климович Трохим – (1707, н.; 1711) Київський сотник.

Клиша Яків [Яцина] Васильович – (1632–1637; 1653; 1654, н.) Білоцерківський полковник.

Клопотевич Сидір – (1709–1710) Золотоніський сотенний писар.

Княгницький Іван – (1690) Синявський сотник.

Князенко Захар – (1734; 1735, н.) Ліплявський сотник.

Князенко Петро – (1753–1763) Ліплявський городовий отаман.

Коба Павло – (1676) Келебердянський сотник.

Кобець Роман – (1713, н.) Воронізький сотник.

Кобзаренко Улас – (1734–1737) Гельм'язівський сотенний осавул.

Кобилецький Григорій – (1649) Ніжинський сотник (сьома сотня). (1655; 1656, н.; 1658, н.; 1665, н.) Ніжинський полковник. (1663) Ніжинський обозний.

Кобилецький Федір – (1682) Гельм'язівський сотник.

Кобиляцький [Кобилинський] Семен – (1682) Київський осавул.

Ковалевський Василь – (1741–1762) Гадяцький хорунжий. (1763) Гадяцький осавул. (1764–1767) Гадяцький писар.

Ковалевський Гаврило – (1675) Кальницький полковник.

Ковалевський Григорій – (1768–1773) Лубенський писар. (1774–1779) Лубенський суддя.

Ковалевський Іван – (1654) Генеральний підскарбій. (1655–1658; 1659–1660) Генеральний осавул.

Коваленко [Ковалевський] Гордій – (1688) Бориспільський городовий отаман.

Коваленко Данило Степанович – (1654) Понорницький сотник.

Коваленко Іван – (1649) Переяславський сотник (третя сотня).

Коваленко Сидір – (1667; 1675) Брацлавський полковник.

Коваленко Степан – (1667) Кальницький полковник.

Коваленко Тарас – (1733; 1737, н.) Кропивнянський городовий отаман.

Ковальчук Іван – (1693–1699) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Кованько Герасим Петрович – (1727–1735) Полтавський сотник (друга сотня).

Кованько Мирон Петрович – (1715) Келебердянський сотник.

Кованько Олексій – (1659) Старосанжарський сотник. (1664, н.) Полтавський полковник. (1676, н.) Полтавський суддя.

Кованько Петро Олексійович – (1708) Великобудиський сотник. (1708) Полтавський сотник (полкова сотня). (1710–1718)

Полтавський суддя. (1711, н.) Полтавський полковник.

Praised Kovanko-Nashchynsky entry—

Кованько-Нащинський Андрій Олексійович – (1691; 1693–1700) Полтавський сотник (полкова сотня).

Ковбаса Андрій – (1709–1730) Сердюцький полковник.

Ковбаса Іван – (1735) Переяславський хорунжий.

Ковбич Яків – (1679) Піщанський сотенний писар.

Ковельський Сава – (1669) Полковий черкаський писар.

Ковтун Іван – (1740; 1741; 1743, н.) Піщанський сотник.

Ковтун Яків – (1717, н.) Киселівський сотник.

Ковтуненко Федір – (1669–1672; 1678) Понорницький сотник.

Ковтунович Іван – (1700, н.) Киселівський сотник.

Ковтунович Олександр – (1661) Чернігівський обозний.

Ковтунович Омельян – (1699, н.) Киселівський сотник.

Ковшеватський – (1667, н.) Корсунський полковник.

Кодинець Антін Іванович – (1772) Сотник Другого компанійського полку. (1772–1782) Зіньківський сотник (друга сільська сотня). (1781, н.) Лукомльський сотник.

Кодинець Іван Кирилович – (1762–1768) Городиський сотник (Миргородський полк).

Кодинець Кирило – (1699–1704) Лукомльський городовий отаман.

Кодинець Лаврін – (1728, н.) Лукомльський сотник.

Кодинець Мартин Кирилович – (1716–1732) Лукомльський сотник.

Кодинець Мусій Кирилович – (1734–1735, н.; 1735–1762) Городиський сотник (Миргородський полк). (1762) Полковник Першого компанійського полку.

Кожуховський Григорій [Георгій, Юрій] Петрович – (1694–1695; 1699) Топальський сотник. (1699–1708) Компанійський полковник.

Кожуховський Осип Петрович – (1692) Стародубський хорунжий.

Кожуховський Петро – (1677–1696) Сердюцький полковник.

Козакевич Іван – (1672) Стародубський писар.

Козачинський Федір – (1741–1750) Миргородський писар. (1758–1767) Миргородський суддя.

Козел Олесь – (1658) Миргородський полковник.

Козельський Микита Павлович – (1743–1764) Келебердянський сотник. (1762) Кобеляцький сотник.

Козельський Павло – (1718; 1721, н.; 1733) Кобеляцький сотник.

Козельський Яків Павлович – (1738–1761) Полтавський осавул.

Козиненко Марко Антонович – (1760–1767) Миргородський хорунжий. (1767–1769; 1769–1782) Миргородський осавул.

Козинець Карпо – (1697) Ліплявський городовий отаман.

Козленко Василь – (1671) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Козловський Андрій Дмитрович – (1761, н.) Яготинський сотник. (1770–1782) Гельм'язівський сотник.

Козловський Антін – (1669) Березанський сотник. (1692; 1696) Березанський городовий отаман.

Козловський Степан – (1723, н.) Новоміський сотник.

Козодавський Андрій – (1666) Пирятинський сотник (перша сотня).

Козюра Василь – (1767, н.) Бубнівський сотник. (1769–1770) Золотоніський сотник.

Козярин Григорій – (1746–1758) Яготинський сотенний хорунжий. (1747, н.) Яготинський сотенний писар.

Кокошкін Іван Леонтійович – (1723–1724) Стародубський полковник.

Колатевський Григорій – (1750) Пирятинський сотник (перша сотня).

Колежний Григорій – (1751) Яготинський городовий отаман.

Колибоженко Сергій – (1706–1707) Домонтовський сотник.

Количевський Федір – (1695, н.) Стародубський полковник.

Колничий Самійло Іванович – (1671; 1679–1694) Стародубський суддя.

Кологривий Григорій Карпович – (1749–1751) Хорунжий ГВА. (1767) Генеральний осавул.

Колодій Дмитро – (1760) Яготинський городовий отаман.

Колодяжний Левко – (1740) Бориспільський городовий отаман.

Колодяжний Яків – (1759–1762) Гадяцький писар.

Коломбецький Іван – (1671) Седнівський сотник.

Коломієць Степан – (1762–1767) Березанський сотенний хорунжий.

Коломійченко Лука Васильович – (1712) Переяславський хорунжий. (1714–1725; 1729–1734) Переяславський осавул. (1721; 1723; 1729, н.) Переяславський полковник. (1735) Переяславський обозний.

Коломійченко-Лукашевич Григорій Лукич – (1733, н.) Піщанський сотник. (1735–1752) Переяславський осавул.

Коломійченко-Лукашевич Лука Михайлович – (1767–1769) Переяславський сотник (перша полкова сотня). (1769–1774) Переяславський осавул. (1773–1779) Переяславський обозний. (1779–1782) Київський полковник.

Коломійченко-Лукашевич Михайло Лукич – (1741) Кролевецький сотник. (1741–1752) Переяславський полковий хорунжий. (1752–1767) Переяславський полковий осавул. (1758–1759) Бережанський сотенний хорунжий.

Коломійченко-Лукашевич Яків Михайлович – (1772–1782) Золотоніський сотник.

Колос Василь – (1649) Галицький сотник.

Колос Яків – (1700, н.) Домонтовський сотник.

Колосенко Юхим – (1703) Домонтовський сотник.

Колчевський Іван – (1750) Яготинський городовий отаман.

Кольчевський Данило – (1706) Стародубський хорунжий.

Кольчевський Федір Опанасович – (1687–1691) Топальський сотник.

Коляда Василь – (1672) Волинський сотник.

Комаринський Іван – (1770) Київський сотник.

Комарницький Петро – (1764–1768) Київський сотенний осавул. (1768–1779) Київський городовий отаман.

Комаровський Василь Іванович – (1749–1763) Чернігівський хорунжий.

Комендант Роман – (1753) Ліплявський городовий отаман.

Комлин Степан – (1730, н.) Басанський городовий отаман.

Кондискалов Андрій Антонович – (1761–1770) Гадяцький хорунжий.

Кондратенко Корній – (1746) Домонтовський сотенний хорунжий.

Кондратенко Кость – (1659, н.) Овруцький полковник.

Кондратковський Василь Григорович – (1774–1781) Лубенський писар.

Коник Іван – (1767–1782) Переяславський сотенний хорунжий (друга сотня).

Кониський [Колибаба] Іван – (1654–1672) Веркіївський сотник.

Кониський Дмитро Григорович – (1736–1753) Варвинський сотник (перша сотня).

Кониський Іван Осипович – (1772–1780) Ніжинський осавул.

Кониський Матвій Григорович – (1737–1759) Івангородський сотник.

Кононенко Данило – (1737) Баришівський сотенний хорунжий.

Кононенко Іван Кононович – (1715; 1724) Баришівський городовий отаман.

Кононович Дем'ян Іванович – (1695–1699; 1713) Коропський сотник.

Кононович Іван – (1669) Гоголівський сотник.

Кононович Олексій Йосипович – (1781–1782) Ірклїівський сотник.

Конотоп Яків – (1693) Роменський сотник (друга сотня).

Конотопець Степан – (1712, н.) Золотоніський сотник.

Константинович Кипріян – (1740) Чернігівський полковий писар.

Констянтинов Леонтій – (1658) Лубенський осавул.

Констянтинович Тихон – (1735; 1740; 1742, н.) Любецький сотник.

Констянтинович Христофор Анастасійович – (1770–1782) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Кончаковський Іван – (1743) Баришівський сотенний писар.

Кончицький [Костючицький] Матвій Павлович – (1674–1676) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Копил Іван – (1721; 1725–1727; 1729) Ірклїівський сотник. (1721; 1727) Ірклїівський городовий отаман.

Копнотинський Семен – (1701) Піщанський сотенний писар.

Коптевич Андрій – (1685) Піщанський городовий отаман. (1685, н.) Піщанський сотник.

Коп'якович Михайло – (1662) Канівський полковий писар.

Кордовський Степан – (1732–1733) Яготинський сотенний писар.

Кореневський Андрій – (1675) Переяславський полковий писар.

Кореневський Андрій (1712) Переяславський полковий писар.

Корецький Петро – (1708) Осавул ГВА. (1722–1723, н.) Стародубський полковник.

Корецький Яким – (1714, н.) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Корицький Іван Романович – (1728–1739) Опішнянський сотник (перша сотня).

Корицький Матвій – (1781) Любецький сотник.

Корицький Михайло – (1670–1674) Синявський сотник (Білоцерківський полк).

Корицький Петро – (1665) Фастівський сотник.

Корицький Роман Якович – (1696; 1711–1725) Опішнянський сотник. (1702, н.) Гадяцький полковник.

Корицький [Корецький] Яків – (1668–1669) Генеральний обозний та наказний гетьман у П. Дорошенка. (1670–1672; 1676) Чигиринський полковник. (1681–1684) Опішнянський сотник. (1687–1695) Гадяцький обозний.

Коркач Іван – (1758–1773) Яготинський сотенний осавул.

Корнелевич Іван Корнилович – (1665) Переяславський суддя.

Корнило Іванович – (1654) Шавулиський сотенний писар.

Корниловський Данило – (1725; 1728–1737; 1740) Золотоніський сотенний писар.

Корнієвич Яків – (1762–1767) Лубенський писар.

Корнієнко Зиновій – (1676–1680) Прилуцький осавул.

Корніїв Данило – (1751, н.) Баришівський сотник.

Корній – (1656) Чауський сотник.

Корній Михайлович – (1658) Миргородський обозний.

Корній Якимович – (1691) Ніжинський осавул.

Коробка Іван – (1775) Ніжинський осавул.

Коробка Онисим (1666–1669) Бобровицький сотник.

Коробка Федір – (1648; 1649, н.; 1664–1665) Чигиринський полковник. (1650–1654) Генеральний обозний. (1669) Генеральний обозний у П. Дорошенка.

Коробка Юхим [Яхно] – (1653) Новгородський сотник. (1653–1654) Новгородський полковник.

Коробченко Мусій – (1638) Білоцерківський осавул.

Короленко Антін – (1722, н.) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Короленко Василь Петрович – (1725, н.) Миргородський сотник (перша полкова сотня). (1729–1735) Уцтивицький сотник.

Король Федір – (1701, н.) Кролевецький сотник.

Коропчевський Павло Григорович – (1773–1775) Миргородський писар. (1775–1777) Хорунжий ГВА.

Короткевич Григорій – (1691) Почепський сотник (перша сотня).

Короткевич Самійло – (1654) Шаргородський полковник.

Корсун Василь – (1728–1729) Білоуський сотник.

Корсун Гаврило [Григорій] Якович – (1672–1683) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Корсун Роман – (1672) Менський сотник.

Корсун [Артиш] Семен – (1674–1675) Охотницький полковник.

Корсун Степан Григорович – (1716) Сенчанський сотник. (1716–1732) Лубенський хорунжий. (1732–1738) Лубенський осавул.

Корсунець Андрій – (1664) Уманський полковник.

Корсунець Ярема – (1665) Полтавський осавул.

Корчовський Данило – (1649) Корсунський сотник.

Косач Василь Петрович – (1725, н.; 1732–1756) Бакланський сотник.

Косач Григорій Васильович – (1766–1767) Бакланський сотник.

Косач Петро Васильович – (1760–1767) Стародубський писар. (1769) Стародубський суддя.

Косач Степан Васильович – (1748–1754) Стародубський осавул. (1757–1760) Стародубський писар.

Косач Трохим – (1702) Білоцерківський сотник.

Косенко Мусій – (1726) Варвинський сотник (перша сотня).

Косик Панас – (1666) Переяславський обозний.

Косинський Григорій – (1727–1734) Гельм'язівський сотенний писар.

Косненко Ілля – (1696) Келебердянський сотник.

Косович Степан – (1735) Стародубський обозний. (1735) Стародубський сотник (полкова сотня). (1738–1740) Стародубський хорунжий.

Косович Федір – (1732) Стародубський писар.

Косташ Костянтин Васильович – (1714–1744) Бобровицький сотник.

Косташ Матвій – (1744–1766) Бобровицький сотник.

Косташ Олександр – (1770–1782) Бобровицький сотник.

Костенецький Григорій Назарович – (1707–1716; 1719–1727) Конотопський сотник. (1721, н.) Ніжинський полковник.

Костенецький Іван Григорович – (1732–1735) Батуринський сотник.

Костенецький Опанас Іванович – (1745–1754) Ніжинський осавул.

Костенецький Осип – (1780) Ніжинський осавул.

Костенецький Осип Григорович – (1727–1750) Конотопський сотник.

Костенецький Степан Матвійович – (1738–1751) Ніжинський осавул.

Костенецький Федір Осипович – (1750, н.; 1751–1773) Конотопський сотник.

Костенко Андрій – (1679; 1689–1693) Піщанський сотник. (1689) Домонтовський сотник.

Костенко Герасим – (1729; 1740, н.) Ліплявський сотник. (1729–1734; 1741–1742) Ліплявський городовий отаман.

Костенко Данило [Дацько] – (1649) Чигиринський полковий хорунжий.

Костенко Лаврін – (1741, н.) Багацький сотник.

Костенко Михайло Герасимович – (1743; 1746) Ліплявський городовий отаман.

Костенко Фесько – (1649) Корсунський сотник.

Костина Олексій – (1750) Криловський сотенний хорунжий.

Костовський Андрій Пилипович – (1712–1714; 1718) Піщанський сотенний писар.

Костомаха Андрій – (1685) Понорницький сотник.

Костючевський Степан – (1763) Бубнівський сотенний осавул.

Костянецький Михайло – (1690; 1699–1702) Баришівський городовий отаман. (1690, н.) Баришівський сотник.

Костяний Михайло – (1727, н.) Козелецький сотник.

Костянтин Васильович – (1725) Кобижчанський сотник.

Костянтин Іванович – (1669) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Косюра Влас – (1664) Канівський полковий обозний.

Кот Павло – (1739–1752) Білицький сотник.

Котел Іван – (1656) Сотник Білоруського полку.

Котляр Лесько [Яцько] – (1653, н.) Лохвицький сотник. (1660) Миргородський суддя.

Котляренко Василь – (1671) Лохвицький сотник.

Котляренко Григорій Іванович – (1737–1769) Золотоніський городовий отаман.

Котляренко Іван Григорович – (1775) Сотенний отаман Другого компанійського полку.

Котляренко Матвій – (1754–1758) Золотоніський сотенний писар.

Котляренко Юсько [Яцько] – (1661; 1670; 1672; 1673–1674) Лохвицький сотник.

Котляренко Яків – (1672–1682) Бубнівський городовий отаман.

Котович Корній – (1661) Кричевський сотник.

Кохан Іван – (1649) Чорнуський сотник (друга сотня).

Кохан Степан – (1715) Моровський сотник.

Коханенко Остап – (1654) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Коханенко Станіслав – (1658–1659; 1662) Чернігівський сотник (полкова сотня). (1659, н.; 1662, н.; 1675, н.) Чернігівський полковник.

Коханко Федір – (1771–1782) Кролевецький сотник.

Кохановський Іван – (1685) Кобижчанський сотник.

Коченовський Кирило Іванович – (1746–1750) Лохвицький сотник.

Кочубей Василь Васильович – (1727–1743) Полтавський полковник.

Кочубей Василь Леонтійович – (1681) Реєнт Генеральної військової канцелярії. (1687–1699) Генеральний писар. (1699–1708) Генеральний суддя.

Кочубей Семен Васильович – (1746–1751) Ніжинський полковник. (1751–1779) Генеральний обозний. (З 1764) Член Другої Малоросійської колегії.

Кошарський Яків Федорович – (1677) Почепський сотник (перша сотня).

Кошик Яків – (1649) Остерський сотник.

Кошовий Гаврило – (1691, н.) Носівський сотник.

Кравченко [Правденко] Іван – (1658–1660; 1661–1662; 1663) Білоцерківський полковник. (1659–1660) Генеральний суддя.

Кравченко Григорій – (1737, н.) Переяславський сотник (друга сотня).

Крамар Пилип – (1757) Домонтовський городовий отаман.

Крамаренко Тимофій – (1769–1782) Березанський сотенний хорунжий.

Краско Лука – (1763–1766) Переяславський сотенний отаман (друга сотня).

Красковський Іван – (1649–1651) Чернігівський писар.

Красний Іван – (1679) Мглинський сотник.

Красник Григорій – (1746–1748) Бубнівський сотенний осавул.

Красник Іван – (1752–1763) Бубнівський сотенний осавул.

Краснобаштан [Красна Башта] Тихон Гаврилович – (1665–1666) Чернігівський полковник.

Красножон Григорій – (1649) Ніжинський сотник (третя сотня).

Красноперич Іван – (1684) Полтавський сотник (полкова сотня). (1691–1709) Полтавський суддя.

Красовський Василь Дмитрович – (1768) Білоуський сотенний осавул. (1773–1782) Білоуський сотник.

Красовський Іван – (1651) Сосницький сотник. (1657) Чернігівський полковий писар.

Красовський Іван Дмитрович – (1770) Городнянський сотник.

Красовський Михайло – (1774–1776) Домонтовський сотник.

Красовський Михайло Іванович – (1700; 1722) Білоуський сотник. (1710–1716) Чернігівський осавул.

Красовський Михайло Йосипович – (1750) Чернігівський полковий осавул.

Красовський Павло (1762–1772) Чернігівський сотенний осавул.

Красовський Петро – (1777–1782) Роїщанський сотник (друга сотня).

Красовський Прокіп – (1654) Синявський сотник (Білоцерківського полку).

Красовський Семен – (1702; 1714; 1719) Ірклііївський городовий отаман. (1718–1719; 1721; 1725; 1727–1729, н.) Ірклііївський сотник.

Красовський Семен Остапович – (1763–1779) Ірклііївський сотник.

Красовський Степан – (1662) Козелецький сотник.

Красовський Яків [Яцько] – (1649) Обухівський сотник.

Кратченко Федір – (1680–1690) Лохвицький сотник.

Кременчуцький Павло – (1659–1660) Чигиринський полковник.

Кременчуцький Сава – (1649) Прилуцький сотник (полкова сотня).

Креховецький [Криховецький] Іван Томашович [Демкович]– (1648–1649) Генеральний писар. (1649–1656) Корсунський полковий писар. (1656, н.) Ніжинський полковник. (1657; 1658–1659) Корсунський полковник. (1659) Генеральний осавул. (1663–1665) Генеральний суддя у П. Тетері.

Кривенко Андрій – (1757–1758) Трахтемирівський городовий отаман.

Кривенко Григорій – (1650, н.) Брацлавський полковник.

Кривенко Семен – (1774–1775) Золотоніський сотенний осавул. (1774–1782) Піщанський сотенний осавул.

Кривенко Яків – (1714) Домонтовський сотник. (1714–1715) Домонтовський городовий отаман.

Кривецький [Кривицький] Станіслав [Святослав] – (1663–1665) Генеральний писар у П. Тетері.

Кривий Семен – (1676) Олишівський сотник.

Кривокінь Іван – (1710–1711; 1717; 1718) Кропивнянський городовий отаман.

Кривокінь Карпо – (1725) Кропивнянський сотенний писар.

Кривокобильський Степан – (1715) Лубенський хорунжий.

Кривоніс Іван – (1734, н.) Кропивнянський сотник.

Кривоніс [Перебийніс] Максим – (1648) Лисянський полковник. (1648) Черкаський полковник.

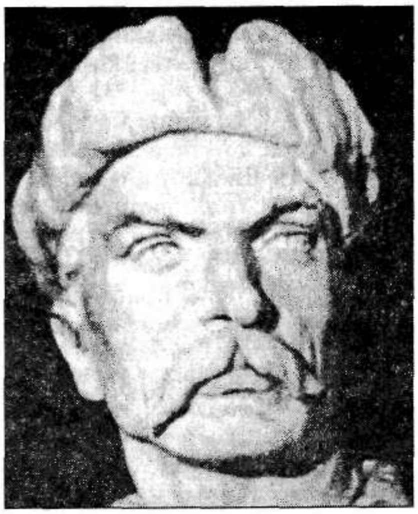

Кривоніс Семен – (1731–1733) Бубнівський городовий отаман.

Кривоносенко [Кривоніс] Олександр – (1649) Остропільський полковник. (1651, н.) Паволоцький полковник. (1659) Могилівський полковник.

Кривохижа Ждан – (1653) Бориспільський городовий отаман.

Кривошапка – (1648) Могильовський [Чауський] полковник.

Кривоший Яків – (1726–1743) Ліплявський сотенний хорунжий.

Крижановський Антін Степанович – (1762–1772) Гадяцький полковник.

Крижановський Степан – (1742) Глинський сотник.

Крижка [Кришка] Кирило – (1666) Сердюцький полковник.

Криницький Андрій – (1687) Хорунжий ГВА.

Криницький Федір Михайлович – (1663) Ніжинський полковий писар. (1668) Генеральний писар. (1672–1678) Гадяцький полковник.

Криса Герасим – (1708–1712) Гадяцький осавул.

Криса Михайло – (1649, н.; 1651) Київський полковник. (1650–1651, н.) Чигиринський полковник. (1660) Переяславський полковник.

Крисько – (1649) Борщагівський сотник.

Крисько Семенович – (1661) Гадяцький сотник.

Крихно Федір – (1725–1730) Яготинський городовий отаман. (1736; 1739, н.) Яготинський сотник.

Кричевський Іван – (1648) Генеральний писар. (1649, н.) Київський полковник.

Кричевський Михайло [Станіслав] – (1643–1648) Чигиринський полковник. (1648–1649, н.) Київський полковник.

Кричевський Павло – (1684–1685) Сосницький сотник.

Кришненко Богдан – (1649) Воронківський сотник.

Криштопович Азарій Іванович – (1770–1782) Роменський сотник.

Криштопович Іван Кирилович – (1725, н.; 1727–1757) Сенчанський сотник.

Криштопович Кирило [Кирик] Сергійович – (1710–1714; 1717–1723; 1725) Сенчанський сотник.

Криштопович Михайло Іванович – (1779) Лубенський осавул.

Криштопович Пилип Іванович – (1772–1782) Сенчанський сотник (перша сотня).

Криштопович Сергій Криштофович – (1680–1682) Сенчанський сотник.

Криштопович Тимофій Іванович – (1757–1772) Сенчанський сотник.

Кріт Назар – (1767) Гельм'язівський сотенний хорунжий.

Кропивенський Федір – (1733–1734) Кропивнянський сотенний писар.

Кротенко Пилип – (1689) Гельм'язівський сотенний хорунжий.

Кроткевич Григорій – (1685–1690) Стародубський писар.

Кругляк Лук'ян – (1746–1750) Київський городовий отаман.

Крузь Іван – (1649) Ворзельський сотник.

Круковський Іван Михайлович – (1725–1727, н.) Погарський сотник.

Круковський Михайло – (1657) Чауський сотник.

Круп'янський Яків Олександрович – (1760–1771) Роїщанський сотник. (1776–1779) Чернігівський осавул.

Крупинський Овсій – (1683) Менський сотник.

Крупський Юзько – (1687) Комишнянський сотник.

Крутень Ясько – (1698) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Кручка Павло Герасимович – (1735) Домонтовський городовий отаман.

Кручка Семен Герасимович – (1736; 1741–1743; 1746) Домонтовський городовий отаман.

Крушевський Прокіп – (1721, н.) Потоцький сотник.

Крушевський Трохим – (1729–1731) Потоцький сотник.

Крюковський Михайло – (1657) Київський сотник.

Кублицький Костянтин – (1668–1669) Полтавський полковник. (1673; 1675–1676; 1677–1678; 1680–1684) Полтавський суддя. (1685) Генеральний суддя. (1688–1690) Полтавський обозний.

Кудін Іван – (1718) Баришівський городовий отаман.

Кудінов Степан – (1685–1687) Баришівський городовий отаман.

Кудлай Григорій – (1671) Генеральний суддя у М. Ханенка.

Куєвда Федір – (1736) Яготинський городовий отаман.

Кужчич Іван Ананійович – (1714–1718; 1734, н.; 1726–1737) Ніжинський писар. (1736, н.) Ніжинський полковник.

Кузтович Самійло – (1767) Гельм'язівський сотенний писар.

Кузьма – (1723) Лукомльський сотник.

Кузьма Наумович – (1655) Полтавський писар.

Кузьма Якимович – (1672) Мринський сотник.

Кузьменко Степан – (1753–1755; 1757–1758; 1763–1766) Бориспільський городовий отаман.

Кузьменко Тимофій – (1678, н.) Кобижчанський сотник.

Кузьменко Тимофій – (1726; 1729) Кропивнянський городовий отаман.

Кузьменко Федір – (1738; 1740–1743) Бориспільський сотенний хорунжий.

Кузьменко Яким – (1723–1726; 1731) Бориспільський городовий отаман.

Кузьменко Яків – (1660) Кобижчанський сотник.

Кузьминський Григорій Сидорович – (1742–1753) Менський сотник.

Кузьмович Михайло – (1682–1686) Компанійський полковник.

Куковський Іван – (1648–1649) Гощанський полковник.

Кукурін Іван – (1718–1729) Київський хорунжий.

Кулага [Кульга] Іван – (1667) Кобеляцький сотник.

Кулага Прокіп Леонтійович – (1672) Кропивнянський сотник (Переяславський полк).

Кулага Семен – (1676–1683) Переяславський полковий суддя.

Кулага Яким Гаврилович – (1649) Канівський сотник.

Кулаковський Василь Петрович – (1739–1746) Ніжинський писар. (1746–1769) Ніжинський суддя. (1747–1769) Лубенський суддя.

Кулаковський Кирило – (1741–1763) Ніжинський сотник (друга сотня). (1746–1763)

Батуринський сотник. (1767) Ніжинський осавул.

Кулаковський Степан – (1649) Черкаський сотник.

Кулаковський Федір Григорович – (1768–1779) Київський сотенний осавул. (1779–1781) Київський городовий отаман.

Куленський Микита Петрович – (1777–1781) Канівецький сотник.

Кулик Василь – (1654) Ставищанський сотенний отаман.

Кулик Данило Гордійович – (1660; 1661; 1662) Бориспільський городовий отаман. (1664, н.) Бориспільський сотник.

Кулик Семен – (1752–1767) Полтавський сотник (друга сотня). (1770–1775) Полтавський хорунжий.

Куличевський Іван – (1763–1766) Переяславський сотенний осавул (друга сотня).

Кулій Максим – (1649) Корсунський сотник (Городиська сотня).

Куліш Іван – (1731, н.) Кобижчанський сотник.

Кулішенко Марко – (1704, н.) Баришівський сотник.

Кулун Пантелеймон – (1669) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Кульбака Іван – (1657–1658) Переяславський полковник.

Кульбака Петро – (1654) Ольховецький сотенний писар.

Кульбачинський Корнило – (1726, н.) Журавський сотник.

Кульга Яків – (1665–1667) Білоцерківський полковник.

Кульженко [Кульга] Прокіп [Прохор] – (1663; 1672) Кропивнянський сотник. (1683) Переяславський осавул.

Кульженко [Кульга] Семен Семенович – (1676; 1683–1687) Переяславський суддя. (1685) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Кулябка Василь Григорович – (1761–1763) Лубенський обозний.

Кулябка Григорій Федорович – (1710–1714) Лубенський писар. (1715–1732) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Кулябка Іван – (1750) Переяславський обозний.

Кулябка Іван Петрович – (1733–1737) Лубенський сотник (перша полкова сотня). (1737–1757) Лубенський обозний. (1743; 1755, н.; 1757–1771) Лубенський полковник.

Кулябка Леонтій – (1739–1740, н.) Березанський сотник.

Кулябка Петро Іванович – (1762–1769) Снітинський сотник. (1769–1772) Шишацький сотник.

Кулябка Петро Петрович – (1733) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Кунах Михайло – (1736–1737; 1740–1741) Басанський сотенний осавул.

Куницький Іван Федорович [Янковський, Федоренко] – (1648–1650; 1653, н.) Кальницький полковник. (1672) Роменський сотник.

Куницький Степан – (1681) Білоцерківський полковник. (1683–1684) Гетьман Правобережної України від польського короля.

Купецький Вакула Петрович – (1681, н.) Погарський сотник.

Купленик [Куплямінов] Остап – (1678–1679) Баришівський городовий отаман.

Купчинський Андрій – (1719) Шаповалівський сотник.

Купчинський Василь – (1740, н.) Красноколядинський сотник.

Купчинський Михайло – (1700–1706) Киселівський сотник.

Купчинський Пилип Григорович – (1733–1751) Яготинський сотник.

Купчинський Федір Андрійович – (1727) Шаповалівський сотник.

Курахівський Тимофій Андрійович – (1700–1701) Писар ГВС.

Курбала Павло – (1649) Рахнівський сотник.

Курбацький Самійло – (1654–1659) Шаповалівський сотник. (1655) Борзнянський полковник.

Курганський Іван – (1683) Ніжинський писар.

Курдесенко Роман – (1725) Ліплявський городовий отаман.

Куриленко Тимофій – (1654–1660) Шептаківський сотник.

Куриленко Юхим – (1682) Прилуцький сотник.

Курилко Данило – (1776–1782) Трахтемирівський сотенний хорунжий.

Курилко Іван – (1755) Березанський сотенний хорунжий. (1759–1766) Березанський сотенний осавул.

Курилко Лаврентій – (1767–1768) Переяславський сотенний хорунжий (перша сотня). (1768–1774) Переяславський сотенний осавул (перша сотня).

Курило – (1649) Полтавський обозний.

Курищко – (1649) Корсунський сотник.

Курленський Микита Петрович – (1777–1781) Канівецький сотник.

Курманчук Самійло – (1651, н.) Білоцерківський полковник.

Курнак Леонтій – (1748, н.) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Курочка Іван Леонтійович – (1681; 1685; 1686–1689) Менський сотник.

Курочка Кіндрат Михайлович – (1698, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Курощуп Леонтій – (1676, н.) Бубнівський сотник.

Куст Іван – (1668) Генеральний обозний.

Кустовський Герасим Степанович – (1757–1764) Басанський сотенний писар.

Кустовський Сава Степанович – (1752–1760) Басанський сотенний писар.

Кустовський Степан – (1662) Гельм'язівський сотник.

Кусюра Фесько – (1672–1676) Кропивнянський сотенний хорунжий.

Кутенко Степан – (1670) Паволоцький полковник.

Кутневський [Геращенко] Данило Герасимович – (1712–1715; 1729) Новгородський сотник.

Куцевич [Миньківський] Іван – (1648–1649; 1651–1652) Паволоцький полковник.

Куцкевич Іван – (1678) Лохвицький сотник.

Кучеренко Процик – (1732) Бубнівський сотенний осавул.

Кушевський Дмитро – (1739; 1763) Гадяцький хорунжий.

Кущ Іван – (1736) Воронківський сотенний осавул.

Кущенко Дмитро – (1723) Яготинський городовий отаман.

Кущинський Іван – (1752–1762) Царичанський сотник.

Кущинський Тимофій – (1723, н.) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Л

Лавренко Кирило – (1723; 1725–1726) Золотоніський городовий отаман.

Лавренко Матвій – (1679–1690) Ліплявський сотник.

Лавренко Фесько – (1696–1697; 1702–1703) Золотоніський городовий отаман. (1697, н.) Золотоніський сотник.

Лаврентій Микитович – (1715–1722) Полтавський осавул. (1723–1735) Полтавський обозний.

Лаврентій Михайлович – (1663–1666) Київський писар.

Лаврентьєв Данило Лаврентійович – (1749–1757) Орловський сотник.

Лаврентьєв Семен – (1767–1770) Полтавський хорунжий.

Лавренченко Василь – (1695–1699; 1703–1706) Баришівський сотник. (1703) Бориспільський сотник.

Лавриненко Богдан – (1652) Кременчуцький сотник.

Лавринович Василь – (1723, н.) Киселівський сотник.

Лавринович Федір – (1657–1659) Прилуцький суддя.

Лавриченко Петро – (1730, н.) Омельницький сотник.

Лаврін Васильович – (1654) Новомлинський сотник.

Лагода Василь Степанович – (1676–1686) Хорольський сотник. (1691–1701) Миргородський осавул.

Лагода Клим Васильович – (1700) Хорольський сотник.

Лагода Олександр Васильович – (1723–1732) Миргородський хорунжий. (1732–1735; 1737) Миргородський полковий осавул.

Ладанка Іван – (1777–1779) Чернігівський хорунжий.

Лаєвський Михайло – (1736) Яреськівський сотник.

Лазар – (1723, н.) Бориспільський сотник.

Лазар Петрович – (1649) Черкаський сотник.

Лазаревич Василь Лазарович – (1732–1752) Ліплявський сотник.

Лазаревич Володимир Васильович – (1771–1782) Піщанський сотник.

Лазаревич Іван Васильович – (1740–1766) Ніжинський суддя.

Лазаревич Лазар Тимофійович – (1672–1676) Погарський сотник.

Лазаревич Роман – (1780–1782) Ніжинський писар.

Лазаревич Роман Лазаревич – (1693–1708) Воронізький сотник. (1710–1726) Ніжинський суддя.

Лазаренко Марко – (1721, н.) Білицький сотник.

Лазаренко Михайло – (1662) Кременчуцький сотник.

Лазко Максим – (1774–1781) Баришівський сотенний хорунжий.

Лазовський Тимофій – (1685–1687) Киселівський сотник.

Лайкевич Кіндрат Петрович (1771–1778) Стародубський хорунжий. (1778–1782) Стародубський обозний.

Ламан Дмитро – (1739–1744) Уцтивицький сотник.

Лапека Степан – (1658) Остерський сотник.

Лапенко Кузьма – (1681, н.) Мглинський сотник.

Лапша Протас – (1714) Гельм'язівський городовий отаман.

Ларко Тимофійович – (1682–1687) Шептаківський сотник.

Ласкевич Семен Остапович – (1721–1726) Лубенський осавул.

Лата Григорій – (1649) Краснянський сотник.

Латицький Карпо – (1718) Ковалівський сотник.

Лахневич Григорій Іванович – (1754–1767) Ніжинський сотник (третя сотня).

Лахненко Василь – (1687) Роменський сотник (друга сотня).

Лашевич Семен – (1728) Роменський сотник.

Лащ Іван – (1666) Переяславський полковий сотник.

Лащинський Леонтій – (1710–1717) Красноколядинський сотник.

Лебединський Іван – (1757–1767) Канівський [Канівецький] сотник.

Лебідь Семен – (1736–1744) Піщанський сотенний осавул.

Лебчинський Опанас – (1755–1764) Басанський городовий отаман.

Левандовський Микола – (1744) Слабинський сотник.

Левандовський Самійло Михайлович – (1740–1750) Корибутівський сотник. (1751–1760) Слабинський сотник.

Левенець Дмитро Іванович – (1729–1739) Новосанжарський сотник.

Левенець Іван Іванович – (1725–1729) Старосанжарський сотник. (1729–1737) Полтавський осавул. (1735; 1736, н.) Полтавський полковник. (1737–1747) Полтавський обозний.

Левенець Іван Прокопович – (1687–1690) Полтавський сотник (полкова сотня). (1691–1699) Полтавський осавул. (1701–1702; 1703–1709; 1725–1729) Полтавський полковник. (1723–1727) Правитель ГВК.

Левенець Прокіп – (1674–1675; 1677–1679) Полтавський полковник. (1687; 1690) Полтавський обозний.

Левицький Василь – (1707) Ліплявський сотенний писар.

Левицький Василь Іванович – (1779–1782) Ліплявський сотник.

Левицький Григорій Опанасович – (1770–1773) Ліплявський сотенний отаман.

Левицький Іван Іванович – (1769–1772) Ліплявський сотник.

Левицький Іван Мусійович – (1725–1736) Ніжинський хорунжий. (1752–1769) Ліплявський сотник. (1769) Переяславський суддя.

Левицький Матвій Васильович – (1685) Піщанський сотенний писар.

Левицький Микола Іванович – (1772–1775) Ліплявський сотник.

Левицький Мусій Костянтинович – (1718) Ніжинський хорунжий. (1718–1734) Ніжинський осавул. (1720–1734) Ніжинський суддя.

Левицький Опанас Мусійович – (1739–1761) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Левицький Опанас Федорович – (1753–1754) Кропивнянський городовий отаман.

Левицький Степан Опанасович – (1761–1770) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Левицький Федір – (1701) Київський сотенний писар.

Левко Іванович – (1676) Домонтовський сотник.

Левко Якович – (1715) Полтавський писар.

Левоненко Василь Леонтійович – (1697) Писар компанійського полку.

Левоненко Микита – (1696–1698) Бориспільський городовий отаман.

Левченко Данило – (1702–1703) Переяславський сотник (друга сотня).

Левченко Максим – (1706; 1715) Будиський сотник.

Левченко Михайло – (1690–1704) Будиський сотник.

Левченко Роман Якович – (1660; 1671) Білоцерківський сотник.

Левченко Семен – (1708) Прилуцький осавул. (1709) Прилуцький писар.

Левченко Степан – (1676–1695) Журавський сотник.

Левченко Степан – (1779, н.) Переяславський полковник.

Левченко Тарас – (1672) Менський сотник.

Легкобит Сидір – (1701, н.) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Лелет Нечипір – (1649) Пирятинський сотник (перша сотня).

Лемешовський Петро – (1734, н.) Городнянський сотник.

Леневич Карпо Петрович – (1718–1734) Волинський сотник.

Леневич Петро – (1695) Волинський сотник.

Лень Іван – (1769–1779) Яготинський сотенний писар.

Леонов Петро – (1759–1760) Бубнівський городовий отаман.

Леонтій Адамович – (1683) Лубенський підскарбій.

Леонтій Іванович – (1672) Полтавський осавул.

Леонтович Василь Костянтинович – (1774–1782) Переяславський полковий суддя.

Леонтович Григорій Леонтійович – (1737–1745) Воронківський сотенний писар.

Леонтович Іван – (1678, н.) Опішнянський сотник.

Леонтович Іван – (1759–1764) Кропивнянський городовий отаман.

Леонтович Костянтин – (1730–1732, н.; 1732–1763) Золотоніський сотник.

Леонтович Леонтій Пилипович – (1729–1736) Воронківський сотенний писар.

Леонтович Семен Григорович – (1763–1764) Воронківський сотенний осавул. (1764–1775) Воронківський городовий отаман.

Леонтович Степан – (1742–1748) Чернігівський хорунжий.

Леонтович Степан Костянтинович – (1763–1769) Золотоніський сотник. (1771–

1773) Переяславський полковий обозний. (1773) Полковник Другого компанійського полку.

Леонтьєв Кіндрат – (1722–1723; 1725) Омельницький сотник.

Леонтьєв Максим – (1735–1760) Миргородський хорунжий.

Леонтьєв Роман – (1710–1713–1719; 1725, н.; 1730) Яреськівський сотник.

Леонтьєв Яків – (1746–1756) Сокольський сотник.

Лесевицький Леонтій – (1713) Гадяцький суддя.

Лесевицький Олексій Леонтійович – (1724–1735) Охтирський полковник. (1735–1744) Бригадир слобідських полків.

Лесевич Данило Костянтинович – (1735–1738) Військовий канцелярист ГВК. (1738–1768) Ковалівський сотник (перша сотня). (1768–1770) Гадяцький полковий обозний. (1769–1770) Гадяцький полковий суддя.

Лесевич Михайло Гаврилович – (1759, н.) Кропивнянський сотник.

Лесеневич Василь – (1711, н.) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Лесенко Семен – (1682) Трахтемирівський сотник.

Лесневич Петро – (1716–1725; 1732) Миргородський писар.

Лесько – (1692) Чернігівський обозний.

Лещенко Устим – (1649) Лубенський сотник (друга сотня). (1668, н.) Лубенський полковник.

Лещенко Яків – (1672) Лубенський осавул.

Лещинський Мусій – (1734; 1737, н.) Бориспільський сотенний писар.

Лизикевич Григорій Федорович – (1737–1744) Баришівський сотник.

Лизогуб [Кобиз, Кобизенко] Іван Кіндратович – (1658) Канівський сотник. (1659–1660; 1662) Канівський полковник. (1659; 1661–1663; 1666) Уманський полковник.

Лизогуб [Кобиз, Кобизенько] Яків Кіндратович – (1662; 1665–1669; 1673) Канівський полковник. (1665) Генеральний осавул у І. Брюховецького. (1669–1674) Генеральний осавул у П. Дорошенка. (1670–1673) Наказний гетьман у П. Дорошенка. (1687–1698) Чернігівський полковник.

Лизогуб Андрій Юхимович – (1716–1719) Конотопський сотник.

Лизогуб Григорій Іванович – (1674) Генеральний осавул у П. Дорошенка.

Лизогуб Ілля Якович – (1774, н.) Прилуцький полковник.

Лизогуб Семен Юхимович – (1708–1715) Значний військовий товариш. (1715–1734) Бунчуковий товариш.

Лизогуб Юхим Кіндратович – (1688–1694) Генеральний хорунжий.

Лизогуб Юхим Якович – (1687–1696) Генеральний бунчужний. (1698–1705) Чернігівський полковник.

Лизогуб Яків Юхимович – (1710–1728) Генеральний бунчужний. (1719–1721, н.) Полтавський полковник. (1721, н.) Стародубський полковник. (1728–1749) Генеральний обозний. [Автор „Лизогубівського літопису"].

Липнявський Юрій – (1665) Корсунський полковник.

Липський Лук'ян – (1771–1780) Гельм'язівський сотенний писар.

Лисак Іван – (1731) Ліплявський городовий отаман. (1731, н.) Ліплявський сотник.

Лисаневич Василь – (1740–1761) Мглинський сотник.

Лисаневич Гнат – (1690) Прилуцький хорунжий. (1706–1709) Прилуцький писар.

Лисаневич Костянтин Олексійович – (1735–1739) Переяславський писар. (1739–1751) Переяславський суддя.

Лисаневич Олександр Данилович – (1768–1770) Ковалівський сотник (перша сотня).

Лисенко Андрій Андрійович – (1779) Чернігівський осавул.

Лисенко Андрій Федорович – (1729–1746) Березнянський сотник.

Лисенко Василь Васильович (1782) Волинський сотник.

Лисенко Василь Іванович – (1744–1760) Киселівський сотник.

Лисенко Григорій – (1752) Баришівський сотенний хорунжий.

Лисенко Іван [Івашко] Якович – (1663) Охотницький полковник. (1669) Менський сотник. (1669–1671) Чернігівський полковник. (1672–1677) Генеральний осавул. (1674) Наказний гетьман. (1677–1679; 1690–1692) Переяславський полковник.

Лисенко Іван Федорович – (1723) Чернігівський осавул. (1723–1735) Киселівський сотник.

Лисенко Лук'ян – (1723, н.) Роменський сотник.

Лисенко Максим – (1736, н.) Баришівський сотник.

Лисенко Михайло Васильович – (1773–1779) Чернігівський полковий хорунжий.

Лисенко Олександр – (1669) Конотопський сотник.

Лисенко Федір Іванович – (1710–1714; 1717–1723) Чернігівський полковий осавул. (1723–1728) Березнянський сотник. (1728–1741) Генеральний осавул. (1741–1751) Генеральний суддя.

Лисенко Яків – (1648–1654) Лисянський сотник.

Лисенко Яків – (1767) Бубнівський сотенний хорунжий.

Лисий Мирон – (1748) Баришівський сотенний хорунжий.

Лисиця Іван Павлович – (1685) Брацлавський полковник.

Лисиця Павло – (1654, н.; 1670–1674) Брацлавський і подністрянський полковник.

Лиска Василь – (1724) Басанський городовий отаман.

Лисняк Василь – (1739) Маяцький сотник.

Литвиненко Василь – (1649) Чигиринський полковий осавул. (1650) Ніжинський полковник.

Литка Федір – (1650) Чечельницький полковник.

Литовченко Іван – (1682) Яготинський сотник.

Литовченко Микита Никифорович – (1670–1672) Сосницький сотник.

Лихогренко Семен – (1714) Гельм'язівський сотенний хорунжий.

Лиходій Влас – (1719) Городиський сотник (Миргородський полк).

Лихолітко Лаврін Антонович – (1689–1691) Носівський сотник.

Лихопой Филон – (1688) Кошовий отаман Січі. (1697–1703) Опішнянський сотник.

Лихошерст Тихон – (1727) Коропський сотник.

Лихошерстов Василь Степанович – (1779) Осавул ГВА.

Лишень Андрій – (1752) Стародубський осавул.

Лишень Петро – (1756, н.) Бакланський сотник. (1757–1763) Стародубський осавул. (1765–1766) Стародубський суддя.

Лишень Тимофій – (1727, н.) Мглинський сотник. Військовий товариш.

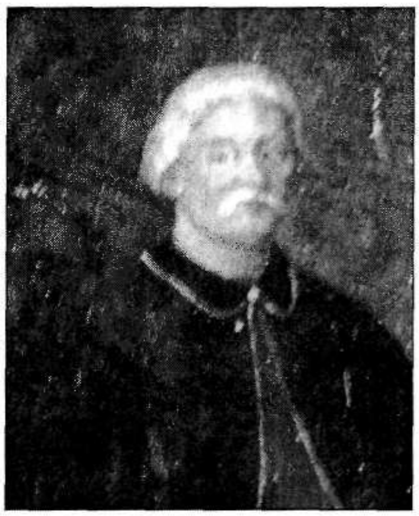

Лиштвак Іван – (1662) Охотницький полковник.

Лівий Семен – (1752–1753) Піщанський сотенний хорунжий.

Лікоть Лесько – (1669) Переяславський обозний.

Ліневич Карпо Петрович – (1733, н.) Чернігівський полковник.

Лісницький [Сахненко] Григорій Сахнович – (1648–1649; 1651; 1652–1658; 1659; 1660) Миргородський полковник. (1657) Наказний гетьман. (1657–1658; 1660–1663) Генеральний суддя.

Лісницький Григорій Данилович – (1707) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Лісницький Данило Григорович – (1687–1694) Значний військовий товариш.

Лісницький Микола Романович – (1769) Шишацький сотник.

Лісницький Роман Данилович – (1719–1729) Шишацький сотник.

Лісницький Федір – (1718; 1725, н.) Шишацький сотник.

Лісняк Семен – (1649) Голов'ятинський сотник.

Лісовець Гнат – (1736) Березанський городовий отаман.

Лісовець Дем'ян Михайлович – (1648–1654) Генеральний осавул.

Лісовець Остап – (1638) Березанський сотенний осавул. (1648–1649) Березанський сотник. (1649) Генеральний осавул.

Лісовський Гаврило – (1654) Генеральний осавул. (1669) Резидент П. Дорошенка при дворі турецького султана.

Лісовський Федір – (1715–1718; 1722) Новгородський сотник.

Літошний Карпо – (1649) Дівицький сотник.

Лобачевський Семен – (1659) Ставищанський сотник.

Лобина Федір – (1679; 1684) Волинський сотник.

Лобисевич Кирило Кирилович – (1757) Стародубський суддя.

Лобисевич Опанас Кирилович – (1752–1764) Секретар гетьмана К. Розумовського.

Лобисевич Павло Васильович – (1757–1764) Стародубський осавул.

Лобко Юхим Юхимович – (1679–1682; 1694) Виблівський сотник.

Лобко Яків – (1781) Погарський сотник.

Лобода Захар – (1666) Баришівський сотник.

Лобода Лук'ян – (1693–1694) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Лобода Степан Іванович – (1719–1720; 1723–1724) Конотопський городовий отаман.

Лобода Федір – (1648–1652) Переяславський полковник. (1654–1655; 1658–659) Генеральний суддя.

Лобойко Василь – (1660–1664; 1666–1667; 1671) Кальницький полковник.

Ловецький Симон – (1734–1740) Переяславський сотенний писар (друга сотня).

Логвин – (1649) Животівський сотник.

Логвин Кирило – (1730; 1732; 1734–1735; 1738, н.) Золотоніський сотник. (1730–1732) Золотоніський городовий отаман.

Логвин Семен – (1670) Ірклїівський городовий отаман.

Логвиненко Василь – (1650, н.) Ніжинський полковник.

Логвиненко Григорій – (1739, н.) Золотоніський городовий отаман.

Логвиненко Іван – (1710–1711) Коропський сотник.

Логвиненко Петро – (1671) Миргородський осавул.

Логвинов Родіон – (1657) Лубенський сотник (друга сотня).

Логвинович Герман – (1732–1734) Трахтемирівський сотенний писар.

Лозинський – (1708) Полтавський писар.

Лозинський Степан Іванович – (1685–1696) Козацький гетьман під протекцією кримського хана.

Лозовий Ананій – (1689) Домонтовський городовий отаман.

Ломиковський Іван Васильович – (1667–1674) Генеральний писар у П. Дорошенка. (1689–1692) Генеральний хорунжий. (1692–1706) Генеральний осавул. (1706–1709) Генеральний обозний.

Ломиковський Павло Іванович – (1735) Сосницький сотник. (1764) Чернігівський хорунжий.

Лось Андрій – (1719–1721) Власівський сотник.

Лось Павло Федорович – (1674–1676) Мглинський сотник.

Лотиш Юрій – (1634) Чигиринський полковник.

Лубенець Гнат – (1735–1736) Гельм'язівський сотенний хорунжий.

Лубенець Іван – (1672) Костянтинівський сотник.

Лужецький Данило Іванович – (1676–1711) Баришівський сотенний писар.

Лужецький Іван – (1675) Баришівський сотенний писар.

Лужецький Павло Данилович – (1719–1720; 1731) Баришівський сотенний писар.

Лук'ян Григорович – (1657) Миргородський осавул.

Лук'яненко Іван – (1676–1682) Уцтивицький сотник.

Лук'яненко Павло – (1734; 1736; 1738) Бориспільський городовий отаман.

Лук'яненко Тихін – (1725, н.) Білоцерківський сотник.

Лук'янович Аврам – (1661) Прилуцький сотник.

Лук'янович Петро – (1764–1772) Лубенський хорунжий. (1772–1773) Лубенський осавул. (1773–1782) Лубенський писар. (1774–1777) Лубенський суддя.

Лук'янович Степан – (1763–1764) Лубенський хорунжий.

Лук'янович Яків – (1709–1725) Роменський сотник.

Лук'яновський Іван – (1755) Сосницький сотник.

Лукаш – (1654) Синявський сотенний хорунжий (Білоцерківського полку).

Лукашевич – (1766) Полтавський осавул.

Лукашевич Василь – (1760–1771) Янишпільський сотник.

Лукашевич Данило Данилович – (1765–1767) Березанський сотенний писар. (1772–1779) Яготинський городовий отаман.

Лукашевич Іван Васильович – (1771–1782) Янишпільський сотник.

Лукашевич Яків – (1770–1782) Золотоніський сотник.

Лукашенко Децик – (1672) Чигирин-Дібровський сотник.

Лукашов Степан – (1661) Миргородський полковий писар.

Лукич Осип – (1740) Генеральний осавул.

Лукомський Василь – (1709) Уманський полковник.

Лукомський Іван Степанович – (1771–1782) Журавський сотник.

Лукомський Степан Васильович – (1752–1757) Яготинський сотник. (1757–1763) Переволочанський сотник (Прилуцький полк). (1758) Прилуцький суддя. (1765) Прилуцький обозний. [Автор „Зібрання історичного" 1770 р.].

Лукомський Степан Степанович – (1735–1747) Прилуцький сотник. (1763–1782) Бунчуковий товариш на посаді Переволочанського сотника (Прилуцький полк).

Лунченко Степан – (1649) Ольховецький сотник.

Лупиченко [Лупиненко] Іван – (1664) Генеральний осавул у П. Тетері.

Луста Микола – (1746–1757) Гоголівський городовий отаман.

Луста Микола Миколайович – (1762–1779) Гоголівський городовий отаман.

Луценко Лук'ян – (1767) Кропивнянський сотенний осавул.

Луценко Устим – (1660) Лубенський обозний.

Лучченко Андрій Васильович – (1679–1684) Полтавський обозний.

Лучченко Дмитро – (1700) Івангородський сотник.

Лучченко Михайло [Мисько] – (1648–1658) Генеральний осавул.

Лучченко Мусій – (1723, н.) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Лушня Федір – (1723, н.) Баришівський сотник.

Льонецький – (1638) Яготинський сотенний отаман.

Любченко Макар – (1741, н.) Уцтивицький сотник.

Любчич – (1657) Кишенський сотник.

Люторенко [Яцина] Яків – (1654, н.; 1656; 1657–1658) Білоцерківський полковник.

Лягул Іван – (1738–1747) Київський хорунжий.

Лялька Іван Андрійович – (1748–1752) Переяславський сотенний хорунжий (друга сотня). (1753–1763) Березанський сотник.

Лясковський Павло Олександрович – (1675) Фастівський сотник. (1682–1686; 1691) Київський обозний. (1691) Київський суддя.

Ляхович Григорій – (1768–1782) Городиський сотник (Миргородський полк).

Ляхович Матвій – (1758) Миргородський сотник (перша полкова сотня). (1758–1761) Миргородський хорунжий. (1767) Миргородський суддя.

Ляхович Петро – (1772–1782) Омельницький сотник.

Ляшко Федір Андрійович – (1666) Сердюцький полковник. (1672) Київський сотник.

М

Мавольський Федір – (1720) Ніжинський писар.

Магденко Андрій Якович – (1757–1764) Новосанжарський сотник.

Магденко Василь Якович – (1745–1755) Полтавський хорунжий. (1758–1766) Полтавський осавул.

Магденко Сидір – (1703–1708) Опішнянський сотник.

Магденко Степан Васильович – (1767) Полтавський осавул.

Магденко Яків Сидорович – (1721–1722) Опішнянський сотник.

Магіровський [Перехрест] Іван – (1698) Бориспільський сотник.

Магіровський Леонтій Іванович – (1741) Ніжинський сотник (друга сотня).

Магіровський Федір Филонович – (1682–1687; 1696–1697) Бориспільський сотник.

Магіровський Яків – (1773–1781) Варвинський сотник (друга сотня).

Маєвський Семен – (1773–1782) Сорочинський сотник.

Мазан Никифор – (1690, н.) Старосанжарський сотник.

Мазаракій Григорій Іванович – (1770–1771) Прилуцький осавул.

Мазаракій Іван – (1772–1782) Гоголівський сотник.

Мазаракій Семен Андрійович – (1781–1782) Прилуцький хорунжий.

Мазепа Іван Степанович – (1682–1687) Генеральний осавул. (1687–1709) Гетьман Війська Запорозького.

Мазепа Степан [Адам] Михайлович – (1654) Білоцерківський городовий отаман.

Мазниченко Конон – (1657) Ніжинський осавул.

Майборода Михайло – (1723–1731) Власівський сотник.

Майборода Прокіп – (1747–1750) Власівський сотник.

Майдан Іван – (1672) Уцтивицький сотник.

Макар Якович – (1777, н.; 1778–1782) Березанський сотенний писар.

Макаренко Кирило – (1734–1746) Бубнівський сотенний хорунжий.

Макаренко Павло – (1649) Гадяцький сотник (третя міська сотня). (1649) Подольський сотник.

Маковецький Гаврило – (1656) Генеральний осавул.

Маковій Іван – (1660) Бобровицький сотник.

Маковський Іван Миколайович – (1669) Кролевецький городовий отаман. (1675–1679; 1681–1707) Кролевецький сотник.

Маковський Яків Іванович – (1712–1713) Кролевецький сотник.

Максим – (1762–1775) Воронківський сотенний писар.

Максим Андрійович – (1665) Писар ГВС.

Максим Лаврентійович – (1734–1753) Полтавський хорунжий.

Максим Тимофійович – (1736–1739; 1745–1754) Бубнівський сотенний писар.

Максим Федорович – (1676) Омельницький сотник.

Максименко Іван – (1749) Бориспільський сотенний осавул.

Максименко Максим – (1689) Роменський сотник.

Максименко Олефір Кіндратович – (1669–1672) Баришівський сотник. (1672, н.) Переяславський полковник. (1676–1686) Переяславський обозний. (1679; 1687) Переяславський суддя.

Максименко Федір – (1674, н.) Кальницький полковник.

Максимов Семен – (1738–1743) Басанський сотенний писар.

Максимович Василь Дмитрович – (1730–1738) Понорницький сотник. (1738–1743) Волинський сотник.

Максимович Василь Максимович – (1697–1698) Компанійський полковник. (1698, н.) Переяславський полковник.

Максимович Григорій – (1733–1739) Чернігівський писар.

Максимович Дмитро – (1740) Генеральний осавул.

Максимович Дмитро Максимович – (1682; 1692; 1695; 1706) Ніжинський полковий писар. (1690) Ніжинський суддя. (1703–1708) Генеральний бунчужний. (1708–1709) Генеральний осавул.

Максимович Іван – (1738) Полтавський осавул.

Максимович Іван Леонтійович – (1752–1770) Бубнівський сотник.

Максимович Іван Максимович – (1679–1690) Осавул компанійського полку Іллі Новицького. (1690–1708) Сердюцький полковник.

Максимович Іван Петрович – (1709–1714) Генеральний писар у П. Орлика.

Максимович Омелян Євтихійович – (1721–1730) Миргородський осавул.

Максимович Осип – (1746) Отаман ГВА.

Максимович Петро (1738–1740) Снітинський сотник.

Максимович Петро Максимович – (1683) Переяславський писар. (1687, н.) Остерський сотник.

Максимович Петро Семенович – (1736–1764) Красноколядинський сотник.

Максимович Семен Михайлович – (1719–1731) Чорнуський сотник. (1723) Сенчанський сотник. (1731–1743) Лубенський суддя.

Максимович Семен Петрович – (1736–1764) Красноколядинський сотник.

Максимович Степан Петрович – (1724–1725; 1727–1732) Стародубський писар. (1725–1727) Стародубський суддя. (1727–1730) Стародубський полковник.

Максимович Степан Петрович – (1771–1781) Лубенський полковник.

Максимович Федір – (1752–1763) Лубенський хорунжий. (1763) Лубенський осавул.

Максимович Федір Дмитрович – (1741–1756) Стародубський полковник.

Максимович Яків [Яким] Семенович – (1764–1767) Лубенський осавул.

Макуха Гнат – (1671–1673; 1675–1676) Білоцерківський полковник.

Малама Андріяш Дмитрович – (1706–1709) Компанійський полковник.

Малашевський Петро – (1758) Миргородський суддя.

Малашенко Клим – (1649) Канівський сотник.

Малащенко Федір – (1669) Івангородський сотник.

Маленський Дем'ян – (1740–1749) Білоуський сотник.

Малик Матвій – (1724, н.) Піщанський сотник.

Малинка Самійло – (1722–1725) Миргородський писар.

Малиновський Осип – (1744–1750) Гадяцький сотник (друга сотня).

Малиновський Семен Федорович – (1661–1662; 1666–1668) Новгородський сотник.

Малишев Данило – (1725, н.) Потоцький сотник.

Малишевський Петро Якович – (1736, н.) Новоміський сотник. (1738–1741) Стародубський хорунжий. (1741–1757) Стародубський осавул. (1758–1763) Стародубський суддя.

Малишевський Федір Петрович – (1762–1767) Стародубський хорунжий.

Мальчевський Іван – (1763–1782) Лукомльський сотник.

Мальченко Дацько – (1649) Монастирищенський сотник.

Малюга Федір – (1694–1697) Івангородський сотник.

Малюта Костянтин – (1667) Київський полковник.

Манадик Іван – (1714–1715) Домонтовський сотник.

Манадик Роман – (1710–1714) Домонтовський сотник.

Манадик Степан – (1718, н.) Домонтовський сотник.

Манадик Харко – (1736, н.) Домонтовський сотник.

Манджар Самійло – (1692) Старосанжарський сотник.

Манджос Григорій Григорович – (1778–1779) Лубенський хорунжий.

Манджос Григорій Хомич – (1738–1751) Лубенський хорунжий. (1751–1763) Лубенський осавул.

Манджос Іван – (1779) Лубенський осавул.

Манджос Хома – (1700–1705) Роменський сотник.

Мандренко Микола – (1659) Березівський сотник Подільського полку.

Мандрика Василь Андрійович – (1681–1684; 1691–1695) Кобижчанський сотник.

Мандрика Василь Матвійович – (1723; 1751) Кобижчанський сотник.

Мандрика Матвій Васильович – (1703–1705) Кобижчанський сотник.

Мандрика Ничипір [Никифор] – (1733, н.; 1739) Кобижчанський сотник.

Мандрика Олексій Васильович – (1713–1715, н.; 1718–1723) Кобижчанський сотник.

Мандрика Петро – (1721) Синявський сотник.

Мандрика Пилип – (1649) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Мандрика Прокіп – (1688, н.) Березнянський сотник.

Мандрика Семен – (1724; 1728–1736) Кобижчанський сотник.

Мандрика Федір Андрійович – (1672–1676) Кобижчанський сотник.

Мандрика Яків – (1765–1782) Кобижчанський сотник.

Маневич Сандул – (1696) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Манжула Йосип – (1754; 1764) Піщанський сотенний осавул.

Мануйлович Іван Мануйлович – (1713–1714) Осавул ГВА. (1714–1728) Глухівський сотник. (1723–1727) Правитель ГВК (І Малоросійської колегії). (1728–1738) Генеральний осавул.

Маньківський Іван Карпович – (1728–1757) Шептаківський сотник.

Маньківський Карпо Іванович – (1692–1701) Шептаківський сотник.

Маньківський Матвій – (1738) Глухівський сотник.

Маньківський Петро – (1759–1778) Шептаківський сотник.

Манько Дмитро Васильович – (1771–1782) Лохвицький сотник (перша сотня).

Манько Іван Якович – (1739–1767) Гадяцький сотник (третя міська сотня). (1774–1779) Гадяцький обозний.

Манько Марко – (1648–1649) Черкаський полковник. (1649) Черкаський сотник.

Маренич Антін – (1722, н.) Китайгородський сотник.

Марко Артемович – (1667–1671) Чернігівський суддя.

Марков Парфен – (1663–1665) Писар ГВА.

Марков Семен – (1657) Осавул ГВА.

Маркович Андрій Маркович – (1709–1714) Глухівський сотник. (1714–1727) Лубенський полковник. (1729–1740) Генеральний підскарбій.

Маркович Іван Андрійович – (1738–1751) Роменський сотник. (1758–1760) Лубенський обозний.

Маркович Іван Маркович – (1709–1719) Прилуцький полковий сотник. (1719–1724) Прилуцький суддя.

Маркович Семен Маркович – (1738) Роменський сотник.

Маркович Федір Маркович – (1719–1724) Прилуцький сотник. (1721, н.) Прилуцький полковник.

Маркович Яків Андрійович – (1723–1725, н.) Лубенський полковник. (1740–1762) Генеральний підскарбій.

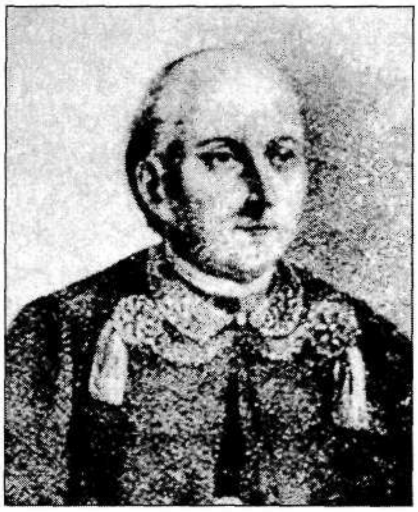

Марковський Федір – (1764–1771) Прилуцький хорунжий.

Марковченко Матвій Олександрович – (1737–1738) Баришівський сотенний писар.

Мартин – (1649) Жорницький сотник.

Мартин – (1649) Мглиївський сотник.

Мартин – (1672) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Мартиненко Іван – (1682; 1691–1693) Сорочинський сотник.

Мартинов Матвій – (1666; 1672) Коропський сотник.

Мартинов Степан – (1663–1665) Хорунжий ГВА.

Мартинович Артем – (1666; 1667–1668) Ніжинський полковник. (1666–1667) Генеральний осавул у І. Брюховецького. (1672) Носівський сотник.

Мартинович Кирило – (1670–1672) Зіньківський осавул. (1682) Гадяцький хорунжий. (1692–1693) Гадяцький сотник (друга сотня.)

Мартос Андрій Якович – (1772–1777) Лубенський осавул. (1775, н.) Гадяцький полковник. (1775, н.) Лубенський полковник. (1775, н.) Миргородський полковник.

Мартос Мартин Васильович – (1687, н.; 1695–1698) Лохвицький сотник. (1698–1705) Лубенський суддя.

Мартос Михайло Павлович – (1741, н.) Лубенський полковник. (1741, н.) Миргородський полковник. (1741, н.) Полтавський полковник.

Мартос Павло Васильович – (1699–1708; 1709–1712) Лохвицький сотник. (1712–1737) Лубенський обозний. (1728–1730, н.) Лубенський полковник.

Мартос Петро Михайлович – (1775–1782) Воронківський сотенний осавул.

Мархоленко Михайло – (1671; 1675; 1682–1685) Стародубський сотник (полкова сотня). (1680, н.; 1693, н.) Стародубський полковник.

Марченко Василь Маркович – (1669–1686) Синявський сотник.

Марченко Павло – (1767–1782) Переяславський сотенний осавул (друга сотня).

Марченко Пилип – (1669–1680; 1697–1698) Стольненський сотник.

Марченко Семен – (1654) Білоцерківський полковий сотник.

Марченко Ярема – (1668–1669) Полтавський суддя.

Масло Григорій – (1752) Трахтемирівський городовий отаман.

Масло Осип – (1755–1772) Срібненський сотник.

Масюк Леонтій Федорович – (1711–1729) Веприцький сотник.

Масюк Прокіп Леонтійович – (1736–1738, н.; 1738–1761) Веприцький сотник.

Масюк Федір Юрійович – (1708–1709) Веприцький сотник.

Матвієнко Гаврило – (1690) Гадяцький хорунжий.

Матвієнко Йосип – (1671) Новомлинський сотник.

Матвієнко Яків Матвійович – (1772–1776) Трахтемирівський сотенний хорунжий.

Матвіїв Федір – (1653) Гоголівський сотник.

Матвій Іванович – (1654) Миргородський осавул.

Матвій Федорович – (1649) Яблунівський сотник.

Матушкевич Леонтій – (1641) Білоцерківський осавул.

Матюк Денис Тимофійович – (1736) Трахтемирівський сотенний хорунжий.

Матюша Кирило – (1676) Котельв'янський сотник.

Матюшевський Семен – (1780–1782) Гельм'язівський сотенний писар.

Матюшенко Костянтин – (1667) Київський полковник.

Матюшенко Левко – (1714) Переяславський суддя.

Матюшинський Іван – (1755) Котельв'янський сотник.

Матяш [Матіяш, Матюша] – (1649) Оржицький сотник.

Матяш Матвій – (1771–1782) Іркліївський сотенний хорунжий.

Матяш Тиміш – (1665) Іркліївський сотник.

Матяш Федір – (1737–1762) Трахтемирівський сотенний осавул.

Матяшенко Сава – (1672) Басанський сотник.

Матяшенко Тихон – (1716) Басанський городовий отаман.

Махаринський Михайло – (1649) Тимонівський сотник.

Махненко Іван – (1649) Остапівський сотник.

Махнів Яків – (1672) Остапівський сотник.

Махно [Михно] Артем [Андрій] – (1736–1737; 1748; 1750; 1753–1754) Басанський городовий отаман. (1739; 1752, н.) Басанський сотник. (1742, н.) Бережанський сотник.

Махновський [Васютинський] Яким Іванович – (1739–1743) Менський сотник. (1748–1769) Березнянський сотник. (1769) Чернігівський обозний.

Махновський [Васютинський] Яким Іванович – (1739–1743) Менський сотник. (1748–1769) Березнянський сотник. (1769) Чернігівський полковий обозний.

Маценко Антін Євстафійович – (1733–1746) Прилуцький хорунжий.

Маценко Григорій – (1674) Маньківський сотник.

Маценко Євстафій Іванович – (1683; 1687–1688) Прилуцький сотник

Маценко Іван – (1668–1669) Прилуцький осавул. (1669–1671; 1677–1678) Прилуцький полковник. (1672–1676; 1680) Прилуцький суддя.

Маціевич Федір – (1722) Голтв'янський сотник.

Медвідь Федір – (1649) Броварський сотник.

Медзяновський Петро – (1715–1718) Орловський сотник.

Медушевський Василь – (1725, н.) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Медушевський Гнат – (1734) Чернігівський хорунжий.

Мезин Григорій – (1724) Ірклiївський городовий отаман.

Мелентієвич Сергій – (1674) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Мелес – (1766) Обозний компанійського полку.

Мелешко Трохим – (1766–1781) Березанський сотенний осавул.

Мелещенко Яцько – (1680–1684; 1700) Новосанжарський сотник.

Мельник Андрій – (1666) Піхотний полковник у П. Дорошенка.

Мельник Григорій – (1736, н.) Піщанський сотник. (1744–1748) Піщанський сотенний осавул.

Мельник Пилип – (1649) Борзнянський сотник.

Мельницький Яким – (1761–1774; 1781–1782) Піщанський сотенний писар.

Мельниченко Іван – (1648) Прилуцький полковник.

Меншов Яким – (1654) Ольшанський сотенний отаман (Білоцерківський полк).

Мехеда Антип – (1772–1774) Гельм'язівський городовий отаман.

Мигай [Микитка] Микита – (1651–1659) Генеральний бунчужний.

Мигалевський Костянтин – (1660; 1674–1675, н.) Корсунський полковник.(1664–1666) Могилівський [Подільський] полковник. (1674) Паволоцький полковник.

Микита Васильович – (1716; 1725, н.; 1728–1731) Чернігівський писар.

Микитенко Федір – (1687, н.) Бобровицький сотник.

Миклашевський Андрій Михайлович – (1722, н.) Стародубський полковник. (1727) Генеральний хорунжий.

Миклашевський Гаврило – (1665) Полтавський писар.

Миклашевський Михайло Андрійович [молодший] – (1769–1778) Стародубський полковник.

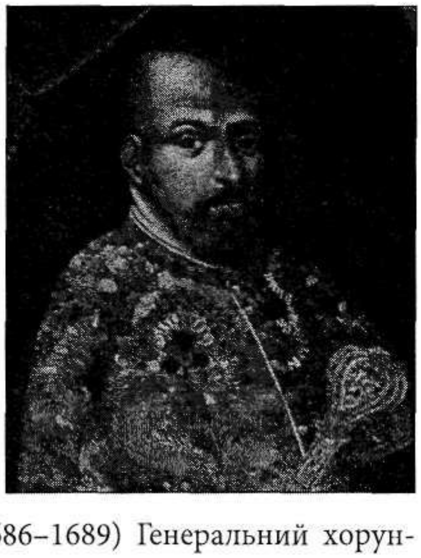

Миклашевський Михайло Андрійович [старший] – (1675–1677) Глухівський городовий отаман. (1679–1682) Ніжинський полковий осавул. (1682–1683; 1686–1689) Генеральний хорунжий. (1683–1687) Генеральний осавул. (1689–1706) Стародубський полковник. (1706) Наказний гетьман.

Миклашевський Михайло Станіславович – (1682–1685) Генеральний хорунжий.

Миклашевський Петро Андрійович – (1759–1761) Стародубський полковник.

Миклашевський Степан Михайлович – (1725, н.) Стародубський полковник.

Микола – (1669) Київський осавул.

Миколаєвич Василь – (1738) Ліплявський сотенний писар.

Миколаєнко Іван – (1649) Пирятинський сотник (друга сотня).

Миколаєнко Трохим – (1663–1664) Чернігівський полковник.

Микула Йосип – (1776–1781) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Микулич [Голота] Ілля – (1648) Овруцький полковник.

Милаш Григорій – (1738–1739) Трахтемирівський городовий отаман. (н.: 1738, 1739) Трахтемирівський сотник.

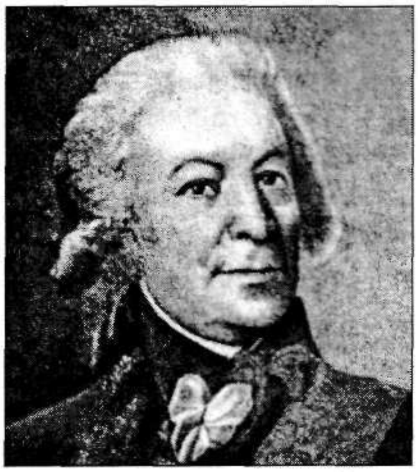

Милорадович Андрій Степанович – (1779–1782) Губернатор Малої Росії від Другої Малоросійської колегії. (1782–1796) Намісник Чернігівського намісництва.

Милорадович Гаврило Ілліч – (1727–1729) Гадяцький полковник.

Милорадович Ілля Олександрович – (1716–1724) Гадяцький хорунжий. (1724–1747) Грунський сотник.

Милорадович Михайло Ілліч – (1712) Чернігівський полковник. (1715–1727) Гадяцький полковник.

Милорадович Петро Степанович – (1762–1782) Чернігівський полковник.

Милорадович Семен Ілліч – (1747–1763) Грунський сотник. (1776) Гадяцький сотник (перша полкова сотня). (1777–1779) Гадяцький полковник.

Милорадович Степан Михайлович – (1691) Волинський сотник. (1717) Сенчанський сотник. (1725, н.) Гадяцький осавул. (1726) Опішнянський сотник (друга сотня).

Милютинович Дмитро – (1723–1725) Седнівський сотник.

Мина Михайлович – (1691, н.) Любецький сотник.

Миницький Іван Павлович – (1764–1782) Бунчуковий товариш на посаді Красноколядинського сотника.

Миницький Павло (1700–1709; 1727–1737; 1748) Іваницький сотник. (1725–1726) Ніжинський писар.

Миницький Петро – (1722–1723) Ніжинський писар.

Мирович Василь Іванович – (1713, н.) Переяславський полковник.

Мирович Іван Іванович – (1690) Золотоніський сотник. (1692–1706) Переяславський полковник.

Мирович Федір Іванович – (1708–1709) Генеральний бунчужний. (1710–1711) Генеральний осавул у П. Орлика.

Мирон – (1658) Полтавський осавул.

Мироненко Іван – (1676–1679) Переяславський осавул.

Мироновський Артем – (1658) Глухівський сотник.

Мирський Михайло – (1672) Баклanський сотник.

Мисан – (1649) Борківський сотник (друга сотня). (1658) Старосанжарський сотник.

Мисенко Петро – (1669–1670; 1675) Полтавський суддя. (1671) Полтавський обозний.

Мисиченко [Мисщенко] Федір – (1687) Лютенський сотник.

Мискович Іван – (1649) Переволочанський сотник.

Мисько – (1658) Омельницький сотник.

Мисько [Минько] – (1649) Іваньський сотник.

Миткевич Андрій Петрович – (1724–1754) Канцелярист ГВК. (1754–1764) Київський полковий писар. (1764) Підкоморій Остерського повіту.

Миткевич Яків Прохорович – (1742–1753) Чернігівський писар.

Митрофанов Павло – (1731) Бориспільський сотенний писар.

Михайленко Іван – (1685) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Михайленко Лазар – (1693–1694) Золотоніський городовий отаман.

Михайленко Остап – (1736) Бориспільський городовий отаман.

Михайленко Павло – (1661; 1669–1676) Ніжинський писар. (1672) Переяславський писар.

Михайло – (1658) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Михайло – (1672) Кишенський сотник.

Михайло Григорович – (1708) Прилуцький хорунжий.

Михайло Іванович – (1668, н.) Київський полковник.

Михайло Іванович – (1675) Воронківський сотник.

Михайло Іванович – (1677) Котельв'янський сотник.

Михайло Іванович – (1711) Березнянський сотник.

Михайло Семенович – (1693) Гельм'язівський сотенний писар.

Михайло Степанович – (1666) Золотоніський сотник.

Михайлов Герман – (1669) Киселівський сотник.

Михайлов Григорій – (1737–1738, н.) Золотоніський сотник.

Михайлов Марко – (1723) Варвинський сотник (перша сотня).

Михайлов Михайло – (1669) Київський хорунжий.

Михайлов Михайло – (1672) Ґрунський сотник.

Михайлович Богдан – (1713; 1715, н.) Домонтовський сотник.

Михайлович Григорій – (1730; 1735–1736) Золотоніський городовий отаман.

Михайлович Іван – (1747–1753) Ліплявський сотенний писар.

Михайлович Марко – (1723–1730) Чернігівський хорунжий.

Михайлович Степан – (1663) Переяславський писар.

Михайлович Януш – (1667) Лубенський осавул.

Михайловський Григорій – (1658) Кролевецький сотник.

Михайловський Григорій – (1767) Стародубський осавул.

Михайловський Іван Михайлович – (1721) Виблівський сотник.

Михайловський Костянтин – (1671–1672) Подільський і черкаський полковник.

Михайловський Семен – (1760) Ґрунський сотник. (1767) Комишнянський сотник.

Михайловський Федір – (1668) Генеральний писар.

Михайловський Яків – (1771–1782) Переяславський сотенний отаман (друга сотня).

Михальченко Федір – (1670) Івангородський сотник.

Миценко Іван – (1649) Лютенський сотник.

Мичка Матвій – (1738, н.) Яготинський сотенний осавул.

Миша – (1649) Сорочинський сотник.

Мишков Іван – (1656) Могильовський сотник (перша сотня).

Мишуренко Сава Михайлович – (1654–1659) Батуринський сотник.

Мищенко Василь Михайлович – (1694–1696) Синявський сотник.

Міняйло Трохим – (1706, н.) Кобижчанський сотник.

Мітла Андрій – (1672) Зіньківський хорунжий. (1676) Гадяцький осавул.

Мітченко Василь – (1664–1665) Канівський обозний.

Міщанин Сидір – (1666) Срібненський сотник.

Міщенко Григорій – (1672) Хорольський сотник.

Міщенко Іван – (1649) Заворицький сотник.

Міщенко Сава – (1672–1691) Іваницький сотник.

Мовчан Іван Мусійович – (1701) Погарський сотник. (1701–1706) Бакланський сотник.

Мовчан Михайло Федорович – (1709–1741) Прилуцький осавул.

Мовчан Павло – (1726) Бубнівський сотенний писар.

Мовчан Степан – (1649) Кислянський сотник.

Мовчан Федір Лук'янович – (1676) Охтирський полковник. (1677) Прилуцький осавул. (1678) Стародубський полковник. (1678) Прилуцький полковник.

Могила Андрій – (1684–1689) Гетьман правобережних козаків під протекцією польського короля.

Могилевський – (1764) Кобеляцький сотник.

Могилевський Григорій – (1780–1782) Ліплявський сотенний хорунжий.

Могилянський Василь – (1774–1775) Полтавський суддя.

Модзалевський Федір – (1700–1703; 1705–1706) Топальський сотник.

Модла Григорій – (1772–1774) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Мозиря Іван – (1661) Охотницький піхотний полковник. (1666) Носівський сотник.

Мозиря Лук'ян Якович – (1649–1652) Корсунський полковник.

Мойсеєнко Іван Микитович – (1656) Миргородський хорунжий.

Мойсеєнко Максим – (1760–1767) Баришівський сотенний писар.

Мойсеєнко Матвій – (1729) Яготинський сотенний писар.

Мойсеєнко Федір – (1772–1782) Золотоніський городовий отаман. (1773–1774) Ірклiївський городовий отаман.

Мойцевий Степан – (1676) Полтавський суддя.

Мокієвський [Мокієвич] Костянтин – (1673) Білоцерківський полковник. (1691–1708) Київський полковник. (1695) Переяславський полковник. (1708–1709) Чигиринський полковник.

Мокієвський Михайло Якович – (1676–1688) Переяславський писар. (1687) Баришівський сотник.

Мокрицький Антін – (1653) Переяславський писар.

Мокрієвич [Мокрієвський] Самійло Карпович – (1689–1690) Березнянський сотник. (1690) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Мокрієвич Василь Іванович – (1675) Чернігівський осавул.

Мокрієвич Іван [Оникій] Карпович – (1686; 1704) Чернігівський суддя. (1690) Чернігівський сотник (полкова сотня). (1690; 1693) Любецький сотник.

Мокрієвич Іван Оникійович – (1726; 1730, н.) Седнівський сотник. (1729–1732) Чернігівський сотник (полкова сотня). (1732–1739) Чернігівський суддя.

Мокрієвич Карпо Іванович – (1660–1661) Чернігівський писар. (1669–1672) Генеральний писар. (1688–1690) Чернігівський суддя.

Мокрієвич Михайло Карпович – (1690) Чернігівський осавул.

Мокрієвич Михайло Оникійович – (1723–1725; 1728–1738) Чернігівський осавул.

Мокрієвич Степан Іванович – (1668) Переяславський писар. (1672) Гадяцький писар.

Мокрієвич Юрій Миколайович – (1664; 1669–1672) Переяславський суддя.

Молява Богдан – (1654) Київський сотник. (1659) Київський осавул. (1660–1661, н.) Київський полковник.

Молявка Григорій Федорович – (1744) Городнянський сотник.

Молявка Кирило – (1766, н.) Почепський сотник (друга сотня).

Молявка Федір – (1694) Чернігівський обозний.

Молявка Федір Іванович – (1729–1738) Городнянський сотник. (1738–1747) Чернігівський обозний.

Молявка Яків – (1656) Стародубський писар.

Момот Григорій Іванович – (1690–1691) Яготинський сотник.

Момот Іван Юхимович – (1660; 1664) Переяславський полковий суддя. (1666) Переяславський осавул. (1669, н.; 1682; 1693, н.) Переяславський полковник.

Монастирський Григорій – (1703; 1714) Гельм'язівський сотенний писар.

Монченко Марко – (1702, н.) Мглинський сотник.

Монченко Матвій Маркович – (1723; 1728, н.) Мглинський сотник.

Моргацький Іван – (1727) Ніжинський осавул.

Мордиченко Сава – (1723) Миргородський сотенний хорунжий. (1727) Миргородський обозний.

Моренко Прокіп – (1694) Гадяцький осавул.

Моринець Ярема Савович – (1676–1682) Варвинський сотник (перша сотня).

Моркотун Іван – (1663) Баришівський сотник.

Моркотун Павло – (1672) Баришівський сотник.

Морозенко Нестор – (1649) Кропивнянський сотник (перша сотня).

Морухонич Павло – (1725–1726) Домонтовський городовий отаман.

Москаленко Андрій Степанович – (1718–1741) Багацький сотник.

Москаленко Василь – (1648–1680; 1697–1698) Бориспільський городовий отаман. (1682, н.; 1685–1687; 1696) Бориспільський сотник.

Москаленко Макар – (1654–1655) Білоцерківський полковник.

Москаленко Сава – (1651, н.; 1654, н.) Білоцерківський полковник.

Москаленко Тихон Петрович – (1672) Бориспільський сотник.

Москаль Василь – (1678–1680; 1697–1698) Бориспільський городовий отаман.

Москов Федір – (1737) Шишацький сотник. (1737–1753) Миргородський обозний.

Мостовий Григорій – (1765–1766) Переяславський сотенний хорунжий (друга сотня).

Моцарський Аврам – (1711) Гадяцький обозний. (1711, н.) Гадяцький полковник.

Моцок Георгій – (1688–1708) Охотницький полковник.

Моцок Григорій Георгійович – (1734–1765) Переяславський хорунжий. (1750) Золотоніський сотенний хорунжий.

Моцок Микола Григорович – (1768–1772) Переяславський хорунжий. (1772–1782) Переяславський обозний.

Мошенець Степан – (1649) Черкаський сотник.

Мошинський Тимофій – (1671) Брацлавський полковий суддя.

Мошута Матвій – (1649) Клебанський сотник.

Мринський Фесько – (1649) Ніжинський сотник (друга сотня).

Мрозовицький [Морозенко] Станіслав Павлович – (1645–1649) Корсунський полковник.

Мрокевський Макар – (1669; 1672) Миргородський писар.

Мужиловський Самуїл [Силуян] Андрійович – (1648) Річицький писар. (1648–1649) Козацький полковник.(1653) Миргородський писар. (1654) Ніжинський суддя. (1655) Генеральний суддя. (1654–1655) Могилівський полковий суддя. Посол до Молдавії, Туреччини, Криму та Москви у 1649–1654 рр.

Муравій Клим Онисимович – (1718–1720) Золотоніський городовий отаман.

Муравій Онисим – (1660) Золотоніський сотник.

Муравій Степан Андрійович – (1759–1770) Золотоніський сотенний писар.

Мураховський Гаврило – (1684, н.) Решетилівський сотник.

Мураховський Федір – (1689) Полтавський писар.

Мурашка Андрій – (1669–1674) Охотницький полковник.

Мурашко Денис – (1657–1658) Сотник Білоцерківського полку. (1662–1663) Черкаський полковник.

Мурза Дмитро – (1649) Волшанський сотник.

Мусій – (1740, н.) Корибутівський сотник.

Мусій Васильович – (1679, н.; 1685, н.; 1689, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Муха – (1649) Краснопільський сотник.

Мухомор Дем'ян – (1654) Синявський сотенний осавул (Білоцерківський полк).

Мшенко Павло – (1649) Мурахівський сотник.

Н

Набатенко Аверкій Тимофійович – (1662) Погарський сотник.

Набок Іван – (1725, н.) Келебердянський сотник.

Навроцький Мусій – (1764–1782) Гадяцький осавул.

Нагорний Іван – (1649) Ніжинський сотник (четверта сотня).

Нагорний Тихон – (1649) Київський сотник.

Надточенко Степан – (1664, н.) Зіньківський полковник.

Надточій Трохим Семенович – (1690) Золотоніський городовий отаман. (1690, н.; 1707, н.; 1710–1712) Золотоніський сотник.

Назаренко Григорій – (1672–1674) Ніжинський хорунжий.

Налетовський Данило – (1724, н.) Бахмацький сотник.

Наливайко Прокіп – (1744) Київський хорунжий.

Наливайко Семен – (1697) Бобровицький сотник.

Насвет Іван – (1675–1678) Полтавський осавул.

Насипайко Фесько – (1736) Ліплявський сотенний осавул.

Настич Прокіп (1736–1740) Переяславський сотенний осавул (друга сотня).

Натальчич Йосип [Юхим] – (1648–1649) Овруцький полковник. (1649–1651) Овруцький сотник.

Наум – (1649) Чернігівський хорунжий.

Науменко Іван – (1682) Київський городовий отаман.

Науменко Йосип – (1731) Переяславський сотенний отаман (перша сотня).

Науменко Тимофій – (1716) Кропивнянський городовий отаман. (1718, н.) Кропивнянський сотник.

Науменко Яцько – (1709) Кропивнянський городовий отаман.

Нащинський Клим – (1709) Полтавський осавул. (1709–1721) Полтавський обозний.

Нащинський Микола – (1693) Полтавський обозний.

Нащинський Михайло – (1683) Полтавський сотник (полкова сотня).

Небаба Андрій Мартинович – (1694–1700) Шаповалівський сотник.

Небаба Василь Андрійович – (1717) Шаповалівський сотник.

Небаба Іван Васильович – (1725, н.) Шаповалівський сотник.

Небаба Мартин – (1648–1651) Чернігівський полковник.

Небаба Михайло Мартинович – (1666–1667) Стародубський полковник.

Небіда Василь – (1679) Кобижчанський сотник.

Невгада Іван – (1752) Березанський сотенний отаман.

Неверовський Петро Іванович – (1770–1782) Бубнівський сотник.

Невінчаний Василь – (1704–1708) Чигиринський сотник. (1708–1709, н.) Чигиринський полковник.

Невмержицький Яків – (1649) Овруцький писар.

Негребецький Степан – (1713) Гадяцький полковий обозний.

Негруля Петро – (1740–1751) Моровський сотник.

Неділько Данило Ілліч – (1715–1725) Комишнянський сотник. (1736) Зіньківський сотник (друга сільська сотня).

Недождей Кіндрат – (1731, н.) Воронківський сотник.

Незамай Юрій [Георгій] Григорович – (1663–1668) Генеральний суддя у І. Брюховецького. (1672–1676) Київський полковий суддя.

Нельговський Василь Корнилович – (1759–1769) Лохвицький сотник (перша сотня).

Немира Филон – (1649) Кальницький полковий суддя.

Немирич Юрій – (1659, н.) Ніжинський полковник. (1659, н.) Чернігівський полковник.

Немирович-Данченко Гнат Микитович – (1727) Шептаківський сотник. (1737–1748) Стародубський осавул.

Немирович-Данченко Григорій Федорович – (1738–1760) Стародубський хорунжий.

Немирович-Данченко Іван Пилипович – (1738–1740) Мглинський сотник.

Немирович-Данченко Пилип Матвійович – (1687) Чернігівський осавул. (1708) Стародубський хорунжий.

Немирович-Данченко Пилип Пилипович (молодший) – (1726–1735) Топальський сотник. (1735–1737) Стародубський осавул. (1736, н.) Стародубський полковник.

Немирович-Данченко Пилип Пилипович (старший) – (1708) Стародубський хорунжий. (1723; 1733) Стародубський сотник (полкова сотня).

Немирович-Данченко Федір Микитович – (1723–1732) Стародубський хорунжий.

Немировський Григорій – (1723–1728) Київський писар.

Ненаденко Адам – (1678–1683) Полтавський осавул. (1693–1694) Полтавський обозний. (1700) Полтавський сотник (друга сотня).

Непийвода Гордій – (1737; 1740–1741) Яготинський городовий отаман.

Непрах Ярема Андрійович – (1686–1687) Ніжинський полковник.

Нерада Андрій – (1669) Басанський сотник.

Нерада Іван – (1695) Басанський городовий отаман.

Нерод Іван – (1691–1696) *Ліплявський* сотник.

Неродка Яків – (1669) Баришівський сотенний писар.

Несвіт Іван – (1699; 1700, н.) Полтавський полковник.

Несміян – (1649) Київський осавул.

Несміян – (1713–1714) Київський хорунжий.

Нестелій Іван Федорович – (1738–1774) Басанський сотник. (1774–1775) Переяславський полковий хорунжий.

Нестеренко Аврам – (1748–1752) Воронківський сотенний осавул.

Нестеренко Андрій Корнійович – (1671–1672) Лубенський полковник. (1682) Понорницький сотник.

Нестеренко Дмитро Андрійович – (1688–1708) Батуринський сотник.

Нестеренко Іван – (1738) Басанський сотенний осавул.

Нестеренко Максим – (1637–1638; 1648; 1652–1653; 1655, н.) Корсунський полковник.

Нестеренко Олександр – (1671) Миргородський писар.

Нестеренко Омелян – (1737–1743) Басанський сотенний хорунжий.

Нестеренко Семен – (1709, н.) Корсунський полковник.

Нестеренко Степан – (1721, н.; 1724; 1732) Басанський сотник. (1734, н.) Басанський городовий отаман.

Нестеренко Федір – (1691–1708) Батуринський сотник.

Нестеренко Федір – (1721; 1728) Басанський городовий отаман.

Нестерович Семен – (1764–1767) Іркліївський сотенний писар.

Нестеровський [Гапоненко] Сидір Агафонович – (1652) Бориспільський городовий отаман.

Нестеровський Василь Захарович – (1760–1766) Переяславський полковий канцелярист. (1766–1768) Переяславський сотенний писар (третя сотня).

Несторович Дем'ян – (1728, н.; 1730; 1734–1735; 1737, н.) Новгородський сотник.

Нехаєвський Іван – (1771–1782) Роїщанський сотник.

Нехорошко Фесько – (1676–1677) Бориспільський сотенний хорунжий.

Нечай Данило – (1648–1651) Брацлавський полковник. (1649) Брацлавський полковий сотник.

Нечай Іван – (1648, н.) Кальницький полковник. (1654–1659) Білоруський [Чауський] полковник.

Нечай Максим – (1730, н.) Мглинський сотник.

Нечай Матвій – (1653, н.) Уманський полковник.

Нечай Юрій – (1659) Сотник Білоцерківського полку.

Нечипір – (1676) Басанський сотенний хорунжий.

Нечипорович Павло – (1750) Переяславський сотенний писар (друга сотня).

Нещенко Лесько – (1677) Кишенський сотник.

Низькогляд Михайло – (1678–1680) Прилуцький обозний.

Низькогляд Павло – (1674) Паволоцький полковник.

Никифор – (1658) Коропський сотник.

Никифор Каленикович – (1688, н.) Чернігівський полковник.

Никифоров Василь – (1658) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Никифорович Григор – (1658, н.) Чернігівський полковник.

Никифорович Тихон – (1737–1738) Волинський сотник.

Никоненко Степан – (1696) Лукомльський сотник.

Ничипір Григорій – (1658; 1659) Седнівський сотник. (1659) Седнівський полковник.

Ничипір Дорофій – (1729, н.) Домонтовський сотник. (1738) Домонтовський городовий отаман.

Ничипоренко Трохим – (1672) Городиський сотник (Лубенський полк).

Ничипорович Павло – (1758–1766) Переяславський сотенний писар (друга сотня).

Ничко Лесько – (1719) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Ніздря Микола – (1774–1782) Бакланський сотник.

Ніздря Наум Григорович – (1670; 1676; 1677; 1679–1687) Почепський сотник (перша сотня).

Ніздря Пилип – (1702, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Ніс Іван Яремович – (1677; 1705–1708) Прилуцький обозний. (1682–1687; 1692–1695) Прилуцький осавул. (1690, н.; 1708–1714) Прилуцький полковник. (1693–1705) Прилуцький суддя. (1714–1715) Генеральний суддя.

Новакович Іван – (1669; 1673–1678) Бориспільський сотник.

Новакович Семен Іванович – (1704–1716) Бориспільський сотник. (1723; 1726; 1729, н.) Переяславський писар. (1723–1730) Переяславський суддя.

Новик Федір – (1725, н.) Виблівський сотник.

Новицький Григорій Ілліч – (1696–1697) Канцелярист ГВК. (1697–1709) Компанійський полковник.

Новицький Іван Федорович – (1674–1679) Київський полковник.

Новицький Іван Якович – (1753–1763) Ічнянський сотник. (1758, н.) Басанський сотник.

Новицький Ілля Федорович – (1673–1697) Компанійський полковник.

Новодворський Іван Степанович – (1729–1735) Домонтовський сотенний писар.

Новоміський Гаврило – (1649) Чернавецький сотник.

Носач Василь – (1663; 1672) Бориспільський сотник.

Носач Максим – (1693, н.) Будиський сотник.

Носач Михайло Степанович – (1676) Прилуцький осавул.

Носач Тимофій – (1649–1652) Прилуцький полковник. (1650) Остерський полковник. (1651–1654) Брацлавський полковник.

(1654–1655; 1656–1657; 1658–1663) Генеральний обозний. (1658) Корсунський полковник. (1665) Генеральний обозний у П. Тетері.

Носенко Василь – (1778–1782) Золотоніський сотенний хорунжий.

Носенко Гаврило Григорович – (1764) Золотоніський сотенний осавул.

Носенко Іван Яремович – (1654, н.) Ніжинський полковник.

Носенко Михайло – (1752–1761) Баришівський сотенний хорунжий.

Носенко Степан – (1736) Баришівський городовий отаман.

Носенко Яків – (1774–1778) Золотоніський сотенний хорунжий.

Носенко-Білецький Іван Іванович – (1680) Срібненський сотник. (1708–1709; 1720–1724) Прилуцький хорунжий.

Носенко-Білецький Никифор Петрович – (1738–1761) Прилуцький осавул.

Носенко-Білецький Петро Іванович – (1709–1710) Прилуцький хорунжий. (1724–1733) Прилуцький сотник. (1728–1729, н.) Прилуцький полковник.

Носенко-Білецький Семен Никифорович – (1767) Прилуцький осавул.

Носенко-Білецький Юрій [Георгій] Петрович – (1760) Прилуцький сотник.

Носкевич Гордій – (1699–1705) Стародубський писар.

Нужний Олексій Парфенович – (1675; 1681) Стародубський осавул.

Нужний Парфен Михайлович – (1663–1664) Генеральний осавул.

О

Обеда Федір – (1748) Бориспільський сотенний осавул.

Обидовський Іван Павлович – (1695) Наказний гетьман у першому Азовському поході. (1698–1701) Ніжинський полковник. (1700–1701) Наказний гетьман.

Обід Іван – (1667–1668) Полтавський осавул.

Оброженко Станіслав – (1649) Яготинський сотник.

Обуйноженко Яків – (1657) Наказний стародубський полковник від Ніжинського полку.

Оверко Сидорович – (1649) Переяславський сотник (шоста сотня).

Огієвський Григорій Павлович – (1741–1763) Кролевецький сотник.

Огієвський Максим Григорович – (1771) Кролевецький сотник.

Огієвський Павло Іванович – (1720–1722) Кролевецький сотник.

Огієнко Кіндрат Іванович – (1680) Кролевецький сотник.

Огій Іванович – (1669; 1677) Слабинський сотник.

Огій Михейович – (1710, н.) Погарський сотник.

Огронович [Проневич] Іван – (1766, н.) Лубенський сотник (друга сотня).

Огронович Григорій Корнійович – (1717, н.; 1719–1747) Пирятинський сотник (перша сотня).

Огронович Іван Іванович – (1740–1745) Лохвицький сотник. (1747) Пирятинський сотник (перша сотня).

Огронович Іван Корнійович – (1700) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Огронович Іван Корнійович (1760–1782) Лохвицький сотник (друга сотня).

Огронович Михайло Григорович (молодший) – (1760–1763) Пирятинський сотник (перша сотня).

Огронович Михайло Григорович (старший) – (1709–1716) Прилуцький суддя. (1717–1737) Прилуцький обозний. (1722, н.) Прилуцький полковник.

Огронович Павло Іванович – (1759) Лубенський хорунжий.

Огронович Степан Корнійович – (1761) Лубенський полковий хорунжий. (1781) Куріньський сотник.

Огронович Яків Корнійович – (1702, н.; 1716–1733) Березанський сотник.

Огронович Яків Михайлович – (1734–1760) Прилуцький суддя. (1767–1770) Прилуцький обозний.

Одинець Андрій – (1659–1661) Черкаський полковник.

Озерський Леонтій – (1737, н.) Мглинський сотник.

Озерянський Іван – (1687–1691) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Окша Степан – (1649) Батуринський сотник. (1651, н.) Чернігівський полковник.

Олекса Андрійович – (1667; 1669) Полтавський обозний.

Олександр – (1691) Ічнянський сотник.

Олександр Юхимович – (1689, н.) Погарський сотник.

Олександренко Іван – (1649) Ямпільський сотник (Брацлавський полк).

Олександрівський [Москаль] Григорій Іванович – (1746–1748) Ірклїївський сотенний писар.

Олександрівський [Москаль] Іван Федорович – (1732–1746) Ірклїївський сотенний писар.

Олексенко Василь – (1663) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Олексієвич Іван – (1745–1748) Золотоніський сотенний писар.

Олексієнко Андрій – (1672; 1677) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Олексієнко Іван – (1732) Піщанський городовий отаман.

Олексієнко Павло – (1683) Сокольський сотник.

Олексієнко Прокіп – (1734) Переяславський сотенний осавул (друга сотня).

Олексіїв Гаврило – (1663–1666) Миргородський суддя.

Олексіїв Никифор – (1663) Ніжинський писар.

Олексій – (1649) Балабанівський сотник.

Олексій Михайлович – (1654) Чорнокамінський сотенний писар.

Олексій Семенович – (1683) Новомлинський сотник.

Оленик – (1657) Костянтинівський сотник.

Олефіренко Василь – (1649–1653) Роменський сотник.

Олешкевич Олександр – (1716) Баришівський городовий отаман.

Олещенко Василь – (1669; 1679) Волинський сотник.

Олещенко Пилип – (1670) Київський полковник.

Олифер – (1725) Білоуський сотник.

Ольховський – (1757) Новосанжарський сотник.

Ольшанський Петро – (1658) Миргородський сотник (перша полкова сотня). (1663) Кропивнянський сотенний писар.

Омельницький [Омельченко] Сава Федорович – (1667, н.) Полтавський полковник.

Омельченко Богдан – (1672) Бубнівський сотник.

Омельяненко [Омельченко] Михайло Омелянович – (1704–1708) Білоцерківський полковник.

Омельяненко Василь – (1661–1662) Сосницький сотник.

Омельяненко Семен Васильович – (1696; 1710) Сосницький сотник.

Омельянович – (1779) Ніжинський осавул.

Омельянович Василь – (1723) Генеральний підскарбій.

Омельянович Павло – (1722–1723) Киселівський сотник.

Омельянович Федір – (1728, н.) Глухівський сотник.

Онацький [Онацькович] Матяш – (1648–1649) Корсунський полковий суддя. (1649–1650) Генеральний суддя.

Онисим – (1649) Липовецький сотник.

Онисим Данилович – (1654) Ольшанський сотенний хорунжий (Білоцерківський полк).

Онисим Якович – (1687) Ковалівський сотник (перша сотня).

Онисимович Максим – (1766–1780) Ліплявський сотенний писар.

Онисько Андрій – (1725) Золотоніський городовий отаман.

Онищенко [Ониськів] Федір – (1671–1677) Менський сотник.

Онищенко Іван – (1765) Переяславський сотенний осавул (третя сотня).

Онопрієнко – (1661) Басанський сотник.

Онопрієнко Федір – (1722, н.) Новгородський сотник.

Опанас – (1683) Седнівський сотник.

Опанас Григорович – (1681) Новгородський сотник.

Опара Степан – (1660–1664) Медведівський сотник. (1665) Гетьман Війська Запорозького.

Опеньок Іван – (1740) Золотоніський сотенний осавул.

Опушний Іван – (1724–1725) Моровський сотник.

Оргіяненко [Оргієнко, Угриненко] Семен – (1654–1656; 1657, н.) Уманський полковник.

Орда Андрій Петрович – (1719) Хорунжий Першого компанійського полку.

Орда Василь Семенович – (1737–1740) Гельм'язівський сотенний осавул.

Орда Іван – (1709) Гельм'язівський городовий отаман. (1709, н.) Гельм'язівський сотник.

Орда Петро – (1709) Обозний Другого компанійського полку.

Орда Семен Андрійович – (1725, н.) Переяславський полковий сотник.

Оріховський Михайло Якович – (1762) Пирятинський сотник (друга сотня). (1763) Лукомльський сотник.

Орішко Данило – (1719–1733; 1737; 1741–1746) Піщанський городовий отаман. (1724, н.) Піщанський сотник.

Орлик Пилип Степанович – (1695–1698) Писар Київської митрополичої консисторії. (1698–1706) Реєнт Генеральної військової канцелярії. (1706–1709) Генеральний писар. (1710–1713) Гетьман Правобережної України (під протекцією Османів).

Орляченко Антін – (1752) Домонтовський сотенний хорунжий.

Осип Григорович – (1654) Білоцерківський осавул.

Осип Іванович – (1687, н.) Мглинський сотник.

Осип Мартинович – (1691–1695; 1700) Почепський сотник (перша сотня).

Осипович Леонтій – (1691) Київський городовий отаман.

Осиповський Данило Пилипович – (1692) Переяславський писар.

Осовицький Іван – (1758–1764) Орловський сотник.

Остап Гнатович – (1658) Канівський полковий писар.

Остап Тимофійович – (1723) Миргородський сотенний хорунжий.

Остапенко Захарко – (1649) Веприцький сотник.

Остапов Іван – (1676) Стародубський осавул.

Осташко Герасим – (1663) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Остренко Семен – (1666) Гадяцький сотник (перша полкова сотня). (1666–1668; 1672) Зіньківський полковник.

Островський Андрій Григорович – (1698) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Островський Олександр – (1649) Черкаський сотник.

Острогка – (1668) Миргородський осавул.

Остроградський Василь Федорович – (1738–1761) Голтв'янський сотник.

Остроградський Володимир Іванович – (1770–1782) Голтв'янський сотник.

Остроградський Григорій Матвійович – (1729–1760) Омельницький сотник.

Остроградський Матвій Іванович – (1688–1715) Голтв'янський сотник. (1715–

1734) Миргородський суддя. (1722 і 1730, н.) Миргородський полковник.

Остроградський Федір Матвійович – (1715–1735) Голтв'янський сотник. (1734–1752) Миргородський суддя. (1752–1768) Миргородський полковник.

Острожанин Петро – (1675) Баришівський сотник.

Острянин Левко – (1665–1667) Стародубський полковник.

Отвиновський Григорій – (1709) Стародубський писар.

Отрок Юсько – (1669; 1672) Лохвицький сотник.

Отрошко Андрій – (1672) Чигирин-Дібровський сотник.

Отрощенко Пилип – (1721, н.) Шишацький сотник.

Охримович Кирило – (1662) Полтавський суддя.

Охріменко Іван – (1770–1773) Кропивнянський сотенний осавул. (1773–1775) Кропивнянський городовий отаман.

Охріменко Яків – (1739) Бубнівський городовий отаман.

Ошкал Андрій Тарасович – (1753–1757) Яготинський городовий отаман. (1761–1762, н.) Гельм'язівський сотник.

П

Павелко Данило – (1730–1731) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Павелко Осип – (1767) Голтв'янський сотник. (1782) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Павленко Павло Павлович – (1664–1670; 1672) Шаповалівський сотник.

Павленко Семен – (1662) Сосницький сотник.

Павленко Федір – (1737; 1743–1745, н.) Бубнівський сотник. (1746; 1749–1753) Бубнівський городовий отаман.

Павло Андрійович – (1687, н.) Київський обозний.

Павло Михайлович – (1661; 1672) Новомлинський сотник.

Павло Тарасович – (1672) Старосанжарський сотник.

Павло Филонович – (1697) Бориспільський сотенний хорунжий.

Павлов Андрій – (1752) Переяславський сотенний отаман (друга сотня).

Павлов Григорій – (1749) Компанійський полковник.

Павлов Семен – (1665) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Павлов Федір – (1732) Кропивнянський сотенний писар.

Павлович Адам – (1681; 1688, н.) Седнівський сотник.

Павлович Василь – (1723, н.) Старосанжарський сотник.

Павлович Гнат – (1661) Корибутівський сотник.

Павлович Денис – (1725–1726) Ліплявський городовий отаман.

Павлович Ілля – (1687–1689) Зіньківський сотник (друга сільська сотня).

Павлович Йосип – (1706–1733) Яготинський сотник.

Павлович Матвій – (1673–1674) Канівський полковник.

Павлович Яків – (1676) Шишацький сотник.

Павловський Андрій – (1744–1750) Лубенський суддя.

Павловський Василь – (1755–1769) Чернігівський осавул.

Павловський Іван – (1755) Яготинський сотенний писар.

Павловський Кирило – (1721) Київський сотник.

Павловський Олексій – (1779) Ніжинський осавул.

Павловський Яків – (1678–1686) Компанійський полковник.

Падалка Григорій – (1725, н.) Кролевецький сотник.

Паламаренко Іван – (1685; 1686, н.) Мглинський сотник.

Паламаренко Яків – (1734) Піщанський сотенний осавул.

Палецький Іван – (1727, н.) Нехворощанський сотник.

Палій [Гурко] Семен Пилипович – (1685–1704; 1709–1710) Білоцерківський полковник. (1702–1704) Канівський полковник. (1709, н.) Корсунський полковник.

Палій Григорій – (1718) Компанійський полковник. (1743–1746) Бубнівський городовий отаман.

Палій Михайло – (1771–1782) Остерський сотник.

Палчинський Федір – (1758) Кропивнянський сотенний писар.

Пальчинський Антон – (1751–1772) Голівський сотник.

Пальчинський Яків – (1772–1782) Голівський сотник.

Панасенко Процик – (1719) Білоцерківський сотник.

Панкевич [Папкевич, Папієвич] Матвій – (1638) Іркліївський сотник. (1658–1663) Іркліївський полковник. (1671; 1682–1687) Лубенський суддя.

Панкевич Василь – (1759) Гельм'язівський сотенний писар.

Панкевич Григорій – (1734) Ніжинський осавул.

Панкевич Євстафій – (1708) Стародубський писар.

Панкевич Леонтій Матвійович – (1690–1706) Переяславський суддя.

Панкевич Михайло – (1649) Чорнобильський полковник.

Панківський Федір – (1764–1767) Стародубський осавул.

Пантелеймон Омельянович – (1649) Бахмацький сотник.

Панченко Артем – (1750–1752) Опішнянський сотник.

Панченко Григорій – (1710–1734) Прилуцький осавул.

Панченко Тимко – (1687) Куземинський сотник.

Панченко Юхим – (1662) Канівський полковий обозний.

Панченко Фесько – (1695) Золотоніський городовий отаман.

Панюшка Кирило – (1734–1735, н.) Погарський сотник.

Парпура Гнат – (1669–1672) Ніжинський осавул. (1690) Ніжинський хорунжий.

Парпура Федір Яремович – (1737, н.) Конотопський сотник. (1736–1759) Конотопський сотенний хорунжий.

Парпура Ярема Васильович – (1698) Конотопський сотник.

Парфен Семен – (1690) Кобижчанський сотник.

Парфененко Григорій Семенович – (1687–1689; 1697; 1703; 1704; 1706, н.; 1711, н.) Мглинський сотник.

Парфененко Онуфрій Семенович – (1689, н.; 1703, н.) Мглинський сотник.

Парфенов Павло – (1654) Фастівський сотенний писар.

Парфенович Прокіп – (1718) Басанський городовий отаман.

Пархоменко Яків – (1651–1653) Чигиринський полковник. (1653–1658) Черкаський полковник.

Парченко Василь – (1764) Маяцький сотник.

Пасенко Петро – (1759) Козелецький сотенний писар.

Патока Захар Петрович – (1719, н.) Прилуцький писар.

Патока Петро – (1691–1692) Прилуцький писар. (1710) Варвинський сотник (перша сотня).

Пацюк Михайло Іванович – (1697–1699; 1702–1704) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Пашкевич Матяш – (1682–1687) Лубенський суддя.

Пашкевич Семен – (1689–1691) Чигирин-Дібровський сотник.

Пашко – (1654) Наказний стародубський полковник від Ніжинського полку.

Пашков Ілля Іванович – (1724–1727) Стародубський полковник.

Пашковський Григорій – (1688–1701) Компанійський полковник.

Пашковський Давид – (1767–1768) Басанський сотенний осавул.

Пашковський Іван – (1748) Басанський сотенний писар.

Пащенко Григорій – (1649) Київський сотник.

Пащенко Дмитро – (1672) Омельницький сотник.

Пащенко Євтух Григорович – (1653–1654) Київський половник.

Пащенко Петро – (1666 – 1671) Комишнянський сотник.

Пащенко Яків – (1672) Бахмацький сотник.

Педан Іван – (1717) Будиський сотник.

Пекалицький Парфен – (1718, н.) Новгородський сотник.

Пекур Григорій – (1676) Седнівський сотник.

Пелех – (1714) Домонтовський городовий отаман.

Пелех Іван – (1774–1780) Ліплявський сотенний хорунжий.

Пергамен Тимофій Матвійович – (1718; 1720–1722; 1725–1726) Кропивнянський городовий отаман. (1718; 1724; 1728–1729, н.) Кропивнянський сотник.

Перетятько Василь – (1775–1782) Яготинський сотенний хорунжий.

Перехрест [Крамар] Дем'ян Іванович – (1716; 1723–1730) Ковалівський сотник.

Перехрест Антон Андрійович – (1726; 1731) Ірклїівський сотенний писар.

Перехрест Іван Захарович – (1705–1706) Ковалівський сотник.

Перехрест [Перехрестов] Іван Іванович – (1681–1682; 1692; 1702–1704) Охтирський полковник.

Перехрест Пилип Іванович – (1695) Зіньківський сотник (перша міська)

Перехрест Тарас – (1699) Ямпільський сотник. (1715) Ковалівський сотник.

Переяславець Яцько – (1671) Костянтинівський сотник.

Перфильєв Прокіп – (1723–1726) Переяславський осавул. (1727) Переяславський хорунжий.

Петкало Іван – (1672) Ліплявський сотник.

Петличний Михайло Савич – (1671–1673) Седнівський сотник.

Петрановський Ярема – (1669) Генеральний осавул у П. Дорошенка. (1672–1676) Чигиринський полковник.

Петраш Василь – (1777–1782) Кропивнянський городовий отаман.

Петрашевич Василь – (1764–1774) Чернігівський хорунжий.

Петрашевич Клим – (1711–1713) Миргородський осавул.

Петрашевич Конон – (1731) Кропивнянський сотенний писар.

Петрашенко Дорофій Дмитрович – (1670–1684) Полтавський хорунжий.

Петрашенко Михайло – (1693) Полтавський сотник (полкова)

Петрашенко Степан Дорофійович – (1668; 1672–1673) Полтавський осавул.

Петренко Іван – (1656–1657) Корсунський полковник.

Петренко Корній – (1767) Піщанський сотенний осавул.

Петренко Микола – (1730–1743) Переяславський сотенний хорунжий (друга сотня).

Петренко Пантелеймон – (1671–1672) Конотопський сотник.

Петренко Ярема – (1688) Іркліївський сотник.

Петрицький Григорій – (1649) Макарівський сотник.

Петриченко Прокіп [Процик] – (1720; 1724, н.) Кропивнянський сотник. (1732) Кропивнянський сотенний хорунжий.

Петро Іванович – (1672) Дівицький сотник.

Петров Петро – (1744, н.) Синявський сотник.

Петров Прокіп – (1661) Наказний стародубський полковник від Ніжинського полку.

Петров Хома – (1742; 1764, н.) Новгородський сотник.

Петров Яцько – (1655) Стародубський суддя.

Петровський Андрій Степанович – (1694–1700) Городиський сотник (Лубенський полк). (1700–1717) Лубенський полковий осавул.

Петровський Василь – (1654–1659) Ходорківський сотник. (1663) Паволоцький полковник.

Петровський Леонтій Андрійович – (1726) Городиський сотник (Лубенський полк).

Петровський Лука – (1687; 1692–1706) Переяславський писар. (1712–1715) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Петровський Максим Пилипович – (1765–1781) Городиський сотник (Лубенський полк).

Петровський Микола – (1709–1711) Переяславський писар.

Петровський Олексій – (1736; 1738, н.) Бубнівський сотник.

Петровський Петро Лукич – (1712–1717) Переяславський полковий хорунжий.

Петровський Пилип Андрійович – (1741–1763) Городиський сотник (Лубенський полк). (1763–1768) Лубенський обозний.

Петровський Степан Петрович – (1671–1676) Лубенський осавул. (1676, н.) Лубенський полковник.

Петровський Федір – (1752) Сотник Лубенського полку.

Петрункевич Опанас – (1724, н.) Сосницький сотник.

Петрункевич Степан Опанасович – (1753–1774) Синявський сотник.

Петрункевич Степан Хомич – (1741–1754) Стародубський писар. (1750) Генеральний писар.

Петрушенко Федір – (1662) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Печений [Печеня] Данило – (1672) Красноколядинський сотник.

Печеник Лаврін – (1734) Трахтемирівський сотенний осавул.

Печеник Тимофій – (1718, н.) Ліплявський сотник.

Пешта Роман – (1637) Чигиринський полковник.

Пештич Степан Трохимович – (1694; 1714–1718) Лохвицький сотник.

Пивоваренко Михайло – (1672, н.) Лохвицький сотник.

Пилип – (1649) Борзнянський сотник.

Пилип Іванович – (1690) Грунський сотник.

Пилип Іванович – (1702) Ірклїівський городовий отаман.

Пилип Лаврентійович – (1666) Березанський сотник.

Пилипенко Іван – (1660) Лохвицький сотник. (1665, н.) Лубенський полковник.

Пилипенко Іван – (1758–1767) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Пилипенко Ілля – (1661–1663; 1672) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Пилипенко Михайло – (1669) Менський сотник.

Пилипенко Михайло Іванович – (1692–1693; 1696–1697) Березанський сотник. (1718) Березанський сотенний хорунжий.

Пилипенко Семен Якович – (1774–1782) Басанський сотник.

Пилипенко Федір Якович – (1769–1774) Переяславський осавул. (1781) Київський осавул.

Пилипенко Яків Михайлович – (1734) Переяславський суддя. (1734–1763) Переяславський осавул.

Пилипов Григорій – (1654) Насташський сотенний хорунжий.

Пилипович [Філіпов] Григорій – (1672) Прилуцький обозний.

Пилипович Андрій – (1649) Чигиринський полковий осавул.

Пилипович Леонтій – (1730, н.) Воронківський городовий отаман.

Пиляй Дем'ян – (1666–1667) Генеральний осавул у П. Дорошенка.

Пирський Андрій – (1659) Лубенський сотник. (1662–1663) Лубенський полковник.

Пирятинський Василь – (1781) Гадяцький суддя.

Пирятинський Іван – (1715–1725) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Пирятинський Іван – (1748) Городнянський сотник.

Пирятинський Петро – (1744) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Півень Василь – (1665–1666) Седнівський сотник. (1690) Городнянський сотник.

Півторакожух [Полукожух, Полкожух] Карпо – (1648–1654) Козацький полковник повстанського війська [черні].

Підвисоцький Олексій Якович – (1736–1742) Козелецький сотник. (1742–1762) Київський обозний. (1767) Київський сотенний писар.

Підгаєцький Володимир Павлович – (1771–1779) Сотенний отаман. (1779–1780) Полковий осавул компанійського полку.

Підгаєцький Роман – (1723, н.) Погарський сотник.

Підгаєцький Тимофій Павлович – (1748–1763) Канцелярист ГВК. (1763–1774) Хорунжий Другого компанійського полку.

Підгаєцький Федір Павлович – (1760–1770) Писар Другого компанійського полку.

Підгайний Семен – (1654) Березнянський сотник.

Підгурський Микола Семенович – (1676) Стародубський писар.

Підлісний Пашко [Тишко] – (1682–1683) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Підодня Григорій – (1664) Корсунський полковник.

Підсиленко Григорій – (1671) Рашівський сотник.

Підсиленко Севостьян – (1658) Рашівський сотник.

Підстрільний Степан – (1678) Орловський сотник.

Підтереб Трохим Якович – (1649) Ясногородський сотник. (1663; 1694–1701) Київський обозний. (1669–1671) Київський осавул. (1670; 1688) Остерський сотник.

Підтереб Яків Іванович – (1654) Київський сотник. (1663–1669) Київський полковий обозний.

Піковець Василь Матвійович – (1709–1716) Лукомльський сотник.

Піковець Іван Васильович – (1732–1741) Лукомльський сотник. (1742–1751) Писар ГВС.

Піковець Леонтій Герасимович – (1673; 1690) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Піковець Степан Васильович – (1742–1758) Лукомльський сотник.

Піковець Тимофій Леонтійович – (1698) Осавул ГВА.

Пікуль Назар Іванович – (1698) Киселівський сотник.

Пінчук Ждан – (1676) Бубнівський сотенний хорунжий.

Піроцький Іван Васильович – (1694–1695; 1696–1697) Ніжинський писар. (1700–1725) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Піскуненко Потап Назарович – (1708–1715) Воронізький сотник.

Пісоцький Данило Андрійович – (1663–1664) Прилуцький полковник.

Пішко Євстафій [Євтихій, Явтух] – (1653 – 1654) Київський полковник.

Пішковський Панас – (1720) Чернігівський хорунжий.

Піщанський Дмитро – (1774–1781) Лубенський осавул.

Піщенко Григорій – (1649) Київський сотник.

Плакса Семен – (1759) Яготинський сотенний хорунжий. (1764–1767) Яготинський городовий отаман.

Пламенець Родіон Степанович – (1779–1782) Гадяцький полковник.

Платковський Яків Германович – (1734–1761) Домонтовський сотник.

Плеваковський Ісак Григорович – (1768–1782) Пирятинський сотник (перша сотня).

Плечник Микита – (1696) Полтавський сотник (полкова сотня).

Плешко Федір – (1778–1782) Стародубський осавул.

Плис [Плисенко] Пилип – (1654) Ніжинський осавул. (1669) Лубенський полковник. (1671) Лубенський сотник (друга сотня).

Плоский Нечипір – (1666) Остерський сотник.

Плотний Іван Якович – (1669) Стародубський суддя.

Плотник [Терник] Іван Якович – (1664–1665) Стародубський полковник.

Плошкевич Антін Васильович – (1761–1774) Домонтовський сотник.

Плушенко Яків Павлович – (1687, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Побиванець Хилько – (1676) Золотоніський сотник.

Пободайло [Подобайло] Мартин Пилипович – (1649) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Пободайло [Подобайло] Степан Данилович – (1649–1651 н.; 1651–1655) Чернігівський полковник.

Пободайло Василь – (1660) Стародубський сотник (полкова сотня).

Поважій Герасим – (1715) Домонтовський городовий отаман.

Погорілець Зиновій – (1654) Чорнокамінський сотенний отаман.

Погорілко Яким – (1700) Воронківський городовий отаман.

Погребевич Марко Тарасович – (1689) Гельм'язівський сотник.

Погребинський Пилип – (1658) Веприцький сотник.

Поджній Михайло – (1721, н.) Сорочинський сотник.

Подоляка Артем Олексійович – (1697–1698; 1705–1707) Погарський сотник.

Покас Григорій – (1738) Київський писар.

Покорський Данило – (1724–1725) Реєнт Генеральної військової канцелярії. (1752–1760) Писар ГВС.

Покорський Іван Опанасович – (1737–1738) Київський писар.

Покорський Опанас – (1698–1707) Стародубський писар.

Покотило Василь – (1728–1743) Бахмацький сотник.

Покотило Григорій – (1739) Куземинський сотник. (1739, н.) Веприцький сотник.

Покотило Яків – (1703–1709) Сердюцький полковник.

Покровський Федір – (1771) Прилуцький хорунжий.

Покусило – (1648) Річицький полковник.

Полатка Федір – (1740–1748) Переяславський сотенний осавул (перша сотня).

Полатченко Олексій – (1739) Переяславський сотенний осавул (перша сотня).

Полежай Іван – (1654) Білоцерківський полковий обозний.

Полежай Матвій – (1654) Білоцерківський полковий суддя.

Полетановський Павло – (1744–1747) Сосницький сотник.

Полетика Андрій Андрійович – (1758–1767) Канцелярист ГВК.

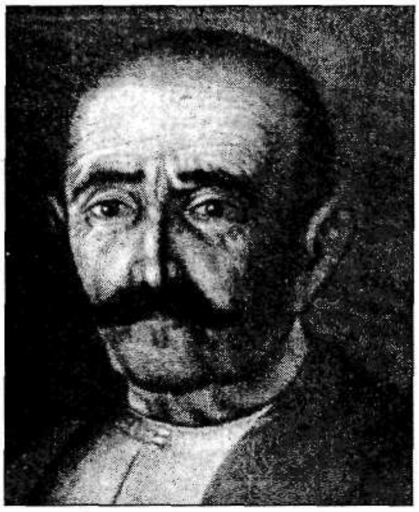

Полетика Василь – (1674) Седнівський сотник.

Полетика Григорій Андрійович – (1767) Депутат від Лубенського полку до Комісії „Нового уложення".

Полетика Іван – (1677) Седнівський сотник.

Полетика Степан – (1763–1767) Костянтинівський сотник.

Полієшко Яким – (1734, н.) Яготинський сотенний писар.

Поліно Степан – (1725–1726) Басанський городовий отаман.

Половець Іван – (1650) Кам'янобрідський сотник.

Половець Семен – (1653–1654; 1655–1658, н.) Білоцерківський полковник. (1669–1672) Генеральний суддя в уряді П. Дорошенка.

Половий Степан – (1649) Мотовилівський сотник.

Половинка Григорій Тимофійович – (1707, н.) Бакланський сотник.

Положний Матвій – (1654, н.) Білоцерківський полковник. (1654) Генеральний суддя.

Полозко – (1738, н.) Басанський сотник.

Полоницький Євстафій – (1663) Канівський полковий писар.

Полоницький Василь Євстафійович – (1701–1708) Любецький сотник.

Полонський Сидір – (1661–1665) Бориспільський городовий отаман.

Полонський Федір – (1761–1774) Бориспільський сотенний хорунжий. (1761–1774) Яготинський сотенний хорунжий. (1775–1782) Яготинський сотенний осавул.

Полоток – (1718, н.) Баришівський сотник.

Полубенський Станіслав – (1696; 1704) Топальський сотник. (1706, н.) Стародубський полковник.

Полуботок Леонтій Артемович – (1668) Чернігівський писар. (1670–1671) Чернігівський сотник (полкова сотня). (1671–1673, н.; 1689–1690)

Чернігівський полковник. (1672–1678) Генеральний бунчужний. (1678–1682) Генеральний осавул. (1683, н.; 1685–1687) Переяславський полковник.

Полуботок Павло Леонтійович – (1706–1724) Чернігівський полковник. (1722–1724) Наказний гетьман Лівобережної України.

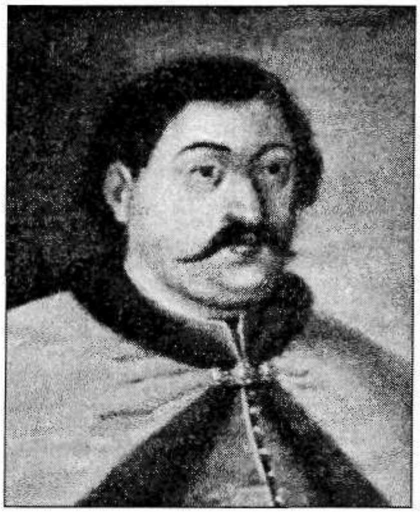

Полунецький Іван – (1718) Чернігівський писар.

Полянський Андрій Олександрович – (1723–1753) Синявський сотник.

Полянський Федір – (1775–1782) Бориспільський сотенний осавул.

Поморанський Петро – (1725; 1728; 1729; 1734, н.) Новгородський сотник.

Помошний Нестор – (1673) Бориспільський городовий отаман.

Понявський Іван – (1736, н.) Бахмацький сотник.

Попеко Софрон – (1721, н.) Гельм'язівський сотник.

Поплавський Іван – (1715, н.) Воронізький сотник.

Попович Іван Михайлович – (1649) Білоцерківський полковник. (1654) Кам'янобрідський сотник. (1662–1663) Паволоцький полковник. Піп-розстрига.

Попович Іван Олексійович – (1663–1665) Генеральний хорунжий. (1665) Генеральний бунчужний.

Попович Михайло – (1674) Кальницький полковник.

Попович Павло – (1712) Уманський полковник. (1718; 1730; 1731, н.) Кропивнянський сотник.

Попович Федір Іванович – (1654) Кролевецький сотник.

Попович Яків – (1676) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Попонченко Агафон – (1690) Переяславський осавул.

Попчинський Йосип – (1767) Басанський сотенний писар.

Пороховський Іван Федорович – (1713–1725) Коропський сотник.

Портянка [Раткевич] Михайло – (1669) Наказний гетьман, посол до Стамбула.

Портянка Семен Федорович – (1669; 1699) Прилуцький хорунжий. (1688–1691; 1693–1695; 1703–1708) Прилуцький осавул.

Постоленко Григорій Іванович – (1666–1668) Миргородський полковник.

Постоленко Дем'ян Іванович – (1664–1666) Миргородський полковник.

Постомський Михайло – (1699–1703) Лукомльський сотник.

Посудевський [Внучко] Сава – (1656–1657; 1660; 1669) Любецький сотник. (1667) Чернігівський обозний.

Посудевський Петро Федорович – (1782) Чернігівський осавул.

Посудевський Федір Петрович – (1757–1769) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Посудевський Федір Романович – (1735–1757) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Потапенко Опанас – (1737, н.; 1749–1768) Яреськівський сотник.

Потапенко Степан – (1744–1749) Яреськівський сотник. (1756) Миргородський сотник (друга сотня).

Потапов Гнат – (1757–1758) Переяславський сотенний писар (друга сотня).

Потапович Василь Іванович – (1781–1782) Переяславський полковий осавул.

Потапович Леонтій Павлович – (1690–1695) Переяславський полковий суддя. (1696–1704; 1709) Переяславський полковий обозний.

Потоцький Григорій – (1713–1747) Кишенський сотник.

Потоцький Тимофій Григорович – (1747–1764) Кишенський сотник.

Потулинський Василь – (1700) Гоголівський сотник.

Похожий Васько – (1689) Домонтовський городовий отаман.

Почек Яків Максимович – (1751–1754) Ніжинський осавул. (1754–1767; 1772) Ніжинський писар.

Прасол Іван – (1778–1782) Переяславський сотенний хорунжий (перша сотня).

Працьовнин Опанас – (1649) Генеральний хорунжий. (1650) Генеральний бунчужний.

Предримирський Опанас – (1648) Київський сотник. (1649) Печерський сотник.

Привицький Осип – (1658, н.) Корсунський полковник.

Пригара Василь – (1773–1782) Олишівський сотник.

Пригара Іван – (1659) Переяславський городовий отаман (перша сотня). (1666) Переяславський обозний. (1666) Переяславський осавул.

Пригара Іван – (1665–1672) Олишівський сотник. (1670, н.) Чернігівський полковник.

Пригара Михайло – (1663) Генеральний осавул у Я. Сомка.

Прийма Андрій Власович – (1725–1734) Маяцький сотник.

Прийма Влас – (1715–1722) Маяцький сотник.

Прийма Іван – (1699; 1710) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Прийма Сава – (1763) Переяславський полковий комісар. (1764, н.) Басанський сотник.

Прийма Семен Іванович – (1740) Лубенський сотник (друга сотня). (1743–1750) Лубенський осавул.

Приймаков Пилип – (1779) Ніжинський осавул.

Прима Йосип – (1649) Бишівський сотник.

Присович Гаврило – (1649) Ходорківський сотник.

Приступка [Приступ] Михайло – (1672) Зіньківський полковий суддя.

Прись – (1649) Буківський сотник.

Притиско Данило – (1682) Піщанський городовий отаман.

Притиско Павло Данилович – (1696–1698) Піщанський сотник. (1710; 1718–1719) Піщанський городовий отаман. (1712–1714) Переяславський осавул.

Притиченко Артем – (1701) Стародубський осавул.

Прісний Григорій – (1654) Фастівський сотенний хорунжий.

Прогонський Герасим – (1671–1673) Полтавський сотник (полкової сотні).

Продима Остап – (1650) Канівський полковий хорунжий.

Прокіп – (1649) Чернігівський осавул.

Прокопенко Осип – (1692–1695) Полтавський хорунжий.

Прокопенко Петро – (1771–1781) Піщанський сотенний хорунжий.

Прокопенко Федір – (1739) Баришівський городовий отаман.

Прокопович [Савич] Сава Прокопович – (1669) Воронізький сотник. (1671–1672) Переяславський писар. (1672–1677) Писар ГВС. (1677–1687) Генеральний писар. (1687–1701) Генеральний суддя.

Прокопович Григорій – (1723, н.) Прилуцький полковник.

Прокопович Іван – (1690) Синявський сотник.

Прокопович Іван – (1744, н.) Лохвицький сотник.

Прокопович Степан – (1657) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Прокопович Християн – (І649) Почепський сотник (перша сотня).

Просейко Іван – (1720–1724) Ліплявський городовий отаман.

Проскуренко Іван – (1649) Боровицький сотник.

Проскуренко Роман – (1734; 1736) Домонтовський городовий отаман. (1737–1743) Домонтовський сотенний хорунжий.

Проскуренко Семен – (1667–1668) Лукомльський сотник.

Проскурня Григорій – (1767–1782) Бубнівський сотенний осавул.

Проскурня Семен – (1650) Турівський сотник.

Просяницький Іван Федорович – (1738–1754) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Прохор Іван Лук'янович – (1681) Остерський сотник.

Прохорович Дмитро – (1742) Переяславський хорунжий.

Прохорович Іван Дмитрович – (1767) Бубнівський сотенний отаман. (1770) Піщанський сотник. (1772–1779) Бубнівський сотенний писар.

Прохорович Костянтин Прохорович – (1680) Остерський сотник.

Прохорович Михайло Костянтинович – (1708–1738) Бубнівський сотник.

Проценко Омелян – (1649) Прилуцький сотник (перша сотня).

Прочений Григорій – (1740) Переяславський сотенний отаман (перша сотня).

Пруденко Василь – (1697, н.) Гельм'язівський городовий отаман.

Прутильчик Демко – (1649) Корсунський сотник.

Прутченко Григорій – (1781) Київський осавул.

Прутченко Юхим Олександрович – (1771–1774) Київський хорунжий. (1774–1782) Київський осавул.

Прутянул Іван – (1721–1728) Носівський сотник. (1728–1729) Київський хорунжий. (1729) Київський осавул.

Псьол [Дяченко] Григорій Йосипович – (1740–1747) Орловський сотник.

Псьол Петро Григорович – (1779) Шаповалівський сотник.

Пугач Іван – (1671) Будиський сотник.

Пучковський Степан – (1706, н.) Бакланський сотник.

Пушкар [Пушкаренко, Коломак] Марко Мартинович – (1659) Полтавський полковник.

Пушкар [Пушкаренко] Кирило [Кирик] Мартинович – (1658–1659) Полтавський полковник.

Пушкар Мартин Іванович – (1649–1652; 1652–1658) Полтавський полковник.

Пушкаренко Іван Овсійович – (1781) Шептаківський сотенний осавул.

Пушкаренко Давид Трохимович – (1674–1678) Канівський полковник. (1675) Канівський городовий отаман. (1679; 1686; 1687–1691; 1703; 1704, н.) Новгородський сотник. (1683) Переяславський сотник (перша полкова сотня). (1687) Стародубський сотник (полкова сотня). (1696–1699) Стародубський суддя.

Пшенковський Харитон – (1711) Миргородський осавул.

Пясецький Леонтій – (1700) Переяславський осавул.

Пясецький Федір Гаврилович – (1747–1763) Білоусівський сотенний писар. (1763–1765) Білоусівський сотенний отаман.

Р

Равич Олександр – (1771–1774) Прилуцький суддя.

Радимирський Леонтій – (1654) Івангородський сотник.

Радич Іван – (1705) Любецький сотник.

Радич Клим – (1740) Київський писар.

Радич Пантелеймон – (1676) Гетьманський канцелярист і дипломат. (1685; 1687) Чернігівський суддя.

Радич Самійло – (1658; 1661) Переяславський писар.

Радишевський – (1649, н.) Черкаський полковник.

Радищев Опанас Прокопович – (1734–1741) Стародубський полковник.

Радкевич Андрій – (1768, н.) Лубенський сотник (друга сотня).

Радкевич Михайло – (1660–1662) Генеральний суддя. (1663–1665) Генеральний обозний у П. Тетері.

Радошинський – (1665) Генеральний суддя у С. Опари.

Радуленко Ілля – (1649) Кунянський сотник.

Радченко Антон – (1771–1782) Басанський сотенний писар.

Радченко Лаврін – (1690) Власівський сотник.

Радченко Парфен – (1774–1781) Київський писар.

Радченко Роман – (1676–1684) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Радько – (1649) Ковалівський сотник.

Радько Роман – (1734; 1736) Ліплявський городовий отаман.

Раєвський Сидір – (1673) Гадяцький писар.

Раєвський Яків – (1776) Піщанський сотенний писар.

Раєцький [Москаль] Степан – (1693) Кишенський сотник.

Ракович Іван – (1759) Хорунжий ГВА.

Ракович Михайло – (1672) Варвинський сотник (перша сотня).

Ракович Павло – (1730, н.) Переяславський полковник.

Ракович Семен Степанович – (1671–1685) Прилуцький писар.

Ракович Семен Федорович – (1688–1691) Прилуцький писар. (1709–1716) Прилуцький обозний

Ракус Григорій – (1683, н.) Лохвицький сотник.

Ракушка Леонтій – (1648–1649) Сосницький полковник.

Ракушка-Романовський Василь Петрович – (І769–1782) Ніжинський сотник (третя сотня).

Ракушка-Романовський Григорій Іванович – (1736–1751) Ніжинський сотник (третя сотня).

Ракушка-Романовський Григорій Петрович – (1717–1727) Ніжинський сотник (друга сотня).

Ракушка-Романовський Григорій Романович – (1727, н.) Ніжинський полковник.

Ракушка-Романовський Іван Миколайович – (1779) Ніжинський писар.

Ракушка-Романовський Іван Романович – (1705–1708) Стародубський суддя.

Ракушка-Романовський Петро Григорович – (1714) Ніжинський осавул. (1751–1753) Ніжинський сотник (третя сотня).

Ракушка-Романовський Роман Онисимович – (1658–1663) Ніжинський сотник (перша полкова сотня). (1659) Ніжинський суддя. (1660, н.; 1665, н.) Ніжинський полковник. (1663–1668) Генеральний підскарбій. [Ймовірний автор літопису Самовидця].

Ратченко Михайло – (1651, н.) Миргородський полковник. (1652) Миргородський суддя. (1655–1669) Миргородський обозний.

Рачинський Андрій Андрійович – (1763–1782) Новгородський сотник.

Рачинський Павло – (1665–1666) Ніжинський писар.

Рашевський [Малик] Іван – (1690–1692) Роїщанський сотник.

Рашевський Яків Овсійович – (1774–1781) Чернігівський писар.

Рашко Єлисей Филонович – (1738–1753) Чернігівський осавул.

Рашко Филон – (1659) Чернігівський обозний. (1679) Чернігівський осавул.

Ращенко Іван – (1676) Роїщанський сотник.

Ращенко Филон Хомич – (1696–1701) Чернігівський обозний.

Ращенко Хома – (1659) Любецький сотник. (1659–1660) Роїщанський сотник.

Рвачевський Родіон – (1739; 1746–1767; 1767–1772) Лубенський осавул. (1739–1746) Лубенський хорунжий.

Ребриковський Андрій – (1674) Кальницький полковник. (1678–1686) Сердюцький полковник.

Рева – (1649) Чигирин-Дібровський сотник. (1649–1658) Веремїївський сотник.

Рева Василь – (1715) Басанський городовий отаман.

Рева Кіндрат – (1734) Гельм'язівський сотенний хорунжий.

Ревенко Аврам – (1737, н.) Гельм'язівський сотник. (1741–1743) Гельм'язівський сотенний осавул.

Ревенко Пасько – (1689) Гельм'язівський городовий отаман.

Ренчків Василь – (1734) Ніжинський писар.

Репчинський Семен – (1773) Любецький сотник.

Решетило Василь – (1652, н.) Канівський полковник.

Решетильський Іван – (1688, н.) Остерський сотник.

Решутько Іван Матвійович – (1673–1677) Любецький сотник.

Рибалка Ілля – (1739–1740; 1744) Березанський городовий отаман.

Рибалка Федір – (1709) Грунський сотник.

Рибальченко Іван – (1649) Конотопський сотник.

Римаренко Іван – (1654) Ставищанський сотенний писар.

Римша Іван – (1727–1760) Седнівський сотник.

Римша Федір Іванович – (1760–1769) Седнівський сотник.

Ричанський Петро – (1663; 1665, н.) Ніжинський полковник.

Різник Хома – (1654) Боярський осавул.

Ріпка Павло – (1722, н.) Маяцький сотник.

Родзянко Василь Іванович – (1701–1704; 1710) Хорольський сотник. (1710; 1723–1731) Миргородський обозний. (1724–1725, н.) Миргородський полковник.

Родзянко Іван Яремович – (1760–1782) Хорольський сотник.

Родзянко Іван Васильович – (1749–1757) Гадяцький полковник.

Родзянко Іван Степанович – (1738–1760) Гадяцький суддя. (1755) Гадяцький осавул. (1758) Гадяцький обозний.

Родзянко Семен Степанович – (1746–1752) Миргородський осавул.

Родзянко Степан Васильович – (1711; 1735) Миргородський обозний. (1722–1735) Хорольський сотник.

Родзянко Федір Степанович – (1776–1782) Миргородський обозний.

Родзянко Ярема Степанович – (1735–1760) Хорольський сотник. (1766–1771) Миргородський обозний. (1779) Миргородський полковник.

Роєнко [Роєвський] Яків – (1737–1762) Домонтовський сотенний писар.

Рожанський Василь – (1723–1729) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Рожанський Роман – (1691) Гоголівський сотник.

Розвиска Сахно – (1664) Бориспільський городовий отаман.

Роздобудько Леонтій [Лесько] – (1738) Березанський сотенний осавул. (1743) Березанський городовий отаман.

Розлач Михайло – (1690) Бориспільський сотник.

Розлач Пилип Михайлович – (1736–1737; 1754–1757) Переяславський сотенний хорунжий (перша сотня).

Розлач Пилип Михайлович – (1767) Бориспільський городовий отаман. (1774–1782) Бориспільський сотенний хорунжий.

Розсоха Іван – (1669, н.) Полтавський полковник. (1669–1670) Полтавський осавул.

Розсоха Йосип – (1723–1724) Потоцький сотник.

Розуменко [Розум] Григорій – (1730–1735; 1738–1740; 1748) Яготинський городовий отаман. (1737) Яготинський сотенний осавул.

Розумовський Василь Іванович – (1755–1762) Гадяцький полковник.

Розумовський Кирило Григорович – (1750–1764) Гетьман Лівобережної України.

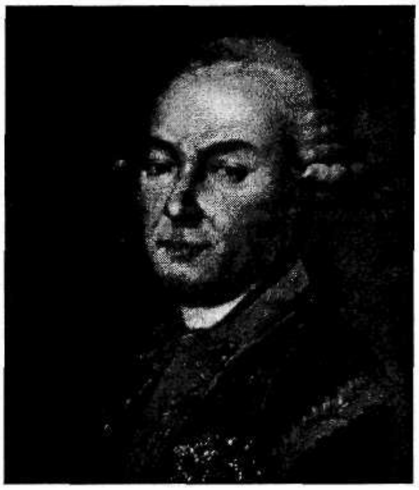

Розумовський Петро Іванович – (1753–1771) Ніжинський полковник.

Ройко Захар – (1710; 1718) Яготинський городовий отаман.

Рокитний Іван Логвинович – (1710–1713) Яготинський сотник.

Рокитний Логвин – (1695–1705) Яготинський сотник. (1710–1716) Переяславський полковий осавул.

Роман – (1736, н.) Остерський сотник.

Роман Васильович – (1654–1657; 1660) Топальський сотник.

Роман Григорович – (1655) Ніжинський писар.

Роман Йосипович – (1657) Наказний стародубський полковник від Ніжинського полку.

Роман Федорович – (1691) Роменський сотник (друга сотня).

Романенко Андрій – (1649) Переяславський сотник (друга сотня). (1649, н.; 1665; 1666, н.) Переяславський полковник. (1659) Переяславський суддя.

Романенко Іван – (1686–1689) Сорочинський сотник.

Романенко Мартин – (1649) Городиський сотник (Лубенський полк).

Романенко Матвій – (1649) Гурівський сотник.

Романенко Петро – (1669–1671) Переяславський сотник (друга сотня).

Романенко Харко – (1680) Переяславський сотник (друга сотня). (1687) Переяславський осавул.

Романенко Яків – (1648, н.) Переяславський полковник.

Романов Григорій – (1672) Городнянський сотник.

Романов Іван – (1745, н.) Золотоніський городовий отаман.

Романович Григорій – (1752) Трахтемирівський сотенний писар.

Романович Іван – (1728–1763) Монастирищенський сотник.

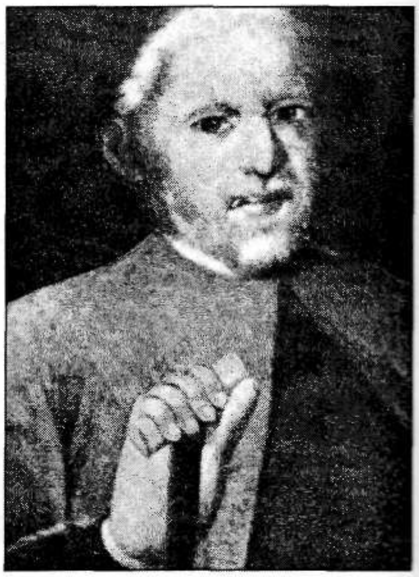

Романович Іван – (1771) Прилуцький суддя. (1772–1778) Ічнянський сотник.

Романович Іван – (1777–1778) Домонтовський сотенний хорунжий. (1778–1782) Домонтовський сотенний осавул.

Романович Ілля – (1704, н.) Піщанський сотник.

Романович Йосип – (1758–1763) Трахтемирівський сотенний писар.

Романович Матвій – (1659–1662) Ічнянський сотник.

Романович Михайло Петрович – (1772–1782) Монастирищенський сотник.

Романович Мусій – (1702, н.) Домонтовський сотник.

Романович Петро Іванович – (1763–1772) Монастирищенський сотник. (1780–1782) Ічнянський сотник.

Романович Сава – (1696) Стольненський сотник.

Романович Степан – (1695–1700) Бахмацький сотник.

Романовський – (1723, н.) Новоміський сотник.

Романовський – (1745) Кобижчанський сотник.

Романовський Іван Романович – (1682–1687; 1689–1705) Мглинський сотник.

Романовський Роман Романович – (1672) Переяславський осавул.

Романський Григорій – (1694) Гоголівський сотник.

Романченко Дорош – (1678) Полтавський хорунжий.

Рославець Василь Осипович – (1772) Стародубський осавул. (1772–1776) Стародубський обозний.

Рославець Дмитро Лук'янович – (1729–1731, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Рославець Лук'ян Петрович – (1696–1697; 1700–1701; 1709) Почепський сотник (перша сотня).

Рославець Овдій [Андрій] Іванович – (1654) Почепський сотений писар. (1665–1670; 1672–1676; 1678) Почепський сотник (перша сотня).

Рославець Петро Іванович – (1653–1654; 1657) Почепський сотник (перша сотня). (1659–1663) Наказний стародубський полковник від Ніжинського полку. (1660, н.) Ніжинський полковник. (1663–1664; 1668–1672; 1673–1676) Стародубський полковник.

Ростковський Михайло – (1690–1695) Компанійський полковник.

Рощенко Петро Панькович – (1649) Канівський сотник.

Рощенко Федір Панькович – (1664) Канівський полковник.

Рощенко Юхим Панькович – (1649) Бубнівський сотник. (1662) Канівський полковий осавул.

Рубан – (1660) Почепський сотник (перша сотня).

Рубан Аврам – (1729) Воронківський городовий отаман. (1729, н.) Воронківський сотник.

Рубан Василь Григорович – (1762–1764) Перекладач ГВК [Автор „Короткого літопису Малої Росії"].

Рубан Григорій Васильович – (1752–1764) Осавул переяславської полкової артилерії.

Рубан Григорій Григорович – (1676; 1690–1691; 1700–1701) Іркліївський городовий отаман. (1702; 1708, н.) Іркліївський сотник.

Рубан Григорій Миронович – (1672) Переяславський обозний. (1676) Переяславський городовий отаман (перша сотня). (1676–1682) Іркліївський сотник.

Рубан Данило Семенович – (1671) Глухівський сотник.

Рубан Іван – (1695–1697) Осавул компанійського полку. (1697–1702) Компанійський полковник.

Рубан Іван Григорович – (1730) Ірклiївський сотенний писар. (1732) Ірклiївський городовий отаман.

Рубан Ілля Аврамович – (1662) Синявський сотник.

Рубан Максим Іванович (1721; 1729–1731; 1740; 1745, н.) Ірклiївський сотник. (1737–1747) Ірклiївський городовий отаман.

Рубан Прокіп Григорович – (1780–1782) Ліплявський сотенний писар.

Рубан Степан Васильович – (1734–1738) Ірклiївський сотенний хорунжий.

Рубан Федір Васильович – (1751; 1753; 1755–1763) Ірклiївський городовий отаман.

Рубан[овський] [Рубаник] Олександр [Лесько] – (1668) Сердюцький полковник. (1669–1670) Тарасівський сотник.

Рубець Андрій Мусійович – (1732–1737) Стародубський хорунжий. (1737–1754) Стародубський суддя.

Рубець Василь Іванович – (1772–1782) Топальський сотник.

Рубець Григорій Іванович – (1759–1769) Топальський сотник.

Рубець Іван Іванович – (1669) Топальський сотник.

Рубець Ілля Іванович – (1711, н.) Стародубський полковник.

Рубець Михайло Іванович – (1666, н.; 1676; 1677, н.) Стародубський полковник. (1669) Стародубський сотник (полкової сотні). (1669–1670; 1672–1673; 1686) Топальський сотник.

Рубець Семен Юрійович – (1714; 1723–1724) Стародубський суддя.

Рубець Юрій Ілліч – (1709–1713) Стародубський суддя.

Рублевський Влас – (1767) Лубенський осавул.

Руголь Павло [Петро] – (1757–1767) Козелецький сотник.

Руданський Леонтій – (1664) Стародубський сотник (полкова)

Руденко Гаврило – (1700) Полтавський хорунжий.

Руденко Михайло Гаврилович – (1714–1727) Полтавський хорунжий. (1732) Полтавський осавул.

Руденко Павло Якович – (1780–1784) Полтавський сотник (ротний) Дніпровського пікінерського полку.

Руденко Яків Михайлович – (1739) Кобижчанський сотник.

Рудий Гринець [Григорій] – (1649) Романівський сотник.

Рудина Андрій – (1654–1659) Насташський сотник.

Рудковський Василь – (1760–1767) Корибутівський сотник.

Рудковський Федір Остапович – (1712; 1717–1725) Басанський сотник.

Рудченко Онисько – (1672; 1678, н.) Бориспільський городовий отаман.

Рудь Григорій – (1744–1752) Криловський сотник.

Рукашка Леонтій – (1648–1649) Сосницький полковник.

Румина Василь Петрович – (1738) Бубнівський городовий отаман.

Руновський Андрій – (1731–1747) Полтавський писар. (1742–1749, н.) Генеральний писар. (1747–1774) Полтавський обозний. (1766) Гадяцький обозний.

Руновський Іван – (1775) Полтавський осавул.

Руновський Олексій – (1764) Царичанський сотник.

Рустанович Павло – (1698) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Рустанович Яків Павлович – (1708) Переяславський писар. (1717–1732) Трахтемирівський сотник. (1730–1731, н.) Переяславський суддя.

Рухлядка Осип – (1722; 1723; 1725, н.) Погарський сотник.

Руцький Роман – (1738, н.) Мглинський сотник.

Ручка Василь – (1665) Бориспільський сотник. (1678) Гельм'язівський городовий отаман.

Ручка Іван – (1665) Воронківський сотник.

Рябуха Іван – (1659) Ніжинський обозний.

Рядно Іван – (1696) Ліплявський городовий отаман. (1696, н.) Ліплявський сотник.

С

Сава – (1649) Киселівський сотник.

Сава – (1666) Кременчуцький сотник.

Сава – (1671) Генеральний бунчужний у М. Ханенка.

Саварський Мартин – (1649) Черкаський сотник.

Савенко Григорій – (1769–1772) Трахтемирівський сотенний хорунжий. (1772–1774) Трахтемирівський городовий отаман.

Савенко Йосип – (1776–1782) Кропивнянський сотенний писар.

Савенко Корній – (1681) Чернігівський хорунжий.

Савенко Мартин – (1689) Домонтовський городовий отаман. (1689, н.) Домонтовський сотник.

Савенко Опанас [Атанасій] – (1672) Київський обозний.

Савенко Петро – (1676) Срібненський сотник.

Савенко Процик – (1676, н.) Полтавський суддя.

Савицький Василь Васильович –(1779–1781) Лубенський полковий писар.

Савицький Григорій – (1773–1777) Лубенський осавул. (1775) Лубенський писар.

Савицький Григорій Савич – (1764) Стародубський осавул. (1764–1779) Стародубський хорунжий.

Савицький Самійло – (1700) Бахмацький сотник.

Савицький Степан Васильович – (1714–1731; 1743) Лубенський полковий писар.

Савич [Семенець] Семен Леонович – (1648) Канівський сотник. (1648–1653; 1658–1659) Канівський полковник.

Савич Василь – (1698–1700; 1708–1710) Лубенський осавул. (1701–1703) Лубенський сотник (перша полкова сотня). (1708–1714) Лубенський полковник.

Савич Василь Іванович – (1740, н.) Бубнівський сотник. (1744) Лубенський сотник (друга сотня). (1747–1764) Любецький сотник.

Савич Василь Савович – (1695–1698) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Савич Герасим – (1649) Канівський полковий писар.

Савич Гордій – (1721–1732) Нехворощанський сотник.

Савич Данило – (1747–1755) Прилуцький хорунжий.

Савич Іван – (1709–1733) Любецький сотник.

Савич Іван Іванович – (1733–1746) Любецький сотник.

Савич Микола Кузьмич – (1773–1781) Гадяцький писар.

Савич Семен – (1697) Генеральний суддя.

Савич Семен Савович – (1701–1706) Писар ГВС. (1709–1725) Генеральний писар.

Савон Прокіп – (1737, н.) Бубнівський сотник.

Савоненко Роман – (1685–1687) Яготинський сотник.

Савощенко Федько – (1672) Рашівський сотник.

Савусько Данило [Денис] – (1723, н.; 1725, н.) Роменський сотник.

Савченко – (1689) Лубенський суддя.

Савченко Богдан – (1666 – 1672) Веприцький сотник.

Савченко [Савич] Констянтин Тихонович – (1737–1738) Понорницький сотник.

Савченко Лесько – (1672) Насташський сотенний отаман.

Савченко Микола – (1715–1730) Київський осавул.

Савченко Петро – (1753) Київський хорунжий.

Савченко Тихон Никифорович – (1723–1737) Понорницький сотник.

Савченко Федір – (1672) Воронківський городовий отаман.

Савченко Федір Никифорович – (1723, н.) Понорницький сотник.

Сагайдак Іван – (1713–1714) Старосанжарський сотник.

Садівничий – (1690) Гоголівський сотник.

Садовський Прокіп – (1749) Переяславський сотенний писар (перша сотня).

Садурка Федір – (1741) Кобижчанський сотник.

Сакович Олександр – (1695) Київський сотник.

Салогуб Захар – (1684; 1691–1694) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Салогуб Корній – (1701–1708) Красноколядинський сотник.

Салута Степан – (1741) Трахтемирівський городовий отаман. (1747, н.) Трахтемирівський сотник.

Сальковський Степан – (1692) Піщанський сотенний писар.

Самарський Дмитро – (1712) Полтавський хорунжий. (1714–1718; 1725) Полтавський сотник (друга сотня).

Самійленко Василь – (1708) Прилуцький осавул.

Самойленко [Самойлович] Григорій Самійлович – (1685–1708) Новомлинський сотник.

Самойленко Григорій – (1733, н.) Басанський сотник.

Самойленко Іван – (1682; 1690–1698) Піщанський городовий отаман.

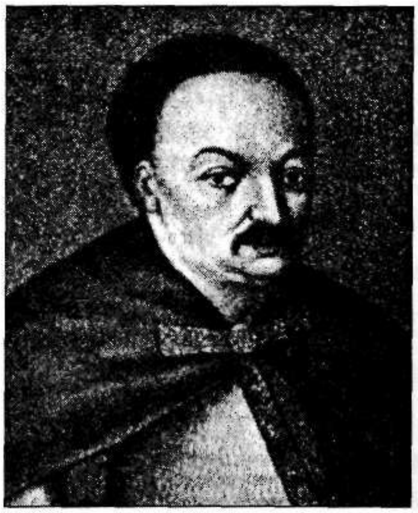

Самойлович [Попович] Іван Самійлович – (1664–1665) Красноколядинський сотник. (1665, н.) Прилуцький полковник. (1665, н.; 1668–1669) Чернігівський полковник. (1669–1672) Генеральний суддя. (1672–1687) Гетьман Лівобережної України.

Самойлович Андрій – (1767) Домонтовський сотенний хорунжий.

Самойлович Григорій Іванович – (1685–1687) Чернігівський полковник.

Самойлович Семен Іванович – (1679–1680, н.; 1681–1685) Стародубський полковник.

Самойлович Трохим – (1716–1718) Нехворощанський сотник.

Самойлович Яків Іванович – (1685–1687) Стародубський полковник.

Самокиш Пантелеймон – (1670) Носівський сотник.

Самопас Михайло – (1752) Полковий осавул компанійського полку.

Самусь Іван Дорофійович – (1679) Ніжинський писар.

Самусь Самуїл Іванович – (1685–1686) Винницький [Кальницький] полковник. (1686–1712) Богуславський полковник. (1693–1704) Наказний гетьман Правобережної України від польського короля.

Самусь Яків Степанович – (1779) Лубенський сотник.

Самчевський Матвій – (1753) Ніжинський хорунжий.

Сангурський Іван – (1679) Переяславський хорунжий.

Сангурський Павло Омельянович – (1719; 1723–1734) Сосницький сотник.

Сапон Василь – (1759–1762) Басанський сотенний осавул.

Саранча Іван – (1738–1751) Яготинський сотенний осавул.

Сафоній [Сахно] – (1678) Городиський сотник (Лубенський полк).

Сафонов Дмитро – (1665–1666) Ніжинський хорунжий.

Сахатов Юрій – (1736–1750) Потоцький сотник.

Сахненко Устим – (1704–1705) Власівський сотник.

Сахненко Феско – (1672) Миргородський сотник (перша полкова сотня).

Сахно – (1718) Городиський сотник (Миргородський полк).

Сахнович – (1661–1663) Генеральний суддя.

Сахновський [Васютинський] Гнат Васильович – (1681; 1696) Киселівський сотник. (1696–1722) Менський сотник. (1709; 1723–1731) Чернігівський обозний.

Сахновський [Васютинський] Григорій Іванович – (1739–1747) Старосанжарський сотник. (1747–1767) Полтавський суддя. (1767–1771) Миргородський суддя. (1772) Полтавський обозний.

Сахновський [Васютинський] Іван Гнатович – (1723–1739) Менський сотник. (1739–1768) Чернігівський обозний.

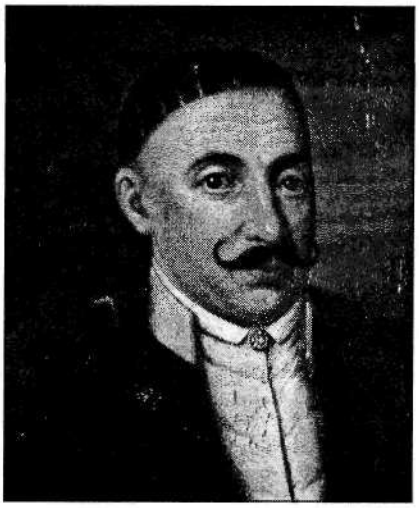

Сахновський [Васютинський] Іван Іванович – (1764–1769) Чернігівський осавул. (1767) Чернігівський суддя.

Сахновський [Васютинський] Павло Якимович – (1735–1737) Чернігівський обозний. (1753–1767) Менський сотник. (1770–1782) Березнянський сотник.

Сахновський [Васютинський] Яким Павлович – (1782) Менський сотник.

Сахновський Петро – (1756–1768) Горошинський сотник. (1767, н.) Городиський сотник (Лубенський полк).

Сахновський Яків Петрович – (1771–1782) Горошинський сотник.

Сацько Кіндрат – (1680) Бубнівський сотник.

Саченко Мусій – (1680) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Саченко Тимофій – (1672) Домонтовський сотник.

Сачко Матвій Якимович – (1752–1762) Домонтовський сотенний осавул.

Сачко Тимофій – (1748; 1752–1762) Домонтовський сотенний осавул.

Свириденко Василь – (1722) Синявський сотник.

Свириденко Василь Свиридович – (1669–1672) Генеральний хорунжий. (1674–1677) Понорницький сотник.

Свириденко Клим – (1723) Синявський сотник.

Свірський Григорій – (1774–1782) Сотник та сотенний осавул Другого компанійського полку.

Свірський Іван Іванович – (1754–1759) Гельм'язівський городовий отаман.

Свірський Федір Іванович – (1738–1764) Іваницький сотник. (1767) Прилуцький сотник.

Світличний Іван Панасович – (1738) Бориспільський сотенний осавул.

Світличний Мусій – (1735–1737) Бориспільський сотенний осавул.

Світличний Семен – (1654) Бориспільський сотник.

Свічка Леонтій Назарович – (1665–1666; 1671; 1675–1688) Лубенський полковий осавул. (1671) Лубенський полковий писар. (1672) Лубенський полковий суддя. (1688–1699) Лубенський полковник.

Свьонтицький Федір – (1659; 1668) Киселівський сотник. (1668, н.) Чернігівський полковник.

Свяжій Максим – (1705) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Святовець Яків – (1668) Остерський сотник.

Святуха Дмитро – (1661–1662) Переяславський суддя. (1662–1663) Генеральний обозний у Я. Сомка.

Себастіанович Андрій Васильович – (1709–1714) Прилуцький писар. (1714–1719) Прилуцький суддя.

Себастіанович Василь – (1659) Прилуцький писар. (1672–1676) Прилуцький обозний. (1677) Прилуцький суддя.

Себастіанович Іван Васильович – (1693–1703) Прилуцький писар.

Себастіанович Матвій Андрійович – (1731–1735) Варвинський сотник (перша сотня).

Северин – (1674) Ірклiївський городовий отаман.

Севериненко Іван – (1736) Воронківський сотенний осавул.

Севрюк Григорій – (1676) Лубенський осавул.

Сезонович Леонтій Сезонович – (1695; 1700, н.) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Сезченко Дорош – (1738, н.) Яготинський сотник.

Селецький Василь – (1694) Дівицький сотник.

Селецький Іван Якович – (1764–1767) Дівицький сотник.

Селецький Лаврін Якович – (1754–1764) Дівицький сотник.

Селецький Осип Семенович – (1709–1725) Стольненський сотник.

Селецький Яків Васильович – (1717–1754) Дівицький сотник.

Селиванович Костянтин – (1770–1779) Менський сотник.

Семашко Влас – (1681; 1684–1687) Пирятинський сотник (перша сотня). (1688–1691) Лубенський хорунжий.

Семека Іван – (1733, н.) Ніжинський сотник (друга сотня).

Семека Яків – (1770–1781) Стародубський сотник (друга сотня).

Семен – (1649) Вороновицький сотник.

Семен – (1659) Полтавський писар.

Семен Васильович – (1699–1703, н.) Любецький сотник.

Семен Дмитрович – (1684, н.) Кобеляцький сотник.

Семен Мар'янович – (1656–1659) Конотопський сотник.

Семен Михайлович – (1654) Конотопський сотник.

Семен Наумович – (1700) Чернігівський писар.

Семененко Сергій – (1670) Новосанжарський сотник.

Семенов Андрій – (1672) Прилуцький хорунжий.

Семенов Денис – (1739, н.) Вагацький сотник.

Семенов Єрофій – (1727, н.; 1729–1747) Китайгородський сотник.

Семенов Михайло – (1725–1739) Куземинський сотник.

Семенов Павло Єрофійович – (1747–1755) Китайгородський сотник.

Семенов Пилип – (1654) Генеральний суддя.

Семенов Степан – (1653–1654) Корибутівський сотник.

Семенов Федір – (1669) Прилуцький сотник.

Семенович – (1694) Іваницький сотник.

Семенович Данило – (1658) Веприцький сотник.

Семенович Іван – (1681) Ніжинський обозний.

Семенович Іван – (1715–1744) Прилуцький хорунжий.

Семенович Іван – (1722) Гадяцький хорунжий.

Семенович Костянтин – (1715) Піщанський сотенний писар.

Семенченко Лук'ян – (1676; 1680; 1689) Гельм'язівський сотник.

Семиренко Семен – (1660) Золотоніський сотенний писар.

Сенецький Петро – (1771–1779) Сосницький сотник.

Сенич [Сенко] Роман – (1740–1744; 1746, 1752) Бориспільський городовий отаман. (1740; 1741, н.) Бориспільський сотник.

Сенич Конон – (1686, н.) Бориспільський сотник.

Сенча – (1658) Миргородський писар.

Сенюта Тимофій Михайлович – (1739–1767) Чернігівський суддя.

Серафимович Леонтій – (1739, н.; 1751) Городнянський сотник.

Серафимович Мартин – (1692) Ставищанський сотник.

Сербин Войца [Вук, Василь] Станіславович – (1672–1675) Золотоніський сотник. (1674, н.; 1675–1677; 1679–1683) Переяславський полковник. (1687–1688) Генеральний осавул.

Сербин Іван Федорович – (1671; 1672–1676) Лубенський полковник.

Сербин Іван Юрійович – (1657–1658; 1663–1665) Брацлавський полковник. (1664–1665) Уманський полковник.

Сербин Пилип – (1761–1762) Домонтовський городовий отаман.

Сергіїв Роман – (1669–1670) Ніжинський хорунжий.

Сергій – (1660) Трахтемирівський сотник.

Серденко Дмитро – (1681) Домонтовський сотник.

Сердюк Максим – (1738) Піщанський городовий отаман.

Сердюк Юрій – (1764–1769) Ніжинський сотник (третя сотня).

Середа – (1660) Стародубський писар.

Середа Григорій – (1766) Трахтемирівський сотенний хорунжий.

Сибелевич Федір – (1720–1725) Полтавський осавул.

Сибелевський [Сибілевич] Леонтій – (1753–1758) Переяславський сотенний писар (перша сотня). (1762–1767) Переяславський сотенний отаман (третя сотня).

Сидір Іванович – (1666) Переяславський сотник (друга сотня).

Сидоренко Федір – (1736–1739) Кобижчанський сотник.

Сидоров Макар – (1663) Ніжинський суддя.

Сидоров Михайло – (1654) Почепський сотник (перша сотня).

Сидорський Микита – (1770–1782) Коропський сотник.

Сизоненко Григорій – (1736) Гельм'язівський сотенний хорунжий.

Сизоненко Остап – (1737–1754) Гельм'язівський сотенний хорунжий.

Силенко Андрій Тимофійович – (1735, н.; 1740–1767) Новоміський сотник. (1740–1750) Стародубський сотник (друга сотня).

Силенко Прокіп Силич – (1690) Стародубський хорунжий. (1693–1706) Стародубський сотник (полкова сотня). (1705; 1714; 1722) Стародубський обозний. (1701; 1703–1704, н.; 1706–1707, н.; 1708, н.; 1709; 1710; 1712, н.) Стародубський полковник. (1709; 1722) Стародубський суддя.

Силенко Тимофій Прокопович – (1724–1729, н.; 1731–1737) Новоміський сотник.

Силенко Федір Андрійович – (1767–1782) Новоміський сотник.

Силич Василь – (1706) Любецький сотник.

Силич Іван Степанович – (1723, н.) Чернігівський полковник.

Силич Матвій Оникійович – (1673) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Силич Оникій Симонович – (1657–1663) Чернігівський полковник.

Силич Степан Симонович – (1661; 1670; 1673, н.; 1677) Чернігівський сотник (полкова сотня). (1672) Чернігівський хорунжий.

Сильченко Григорій – (1682) Воронківський городовий отаман.

Симоненко Михайло – (1695, н.; 1707, н.) Мглинський сотник.

Симоненко Ничипір – (1736–1743) Бубнівський сотенний осавул.

Симоновський Данило Іванович – (1764–1768) Кобижчанський сотник.

Симоновський Петро Іванович – (1757–1764) Кобижчанський сотник.

Синаданович Петро – (1649) Черкаський сотник.

Сингир – (1671) Білоцерківський сотник.

Синенко Микита – (1674–1675) Уманський полковник.

Синенко Опанас – (1740–1754) Ірклiївський сотенний хорунжий.

Синенко Петро – (1723, н.) Лукомльський сотник.

Синьоок Андрій – (1691; 1724) Золотоніський городовий отаман.

Синьоок Іван – (1737–1738) Золотоніський сотенний писар.

Синявський Іван – (1725) Київський сотник.

Сириця Андрій – (1732–1736) Домонтовський сотенний осавул.

Сириця Микита – (1731–1739; 1750–1752) Басанський городовий отаман. (1737; 1738, н.) Басанський сотник.

Сирченко Василь – (1654) Ковшоватський сотник.

Ситенський Іван – (1666) Зіньківський писар.

Ситенський Іван Федорович – (1729–1737) Гадяцький писар.

Ситенський Олександр – (1713–1725) Гадяцький писар.

Ситенський Осип Олександрович (1744–1763) Гадяцький осавул. (1767–1773) Гадяцький обозний.

Ситенський Федір – (1767–1771) Гадяцький сотник (третя міська сотня).

Ситенський Яків Олександрович – (1739–1773) Гадяцький писар.

Сич Денис – (1666) Красноколядинський сотник.

Сич Іван Лукашович – (1771–1782) Лохвицький сотник (третя сотня).

Сідко Каленик – (1697, н.) Кобижчанський сотник.

Сірик Іван – (1744; 1750) Ліплявський городовий отаман.

Сірик Степан – (1768) Трахтемирівський сотенний писар.

Сірко Василь – (1691) Полтавський обозний.

Сірко Іван Дмитрович – (1659 – 1660) Кальницький полковник. (1663–1680) Кошовий отаман Запорозької Січі (з перервами) та запорозький полковник.

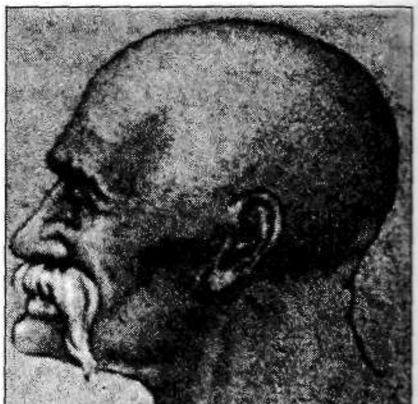

Скаженоженський [Скаженоженко] Іван – (1672) Лютенський сотник.

Скакун Іван – (1688–1690) Білицький сотник.

Скаржинський Іван Михайлович – (1773) Лубенський хорунжий.

Скаржинський Михайло – (1737) Курінський сотник. (1737–1753) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Скаржинський Михайло Михайлович – (1765–1773) Лубенський сотник (друга сотня).

Скиба Трохим – (1767, н.) Лубенський сотник (друга сотня).

Скибинський Прокіп – (1738–1746) Яготинський сотенний писар.

Скидан Карпо – (1673) Уманський полковник.

Скидан Пилип – (1726) Баришівський городовий отаман.

Скидан Яків – (1663–1664) Сосницький полковник.

Скиленко Іван – (1723, н.) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Скойленко Павло – (1721, н.) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Скомпа – (1766) Ніжинський обозний.

Скомпа Григорій – (1715–1725) Стародубський писар.

Скорик Кирило – (1734) Піщанський городовий отаман.

Скорик Леонтій – (1698) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Скорик Михайло – (1744–1761) Піщанський городовий отаман.

Скорик Степан – (1768–1779) Переяславський сотенний писар (друга сотня).

Скоробагатий Федір Сидорович – (1708) Стародубський хорунжий. (1708–1713) Топальський сотник. (1711–1714) Новоміський сотник.

Скоробагатий Яків – (1670) Городиський сотник (Лубенський полк).

Скоробагатько Іван – (1658–1659) Генеральний осавул. (1678–1679) Чигиринський полковник (у Юрія Хмельницького).

Скоропадський Василь Ілліч – (1697–1709) Березнянський сотник. (1713–1721) Чернігівський обозний.

Скоропадський Іван Іванович – (1752–1774) Бунчуковий товариш. (1775) Малоросійський абшитований полковник.

Скоропадський Іван Ілліч – (1675–1680) Канцелярист ГВК. (1680–1694) Чернігівський полковий писар. (1694–1701) Генеральний бунчужний. (1701–1706) Генеральний осавул. (1706–1708) Стародубський полковник. (1708–1722) Гетьман Лівобережної України.

Скоропадський Іван Михайлович – (1762–1782) Генеральний осавул.

Скоропадський Михайло Васильович – (1741–1758) Генеральний підскарбій.

Скороход Іван – (1649) Городиський сотник. (1649) Максимівський сотник.

Скороход Пилип Степанович – (1657–1658) Київський писар.

Скорупа Григорій Дем'янович – (1725; 1730) Стародубський суддя.

Скорупа Григорій Іванович – (1712) Лубенський осавул. (1712–1713) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Скорупа Павло Григорович – (1757–1772) Стародубський обозний. (1777, н.) Переяславський полковник.

Скоченко Григорій Степанович – (1654) Волинський сотник.

Скоченко Лаврін – (1672) Яготинський сотник.

Скрицький Яків – (1740, н.; 1741, н.) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Скук Петро – (1649) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Слабий Іван – (1716) Воронізький сотник.

Славатинський Степан – (1734–1754) Чернігівський осавул.

Славатинський Федір Степанович – (1761–1770) Яготинський сотник.

Славський Олександр – (1769–1782) Глухівський сотник.

Следзинський Костянтин Якович – (1709–1712, н.; 1715–1729) Кропивнянський сотник.

Сливицький Степан Іванович – (1770) Гадяцький писар. (1774–1780) Гадяцький суддя.

Слободецький Михайло Степанович – (1672–1673) Чернігівський писар.

Слоник Богдан – (1654) Переяславський сотник (третя сотня).

Слоновський Каленик Прокопович – (1737–1752) Нехворощанський сотник.

Слухановський [Полулях] – (1650) Стародубський сотник (полкова сотня).

Слухановський Опанас – (1758–1777) Стародубський сотник (друга сотня).

Слюз Василь – (1679) Сенчанський сотник.

Слюз Лесько Васильович – (1685–1695) Сенчанський сотник.

Слюз Павло Семенович – (1771–1782) Сенчанський сотник (друга сотня).

Слюз Семен Леськович – (1724, н.) Сенчанський сотник. (1732–1738) Лубенський хорунжий. (1738–1750) Лубенський осавул.

Слюзко Дмитро – (1752) Басанський сотенний осавул.

Слюзко Йосип – (1686, н.) Остерський сотник.

Слюзко Яків – (1727, н.) Остерський сотник.

Слюсаренко Пантелеймон – (1755–1767) Ліплявський сотенний осавул.

Смелій Тихон – (1649) Басанський сотник.

Смирній Степан – (1746) Київський сотенний писар.

Смоловик Яків – (1740, н.) Остерський сотник.

Смоляга Мартин – (1722 н.) Орловський сотник.

Смяловський Микита – (1769–1782) Батуринський сотник.

Сніжко Денис – (1738, н.) Воронківський сотник.

Соболевський Василь Семенович – (1738–1750) Погарський сотник.

Соболевський Володимир – (1758) Стародубський сотник (полкова сотня). (1765–1768) Погарський сотник.

Соболевський Герасим – (1783) Переяславський осавул.

Соболевський Кирило – (1734–1735) Ліплявський сотенний писар.

Соболевський Матвій – (1725–1731) Голівський сотник.

Соболевський Пилип – (1783) Переяславський осавул.

Соболевський Семен – (1708, н.) Стародубський полковник. (1708–1709; 1717, н.; 1722–1738) Погарський сотник.

Соколенко Нестор Савелійович – (1654) Рождественський сотник.

Соколович Опанас Якович – (1773 – 1782) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Соколовський – (1767) Корибутівський сотник.

Соколовський Андрій – (1735, н.) Бакланський сотник.

Соколовський Антип – (1710–1727) Бакланський сотник.

Соколовський Килин – (1659) Житомирський сотник.

Сокольничий – (1715) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Сокольський Сава – (1687) Снітинський сотник.

Соленко Гаврило – (1689) Царичанський сотник.

Соловей Михайло – (1672; 1674, н.) Корсунський полковник.

Сологуб Іван – (1726) Ліплявський сотенний писар.

Соломка Вакула – (1734, н.) Коропський сотник.

Соломка Данило Якович – (1772–1783) Писар ГВА.

Соломка Федір – (1705) Коропський сотник.

Солонина Богдан – (1657–1658, н.) Ніжинський полковник.

Солонина Василь Дмитрович – (1659) Брацлавський полковий осавул.

Солонина Василь Якович – (1710–1715) Київський писар.

Солонина Данило Якович – (1688–1689) Київський писар.

Солонина Дмитро – (1658) Лукомльський сотник. (1658–1659) Брацлавський полковник.

Солонина Іван Григорович – (1761–1771) Моровський сотник. (1767, н.) Олишівський сотник. (1781) Київський хорунжий.

Солонина Іван Михайлович – (1757) Остерський сотник. (1774 – 1781) Київський обозний.

Солонина Іван Сергійович – (1727) Остерський сотник.

Солонина Костянтин Дмитрович – (1669–1678; 1682; 1687–1688; 1699; 1701, н.) Київський полковник.

Солонина Микола – (1781–1782) Київський осавул.

Солонина Михайло Сергійович – (1729–1757) Остерський сотник. (1733, н.) Київський полковник. (1767) Київський сотник.

Солонина Олександр Данилович – (1733–1745) Гоголівський сотник. (1745–1753) Київський суддя. (1754–1762) Київський обозний.

Солонина Павло – (1779–1782) Трахтемирівський городовий отаман.

Солонина Петро Якович – (1706) Бобровицький сотник.

Солонина Сергій Васильович – (1687, н.) Козелецький сотник. (1687–1689) Київський полковник. (1690–1696) Київський хорунжий. (1709–1727) Остерський сотник.

Солонина Яків Дмитрович – (1671; 1672; 1674, н.) Київський полковник.

Солонинка Іван Гапонович – (1656) Миргородський осавул.

Солошин Іван – (1654) Бо́ярський хорунжий.

Сомко Яким Семенович – (1649) Переяславський сотник. (1652, н.) Прилуцький полковник. (1652; 1660–1662) Переяславський полковник. (1654) Переяславський сотник (перша полкова сотня). (1661–1663, н.) Гетьман Війська Запорозького.

Сорока Леонтій – (1737–1738, н.) Бакланський сотник. (1746–1754) Ніжинський писар.

Сорока Роман – (1665) Полтавський суддя.

Сорока Семен Давидович – (1720, н.) Погарський сотник.

Сорока Федір – (1752, н.) Новгородський сотник.

Соханський Антін – (1740) Ніжинський осавул.

Соханський Матвій Іванович – (1734–1751) Мглинський сотник.

Соханський Павло – (1716–1722; 1724) Монастирищенський сотник.

Сохацький Адам – (1750) Шаповалівський сотник.

Сохацький Антін – (1777–1779) Шаповалівський сотник.

Сохацький Іван – (1685) Лубенський обозний.

Спафарій Самійло – (1725–1726) Старосанжарський сотник.

Спис Сава – (1772–1782) Воронківський сотенний хорунжий.

Спіл – (1650) Корсунський полковник.

Сподин Герасим – (1777–1782) Гельм'язівський сотенний хорунжий.

Стависький Степан – (1689–1693) Домонтовський сотенний писар.

Ставицький Федір – (1767–1772) Гадяцький осавул.

Ставронський Семен Романович – (1715) Київський сотник.

Стадниченко Мисько – (1652, н.) Корсунський полковник.

Станенко Іван – (1679) Мглинський сотник.

Станіславський Герасим – (1758–1779) Гадяцький сотник (друга сотня). (1779–1782) Гадяцький обозний.

Станіславський Микола – (1779–1782) Гадяцький сотник (друга сотня).

Станіславський Омельян – (1768) Сосницький сотник (друга сотня).

Станкевич Леонтій – (1714) Переяславський суддя.

Старий Самійло Степанович – (1720–1723) Яреськівський сотник.

Старинський Матвій – (1655) Чауський полковник.

Старицький Василь Михайлович – (1773) Миргородський обозний. (1773) Миргородський хорунжий.

Старицький Григорій Михайлович – (1765–1770) Полтавський хорунжий.

Старицький Захар Лукич – (1711) Полтавський сотник (полкова сотня).

Старицький Лука Захарович – (1727, н.) Полтавський сотник (полкова сотня).

Стародуб Іван [Федір] – (1649) Канівський сотник. (1653–1654; 1657–1658) Канівський полковник.

Старосельський Григорій – (1700–1703) Стародубський осавул.

Старосельський Михайло Якович – (1748–1761) Почепський сотник (друга сотня). (1767) Стародубський хорунжий.

Старосельський Степан – (1728) Стародубський суддя.

Старосельський Яків Михайлович – (1761–1764) Почепський сотник (друга сотня).

Старуша Мартин – (1653) Галицький сотник.

Стасенко Василь – (1725, н.) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Стасенко Герасим – (1663) Кролевецький сотник.

Стасюк Василь – (1746) Гоголівський сотенний хорунжий.

Стахович Андрій – (1715) Городиський сотник (Лубенський полк).

Стахович Андрій Васильович – (1691–1699) Городнянський сотник. (1699; 1714) Білоуський сотник.

Стахович Андрій Федорович – (1691–1695; 1699) Седнівський сотник. (1699–1714) Городнянський сотник.

Стахович Василь – (1700–1715) Городнянський сотник.

Стахович Іван Васильович – (1755–1761) Городнянський сотник.

Стахович Петро – (1737–1740) Березанський сотенний писар.

Стаховський Василь Антонович – (1709) Киселівський сотник.

Стеблевський Роман – (1723) Миргородський городовий отаман.

Стеблинський Кость – (1654) Насташський сотенний осавул.

Стеблювець Іван – (1676; 1678) Лубенський обозний. (1677) Лубенський суддя.

Степан – (1677) Полтавський сотник (полкова сотня).

Степан – (1723) Ліплявський сотник.

Степан Васильович – (1718–1723) Китайгородський сотник.

Степан Давидович – (1654) Ставищанський сотник.

Степан Іванович – (1740–1745) Баришівський городовий отаман.

Степан Корнійович – (1666) Гельм'язівський сотник.

Степан Петрович – (1676) Осавул ГВА.

Степан Федорович – (1672–1674) Новомлинський сотник.

Степан Федорович – (1717; 1721; 1729–1733) Березанський сотенний писар.

Степаненко Лук'ян – (1693) Баришівський сотник. (1695) Баришівський городовий отаман.

Степанов Іван – (1757–1775) Куріньський сотник.

Степанов Матвій – (1657) Жовнинський сотник.

Степанов Семен – (1727) Решетилівський сотник.

Степанський Михайло – (1675–1678) Київський сотник.

Стефанов Андрій – (1753–1760) Лубенський писар.

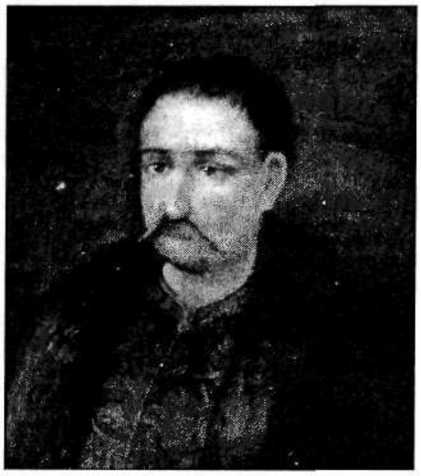

Стефанович Андрій – (1725–1744) Багацький сотник.

Стефанович Василь – (1728–1739; 1751) Лохвицький сотник. (1751–1773) Лубенський суддя.

Стефанович Григорій – (1694) Уцтивицький сотник.

Стефанович Ждан – (1675) Черкаський полковник.

Стефанович Іван – (1720) Баришівський городовий отаман.

Стефанович Клим – (1696–1699; 1710) Білоуський сотник.

Стефанович Матвій – (1692–1693) Козелецький сотник.

Стефанович Роман – (1680; 1682; 1685–1687) Бориспільський сотенний писар.

Стефанович Федір – (1700) Синявський сотник.

Стефанович Яків – (1690) Синявський сотник.

Стефановський Карпо – (1729) Басанський сотенний писар.

Стецько – (1708–1714) Нехворощанський сотник.

Стожок Дмитро Климентійович – (1750–1767) Батуринський сотник.

Стожок Федір Данилович – (1709–1712) Кролевецький сотник. (1713–1732) Батуринський сотник.

Стоїнський – (1774) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Столповський Іван Павлович – (1725) Київський половий писар.

Столповський Семен Дмитрович – (1731–1738) Лубенський полковий хорунжий. (1729–1744; 1760) Лубенський полковий писар.

Стопановський Іван – (1729–1737) Київський полковий писар. (1737–1738) Київський полковий суддя.

Сторожевський Хома Степанович – (1716; 1720–1727) Піщанський сотенний писар.

Стороженко Андрій Григорович – (1741–1753) Ічнянський сотник.

Стороженко Андрій Іванович – (1700–1715) Ічнянський сотник.

Стороженко Григорій Андрійович (старший) – (1715–1727) Ічнянський сотник. (1727 – 1741) Генеральний бунчужний.

Стороженко Григорій Андрійович (молодший) – (1770–1782) Іваницький сотник.

Стороженко Данило Григорович – (1764) Іваницький сотник.

Стороженко Іван Андрійович – (1651) Київський полковий осавул.

Стороженко Іван Андрійович – (1719–1727) Іваницький сотник.

Стороженко Іван Федорович – (1676–1687) Ічнянський сотник. (1687–1693) Прилуцький полковник.

Стороженко Михайло – (1649) Тульчинський сотник.

Стороженко Михайло Іванович – (1741) Прилуцький осавул.

Стороженко Степан Григорович – (1740; 1748–1758) Яблунівський сотник.

Страшний Василь Данилович – (1740, н.) Бахмацький сотник.

Стремниченко Павло – (1663) Новгородський сотник.

Стриєвський Костянтин – (1669, н.) Чернігівський полковник. (1669–1672) Генеральний бунчужний. (1671–1672) Переяславський полковник. (1677–1686; 1692–1694) Чернігівський суддя.

Стрикайло Вакула – (1682) Березанський сотенний хорунжий.

Стринча Мисько – (1649) Смілянський сотник.

Стришенець Григорій – (1688) Остерський сотник.

Стришенець Михайло – (1725) Моровський городовий отаман.

Стрілець Хома – (1649) Вербський сотник.

Стрільник Павло – (1780–1782) Воронківський городовий отаман.

Строковець Федір Олексійович – (1682) Козелецький сотник.

Стукало Петро – (1700) Бубнівський городовий отаман.

Стягайло Іван – (1686–1687; 1691–1692; 1698; 1699, н.) Новгородський сотник.

Стягайло Петро – (1652) Кальницький полковник.

Судієнко Андрій Іванович – (1670–1673) Стародубський суддя.

Судієнко Іван Андрійович – (1724, н.) Новгородський сотник. (1724, н.) Стародубський сотник (полкова сотня).

Судієнко Степан Іванович – (1730; 1732; 1736, н.; 1739–1763) Новгородський сотник.

Сулима Андрій Іванович – (1734–1771) Будиський сотник.

Сулима Іван – (1635) Козацький гетьман.

Сулима Іван Іванович – (1653) Переяславський полковник. (1654) Насташський сотник. (1656–1657) Білоцерківський полковник.

Сулима Іван Павлович – (1721, н.; 1723–1734) Будиський сотник.

Сулима Іван Петрович – (1734–1755) Полтавський полковий осавул. (1751) Новосанжарський сотник. (1752) Нехворощанський сотник.

Сулима Іван Степанович – (1684) Гельм'язівський сотник. (1687–1688) Воронківський сотник.

Сулима Іван Федорович – (1708 – 1721) Генеральний хорунжий (з перервами). (1713) Київський хорунжий. (1715–1721, н.) Переяславський

полковник. (1725–1726; 1731) Воронківський городовий отаман.

Сулима Матвій Самійлович – (1747–1779) Воронківський сотник.

Сулима Олександр Степанович – (1684–1711) Переяславський хорунжий. (1713–1719) Переяславський суддя.

Сулима Осип – (1718; 1725, н.) Будиський сотник.

Сулима Павло Андрійович – (1771–1775) Будиський сотник.

Сулима Павло Іванович – (1661) Переяславський полковник.

Сулима Семен Іванович – (1729–1737) Баришівський сотник. (1737–1739) Переяславський обозний. (1739–1766) Переяславський полковник.

Сулима Степан Іванович – (1653, н.) Переяславський полковник. (1659) Бориспільський сотник. (1659) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Сулима Федір Іванович – (1659) Переяславський полковник.

Сулима Федір Іванович – (1725, н.) Гадяцький сотник (третя міська сотня).

Сулима Яким Семенович – (1763–1776) Генеральний суддя.

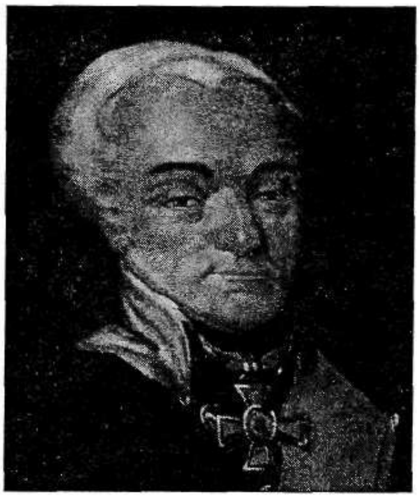

Сулимовський Кирило – (1661) Сенчанський сотник.

Суличич Михайло – (1653–1654; 1655–1658) Паволоцький полковник. (1666) Генеральний суддя у П. Дорошенка.

Супрун – (1654) Воронізький сотник.

Супрун Григорій – (1737) Березанський городовий отаман.

Супрун Михайлович – (1649) Межиріцький сотник.

Супрун Софрон Семенович – (1726–1731) Миргородський хорунжий.

Супруненко Андрій – (1649) Кременчуцький сотник.

Супруненко Гнат – (1672) Комишнянський сотник.

Сурмач Григорій – (1649) Дашівський сотник.

Сусло Іван – (1687) Переяславський суддя.

Сусло Радко – (1729–1732) Кропивнянський городовий отаман.

Сухий Василь – (1709–1714) Полтавський осавул.

Сухина Іван – (1654) Дівицький сотник. (1677) Кобеляцький сотник.

Сухина Лук'ян – (1648–1650) Бужинський сотник. (1650–1652) Ніжинський полковник.

Сухина Никифор – (1737–1741) Гельм'язівський городовий отаман.

Сухина Семен Никифорович – (1766) Гельм'язівський городовий отаман.

Суховієнко Василь – (1706, н.) Ліплявський сотник.

Суховій [Суховієнко] Петро – (1667) Запорозький кошовий писар. (1668–1669) Запорозький кошовий гетьман. (1669) Корсунський полковник. (1670) Генеральний писар у М. Ханенка. Проголошувався гетьманом.

Суховій Лукаш – (1682) Моровський сотник.

Сухомлин Матвій – (1722, н.) Келебердянський сотник.

Сухомлин Остап – (1649) Жовнинський сотник.

Сухомлин Федір Іванович – (1685–1700) Нехворощанський сотник.

Сухоносенко – (1711) Пирятинський сотник (перша сотня).

Сухопара Павло – (1717) Золотоніський городовий отаман.

Сухопаренко [Сухаренко] Самійло – (1656–1657) Ніжинський суддя. (1660, н.) Корсунський полковник.

Т

Таволга Григорій Никифорович – (1688–1707) Лубенський осавул.

Талда Василь Климович – (1698–1706) Кропивнянський сотник.

Талда Клим – (1648) Кропивнянський сотник. (1663, н.) Кропивнянський городовий отаман.

Танський Антон Михайлович – (1704–1710) Компанійський полковник. (1710–1712) Білоцерківський полковник. (1712–1734) Київський полковник.

Танський Василь Михайлович – (1706–1715) Компанійський полковник. (1726–1735) Переяславський полковник.

Танський Іван Михайлович – (1709) Компанійський полковник.

Танський Михайло Антонович – (1734–1747) Київський полковник.

Танський Михайло Михайлович – (1739–1746) Ніжинський обозний. (1747–1751) Київський полковник.

Танчій Іван – (1774) Переяславський сотенний отаман (перша сотня).

Таран Данило – (1726, н.) Золотоніський сотник.

Таран Іван – (1736) Березанський сотенний хорунжий.

Таран Леонтій Федорович – (1731–1752) Березанський сотенний хорунжий.

Таран Роман Маркович – (1656–1658) Остерський сотник.

Таран Яків – (1741–1743) Баришівський сотенний осавул.

Таранець Григорій – (1754) Золотоніський сотенний осавул.

Тарановський Іван – (1767) Золотоніський сотенний осавул.

Тарануха Сава Михайлович – (1712–1730) Кобеляцький сотник. (1722–1725) Полтавський осавул. (1724–1725, н.) Полтавський полковник.

Тарасевич [Непада] Авакум Тарасович – (1672–1673) Ніжинський сотник (перша полкова сотня). (1681–1689) Ніжинський осавул. (1697, н.) Ніжинський полковник.

Тарасевич Андрій Федорович – (1765–1766) Ніжинський хорунжий.

Тарасевич Данило Євстафійович – (1768–1772) Ніжинський осавул.

Тарасевич Євстафій Осипович – (1704) Батуринський сотник. (1727–1738) Ніжинський сотник (перша полкова сотня). (1736, н.) Ніжинський полковник.

Тарасевич Іван Федорович – (1738–1751) Мринський сотник.

Тарасевич Кіндрат – (1689–1693) Прилуцький суддя.

Тарасевич Осип Авакумович – (1695) Ніжинський сотник (перша полкова сотня). (1703–1715) Ніжинський осавул.

Тарасевич Федір – (1709) Мглинський сотник.

Тарасевич Федір – (1729–1753) Журавський сотник.

Тарасевич Федір Авакумович – (1700–1732) Мринський сотник.

Тарасевич Федір Осипович – (1782) Погарський сотник.

Тарасевич Яків Євстафійович – (1754–1767) Ніжинський осавул.

Тарасенко Андрій – (1649) Козацький полковник. (1664–1665) Білоцерківський полковник. (1667–1669) Генеральний осавул у П. Дорошенка. (1674) Генеральний писар у М. Ханенка.

Тарасенко Василь – (1748–1754; 1767) Гельм'язівський сотенний осавул.

Тарасенко Кіндрат Якимович – (1687–1693) Прилуцький полковий суддя.

Тарасенко Максим – (1734) Трахтемирівський сотенний хорунжий.

Тарасенко Процько – (1732) Піщанський сотенний осавул.

Тарасенко Яків Кіндратович – (1690–1709) Прилуцький сотник.

Тарасов Іван – (1774–1777) Гельм'язівський сотенний осавул.

Таратурка Іван – (1738, н.) Березанський сотник.

Таратурка Петро – (1752–1755) Березанський сотенний осавул. (1767) Березанський городовий отаман.

Таратурка Тарас – (1754) Березанський сотенний осавул.

Тарновський [Ляшко] Федір Іванович – (1689–1694) Варвинський сотник (перша сотня).

Тарновський Василь Іванович – (1773) Полтавський полковий осавул.

Тарновський Іван Григорович – (1715–1722) Старосанжарський сотник. (1722) Царичанський сотник. (1732–1748) Полтавський сотник (полкова сотня).

Тарновський Іван Данилович – (1760–1769) Варвинський сотник (друга сотня). (1772) Прилуцький полковник. (1772–1777) Гадяцький полковник.

Тарновський Микола Григорович – (1724) Полтавський сотник (перша сотня).

Тарновський Михайло Федорович – (1714–1729; 1744) Варвинський сотник (перша сотня).

Тарновський Павло Іванович – (1736, н.; 1748–1767) Полтавський сотник (полкова сотня).

Тарновський Петро Данилович – (1764–1771) Журавський сотник. (1765) Прилуцький обозний.

Тарновський Яків Степанович – (1751–1762) Асесор ГВС. (1762–1779) Генеральний бунчужний.

Татарищенко Жадан – (1649) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Телюченко Михайло – (1648–1649) Іркліївський полковник. (1649) Борківський сотник (перша сотня).

Темниченко Василь – (1671) Голтв'янський сотник.

Теодорович Яків – (1680; 1695) Лубенський писар.

Тепличенко Сергій – (1649) Опішнянський сотник.

Теплуцький Олексій – (1648, н.) Київський полковник.

Терех Лесько – (1738) Березанський городовий отаман.

Терех Семенович – (1672) Топальський сотник.

Терешко Ісайович – (1648–1650) Балаклійський сотник.

Терещенко [Терех] Павло – (1649) Прилуцький сотник (друга сотня).

Терещенко Іван – (1654) Насташський сотенний писар.

Терещенко Нестор – (1649) Мошенський сотник.

Терещенко Федір Терентійович – (1659–1661; 1662) Прилуцький полковник.

Терлецький Іван – (1695–1698) Чернігівський хорунжий.

Терлецький Сава Іванович – (1739–1742) Сотник компанійського полку Василя Часника.

Тесленко Андрій – (1771–1774) Домонтовський сотенний писар.

Тетельський Леонтій – (1736, н.) Новомлинський сотник.

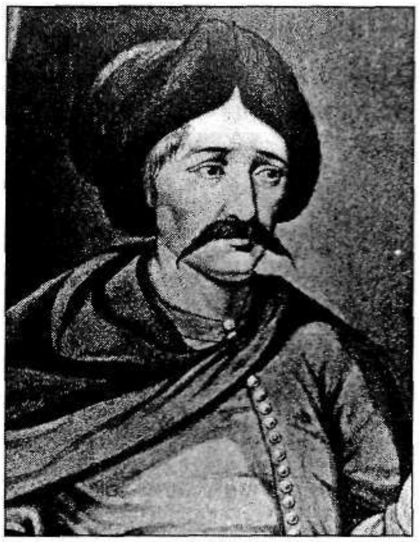

Тетеря [Моржковський] Павло Іванович [Якимович] – (1653) Переяславський писар. (1653–1658) Переяславський полковник. (1659) Ні-

жинський староста. (1660–1663) Генеральний писар. (1663–1665) Гетьман Правобережної України.

Тимешко Лука – (1763–1764) Басанський сотенний осавул.

Тиміш – (1649) Куріньський сотник.

Тимків Гнат – (1661) Прилуцький сотник.

Тимковський Петро Федорович – (1775) Полковий осавул.

Тимофіїв Гнат Іванович – (1767–1782) Переяславський сотенний осавул (третя сотня).

Тимофіїв Іван Трохимович – (1772–1773) Переяславський сотник (третя сотня).

Тимофіїв Трохим Тимофійович – (1756–1758) Переяславський сотенний отаман (друга сотня).

Тимофій Андрійович – (1680–1688) Шептаківський сотник.

Тимофій Леонтійович – (1716, н.) Прилуцький полковник.

Тимошевич Богдан – (1662) Писар ГВС.

Тимошевський Іван – (1712, н.) Красноколядинський сотник.

Тимошевський Пантелеймон – (1776–1782) Басанський сотенний хорунжий.

Тимошенко Василь – (1737) Уцтивицький сотник.

Тимошенко Карпо – (1690) Золотоніський сотенний писар.

Тимошенко Максим – (1722; 1725 н.) Уцтивицький сотник.

Тимошенко Трохим – (1739–1752) Переяславський сотенний писар (друга сотня).

Тимченко Данило – (1670–1672) Срібненський сотник.

Тимченко Данило – (1747) Полтавський осавул.

Тимченко Федір Тимофійович – (1715–1729) Сокольський сотник.

Тихий Іван – (1669) Київський осавул.

Тихон – (1660) Синявський сотник.

Тихон – (1674) Гадяцький осавул.

Тихонов Андрій – (1661) Синявський сотник.

Тихонов Пантелеймон – (1757–1764) Переяславський сотенний отаман (третя сотня).

Тихонович Федір – (1672) Зіньківський писар.

Тиша Михайло – (1648–1649) Волинський [Зв'ягельський] полковник.

Тишевич Сава – (1657–1658) Генеральний писар.

Тишко [Тимофій] Степанович – (1649–1650) Костянтинівський сотник.

Тишко [Тищенко] Пилип Іванович – (1749; 1751; 1755–1761) Бориспільський сотенний писар.

Тишко Олексій – (1648) Корсунський полковник. (1651) Канівський осавул.

Тищенко [Тимченко] Сава – (1665–1666) Прилуцький сотник

Тищенко Андрій Тихонович – (1669) Сосницький сотник. (1681) Киселівський сотник.

Тищенко Василь – (1737) Кропивнянський городовий отаман.

Тищенко Василь Мартинович – (1670) Киселівський сотник.

Тищенко Влас – (1734) Бубнівський сотенний осавул.

Тищенко Григорій – (1773–1774) Гельм'язівський сотенний хорунжий. (1777–1782) Гельм'язівський сотенний осавул.

Тищенко Мартин Тихонович – (1660) Киселівський сотник.

Тищенко Павло Семенович – (1654–1662) Бахмацький сотник.

Тищенко Юсько – (1676) Гадяцький осавул.

Тищенко Яків – (1670–1672) Зіньківський полковник.

Тищенко Ярема – (1665) Реєнт ГВК.

Ткач Леонтій – (1720) Полтавський осавул.

Ткаченко Нечипір – (1649) Моровський сотник.

Товстевич [Товстяченко] Онисим – (1659) Зіньківський сотник (перша міська сотня). (1659) Піщанський сотник. (1661) Переяславський суддя.

Товстоліс Андрій Романович – (1694) Білоуський сотник.

Товстоліс Іван Павлович – (1725) Білоуський сотник. (1729–1737) Чернігівський хорунжий.

Товстоліс Павло Романович – (1669) Чернігівський сотник (полкова сотня). (1669–1681) Білоуський сотник.

Товстоноженко Пасько – (1716) Чорнуський сотник.

Толмач Іван – (1651, н.) Чернігівський полковник.

Толочко – (1695) Ніжинський осавул.

Толстой Петро Петрович – (1719–1727) Ніжинський полковник.

Томара Василь Іванович – (1695–1697) Переяславський сотник (перша полкова сотня). (1704–1715) Виблівський сотник. (1715) Чернігівський сотник (полкова сотня). (1715; 1716; 1721; 1723; 1726, н.) Чернігівський полковник. (1715–1726) Чернігівський суддя.

Томара Василь Степанович – (1715, н.; 1735–1736) Переяславський полковник.

Томара Прокіп Федорович – (1768–1774) Домонтовський городовий отаман.

Томара Семен Іванович – (1730–1732, н.) Переяславський полковник.

Томара Семен Федорович – (1782) Домонтовський сотник.

Томара Степан Іванович – (1683; 1693) Домонтовський сотник. (1694–1704) Переяславський осавул. (1706–1707) Переяславський обозний. (1707–1715) Переяславський полковник.

Томиленко Василь – (1648) Корсунський полковник. (1649) Гарматний хорунжий. (1653–1654, н.) Чигиринський полковник. (1654) Генеральний осавул. (1654) Наказний гетьман.

Томиленко Осип – (1653) Канівський сотник.

Томиленко Федір – (1653) Канівський полковий писар.

Тонкошкур Григорій – (1721) Ліплявський сотник.

Топига Марко Тарасович – (1648–1649) Черкаський полковник.

Топольницький Федір – (1689–1700) Секретар і радник гетьмана І. Мазепи.

Торговицький Юхим – (1648; 1672) Торговицький полковник.

Торлало Михайло – (1649) Кропивненський сотник.

Тоцький Йосип Савич – (1742–1747) Канцелярист ГВК. (1747–1770) Гельм'язівський сотник.

Тоцький Сава Федорович – (1706; 1715–1747) Гельм'язівський сотник.

Тоцький Федір Іванович – (1693–1706) Гельм'язівський сотник.

Требинський [Угричич] Максим Миколайович – (1722, н.) Іркліївський сотник.

Требинський [Угричич] Олексій Миколайович – (1739–1753) Іркліївський сотник.

Требинський [Угричич] Славуй Миколайович – (1716–1739) Іркліївський сотник. (1740-і рр.) Наказний полковник переяславський.

Третяк Іван – (1734–1748) Березанський сотенний осавул.

Третяк Іван – (1736–1737) Золотоніський сотенний осавул.

Третяк Леонтій – (1709) Золотоніський сотник.

Третяк Лесько – (1735, н.) Піщанський сотник. (1739) Березанський сотенний осавул.

Третяк Лук'ян – (1782) Золотоніський сотенний писар.

Третяк Семен – (1658) Київський сотник. (1662–1663) Київський полковник. (1671–1672) Прилуцький полковник.

Третяк Тарас – (1691–1703) Золотоніський сотник.

Третяк Федір Семенович – (1697, н.) Моровський сотник. (1699) Київський сотник.

Трибенко Іван – (1741) Бубнівський сотенний писар.

Триґановський Самійло – (1669) Київський осавул.

Тригуб Василь – (1782) Березанський сотенний осавул.

Тризна Андрій Миколайович – (1748–1769) Виблівський сотник. (1769–1779) Чернігівський обозний.

Тризна Іван Хомич – (1687–1701) Слабинський сотник. (1710–1711) Чернігівський суддя.

Тризна Микола Іванович – (1725, н.) Слабинський сотник. (1728–1748) Виблівський сотник.

Тризна Олександр Миколайович – (1767) Виблівський сотник.

Тризна Петро Андрійович – (1771) Слабинський сотник. (1771–1782) Виблівський сотник.

Тризна Хома Павлович – (1661–1663) Генеральний писар у Я. Сомка. (1663; 1672) Лубенський писар. (1669–1670) Переяславський писар.

Тризна Яків Андрійович – (1774–1779) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Триполов Гришко – (1653) Котельв'янський сотник.

Трипольський Іван – (1767) Куземинський сотник.

Тришець Михайло – (1725) Моровський городовий отаман.

Троїцький Устим – (1734) Березанський сотенний писар.

Тройницький Павло – (1716–1721; 1730–1732; 1739) Келебердянський сотник. (1717, н.) Полтавський писар.

Тройницький Петро Павлович – (1753–1764) Білицький сотник.

Трохим Герасим – (1654) Насташський сотенний отаман.

Трохименко Семен – (1706) Баришівський городовий отаман.

Трохимов Яків – (1669, н.) Прилуцький полковник.

Трохимович Артем – (1676) Київський городовий отаман.

Трохимович Микита – (1649) Черкаський сотник.

Троцина Андрій Трохимович – (1707–1739) Срібненський сотник.

Троцина Микола Антонович – (1739–1755) Срібненський сотник.

Троцина Тадей [Фадій] Микитович – (1772) Варвинський сотник (друга сотня).

Троцина Трохим Васильович – (1682–1705) Срібненський сотник. (1707–1709) Прилуцький суддя.

Троцький Дмитро Прокопович – (1769) Гадяцький писар.

Троцький Іван – (1735, н.; 1741, н.) Менський сотник.

Троцький Іван – (1771–1781) Прилуцький хорунжий.

Троцький Кирило Трохимович – (1710–1713) Бахмацький сотник. (1722–1727) Новомлинський сотник.

Троцький Максим – (1697–1704) Лубенський писар. (1708–1712) Лубенський суддя.

Троцький Петро Максимович – (1731) Лубенський осавул. (1731–1744) Чорнуський сотник. (1742, н.) Лубенський полковник.

Троцький Яким Петрович – (1732, н.; 1751–1752) Миргородський полковник.

Трощинський Василь Степанович – (1654) Білоцерківський райця.

Трощинський Дмитро Прокопович. – Випускник Києво-Могилянської академії. У 1774–1775 рр. – гадяцький полковий писар. З 1775 р. – секретар М. В. Рєпніна і О. А. Безбородька, згодом статс-секретар Катерини II, Павла I, Олександра I, міністр уділів, юстиції та фінансів Росії. Предводитель полтавського дворянства.

Трощинський Прокіп Степанович – (1730) Канцелярист ГВК.

Трощинський Степан Васильович – (1690–1697) Господар Гадяцького замку. (1697–1704) Гадяцький полковий обозний. (1704–1708) Гадяцький полковник.

Трутенко Артем – (1672) Голтв'янський сотник.

Трутина Дмитро [Дементій] – (1657, н.) Корсунський полковник.

Труш Іван – (1665) Трахтемирівський сотник. (1672) Новосанжарський сотник.

Трушенко Карпо – (1653–1657; 1657–1658) Чигиринський полковник.

Трушенко Степан – (1659) Канівський сотник. (1660–1661) Канівський полковник. (1679, н.) Корсунський полковник.

Трушенко Федір – (1676) Гадяцький писар.

Трушенко Яків – (1687) Стародубський осавул.

Туболець Юрій – (1669–1672) Полтавський осавул. (1670–1672) Полтавський суддя.

Туливітер Михайло – (1659) Ярузький сотник Подільського полку.

Тулуб Дем'ян – (1674–1676; 1690–1711) Ірклїівський сотник.

Тулуб Євстафій – (1648) Канівський полковник.

Тулюпенко Герасим – (1649) Корсунський сотник.

Туляновський Микола – (1648–1649) Почепський сотник (друга сотня).

Туманський Василь Григорович – (1748–1750–1761) Реєнт Генеральної військової канцелярії. (1754) Переяславський писар. (1762–1764) Генеральний писар. (З 1764 р.) Член Другої Малоросійської колегії.

Туманський Осип Григорович – (1760–1764) Реєнт Генеральної військової канцелярії.

Туманський Федір Григорович – (1764–1780) Київський осавул.

Туманський Федір Осипович – (1775–1779) Урядовець Другої Малоросійської колегії, член-кореспондент РАН (з 1779 р.).

Тупицький Тимофій – (1700) Виблівський сотник.

Туптало Сава Григорович – (1654) Макарівський сотник. (1682–1686) Київський сотник.

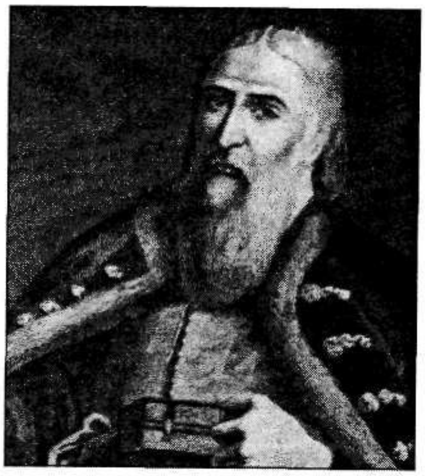

Тур Іван – (1723, н.) Ірклїівський сотник.

Туранський – (1728) Реєнт Генеральної військової канцелярії.

Туранський Андрій Тимофійович – (1780–1782) Конотопський сотник.

Туранський Данило – (1752) Конотопський сотенний отаман.

Туранський Дем'ян Олексійович – (1740–1760) Глухівський сотник.

Туранський Ілляш – (1666–1667; 1670; 1676) Полтавський писар.

Туранський Олексій Михайлович – (1699–1709) Глухівський сотник. (1709–1716) Генеральний суддя.

Туранський Федір – (1676) Бубнівський сотник.

Турбовець Іван – (1676) Гоголівський городовий отаман.

Турик Роман – (1700–1701) Носівський сотник.

Туркало [Турченко] Ярема – (1737–1762) Трахтемирівський сотенний хорунжий.

Турковський Максим Михайлович – (1728–1732) Канцелярист ГВК. (1733–1735) Мглинський сотник.

Турковський Михайло Максимович – (1704–1708) Мглинський сотник. (1710–1712; 1718–1725) Господар Гадяцького замку. (1728–1739) Генеральний писар.

Турковський Федір Якимович – (1739) Писар прилуцького полкового суду.

Туровець Іван – (1649) Іллінцівський сотник.

Турукало Микола – (1672) Хорольський сотник.

Турчинович – (1650) Олевський сотник.

Турчиновський Михайло Степанович – (1695; 1701–1706; 1710) Березанський сотник. (1718, н.) Переяславський обозний.

Турчиновський Олександр Ілліч – (1759–1761) Березанський городовий отаман.

Турчиновський Олексій Ілліч – (1759) Яготинський городовий отаман.

Турчиновський Павло Ілліч – (1761–1766) Березанський городовий отаман.

Турчиновський Павло Павлович – (1773–1774) Березанський сотенний писар.

У

Убийбатько Роман – (1686) Ліплявський городовий отаман.

Угровецький Іван – (1650) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Угровецький Костянтин – (1672; 1676–1677) Чернігівський обозний.

Удовенко Данило – (1723, н.) Кобижчанський сотник.

Удодинський Данило – (1769–1782) Канівецький сотенний писар.

Удодинський Федір – (1744–1746) Кропивнянський сотенний писар.

Улезько [Влещенко] Яків Петрович [Петренко] – (1659; 1660–1662; 1663–1664) Корсунський полковник. (1674–1676) Генеральний суддя у П. Дорошенка. (1676–1678) Стародубський полковий суддя. (1679) Генеральний суддя.

Улезько Андрій – (1730, н.) Уцтивицький сотник.

Улезько Петро – (1681) Обозний компанійського полку Іллі Новицького.

Улезько Степан – (1737) Сорочинський сотник.

Улезько Тимофій Якович – (1687) Стародубський хорунжий. (1687) Чернігівський хорунжий.

Улита Петро – (1748–1752) Поповогірський сотник.

Ульянович Іван Власович – (1698–1699, н.; 1705) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Уляновський Гнат – (1666–1669) Корсунський полковник.

Уманець – (1682) Чигиринський полковник.

Уманець [Пилипча] Пилип Іванович – (1653–1658; 1658–1664; 1668) Глухівський сотник. (1655, н.; 1669–1674) Ніжинський полковник. (1665) Київський полковий писар.

Уманець Василь Васильович – (1773–1782) Ямпільський сотник.

Уманець Василь Семенович – (1734–1738) Ніжинський хорунжий.

Уманець Гнат (1654–1668) Глухівський сотник.

Уманець Іван Васильович – (1777–1779) Ніжинський писар.

Уманець Петро – (1760–1761) Глухівський сотник.

Уманець Семен Степанович – (1761–1769) Глухівський сотник.

Уманець Степан Семенович – (1732–1737) Глухівський сотник.

Уманський Левко – (1651) Брацлавський полковник.

Умінь Микита – (1767–1771) Прилуцький хорунжий. (1771–1776) Прилуцький осавул. (1779–1782) Прилуцький обозний.

Урбанович Олександр – (1668) Новгород-Сіверський полковник.

Урсул – (1680) Мринський сотник.

Урсул Василь – (1713–1717) Золотоніський сотник. (1714, н.) Золотоніський городовий отаман.

Урсуленко Фесько – (1710) Кропивнянський городовий отаман.

Урулович Ярема – (1649) Винницький сотник.

Ус Василь – (1721, н.) Переяславський сотник (перша полкова сотня). (1732) Переяславський сотенний отаман (перша сотня).

Ус Юхим – (1780–1782) Ліплявський сотенний осавул.

Устименко Василь – (1711) Багацький сотник.

Устимович Василь – (1658) Лубенський писар.

Устимович Василь – (1681–1686; 1689; 1698) Любецький сотник. (1687; 1690; 1695) Чернігівський осавул.

Устимович Василь – (1701) Виблівський сотник.

Устимович Мартин – (1748–1764) Іркліївський сотенний писар. (1775) Ірклііївський городовий отаман.

Устимович Степан – (1778–1782) Іркліївський городовий отаман.

Устинов Іван – (1661) Лютенський сотник.

Устинов Тихін – (1711) Синявський сотник.

Устянович Тихон – (1726) Гоголівський городовий отаман.

Утвенко Іван Пархомович – (1672–1677) Слабинський сотник.

Ф

Фальковський Іван – (1680) Київський полковий обозний. (1689) Сердюцький полковник.

Фастієвич [Фасцієвич] Остап [Євстафій] – (1659) Корсунський полковник. (1659–1660) Генеральний писар.

Фастовець Петро – (1725) Басанський городовий отаман.

Федієнко Василь Демидович – (1663–1665) Генеральний осавул у П. Тетері.

Федір – (1658) Хорольський сотник.

Федір – (1763) Баришівський сотенний хорунжий.

Федір Григорович – (1649) Погребиський сотник.

Федір Кирилович – (1677) Котельв'янський сотник.

Федір Матвійович – (1654) Гоголівський городовий отаман.

Федір Матвійович – (1724, н.; 1731) Баришівський сотник.

Федір Михайлович – (1658, н.) Могилівський [Подільський] полковник.

Федір Мусійович – (1677) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Федір Олексійович – (1682) Гоголівський сотник.

Федір Семенович – (1718–1721) Будиський сотник.

Федір Тихонович – (1739–1741) Миргородський писар.

Федір Якович – (1770–1774) Полтавський писар.

Федоренко Костянтин – (1649; 1662) Піщанський сотник.

Федоренко Лесько – (1649) Корибутівський сотник.

Федоренко Мисько – (1691) Носівський сотник.

Федоренко Павло – (1649) Срібненський сотник.

Федоренко Прокіп – (1687) Гадяцький осавул.

Федоренко Тиміш – (1671) Березанський городовий отаман. (1671) Переяславський сотенний отаман (перша сотня).

Федоренко Яким – (1732) Трахтемирівський сотенний осавул.

Федоров Гнат – (1667) Кролевецький сотник.

Федоров Іван – (1755–1756; 1758) Березанський сотенний писар.

Федоров Федір – (1725) Сокольський сотник.

Федоров Федір – (1729) Бориспільський сотенний писар.

Федоров Федір – (1729; 1736–1737) Кропивнянський сотенний писар.

Федоров Юхим – (1672) Миргородський осавул.

Федорович Гаврило – (1752) Кременчуцький сотник.

Федорович Данило – (1725–1726) Гельм'язівський городовий отаман.

Федорович Іван – (1717) Піщанський сотенний писар.

Федорович Іван – (1763–1773) Любецький сотник.

Федорович Костянтин – (1649; 1662) Піщанський сотник.

Федорович Мануйло [Еммануїл] – (1671) Генеральний суддя у М. Ханенка.

Федорович Павло – (1683) Гадяцький суддя.

Федорович Семен – (1688, н.) Прилуцький полковник.

Федорович Сидір – (1726) Золотоніський сотенний писар. (1746) Бориспільський сотенний писар. (1754) Ліплявський сотенний писар.

Федорович Степан – (1769–1778) Стародубський полковий писар.

Федорович Яким – (1706) Моровський сотник.

Федорович Яким – (1725, н.) Глухівський сотник.

Федорович Ярема – (1723, н.) Срібненський сотник.

Федорченко Юхим – (1767) Стародубський полковий хорунжий.

Федос [Федяй] – (1676) Лубенський хорунжий.

Федченко Григорій – (1700) Ніжинський полковий осавул.

Федченко Клим – (1730) Воронківський городовий отаман.

Федченко Пилип – (1722) Кролевецький сотник.

Федченко Семен – (1707–1709) Золотоніський городовий отаман.

Федько Андрійович – (1649) Варвинський сотник (друга сотня).

Федькович Трохим – (1653, н.) Прилуцький полковник.

Федяй Федір Степанович – (1687–1709) Компанійський полковник. (1715–1723) Сердюцький полковник.

Фененко Федір Власович – (1710) Ніжинський полковий хорунжий.

Фенченко Фесько – (1649) Тетіївський сотник.

Феодосіїв Дмитро – (1729, н.) Яготинський сотник.

Фесенко Лесько – (1677) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Фесенко Мусій Федорович – (1672) Піщанський сотник.

Фесун Йосип – (1762–1764) Бубнівський городовий отаман.

Фесько – (1649) Воронівський сотник.

Филипович Григорій – (1729) Ніжинський осавул.

Фиринченко Степан – (1688–1695) Полтавський осавул.

Фіалковський Іван – (1708) Батуринський сотник.

Фіалковський Іван – (1775) Конотопський сотник.

Фідровський Ярема Федорович – (1767–1775) Полтавський сотник (полкова сотня).

Філевський Яків – (1740–1743) Переяславський сотенний писар (перша сотня).

Філенко Андрій – (1649) Соболівський сотник.

Філіпов Яків – (1654) Чигиринський полковник.

Філіпченко Степан – (1737, н.) Мглинський сотник.

Філоненко Іван – (1726) Отаман ГВА.

Філоненко Семен Михайлович – (1713, н.; 1723–1733) Слабинський сотник.

Філоненко Тиміш – (1684) Корсунський полковник.

Філоненко Яків – (1649) Березанківський сотник.

Філонов Савелій – (1654) Сосницький сотник.

Фридрикевич [Козьма] Самійло Фрідріхович – (1648; 1653; 1664) Білоцерківський полковник. (1665) Генеральний осавул у С. Опари.

Фридрикевич Криштоф Самійлович – (1699–1700) Седнівський сотник.

Фурсанович Петро Григорович – (1752–1766) Чернігівський хорунжий.

Х

Халява Тихон – (1720) Ліплявський сотенний осавул.

Хамаза Василь – (1737–1738) Ліплявський городовий отаман.

Ханенко Данило Лаврентійович – (1695, н.) Лубенський полковник.

Ханенко Іван Данилович – (1738–1741) Стародубський обозний.

Ханенко Микола Данилович – (1717–1723) Реєнт Генеральної військової канцелярії. (1728–1737) Стародубський суддя. (1738, н.) Стародубський полковник. (1741–1742) Генеральний бунчужний. (1741–1760) Генеральний хорунжий. (1759) Генеральний писар.

Ханенко Михайло Степанович – (1655, н.; 1656–1658; 1658–1661; 1663–1666; 1667–1669) Уманський полковник. (1670–1674, 27 березня) Гетьман Правобережної України від польського короля.

Ханенко Федір Лаврентійович – (1678–1679) Кобижчанський сотник. (1705) Козелецький сотник. (1711–1722) Київський осавул. (1722–1737) Київський обозний. (1728–1730) Київський хорунжий.

Харитонович Михайло – (1665) Писар ГВС.

Харко – (1662) Білоцерківський полковник.

Харламовський Йосип – (1773–1776) Басанський сотенний хорунжий. (1776–1782) Басанський сотенний осавул.

Харлан – (1670) Генеральний осавул у П. Дорошенка.

Харлан Василь – (1746) Київський городовий отаман.

Харсік Василь – (1692–1693) Кишенський сотник.

Харсік Василь – (1712) Київський осавул.

Харченко Денис – (1691) Хорольський сотник.

Харченко Дмитро – (1672) Будиський сотник.

Харченко Никифор – (1771–1779) Городнянський сотник.

Харченко Остап Леонтійович – (1767–1774) Домонтовський сотенний осавул. (1774–1782) Домонтовський городовий отаман.

Харченко Семен – (1691–1693) Переяславський осавул.

Хвостенко Кіндрат – (1711) Омельницький сотник.

Хвостик Лесько Тарасович – (1671–1675; 1682) Яреськівський сотник.

Хельнецький Михайло Степанович – (1700–1711) Бобровицький сотник.

Хидак – (1681) Домонтовський городовий отаман.

Хилецький Андрій – (1684; 1691–1696) Кобеляцький сотник.

Хильчевський Дмитро – (1725) Переяславський писар.

Хильчевський Тимофій Іванович – (1768) Бахмацький сотник. (1770–1777) Воронізький сотник.

Хильчевський Федір – (1767) Лубенський хорунжий.

Хильченко Іван Сахнович – (1654–1659) Торчицький сотник.

Химич Григорій Трохимович – (1728–1736) Коропський сотник.

Химич Пилип Трохимович – (1725, н.) Коропський сотник.

Химич Федір Якович – (1669–1670) Коропський сотник.

Хмара Тимофій – (1664) Кальницький полковник.

Хмарський Михайло – (1714; 1724) Басанський городовий отаман.

Хмарський Семен – (1721; 1729) Басанський городовий отаман. (1729, н.) Басанський сотник.

Хмелевський [Шкрад] Михайло – (1782) Стародубський хорунжий.

Хмелевський Левон – (1650) Стародубський хорунжий.

Хмеленко Ярема – (1648) Гадяцький полковник. (1648) Білоцерківський полковник.

Хмелецький Адам – (1648, н.) Паволоцький полковник.

Хмелецький Степан – (1651, н.; 1653) Паволоцький полковник.

Хмельницький [Яненко] Іван Павлович – (1678) Корсунський полковник у Ю. Хмельницького. (1679) Чигиринський полковник у Ю. Хмельницького. (1679–1680) Наказний гетьман у Ю. Хмельницького.

Хмельницький [Яненко] Павло Іванович [Янович] – (1650) Київський сотник. (1653, н.; 1654–1656; 1657–1659) Київський полковник. (1667–1669) Уманський полковник.

Хмельницький Зиновій–Богдан Михайлович – (1648–1657) Гетьман Війська Запорозького. Фундатор козацького гетьманата.

Хмельницький Йосип Іванович – (1721–1723) Обозний Першого компанійського полку.

Хмельницький Тимофій Богданович – (1652) Жаботинський полковник. (1652–1653) Наказний гетьман.

Хмельницький Юрій [Юсько] Михайлович (1648–1649) Сосницький полковник.

Хмельницький Юрій Богданович – (1657; 1659–1663; 1676–1681) Гетьман Війська Запорозького.

Хміль Василь – (1649) Уцтивицький сотник.

Хованський Юрій Васильович – (1763–1769) Стародубський полковник.

Ходкевич Федір – (1666, н.; 1671) Почепський сотник (перша сотня). (1669) Стародубський суддя.

Ходко Матвій – (1657) Понорницький сотник.

Ходоровський Степан – (1770–1782) Костянтинівський сотник.

Холод – (1649) Миргородський писар.

Холод Федір – (1664–1668) Сосницький полковник. (1668) Сосницький сотник.

Холодович Андрій Іванович – (1740–1763) Воронізький сотник.

Холодович Іван Іванович – (1716–1740) Воронізький сотник.

Холодович Матвій Іванович – (1741; 1742–1751) Реєнт Генеральної військової канцелярії.

Холодович Самійло – (1725, н.) Городнянський сотник. (1734–1739) Чернігівський писар.

Хома Степанович – (1729–1731) Бубнівський сотенний писар.

Хоменко Василь – (1652) Канівський полковий писар.

Хоменко Григорій – (1672) Прохорівський сотник.

Хоменко Кирило – (1767–1774) Воронківський сотенний осавул.

Хоменко Максим – (1666; 1678, н.) Переяславський полковник. (1666; 1672; 1678 н.) Переяславський сотник (перша полкова сотня). (1677–1691) Переяславський городовий отаман (перша сотня).

Хоменко Опанас Семенович – (1727) Чернігівський хорунжий.

Хоменко Педан – (1665; 1683–1684) Будиський сотник.

Хоменко Федір – (1748–1756) Воронківський городовий отаман.

Хоменченко Лука – (1690) Басанський городовий отаман.

Хомич Григорій – (1657) Чигиринський полковник.

Хомутовський Яків – (1736) Гельм'язівський городовий отаман. (1736, н.) Гельм'язівський сотник.

Хоруженко Матвій Романович – (1698) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Хорунжий Іван – (1697) Роменський сотник (друга сотня).

Хорунжий Яким – (1655) Миргородський обозний.

Хотовець Григорій – (1660) Броварський сотник.

Хрипуненко Іван – (1676) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Христич Клим Лаврентійович – (1744–1757) Чорнуський сотник.

Христич Лаврентій Якович – (1710–1719) Чорнуський сотник.

Христич Яким Климович – (1767–1772) Чорнуський сотник.

Христич Яків – (1688–1695) Лубенський осавул. (1705) Чорнуський сотник.

Христичевський Василь Тимофійович – (1725–1727; 1729–1738) Новгородський сотник.

Хромченко Павло Андрійович – (1676–1682) Топальський сотник.

Хруленко Тиміш – (1734) Бубнівський городовий отаман.

Хрущов Іван Семенович – (1727–1742) Ніжинський полковник.

Худолій Кирило Ґапонович – (1695, н.) Любецький сотник.

Худорба Архип – (1779–1782) Шептаківський сотник.

Хурсей Іван – (1739–1740) Басанський городовий отаман.

Хурсенко Трохим – (1649) Куземинський сотник.

Хурський Левко – (1738, н.) Бориспільський городовий отаман.

Хурський Ничипір – (1739, н.) Бориспільський городовий отаман.

Ц

Цапко Степан – (1649) Домонтовський сотник.

Царенко Нечипір Омелянович – (1653–1657) Басанський сотник. (1679) Басанський городовий отаман.

Ценковський Данило – (1661) Ґрунський сотник.

Цепковський – (1649) Трахтемирівський сотник.

Цесарський Іван Климович – (1663–1666) Генеральний обозний.

Цесарський Матвій – (1694) Полтавський сотник (полкова сотня).

Цесарський Матвій Якович – (1729) Білицький сотник.

Цесарський Яків Матвійович – (1723) Білицький сотник.

Цибуленко Семен – (1682–1683) Трахтемирівський сотник.

Цибульський Василь – (1731, н.) Остерський сотник.

Цикало Остап – (1755–1757) Басанський сотенний осавул.

Цирло Іван – (1683) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Цицюра [Цецюра] Тимофій Єрмолайович – (1656) Бориспільський сотник. (1659–1660) Переяславський полковник.

Цівка Прокіп – (1648) Пінський полковник.

Цуцман Федір – (1723) Гадяцький хорунжий.

Цюпка Григорій Миколайович – (1717–1721) Гадяцький хорунжий.

Цюпченко Павло [Пасько] Якович – (1672; 1675–1677) Лубенський сотник (перша полкова сотня). (1677) Лубенський обозний.

Цюра [Курка] Василь – (1673) Басанський сотник.

Цюра [Цюренко] Кирило – (1732–1734) Домонтовський сотенний хорунжий.

Цюра Андрій – (1723–1725; 1729) Домонтовський городовий отаман.

Цюра Григорій – (1721) Домонтовський городовий отаман.

Цюра Іван – (1748) Домонтовський сотенний хорунжий.

Цюра Кирило – (1703) Домонтовський сотник.

Ч

Чайка Михайло – (1726) Переяславський сотенний писар.

Чайковський Іван Іванович – (1767–1769) Піщанський городовий отаман.

Чамаренко Дахно – (1665–1666) Полтавський осавул.

Чарницький Михайло – (1673) Новгородський сотник.

Чарушинський Антін – (1717–1730) Золотоніський сотник. (1722; 1723, н.) Переяславський полковник.

Часник Василь Карпович [перший] – (1729–1750) Компанійський полковник.

Часник Василь Карпович [другий]– (1737–1744) Сотник Третього компанійського полку. (1744–1760) Обозний Третього компанійського полку.

Часник Гнат Карпович – (1744) Сотник Третього компанійського полку. (1744–1760) Полковник Третього компанійського полку.

Часник Карпо – (1690–1708) Мотовилівський сотник. (1708–1729) Компанійський полковник.

Часник Карпо Карпович – (1737–1747) Сотник першої сотні Третього компанійського полку. (1760–1776) Полковник Третього компанійського полку.

Часник Олександр Васильович – (1754–1758) Осавул Третього компанійського полку. (1758–1772) Сотник першої сотні Третього компанійського полку. (1772–1775) Срібненський сотник.

Чаяловський Михайло – (1734–1737) Яготинський сотенний писар.

Чекаловський Іван – (1666) Генеральний писар у П. Дорошенка.

Чекановський Григорій – (1694) Ніжинський хорунжий.

Чекановський Костянтин – (1719) Київський хорунжий.

Челюскин Петро Іванович – (1661) Яготинський сотник.

Чемерис Гаврило – (1670) Стародубський писар.

Черв'яченко Гордій – (1659) Коропський сотник.

Череватенко Михайло – (1675) Яреськівський сотник.

Чериковер Гнат Володимирович – (1683, н.; 1690, н.) Погарський сотник.

Чериковер Никифор Гнатович – (1716, н.) Погарський сотник.

Черкас Іван – (1649) Бузівський сотник.

Черкас Іван – (1711; 1723–1725) Миргородський хорунжий.

Черкас Семен Сергійович – (1659) Генеральний осавул у І. Безпалого.

Черкаський Іван – (1682–1689; 1696–1709) Ліплявський сотник.

Черкашениця Василь – (1664–1665) Глухівський полковник.

Черкашенко Олексій – (1672) Голтв'янський сотник.

Черкес Левко – (1665–1667) Полтавський осавул.

Черницький Олексій – (1765–1766) Яблунівський сотник.

Черниш Данило Никифорович – (1771–1782) Миргородський сотник (друга сотня).

Черниш Іван – (1706) Стародубський полковник. (1709–1715) Гадяцький полковник. (1715–1728) Генеральний суддя.

Черниш Іван Никифорович – (1764–1781) Миргородський писар. (1781) Миргородський осавул.

Чернушенко Іван – (1649–1654) Германівський сотник.

Чернявський Григорій Дмитрович – (1663, н.; 1688, н.) Прилуцький полковник. (1672) Прилуцький осавул. (1682–1699) Прилуцький обозний. (1683) Лубенський обозний. (1695) Генеральний обозний.

Чернявський Дмитро Федорович – (1662–1663; 1679–1680) Прилуцький полковник. (1675) Генеральний суддя у П. Дорошенка.

Чернявський Іван – (1733, н.) Мглинський сотник.

Чернявський Матвій – (1767) Канівецький сотенний отаман.

Чернявський Павло – (1776–1782) Канівецький сотенний отаман.

Чернявський Степан Григорович – (1707) Прилуцький осавул. (1759) Гельм'язівський сотенний осавул.

Черняй Василь – (1675) Новгородський сотник.

Черняк Григорій Іванович – (1701; 1724–1732) Полтавський сотник (полкова сотня). (1725, н.) Полтавський полковник.

Черняк Іван Леонтійович – (1692–1693) Полтавський писар. (1695–1699) Полтавський сотник (полкова сотня). (1709–1722) Полтавський полковник.

Черняк Іван Савич – (1748–1767) Полтавський сотник (полкова сотня).

Черняк Лесько [Олекса] Іванович – (1669) Полтавський сотник (полкова сотня). (1671–1677) Генеральний осавул. (1680–1682; 1689; 1693, н.) Полтавський полковник.

Черняк Яків Лаврентійович – (1715) Полтавський сотник (перша сотня). (1717; 1722, н.) Полтавський полковник. (1718–1722) Полтавський сотник (друга сотня).

Чернята [Чорнота, Чорнята] Іван – (1648–1650) Генеральний обозний.

Черняховський Гаврило Павлович – (1760) Переяславський полковий писар.

Черняховський Ілля Гаврилович – (1771–1777) Переяславський полковий хорунжий.

Черняховський Павло – (1715–1723; 1731–1734) Переяславський полковий писар. (1734–1737) Переяславський полковий суддя.

Черпак Іван – (1739, н.) Воронківський сотник.

Чеснійший Іван – (1673) Баришівський сотник.

Четукін Василь – (1659) Переяславський писар.

Чеховський Андрій – (1671, н.) Чернігівський сотник (полкова сотня).

Чечель Дмитро Васильович – (1695–1708) Сердюцький полковник.

Чечель Іван – (1664) Охотницький полковник.

Чечель Іван Власович – (1688) Чернігівський хорунжий.

Чечель Марко Іванович – (1710) Чернігівський хорунжий.

Чечель Осип – (1747–1751) Архангелогородський сотник.

Чечуга Павло – (1672, н.) Кобеляцький сотник.

Чигрин Фесько – (1649) Панківський сотник.

Чиж Кирило – (1638) Корсунський полковник.

Чиженко Іван – (1654) Шавулиський сотенний хорунжий.

Чикмень Іван – (1649) Переяславський сотник (четверта сотня).

Чичерський Іван – (1659, н.) Чауський полковник.

Чобіт Онисим – (1659) Генеральний осавул.

Чобіток Давид – (1731–1733) Березанський городовий отаман.

Чорний Тимофій – (1748) Іркліївський сотенний осавул.

Чорний Яків – (1752–1754) Іркліївський сотенний осавул.

Чорнишенко Клим – (1668, н.) Полтавський полковник.

Чорнолуцький Іван Маркович – (1703–1706) Стародубський осавул. (1707–1723) Стародубський сотник (полкова сотня). (1719; 1721; 1722, н.) Стародубський полковник.

Чорнолуцький Микола Маркович – (1687–1693) Стародубський сотник (полкова сотня).

Чорномаз – (1656) Могильовський сотник (друга сотня).

Чорномаз Іван – (1705, н.) Домонтовський сотник.

Чорномаз Ярема – (1741) Бубнівський городовий отаман.

Чорнушенко [Лещенко, Лишенко] Іван – (1722–1725) Келебердянський сотник.

Чорнушенко Клим – (1661; 1665–1667; 1672) Полтавський суддя.

Чуб Григорій – (1724) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Чубук Марко – (1762) Трахтемирівський городовий отаман.

Чубук Тимофій – (1776–1781) Баришівський сотенний писар.

Чугун – (1649) Іржищівський сотник.

Чуйкевич Василь Никифорович – (1697; 1699–1702; 1728) Реєнт Генеральної військової канцелярії. (1702–1706) Генеральний писар.

Чуйкевич Григорій Олександрович – (1730) Шаповалівський сотник.

Чуйкевич Олександр Ничипорович – (1685; 1699–1708) Полтавський писар.

Чуйкевич Семен Васильович – (1706–1709) Генеральний суддя. (1727) Генеральний писар. (1730–1734) Ніжинський суддя.

Чуйкевич Федір Олександрович – (1717) Писар ГВС.

Чупринський Данило – (1681) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Чучмай Сидір – (1699–1707) Гадяцький сотник (перша полкова сотня).

Чучукало Іван – (1726–1746) Піщанський сотенний хорунжий.

Чучукало Мартин – (1754; 1761–1764) Піщанський сотенний хорунжий.

Чюта Іван – (1692, н.) Домонтовський сотник.

Чючар Степан – (1658) Переяславський полковник.

Ш

Шабаш Іван – (1737) Гельм'язівський сотенний писар.

Шабельник Сава Степанович – (1690–1691) Переяславський писар.

Шабельниченко Богдан – (1649) Канівський полковий обозний.

Шаболтасенко [Савицький] Никифор Савич – (1693–1723) Понорницький сотник.

Шакун Овсій – (1767) Кропивнянський сотенний осавул.

Шалений Луцик – (1678) Кишенський сотник.

Шамрай Федір – (1700) Ґрунський сотник.

Шамрицький [Шамлицький] Степан – (1660–1661; 1662–1663) Лубенський полковник. (1661–1662) Лохвицький сотник.

Шангірей Іван – (1648) Корсунський полковник. (1650, н.) Канівський полковник.

Шанявський Іван – (1657) Ніжинський писар.

Шаповаленко [Климович] Іван Григорович – (1774) Менський сотник.

Шаповаленко Григорій Климович – (1695) Басанський сотник.

Шаповаленко Клим Григорович – (1702–1709; 1714–1716) Басанський сотник.

Шаповаленко Микола Климович – (1736–1738) Басанський сотенний писар.

Шаповаленко Семен Климович – (1725–1738) Басанський сотник.

Шапошник Іван Прокопович – (1735–1737) Баришівський сотенний осавул.

Шапошник Федір Прокопович – (1739) Баришівський городовий отаман.

Шарата Гнат – (1727; 1732, н.) Піщанський сотник. (1728; 1731) Піщанський городовий отаман.

Шарата Павло – (1744–1759) Піщанський сотенний хорунжий.

Шарата Федір – (1723, н.) Піщанський сотник.

Шарій Дмитро – (1720) Киселівський сотник.

Шаршанович Іван Юхимович – (1760–1769) Киселівський сотник.

Шатило Филимон Осипович – (1751–1768) Сосницький сотник (друга сотня).

Шаула Андрій Семенович – (1737–1738) Київський обозний.

Шаула Андрій Якович – (1767, н.) Носівський сотник. (1769–1770) Київський полковник. (1770–1778) Полковник Першого компанійського полку.

Шаула Іван Карпович – (1771–1782) Носівський сотник.

Шаула Іван Прокопович – (1727–1735) Носівський сотник.

Шаула Карпо Семенович – (1735–1764) Носівський сотник.

Шаула Родіон Карпович – (1774–1780) Носівський сотенний хорунжий.

Шаула Семен Іванович – (1675) Носівський сотник.

Шаула Семен Федорович – (1707–1709; 1718–1719) Носівський сотник.

Шаула Федір Семенович – (1675–1682; 1687, н.) Носівський сотник.

Шафонський Опанас Филимонович – (1782) Радник і голова карної палати Чернігівського Генерального суду. [Автор „Історико-статистичного опису Чернігівського намісництва"].

Шафонський Пилип – (1704) Сосницький сотник.

Шафонський Филимон Пилипович – (1746–1751) Гоголівський сотник. (1750) Сосницький сотник.

Шафран Мартин – (1653–1654) Ольховецький сотник.

Шафран Яків Сахнович – (1698–1699; 1701–1707) Остерський сотник.

Швайковський Захар – (1649) Яланецький сотник.

Шваченко Степан – (1667; 1681) Полтавський хорунжий.

Шведин Павло – (1767–1774) Домонтовський сотенний хорунжий.

Швейченко Лук'ян Іванович – (1680–1681) Чорнуський сотник.

Швець Павло Омельянович – (1649–1658) Лубенський сотник (перша полкова сотня). (1658–1659) Лубенський полковник.

Швидкий Федір – (1714) Білицький сотник.

Шевейко Петро – (1760–1761) Піщанський сотенний писар.

Шевель Степан – (1750; 1759; 1762–1763) Березанський сотенний писар.

Шевлюга Степан Михайлович – (1655–1658; 1662) Кобижчанський сотник.

Шевченко Андрій – (1741–1748) Воронківський городовий отаман.

Шевченко Іван Васильович – (1732; 1736–1740) Воронківський городовий отаман.

Шевченко Сидір – (1739, н.) Шишацький сотник.

Шейменко Василь Тимофійович – (1709–1720) Шептаківський сотник.

Шейменко Нестор Васильович – (1723) Шептаківський сотник.

Шейня Іван Васильович – (1725–1727, н.) Шептаківський сотник.

Шелест Григорій [Гринець] – (1649) Кочубеївський сотник.

Шелест Кіндрат – (1690) Богуславський полковник.

Шемет – (1724, н.) Миргородський полковник.

Шенделицький Василь – (1651, н.) Черкаський полковник.

Шендюх Матвій [Матюха] Михайлович – (1669–1672; 1685; 1694–1695) Ніжинський обозний. (1671, н.) Ніжинський полковник. (1676–1685) Дівицький сотник.

Шендюх Матвій Юрійович – (1668, н.; 1691, н.) Ніжинський полковник.

Шендюх Осип Матвійович – (1703–1712) Дівицький сотник.

Шепеленко Григорій – (1718) Новгородський сотник.

Шепеленко Данило – (1654) Бориспільський городовий отаман.

Шепеленко Зиновій – (1741) Кропивнянський сотенний осавул.

Шепеленко Семен – (1690) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Шепель Іван – (1719) Кропивнянський городовий отаман.

Шепель Федір – (1693–1695) Білицький сотник.

Шеремет Тарас – (1649) Стайківський сотник.

Шеремет Тимофій Федорович – (1697, н.) Погарський сотник.

Шерстяк Іван – (1721) Власівський сотник.

Шидловський Андрій – (1691) Київський сотник.

Шийкевич Захар Іванович – (1665–1669) Генеральний писар. (1687–1704) Особистий писар, секретар і радник гетьмана І. Мазепи.

Шийко Григорій – (1674) Корсунський полковник.

Шило Василь – (1679) Кобеляцький сотник.

Шило Іван – (1671) Генеральний осавул у М. Ханенка.

Шило Ярема – (1666) Київський сотник.

Шиман [Шиманський] Василь – (1662–1663) Зіньківський полковник. (1663–1666) Зіньківський сотник (перша міська сотня).

Шимко Яким – (1700; 1703) Домонтовський городовий отаман.

Шинкаренко Прохор – (1660–1661) Канівський полковий осавул.

Шипало Михайло – (1649) Сенчанський сотник.

Ширяй Іван – (1729, н.; 1730–1731) Бакланський сотник.

Ширяй Семен – (1648–1649) Почепський сотник (перша сотня).

Ширяй Терентій Гаврилович – (1676–1696) Бакланський сотник.

Шихуцький Микола Степанович – (1733, н.) Роїщанський сотник.

Шихуцький Петро Степанович – (1699–1715) Роїщанський сотник.

Шихуцький Степан – (1680–1681) Роїщанський сотник.

Шихуцький Яків Миколайович – (1735, н.) Роїщанський сотник.

Шишка Іван – (1748; 1752; 1759) Кропивнянський городовий отаман.

Шишка Федір – (1739, н.) Остапівський сотник.

Шишкевич Григорій – (1708–1722) Новомлинський сотник.

Шишкевич Іван Григорович – (1728–1736) Новомлинський сотник.

Шишкевич Іван Іванович [молодший] – (1751–1773) Новомлинський сотник.

Шишкевич Іван Іванович [старший] – (1744–1750) Новомлинський сотник.

Шишкевич Олександр Григорович – (1728; 1740–1749) Хорунжий ГВА. (1749–1751) Осавул ГВА.

Шишковський Іван – (1729, н.) Кропивнянський сотник.

Шищенко Іван – (1733–1738) Кропивнянський городовий отаман.

Шищенко Лесько – (1736–1746) Домонтовський сотенний осавул.

Шкабура Овсій – (1649) Баришівський сотник.

Шкарупа Григорій – (1716–1720) Піщанський городовий отаман.

Шкляревич Андрій – (1742–1777) Хмелівський сотник.

Шкляревський Опанас – (1744–1750) Лубенський писар.

Шкляревський Семен Кирилович – (1725) Чигирин-Дібровський сотник.

Шкода Єрмолай – (1659; 1703) Домонтовський сотник.

Шкода Федір – (1653) Ніжинський сотник (перша полкова сотня). (1653) Переяславський сотник (перша полкова сотня).

Шкрабко Фесько – (1676; 1682) Піщанський сотник.

Шкурат Іван – (1651) Прилуцький полковник.

Шкуратович Іван – (1649) Прилуцький сотник (четверта сотня).

Шкурка Кирило – (1737) Миргородський хорунжий.

Шкурка Сидір Федорович – (1728; 1732; 1736–1749) Бориспільський сотенний писар.

Шнурчевський Іван – (1760–1775) Прилуцький писар. (1766) Лубенський писар.

Шовкопляс – (1658) Голтв'янський сотник.

Шолудько [Ілляшенко] Ярема Ілліч – (1692–1700) Чигирин-Дібровський сотник.

Шорсткий Іван – (1676–1677; 1680, 1685; 1688–1689) Бориспільський городовий отаман. (1688–1698, н.) Бориспільський сотник.

Шорсткий Іван – (1719) Бориспільський городовий отаман. (1722) Курінний отаман Бориспільської сотні.

Шостак Андрій Опанасович – (1771–1774) Лубенський хорунжий. (1775–1782) Лубенський обозний.

Шостак Григорій Опанасович – (1772–1782) Чорнуський сотник.

Шостак Ілля Опанасович – (1747–1779) Лютенський сотник.

Шох [Шохов] Іван – (1649, н.; 1651, н.) Чернігівський полковник.

Шох Павло – (1649) Погарський сотник.

Шпак Федір – (1702–1708) Кальницький полковник. (1704) Брацлавський полковник.

Шпаковський – (1729) Ніжинський осавул.

Шпаковський Григорій – (1676) Ніжинський осавул.

Шпаковський Юсько – (1665) Генеральний бунчужний.

Шпана Василь – (1699–1701) Золотоніський городовий отаман.

Шпаченко Роман – (1649) Браїлівський сотник.

Шпиленко Никифор – (1649–1654) Германівський отаман.

Шрамко Андрій Леонтійович – (1745) Олишівський сотенний отаман.

Шрамко Василь Іванович – (1741) Олишівський сотник.

Шрамко Степан – (1757) Олишівський сотенний писар.

Шрамченко Григорій – (1782) Київський хорунжий.

Шрамченко [Шрамко] Данило Леонтійович – (1711–1725) Олишівський сотник.

Шрамченко [Шрамко] Іван Леонтійович – (1736–1773) Олишівський сотник.

Шрамченко Леонтій – (1680–1690; 1693–1709) Олишівський сотник. (1708–1711) Стародубський обозний.

Шрамченко Леонтій – (1709–1730) Ніжинський обозний. (1732, н.) Ніжинський полковник.

Штепа Василь Гаврилович – (1745–1750) Маяцький сотник.

Штепа Гаврило – (1739–1745) Маяцький сотник.

Штепа Григорій – (1690) Сокольський сотник.

Штепа Григорій – (1738–1752) Полтавський сотник (друга сотня).

Штепа Яків – (1741) Березанський городовий отаман.

Штепка [Степа] – (1648–1649) Уманський полковник.

Штишевський Мартин Данилович – (1712–1724) Гадяцький осавул. (1724, н.) Гадяцький полковник. (1724–1738) Гадяцький суддя.

Штриха Остап – (1764–1774) Ліплявський городовий отаман.

Шуба Степан Васильович – (1658–1661; 1676) Виблівський сотник.

Шубець Феська – (1649) Черкаський сотник.

Шукот Іван – (1649) Омельницький сотник.

Шулик Іван – (1649) Жаботинський сотник.

Шуліка Тиміш (Тимко) – (1669–1675) Генеральний осавул у П. Дорошенка.

Шульга Гнат – (1675) Охотницький полковник.

Шульга Дем'ян – (1737–1748) Золотоніський сотенний хорунжий.

Шульга Лук'ян – (1706–1707) Золотоніський сотник.

Шульга Самійло – (1752) Золотоніський сотенний хорунжий.

Шульга Яків – (1764) Золотоніський сотенний хорунжий.

Шульговський Павло – (1778–1782) Переяславський сотенний писар (перша сотня).

Шум [Гапоненко] Кіндрат Агафонович – (1712) Курінний отаман Бориспільської сотні. (1715–1716; 1721; 1729) Бориспільський городовий отаман. (1721; 1729, н.) Бориспільський сотник.

Шум [Шумейко] Іван Прокопович – (1672; 1679–1682) Моровський сотник.

Шум Гнат Матвійович – (1764–1782) Київський хорунжий.

Шум Матвій Михайлович – (1728) Київський хорунжий. (1728–1764) Київський осавул.

Шум Михайло Іванович – (1714–1718) Київський хорунжий. (1728) Чернігівський хорунжий.

Шум Олександр – (1757; 1762; 1763, н.) Кобижчанський сотник.

Шум Павло Матвійович – (1751, н.) Моровський сотник. (1768–1781) Козелецький сотник.

Шум Прокіп Матвійович – (1764–1781) Київський хорунжий.

Шум Федір Матвійович – (1748–1764) Київський хорунжий. (1764–1780) Київський осавул.

Шумейко Гаврило – (1659) Роменський сотник.

Шумейко Прокіп – (1648–1651) Ніжинський полковник.

Шут Нечипір – (1741; 1752; 1762–1764) Кропивнянський сотенний хорунжий.

Шутенко Ілля – (1754–1768) Потоцький сотник.

Шуфнада Матвій – (1654) Шавулиський сотенний отаман.

Шухаренко Сава – (1702, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Щ

Щегловський – (1767–1771) Басанський сотенний хорунжий. (1771–1776) Басанський сотенний осавул.

Щербак Богдан Васильович – (1666–1667) Лубенський полковник.

Щербак Богдан Онисимович – (1663–1665) Осавул ГВА. (1665) Генеральний осавул.

Щербак Василь Юрійович – (1669–1676) Стародубський осавул.

Щербак Максим Андрійович – (1763–1768) Пирятинський сотник (перша сотня).

Щербак Матвій – (1709) Миргородський обозний.

Щербак Петро Григорович – (1780) Лубенський хорунжий.

Щербань Іван – (1759–1761) Бориспільський городовий отаман.

Щербацький Федір – (1719) Конотопський сотник.

Щербина Андрій – (1690) Домонтовський городовий отаман.

Щербина Григорій – (1737) Срібненський сотенний писар.

Щербина Іван Андрійович – (1664) Кошовий отаман. (1669) Переяславський сотник (третя сотня). (1666–1669; 1672, н.) Воронківський сотник. (1668) Прилуцький полковник.

Щербина Кирило – (1672) Воронківський сотник.

Щербина Михайло Іванович – (1666) Переяславський полковий осавул. (1666) Київський полковник.

Щербина [Щербан] Степан – (1666) Баришівський сотник. (1666–1674) Торговицький полковник.

Щиголь Микола – (1740) Бориспільський городовий отаман.

Щипака Григорій – (1768–1782) Каніверцький сотенний осавул.

Щирий Роман – (1734) Переяславський сотенний отаман (перша сотня).

Щишинський – (1665, н.) Прилуцький полковник.

Щупеня Василь – (1712) Городиський сотник (Миргородський полк).

Щуренко Іван – (1649) Гельм'язівський сотник.

Щуровський Артем Афанасійович – (1693) Гельм'язівський городовий отаман.

Щуровський Афанасій – (1662–1663) Переяславський полковник.

Ю

Юзефович Йосип Павлович – (1706–1733) Яготинський сотник.

Юзефович Михайло Іванович – (1770–1782) Яготинський сотник.

Юзефович Павло – (1779–1781) Іркліївський сотник.

Юзефович Петро Карпович – (1731; 1733; 1740, н.) Яготинський сотник.

Юненко Степан Тарасович – (1654) Синявський сотник.

Юр'їця – (1676–1679) Компанійський полковник.

Юрій Іванович – (1672, н.) Кременчуцький сотник.

Юркевич Григорій Трохимович – (1731–1733) Реєнт Генеральної військової канцелярії. (1741–1757) Стародубський обозний.

Юркевич Григорій Якович – (1734–1741) Стародубський писар.

Юркевич Іван – (1686; 1696–1706) Стародубський хорунжий.

Юркевич Петро Мартинович – (1746–1759; 1773) Отаман ГВА. (1759) Хорунжий ГВА. (1767) Генеральний хорунжий.

Юркевич Тимофій – (1689–1691; 1695–1697) Любецький сотник.

Юрко – (1725) Київський хорунжий.

Юрченко Гнат – (1696) Полтавський сотник (друга сотня).

Юрченко Роман Юрійович – (1709–1721) Переяславський городовий отаман (перша сотня). (1712; 1723–1730) Переяславський осавул.

Юсенко Лаврін – (1725) Городиський сотник (Миргородський полк).

Юсько Якович – (1668–1669) Лохвицький сотник.

Юськович Данило – (1692; 1696) Березанський сотенний писар.

Юхим – (1649) Переварський сотник (Прилуцький полк).

Юхим – (1693, н.) Топальський сотник.

Юхим Васильович – (1698) Бориспільський сотенний писар.

Юхим Гаврилович – (1698) Стольненський сотник.

Юхим Семенович – (1705) Стольненський сотник.

Юхименко Василь – (1709–1740) Білицький сотник.

Юхименко Семен Юхимович – (1667–1672) Ліплявський сотник.

Юхименко Ярема – (1719–1723; 1725) Остапівський сотник.

Юхно – (1649) Лучинецький сотник.

Ющенко Лесько – (1737, н.) Березанський сотник.

Ющенко Мина – (1741, н.) Моровський сотник.

Ющенко Сава – (1741; 1748) Кропивнянський сотенний осавул.

Ющенко Яким – (1654) Білоцерківський осавул.

Я

Яблунівський Степан – (1773–1782) Яблунівський сотник.

Яворський Михайло Павлович – (1731–1735) Стародубський осавул.

Яворський Павло – (1709–1731) Стародубський осавул.

Яворський Степан – (1673–1674) Уманський полковник. (1687–1689) Переяславський суддя. (1689–1695) Сердюцький полковник.

Ягельницький [Ягельський] Іван Михайлович – (1766–1773) Прилуцький писар.

Ягельницький Михайло – (1712–1728) Журавський сотник. (1723) Монастирищенський сотник. (1728–1748) Прилуцький суддя.

Ягло Роман Осипович – (1648–1654) Чорнокамінський сотник.

Ядута – (1649) Корсунський сотник.

Язловецький – (1777) Київський сотенний писар.

Яким Михайлович – (1717) Золотоніський сотенний писар. (1725) Басанський городовий отаман.

Яким Устимович – (1654) Лубенський сотник (друга сотня).

Якименко [Поповський] Кирило Якимович – (1649) Миргородський сотник (четверта сотня).

Якименко [Якимович] Іван Якимович – (1649–1654; 1658) Київський писар. (1657–1658) Пінський [Турівський] полковник. (1659–1660) Київський полковник.

Якименко Василь – (1771–1782) Бубнівський городовий отаман.

Якименко Жадан – (1667) Генеральний осавул у П. Дорошенка.

Якименко Іван – (1683, н.) Погарський сотник.

Якименко Іван – (1694) Киселівський сотник.

Якимович Пилип – (1658) Хорольський сотник.

Якимович Андрій Гордійович – (1754–1767) Чернігівський писар.

Якимович Демко – (1649) Корсунський сотник.

Якимович Михайло – (1741–1760) Стародубський хорунжий.

Якимович Олександр – (1673; 1685) Чернігівський обозний.

Якимович Степан Якимович – (1708–1730) Стародубський хорунжий. (1731–1742) Стародубський осавул.

Якимович Яків Степанович – (1739–1758) Стародубський сотник (полкова сотня).

Якимовський Григорій – (1748–1767) Воронківський сотенний писар.

Яків Васильович – (1669) Моровський сотник.

Яків Васильович – (1702, н.; 1706) Баришівський сотник.

Яків Іванович – (1669) Київський обозний.

Яків Іванович – (1715) Кременчуцький сотник.

Яків Іванович – (1730–1731, н.) Баришівський сотник.

Яків Климович – (1654) Білоцерківський суддя.

Яків Миронович – (1694) Ічнянський сотник.

Яків Олексійович – (1654) Кам'янобродський сотенний писар.

Яків Самійлович – (1668) Ніжинський сотник (перша полкова сотня).

Яків Семенович – (1654) Боярський писар.

Яків Трохимович – (1669) Прилуцький осавул.

Яків Федорович – (1672) Миргородський обозний.

Яковенко [Петраш] Петро – (1649) Полтавський сотник (друга сотня). (1651, н.) Полтавський полковник.

Яковенко Григорій – (1710) Батуринський сотник.

Яковенко Дементій – (1655) Полтавський полковник.

Яковенко Іван – (1672–1682) Гоголівський сотник. (1687, н.) Кобижчанський сотник.

Яковенко Іван – (1740, н.) Бориспільський сотник. (1754; 1763) Бориспільський сотенний писар.

Яковенко Іван – (1778–1782) Переяславський сотенний осавул (перша сотня).

Яковенко Кость – (1734, н.) Бориспільський сотник.

Яковенко Лук'ян – (1731) Бориспільський городовий отаман. (1731, н.) Бориспільський сотник.

Яковенко Микола – (1665–1668) Генеральний хорунжий.

Яковенко Остап – (1722; 1725, н.) Кропивнянський сотник.

Яковенко Петро – (1683; 1690) Полтавський сотник (полкова сотня). (1684) Будиський сотник. (1695–1696) Опішнянський сотник.

Яковенко Роман – (1694) Полтавський хорунжий.

Яковенко Тиміш – (1712) Хорольський сотник.

Яковенко Федір – (1738–1765) Шишацький сотник.

Яковенко Яким – (1740, н.) Бориспільський сотник.

Яковлев Андрій – (1681–1686) Лукомльський сотник.

Якубенко Силуян [Семен] – (1672) Гельм'язівський сотник.

Якубович Дем'ян – (1782) Бунчуковий товариш на посаді Прилуцького полкового хорунжого.

Якубович Дем'ян Федорович – (1711–1713) Журавський сотник.

Якубович Олександр Якович – (1773–1782) Прилуцький полковник.

Якубович Прокіп Семенович – (1696–1704) Чернігівський хорунжий.

Якубович Яків Дем'янович – (1740–1758) Генеральний осавул.

Якубовський Дем'ян Якович – (1758) Прилуцький полковий хорунжий.

Якуша – (1648) Брацлавський полковник.

Яловицький Василь Федорович – (1678–1680; 1694–1696) Глухівський сотник.

Янжул Клим Якович – (1708 н.; 1713–1725) Топальський сотник.

Янжул Михайло Климович – (1723, н.; 1735–1751) Топальський сотник.

Янко Іван – (1654–1655; 1666) Остерський сотник.

Янковський Михайло – (1723, н.) Почепський сотник (перша сотня).

Янов Степан – (1770–1772) Гадяцький полковий хорунжий. (1776–1780) Гадяцький полковий осавул.

Янович Іван – (1648–1649) Ічнянський полковник. (1649) Ічнянський сотник.

Янович Максим – (1734–1760) Кобеляцький сотник.

Янович Михайло – (1757–1768; 1770–1782) Бахмацький сотник.

Яновський Андрій – (1732; 1743–1745) Золотоніський сотенний писар. (1740–1751) Писар ГВА. (1764–1767) Генеральний писар.

Яновський Антін – (1749–1760) Прилуцький хорунжий.

Яновський Іван – (1692) Київський обозний.

Яновський Іван – (1736) Березанський сотенний писар. (1759–1767) Бориспільський сотенний писар.

Яновський Іван – (1763) Журавський сотник. (1766) Ніжинський хорунжий.

Яновський Яків Антонович – (1771–1782) Прилуцький осавул.

Яновський Януш Михайлович – (1667) Лубенський сотник (перша полкова сотня).

Янченко Радіон – (1727) Стародубський сотник (полкова сотня).

Янчій Павло – (1691) Золотоніський городовий отаман.

Ярема Андрійович – (1676–1689) Батуринський сотник. (1689–1695) Сердюцький полковник.

Ярема Федорович – (1714–1718) Решетилівський сотник.

Яременко Андрій – (1734–1735; 1747–1749) Ліплявський городовий отаман.

Яременко Андрій – (1771–1774) Каніведький сотенний хорунжий.

Яременко Дем'ян – (1692) Золотоніський городовий отаман.

Яременко Михайло – (1655; 1656) Наказний стародубський полковник від Ніжинського полку.

Яременко Михайло – (1723) Ліплявський сотник.

Яременко Яків – (1708) Лохвицький сотник.

Яреміенко Василь Гаврилович – (1688, н.) Погарський сотник.

Яреміенко Гаврило – (1659; 1663–1669; 1670; 1677–1680) Погарський сотник.

Яреміенко Тарас Гаврилович – (1681–1698; 1703–1705) Погарський сотник.

Яреськівський Григорій – (1722, н.) Переволочанський сотник (Полтавський полк).

Яресько Іван – (1737) Домонтовський сотенний осавул.

Ярмак Василь – (1754; 1759) Бориспільський сотенний осавул. (1755) Бориспільський городовий отаман.

Ярмоленко Гаврило – (1665–1666) Переяславський полковий обозний.

Ярмоленко Григорій – (1699) Лубенський полковий хорунжий.

Ярмоленко Данило – (1662) Канівський полковник. (1662–1663) Сердюцький полковник. (1663–1666) Переяславський полковник. (1665) Наказний гетьман.

Ярмоленко Нестор – (1681) Кропивнянський сотенний писар.

Ярмоленко Федір – (1698–1703) Лубенський хорунжий.

Ярослав Іван – (1722) Уцтивицький сотник. (1722–1725) Білоцерківський сотник.

Ярош Андрій Семенович – (1761; 1770) Піщанський сотенний осавул. (1762–1767; 1773–1782) Піщанський городовий отаман.

Ярош Іванович – (1709) Кобеляцький сотник.

Ярошевицький Іван Федорович – (1689) Білоуський сотник.

Ярошевський Трохим – (1771–1782) Бубнівський сотенний хорунжий.

Ярошенко Остап – (1649) Корсунський сотник.

Ясликовський Гаврило – (1693–1708) Сердюцький полковник.

Ясликовський Павло Гаврилович – (1739) Корибутівський сотник.

Ясько Лаврін – (1697) Городиський сотник (Миргородський полк).

Яхневич Антін Яремович – (1690) Олишівський сотник.

Яхневич Ярема – (1685) Олишівський сотник. (1686) Ніжинський обозний.

Яхненко Юрій – (1649) Ладижинський сотник.

Яценко Василь – (1690) Киселівський сотник.

Яценко Сава – (1759–1764) Кропивнянський сотенний осавул.

Яценко Трохим – (1649) Ясногородський сотник.

Яцкевич [Яцькович] Герасим Якович – (1648–1649) Лубенський полковник. (1649) Волинський [Зв'ягельський] полковник. (1651, н.) Переяславський полковник. (1652–1653) Гетьманський посол до Варшави та Москви.

Яцько – (1672) Келебердянський сотник.

Яцькович [Ященко] Карпо Тимофійович – (1679–1690; 1700–1702) Басанський сотник.

Яцькович Григорій – (1672) Миргородський осавул.

Яшарицький Никифор – (1734; 1738; 1741–1752) Басанський городовий отаман. (1752–1754) Басанський сотник.

Яшевський Іван – (1723, н.) Власівський сотник.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Gajecky G. The Cossak administration of the Hetmanate. Vol. 1–2. – Cambridge: Massachusetts, 1979.

2. Аброскін П., Кривошея В., Стасенко О. Київщина козацька: люди і долі. – К.: Стилос, 2004. – 182 с.

3. Адміністративно-територіальний поділ Полтавщини (1648–1941 рр.): Довідник з історії адміністративно-територіального поділу / Упорядники Жук В. Н., Суховська З. М. – Полтава, 2002. – 205 с.

4. Адміністративно-територіальний устрій Лівобережної України 50-х років XVIII ст.: Каталог населених пунктів (за матеріалами архівних податкових реєстрів). / Упорядник Цимбал Т. Н. – К.: АН УРСР, 1990. – 218 с.

5. Актовая книга Стародубского городового уряда 1693 года. – Чернигов, 1914.

6. Актовые книги Полтавского городового уряда. – Вып. 1–3. – Чернигов, 1912–1914.

7. Акты археографической экспедиции. – СПб., 1836. – Т.4.

8. Акты Московского государства. – СПб., 1901. – Т. 3 (1660–1664 гг.).

9. Акты, относящиеся к истории Западной России, собранные и изданные Археографической комиссией. – СПб., 1853. – Т. 5 (1633–1696 гг.). – 300 с.

10. Акты, относящиеся к истории Юго-Западной России, собранные и изданные Археографической комиссией (далі – АЮЗР). – СПб., 1863. – Т. 4. – 276 с.

11. АЮЗР. – СПб., 1867. – Т. 5. – 335 с.

12. АЮЗР. – СПб., 1869. – Т. 6. – 279 с.

13. АЮЗР. – СПб., 1872. – Т. 7. – 398 с.

14. АЮЗР. – СПб., 1875. – Т. 8. – 423 с.

15. АЮЗР. – СПб., 1878. – Т. 9. – 1001 с.

16. АЮЗР. – СПб., 1878. – Т. 10. – 569 с.

17. АЮЗР. – СПб, 1879. – Т. 11. – 820 с.

18. АЮЗР. – СПб., 1882. – Т. 12 (1675 – 1676 гг.). – 864 с.

19. АЮЗР. – СПб., 1885. – Т. 13 (1677 – 1678 гг.). – 766 с.

20. Андреевский А. Исторические материалы из архива Киевского губернского правления. Вып. 9–10. – К., 1885–1886.

21. Андреевский А. Последние киевские сотники. – К., 1896.

22. Андрусяк М. До історії боротьби між П. Дорошенком та П. Суховієм у 1668–1672 рр. // Записки НТШ. – Т. 150. – Львів, 1929.

23. Андрусяк М. До історії правобічних козаків в 1689–1690 рр. // Записки НТШ. – Львів. – 1930. – Т. 100. – С. 251–274.

24. Антипович К. Київська міська печатка // Ювілейний збірник на пошану академіка Дмитра Івановича Багалія з нагоди сімдесятої річниці життя та п'ятдесятих роковин наукової діяльності. – К., 1927. – Т. 1. – С. 825–840.

25. Антонович В., Бец В. Исторические деятели Юго-Западной России в биографиях и портретах. – Вып. 1. – К., 1885.

26. Антонович В. Б. О происхождении гетмана Павла Тетеры (Письмо г. Э. Руликовского к М. Александровичу) // Киевская старина. – 1888. – Т. 21. – № 6. – Отд. 3. – С. 69–74.

27. Антонович В. Б. Последние времена казачества на правой стороне Днепра: По актам с 1672 по 1716 // Моя сповідь: Вибрані історичні та публіцистичні твори. – К.: Либідь, 1995. – 813 с.

28. Антонович В. Б. Прилуцкий полковой есаул Михайло Мовчан и его записная книга // Моя сповідь. – К.: Либідь, 1995. – С. 219–237.

29. Апанович О. М. Гетьмани України і кошові отамани Запорозької Січі. – К., 1993.

30. Апанович О. М. Збройні сили України першої половини XVIII ст. – К.: Наукова думка, 1969. – 221 с.

31. Апанович О. М. Столиці гетьманської держави. Глухів // Неопалима купина. – 1995. – № 7/8.

32. Арандаренко Н. Записки о Полтавской губернии, составленные в 1846 году. Часть 1–3. – Полтава, 1852.

33. Архив Юго-Западной России, издаваемый Временною комиссией для разбора древних актов (далі – Архив ЮЗР). – К., 1861. – Ч. 2. – Т. 1. – 530 с.

34. Архив ЮЗР. – К., 1861. – Ч. 3. – Т. 1. – 433 с.

35. Архив ЮЗР. – К., 1868. – Ч. 3. – Т. 2 (Акты о казаках. 1679–1716 гг.). – 846 с.

36. Архив ЮЗР. – К., 1886. – Ч. 7. – Т. 1. – 647 с.

37. Архив ЮЗР. – К., 1908. – Ч. 3. – Т. 4. – 419 с.

38. Багалей Д. Генеральная опись Малороссии. Эпизод из деятельности первого правителя

Малороссии, гр. П. А. Румянцева-Задунайского // Киевская старина. – 1883. – Т. 7. – № 11. – С. 173–175.
39. Байда О. Старшина Полтавського полку (друга половина XVII ст.). – К., 1998. – 41 с.
40. Балабушевич Т. А. Територіальні межі правобережних козацьких полків (друга половина XVI – початок XVIII ст.) // Проблеми історичної географії України: Зб. наук. праць. – К.: Наукова думка, 1991. – С. 23–32.
41. Бантыш-Каменский Д. Н. История Малой России. – Изд. 4-е. – Ч. 1–3. – М., 1904.
42. Баранович А. И. Опустошение и восстановление Правобережной Украины во второй половине XVII – начале XVIII вв. // История СССР. – 1960. – № 5. – С. 141–158.
43. Барвинский В. А. Выборы сотника в местечке Носовка в 1719 г. // Сборник Харьковского историко-филологического общества. – Харьков, 1909. – Т. 18. – С. 398–403.
44. Барвинский В. А. Заметки по истории финансового управления в Гетманщине // Сборник статей в честь проф. В. Бузескула. – Харьков, 1914.
45. Барсуков А. Правительственные печати в Малороссии от времён Стефана Батория до Екатерины II (Исторические справки по документам архива департамента герольдии) // Киевская старина. – 1887. – Т. 19. – № 9. – С. 90–92.
46. Белецкий П. А. Украинская портретная живопись XVII – XVIII вв. – Л.: Искусство, 1981. – 256 с.
47. Белокуров С. А. О Посольском приказе. – М., 1906. – 112 с.
48. Белокуров С. А. Перечень городов, городков, мест и местечек в черкасских полках // Чтения в Московском обществе истории и древностей российских. – Т. 2. – М., 1905. – С. 30.
49. Бельский Г. Село Хаенки Прилуцкого уезда // Полтавские епархиальные ведомости. – 1868. – № 1. – С. 27.
50. Берлинский М. Разделение Малороссии на полки // Улей. – 1811. – № 35.
51. Берло Г. А. Арсений Берло, епископ Переяславский и Бориспольский: 1744. Биографический очерк. – К., 1904.
52. Бодров Ю. І. Історія Уманського козацького полку. – К., 2001. – 278 с.
53. Бодров Ю. І. Уманський козацький полк у добу Руїни. – К., 1995. – 45 с.
54. Бодянский П. Памятная книжка Полтавской губернии за 1865 год. – Полтава, 1865.
55. Бойко І. Д. Іваненки на Переяславщині в XVIII ст. // Історично-географічний збірник. – К., 1929. – Т. 3. – С. 9–16.
56. Бойко І. Д. Село Ядлівка на Переяславщині в XVIII ст. // Історично-географічний збірник. – К., 1931. – Т. 3. – С. 145–159.
57. Бойко І. Д. Сулими на Переяславщині в кінці XVII та початку XVIII в. // Історично-географічний збірник. – К., 1928. – Т. 2. – С. 11–22.
58. Болховітінов Є. Вибрані праці з історії Києва. – К.: Либідь-Іса, 1995.
59. Бондаренко І. В. Топографічні описи України кінця XVIII – початку XIX ст. (проблема атрибуції та інформативної репрезентативності): Дис. ... канд. іст. наук. – Донецьк, 2003.
60. Борисенко В. Й. Соціально-економічний розвиток Лівобережної України в другій половині XVII ст. – К.: Наук. думка, 1986. – 263 с.
61. Борисенко В. Й., Заремба С. З. Україна козацька (XV – XVIII ст.): У 2-х ч. – К.: Наук. думка, 1993.
62. Борщак І. Мазепа, Орлик, Войнаровський. – Львів, 1991.
63. Борщак І. Мазепа: людина й історичний діяч // Записки НТШ. – Т. 152. – Львів, 1933. – С. 1–34.
64. Бугневич В. Местечко Решетиловка Полтавского уезда // Труды Полтавской учёной архивной комиссии. – Вып. XV. – Полтава, 1917. – С. 1–23.
65. Бузун О. Історія Остерщини (нариси історії). – Чернігів, 1998.
66. Бутич І. Л. Географічні описи Київського намісництва // Історичні джерела та їх використання. – Вип. 2. – 1966.
67. Василенко М. П. Г. Н. Теплов і його „Записка о непорядках в Малороссии" // Записки Українського наукового товариства в Києві. – Кн. 9. – К., 1912.
68. Василенко М. П. Збірка матеріалів до історії Лівобережної України та українського права XVII – XVIII вв. // Український археографічний збірник. – Т. 1. – К., 1926.
69. Василенко М. П. Павло Полуботок // Україна. – 1926. – Т. VI.
70. Василенко М. П. Територія України XVII в. // Ювілейний збірник на пошану академіка Д. І. Багалія. – К., 1927. – Т. І. – С. 112–132. [Окрема відбитка].
71. Василенко Н. П. К истории малорусской историографии и малорусского общественного строя. – К., 1894.

72. Васильчиков А. А. Семейство Разумовских. – СПб., 1880. – Т. I.

73. Ведение о действительных полковой, сотенной и городовой старшине, в полках малороссийских обретающихся / Опубликовал Астряб М. // Труды Полтавской ученой архивной комиссии. – Полтава, 1916. – Вып. 14. – С. 71–83.

74. Ведение [Личный состав малороссийской козацкой старшины в 1725 г.] / Подготовил Николайчик Ф. // Киевская старина. – 1904. – Т. 86. – № 7/8. – С. 1–31.

75. Величко О. Козацькі полковники: біографічні і родовідні дрібнички // Генеалогічні записки Українського геральдичного товариства. – Біла Церква, 2000. – Вип. 1.

76. Величко С. Летопись событий в Юго-Западной России в XVII веке / Составил Самоил Величко, бывший канцелярист канцелярии Войска Запорожского. – К., 1848–1864. – Т. I–IV.

77. Величко С. Літопис / Переклад В. О. Шевчука. – К.: Дніпро, 1991. – Т. 1–2.

78. Величко С. Сказание о войне козацкой з поляками. – К., 1926. – Т. I.

79. Винар Л. Андрій Войнаровський. – Мюнхен, 1962.

80. Винар Л.-Р. Козацька Україна. Вибрані праці. – К.-Л.: УІТ, 2003. – 677 с.

81. Виноградов Г. М. Формування полково-сотенної адміністративної моделі в добу Хмельниччини та Руїни (культурно-міфологічний та методологічний аспекти) // Наддніпрянська Україна. – Вип. І. – Дніпропетровськ, 1999. – С. 7–19.

82. Вирський Д. „Українське місто": Кременчук від заснування до 1764 р. – К.: Інститут історії НАНУ, 2004. – 436 с.

83. Владимирський-Буданов М. Ф. Передвижения южнорусского населения в эпоху Богдана Хмельницкого // Киевская старина. – 1897. – Т. XXII. – Июль. – С. 79–116.

84. Водотика С. Г. Механізм реалізації політичної влади в Гетьманщині протягом другої половини XVII ст. в оцінці Л. О. Окиншевича // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. – Київ – Черкаси, 1994. – С. 158–162.

85. Волк-Карачевский В. В. Борьба Польши с казачеством во второй половине XVII и начале XVIII веков. – К., 1899.

86. Володарі гетьманської булави. – К., 1994.

87. Воссоединение Украины с Россией. Документы и материалы в 3-х томах. – М., 1954. – Т. 1–3.

88. Востоков А. Полтавский полковник Иван Черняк // Киевская старина. – 1889. – Т. 27. – № 10. – С. 1–17.

89. Востоков А. Суд и казнь Григория Самойловича // Киевская старина. – 1889. – № 1. С. 51–52.

90. Вялов П. І., Кривошея В. В. Шляхетсько-козацькі роди та їх доля. – К., 1999. – 82 с.

91. Гаєцький Ю. Сторінки з побуту Гетьманщини. Вибір полковника // Сіверянський літопис. – 1997. – № 1/2.

92. Газін В. Діяльність подільського полковника Остапа Гоголя наприкінці 50-х – у першій половині 60-х рр. XVII ст. // Тези XIII Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції. – Вінниця, 1994. – С. 25.

93. Генеральне слідство про маєтності Лубенського полку / Вступ О. Лазаревського // Український архів. – К., 1931. – Т. 4.

94. Генеральне слідство про маєтності Стародубського полку // Український архів. – К.: ВУАН, 1929. – Т. 1. – 576 с.

95. Генеральний опис Лівобережної України 1765–1769 рр. Покажчик населених пунктів / Редактор І. Л. Бутич. [Покажчик склали Л. А. Попова та К. Г. Ревнивцева]. – К.: ЦДІА УРСР у м. Києві, 1959. – 185 с.

96. Генеральное следствие о маетностях Гадячского полка. 1729–1731. – Полтава, 1893.

97. Генеральное следствие о маетностях Киевского полка. 1729–1730 // Чтения в Историческом обществе Нестора Летописца. – К., 1893. – Кн. VII. – Отд. III.

98. Генеральное следствие о маетностях Миргородского полка. 1729–1731 / Издал В. Барвинский // Труды Полтавской учёной архивной комиссии. – Полтава, 1912. – Вып. 9.

99. Генеральное следствие о маетностях Нежинского полка. 1729–1730 / Под ред. Н. П. Василенко. – Чернигов, 1900. – Вып. 1.

100. Генеральное следствие о маетностях Переяславского полка. 1729–1731 / Изд. Мякотин В. А. // Сб. Харьковского историко-филологического общества. – Харьков, 1896. – Т. 8.

101. Генеральное следствие о маетностях Прилуцкого полка. 1729–1731 / Издал Мякотин В. А. // Чтения в Историческом обществе Нестора Летописца. – К., 1897. – Т. II. – Отд. III.

102. Генеральное следствие о маетностях Черниговского полка. 1729–1731 / Издал Н. Василенко. – Чернигов, 1892.

103. Гермайзе О. Руїна і Дорошенко: Сторінка з історії української політики XVII ст. // Кос-

томаров М. Чернігівка. – К.: Книгоспілка, 1928. – 88+233+18 с.

104. Гетьмани України: Історичні портрети. – К., 1991.

105. Горобець В. М Еліта козацької України в пошуках політичної легітимації: стосунки з Москвою та Варшавою. 1654–1665. – К., 2001. – 535 с.

106. Горобець В. М. Білорусь козацька: Полковник Іван Нечай та українські змагання за Південно-Східну Білорусь (1655–1659). – К., 1998.

107. Горобець В. М. Іван Нечай та українсько-російські змагання за Білорусь (1654–1659 рр.) // УІЖ. – 1998. – № 1. – С. 24–39.

108. Горобець В. М. Політичний устрій українських земель другої половини XVII–XVIII століть: Гетьманщина, Запорожжя, Слобожанщина, Правобережна Україна (спроба структурно-функціонального аналізу). – К., 2000.

109. Горобець В. М., Чухліб Т. В. Незнайома Кліо: Таємниці, казуси і курйози української історії. Козацька доба. – К.: Наук. думка, 2004. – 310 с.

110. Государственные учреждения России в XVIII веке (Законодательные материалы). – М., 1960.

111. Грабянка Г. Действия презельной и от начала поляков крвавшей небывалой брани. – К., 1854. – 39+374+6 с.

112. Грановский А. Полтавская епархия в её прошлом и настоящем. – Полтава, 1904. – Вып. 1.

113. Григорович Н. И. Канцлер Александр Андреевич Безбородько в связи с событиями его времени // Сборник Императорского русского исторического общества. – СПб., 1879. – Т. 26.

114. Григорович Н. И. Канцлер князь Александр Андреевич Безбородько. – СПб., 1879, 1881. – Т. 1–2.

115. Григорьев В. Форма местного управления при Екатерине II. – СПб., 1910.

116. Грушевський М. С. Історія України – Руси. – К.: Наук. думка, 1995. – Т. VIII. – Ч. III.

117. Грушевський О. С. Універсали та грамоти лівобережним ратушам у XVII ст. // Ювілейний збірник на пошану академіка Михайла Сергійовича Грушевського з нагоди шістдесятої річниці життя та сорокових роковин наукової діяльності. – К., 1928. – Т. 1. – С. 217–224.

118. Гурбик А. Київський полковник Антон Жданович // УІЖ. – 1998. – № 3/4.

119. Гурбик А. Полковник Антон Жданович // Пам'ять століть. – 1998. – № 3. – С. 61–70.

120. Гуржій О. І. Гетьман Іван Скоропадський. – К., 1998.

121. Гуржій О. І. Держава Б. Хмельницького в територіальному відношенні // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. Матеріали Других всеукраїнських історичних читань. – Черкаси, 1992. – С. 12–15.

122. Гуржій О. І. Іван Богун: деякі міфи та реальність // УІЖ. – 1998. – № 1. – С. 99–111.

123. Гуржій О. І. Остаточна ліквідація державних кордонів України в другій половині XVIII ст. // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. – Київ – Черкаси, 1994. – С. 89–93.

124. Гуржій О. І. Українська козацька держава в другій половині XVII–XVIII ст.: кордони, населення, право. – К.: Основи, 1996. – 224 с.

125. Гуржій О. І., Чухліб Т. В. Гетьманська Україна: Україна крізь віки. – К.: Альтернативи, 1999. – Т. 8. – 304 с.

126. Дабижа А. В. Горленки (Очерки прилуцкой старины). Посвящается княгине Анастасии Александровне Дабижа, рождённой Горленко // Киевская старина. – 1887. – Т. 17. – № 2. – С. 237–268; Т. 19. – № 10. – С. 199–232.

127. Дабижа А. В. Роспись рода Горленков, составленная по фамильным родословным и поминальным спискам, грамотам и документам горленковского архива. – Приложение // Киевская старина. – 1886. – Т. 15. – № 6. – С. 1–12.

128. Дан О. Ю. Козацтво Брацлавщини у боротьбі за свободу і незалежність (1648–1676 рр.). – К.: Стилос, 2004. – 288 с.

129. Дашкевич Я. Р. Гетьманська Україна: полки, полковники, сотні (Лівобережжя) // Пам'ятки України. – 1990. – № 2. – С. 11–13; №3–4. – С. 18–20.

130. Дашкевич Я. Р. Подільські полки (середина XVII – початок XVIII ст.) // Тези VI Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції. – Вінниця, 1988. – С. 19.

131. Дашкевич Я. Р. Реєстр полків на Лівобережжі // Чернігівщина – земля козацька: Календар. – К., 1999.

132. Дашкевич Я. Р. Родинний клан Хмельницьких // Київська старовина. – 1995. – № 4. – С. 95–101.

133. Дворцовые разряды, по Высочайшему повелению изданные II отделением собственной

Его Императорского Величества канцелярии. – СПб., 1855. – Т. 4 (с 1676 по 1701 гг.). – 1158 с.

134. Денежные и натуральные повинности в пользу гетмана в конце XVII в. // Киевская старина. – 1899. – Май. – Т. 65. – С. 76–77.

135. Денисенко А. Канцлер Олександр Безбородько // Старожитності. – К., 1991. – № 4. – С. 14–24.

136. Ділова документація Гетьманщини XVIII ст. – К.: Наук. думка, 1993.

137. Дневник генерального подскарбия Якова Марковича (1717–1767) // Киевская старина. – 1891. – Т. XXXIII; 1894. – Т. XLVII.

138. Дневник Николая Ханенко (1719–1754) // Киевская старина. – 1885. – Т. XI, XII, XIII; 1886. – Т. XIV; 1896. – Т. LIV.

139. Дневныя записки малороссийского подскарбия генерального Якова Марковича. – М., 1859.

140. Дністрянський М. С. Кордони України: Територіально-адміністративний устрій. – Львів: Світ, 1992. – 142 с.

141. Добровольский П. М. Топографическое описание городов Чернигова, Нежина и Сосницы с их поветами (рукопись 1783 года) // Труды Черниговской губернской учёной архивной комиссии. 1902. – Чернигов, 1903.

142. Довнар-Запольский М. Жалованье запорожцам и количество полков их до 1648 г. // Киевская старина. – 1896. – Т. 52. – № 2. – Отд. 2. – С. 53–56.

143. Документи Богдана Хмельницького (1648–1657) / Упорядники І. Крип'якевич та І. Бутич. – К., 1961. – 740 с.

144. Доманицкий В. К истории м. Варвы Лохвицкого уезда // Киевская старина. – 1903. – Т. 82. – № 7/8. – Отд. 2. – С. 4–5.

145. Дополнения к актам историческим (далі – ДАИ). Собранные и изданные Археографическою комиссиею. – СПб., 1853. – Т. 2.

146. ДАИ. – СПб., 1859. – Т. 7.

147. ДАИ. – СПб., 1863. – Т. 9.

148. Дорошенко Д. І. Гетьман Петро Дорошенко. Огляд його життя і політичної діяльності. – Нью-Йорк: Видання УВАН у США, 1985. – 712 с.

149. Дорошенко П. Два письма историка Н. А. Маркевича о своем родоначальнике Марке Аврамовиче (1847 и 1848 гг.) // Киевская старина. – 1885. – Т. 13. – № 12. – С. 691–698.

150. Древняя российская вивлиофика (далі – ДРВ), содержащая в себе собрание древностей российских. – СПб., 1789. – Т. 8. – 475 с.

151. ДРВ. – СПб., 1797. – Т. 16.

152. ДРВ. – СПб., 1798. – Т. 17.

153. Дурдуковский В. Опыт составления топографического описания Киевского наместничества в конце XVIII в. // Киевская старина. – 1904. – Т. 85. – № 5. – Отд. 2. – С. 57–58.

154. Дядиченко В. А. З історії боротьби правобережного козацтва проти Польщі (1690–1699) // Наукові записки Інституту історії і археології АН УРСР. – К., 1946. – Т. 2. – С. 166–187.

155. Дядиченко В. А. Нариси суспільно-політичного устрою Лівобережної України кінця XVII – початку XVIII ст. – К.: АН УРСР, 1959. – 532 с.

156. Енциклопедія історії України. – К.: Наукова думка, 2003–2006. – Т. 1–3.

157. Енциклопедія українознавства. – Нью-Йорк – Париж: Молоде життя, 1955–1984. – Т. 1–10.

158. Ерошкин Н. П. История государственных учреждений дореволюционной России. – М., 1968.

159. Ефименко А. Я. Очерк истории Правобережной Украины. – К., 1895.

160. Ефименко А. Я. Южная Русь. – СПб., 1905. – Т. 1.

161. Журнал гетманской канцелярии // Чтения в историческом обществе Нестора-летописца. – К., 1898. – Т. 12.

162. З епістолярної спадщини гетьмана Івана Мазепи / Упорядник і автор передмови В. В. Станіславський. – К., 1996.

163. Заметки о козацких знамёнах (К рисунку) // Киевская старина. – 1890. – Т. 31. – № 10. – С. 153–157.

164. Замлинський В. О. Роль українських гетьманів у боротьбі за суверенність і державність України // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. – Матеріали Других всеукраїнських історичних читань. – Черкаси, 1992. – С. 6–12.

165. Записки о малороссийских чинах Адриана Ивановича Чепы (1809 г.). Приложение // Киевская старина. – 1897. – Т. 57. – № 4. – С. 23–32; № 5. – С. 33–39.

166. Заруба В. М. Архів Іллі Новицького. Опис колекції документів останньої чверті XVII століття. – Дніпропетровськ: Юридична академія МВС, 2004. – 140 с.

167. Заруба В. М. Українське козацьке військо в російсько-турецьких війнах останньої чвер-

ті XVII ст. – Дніпропетровськ: Ліра ЛТД, 2003. – 456 с.

168. Захарченко П. П., Грандовська І. В. Білоруський козацький полк у 1655–1659 роках як адміністративно-територіальна складова Гетьманщини // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. – Одеса. – № 4. – 2004. – С. 70–73.

169. Зеркаль С. Руїна козацько-селянської України в 1648–1764–1802 роках: Студія політично-адміністративних і соціально-економічних відносин в Україні в XVII – XVIII ст. – Новий Йорк, 1968. – 250 с.

170. Историко-статистическое описание Черниговской епархии. – Чернигов, 1873–1874. – Т. I–VII.

171. История русов или Малой России / Сочинение Георгия Конисского, архиепископа Белорусского. – М., 1846. [*Див. також* сучасні видання в перекладі українською мовою].

172. Источники малороссийской истории, собранные Д. Бантыш-Каменским и изданные О. Бодянским. – М., 1858–1859. Ч. 1–2.

173. Іваненко А. О. До питання заснування Переяславського полку // Наукові записки з української історії. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – Вип. 14. – С. 180–185.

174. Іваненко А. О. Козацтво на Переяславщині. Переяславський полк та його сотні // Історія та культура рідного краю: Інформаційно-методичний збірник. Частина I. – Переяслав-Хмельницький, 1994. – Вип. 12. – С. 53–59.

175. Іваненко А. О. Козацький компут як історичне джерело (На матеріалах ревізії Переяславського полку 1726 р.) // Україна: вчора, сьогодні, завтра. – К., 1999.

176. Іваненко А. О. Переяславський козацький полк у військовій та суспільно-політичній системі України (20-ті рр. XVII – кінець XVIII ст.). – К., 2003.

177. Іваненко А. О. Переяславський полк: територія, структура, населення // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 1999. – Т. 3. – С. 47–54.

178. Іваненко А. О. Територіальні зміни в Переяславському полку у другій половині XVII ст. // Наукові записки з української історії. – Переяслав-Хмельницький – Чернівці, 2002. – Вип. 13. – С. 178–186.

179. Ісаєвич Я. Д. Бойові прапори козацького війська (середина XVII ст.) // Україна давня і нова / Народ, релігія, культура. – Львів, 1996. – С. 44–49.

180. Історія міст і сіл УРСР. Вінницька область. – К., 1972. – 778 с.

181. Історія міст і сіл УРСР. Дніпропетровська область. – К., 1969. – 958 с.

182. Історія міст і сіл УРСР. Житомирська область. – К., 1973. – 726 с.

183. Історія міст і сіл УРСР. Київська область. – К., 1971. – 791 с.

184. Історія міст і сіл УРСР. Кіровоградська область. – К., 1972. – 815 с.

185. Історія міст і сіл УРСР. Полтавська область. – К., 1967. – 1025 с.

186. Історія міст і сіл УРСР. Сумська область. – К., 1973. – 694 с.

187. Історія міст і сіл УРСР. Харківська область. – К., 1967. – 102 с.

188. Історія міст і сіл УРСР. Хмельницька область. – К., 1971. – 706 с.

189. Історія міст і сіл УРСР. Черкаська область. – К., 1972. – 787 с.

190. Історія міст і сіл УРСР. Чернігівська область. – К., 1972. – 779 с.

191. Історія України в особах. Козаччина. – К.: Україна, 2000. – 302 с.

192. Історія українського війська (від княжих часів до 20-х років XX ст.) / І. Крип'якевич, Б. Гнатевич, З. Стефанів та ін.; Упоряд. Б. З. Якимович. Передмова Я. Р. Дашкевич. – Вид. 4-е, змінене і доп. – Львів: Світ, 1992. – 702 с.

193. К биографии Тимофея Цыцюры. [А. О.] // Киевская старина. – 1889. – Т. 26. – С. 771.

194. Казаки Полтавского полка по материалам Румянцевской описи. – Полтава, 1913–1914. – Ч. 1–2.

195. Киевский Синопсис. – К., 1836.

196. Києво-Могилянська академія в іменах XVII – XVIII ст. – К., 2002.

197. Кистяковский А. Ф. Доклад графа П. А. Румянцева Екатерине II 1781 года (О согласовании некоторых особенностей внутреннего строя Малороссии с порядками нового наместнического правления) // Киевская старина. – 1884. – Т. 10. – № 12. – С. 693–702.

198. Китицын П. А. Кобелякская старина // Труды Полтавской учёной архивной комиссии. – Полтава, 1907. – Вип. 4. – С. 169–170.

199. Клименко П. Компути та ревізії XVIII століття // Український археографічний збірник. – К.: ВУАН, 1930. – Т. 3. – С. 57–241.

200. Клименко П. Місто й територія на Україні за Гетьманщини 1654–1764. – К.: ВУАН, 1926. – 63 с. [Відбитка].

201. Книги разрядные. – СПб., 1855. – Т. 2. – 1393 с.

202. Ковалевский А. Первые шаги уездной администрации по открытии наместничеств // Киевская старина. – 1894. – Т. 47. – № 11. – С. 303–304.

203. Коваленко С., Пугач О. Опис козацької України 1649-го року. Довідник. – К.: Просвіта, 2004. – 151 с.

204. Когут З. Російський централізм і українська автономія: Ліквідація Гетьманщини, 1760–1830. – К., 1996.

205. Козацькі старожитності Полтавщини: Зб. наук. праць. – Полтава, 1994. – Вип. 2. – 168 с.

206. Козубенко К. І. Слідство про хутори в сотнях Яготинській і Березанській 1730 року // Записки ІФВ ВУАН. – Кн. 26. – К., 1928.

207. Козубенко К. І. Яготинська сотня за даними ревізії 1723 року // Записки Полтавського ІНО. – Полтава, 1925. – Вип. 3.

208. Компан О. С. Міста України в другій половині XVII ст. – К.: – АН УРСР, 1963. – 152 с.

209. Кондратьєв І. Любецький замок і любецька околиця за часів Хмельниччини // Сіверянський літопис. – 1998. – № 6. – С. 29–36.

210. Кондратьєв І., Кривошея В. Нариси історії Чернігівщини періоду козацтва: Любеч. – К., 1999.

211. Кордт В. Чужоземні подорожі по Східній Європі до 1700 р. – К., 1928. – 208 с.

212. Корнієнко М. П., Кривошея В. В. Персональний склад старшини правобережних полків (1648–1678 рр.). – К., 2000.

213. Костомаров Н. И. Собрание сочинений / Исторические монографии и исследования. Кн. 6. – Т. 15 (Руина). – Т. 16 (Мазепа и Мазепинцы). – СПб., 1905. – 654 с.

214. Краткая летопись Малыя Росии. Издана В. Г. Рубаном. – СПб., 1777. – 96 с.

215. Кресін О. В. Політико-правова спадщина української політичної еміграції першої половини XVIII століття. – К., 2001. – 465 с.

216. Кривошея В. В. Генеалогія українського козацтва. Нариси історії козацьких полків. Вид. 2-е, доп. – К.: Стилос, 2004. – 390 с.

217. Кривошея В. В. Генеалогія українського козацтва: Білоцерківський полк. – К.: Стилос, 2002. – 183 с.

217а. Кривошея В. В. Генеалогія українського козацтва. Канівський полк. – К.: Стилос, 2006. – 218 с.

218. Кривошея В. В. Генеалогія українського козацтва: Переяславський полк. – К.: Стилос, 2004. – 418 с.

219. Кривошея В. В. Національна еліта Гетьманщини (Персональний склад і генеалогія козацької старшини. 1648–1782 рр.). – К., 1998. – Ч. 1–2.

220. Кривошея В. В. Персональний склад старшини правобережних полків (1648–1676 рр.) // Волинь у новітній історії української державності: Зб. наук. праць / За ред. Б. О. Яроша. – Луцьк, 1999.

221. Кривошея В. В. Українська козацька старшина. Частина І. Урядники гетьманської адміністрації: реєстр. – К.: НАН України, 1997. – 102 с.

222. Кривошея В. В., Кривошея І. І. Нариси історії Чернігівщини періоду козацтва: І. Борзна; ІІ. Волинка. – К., 1999.

223. Кривошея В. В., Кривошея І. І. Родовідні козаків Трахтемирівської сотні // Сіверянський літопис. – 1998. – № 5.

224. Кривошея І. І. Козацька старшина Переяславського полку (1648–1782): Дис. ... канд. іст. наук. – Умань, 1998.

225. Кривошея І. І. Старшина Баришівської сотні Переяславського полку у XVII–XVIII ст. – К., 1998.

226. Крикун М. Г. Адміністративно-територіальний устрій Правобережної України в XV–XVIII ст. / Кордони воєводств у світлі джерел. – К., 1993. – 184 с.

227. Крикун М. Г. З історії української козацької старшини другої половини XVII століття. Полковник Остап Гоголь // Записки НТШ. – 1997. – Т. 233. – С. 398–441. *Див. також:* Крикун М. Г. Остап Гоголь – гетьман козацтва Правобережної України // Україна модерна. – Львів, 1999. – Т. 2/3. – С. 37–58.

228. Крикун М. Г. Згін населення з Правобережної України в Лівобережну 1711–1712 років: До питання про політику Петра І стосовно України // Україна модерна. – Львів, 1996. – Т. 1. *Див. також:* Крикун М. Г. Матеріали розмежувань Речі Посполитої з Турецькою імперією на українських землях 1680 і 1703 рр. // Проблеми слов'янознавства. Республіканський міжвідомчий науковий збірник. – Львів, 1992. – Вип. 44. – С. 3–14.

229. Крикун М. Г. Між війною і радою / Козацтво Правобережної України в другій половині

XVII – на початку XVIII століття. Статті і матеріали. – К.: Критика, 2006. – 472 с.

230. Крикун М. Г. Неопублікований лист Михайла Максимовича до Пантелеймона Куліша // Вісник Львівського університету. Сер. іст. – Львів, 1998. – Вип. 33. – С. 253–264.

231. Крикун М. Г. Перепис Подільського козацького полку 1659 року // Записки НТШ. – Львів, 2000. – Т. 240. – С. 503–529.

232. Крикун М. Г. Подільський козацький полк: періоди існування і полковники // Козацькі війни XVII століття в історичній свідомості польського та українського народів. Матеріали II польсько-української зустрічі. – Львів – Люблін, 1996. – С. 116–144.

233. Крикун Н. Г. Административно-территориальное устройство Правобережной Украины в XV – XVIII вв. (Воеводства и поветы).: Автореф. дис. ... докт. ист. наук. – К., 1992. – 36 с.

234. Крип'якевич І. П. Адміністративний поділ України 1648 – 1654 рр. // Історичні джерела та їх використання. – К., 1966. – Вип. 2. – С. 123–148.

235. Крип'якевич І. П. До історії українського державного архіву в XVII ст. // Записки НТШ. – Л., 1924. – Т. 134–135. – 76 с.

236. Крип'якевич І. П. З козацької сфрагістики // Записки НТШ. – Львів. – 1918. – Т. 123–124.

237. Крип'якевич І. П. Серби в українському війську 1650–1660 рр. // Записки НТШ. – Львів, 1920. – Т. 129.

238. Крип'якевич І. П. Студії над державою Богдана Хмельницького. І–ІІ; ІІІ. Державні межі. IV. Дороги. V–VI. VII. Військо. VIII. Полковники. XI. Загальні уваги // Записки НТШ. – Львів. – Т. 138–140. – 1925. – С. 67–81: – Т. 144–145. – 1926. – С. 109–140; Т. 147. – 1927. – С. 55–80; Т. 151. – 1931. – С. 111–150.

239. Крип'якевич І. П. Український державний скарб за Богдана Хмельницького // Записки НТШ. – Львів, 1920. – Т. 130. – С. 73–106.

240. Крупницький Б. Д. Гетьман Пилип Орлик (1672–1742): Його життя і доля. – К., 1991.

241. Крупницький Б. Д. З історії Правобережжя 1683–1688 рр. // Праці Українського історико-філологічного товариства у Празі. – Прага, 1942. – Т. 4. – С. 1–32.

242. Крупницький Б. Д. Миргородський полковник Павло Апостол (1618–1678) // Праці українського історико-філологічного товариства у Празі. – Прага, 1944. – Т. 5. – С. 42–46.

243. Кулаковський В. М. Міста Лівобережної України у XVII ст. та чисельність населення в них // Історичні дослідження. Вітчизняна історія. – 1981. – Вип. 7. – 66 с.

243а. Кулаковський П. В. Чернігово-Сіверщина у складі Речі Посполитої (1618–1648). – К.: Темпора, 2006. – 496 с.

244. Кулиш П. А. История воссоединения Руси. – СПб., 1874–1877. – Т. І–ІІІ.

245. Кулиш П. А. Материалы для истории воссоединения Руси. – М., 1877. – Т. 1.

246. Кушнір-Марченко К. Ілля Новицький. Охочекомонний компанійський полковник останньої чверті XVII та початку XVIII століття // Наук. зб. за рік 1929 / Записки Історичної секції Всеукраїнської академії наук. – К.: ДВУ, 1929. – Т. 32. – 100 с.

247. Лазаревский А. М. Антон Танский, полковник киевский (1712–1734). К портрету его тёщи – жены Палея // Киевская старина. – 1894. – Т. 45. – № 4. – С. 146–151.

248. Лазаревский А. М. Галагановский фамильный архив // Киевская старина. – 1883. – Т. 7. – № 11. – С. 452–469.

249. Лазаревский А. М. Генеральный обозный Василий Касперович Борковский (1640–1702). К портрету // Киевская старина. – 1894. – Т. 44. – Кн. 3. – С. 530–536.

250. Лазаревский А. М. Генеральный писарь Андрей Безбородко (1711–1780). К портрету // Киевская старина. – 1890. – Т. 28. – № 1. – С. 135–140.

251. Лазаревский А. М. Гетманские клейноды (1758 г.) // Киевская старина. – 1882. – Т. 2. – № 5. – С. 343–344.

252. Лазаревский А. М. Гетманское представительство при русском дворе // Киевская старина. – 1883. – Сент.-окт. – С. 317–320.

253. Лазаревский А. М. Два акта для истории «руины» Правобережной Украины 1672–1682 гг. // Киевская старина. – 1887. – Т. 17. – №2. – С. 368–370.

254. Лазаревский А. М. Записки генерального судьи Акима Сулимы // Киевская старина. – 1884. – № 1. – 135 с.

255. Лазаревский А. М. Из семейной хроники Берлов (1672–1805) // Киевская старина. – 1899. – № 1. – С. 101–133.

256. Лазаревский А. М. Историко-статистические сведения о населённых местностях Конотопского уезда. – К., 1890.

257. Лазаревский А. М. Исторические очерки Полтавской Лубенщины XVII–

XVIII вв. // Чтения в Историческом обществе Нестора Летописца. – К., 1896. – Кн. XI. – 48 с.

258. Лазаревский А. М. Исторический очерк Батурина (1625–1760) // Чтения в Историческом обществе Нестора Летописца. – К., 1892. – Кн. 6. – Отд. II.

259. Лазаревский А. М. Исторический очерк местности, составлявшей Полтавский полк // Киевская старина. – 1903. – Т. 81. – Апр. – С. 97–107.

260. Лазаревский А. М. К истории Гадяцкого полка // Киевская старина. – 1901. – Т. 73. – № 4. – Отд. 2. – С. 15–16.

261. Лазаревский А. М. К истории Котельвы // Киевская старина. – 1901. – Т. 75. – № 11. – Отд. 2. – С. 74–76.

262. Лазаревский А. М. Конотопская старина по устному преданию // Киевская старина. – 1901. – Т. 72. – № 1. – Отд. 2. – С. 1–3.

263. Лазаревский А. М. Лубенщина и князья Вишневецкие // Киевская старина. – 1896. – Янв. – С. 115–127; Февр. – С. 209–229; Март. – С. 334–357.

264. Лазаревский А. М. Любецкий архив графа Г. А. Милорадовича. Предисловие. Родословники Чарнышей, Фридрикевичей, Леонтовичей и Полуботков // Киевская старина. – Т. 61. – № 6. – С. 1–6.

265. Лазаревский А. М. Люди старой Малороссии // Киевская старина. – 1. Лизогубы. – 1882. – Т. 1. – № 1. – С. 101–125; 2. Милорадовичи. – 1882. – Т. 1. – № 3. – С. 479–498; 3. Миклашевские. 4. Свечки. – 1882. – Т. 3. № 8. – С. 243–258; 5. Марковичи. – 1884. – Т. 8. – № 1. – С. 51–82; 7. Голубы; 8. Крыжановские. 9. Томари. – 1885. – Т. 12. – № 5. – С. 1–20; 10. Кулябки; 11. Ломиковские. – 1886. – Т. 14. – № 1. – С. 1–16; 12. Афендики; 13. Левинцы; 14. Лесницкие. – 1886. – Т. 15. – № 7. – С. 443–455; 15. Борозны. – 1887. – Т. 18. – № 6/7. – С. 379–395; 16. Раковичи; 17. Оболонские; 18. Мануйловичи. – 1887. – Т. 18. – № 8. – С. 627–637; 18. Жураковские. – 1888. – Т. 23. – № 11. – Отд. 1. – С. 364–368; 19. Носенки-Белецкие. – 1888. – Т. 23. – № 11. – Отд. 1. – С. 368–370; 20. Трощинские. – 1888. – Т. 23. – № 11. – Отд. 1. – С. 371–373.

266. Лазаревский А. М. Максим Илляшенко, полковник лубенский (1677–1687). К портрету // Киевская старина. – 1891. – Т. 32. – № 1. – С. 186–189.

267. Лазаревский А. М. Малороссийские чины и должности и оклад их содержания [«Ведомость о малороссийской генеральной старшине, полковниках, бунчуковых товарищах, полковой и сотенной старшине и других чинах и рядовых, с показанием, который чин за каким следует по малороссийскому обыкновению, 1756 г.»] // Киевская старина. – 1883. – Т. 6. – № 6. – С. 381–385.

268. Лазаревский А. М. Михайло Борохович, гадяцкий полковник (1687–1704). К. портрету // Киевская старина. – 1890. – 1890. – Т. 28. – № 3. – С. 547–551.

269. Лазаревский А. М. Обозрение Румянцевской описи Киевского и Нежинского полков // Черниговские губернские ведомости. – 1873. – №№ 14–19, 21–26, 34–51.

270. Лазаревский А. М. Обозрение Румянцевской описи. Вып. 2. Полки Киевский и Нежинский // Черниговские губернские ведомости. – 1867. – №№ 4–8, 12–14. 16, 22, 24, 25, 28–33, 36, 40, 42, 43, 46, 49; 1868. – № 4.

271. Лазаревский А. М. Обозрение Румянцевской описи: полк Черниговский // Черниговские губернские ведомости. – 1886. – № 33, 35–37, 44–46.

272. Лазаревский А. М. Описание старой Малороссии: Материалы для истории заселения, землевладения и управления. – Т. 1: Полк Стародубский. – К., 1888.

273. Лазаревский А. М. Описание старой Малороссии: Материалы для истории заселения, землевладения и управления. – Т. 2: Полк Нежинский. – К., 1893.

274. Лазаревский А. М. Описание старой Малороссии: Материалы для истории заселения, землевладения и управления. – Т. 3: Полк Прилуцкий. – К., 1902.

275. Лазаревский А. М. Отрывки из дневника гетьманской канцелярии за 1722–1733 гг. – К., 1897.

276. Лазаревский А. М. Очерки малороссийских фамилий. Материалы для истории общества в XVII и XVIII вв. // Русский архив. – 1875. – Кн. 1–4.

277. Лазаревский А. М. Очерки, заметки и документы по истории Малороссии. – К., 1891–1898. Т. I–V.

278. Лазаревский А. М. Показание о службах лубенского полкового есаула Андрея Петровського (1675–1712) // Киевская старина. – 1899. – Т. 65. – №4. – Отд. 2. – С. 7–12.

279. Лазаревский А. М. Полтавщина в XVII веке // Киевская старина. – 1891. – Т. 34. – С. 357–374.

280. Лазаревский А. М. Распоряжение князя А. И. Шаховского о разведении малороссийс-

ких козаков на «выборных» и «подпомощников», 1735 г. // Киевская старина. – 1902. – Т. 76. – № 2. – Отд. 2. – С. 83–88.

281. Лазаревский А. М. Словарь малорусской старины, составленный в 1808 г. В. Я. Ломиковским. Приложение // Киевская старина. –1894. – Т. 46. – № 7. – С. 1–2; № 8. – С. 17–32; № 9. – С. 33–36.

282. Лазаревский А. М. Сулимский фамильный архив // Киевская старина. – 1882. – Т. 4. – № 11. – С. 292–327.

283. Лазаревский А. М. Троцины (К истории малорусского шляхетства) // Киевская старина. – 1893. – Т. 43. – № 11. – С. 321–324.

284. Лазаревский А. М. Украинские исторические мелочи. – К., 1901.

285. Лазаревский А. М. Черниговская летопись по новому списку (1587–1725). Приложение // Киевская старина. – 1890. – Т. 29. – № 4. – С. 70–80; № 5. – С. 81–96; № 6. – С. 97–110.

286. Левицкий О. И. К биографии гетмана Павла Тетери // Киевская старина. – 1894. – Т. 47. – № 11. – С. 305–307.

287. Летопись Самовидца по новооткрытым спискам. – К., 1878.

288. Липинський В. К. Україна на переломі 1657–1659: Замітки до історії українського державного будівництва у XVII ст. // Твори. – Філадельфія, 1991. – Т. 3.

289. Листи Івана Мазепи 1687–1691 / Упорядник і автор передмови В. В. Станіславський. – К., 2002. – Т. 1.

290. Літопис гадяцького полковника Григорія Грабянки. – К.: Знання, 1992. – 185 с.

291. Літопис Самовидця. – К.: Наукова думка, 1971. – 208 с.

292. Л-ко И. А. Жалоба новомлинского сотника на новомлинского наместника (1712 г.) // Киевская старина. – 1889. – Т. 26. – № 7. – С. 274–275.

293. Лола О. П. Максим Кривоніс. – К., 1957.

294. Лопух Г. Козацькі родини Носівської сотні Київського полку // Генеалогічні записки Українського геральдичного товариства. – Біла Церква, 2000. – С. 134–137.

295. Лохвицкий исторический сборник. – К., 1906. – 406 с.

296. Лохвицька ратушна книга другої половини XVII ст.: Зб. актових документів. – К., 1986.

297. Лукомский В. К., Модзалевский В. Л. Малороссийский гербовник. – СПб., 1914. – 228 с.

298. Лучицкий И. В. К истории финансов и финансового управления в Малороссии XVII и XVIII вв. // Чтения в Историческом обществе Нестора Летописца. – К., 1901. – Кн. 15. – Вып. I.

299. Лучицкий И. В. Киев в 1766 году // Киевская старина. – 1888. – № 1. – С. 5–8.

300. Лучицкий И. В. Материалы для истории землевладения Полтавской губернии в XVIII в. Отдел: Казачьи владения. Золотоношский уезд. – К., 1883. – Вып. 1.

301. Любецкий архив графа Милорадовича / Под ред. А. Лазаревского. – К., 1898.

302. Ляскоронский В. Паволоцкий полковник Иван Попович: Эпизод из времени «Руины» // Киевская старина. – 1889. – Т. 25. – № 5/6. – С. 570–577.

303. Лятошинський М. В. Історичний нарис територіального складу Полтавщини // Історико-географічний збірник. Видає Комісія для складання історико-географічного словника України. – К., 1929. – Т. 3. – С. 203–208.

304. Мазурик В. Брацлавщина у другій половині XVII–XVIII ст. (до питання про зміну політичного підпорядкування) // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. – К., 2000. – Вип. 7. – С. 102–110.

305. Макаренко М. Запорізькі клейноди в Ермітажі // Україна. – К., 1924. – Кн. 3. – С. 25–34.

306. Максимович Г. А. Деятельность П. А. Румянцева-Задунайского по управлению Малороссией. – Нежин, 1913.

307. Максимович М. А. Бубновская сотня // Собр. соч. – К., 1876. – Т. 1: Отдел исторический. – С. 747–834.

308. Максимович М. А. Обзор городовых полков и сотен, бывших на Украине со времени Богдана Хмельницкого // Собр. соч. – К., 1876. – Т. 1. Отдел исторический. – С. 654–746.

309. Максимович М. О. «Киев явился градом великим» / Вибрані українознавчі праці. – К., 1994.

310. Максимович М. О. Сотник Іва̂н Максимович і його рід // Неопалима купина. – 1995. – № 1/2. – С. 157–168.

311. Мальцев А. Н. Россия и Белоруссия в середине XVII века. – М.: Наука, 1974.

312. Мандзюк І. Гоголівська сотня Київського полку 1766 року. – К., 1926. – 66 с.

313. Мандзюк І. Гоголівська сотня Київського полку за Рум'янцівською ревізією // Студії

науково-дослідної кафедри історії України. – К., 1929. – Вип. 1.

314. Маркевич Н. История Малороссии. – М., 1843. – Т. 1–5.

315. Маслійчук В. Л. Altera Patria: Нотатки про діяльність Івана Сірка на Слобідській Україні. – Харків, 2004. – 70 с.

316. Маслійчук В. Л. Козацька старшина слобідських полків другої половини XVII – першої третини XVIII ст. – Харків: ВД „Райдер", 2003. – 252 с.

317. Материалы для истории землевладения в Полтавской губернии в XVIII в. – Отдел 1: Казачьи землевладения Золотоношского уезда. – К., 1883. – Вып. 1.

318. Материалы для истории колонизации и быта степной окраины Московского государства в XVI–XVIII столетии. – Харьков, 1886. – Т. 1.

319. Материалы для истории Полтавского полка / Издал В. Л. Модзалевский // Труды Полтавской учёной архивной комиссии. – Вып. 1. – Приложения. – Полтава, 1905; Вып. 2. – Полтава, 1906. – С. 1–57.

320. Материалы для историко-статистического описания города Новгород-Северска // Черниговские губернские ведомости. – Чернигов. – 1853. – № 1. – С. 382–401.

321. Материалы для историко-статистического описания Екатеринославской епархии. – Екатеринослав, 1880. – Вып. 1.

322. Материалы для отечественной истории / Изданные М. Судиенко. – К., 1853. – Т. 1. – Ч. 1.

323. Матеріали з історії українського права / Під ред. академіка М. Василенка. – К., 1929. – Т. І.

324. Мацьків Т. Гетьман Іван Мазепа – князь Священної Римської імперії // Український історик. – 1966. – № 3–4. – С. 31–40.

325. Мельник Л. Г. Гетьман Іван Самойлович // Київська старовина. – 1996. – № 1. – С. 77–84.

326. Мельник Л. Г. Гетьманщина першої чверті XVIII століття: Навчальний посібник. – К.: Вид-во Київського ун-ту, 1997.

327. Мельник Л. Г. Лівобережна Гетьманщина періоду стабілізації (1669–1709 рр.): Навчальний посібник. – К.: ІСДО, 1995.

328. Местечко Борисполе в XVII веке. Акты мейского уряда 1612–1699 гг. – К., 1892.

329. Миллер Д. П., Плохинский М. М. Стародубского магистрата книга справ поточных (1690–1722). – Харьков, 1894.

330. Милорадович Г. А. Родословная дворян и князей Кочубеев // Киевская старина. – 1888. – Т. 22. – № 8. – Отд. 3. – С. 46–50.

331. Милорадович Г. А. Родословная книга Черниговского дворянства. – СПб., 1901. – Т. 1. – Ч. 1.

332. Милорадович Г. А. Сказание о роде дворян и графов Милорадовичей. – К., 1884.

333. Милорадович Г. А. Указание биографических сведений о знаменитых личностях Малороссии. – Чернигов, 1859.

334. Минуле Сосниці та її околиць: Зб. допов. і матер. – Чернігів, 1990. – 103 с.

335. Мицик Ю. А. Канів козацький. – К., 1996.

336. Мицик Ю. А. Острог в роки Національно-визвольної війни українського народу 1648–1658 рр. – Острог, 2001.

337. Мицик Ю. А. Присяжна книга Ніжинського полку 1654 р. як історичне джерело // Друга Чернігівська обласна наукова конференція з історії та краєзнавства. – Чернігів – Ніжин, 1988. – Вип. II. – С. 57–59.

338. Мицик Ю. А. Умань козацька і гайдамацька. – К.: КМ Академія, 2002.

339. Мицик Ю. А., Степенькін С. Корсунщина козацька. – Корсунь-Шевченківський, 1997.

340. Мишко Д. І. Іван Богун. Коротка історія. – К., 1956.

341. Мірза-Авак'янц Н. Ю. З побуту української старшини кінця XVII віку // Козацькі старожитності Полтавщини. Полтава, 1994. – Вип. 2. – С. 33–77.

342. Модзалевский В. Иван Чарныш и Михаил Милорадович // Киевская старина. – 1905. – Т. 88. – № 2. – Отд. 2. – С. 131–135.

343. Модзалевский В. Л. Генеральный судья Иван Чарныш и его род // Киевская старина. – 1904. – Т. 84. – № 3. – Отд. 1. – С. 315–347; Т. 85. – № 4. – Отд. 1. – С. 1–35; № 5. – Отд. 1. – С. 193–230.

344. Модзалевский В. Л. Дело об увольнении Ивана Забелы от уряда хорунжего генеральной войсковой артелерии (1734–1735 гг.) // Труды Черниговской губернской архивной комиссии. – Чернигов, 1915. – Вып. 11. – С. 188–190.

345. Модзалевский В. Л. Зеньковский полковник Василий Шиман и его потомство. // Киевская старина. – 1905. – Т. 90. – № 7/8. – Отд. 2. – С. 38–42.

346. Модзалевский В. Л. К истории компанейских полков // Труды Черниговской губернской ученой архивной комиссии. – Чернигов, 1915. – Вып. 2. – С. 180–183.

347. Модзалевский В. Л. К родословной гетмана Даниила Апостола // Киевская старина. – 1904. – Т. 87. – № 12. – С. 140–142.
348. Модзалевский В. Л. Лукьян Свечка в роли похитителя церковных денег в Пирятинской церкви (нач. XVIII в.) // Киевская старина. – 1905. – Т. 88. – № 3. – Отд. 1. – С. 469–479.
349. Модзалевский В. Л. Малороссийский родословник. – Т. 1. – К., 1908; – Т. 2. – К., 1910; – Т. 3. – К., 1912; Т. 4. – К., 1914.
350. Модзалевский В. Л. Материалы для истории Полтавского полка // Труды Полтавской учёной архивной комиссии. – Полтава, 1905. – Вып. 1. – С. 97–133.
351. Модзалевский В. Л. Материалы и заметки. – Вып. I–II // Труды Черниговской губернской архивной комиссии. – Чернигов. – Т. X. – 1913. – С. 142–195; Т. XI. – 1915. – С. 157–180.
352. Модзалевский В. Л. Очерки по истории Лохвицкой, Сенчанской, Чорнуской, Куренской и Варвицкой сотен, вошедших в состав Лохвицкого уезда. – К., 1906.
353. Модзалевський В. Л. Перший військовий підскарбій Роман Ракушка // Записки історико-філологічного відділу УАН. – К., 1919. – Кн. 1. – С. 18–52.
354. Модзалевський В. Л. Матеріали до „Малоросійського родословника". – К., 1996. – Т. V. – Вип. 1.
355. Модзалевский В. Л. Роман Ракушка, один из деятелей Руины // Труды Черниговской губернской архивной комиссии. – Чернигов, 1913. – Т. X. – С. 17–55.
356. Мойсієнко В. М. Особливості державного управління в Україні за часів Хмельниччини // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. – Київ – Черкаси, 1994. – С. 25–29.
357. Москаленко О. Прилуцький козацький полк: формування, участь у національній революції // Сіверянський літопис. – 1999. – № 3. – С. 95–98.
358. Мотыженский архив: Акты Переяславского полка XVII – XVIII вв. / Издал А. Лазаревский. – К., 1890.
359. Муляр А. М. Міграційні процеси на Правобережній Україні в кінці XVII – на початку XVIII ст. // УІЖ. – 2000. – №2. – С. 94–101.
360. Мякотин В. Архив Генерального войскового суда // Киевская старина. – 1898. – Т. LXIII.
361. Мякотин В. Прошение сотников Черниговского полка о козачьих обидах, поданное императрице Елизавете в 1744 г. Приложение // Киевская старина. – 1894. – Т. 45. – № 4. – С. 1–20.
362. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського НАН України. Інститут рукопису. – Ф. II. – № 13960 – 14816. – Архів полковника І. Ф. Новицького. – Кн. 1–6.
363. Николайчик Ф. Д. Город Кременчуг: Исторический очерк. – СПб., 1891.
364. Николайчик Ф. Д. Личный состав малороссийской козацкой старшины в 1725 г. Приложение // Киевская старина. – 1904. – Т. 86. – № 7/8. – С. 1–31.
365. Новицкий И. П. Адам Кисель, воевода киевский // Киевская старина. – Т. XIII. – 1885. – Сент.-дек. – С. 51–72, 204–218, 408–430, 612–638.
366. Новицкий И. П. Ещё об Иване Поповиче // Киевская старина. – 1889. – Т. 27. – № 11. – С. 429–439.
367. Новицкий И. П. О восстании Ивана Поповича // Киевская старина. – Т. 27. – 1889. – Ноябрь. – С. 429–439.
368. Оглоблин Н. Воеводские «вестовые отписки» XVII в., как материал для истории Малороссии // Киевская старина. – 1885. – Июль. – Т. 12. – С. 397–416.
369. Оглоблин Н. К биографии Тимофея Цыцюры // Киевская старина. – 1889. – Т. 26. – № 9. – С. 770–772.
370. Оглоблін О. П. Вірші смоленського шляхтича Н. Поклонського р. 1691 на честь Перекопського бою. – Петрик – ханський гетьман України. – Договір Петра Іваненка (Петрика) з Кримом 1692 року. – Мазепа і Петрик. – Ще до історії Петрика. – Орлик і Петрик // Студії з Криму [ВУАН. Збірник історико-філологічного відділу. – Т. 89.]. – К.: ДВУ, 1930.
371. Оглоблін О. П. До історії повстання Петра Іваненка (Петрика) // Записки ІФВ ВУАН. – К., 1928. – Кн. 19. – С. 56–61.
372. Оглоблін О. П. Люди старої України. – Мюнхен, 1959. [*Див. також* перевидання в Україні 2000 р.]
373. Оглоблін О. П. Опанас Лобисевич (1732–1805). – Мюнхен – Нью-Йорк, 1966.
374. Один из мазепинцев (прилуцкий полковник Дмитрий Горленко) // Киевская старина. – 1889. – Т. 27. – № 10. – С. 190–194.
375. Окиншевич Л. Генеральна Рада на Україні-Гетьманщині XVII–XVIII ст. // Праці комісії для виучування історії західноруського та українського права. – К., 1929. – Вип. VI.

N 11

376. Окиншевич Л. Генеральна старшина на Лівобережній Україні XVII–XVIII ст. // Праці комісії для виучування історії західно-руського та українського права. – К., 1926. – Вип. II. – С. 54–175.

377. Окиншевич Л. Значне військове товариство в Україні-Гетьманщині в XVII–XVIII ст. – Мюнхен, 1948. – 211 с.

378. Окиншевич Л. Приказ „Малыя России" Московської держави XVII ст. // Праці комісії для виучування історії західноруського та українського права. – К., 1925. – Вип. I. – С. 108–121.

379. Окиншевич Л. Рада старшинська на Гетьманщині (історико-юридичний нарис) // Україна. – 1924. – Кн. 4. – С. 12–26.

380. Окиншевич Л. Центральні установи України-Гетьманщини XVII–XVIII ст.: Ч. II. Рада старшини // Праці комісії для виучування історії західно-руського та українського права. – К., 1930. – Вип. 8. – 352 с.

381. Омельченко В. Рід Полетик // Український історик. – 1967. – № 1/2. – С. 59–63.

382. Онацкий Д. К родословной Полуботков//Киевская старина. – 1887. – Т. 17. – № 2. – С. 366–368.

383. Опис Новгород-Сіверського намісництва (1779–1781). – К., 1931.

384. Описание малороссийских городов и сёл Белоцерковского и Нежинского полков с переписью жителей, приведённых к присяге на верность царю Алексею Михайловичу в 1654 г. / Опубликовал А. Лазаревский. – К., 1889.

385. Описи Київського намісництва 70–80 років XVIII ст. – К.: Наук. думка, 1989. – 390 с.

386. Описи Лівобережної України кінця XVIII – початку XIX ст. / Описово-статистичні джерела. – К.: Наук. думка, 1997. – 324 с.

387. Описи Чернігова 60-х рр. XVIII ст. // Сіверянський літопис. – 1997. – № 4. – С. 165–181.

388. Опись Конотопской сотни 1711 г. / Издание А. Лазаревского. – Чернигов, 1892. – 30 с.

389. Осташ Р. І. Територія Брацлавського і Кальницького полків у зіставленні з сучасною географічною картою // Тези VI Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції. – Вінниця, 1988. – С. 15.

390. Отрывки из Нежинских магистратских книг 1657–1674 гг. / Под ред. А. Лазаревского. – Чернигов, 1887.

391. Отрывки из Стародубской мейской книги за 1664–1673 гг. / Издал В. Л. Модзалевский // Труды Черниговской губернской архивной комиссии. – Чернигов, 1911. – Вып. 8. – С. 3–37.

392. Очерки истории города Чернигова: 907–1907. – Чернигов, 1908.

393. Павленко С. Оточення гетьмана Мазепи: соратники та прибічники. – К.: КМ Академія, 2004. – 601 с.

394. Павловский И. Ф. Полтавцы: Иерархи, государственные и общественные деятели и благотворители / Опыт краткого биографического словаря Полтавской губернии с половины XVIII века. – Полтава, 1914.

395. Падалка Л. Гадяцкая полковая канцелярия 40-х годов XVIII ст., её состав и содержание // Киевская старина. – 1887. – Т. 18. – № 8. – С. 780–783.

396. Падалка Л. В. Карта Боплана о заселении Полтавской территории во второй четверти XVII века. – Полтава, 1914.

397. Падалка Л. В. Карта козацьких полков на Полтавской территории. – Полтава, 1914.

398. Памятники, изданные временною комиссиею для разбора древних актов. – К., 1845. – Т. 1.

399. Панашенко В. В. З історії національних державних інституцій: Генеральна військова канцелярія // Національно-визвольна війна українського народу середини XVII століття: Політика, ідеологія, військове мистецтво. – К., 1998.

400. Панашенко В. В. Полкове управління в Україні (середина XVII–XVIII ст.). – К.: НАН України, 1997. – 74 с.

401. Панашенко В. В. Скоропис актових книг міських урядів Лівобережної України другої половини XVII ст. (Лохвицького, Миргородського, Остерського, Полтавського) // Історичні джерела та їх використання. – К.: Наук. думка, 1971. – Вип. 6. – С. 124–145.

402. Панашенко В. В. Соціальна еліта Гетьманщини. (Друга половина XVII–XVIII ст.). – К., 1995. – 212 с.

403. Панашенко В. В. Становлення козацької старшини як панівного прошарку суспільства України (др. пол. XVII–XVIII ст.) // Українська козацька держава: Витоки та шляхи історичного розвитку. Матеріали Других всеукраїнських читань. – Черкаси, 1992. – С. 109–113.

404. Панченко В. Міські та містечкові герби України. – К.: Просвіта, 2000.

405. П[архомен]ко В. Конец старой Малороссии (1733–1786 гг. в истории Левобережной Украины) // Киевская старина. – 1905. – Т. 91. – № 11/12. – Отд. 1. – С. 343–349.

406. Пащенко Д. Описание Черниговского наместничества (1781 г.). – Чернигов, 1868.

407. Переписні книги 1666 року. – К., 1933.

408. Переписні книги Чернігова 1666 р. // Сіверянський літопис. – 1997. – № 3. – С. 167 –181.

409. Петров Н. П. Опыт обязательного обучения козацких детей грамоте в Лубенском полку в 1762 г. // Киевская старина. – 1906. – Т. 92. – № 1. – Отд. 2. – С. 1–5.

410. Петровський М. Н. До біографії І. Богуна // Записки Ніжинського ІНО. – Кн. 10. – 1930.

411. Петровський М. Н. До історії полкового устрою Гетьманщини // Записки Ніжинського ІНО та Ніжинської науково-дослідчої катедри історії культури й мови при інституті. – Ніжин, 1929. – Кн. 9. – С. 69–73.

412. Петровський М. Н. Іван Богун. – Саратов, 1942.

413. Петровський М. Н. Нариси історії України XVII – початку XVIII ст. (Досліди над Літописом Самовидця). – Харків: ДВУ, 1930. – Т. 1.

414. Петровський М. Н. Три Поповича // Записки Ніжинського ІНО. – Кн. 7. – 1927. – С. 3–15.

415. Петровський М. Н. Українські діячі XVII віку. – Ч. 1: Тимофій Цицюра // Записки ІФВ ВУАН. – Кн. 24. – К., 1929. – С. 79–103; Ч. II: Роман Ракушка Романовський // Записки ІФВ ВУАН. – Кн. 26. – К., 1931. – С. 181–212.

416. Пиріг П. В. До питання про Ніжинський полк у роки Визвольної війни українського народу // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. Матеріали Других всеукраїнських читань. – Черкаси, 1992. – С. 65–71.

417. Письма малороссийских гетьманов Ивана Самойловича и Ивана Мазепы // Русский архив. – 1913. – Т. 2.

418. Пичета В. И. Казацкое государство на Украине XVII–XVIII вв. – М., 1954.

419. Пляшко Л. А. Подорож до міста XVIII ст. – К.: Наук. думка, 1980. – 150 с.

420. Полетика И. А. Иван Андреевич Полетика // Киевская старина. – 1893. – Т. 41. – № 5. – С. 285–291.

421. Полководці Війська Запорозького: історичні портрети. – Кн. 1. – К.: „Вік", 1998; Кн. 2. – К.: „Вік", 2004.

422. Полное собрание законов Российской империи (далі – ПСЗ). – СПб., 1830. – Т. I.

423. ПСЗ. – СПб., 1831. – Т. II.

424. ПСЗ. – СПб., 1832. – Т. IV.

425. ПСЗ. – СПб., 1830. – Т. IX.

426. ПСЗ. – СПб., 1830. – Т. XX.

427. ПСЗ. – СПб., 1830. – Т. XXI.

428. ПСЗ. – СПб., 1830. – Т. XXII.

429. Полонська-Василенко Н. Палій і Мазепа. – Мюнхен, 1949.

430. Пономаренко Л. А. Географические, топографические и другие официальные описания города Киева второй половины XVIII – начала XIX в. // Киев в фондах ЦНБ АН УССР. – К., 1984. – С. 66–67.

431. Пpopoванова О. Чигиринські полковники періоду Визвольної війни українського народу 1648–1657 рр. // Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні: Зб. наук. статей. – К., 1999. – С. 138–144.

432. Похилевич Д. Л. Белорусское казачество // Наукові записки Львівського державного університету ім. І. Франка. Сер. іст. – Львів, 1957. – Вип. 6. – Т. 43.

433. Похилевич Л. Сказания о населенных местностях Киевской губернии, или статистические, исторические и церковные заметки о всех деревнях, сёлах, местечках и городах, в пределе губернии находящихся. – К., 1864.

434. Почепцов В. І. Домонтівська сотня // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. – Київ – Черкаси, 1994. – С. 122–123.

434а. Предки Н. В. Гоголя // Киевская старина. – 1902. – Т. 76. – № 1. – Отд. 2. – С. 22–23.

435. Присяжні книги 1654 р. Білоцерківський та Ніжинський полки / Упорядники Ю. Мицик та М. Кравець. – К.: НАН України, 2003. – 350 с.

436. Пустовійт І. Козелець в 60-х рр. XVIII ст. (за Рум'янцівським описом) // Записки ІФВ ВУАН. – Київ, 1925. – Т. VI. – С.113–150.

437. Путро А. И. Левобережная Украина в составе Российского государства во второй половине XVIII века / Некоторые вопросы социально-экономического и политического развития. – К.: Вища школа, 1988. – 142 с.

438. Путро О. І. Влада військової генеральної старшини Лівобережної України в другій половині XVIII ст. // Архіви України. – 1969. – № 5. – С. 11–20.

439. Пясецкий В. Полтава в первой четверти XVII века // Полтавские епархиальные ведомости. – 1898. – № 26. – С. 1026.

440. Радянська енциклопедія історії України. – К.: УРЕ, 1969–1972. – Т. 1–4.

441. Российский государственный архив древних актов. – Ф. 229 (Малороссийский приказ). – Оп. 2 (Книги Малороссийского приказа).

442. Реестра всего войска запорожского после Зборовского договора с королем польским Яном Казимиром, составленная 1649 года октября 16 дня и изданная по подлиннику О. М. Бодянским. – М., 1875.

443. Реєстр Війська Запорозького 1649 року. – К., 1995. – 592 с.

444. Реєстр козацької старшини 1744 року / Публікація В. Сергійчика // Київська старовина. – 1992. – № 5. – С. 19–24.

445. Репан О. А. Вибори в містечку Носівка: проблема заміщення посади сотника у другій половині 1730-х рр. // Січеславський альманах. Вип. 1. – Дніпропетровськ: НГУ, 2005. – С. 138–143.

446. Ригельман А. И. Летописное повествование о Малой России и ее народе и казаках вообще. – М., 1847.

447. Рклицкий М. Казаки Золотоношского уезда по данным Румянцевской описи 1767 г. // Статистический ежегодник Полтавского губернского земства на 1909 г. – Полтава, 1910.

448. Розенфельд И. Б. Присоединение Малороссии к России 1654–1793 гг. Историко-юридический очерк. – Пг., 1915. – 191 с.

449. Романовский В. А. Перепись населения Левобережной Украины 1666 г.: её организация и критическая оценка. – Ставрополь, 1967.

450. Романовский В. А. Хозяйство монастырских крестьян Любечской сотни в 1767 г. // Юбилейный сборник студенческого историко-этнографического кружка при Киевском университете Св. Владимира. – К., 1914.

451. Романовський В. О. Документи до історії державного скарбу давньої Гетьманщини // Український археографічний збірник. – К., 1930. – Т. 3.

452. Российский государственный архив древних актов (далі – РГАДА). – Ф. 210. – Разрядный приказ. – Оп. 13, 14, 18, 19.

453. Россия: Полное географическое описание нашого отечества. – СПб., 1903. – Т. 7: Малороссия. – 517 с.

454. Рубан В. В. Український портретний живопис першої половини XIX століття. – К.: Наук. думка, 1984. – 370 с.

455. Рубинштейн Л. Н. Топографические описания наместничеств и губерний XVIII в. – памятники географического и экономического изучения России // Вопросы географии. – Сб. 31. – 1953. – С. 39–41.

456. Румянцева В. В. Эмблемы земель и гербы городов Левобережной Украины периода феодализма. – К.: Наук. думка, 1986. – 126 с.

457. Русская историческая библиотека. – СПб., 1875. – Т. 2. – 307 с.

458. Русская историческая библиотека. – СПб., 1884. – Т. 8.

459. Русский архив. – Изд. 2-е. – М., 1866. – Т. 5.

460. Руська (Волинська) метрика. Регести документів Коронної канцелярії для українських земель 1569–1673. – К., 2002.

461. Савчук Н. О. Українська держава за гетьманування Ю. Хмельницького (1659–1663 рр.). – Кам'янець-Подільський, 2001.

462. Сагановіч Т. Невядомая вайна: 1654–1667. – Мінск, 1995.

463. Сас П. М. Політико-правові засади военної служби запорожців та грошова винагорода їм за участь у Хотинській війні 1621 р. // Український історичний журнал. – 2005. – № 6. – С. 4–33.

464. Сборник грамот и договоров о присоединении царств и областей к государству Российскому в XVII–XIX вв. – СПб., 1822. – Ч. 1.

465. Сборник летописей, относящихся к истории Южной и Западной Руси / Издал В. Б. Антонович. – К., 1888.

466. Сборник материалов по исторической топографии Киева. – К., 1874.

467. Сведение о карте Малороссии половины XVIII в. инженера Дебоскета // Киевская старина. – 1890. – Т. 30. – № 8. – С. 316–317.

468. Свербигуз В. Старосвітське панство. – Варшава, 1999.

469. Семяновский А. Городницкий уезд. Материалы для оценки земельных угодий, собранные Черниговским статистическим отделом при губернской земской управе. – Чернигов, 1883. – Т. XIV.

470. Сенютович-Бережний В. Козацтво та боротьба старшини-шляхти на Гетьманщині за визнання за нею російським урядом прав дворянства // Український історик. – 1974. – № 1/3.

471. Сенютович-Бережний В. Полтавський полковник Федір Жученко // Записки НТШ. – Т. 169. – С. 457–464.

472. Сенютович-Бережний В. Рід і родина Виговських // Український історик. – 1970. – № 1/3. – С. 149–167.

473. Сергийчук В. И. Народная армия на Украине в годы освободительной войны 1648–1654 гг.: Автореф. дис. ... канд. ист. наук. – К., 1982.

474. Сергієнко Г. Я. Визвольний рух на Правобережній Україні в кінці XVII і на початку XVIII ст. – К., 1963.

475. Сергієнко Г. Я. Правобережна Україна. Відродження козацької державності й визвольний рух проти панування Речі Посполитої (80–90-ті рр. XVII – поч. XVIII ст.) // УІЖ. – 1996. – № 3. – С. 84–91.

476. Сергійчук В. І. Українське козацьке військо в другій половині XVI – середині XVII ст.: Автореф. дис. ... докт. іст. наук. – К.: Вид-во Київського ун-ту, 1991. – 56 с.

477. Ситий І. М. Батурин доби І. Мазепи // Сіверянський літопис. – 2000. – № 3.

478. Ситий І. М. З історії чернігівської сфрагістики // V Всеукраїнська наукова конференція з історії краєзнавства. Тези доповідей та повідомлень. – Кам'янець-Подільський, 1991. – С. 118.

479. Ситий І. М. Книги Забіл (1671–1745 рр.) // Дніпропетровський історико-археографічний збірник. Вип. 2. – Дніпропетровськ: Генеза, 2001. – С. 521–543.

480. Ситий І. М. Козацькі печатки Гетьманщини (середина XVII–XVIII ст.) (за архівними матеріалами Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського). Рукопис: Дис. ... канд. іст. наук. – К., 2004.

481. Ситий І. М. Міські, полкові та сотенні печатки Чернігівщини // Матеріали Шостої наукової геральдичної конференції. – Львів: УГТ, 1997. – С. 76–78.

482. Слабченко М. Е. Военная служба в Малороссии // Военно-исторический вестник. – К., 1913. – Кн. 4. – С. 83–88.

483. Слабченко М. Е. К истории малорусских родов (По фамильным архивам). Красовские // Труды Полтавской учёной архивной комиссии. – Полтава, 1916. – Вып. 14. – С. 229–234.

484. Слабченко М. Е. Малорусский полк в административном отношении. Историко-юридический очерк // Записки историко-филологического факультета Императорского Новороссийского университета. – Одесса: Техник, 1909. – Вып 1. – 436 с.

485. Слабченко М. Е. Материалы по малорусской сфрагистике. – Одесса: Типография И. Скальского, 1912. – 16 с.

486. Слабченко М. Е. Центральные учреждения Гетманщины XVII–XVIII ст. – Одесса, 1918.

487. Словарь малорусской старины / Сост. в 1808 г. В. Я. Ломиковским. – К., 1894.

488. Смолій В. А. Правобережна Україна другої половини XVII – початку XVIII ст. – провінція Речі Посполитої чи частина самостійної Української держави? // Польща –Україна. Історична спадщина і суспільна свідомість / Тези доповідей міжнародної наукової конференції. – Кам'янець-Подільський – К., 1992. – 79 с.

489. Смолій В. А., Степанков В. С. Правобережна Україна у другій половини XVII–XVIII ст.: проблема державотворення. – К., 1993. – 71 с.

490. Смолій В. А., Степанков В. С. Українська національна революція XVII століття (1648–1676 рр.) / Україна крізь віки. – К.: Альтернативи, 1999. – Т. 7. – 351 с.

491. Собрание государственных грамот и договоров, хранящихся в Государственной коллегии иностранных дел (1656–1696 гг.). – М., 1828. – Ч. 4. – 656+161 с.

492. Сокирко О. Лицарі другого сорту. Наймане військо Лівобережної Гетьманщини 1669–1726 рр. – К.: Темпора, 2006. – 280 с.

493. Софонович Ф. Хроніка з літописців стародавніх. – К.: Наук. думка, 1992. – 332 с.

494. Софроненко К. А. Малороссийский приказ Русского государства второй половины XVII – начала XVIII вв. – М.: МГУ, 1960. – 179 с.

495. Старовинні карти. Antique maps / Редактор В. Радченко; Автор тексту У. Кришталович. – К.: ДНВП Картографія, 2001.

496. Степанков В. С. Подільський полк на рубежі 50–60-х рр. XVII ст.: територія, адміністративний поділ, населення // Тези IX Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції. – Вінниця, 1990. – С. 36.

497. Степанков В. С. Українська держава у середині XVII ст.: проблеми становлення й боротьби за незалежність 1648–1654 рр.: Дис. ... докт. іст. наук. – К., 1993.

498. Степенькін С. Ю. Корсунський полк у XVII – на початку XVIII ст.: Автореф. дис. ... канд. іст. наук. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2004 – 16 с.

499. Степенькін С. Ю. Соціально-економічний розвиток Корсунського полку середини XVII ст. // Битва під Корсунем і Національно-визвольна війна середини XVII ст. Матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 350-річчю битви під Корсунем. 26 травня 1998 р. – Корсунь-Шевченківський, 1998. – С. 60–68.

500. Степенькін С. Ю. Формування Корсунського полку // Соціально-гуманітарний вісник. – 1998. – № 1 (16). – С. 105–107.

501. Сторожев В. Лист Тимофея Цыцюры // Киевская старина. – 1892. – Т. 36. – № 2. – С. 349.

502. Сторожевский Н. К. Мартин Пушкарь, первый полтавский полковник. – Житомир, 1890.

503. Стороженки. Фамильный архив. – К., 1902–1910. – Т. 1–8.

504. Стороженко А. Вук Сербин, полковник переяславский (1675–1682) // Киевская старина. – 1894. – Т. 44. – № 1. – С. 128–134.

505. Стороженко А. К истории местечка Борисполя Полтавской губернии // Киевская старина. – 1897. – Т. 56. – № 3. – Отд. 1. – С. 509–518.

506. Стороженко А. Очерки Переяславщины // Киевская старина. – 1891. – Т. 35. – № 11. – С. 195–215.

507. Стороженко А. В. Акты Бориспольского мейського уряда (1612–1699 гг.). Приложение // Киевская старина. – 1892. – Т. 37. – № 4. – С. 1–32; № 5. – С. 33–48; № 6. – С. 49–64; Т. 38. – № 7. – С. 65–112.

508. Стороженко А. В. Очерки Переяславской старины. Исследования, документы и заметки. – К., 1900.

509. Стороженко А. В. Родион Григорьевич Думитрашко, полковник переяславский // Киевская старина. – 1893. – Т. 41. – № 4. – С. 1–28.

510. Стороженко А. В. Родион Григорьевич Думитрашко, полковник переяславский и его род. – К., 1900.

511. Стороженко І. С. Богдан Хмельницький і воєнне мистецтво у Визвольній війні українського народу середини XVII ст. Книга перша: воєнні дії 1648–1652 рр. – Дніпропетровськ: ДНУ, 1996. – 320 с. *Див. також:* Стороженко І. С. Збройні сили України від останньої третини XVII ст. – до кінця XVIII ст. // УІЖ. – 1998. – №1. – С. 61–70.

512. Стороженко Н. В. Заметка к знанию надлежащая о малороссийском полковом и сотенном суде (Из бумаг А. И. Чепы) // Киевская старина. – 1893. – Т. 40. – № 3. – С. 538–239.

513. Стороженко Н. В. К истории рода Свечек // Киевская старина. – 1887. – Т. 19. – № 11. – С. 580–584.

514. Стороженко Н. В. К родословной Алексея Петровича Стороженка // Киевская старина. – 1893. – Т. 40. – № 2. – С. 358–360.

514а. Стороженко Н. В. Охочекомонный полковник Илья Федорович Новицкий // Киевская старина. – 1885. – Т. 12. – Июль. – С. 430–457.

515. Стороженко Н. В. Полковник прилуцкий Иван и бунчуковый товарищ Григорий Стороженко (к портретам) // Киевская старина. – 1890. – Т. 29. – № 4. – С. 167–173.

516. Стороженко Н. В. Семён Вакуленко, сотник пирятинский (1696–1720) // Киевская старина. – 1891. – Т. 32. – № 1. – С. 119–153.

517. Стороженко Н. В. Стороженки (фамильная летопись) // Киевская старина. – 1884. – Т. 8. – № 2. – С. 205–222.

518. Страшко В. В. Переселение украинцев в период Освободительной войны украинского народа 1648–1654 гг. // Советский архив. – 1979. – № 3. – С. 13–17.

519. Струкевич О. К. Розділення влади в Лівобережній Україні в період функціонування Другої Малоросійської колегії // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. – Київ – Черкаси, 1994. – С. 135–137.

520. Струкевич О. К. Україна-Гетьманщина та Російська імперія протягом 50–80-х рр. XVIII століття (політико-адміністративний аспект проблеми). – К., 1996. – 100 с.

521. Студеньова Л. Чернігівські князі, полковники, губернатори. – Чернігів, 1998.

522. Субтельний О. Мазепинці: Український сепаратизм на початку XVIII ст. – К., 1994.

523. Судиенко А. Материалы для отечественной истории. – К., 1855. – Т. 2.

524. Сулимовский архив. Фамильные бумаги Сулим, Скоруп и Войцеховичей. – К., 1884.

525. Сумцов Н. Ф. Малорусские фамильные прозвания // Киевская старина. – 1885. – Т. 2. – Февр. – С. 215–228.

526. Твердохлебов А. Наследственное полковничество (Переписка по поводу борьбы двух полковничьих родов за полковничий ранг) // Киевская старина. – 1887. – Т. 18. – № 5. – С. 152–170.

527. Тищенко М. Гуральне право та право шинкувати горілкою на Лівобережній Україні до кінця XVII в.: /До історії фінансового права Лівобережної України // Праці комісії для виучування історії західно-руського та українського права. – К., 1927. – Вип. III. – С. 150–202.

528. Тищенко М. Нариси історії зовнішньої торгівлі Стародубщини в XVIII ст. / Записки ІФВ ВУАН. – Кн. 27. – К., 1929.

529. Т-ій К. И. Краткий очерк истории города Умани // Киевская старина. – 1888. – Т. 22. – № 8. – Отд. 1. – С. 381–394.

530. Ткач А. Общественный и государственный строй Украины периода народно-освободительной войны и воссоединения Украины с Россией: Автореф. дис. ... канд. юр. наук. – К., 1953.

531. Ткаченко М. Гуманщина в XVI–XVII вв. // Записки ІФВ ВУАН. – Кн. 11. – К., 1927. – С. 11–40. [Відбитка: 1927. – 32 с.].

532. Ткаченко М. Канівська сотня Переяславського полку за Рум'янцівською ревізією (Студія з економічного та соціального життя Полтавського Подніпров'я). – К.: УАН, 1926. (Відбитка із „Записок ІФВ ВУАН", Кн. VII–VIII). – 65 с. + мапа.

533. Ткаченко М. Нарис історії Кременчуччини до початку XVIII ст. // Записки ІФВ ВУАН. – Кн. 24. – К., 1929.

534. Ткаченко М. Остер в XVII–XVIII вв. (за Рум'янцівською ревізією та іншими матеріалами) // Записки ІФВ ВУАН. – Кн. VI. – Київ, 1925. – С. 151–207.

534а. Томазов В. В. Генеалогія козацько-старшинських родів: історіографія та джерела (друга половина XVII–початок XXI ст.). – К.: Стилос, 2006. – 284 с.

535. Указ императрицы Екатерины II об учреждении Малороссийской коллегии // Киевская старина. – 1883. – Т. 6. – № 8. – С. 738–740.

536. Україна: історичний атлас. 8 клас. – К.: Мапа, 2000. – 31 с.

537. Україна козацька держава: Ілюстрована історія українського козацтва. – К.: Емна, 2004. – 1215 с.

538. Українське державотворення: Словник-довідник. – К.: Либідь, 1997.

539. Українське козацтво: Мала енциклопедія. – Київ – Запоріжжя: Генеза – Прем'єр, 2002. – 567 с.

540. Універсали Богдана Хмельницького. – К.: Альтернативи, 1998.

541. Універсали Івана Мазепи. 1687–1709 / Упорядник І. Бутич. – К., 2002.

542. Федоренко П. Воронковская сотня Переяславского полка по Румянцевской описи // Труды Полтавской учёной архивной комиссии. – Полтава, 1915. – Вып. 12. – С. 79–227. [Відбитка: 151 с.].

543. Федоренко П. Опис Новгород-Сіверського намісництва (1779–1781) // В кн.: Опис Новгород-Сіверського намісництва 1779–1781 рр. – К., 1931. – С. 8–9.

544. Филарет (Гумилёвский). Историко-статистическое описание Харьковской епархии. – Харьков, 1857–1858. – Отд. I–IV.

545. Филимонов Е. Румянцевская Генеральная опись Суражского узда. – Вятка, 1888.

546. Фоменко В. Г. Військові печатки запорожців // Історичні джерела та їх використання. – К.: Наук. думка, 1972. – Вип. 7. – С. 152–160.

547. Ханко В. Містобудування на Полтавщині в XVII і XVIII століттях // Козацькі старожитності Полтавщини. – Полтава, 1994. – Вип. 2. – С. 15–31.

548. Хроніка Павла Полуботка // Сіверянський літопис. – 1995. – № 6.

549. Центральний державний історичний архів України у місті Києві. – Ф. 51; 54; 57; 167.

550. Червинский П. П. Кролевецкий уезд // Материалы для оценки земельных угодий Черниговской губернии, собранные Черниговским отделом при губернской земской управе. – Чернигов, 1857. – Т. XV.

551. Чернецький Є. А. Білоцерківські козаки у XVIII столітті (за переказами та архівними матеріалами). – Біла Церква, 1997.

552. Чухліб Т. В. Гетьмани Правобережної України в історії Центрально-Східної Європи (1663–1713). – К.: КМ Академія, 2004.

553. Чухліб Т. В. Євстафій Гоголь – полковник Війська Запорозького та наказний гетьман Правобережної України // УІЖ. – 1997. – № 1. – С. 94–103.

554. Чухліб Т. В. Козацький устрій Правобережної України (остання чверть XVII ст.). – К., 1996. – 156 с.

555. Чухліб Т. В. Козацькі компути останньої чверті XVII ст. як джерело до вивчення політичної історії Правобережної України // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. – Київ – Черкаси, 1994. – С. 29–31.

556. Шамрай Г. Стація в лівобережних містах XVII віку // Записки Наукового товариства в Києві. – Т. 24. – 1927. – С. 39–45.

557. Шамрай С. До історії Баришполя у XVIII в. // Записки ІФВ ВУАН. – К., 1927. – Кн. 26.

558. Шамрай С. До історії Київської сотні Київського полку // Історично-географічний збірник. – К., 1928. – Т. 2. – С. 134–146.

559. Шамрай С. До історії лівобережних міст у половині XVIII в. // Історично-географічний збірник. – К., 1928. – Т. 2. – С. 159–168.

560. Шамрай С. Економічний стан козаків Полтавського полку в 1767 році // Науковий збірник ВУАН за рік 1924. – К., 1928. – Т. 19. – С. 100–125.

561. Шамрай С. Київська сотня на Гетьманщині в XVII – XVIII вв. (історико-географічна та економічна характеристика) // Київський збірник історії й археології, побуту й мистецтва. – К., 1931. – Т. 1. – С. 159–183.

562. Шамрай С. Козаки міста Полтави в 1767 р. за Рум'янцівським описом // Записки ІФВ ВУАН. – К., 1925. – Кн. VI. – С. 90–101.

563. Шамрай С. Містечко Трипілля на Київщині // Історично-географічний збірник. – К., 1931. – Т. 4. – С. 9–26.

564. Шамрай С. Місто Боришпіль у XVIII в. // Історично-географічний збірник. – К., 1928. – Т. 2. – С. 35–85.

565. Шамрай С. Місто Васильків (IX–XVIII вв.) // Історично-географічний збірник. – К., 1929. – Т. 3. – С. 33–127.

566. Шамрай С. Місто Кобища в XVIII ст. // Записки ІФВ ВУАН. – К., 1928. – Кн. 26. – С. 229–313.

567. Шафонский А. Черниговского наместничества топографическое описание с кратким географическим и историческим описанием Малой России, из частей коей оное наместничество составлено. – К., 1851. – Ч. 1. – 391 с.

568. Швидько А. К. К вопросу о городских сёлах Левобережной Украины (XVII–XVIII вв.) // Актуальные проблемы аграрной истории Украины. – Днепропетровск, 1980. – С. 167–175.

569. Швидько Г. К. Зміни в адміністративно-територіальному устрої України-Гетьманщини в другій половині XVII ст. та їхній вплив на становище архівів // Нариси історії архівної справи в Україні / За ред. І. Мазепи та К. Климової. – К., 2002. – С. 89–102.

570. Швидько Г. К. Компут і ревізія Миргородського полку 1723 року. – Дніпропетровськ: НГУ, 2004. – 336 с.

571. Швидько Г. К. Термін „місто" та „містечко" на Україні в економіко-статистичних джерелах другої половини XVII ст. // Дослідження історії малих та середніх міст. – Чернігів, 1990. – С. 41–45.

572. Швидько Г. К. Фамільні архіви Гетьманщини: археографічний аналіз публікацій // Український археографічний щорічник. – К., 2002. – Вип. 7. – С. 13–22. *Див. також:* Швидько Г. К. „Генеральне слідство про маєтності" як джерело до історії Гетьманщини першої половини XVIII ст. // Питання аграрної історії України і Росії (XVIII–XX ст.). Дніпропетровськ, 1999. – С. 46–53.

573. Шевченко Н. В. До питання про еволюцію державного устрою Гетьманщини XVIII ст. // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. – Київ – Черкаси, 1994. – С. 66–70.

574. Шевченко Ф. П. Реєстр Війська Запорозького 1649 р. – джерело історії козацтва на Україні // Історичні джерела та їх використання. – К., 1966. – Вип. 2. – С. 23–34.

575. Шевченко Ф. П. Формування та склад козацьких полків на Східному Поділлі під час Визвольної війни 1648–1654 рр. // Тези III Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції. – Вінниця, 1985. – С. 63.

576. Шевчук В. Козацька держава: Етюди до історії українського державотворення. – К.: Абрис, 1995. – 389 с.

577. Шевчук В. Політичний ідеаліст другої половини XVII століття Петро Іваненко (Петрик) і його спроба повторити чин Богдана Хмельницького // Розбудова держави. – 1993. – № 5. – С. 44–52.

578. Шульгин Я. Павел Полуботок, полковник черниговский (1705–1724). К портрету // Киевская старина. – 1890. – Т. 31. – № 12. – С. 522–538.

579. Щербак В. Козацька верхівка другої половини XVI – середини XVII ст. // Київська старовина. – 1997. – № 5.

580. Щербина В. Богуславский полковник Кондрат Шелест // Киевская старина. – 1895. – Т. 51. – № 12. – Отд. 2. – С. 89–90.

581. Щербина В. Иеремия Вишневецкий и козацкое землевладение // Киевская старина. – 1894. – Т. 47. – № 10. – С. 148–149.

582. Щербина В. К истории воеводского управления в Киеве // Киевская старина. – 1893. – Т. 42. – № 8. – С. 303–306.

583. Щербина В. І. Україна і російський уряд у середині XVIII ст. // Записки ІФВ ВУАН. – К., 1925. – Кн. VI.

584. Эварницкий Д. И. Источники для истории запорожских козаков. – Владимир, 1897. – Т. 1. – 1072 с.

585. Южнорусские летописи, открытые и изданные И. Белозерским. – К., 1856. – Т. 1. – 284 с.

586. Юридична енциклопедія. – К., 1998–2004. – Т. 1–6.

587. Яворницький Д. І. Іван Сірко. – Дніпропетровськ: Січ, 1991.

588. Яковенко Н. М. Українська шляхта з кінця XIV до середини XVII ст. (Волинь і Центральна Україна). – К.: Наук. думка, 1993.

589. Яковлева Т. Іван Богун: проблеми біографії // УІЖ. – 2000. – № 2. – С. 147–157; № 4. – С. 144–152.

590. Яковлева Т. Руїна Гетьманщини: Від Переяславської ради-2 до Андрусівської угоди (1659–1667 рр.). – К.: Основи, 2003. – 644 с.

591. Яковлів А. Українсько-московські договори в XVII–XVIII віках. – Варшава, 1934. – 174 с.

592. Jablonowski A. Atlas Rzeczpospolitej Polskiej. Ziemie ruskie. – Warszawa, 1899–1904.

ВЖИТІ СКОРОЧЕННЯ

АН – Академія наук.
АЮЗР – Акты, относящиеся к истории Юго-Западной России.
ВУАН – Всеукраїнська академія наук.
ГВА – Генеральна військова артилерія.
ГВК – Генеральна військова канцелярія.
ГВС – Генеральний військовий суд.
ІНО – Інститут народної освіти.
ІФВ – Історико-філологічний відділ.
н. – Наказний (гетьман, полковник, сотник).
НАН – Національна Академія Наук.
НТШ – Наукове товариство імені Т. Г. Шевченка.
ПСЗ – Полное собрание законов Российской империи.
с. – Сторінка.
СПб. – Санкт-Петербург.
УІЖ – Український історичний журнал.
УРСР – Українська Радянська Соціалістична Республіка.
ЮЗР – Юго-Западная Россия.

ЗМІСТ

Вступ 5

Розділ 1.
Формування та розвиток полково-сотенного адміністративно-територіального устрою Війська Запорозького 9

Розділ 2.
Полковий устрій Війська Запорозького **39**

Розділ 3.
Сотенний поділ Війська Запорозького 107

Розділ 4.
Реєстр генеральної, полкової та сотенної старшини Війська Запорозького **223**

Використані джерела та література 359
Вжиті скорочення 378

ПРО АВТОРА

ЗАРУБА ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ народився 10 вересня 1957 року в селі Наталівка Новопокровського (тепер Солонянського) району на Дніпропетровщині. Навчався в Наталівській восьмирічній та Новопокровській середній школах. Середню освіту здобув у 1975 році із золотою медаллю. Від 1975 р. і до 1980 р. – студент історичного факультету Дніпропетровського національного університету, котрий закінчив з відзнакою. В студентські роки займається науковою працею, спеціалізується в царині джерелознавства історії українського козацтва. Під керівництвом М. П. Ковальського написав чотири курсові роботи і захистив дипломну працю «Україна часів Визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького в нотатках чужинців». У 1976 році вийшла перша наукова стаття, присвячена історії фортеці Кодак.

По закінченні університету працював у школі, а впродовж 1984–1987 рр. навчався в аспірантурі ДНУ, де під керівництвом Д. П. Пойди розпочав досліджувати проблему українсько-турецько-татарських відносин. Після аспірантури працював у Дніпропетровському інституті освіти (обласного управління освіти) старшим викладачем кафедри суспільних наук та вчителем історії середніх шкіл м. Дніпропетровська. Здобув другу вищу освіту – 2005 року закінчив факультет «Правознавство» Юридичної академії МВС.

4 травня 1999 року захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук в Інституті українознавства ім. Івана Крип'якевича Національної академії наук України (м. Львів) за темою: "Антін Синявський: життя, наукова та громадська діяльність (1866–1951)", а 25 травня 2004 року – дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук за темою "Українське козацьке військо в російсько-турецьких війнах останньої чверті XVII ст.". Науковим керівником обох досліджень виступив доктор історичних наук, професор, академік НАН України Я. Д. Ісаєвич.

Доктор історичних наук (2004), професор (2005). Бере участь у діяльності наукових історичних товариств, у роботі редколегій наукових часописів. Працює професором кафедри українознавства Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. За час роботи у цьому навчальному закладі викладав історію держави і права України, теорію держави і права, історію сучасного світу, історію України. Перу вченого належать дев'ять монографій, вісім окремих брошур, десять підручників та навчальних посібників, з яких чотири вийшли під грифом Міністерства освіти та науки. Загальний перелік складає 260 наукових праць, виступів, відзивів, опонувань. Провідними темами дослідницьких зацікавлень вченого є історія українського козацтва, національна історіографія, суспільно-політичні рухи кінця XIX – початку XX століть, а також методика викладання історії в середній та вищій школах.

Наукове видання

Заруба Віктор Миколайович

Адміністративно-територіальний устрій та адміністрація Війська Запорозького у 1648–1782 рр.

Редактор *Л. В. Омельченко*
Технічний редактор *В. А. Усенко*
Коректор *О. М. Гордієнко*
Дизайн та верстка *В. А. Ситник*

Підписано до друку 25.06.2007 р.
Формат 60x84 1/8. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 44,18.
Ум. фарбовідб. 45,16. Обл.-вид. арк. 45,76.
Наклад 300 пр. Зам. № 90

Видавництво і друкарня ПП „Ліра ЛТД".
49010, м. Дніпропетровськ, вул. Погребняка, 25/57
Свідоцтво про внесення до Держреєстру ДК №188 від 19.09.2000.

VKRANIA
quæ et
TERRA COSACCORVM
cum vicinis
WALACHIÆ, MOLDAVIÆ, MINORIS,
TARTARIÆ PROVINCIIS
exhibita
a IOH. BAPTISTA HOMANNO
Norimbergæ
Cum Privilegio Sac. Cæs. Majest.
Lublin
Chelm
Terra Rzeczyca
VOLHYNIA SUPERIOR
VOLHYNIA
VOLHYNIA INFERIOR
RUSSIA RUBRA
PODOLIA INTERIOR
MOLDAVIA
WALACHIA
TRANSALPINA
BULGARIA
BUDZIACENSIS
PALATINAT
DUCAT
PONTUS